Teszt: 5 irodai scanner, 11 UPS, 8 integrált MP3-készítő és -kezelő program

CHIP 10
CHIP SZÁMÍTÓGÉP MAGAZIN
TEST CENTER CHIP INTERNATIONAL

XI. évfolyam, 10. szám • 1999. október • 1092 Ft • Előfizetéssel 784 Ft

2 CD-ROM:

Ingyenes StarOffice Windows 9x-re, Linuxra, OS/2-re ● CHIP '98 HTML-ben ● Windows Media Player 6.4 ● Far Manager bővítőmodulok ● Vírusok ellen: AVP Lite ● Játékok: Prince of Persia 3D, BattleZone II, Darkstone

Kicsiny óriások

Teszt: 14 noteszgép

Új magyar iroda
Office 2000 magyarul

Itt az AMD Athlon
Veri a Pentium III-at!

Mozi a PC-n
8 program DVD-khez

Processzorok belülről
Százlábú a boncasztalon

Csevegjünk a Hálón!
Programok, chat roomok

A Pingvin éve
Sorozat a Linuxról – kezdőknek

Az AVP atyja
Interjú Eugene Kasperskyvel

A CHIP Magazin minden példányához két CD-ROM tartozik. Amennyiben hiányoznának belőle, kérje őket az elárusítótól!

99010
9 770864 942006

Mielőtt teljesen elkopik...

TOPINFO®

INTEGRÁLT VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZER

Vezetői információ
pénzügy-számvitel
kontrolling
bér, tb, munkaügy
készletkönyvelés
tárgyieszköz, beruházás
rendelés és szerződés nyilvántartás

WINDOWS NT, WINDOWS 9x, NOVELL, UNIX, AS/400 környezetben,
ORACLE, MS-SQL, DB2, SYBASE, adatbáziskezelővel.

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027 Budapest, Kapás u. 11-15
tel.:457-9205 fax:457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

HAGYOMÁNY
A MINŐSÉG

Olvasóink kérdéseire Giczy Gergő válaszol. A leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

...] Milyen kábellel lehetne összekötni a PC-t és egy 1541-es C64-hez való floppymeghajtót? [...]

Simai Márton

A képen látható X1541-es kábel kapcsolási rajza párhuzamos csatlakozót, valamint a Commodore 1541-es lemezegység soros csatlakozóját ábrázolja. Az adatátvitelhez szükséges programok az LV-ös (augusztusi) CHIP-CD-n megtalálhatók.

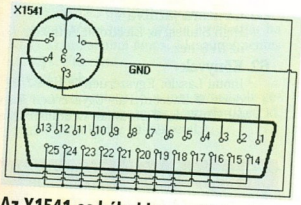

Az X1541-es kábel kapcsolási rajza

[...] Olvastam a CHIP augusztusi számában megjelent Korongvál(ogat)ó című cikkét, és ezzel kapcsolatban lenne némi észrevételem. Pontosabban a Creative BCD48SB CD-meghajtóval. A cikkben ezt a meghajtót Creative gyártmánynak „minősíti". Ez biztos? Volt szerencsém ehhez a meghajtóhoz, de a burkolaton lévő matrica a BTC emblémája található, és a Windows 98 is BTC gyártmányúnak ismerte fel annak ellenére, hogy az előlapon a „48X Creative" felirat díszelgett [...]

DDT

Utánajártunk, és megtudtuk, hogy a Creative logóval ellátott CD-meghajtók egy része valóban BTC (vagy Panasonic) belsőt takar. A Creative maga nem gyárt meghajtót, hanem más gyártók termékeit árulja saját neve alatt. Mi ezt gyakorlati megfontolásokból úgy kezeljük, mintha a gyártó a Creative volna.

CHIP PIAC című mellékletünk megjelenése koncepcionális átalakítás miatt szünetel.

[...] Az 1999 augusztusi számban közreadott, CD-meghajtókról szóló cikkel kapcsolatban írom a következőket. Múlt év december elején vásároltam egy Asus CDS400 típusú CD-meghajtót. Egy megbízható, jó minőségű terméket szerettem volna a gépembe építeni, ezért választottam e közismert márkát annak ellenére, hogy az ára akkoriban szinte a legmagasabb volt a CD-meghajtók között. De csalódnom kellett. A napokban a készülék meghibásodott, és mikor visszavittem az üzletbe, az eladó az én leírásom nélkül tudta, hogy mi a készülék hibája, mivel már sok panasz volt erre a típusra, és az Asus CD-meghajtókra általában. Most pedig önök az Asus CDS500 típusnak adták a CHIP-TIPP kitüntető címet. Felmerül a kérdés, vajon ezen újabb típus példányai között is ilyen nagy a hibaszázalék? Ezzel a CHIP Magazin hardvertesztjeinek egy hiányosságára szeretném felhívni a figyelmet, nevezetesen a megbízhatóságról mi olvasók semmi információt nem kapunk. Tisztában vagyok vele, hogy e tesztek rövid távúak, és a tesztelt termékek nagyon friss fejlesztések, talán nincsenek is olyan régóta forgalomban, hogy megbízhatósági tesztnek lehessen őket alávetni. De meg lehetne kérdezni az üzleteket, hogy mely típusokkal fordul elő nagy számban probléma, és az önök által használt hardverek is információforrásként szolgálhatnak. Így talán nem kellene fél évenként visszavinni egy „köztudottan" gyengébb minőségű terméket.

Tyukodi Zoltán

Az Asus CDS500 más Asus meghajtókkal szemben kiválóan olvasott mindenféle lemezt, így joggal feltételezhetjük, hogy belsejében jó minőségű alkatrészek vannak. A tesztek minőség-ellenőrzésével kapcsolatos probléma lényege valóban az, hogy már elavulna az az alkatrész, amelyet élettartam szempontjából tesztelnénk, és utána adnánk közre tapasztalatainkat. A tesztjeinkben szereplő termékek többsége új fejlesztésű. Sajnos szerkesztőségünk nem várhatja el egy üzlettől sem, hogy érdekeivel ellentétes információt adjon a nála kapható termékekről. Arról nem is szólva, hogy nem tudnánk biztosítani az így beszerzett megbízhatósági adatok megbízhatóságát...

[...] Vásároltam egy Acorp 56 000 típusú külső modemet. Az Internetre a csatlakozást általában 46-48 000 bps sebességgel létrehozta, de a letöltés sebessége már csak maximum 2,8 kbit/s sebességű volt. Mi ennek az oka? Az 1997. decemberi számukban teszteredményt közöltek az 56K sebességű modemekről, melyben azt írták, hogy AT parancsokkal bírták rá a modemeket nagyobb sebességre. Mik ezek a parancsok, és hol férhetnék hozzá ezek leírásához? [...]

Vermes Csaba

Az 56 kbit/s csak lehetőség – ezt a telefonvonalak rossz minősége rontja le 46-48 kbit/s-ra. Ám ez a csatlakozás a szolgáltató és a felhasználó modeme közötti modemprotokoll által másodpercenként átvitt bitek számát mutatja. Ez a modemprotokoll hordozza az Internet TCP/IP protokollt, amely a gép számára hasznos információt hordoz. A letöltés sebességét a legtöbb program nem bit/s-ban, hanem byte/s-ban (vagy kbyte/s-ban) írja ki, ami nagyjából – a modemparancsok, ellenőrző összegek, fejlécek miatt – kicsit kevesebb mint nyolcadrészét jelenti a bit/s-os értéknek. Ennek értelmében a 48 kbit/s körülbelül 6 Kbyte/s-nak felel meg. Ezt azonban tovább csökkentheti maga az Internet is. Mert ha a szolgáltatóig meg is van a teljes sebesség, de onnantól kezdve nagy a terheltség (sok a felhasználó), akkor a 6 Kbyte/s-nak csak egy részét használhatjuk ki letöltésnél. Egyébként a 2,8 Kbyte/s jó sebességnek mondható, hiszen nem ritka a 0,1 Kbyte/s sem.

Amennyiben 33 600 bit/s-nál nagyobb sebességen működik a modem, úgy a meghajtóprogram ismeri a gyorsításhoz szükséges AT parancsokat, nem kell velük kézzel bajlódni.

Giczy Gergő

CHIP a Compfairen
Szeretettel várjuk Olvasóinkat a kiállításon!
Budapesti Nemzetközi Vásárközpont, A pavilon, 206-os stand

Lapzárta után

6 Mita: sokoldalú nyomtató munkacsoportoknak ● Formosa: ötcsatornás kártya ● Lotus Magyarország: tanévkezdés ● Sun Microsystems: újdonság a nap alatt! ● Microsoft Magyarország: új igazgató

7 Motorola: háromsávos mobiltelefon ● Oracle Hungary: vezetőváltás ● Telnet: tegező portál ● ELTE TTK HA: ECDL-vizsgaközpont ● Intergraph: új vizualitás

Kincstár

8 **Frissítünk**
StarOffice mindenkinek ● CHIP '98 HTML-ben ● Windows Media Player 6.4 ● CorelDraw 9 javítás és bővítés ● Új GIMP Windowsra.

10 **A végtelenig bővíthető**
A népszerű Far Manager remekül bővíthető. Ízelítő a kiegészítő modulokból.

12 **Az első modellek**
Nem varázslat, csak egy kis ügyesség: első modellünk létrehozása VRML-lel.

14 **Őszi túlcsordulás**
Prince of Persia 3D ● BattleZone II ● Driver ● Darkstone ● VRND

16 **SAC-antikvárium**
WatzNew v1.1 ● Stat 'n' Perf v1.08 ● FTP Navigator v4.15 ● Ultimate Paint v2.1 ● 1st painting album of mine ● EDGE Diagrammer v3.0a ● VuePrint 7.5 Pro ● ThumbNailer v5.7 ● MPEGPlayer v3.35 ● Lyrics Universe v1.21 ● GpBench/CD v1.0.2 ● Advanced Disk Catalog v1.30 ● Directory Snoop v3.0 ● Part It v2.01 ● PxRecorder v1.00 ● MyLight v2.1 ● CLR Script v1.3 ● Java Script Course ● ShutDownKing v4.05 ● Search and Replace v3.0

24 **Bővülő kínálat**
StarCalc v5.5 ● IconToy v3.1 ● Icon Forge v4.5 ● Percussion Studio v1.04 ● Spectrogram v5.0 ● Image Page Wizard v2.0 ● KRT

28 **Warp-roságuk**
Program Commander/2 v2.10 ● CD Audio Dump/2 ● Digital Camera Image Transfer Utility v1.7c ● PU Monitor v2.04 ● INItools v1.00 ● HyperCD

30 **XFree86 3.3.5**
Linuxos összeállításunkban ismét a változatosságra törekedtünk.

Aktuális

32 Hewlett-Packard: új lap a tintasugaras nyomtatók történetében; olcsóbb a profi nyomtatás

34 MatávNet: árcsökkentés októbertől ● IBM: csomagból bolt ● Powerware: új név, új termékek

36 Danka: színes sokszorosító ● Apple Computer: személyi szuperszámítógép; hordjon kéket!

37 Novell: kisvállalati csomag

40 APC: Smart-UPS 5000 torony és szekrény; NDS-képes UPS-felügyelet ● Lexmark: a Z család ● GE Capital ITS: magyar képviselet

41 Canon: normál papíros lézerfax; GSM-modem

42 Encad: a három grácia ● Ericsson: stúdió az Asbóth utcában ● Corel: csak fejlesztőknek! ● Kodak: 2,3 megapixel; hol készült a fénykép?

44 Compaq: 15 milliárdos félév; új noteszek ● Canopus: archiválókártya ● Abit: nyolc IDE csatorna

46 Olympus: megapixelek; kémgép ● Canon: kivetítők a magyar piacon ● Cisco Systems, ENSZ: NetAid

48 Compaq: módosuló Alpha-stratégia ● Microsoft: termékfejlesztés IA64-en ● Omikron SZISZ: városi hálózat a Tisza-parton ● High Memory Card: prosi helyett

50 MrSoft: profi órarendkészítő; projektmenedzser Magyarországon ● Game Channel: új tévécsatorna ● Portocom: linuxos noteszgép; gyorsabb processzorok

52 Ramiris: Planet-disztribúció ● CD-R Center: őszi csemege ● Intel: bemutatkozott a Merced platform

53 Minor Rendszerház: ügyfélirányítás országszerte ● Nortel: Internet-forradalom

54 Kyocera: teljesítményfokozó processzor; költségkímélő festékpatron ● Provimax: dokumentált könyvelőprogramok ● MultiTech, Draytek, Digi International: termékfejlesztések ● CserSoft: grafikus ügyvitel DOS alatt

Kézi erőművek

Azaz 14 noteszgép mérkőzése 300 ezer és 1 millió forint között. Az ár még nem mond semmit!

103

Tartalom és forma

56 **CD-kirakat**
Mi vagyunk a zsoldosok: Jagged Alliance 2 ● Rázós kaland: System Shock 2 ● Úrhajó a bánya mélyén: Descent 3

58 **A csodálatos természet**
A magyar CD-ROM-kiadás egyik gyöngyszeme: A természet enciklopédiája.

58 **Őszi líra**
Ady Endre összes művei CD-ROM-on az Arcanum Adatbázis tálalásában.

60 **Az indiánok földjén**
Barangolás a rejtélyes múltú kontinensen: Észak-Amerika.

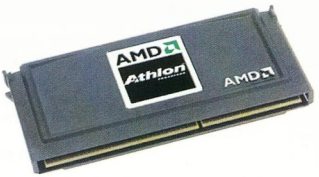

Processzorok és programok

Hogy jó az Athlon, nem kétséges. De vajon futnak-e rajta a programjaink?

87

60 **Csúcsra járatva**
High Stakes: az Electronic Arts kiegészítője az NFS-hez.

62 **Könyvek**
Inotai László: Egyszerűen Word 97 for Windows ● Baczoni Pál: Egyszerűen Excel 97 for Windows ● Christian Crumlish: Internet

Magazin

64 **Show nélkül**
Mi történt Londonban, az európai játék- és multimédiakészítők és kiadók legnagyobb kiállításán?

66 **Az AVP atyja**
Hogyan készül a világ egyik legjobb vírusirtója? Interjú Eugene Kasperskyvel.

68 **E-business az alapoktól**
Az e-business lehetőségei – interjú Geist Évával, az IBM Magyarország e-business üzletágának egyik vezetőjével.

Hardver

72 **Hardverböngésző**
Primőrök a hardverek világából – Intel: ATA-100; Intel Camino II ● 3dfx: T-puffer ● Ali, nVidia: integrált grafika ● AMD: a kicsik... és a nagyok ● Apple: ez az én házam! ● Bitboys: Glaze 3D ● Flash memória: áresés; Samsung ● GPS: rendben vagyunk ● IBM: ultragyors merevlemezek; gyors busz? ● Intel: gyorsan változó paletta; Coppermine; Merced tesztfilmek; önálló 3D vége ● Iwin: Commodore vásárlás ● Fujitsu, Siemens: egyesülés ● Microsoft: Intellimouse Explorer ● nVidia: GeForce 256; siker siker hátán ● S3: Savage2000 ● Sanyo: zenejátszó ● SGI: önállósodó részlegek; SN-1 ● Sony: műanyag merevlemez ● Tajvan: alkatrészhiány ● Via: Cyrix Gobi ● X10: MP3 Anywhere

79 **Hardverkirakat**
Ne játssz a tűzzel!: Diamond Fire GL1 ● Mozgó CD-író: Freecom CD-RW Recorder ● Digitális (Fuji)film: Fujifilm MX-2900ZOOM ● Nyolcas sorozat: HP DeskJet 815 ● Jóképű: Nikon Coolpix 950 ● Hangmester: Terratec DMX ● Szintérrendezés: Linotype ViewOpen ● Kis hangoskodó: Yamaha Waveforce 192 Digital

87 **Processzorok és programok**
Hogy jó az Athlon, nem kétséges. De vajon futnak-e rajta a programjaink?

91 **Szalámi a boncasztalon**
Mi van – és mi lesz – a processzor belsejében? Jelenkori és jövőbeli processzortechnológiák.

95 **Látásvizsgálat II.**
Scannertesztünk második fordulójában SCSI csatolós irodai lapolvasókat tettünk próbára.

99 **Képesítés**
...avagy mitől (nem) jó egy beszkennelt kép, és a gyártók milyen programokat kínálnak a további műveletekhez?

103 **Kézi erőművek**
Azaz 14 noteszgép mérkőzése 300 ezer és 1 millió forint között. Az ár még nem mond semmit!

109 **Táp-lálkozás szünet nélkül**
A számítógépre igaz a szólás fordítottja: ha nincs áram, semmi sincs. 11 szünetmentes tápegység tesztje.

112 **Nyúzópróba**
Vajon meddig lesz jó a most vásárolt gépünk? Ezt csak egy tartós teszt derítheti ki. Tesztlaborunk erre vállalkozott.

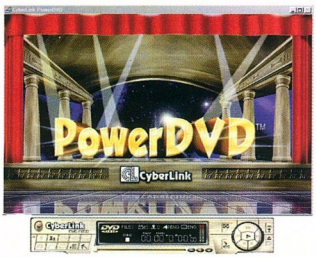

Mozi a PC-n
Újdonságok a szoftveres DVD-lejátszás terén.
125

Szoftver

114 **Szoftverböngésző**
Primörök a szoftverek világából – ● Benjamin Cox: Linux hitelkártya ● Be, RealNetworks: együttműködés ● Borland: Linux ● CMU: nLips ● Compaq: az Alpha NT vége ● Darwin: ellenőrzés ● Intel: Newspeed.exe ● Microsoft: Office 2000 Jet bug; káros segítség ● MySQL: szabadon ● Motorola: Metrowerks-felvásárlás ● Opera: a nevető harmadik ● Red Hat: tőzsdén ● RSA-155: megtörték ● SCO: Linux ● SDMI: megvan a kódolás ● SGI: Linux ● Sprint: vírusvédelem ● Sun, IBM: JavaOS ● Sun: szabad csillag ● TurboLinux: fürtök ● VA Linux: Trillian ● Xanadu: kiadják

118 **A jövő faxgépe**
Egy irodai program, amely valóban papírt takarít meg: Symantec WinFax Pro 9.0.

Microsoft Office

Új magyar iroda
Az Office 2000 magyarítása gyors volt. De mi vár ránk, felhasználókra?
120

120 **Új magyar iroda**
Az Office 2000 magyarítása gyors volt. De mi vár ránk, felhasználókra?

125 **Mozi a PC-n**
Az elmúlt hónapokban izgalmas és meghatározó változások történtek a szoftveres DVD-lejátszás terén. Bemutatjuk az újdonságokat.

128 **Összefogással könnyebben**
Segédprogramok egy szatyorban: Norton Systemworks 2.0.

131 **Álomgyár a számítógépben**
Ezt vették be a Terminator 2, a Jurassic Park és az Elveszett világ készítésénél: Softimage 3D – immár PC-n is.

136 **Egységbe forrva**
Az MP3-készítő és -lejátszó programok is integrálódnak. Tesztünkben ezeket a termékeket vizsgáztattuk.

141 **Merre tovább, d.net?**
Egy virtuális számítógép ideája, melynek alkatrészei több tíz, száz vagy akár ezer kilométerre is lehetnek egymástól.

145 **A Pingvin éve**
Mindenkinek ismernie kell, aki haladni akar a korral. Egy sorozat a jövő operációs rendszeréről: a Linuxról – kezdőknek.

149 **A nagy bumm**
Hogyan okozhatta egy űrrakéta pusztulását egy szoftver hibája, és hogyan lehetett volna ezt elkerülni?

152 **Zope-ra alapozva**
Alapvető eszközök és technikák a Zope használatához.

Amiga

156 **Hírek az Amiga világából**
Iwin: új Amiga-klónok ● Professional FileSystem: új file-rendszer ● Hyperion: Smacker Amigán ● AMOS: megújulás ● Haage & Partner: No Piracy!

159 **Trackerek és társaik**
A zeneszerkesztő programok az Amigánál sem hiányozhattak – és népszerűségüket a PC sem tudta megtörni.

Kommunikáció

162 **Internet-böngésző**
Újdonságok az Internet világából – AltaVista: FreeAccess ● Beenz: zsebpénz ● BOL: ingyen könyvet ● eBay: részvényárverés? ● FAST: Alltheweb.com ● Global Crossing: Dél-Amerika ● ICANN: negyedszer ● Könnyen... autót, pénzt ● Linux Online: eladó? ● Microsoft: XML; CGI hiba; Hotmail bug ● Microsoft, HP: IPP ● Monticello: csalás az egész ● Novell, Bitsource: licenc online ● SBC: eMessage ● Sun, Star: StarPortal ● Tesco: direkt a közértből ● Vodafone: betörés ● W4U: világ proletárjai... ● Érdekes site-ok és szolgáltatások: Cool It! – hideget a gépnek!; HVG Online – túlélőkészlet; STATiszta – forgalomadatok magyarul; merre jár a pénz?; megették a kábelt

166 **Hálózatok analitikusa**
A grafikai programjaival híressé vált Micrografx egy új területen, a hálózatdiagnosztikában sem tagadta meg múltját.

167 **Tízszer nagyobb!**
Tajvan egyik vezető hálózati eszközgyártója bemutatkozott hazánkban: Accton CheetaHub Xpower-3024C.

169 **SunRay terminálok**
A Sun túllépett az NC-n. Az még csak operációs rendszer nélkül futott, a SunRayhez azonban szoftver sem kell.

172 **Csevegjünk online!**
Az Internettel újraértelmezhetjük a régi kapcsolatokat, például a chat révén.

Mobil világ

178 **Mobil-böngésző**
IBM, Siemens: SiGe ● Iridium: csőd ● Japán, USA: kudarc és siker ● Telephonitis: veszélyes telefonok ● RNID, Nokia: mobiltelefon süketeknek

Gyakorlat

181 **A fénykovács**
A május óta tartó Star Wars-láz szeptember 16-án a hazai mozikat is elérte. Tehát mi is fénykardot készítünk.

185 **PHP3 vs. CGI**
A PHP3-mal olyan kódot építhetünk a .html közepébe, amely az oldal minden letöltésekor lefut.

Kikapcsolódás

188 **Aratás másodízben**
A Westwood Studios játékai mindig sikergyanúsak. A Tiberian Sun sem okoz csalódást.

188 **Uma története**
Misztikus és mesei RPG a Delphine Software-től: Darkstone.

Szerkesztőségi rovatok

3 **Fórum**
190 **Impresszum**
190 **Hirdetőink**
193 **Index**
194 **Előzetes**

Útjelzéseink

Mutató: az így jelölt forrásokból további információkhoz lehet jutni az adott hírrel, cikkel kapcsolatban.

Telefonszám.

Az így jelölt cikkek a címlapon is szerepelnek.

Mita
Sokoldalú nyomtató munkacsoportoknak

A Mita Europe 23 oldal/perc teljesítményű digitális másolót jelentett be, amelyet a munkacsoportok hálózati nyomtatóként és faxként is használhatnak.

A PointSource termékcsalád új Vi 230 típusú tagja 600×600 dpi felbontásban szkennel, és a másolatokat 256 szürkeárnyalatban viszi papírra. A felbontás a Mita Edge Enhancement technológiájával 1200 dpi-re növelhető. Opcionális 70 oldalas dokumentumadagolója eltérő méretű eredetik fogadására alkalmas, a sebességet pedig tovább növeli a duplex (kétoldalas) másolás és nyomtatás lehetősége. A Vi 230-as egy munka-szétválogató egységgel is felszerelhető, így a kimeneti oldalon külön tálcába kerülnek a másolatok, a nyomatok és a faxok. Emellett egy hétállás postafiók egység is vásárolható a multifunkciós géphez, a munkacsoport tagjai által küldött munkák egymástól való elkülönítésére.

A 2×550 oldalas tálca mellett a 200 oldalas, opcionális bypass papíradagoló segítségével más-más típusú hordozó használható másoláshoz és nyomtatáshoz. A Vi 230 hálózati faxként 33,6 kbps sebességű adatátvitelre képes, JBIG (Joint By-Level Image Experts Group) tömörítőtechnológiájával egy oldal átvitele kevesebb mint 3 másodpercet vesz igénybe. Ez a funkció A3–A5 méretű dokumentumok küldésére és fogadására alkalmas, kétoldalas üzemmódban is. Memóriájában 80 faxszám tárolható.

Az elkészült nyomatokat, másolatokat a Vi 230-as 3000 oldal befogadására képes tűzőegysége rendezi és fűzi.

- Textra Kft. ☎ 210-0180
- ProfiCopy Kft. ☎ 268-0378
- Trendex Rt. ☎ 463-7000

Lotus Magyarország
Tanévkezdés

A Lotus Total Campus akciója oktatási intézmények számára az év végéig érvényes. Az akció keretében az iskolák Lotus Notes klienst, Domino alkalmazásszervert (levelezés, Internet) és SmartSuite irodai csomagot vásárolhatnak. Minimum 100 felhasználó esetén a termékekhez az eredeti ár töredékéért, mindössze 2400 Ft-ért juthatnak hozzá felhasználónként!

- Lotus Hungary – Madár Gabriella ☎ 382-5500
- gmadar@lotus.com
- www.lotus.hu

Sun Microsystems
Újdonság a nap alatt!

Miután a Star Division megvásárlásával a StarOffice irodai szoftvercsomag birtokába jutott, a Sun bejelentette StarPortal kezdeményezését. Ennek értelmében szövegszerkesztő, táblázatkezelő, bemutatókészítő és más irodai szoftvereszközöket kínál minden Web-böngésző, végső soron minden hordozható eszköz számára. A szolgáltatásalapú hálózat (Service Driven Network) elképzelése máris széles körben támogatásra talált. A StarPortal irodai termelékenységnövelő szoftvert – melynek alapjául a StarOffice technológia szolgál – még az ősz folyamán alkalmunk lesz kipróbálni. Segítségével az Interneten át bárhonnét, bármikor elérhetjük a munkánkhoz szükséges szoftvereket, és bármilyen, böngészésre alkalmas eszközzel használhatjuk azokat.

Ezzel egy időben a Sun ingyenessé tette a StarOffice hagyományos asztali változatát. A csomag Linux, Windows, Solaris és OS/2 platformon fut, és szűrőket tartalmaz más népszerű irodai alkalmazások – többek között a Microsoft Word, Excel és PowerPoint – dokumentumformátumaiból való konvertáláshoz. Az immár regisztrálást sem igénylő StarOffice windowsos, linuxos és OS/2-es változatát e számunk CD-mellékletén is közzétesszük.

A Sun harmadik bejelentésének tárgya a Hot Desk technológiával támogatott SunRay 1 vállalati alkalmazásarchitektúra, a Service Driven Network filozófia első gyakorlati megvalósítása, amelyről részletesebben e számunk 169. oldalától olvashatnak.

- www.sun.com/staroffice
- LIV. CHIP-CD – CHIP, 99/8
- SunRay terminálok – CHIP, 99/10/169

Formosa
Ötcsatornás kártya

4+1 csatornás hangkártyával jelentkezett a Formosa. A China Action Hi-Five nevű, SC988 ESS Canyon 3D chippel szerelt PCI 2.1 buszos kártya a mélynyomó független vezérlésére is képes, így a mellékelt Sound Everywhere programmal megtapasztalhatjuk az igazi 3D-s hangzás varázsát. A csomag tartozéka a Golden Melody Studio (WAV-, MIDI-, MP3-, CD-lejátszó) és a MixMan zeneszerkesztő is.

Az SC988-at a fentieken kívül kibővített hangkészlet, full-duplex playback & recording, karaoke funkció és Direct3D támogatás jellemzi. A hazai felhasználók most a hasonló tudású eszközök áránál lényegesen olcsóbban juthatnak a kártyához.

- Kelly-Tech Kft. ☎ 350-1246
- sales@kellytech.hu
- www.kellytech.hu

Microsoft Magyarország
Új igazgató

Szeptember 1-től Hercegh Tamás a Microsoft Magyarország új ügyvezető igazgatója. Tapasztalt informatikust tisztelhetünk személyében, aki villamosmérnökként 1981-ben lépett munkába a Siemens telefongyárában, majd az Olivetti Hungary, a Xerox és a CAP Gemini Hungary jelölték pályafutásának eddigi állomásait.

Bemutatkozó sajtótájékoztatóján a Microsoft Magyarország ismertette sikerrel zárt pénzügyi évének eredményeit is. A dollárban számított bevételek 20%-kal haladják meg az előző pénzügyi év forgalmát, a hálózati operációs rendszerek értékesített kereskedelmi lincenceinek száma is ennyivel nőtt. Az Office-licencek eladása 18%-kal, az SQL szerverekéközel 100%-kal volt nagyobb, mint az előző időszakban.

A Magyarországon eladott PC-k 82%-ára telepítenek legális operációs rendszert, ezek közel 95%-a 32 bites Windows. Az elmúlt évben a minősített szakemberek (MCP) száma megduplázódott, és ezzel félezer fölé emelkedett hazánkban.

Hercegh Tamás

Motorola

Háromsávos mobiltelefon

A Motorola bemutatta a világ első olyan GSM mobiltelefonját, amely mindhárom GSM frekvencián használható (Európa, Ázsia, Közel-Kelet, Afri-

Motorola L7089: világjáró üzletembereknek

ka: 900/1800 MHz, Amerika: 1900 MHz). A Timeport L7089 típusjelű készüléket elsősorban a sokat utazó üzletembereknek szánják. Számukra komoly előnyt jelent, hogy a világ bármelyik GSM hálózatában használhatják a telefonjukat (természetesen ehhez a szolgáltatók közötti roaming megállapodások is szükségesek), mivel így csak egy készüléket kell magukkal vinniük.

Az L7089 hangfelismerő képessége kényelmesebbé teszi a készülék használatát. E funkció segítségével szóbeli utasítással kezdeményezhetők a hívások, illetve végrehajthatók különböző menüparancsok.

A készüléknek nagyméretű, teljesen grafikus Optimax kijelzője van. Az L7089 a mai kor elvárásainak megfelelően rezgéssel is tudja jelezni a bejövő hívásokat. Említést érdemel továbbá, hogy 3 percnyi hanganyagot tud digitálisan rögzíteni.

A telefon tömege normál lítium-ion teleppel együtt 108 g, készenléti ideje 40–150 óra, míg a beszélgetési ideje 120–210 perc (a beállításoktól és a hálózattól függően).

- Motorola Infooffice ☎ 436-1365
- www.motorola.hu

Oracle Hungary

Vezetőváltás

Az Oracle Hungary eddigi ügyvezető igazgatója, Stewart R. Oldroyd 17 éves magyarországi tartózkodás után visszatér hazájába, Angliába. Pályafutását az Oracle Corporation EMEA (Europe, Middle East and Africa) régiójának Support Sales and Marketing igazgatójaként folytatja.

Ezzel egy időben a vállalat európai igazgatója – külső jelölteket is felvonultató pályáztatás eredményeként – Laufer Tamást, az Oracle Hungary sikeres konzultációs és alkalmazási igazgatóját nevezte ki

Laufer Tamás

szeptember 1-i hatállyal a magyarországi leányvállalat ügyvezető igazgatójává.

Az Oracle Hungary létszáma az utóbbi négy évben megnégyszereződött, jelenleg mintegy 200 alkalmazottat foglalkoztat, miközben bevételei megtízszereződtek.

Telnet

Tegező portál

Stop! néven új portált nyitott a Telnet, amely alatt olyan régebb óta működő, bevált rendszereket vont össze, mint az Extra freeweb, a NetPosta freemail, az aproNet apróhirdetések, a jatek.extra.hu online játékoldal és a PGS vendégkönyv-szerver. Ez persze csak az alap, sok más forrásból kerül még tartalom a portálra, amely testre szabható, személyre szóló szolgáltatásokat kínál, és tegez, lévén az Internet nemzedékéhez szól.

- http://stop.extra.hu

ELTE TTK HA

ECDL-vizsgaközpont

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának Hallgatói Alapítványa (ELTE TTK HA) két éve akkreditált ECDL-vizsgaközpontként működik. Az ECDL (European Computer Driving License) az Európai Unió nemzetközi vizsgarendszere, amely egész Európában elfogadott és elismert bizonyítványt nyújt tulajdonosa számítástechnikai ismereteiről.

Az ELTE TTK HA Oktatási Centrumában október 30-ig folyamatosan lehet jelentkezni az ECDL-vizsgára felkészítő számítástechnikai tanfolyamra, illetve magára az ECDL-vizsgára. A 112 órás tanfolyam 36 600, a hét modult felölelő vizsga regisztrációs díja 7500, nappali tagozatos egyetemistáknak 5500 Ft (modulonként drágább: 2900, illetve 1200 Ft).

Az Oktatási Centrumban a fenti időpontig lehet beiratkozni a felvételi előkészítő, a nyelviskola és a gépjárművezető-képzés csoportjaiba is.

- ELTE TTK HA ☎ 266-3432
- oktatas@hali.elte.hu

Webshopping East '99

Novemberben a Novotelben

Webshopping East 99 címmel szakkiállítást és konferenciát tartanak november 17. és 19. között a Novotel Budapest Kongresszusi Központban.

A rendezvény három napon keresztül hatékony munkakörnyezettel segíti a kiállítók (IBM, Hewlett-Packard, MatavNet, DataNet, KPMG stb.) és látogatók, az elektronikus kereskedelem iránt érdeklődők egymásra találását, eredményes együttműködését a közép-kelet-európai térségben. A vállalkozásokat a KPMG standján üzleti lehetőségek várják.

- Happening Kft. ☎ 429-1070
- webshopping.happening.com
- exchange@happening.com

Intergraph

Új vizualitás

Az Intergraph szeptembertől forgalmazza Zx1 grafikus munkaállomását, a ViZual Workstationök új családjának első tagját.

Egy vagy két 600 MHz-es Intel Pentium III processzorával a Zx1 professzionális színvonalú 3D-s grafikus teljesítményt nyújt, miközben egyesült államokbeli 3299 dolláros ára a kategória belépő szintjét képviselő alapgépekével mérhető össze.

A Zx munkaállomásokban számos technológiai újítás ölt testet, melyek közül a legszembetűnőbb kétségtelenül a 2×18 colos, dupla LCD-kijelzős, fél lábon álló ikermonitor, a gépház friss formaterve, valamint a legújabb Intense3D

Zx1: az egyedülálló Twin Flat-Panel Displayjel

Wildcat 4110-es 3D-s megjelenítés támogatása.

- Intergraph Magyarország ☎ 345-7100
- www.inergraph.com/ics

Frissítünk

Életünk újraszervezését általában újévkor szoktuk megfogadni, ám néha a gond, máskor a szerencse úgy hozza, hogy előbb is sor kerülhet erre.

Októberi CD-inkre több olyan frissítés is felkerült, amit vagy korábbra, vagy későbbre vártunk. Nézzük át – teljességre törekvés nélkül – mi újdonság van a „régiségek" között!

StarOffice mindenkinek

Több Olvasónk is reklamált, hogy az augusztusi és szeptemberi CD-inkről telepített StarOffice 5.1-et nem sikerült regisztrálnia. Nos, „a hiba nem az Ön készülékében van"!

A Sun Microsystems – előzetes beharangozás nélkül – megvásárolta a StarDivisiont, a StarOffice termékcsaládot fejlesztő céget. A Sun a korábbi verziók regisztrálását megszüntette, így a korábbi StarDivision címeken tényleg nem lehet regisztrálni.

Ennek a felvásárlásnak roppant pozitív a hatása: a Sun mindenki számára ingyenessé tette a StarOffice-t! A korábbi, csak magánhasználatra ingyenes változatok helyett az új, regisztrálást sem igénylő csomagok már céges használatra is ingyenesek.

Mostani CD-nkre így ismét felkerülhetett a windowsos, a linuxos, valamint az eddig lemaradt OS/2-es változat. Ezeket már nem kell regisztrálni, mediakeyt sem igényelnek, sokkal könnyebb felrakni őket, mint a korábbiakat. Figyelem! Az előző változatot le kell telepíteni a rendszerből az új verzió felrakása előtt!

CHIP '98

Hosszú, izzasztó munkával végre elkészült magazinunk előző évi számainak HTML-es változata, ki is harapott egy jókora helyet CD-nkről.

Elárulhatjuk: a hosszú bit- és HTML-vadászatnak születőben van egy „mellékterméke" is – hamarosan ténylegesen startol a CHIP Online, magazinunk webes reinkarnációja. Részleteket a Compfair kiállításon és következő számunkban közlünk.

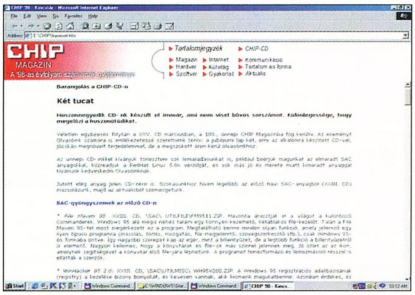

CHIP '98: HTML-ben is olvasható

Windows Media Player 6.4

Nemrég adta közre a Microsoft multimédia lejátszójának legújabb, 6.4-es verzióját. A felületen nincs változtatás. A lejátszás minősége viszont javult, a program erőforrásigénye csökkent, tehát gyengébb gépen is jobban fognak peregni az MPEG filmek. Tapasztalataink szerint sajnos romlott a program stabilitása, ezért a korábbi verziót is a CD-re rakjuk, hogy könnyebb legyen visszaállni a stabilabb verzióra.

CorelDraw 9 javítás és bővítés

Fél év telt el a CorelDraw 9 megjelenése óta, és – mondhatni menetrendszerűen – megérkezett az első javítókészlet. A CorelDraw 9 Suite Service Pack 1 telepítéséhez 75 Mbyte üres helyre van szükség azon a meghajtón, amelyikre a Windows az ideiglenes file-jait is helyezi. A szervizcsomag sikeres lefutása után az addigi 337-es Build számból 397 lesz, vagyis a *Help/About* ablakban „Version 9.397"-et kell látnunk.

A Service Pack 1 körülbelül kéttucat kisebb-nagyobb hiba javítását és néhány funkció kibővítését tartalmazza. Sajnos, az általunk megtalált és jelzett magyar helyesírás-ellenőrzési – pontosabban nem-ellenőrzési – hibát nem javították ki. A bővítések között pedig olyan, itthon valószínűleg nem életbevágó funkciók találhatók, mint a Corel Print House és Print Office importálás vagy a PDF export ázsiai karakterekkel történő együttműködése.

Web-grafikusoknak lehet érdekes, hogy a CorelDraw 9-hez is készül a Web leendő vektorgrafikus formátumának, az SVG-nek (Scalable Vector Graphics) exportszűrője. Ennek béta változatát helyeztük el a Service Pack mellé. Ez a szűrő a World Wide Web Consortium (W3C) 1999. július 30-ai, SVG Working Draft című dokumentuma alapján készült.

Amint megegyeznek a formátumon dolgozó cégek (többek között a Microsoft, az Adobe és a Corel), és véglegessé válik az SVG formátum, várhatóan rövid időn belül meg fog jelenni a végleges SVG exportszűrő az összes vektorgrafikus programhoz.

Új GIMP Windowsra

A GNU Image Manipulation Program (GIMP) gyakori vendég CD-inken. Legújabb windowsos verziója jobban „beszél" magyarul, sőt immár a Paint Shop Prótól is elorzott apróságokat: olvassa a PSP képformátumát és használni tudja annak festéktubusait, a .tub file-okat.

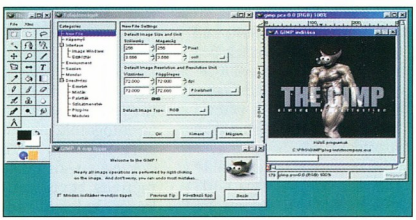

GIMP: a PSP formtumot is ismeri

CHIP

Amiről eddig csak álmodott ...

PUBLICIS

... most végre valóság,

mert a HP DeskJet 610C ára mindössze

24 900 Ft!*

Ugye Ön is mindig mindenben a legjobbat szeretné? A lehető legjobbat, amit csak megvehet magának.

Határtalan száguldásra vágyik? Olyan sebességre, amelynél a külvilág vonalai fokozatosan összemosódnak? A HP DeskJet 610C 5 fekete-fehér, illetve 2,5 színes oldallal száguld percenként, elmosódásról viszont szó sem lehet. A kinyomtatott karakterek mindegyike hihetetlenül éles és koromfekete, míg a képek színeiről a HP ColorSmart II automata színbeállítás gondoskodik.

Puha bőrülések? Pontosan ezt a kényelmet nyújtja a kétfejes technológia. Így Önnek nem kell patront cserélnie, ha színes nyomtatás után fekete-fehérben szeretne nyomtatni.

Ráadásul a HP DeskJet 610C képes A4-es méretig a legkülönbözőbb méretű és fajtájú papírokat kezelni.

Automata sebváltó?

Igen, a HP DeskJet 610C használata legalább annyira egyszerű, megbízhatóságára pedig a Hewlett-Packard neve a garancia.

Vagy nem is autóról, hanem színes tintákról álmodik? A HP DeskJet 610C-vel azt is megkapja, hiszen a nyomtató mellé két tintapatront adunk. Ha a HP DeskJet 610C-t választja, a legjobb minőségű és a legtöbb extrával felszerelt nyomtató lesz az Öné, amit ezen az áron kaphat.

*Az ár az ÁFÁt nem, de a fekete és a színes tintapatron árát tartalmazza, valamint 245 Ft/USD árfolyamig érvényes.

HEWLETT® PACKARD

További információkért látogasson el weblapunkra: ***http://www.hp.hu/deskjet610***
vagy hívja a ***HP Vevőszolgálatot: 382-1111***

A végtelenig bővíthető

Sokan azért nem szeretik a Far Managert, amiért mások kedvelik: a Windowsok grafikus környezetében kissé anakronisztikusnak hat, a valóságban azonban roppant praktikus a karakteres kezelőfelület.

Egyről azonban mindkét oldal megfeledkezik: a program legnagyobb előnye nem az, hogy hasonlít a régi, megszokott file-kezelőkre, hanem az, hogy szinte tetszés szerint bővíthető. Rengeteg plug-int (bővítőmodult) találhatunk hozzá az Interneten, és természetesen a CHIP-CD-n is. A plug-inek amúgy szinte a lényegéhez tartoznak. Már az alapprogramban is plug-inekkel oldottak meg jó néhány alapvető funkciót, például a könyvtárak összehasonlítását, az FTP klienst vagy a tömörített file-ok megnyitását.

Az új plug-inek telepítése nagyon egyszerű: kell nyitni számukra egy új könyvtárat a far\plugins\ könyvtárban, és oda bemásolni őket. A Far újraindításával már működnek is. Nézzünk néhány hasznos plug-int, a teljesség igénye nélkül!

● *Phone book (PHBOOK.ZIP):* Egyszerű, de hasznos telefonkönyv. Csoportokba rendezhetők a tételek. Egy bejegyzés névből, telefonszámból és megjegyzésből állhat. A listában keresni is lehet. Telepítés után azonnal konfigurálni kell – *Options → Plugins configuration → PhoneBook* –, azaz meg kell adni a telefonkönyv-adatbázis fizikai helyét, mert enélkül mindig az aktuális könyvtárban keresi.

● *ProxyFTP (PRFTP.ZIP):* Bár a Farnak van FTP kliense, az nem képes proxy szerver mögül működni. Ekkor jön jól a ProxyFTP. Telepítés után egy újabb opcióként jelenik meg a meghajtóválasztó panelen, és a kezelése is hasonlít a beépített klienséhez.

A proxy paramétereit a *Plugins configuration* menüpont alatt lehet beállítani. Öt féle proxytípusból lehet választani, így talán mindenki megtalálja a nála használható megoldást. Az FTP használata innentől kezdve teljesen szokványos, az FTP site-ra történő bejelentkezés után annak a könyvtárszerkezetét és file-listáját ugyanúgy lehet böngészni, mint a helyi meghajtókét. Automatikusan kezeli a leíró file-okat (description) is, akár úgy is, hogy feltöltésnél az új file adataival frissíti azt. A le- és feltöltések sebessége, állapota folyamatosan figyelemmel kísérhető csakúgy, mint a becsült hátralévő idő.

File-keresők és -kezelők

A Far alapvetően file-kezelő program, így nem csoda, hogy a file-kezelő funkcióit többen, többféleképen bővítették. Néhány apróság, ami megkönnyíti a munkánkat:

● *Advanced Select (ADVSEL.RAR):* A kibővített kiválasztás funkció a file-panelek listájának tartalmából képes választani. A file-név maszkon kívül megadhatjuk a kiválasztás módját, ami lehet kijelölés, kijelölés törlése, vagy éppen negálás. A találatokat lehet szűkíteni file-méret, dátum-intervallumok és attribútumok megadásával is.

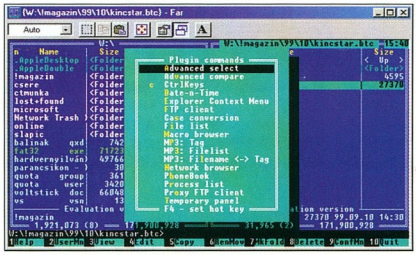

Csak néhány a bővítési lehetőségek közül

● *Branch (BRANCH.RAR):* Ez az egyszerű plug-in a kiválasztott file-panelen egy közös listában jeleníti meg az aktuális és az abból nyíló összes könyvtár tartalmát, vagyis az összes file-t.

● *Control Disk (CTRLDS.RAR):* Ez a kis egyszerű program a meghajtók kiválasztásához nyújt segítséget. Ha regisztráljuk a hozzá adott .reg file-t, akkor a [Ctrl] és a bal vagy jobb nyílbillentyű lenyomásával lehet lapozni a meghajtók között.

Editor plug-inek

A Far szövegszerkesztője önmagában is használható eszköz, de ha kiegészítjük néhány plug-innel, akkor tudása sok szempontból megközelíthető a profi szövegszerkesztőket. Lássunk közülük is néhányat!

● *Append Block (APNDBLCK.RAR):* A kiválasztott szövegblokkot lehet file-ba menteni, illetve a kurzor helyére file-ból lehet vele szövegblokkot beilleszteni.

● *Backup Editor (BACKUP.RAR):* A szövegfile eredeti változatát elmenti .bak kiterjesztéssel. Verziófigyelést is meg lehet vele valósítani, ilyenkor a kiterjesztés .b00, .b01 stb. lesz, így az összes szerkesztési lépés megőrizhető.

● *Colorer (COLORER.RAR):* Nagyon hasznos plug-in mindazoknak, akik programozással vagy HTML-szerkesztéssel foglalkoznak. A Colorer a szerkesztésre megnyitott file-okban színekkel kódolva jelzi a különböző funkciójú szöveg- vagy kódelemeket. A részletes konfigurációs lehetőségek kihasználásával olyanokra is képes, mint például a hibásan beírt hexadecimális számok kiemelése. A plug-inhez mellékelik többek között az ASM, AWK, batch, C, Forth, Fortran, FoxPro, HTML, Java, Pascal, Perl források beállítását, emellett korlátlan számban készíthető hozzá saját leírás.

● *Date-N-Time (DATETIME.RAR):* Legalapvetőbb funkciója a dátum és/vagy az idő beillesztése a szövegbe. Ennek formája szabadon állítható, és ha éppen nem az aktuális dátumról van szó, akkor egy kis naptáron kiválasztható a kívánt időpont.

● *Function List (FUNCLIST.RAR):* Főleg a programfejlesztők fognak örülni annak a lehetőségnek, hogy listába összegyűjti az éppen szerkesztett programforrásból a függvényeket, melyekhez ezután a listából lehet közvetlenül ugrani.

●

A plug-inekhez általában mellékelnek egy .reg névkiterjesztésű file-t, amely a Windowsban billentyűzetkombinációt rendel az adott funkcióhoz. Ennek hiányában a plug-ineket az [F11] gomb megnyomásával lehet elérni, de lehet hozzájuk saját makrót is készíteni, a MacroView plug-in segítségével.

Nagy Zoltán

Mindennél tovább tart

A világ első számú feszültségvédelme most már 7990,- Ft-tól*

Az adatvesztések és a leállások több mint 45%-a feszültségproblémákra vezethető vissza. Az APC szünetmentes áramforrásaiba (UPS) és túlfeszültségvédőibe történő beruházás már az első olyan alkalommal megtérül, mikor az Ön eszközei ténylegesen védelemre szorulnak.

Az APC Back-UPS® folyamatos, egyenletes feszültségellátást, valamint szükség esetén azonnali akkumulátoros védelmet biztosít a CPU és a monitor számára, ezen felül védi a külső modemet, a lézernyomtatót, a faxkészüléket és a Zip™ meghajtókat is.

Az APC telefon-, hálózati és laptop-túlfeszültségvédői online vagy útközbeni kapcsolat esetén is biztonságot nyújtanak. Tehát akár 1000 hálózati PC, akár egyetlen otthoni számítógép védelméről van szó, hívjon bennünket még ma és csatlakozzon a 8 000 000 elégedett, nyugodtan alvó APC-felhasználó táborához.

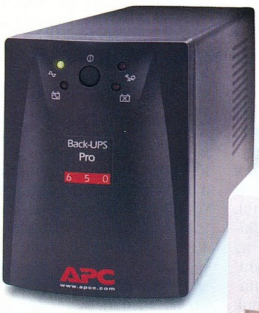

Már 35990,-Ft
-tól*

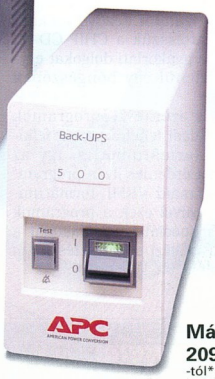

Már 20990,-Ft
-tól*

Már 7990,-Ft
-tól*

*Ajánlott végfelhasználói árak. Az árak ÁFA nélkül értendők.

Kategóriájában a legjobb védelem:

vállalati asztali PC-khez
kisvállalkozások számára
üzletekben
otthon
útközben (laptopokhoz)

Az APC-védelem főbb jellemzői:

- Saját kategóriájában garantáltan a leghosszabb áthidalási időt (5-40 perc) nyújtja. A felhasználó által cserélhető akkumulátorok csökkentik a szervizköltségeit és biztosítja beruházásának értékállóságát.
- Az UPS szoftver a biztonságos, automatikus rendszerkikapcsolás révén védi folyamatban lévő munkáit.
- Folyamatos Internet-csatlakozást biztosít, mivel kizárja a számítógép lefagyásának lehetőségét.
- A Back-UPS Pro mellé ingyenes PowerChute plus szoftvert adunk, mely bármilyen feszültség probléma esetén automatikusan menti az adatokat és a fájlokat.
- A számítógépes perifériák csatlakoztatására egy speciális túlfeszültségvédő kimenet szolgál.

APC
Legendary Reliability™

Név: _____

Beosztás: _____

Cég: _____

Cím: _____

_____

Irányítószám: _____ Ország: _____

Telefon: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Milyen típusú UPS-t használ? _____ db _____

Milyen típusú PC-ket használ? _____ db _____

Milyen típusú szervereket használ? _____ db _____

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus

☐ IGEN! Meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő UPS-t. Küldjenek INGYENES katalógust.

☐ NEM, ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de vegyenek fel a negyedéves ingyenes hírlevél címlistájára.

POWERLINE: 209 4678 FAX: 209 4677 E-mail: apcHUN@apcc.com Kulcs kód 58802v

©1999 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosé.DPS2A9CF-HU.

www.apcc.com - APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves Gy. u. 5. II. em.3.

Az első modellek

A CHIP augusztusi számában jelent meg a VRML világát bemutató cikkünk. Most elsősorban a kezdőket szeretnénk megismertetni a VRML modellezés alapjaival.

A mostani számtól kezdve székhelyünket áttesszük a CHIP-CD-re, ugyanis a gyakorlati dolgokat egyszerűbb közvetlenül egy böngészőben próbálgatni.

A drága 3D-s szerkesztőprogramok többsége exportálási lehetőségként felkínálja a VRML formátumot is. Így az összetett testeket érdemes ilyen programmal elkészíteni, majd VRML formátumban elmenteni. Mivel ezek a programok nem képesek a speciális utasításokat a file-ba menteni, a kézi szerkesztést nem lehet megspórolni.

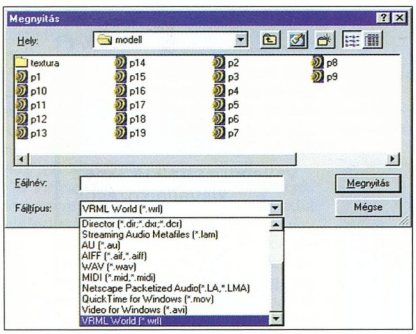

Munkakönyvtáron a TEXTURA alkönyvtárral

Tehát előbb vagy utóbb bele kell nézni a szövegfile-ba. A CD-n lévő leírás abban segít, hogy a kezdő lépésektől eljussunk az egyszerű modellek készítéséig – mégpedig bármiféle bonyolult program használata nélkül. Milyen programokra lesz szükségünk? Kell egy böngésző, amely tartalmazza a VRML plugint, és kell egy tisztán szövegalapú szerkesztő. Ez utóbbi lehet a Windows Jegyzettömb programja is, vagy Unix alatt például a joe szövegszerkesztő program.

www.szentesinfo.tiszanet.hu/vrml/

Gyors VRML fejlesztés

Első lépésként létre kell hozni egy külön könyvtárat a munkánknak. Ezután a szerkesztőprogrammal nyissunk egy új file-t. A szövegfile első sorába gépeljük be a következő azonosítót: *#VRML V2.0 utf8*, majd mentsük el a szöveget, például TESZT.WRL néven. Ezután töltsük be a böngészőbe a VRML modellt, amely még nem tartalmaz igazi utasításokat. Vigyázat: a betöltéskor a file típusát át kell kapcsolni WRL, vagy x-world típusra.

A későbbiekben a fejlesztés során a módosított modellt el kell menteni ugyanazon néven, és a böngészőben csak a frissítés gombra kell kattintani, ha látni akarjuk a változást. A két ablakot mozaikszerűen is elrendezhetjük a képernyőn.

Ha textúrákat is használunk majd, akkor azokat előzőleg a munkakönyvtárba vagy annak egy alkönyvtárába érdemes másolni.

VRML a CD-mellékleten

A CD-n megtalálható minden modell forrása HTML formátumban is. Ezeket érdemes a vágólapon keresztül átmásolni a Jegyzettömbbe, majd onnan elmenteni WRL file-típussal. Javasljuk, hogy aki most ismerkedik a modellezéssel, az próbálja ki az összes példát, majd ezután kisebb módosítások után figyelje meg a változásokat.

Különösen figyelni kell a szövegfileban a pontos gépelésre, mert a VRML böngésző megkülönbözteti a kis- és a nagybetűket. Ékezetes szöveget nem használhatunk.

A CD-melléklet tartalmazza azokat az utasításokat (csomópontokat), melyek segítségével statikus modellek készíthetők. Ilyenek a textúrázott alakzatok (téglatest, gömb, kúp, henger stb.), a geometriai transzformációk és néhány, a programozást gyorsító megoldás. Végül egy modell fejlesztését írjuk le 19 lépésben, a tervtől a teljes megvalósításig.

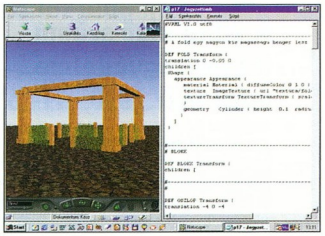

A böngészőbe töltve egymás mellett a modell és az azt létrehozó szöveg

Két egyszerűbb VRML modell

Ezek alapján a kezdő VRML fejlesztők is bátran elkezdhetik saját modelljeik írását. Az elkészült alkotásokat és az észrevételeket örömmel közzétesszük a CHIP következő számaiban.

Niethammer Zoltán
(niethammer@mail.datanet.hu)

Komplett iroda most csak

netto 199 000 Ft!

HP Brio és Microsoft Office

intel inside
celeron™
PROCESSOR

HP Brio BA számítógép

Ha Ön a legmodernebb hardverrel felszerelt számítógépet keresi a legkedvezőbb áron, a HP Brio sorozata a megfelelő választás.

• Intel® Celeron™ Processor 400MHz • 1.44 MB FDD • 4.3 GB UltraATA HDD • 32 MB SDRAM • 4 MB SiS AGP video • HP görgős egér • mikrotorony ház • 3 év garancia • Windows 98

(Az ajánlatban szereplő modell CD-t nem tartalmaz)

PLUSSZ

Microsoft Office 2000 SB (magyar)

• Word 2000 • Excel 2000 • Outlook 2000 • angol nyelvű Publisher 2000

199 000 Ft+Áfa

HEWLETT® PACKARD

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT LÁTOGASSON EL WEBLAPUNKRA: HTTP://WWW.HP.HU/BRIO VAGY HÍVJA A HP VEVŐSZOLGÁLATOT: 382-1111

HEWLETT® PACKARD
Connect
Reseller Program

Alinor Kft.	1137 Budapest, Pozsonyi út 36.	(1) 349-5911	alinor@mail.datanet.hu
COMIC.SYS Kft.	1091 Budapest, Haller utca 88.	(1) 383-3627	comicsys@comicsys.hu
Digital Szeged Kft.	6723 Szeged, Csongrádi sgt. 83.	(62) 494-166	digital@digital.co.hu
HP Buda Szakáruház	1111 Budapest, Bartók Béla út 18.	(1) 466-5224	Bartok@libra.hu
Kventa Kft.	1067 Budapest, Podmaniczky u. 37.	(1) 302-4222	kventa@kventa.hu
Lansoft Kft.	4025 Debrecen, Külső vásártér 18.	(52) 322-848	-
Marker Informix Kft.	1081 Budapest, Rákóczi út 73.	(1) 459-6070	informix@marker.hu
HP Duna Szakáruház	1095 Budapest, Boráros tér 7.	(1) 215-2574	-
Megatrend Kft.	1082 Budapest, Üllői út 52/b	(1) 459-3367	petera@megarend.hu
Net Kft	1118 Budapest, Szurdok u. 1.	(1) 246-5057	net@mail.datanet.hu
Raab Computer	9022 Győr, Pálffy u. 3.	(96) 310-797	raab.computer@matavnet.hu
Selectrade Kft.	1106 Budapest, Fehér út 10.	(1) 264-3333	company@selectrade.hu

Az ajánlat 1999. november 31-ig és 245 Ft/USD árfolyamig érvényes

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and Celeron is a trademark of Intel Corporation.

Őszi túlcsordulás

Most, hogy hátunk mögött hagytuk az egyik legnagyobb számítógépes játékkiállítást, a londoni ECTS-t, hatalmas játéközönnel – és ezért demóval is – kell számolnunk.

Lassan megérkeznek a legújabb csodaketyerék, azaz a hardverek, melyeket persze a játékok fognak igazán megizzasztani. Nem csoda hát, hogy szokásos játékdemó leírásunk hosszabb lett a megszokottnál.

Prince of Persia 3D

Ezt a programot szinte mindenki ismeri, pontosabban az ük-ük apját, még a PC-k őskorából. Akkor hatalmas sikert aratott, amit nehéz lesz megismételnie a most elkészült „térbeliesített" fejezetnek. A történet ugyanaz: egy bőgatyás harcos képében kell ugrálnunk a csapdák elől, hatalmas pallosunkat forgatva megvívnunk a gonoszok ellen életünkért – egyszóval velejéig akció, egy kis gondolkodással egybekötve. A csapdák alattomosak, és némelyiket jól eldugták a készítők, de szinte mindig egyértelmű a megoldás. Ne féljünk, nem kell tudományos feladványokat vagy más ilyen feladatokat megoldanunk. Egyszerűen kapcsolókat vagy hasonló elemeket kell megkeresnünk, elérnünk és okosan használnunk. Vannak a játékban időkapcsolók is, tehát sehol se időzzünk hosszabb ideig, mert hoppon maradhatunk. Ügyességi részekben is bővelkedik a program, nem árt játék előtt egy kisebb ujjgyakorlat. Az ellenfelek egészen emberesre sikeredtek: nem rontanak nekünk hűbelebalázs módjára, hanem elénk sasszéznak, és a védekezésre is figyelve, megfontoltan támadnak. Mivel többféle ellenféllel gyúlik meg a bajunk, nem egyszerű kiismerni a harcmodorukat, kevés közös vonásuk van. Egyben azonban megegyeznek: mind a mi életünkre törnek. A grafika nagyjából megfelel a mai elvárásoknak, néha még jobb is. Nagyon szép motion capture-rel oldották meg a mozgásokat (egy élő ember mozgását modellezték), hősünk lendíti a karját nekirugaszkodás előtt, nehezen kapaszkodik föl a magas emelvényekre, és a kardját is élethűen használja. A hanghatások is térben szólnak, félelmetes, amikor a hátunk mögött csapódik be a hatalmas faajtó. A manapság oly divatos követőkamerás nézetű kalandjátékok (például a Tomb Raider X vagy a Drakan) mintájára készült a PoP3D is. A férfi közönség érdeklődését felcsigázandó már a történet elején kiderül: nők is vannak a dologban.

Perzsia hercege 3D-ben

BattleZone II

A BattleZone első része figyelemre méltó újításokat hozott a játékok terén. Úgy egyesítette a 3D-s akciót a stratégiával, hogy élvezetes, izgalmas egyveleget sikerült a programozóknak összegyúrniuk. A második rész a már kitaposott ösvényen jár, persze teljesen új köntösben. A grafikai és egyéb kozmetikázás után már csak a játékmenetben és az élményben kereshetjük az újdonságokat.

BattleZone: a második részek szellemében

Míg az előbbi változtatások igencsak szembetűnők, a játszhatóságban már más a helyzet. Én nem sok változást vettem észre. Igaz, a demó még nem enged mindenhova betekintést, a küldetésen belül a feladatok egymást követően válnak ismertté. Bár az útvonalunk nem kötött, feladatot átugrani vagy megkerülni itt nem lehetett.

A kezelőfelület már első ránézésre is változott – játék közben pedig kiderül, csakis előnyére. Könnyebb a csapattársainkat elérni, irányítani, számon tartani: még azt is látjuk, melyikük van veszélyben. A szervizkocsinál érdemes hagyni egy harcost, aki vigyáz erre az értékes járgányra, mely képes minket menet közben megjavítani, feltölteni.

A játék mindenképpen figyelmet érdemel. Aki már játszott az első részével, annak tetszik majd, de az se idegenkedjen tőle, aki most találkozik vele először. Egy jó tanács: érdemes előtte memorizálni a billentyűparancsokat.

Driver

Még ki sem hűlt a Midtown Madness, már meg is érkezett a nagy rivális, a Sony Playstationök sikerprogramja, a Driver. Ez is csak egy kis hétvégi kocsikázásnak indult, de mi persze megint nem bírtunk magunkkal, és alaposan rátapostunk jó öreg járgányunk gázpedáljára.

Ahogy az ilyenkor lenni szokott, két sarokkal arrébb ott állt lesben Kovács 12, hogy elkapja a hozzánk hasonló ámokfutókat. De minket sem olyan fából faragtak, hogy csak úgy megadjuk magunkat – tudjuk, hogy úgyis mi húznánk a rövidebbet –, előre hát, irány a belváros, ahol majd lerázzuk a fakabátot. Egy-két furfangos kanyar, levágás a járdákon (a gyalogosok úgyis fél-

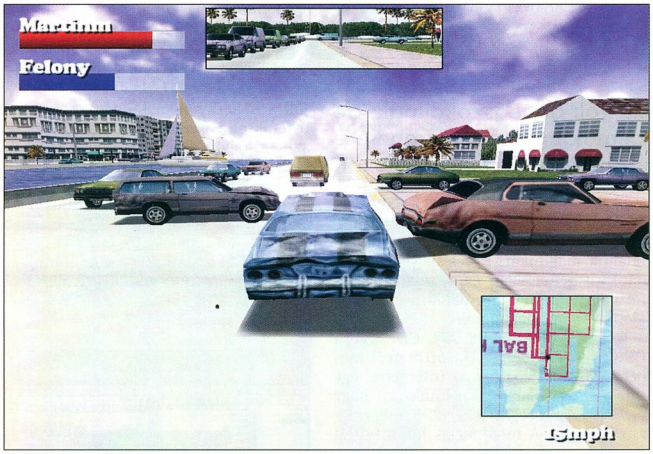

Driver: Playstationről PC-re

reugranak), már csak az M3-as bevezető szakaszán kell szembe menni a forgalommal, és miénk a győzelem.

A kocsink porcelán, nagyon vigyázzunk rá! A demóhoz mellékelünk egy okos kis programot is, amivel autót válthatunk, vagy kikapcsolhatjuk az időkorlátot, de még ezer más változtatást is eszközölhetünk.

Darkstone

A Diablo 2 csak nem akar elkészülni. A fejlesztők húzzák-halogatják a megjelenését. Mindig kapunk egy csomó ígéretet és képet a készülő játékról, de a nagy Ő még várat magára. Addig azonban oltsuk játékszomjunkat a Darkstone-nal.

A többségnek már első ránézésre kiderül – de akinek nem, az is észreveszi az első néhány perc játék után –, hogy a Darkstone csupán a Diablo 1 klónja, bár azok között kitűnő. Világa teljesen 3D-s, a kamerát 360 fokban forgathatjuk, nagyíthatunk és kicsinyíthetünk. Tehát a grafikával nem sok gond van, ha csak az nem, hogy a szereplők és ellenfeleik túl kevés sokszögből épülnek fel (ennél azért már többre képesek a PC-k). Van ennek jó oldala is, hiszen gyengébb gépen is tökéletesen fut a Darkstone.

A játék felépítése egyébként jó, elhagyva a várost egy erdőn keresztül juthatunk az első szintre, ahol még csupán gyakorlunk.

A következőkön nehezedik a sorsunk, alvilági barangolásunk közben sokszor megéhezhetünk. Erre készüljünk is fel, ne éheztessük harcosainkat, varázslóinkat!

Menet közben is kapunk feladatokat, sőt egy lélek még figyelmeztet is a kemény ellenfelekre.

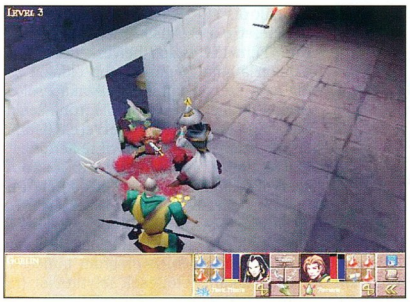

Darkstone: a szereplők kissé sematikusak

Jó ötlet, hogy két embert irányítunk. Ennek megoldása is ötletes, például azt is figyelembe veszi a játék, hogy két hátizsákba több fér. Ugyanakkor hátrány, hogy valamivel nehezebb navigálni őket. Az engedelmeskedik nekünk, akit irányítunk, a társa pedig követi, és a közelébe kerülő ellenfeleket likvidálja legjobb tudása szerint. Hasznos újítás, hogy ha a menüből kijelöljük a kijáratot, embereink maguktól odaszaladnak.

A programban alkalmazott újítások hasznosak, ezektől lesz igazán jó a játék. Ha belemelegedünk, nehezen hagyjuk abba. Kezelését gyorsan meg lehet tanulni, senki ne féljen leülni elé.

VRND

Nem is igazán játékról van itt szó, sokkal inkább egy virtuális kiállításról, egy kis utazásról. De ne rettenjen meg senki, nem holmi unalmas iskolai kirándulásban lesz része!

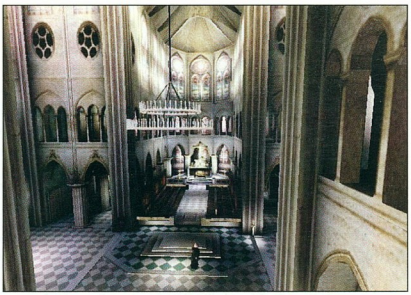

VRND: virtuális utazás a Notre Dame-ban

Ma a Notre Dame-ot látogatjuk meg! Miénk az egész épület, csupán két szerzetes tart velünk. Bárhová mehetünk a katedrálisban, akár repkedhetünk is. A falakon képek, melyeket egyesével megcsodálhatunk, szobrok, amiket körbejárhatunk. Amit látunk, az teljes mértékben az eredeti hiteles másolata.

És mi a belépő? Egy nagyon erős gép, ami képes akadozás nélkül végigrepíteni minket bárhol. Mivel a motor az Unrealé, ajánlott egy Voodoo3 vagy egy Savage4, ezekkel egészen biztosan semmi gondunk nem lesz. Mivel a kód még nem végleges, a Direct3D- és az OpenGL-támogatás nem tökéletes. Aki teheti, nézze meg, óriási élmény!

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

SAC-antikvárium

A múlt havi SAC-anyag alig fele volt a megszokottnak, de mi így is találtunk benne elég bemutatnivalót. Szerencsére több újdonság is akad, de régi ismerőseink közül is sokan megújultak.

Újabb internetes eszközökkel, zenei és grafikai programokkal, és sok-sok segédprogrammal lehetünk gazdagabbak a szeptemberi CHIP-CD-k kipróbálásakor. Természetesen az aktuális, októberi CD-k SAC gyűjteményéről is olvasható egy rövidebb összefoglaló, úgy 4-5 oldallal beljebb.

● *WatzNew v1.1:* LVI. CD, \SAC\COMM\WTZNEW11.ZIP. Amikor az Interneten szörfözünk, és találunk egy számunkra érdekes helyet, a címét általában eltároljuk a *Kedvencek* közé, hogy később

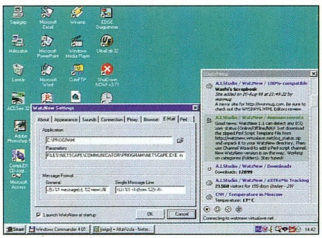

Bőven akad dolga a WatzNew-nak

bármikor elluthassunk oda. Elraktuk – de vajon mikor látogatunk el oda legközelebb? Előfordulhat, hogy csak pár hónap múlva, mert megfeledkezünk róla, pedig lehet, hogy azóta már frissítették, és újabb érdekes dolgokat találnánk ott.

A WatzNew-val könnyen ellenőrizhetünk több internetes oldalt is, hogy megtudjuk, történt-e frissítés azóta, mióta ott jártunk. A program beépül a Windowsba, és akár minden indításkor figyelmeztethet minket, hogy mi újat talált a megadott site-okon. A lista, ami alapján dolgozik, módosítható és bővíthető, és minden egyes elemre külön-külön megadható, hogy milyen időközönként ellenőrizze a program. Kézi ellenőrzésre is lehetőség van. Az internetes oldalak mellett a levelesládánk figyelésére is alkalmas. Ilyenkor az újonnan érkezett levelek tárgyleírását (subject) látjuk a WhatsNew ablakában, és megfelelő beállítás mellett dupla kattintásra máris a levelezőprogramunkban találjuk magunkat. Egyes helyeken, például a CNN oldalain naprakész, friss információt kaphatunk például a pontos időről vagy az időjárásról.

● *Stat 'n' Perf v1.08:* LVI. CD, \SAC\COMM\SAP108.ZIP. Ha otthonról modemmel kapcsolódunk az Internetre, egy tulajdonság-ablak jelzi nekünk azt, hogy mekkora sebességgel sikerült létrehozni a kapcsolatot. A folyamatos adatátvitelt azonban nem mutatja, ha pedig helyi hálózaton keresztül kapcsolódunk, akkor semmi visszajelzést nem kapunk kapcsolatunk sebességéről.

A Stat 'n' Perffel azonban már többet megtudhatunk. Képes mutatni a mindenkori átviteli sebességet, valamint az összesen küldött és fogadott byte-ok számát. Mindezt egy egy kis ablakban, grafikonon is megtekinthetjük. Az ablakot tetszés szerint mozgathatjuk, bárhol elhelyezhetjük a képernyőn. A küldött és fogadott byte-okról a program kis statisztikát készít, amelynek alapján megtudhatjuk, hogy például a múlt hónapban mekkora adatforgalmat bonyolítottunk le. Az *Option* menüben személyre szabhatjuk a különféle beállításokat.

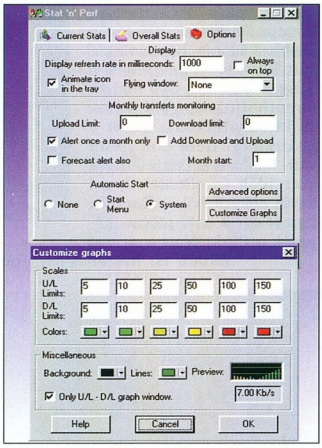

Stat 'n' Perf: személyre szabhatjuk a beállításokat

● *FTP Navigator v4.15:* LVI. CD, \SAC\COMM\FTPNAV45.ZIP. A kommunikációs programoknál maradva említést teszünk egy FTP kliensről, az FTP Naviga-

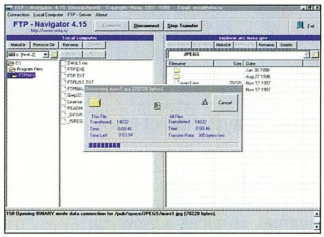

File-letöltés az FTP Navigatorral

torról. Nevezhetnénk így is: egyszerűen FTP! Hogy ne csak mindig jót mondjunk a programokról itt SAC-on belül, ezért említsük meg a program egyik hiányosságát: elfelejtettek beletenni egy „gyors kapcsolat" menüpontot. Ezért ha csatlakozni kívánunk egy FTP szerverhez, de nem szeretnénk felvenni a szerverlistába, akkor azt kell elérnünk, hogy egyik szervernév se legyen kijelölve, és úgy nyomjuk meg a *Connect* kapcsolót. Ez kicsit kényelmetlenné teszi e funkció használatát, mivel az előző egy-két csatlakozást felsoroló listája (history) nincs. No, ennyit a hibákról.

Kinézetre a szokásos felépítésű a program. Fent két oszlop helyezkedik el. Bal oldalon a saját gépünk, jobb oldalon pedig az a szerver, amihez hozzákapcsolódtunk – ha még nem kapcsolódtunk senkihez, akkor itt az FTP-szerverek listáját látjuk, ezek közül valamelyikre kettőt kattintva hozzákapcsolódhatunk az adott szerverhez. Alul látjuk a különféle (hiba)üzeneteket és a töltési sebességet. Ha egy file-t elkezdünk tölteni, megjelenik egy ablak, amely mutatja, hogy hol tartunk a letöltésben. A program támogatja a megszakadt letöltések folytatását (resume). Igényeink szerint alakíthatjuk a betűtípusokat a programban, illetve

könyvtárakat és file-okat is törölhetünk és létrehozhatunk.

● *Ultimate Paint v2.1:* LVI. CD, \SAC\GRAPH\UP.ZIP. Most pedig következzen egy program, amely rajzos kedvünknek tesz eleget! Az Ultimate Paint tudását és

Isten hozott az Ultimate Paint világában!

funkcióit tekintve egy egyszerű, könnyen kezelhető rajzoló- és képszerkesztő program. Kisebb képek gyors átalakítására, egyszerűbb (például webes) grafikák készítésére kiválóan alkalmas. Sokféle lehetőséget kínál a szokásos alapelemek (vonal, kör, négyzet stb.) rajzolásától egészen a különféle képszűrők használatáig. Kívághatunk képrészleteket, forgathatjuk, méretezhetjük azokat, vagy akár át is színezhetjük. A *Get Color* funkcióval kiolvashatjuk bármely pont színét, hogy megkapjuk a pontos színösszetevőit, majd később esetleg ezzel rajzolhatunk tovább. Sokféle képformátumot képes kezelni a program (a ma használatosak többségét), amelyekből betölthetünk és amelyekbe menthetünk is képeket. Különlegesség a programban, hogy közvetlenül elmenthetünk egy képet úgy, hogy a Windows induláskor (Start Up Screen), avagy leállításkor (Shutdown Screen) használt képernyőjét módosítjuk általa. Ennek során a kép méretével sem kell törődnünk, az Ultimate Paint automatikusan átméretezi azt. Múlt havi CD-nkre egy 30 napos próbaváltozata került fel.

● *1st painting album of mine:* LVI. CD, \SAC\GRAPH\1STPAINT.ZIP. Nehéz olyan gyereket találni, akit nem tud lekötni egy kezébe adott kifestőkönyv és egy nagy adag színes ceruza. A papírra vetett világot a gyermek fantáziája színezi ki, a kényelmes színezés ezáltal fejleszti a vizuális képességeket, és fontos szerepet játszhat az egyéniség kifejlődésében.

A kérdés persze automatikusan adódik: hogyan tudnánk csemetéink e hasznos tevékenységét a számítógép megismerésére és a géppel történő megbarátkozásra fordítani? A 1st painting album of mine szerzői is pontosan erre gondolhattak, amikor elkészítették programjukat. A lurkónak nincs más dolga, csak a kiválasztott körvonalas rajzot kell az általa megfelelőnek ítélt színekkel kifestenie (kiöntenie). Az ablak jobb felső sarkában találhatók a program által felkínált alapszínek, de a színsávos ikonra kattintva a paletta összes színe közül is válogathat a csemete. A program egyszerű, mégis nagyszerű szórakozást nyújthat gyermekeinknek, hiszen aranyos képei valószínűleg minden kicsi tetszését megnyerik, miközben könnyedén megtanulják az egér kezelését, és nem fognak idegenkedni a számítógéptől.

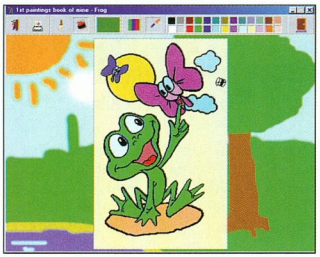

Kisfestőkönyv gyermekeknek

● *EDGE Diagrammer v3.0a:* LVI. CD, \SAC\GRAPH\EDGAPP.ZIP. Augusztusi számunkban bemutattuk a SmartDraw nevű programot, amellyel színvonalas diagramokat és folyamatábrákat készíthetünk. Múlt havi korongunkon ennek a programnak a 4.12-es verziója is megtalálható, mi most mégis egy másik terméket mutatunk oldalainkon. Az EDGE Diagrammer v3.0a funkciója, feladatköre

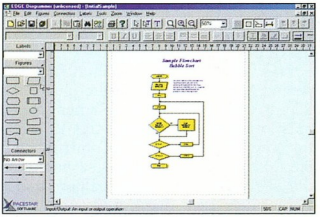

EDGE Diagrammer: a buborék-rendezés folyamatábrája

semmiben sem tér el a másik programétól, azonban ez a program is magas színvonalú, így a felhasználókra bízzuk a választást.

Az EDGE Diagrammer kezelőfelülete nagyon egyszerű. Bal oldalt a legnagyobb részt maga a rajzfelület foglalja el, amelynek hatalmas előnye, hogy vonalzót is kapott. Ettől jobbra lelhetők fel a rajzeszközök, melyeket csoportosítottak, így egy lenyíló menüből kell kiválasztanunk a keresett csoportot. Sajnos a shareware verzióban csak az alapszintű eszközcsoport áll rendelkezésünkre. A bal alsó sarokban adhatjuk meg a vonalak formáját. Feladataink elvégzésében nagy segítségünkre lehet a jól kidolgozott súgó, bár a program egyszerű kezelhetősége miatt valószínűleg ritkán fogjuk használni.

● *VuePrint 7.5 Pro:* LVI. CD, \SAC\GRAPH\VUEPRO75.ZIP. A SAC anyagai között rengeteg multimédiás program található. Ezek közül rendszerint kiválasztunk egyet, amelyikre talán érdemes odafigyelni. A múlt havi korongról a VuePrint 7.5 Pro Editionre esett a választásunk. Erre az ad okot elsősorban, hogy rengeteg file-típussal és formátummal képes megbirkózni. Meg tudja jeleníteni az elterjedt formátumú képfile-okat, de a filmek (például avi, mpeg) és a hangfile-ok lejátszása sem jelent gondot neki. További előnye,

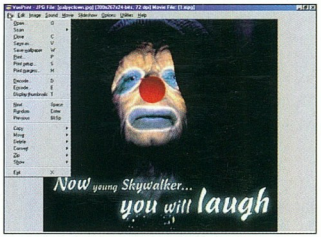

VuePrint Pro: jól megtervezett multimédiás eszköz

hogy külön-külön minden formátumra rengeteg beállítási lehetőséget kínál fel, illetve megtalálhatók benne az általános képalakító eszközök is, például a fényerő beállítása vagy az invertálás. A *SlideShow* menüpont alatt megtaláljuk a diabemutató készítéséhez szükséges eszközöket, amelyek szintén bő választékban állnak rendelkezésünkre. Mint az eddigiekből is kiderült, a program rengeteg lehetőséget kínál. Az általunk megadott file-típusokhoz hozzárendeli magát, így azok tartalmának megjelenítéséhez, lejátszásához

automatikusan használható, csak rá kell kattintani a file-okra. Mivel a rendelkezésünkre álló hely nem elég a program részletes bemutatására, mindenkinek ajánljuk, hogy maga fedezze fel ezt a programot. Nem fog csalódni.

● *ThumbNailer v5.7:* LVI. CD, \SAC\GRAPH\THUMB-56.ZIP. Aki képfile-okkal dolgozik, annak valószínűleg ismerős lesz az a probléma, hogy van egy könyvtárnyi anyaga, amit át kellene dolgozni egyik formátumból a másikba (például internetes oldalakhoz BMP-ből JPEG formátumra). A képfeldolgozó programokban több kép csoportos átalakítása általában nem könnyű feladat. A ThumbNailer v5.7 segítségével azonban ez a probléma is könnyen legyőzhetővé válik. Nincs más dolgunk, csak meg kell adni a bemenő adatok elérési útját, és a végeredményt tartalmazó könyvtár helyét. Beállítható a kimeneti oldal képmérete, illetve az eredeti méret megtartása. A program a következő típusokat képes kezelni: JPG, BMP, GIF, TIF, TGA, PNG, PCX, WMF, EMF,

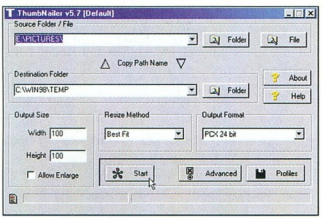

ThumbNailer: a képkonvertálás mestere

AVI. HTML file-t is „gyárthatunk" a képek megjelenítésére. A Thumbnailer rengeteg beállítási lehetőséget kínál. Röviden összefoglalva: hasznos eszköz lehet mindazoknak, akiknek szükségük van egy gyors és könnyen kezelhető képkonvertáló programra.

● *MPEGPlayer v3.35:* LVI. CD, \SAC\GRAPH\MPEGP335.ZIP. Rengeteg médiakezelő program van forgalomban a számítástechnikai piacon, de a felhasználók többsége az ismert cégek termékeit használja. Ezek megbízhatóan működnek, és az Interneten mindig információkhoz juthatunk legfrissebb verzióikról, esetleg le is tölthetjük azokat (általában csak a demó verziókat). Mégis érdemes foglalkozni a kevésbé ismertekkel is, mert azok között is akadnak nagyon jó, esetenként különleges lehetőséget kínáló programok.

Az MPEGPlayer egy ilyen médialejátszó, mellyel sokféle formátumot le tudunk játszani. Az AVI, MPG, MOV és MP3 formátumon kívül VideoCD-k lejátszására is képes. Kezelőfelülete a mai igényeknek megfelelő. A felső ablakban az éppen betöltött médiafile-t látjuk, alatta pedig a kezelőfelületet, a szokásos *Play, Stop* és különféle tekerőfunkciókat szolgáló gombokat. A gombok között láthatjuk a kijelzőt, ami a file hosszát és jellemzőit (sztereó vagy monó stb.) mutatja. Egy beépített funkció segítségével a filmekből elmenthetünk egyes képeket is (capture). Ezenkívül vághatunk MPEG videókat is – de csak a program regisztrált verziójával. A CD-nkre felkerült változata sajnos kipróbálásra szánt verzió, ezért a bal felső sarokban időnként megjelenik a *TRIAL VERSION* felirat.

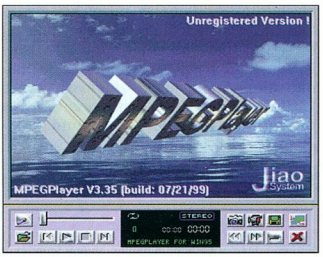

Az MPEGPlayer kezelőfelülete

● *Lyrics Universe v1.21:* LVI. CD, \SAC\SOUND\LYRICUNI.ZIP. Ez a program főleg az MP3-rajongóknak lehet hasznos. Sőt, le kell szűkítenünk a kört: WinAMP-rajongók, figyelem! Ugye milyen jó lenne, ha a zene hallgatása közben az adott dal szövegét is követhetnénk a monitoron?

Erre a WinAMP önmagában nem képes, viszont a Lyrics Universe plug-innal képessé válik a feladatra. Ez nem csinál mást, mint megjeleníti az adott MP3 filehoz rendelt TXT vagy IRC formátumú file-t. És ha ez a szövegfile a szóban forgó dal szövegét tartalmazza, akkor máris készen vagyunk. A plug-int ugyanúgy használhatjuk, mint a többi kiegészítőt: a *Visualization* menü *Select Plug-In* almenüjében kiválasztjuk a Lyrics Universe plug-int, majd elindítjuk a *Start*tal. A *Configure* menüben be is állíthatjuk a működését: megadhatjuk a megjelenő szöveg és a háttér színét, az egy sorba kerülő karakterek maximális számát és így tovább. Mindent egybevéve: az ötlet nem rossz, csak ki kell tapasztalni a számunkra legmegfelelőbb módszert a zökkenőmentes használathoz.

● *GpBench/CD v1.0.2:* LVI. CD, \SAC\UTILDIAG\GPBNC102.ZIP. Teszteljük egy kicsit a CD- vagy DVD-meghajtónkat (már akinek van)! Bár biztosan tisztában vagyunk azzal, hogy mit vettünk, érdemes ráereszteni egy tesztprogramot, hogy pontos eredményeket kapjunk meghajtónk sebességéről és más jellemzőiről.

A GpBench/CD ragyogóan megfelel erre a feladatra. Nagyon egyszerű, még telepíteni sem kell, tehát nem „piszkít" bele a

GpBench: tesztlaborba illő tesztprogram

Windowsunkba. Grafikusan ábrázolja a CD-meghajtó különböző sebességi paramétereit (teljes elérés, véletlenszerű elérés, multisession elérés) az idő függvényében. A grafikonok funkciójuknak megfelelően eltérő színűek a könnyebb érthetőség kedvéért. A színeket ízlésünk szerint alakíthatjuk. Az ábrarajzoláson kívül teszteket is végez a program azzal kapcsolatosan, hogy megfelel-e a meghajtónk például médialejátszásra (itt a megfelelést a sebességre kell érteni). A programnak számos beállítási lehetősége van, ezeket érdemes végigbogarászni. Ha mindezzel végeztünk, jöhet a kiértékelés: vajon jó meghajtót vettünk-e?

● *Advanced Disk Catalog v1.30:* LVI. CD, \SAC\UTILDISK\ADC130.ZIP. Merevlemezünk és CD-ink tartalmának nyilvántartása bizony egyre nehezebb feladat. Az Advanced Disk Catalog v1.3 pontosan ezt a célt szolgálja. A program kezelése nagyon egyszerű. Csak meg kell adnunk a kívánt meghajtót, és máris elindul a letapogató vizsgálat (szükség szerint az archív file-okba is belenéz), amelynek eredményeként fastruktúrában megkapjuk a lemez tartalmát. A katalógus bármely ponthoz egyéni megjegyzéseket fűzhetünk, vagy automatikusan felhasználhatjuk például a file_id.diz file-ok tartalmát. Lehető-

High Performance
High Technology

Ha kiemelkedő
teljesítményű és
megbízhatóságú multimédia
termékeket keres,
a helyes út az
AROWANA-hoz vezet.
Látogasson el a
www.arowana.nl
honlapra!

Hallgassa meg
Linzi elektronikus hegedűjének
egyedülálló hangját a
http://www.volumerecords.co.uk
oldalon és szeressen bele Diszkóbabák a
világűrből című számába.

AROWANA
The World of Multimedia

Corwell Co. Ltd.
Dembinzky u., 1
H-1155 Budapest
Tel.: 00 36-1-3 06 90 60
E-mail:
george@corwell.hu

Albacomp Computers
Corporation
Mártírok Útja, 9
H-8000 Székesfehérvár
Tel.: 00 36-22-51 54 14
E-mail: csnemeth@albacomp.hu

Az AROWANA Flat Speaker rendszere az NXT technológia kristálytiszta hangjával tölti meg szobáját, és a 600 wattos PMPO az élethűség érzetét kelti hihetetlen áron: hangolja hát rendszerét a jövő hangjára!

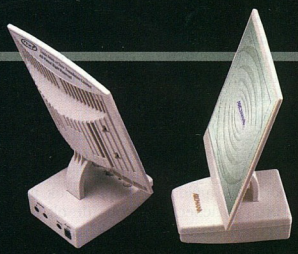

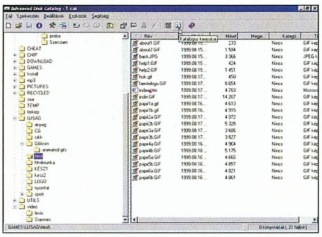

Advanced Disk Catalog, a közkedvelt katalogizáló

ségünk van a file-ok kategorizálására is. Az ADC-t valószínűleg sokaknak nem kell bemutatni, hiszen rengetegen használják már.

● *Directory Snoop v3.0:* LVI. CD, \SAC\UTILDISK\DS95300.ZIP. Lemezegységeink karbantartására nem csak a nagy cégek hatalmas méretű szoftvercsodáit használhatjuk, hiszen a SAC anyagai között is bőven akadnak erre a célra tökéletesen alkalmas programok. A Directory Snoop egy olyan segédprogram Windows alá, amelynek segítségével alacsony szinten „körbeszimatolhatunk" lemezeinken. A program megbirkózik minden olyan FAT12-es, FAT16-os és

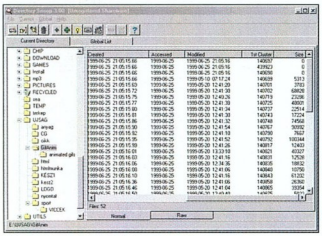

Directory Snoop: kis helyen nagy tudás

FAT32-es lemezzel, amelyen nem alkalmazunk valamilyen röptömörítő programot (például DriveSpace-t). A program lehetőségei a következők: törölt file-ok visszaállítása, a nyers könyvtárak és file-blokkok megnézése, keresés név, dátum, méret, cluster és attribútum alapján. A file-ok és nyers blokkok keresése tartalomhoz köthető. Kérhetjük az állandóan törlendő (például *.tmp) file-ok automatikus törlését. A törölt file-ok nevét véglegesen „kiradírozhatjuk" a könyvtárakból. Megtekinthetjük a FAT táblázatot, előre-hátra lépkedhetünk a clusterláncokon. A program talán legnagyobb hátránya, hogy shareware verziójának licencszerződése csak 30 napos kipróbálását teszi lehetővé.

● *Part It 2.01:* LVI. CD, \SAC\UTILDISK\PRTIT.ZIP. Biztosan többen jártak már úgy, hogy letöltöttek valamit az Internetről, és csak floppyk voltak kéznél a zsákmány elmentésére. Addig nincs is baj, amíg a file mérete nem haladja meg az 1,44 Mbyte-ot – ha pedig mégis, akkor előkapunk egy tömörítőprogramot, és összezsugorítjuk az anyagot, megadva az archív file-ok maximális méretét. Vagy mégsem? Ne felejtsük el, hogy a letöltött file-ok többsége már tömörített formában érkezik meg, és azokra újabb tömörítő algoritmust ráereszteni botorság. Használjuk inkább a Part It programot, amely feldarabolja és felmásolja nekünk lemezekre az adott file-t. Mindehhez egyszerű, könnyen kezelhető felülettel szolgál, így senkinek nem okozhat gondot a művelet végrehajtása. A programhoz szükségünk lesz a Glue It programra, amely a Part It ikertestvére. A feldarabolt file-okat ezzel állíthatjuk össze újra (sajnos nem található meg a SAC anyagai között).

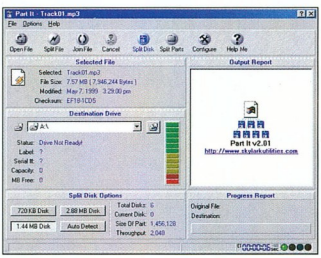

Part It: csak részletkérdés

● *PxRecorder v1.00:* LVI. CD, \SAC\UTILMISC\PXRECORD.ZIP. Ez a program nagyon egyszerű igényt elégít ki, de jelentősége annál nagyobb lehet. A PxRecorderrel felvehetjük a képernyőn zajló eseményeket egy videofile-ba. Mindent rögzít, az egérmozdulatokat és a billentyűzetleütéseket egyaránt. Felmerülhet a kérdés: és akkor mi van? Magunk szóraköztatásán kívül például oktatásra, demonstrációra is kiválóan használható. Tegyük fel, valamilyen szoftvert kell bemutatnunk egy előadás keretében. Értehetőbb lesz mondandónk, ha „élő" példákat mutatunk be a hallgatóságnak, mondjuk egy PowerPointtal készített bemutató anyaggal kibővítve.

A program használata egyszerű. A *Record* gombbal elindítjuk a felvételt, majd a program mindent rögzít mindaddig, amíg

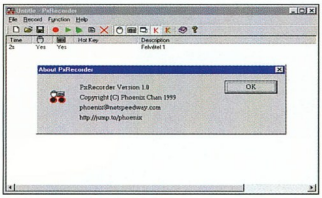

PxRecorder: felvétel indul!

megálljt nem parancsolunk neki. Érdemes beállítani erre a célra egy billentyűkombinációt, úgy még kényelmesebb dolgunk lesz. Ezután már csak el kell menteni a remekművet, amit saját formátumú PXR file-ban tárol a szoftver.

● *MyLight v2.1:* LVI. CD, \SAC\UTILPROG\MYLGHT21.ZIP. Bármilyen nyelven is programozzunk, szerintünk nincs olyan ember, aki nem szeretné elkülöníteni például az utasításokat a többi programrésztől. Erre a legkézenfekvőbb, ha a forrásszöveg különböző elemeit más-más színnel jelenítjük meg. A MyLight v2.1 egy olyan szövegszerkesztő, amely pontosan erre képes. Nincs más dolgunk, mint az adott dokumentum megnyitása előtt kiválasztani, hogy milyen szöveget szeretnénk

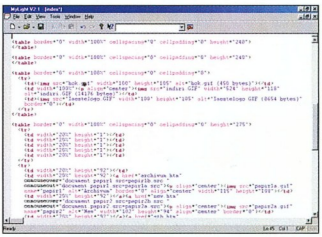

Egy készülő HTML oldal a MyLightban

gépelni. Választhatunk az egyszerű szöveg vagy a különböző programozási nyelvek között (assembly, C++, Pascal, Perl, Java, VBScript stb.), de akár internetes oldalak szerkesztésére is vállalkozhatunk. A program kezelése nem túl bonyolult, és képes mindenre, amit elvárhatunk egy szövegszerkesztőtől. Programozóknak és internetes oldalak szerkesztőinek érdemes

Megkerülte monitorát az evolúció?

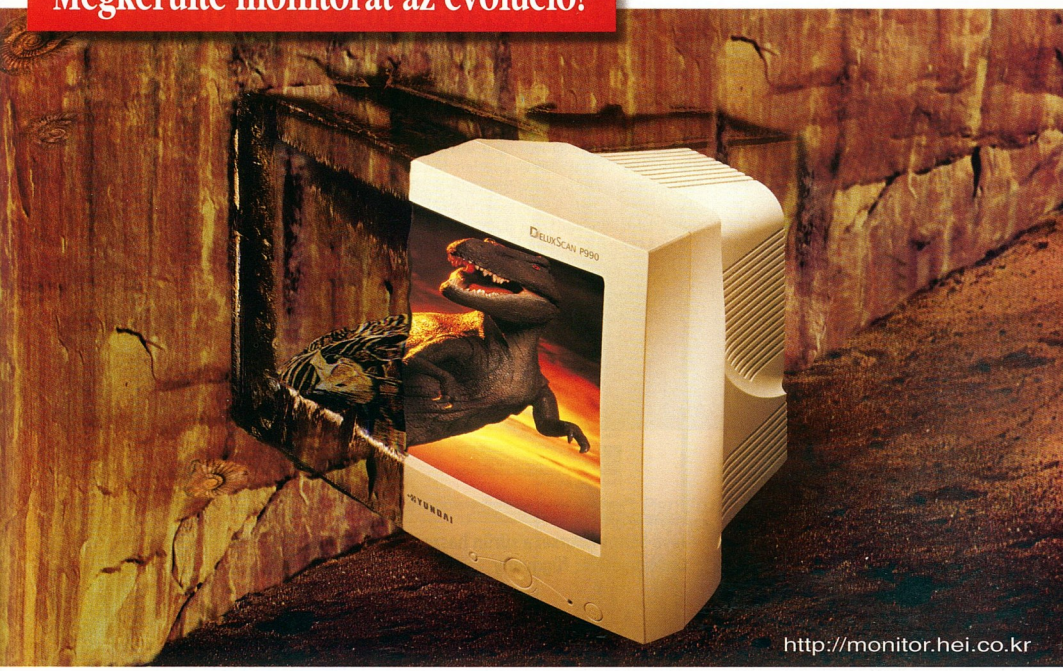

A Hyundai elmélete a természetes kiválogatódásról azt mondja, hogy a számítógép-felhasználók zöme ugyan elfogadható számítógéppel és grafikus kártyával rendelkezik, de monitoruk, amit csomagban vásároltak velük, többnyire valami őskori maradvány - olyan domború képernyővel, mint egy dinoszaurusz szeme, vagy olyan óriási talppal, mely alig fér el az íróasztalon.

Szerencsére az evolúció méltó utódot termelt ki - a DeluxScan P990-et, a 19 colos monitorok új fajtáját, melyet Darwin is elismert volna. A P990 csökkentett mélységű katódsugárcsöve értékes teret szabadít fel az íróasztalon, 18 colos látható képmérete, 1600 x 1200-as felbontása, és 75 Hz-es képfrissítési frekvenciája új világot tár fel a hatékonyabb munka előtt. A P990 25 százalékkal élesebb képet jelenít meg, mint elődje, dinamikus fokuszáló áramköre a képernyő minden szegletében ultra-éles fókuszt, kristályszemekben felvitt foszforrétege pedig magas fokú kontrasztot és fényerőt biztosít. TCO-99 tanúsítvánnyal is rendelkezik, így felhasználóját és környezetét jóval a 3 éves garanciaidő lejárta után is megkíméli a kellemetlen meglepetésektől.

A Hyundai DeluxScan P990 az evolúció magasabb lépcsőfoka az információs korszak íróasztalain. Minden tekintetben térnyerés a munkavégzéshez.

DELUXSCAN®

	Conventional				Reduced - Depth		
	S570	S770	B790	P910	7770 Dream	B790S	P990
CRT	15-inch	17-inch	17-inch High-Contrast	19-inch High-Contrast	17-inch Short-Neck	17-inch Short-Neck	19-inch Short-Neck
Viewable Area	13.7-inch	16-inch	15.7-inch	18-inch	15.7-inch	15.7-inch	18-inch
Dot Pitch	.28 mm	.27 mm	.26 mm	.26 mm	.27 mm	.26 mm	.25 mm
Horiz. Frequency	30 ~ 70 kHz	30 ~ 70 kHz	30 ~ 95 kHz	30 ~ 107 kHz	30 ~ 70 kHz	30 ~ 95 kHz	30 ~ 95 kHz
Max. Resolution	1280 X 1024	1280 X 1024	1600 X 1200	1792 X 1344	1280 X 1024	1600 X 1200	1600 X 1200
TCO option	TCO 99	TCO 99	TCO 99	TCO 99	TCO 95	TCO 99	TCO 99

HRP Hungary Kft Tel : 01-452-4600 Fax : 01-350-1352

Investing Today, Leading Tomorrow
HYUNDAI

- **Headquarter (Hyundai Electronics Industries Co. Ltd)** San 136-1, Ami-Ri, Bubal-Eub, Ichon-Si, Kyunggi-Do, Korea Tel : 82-336-630-3826 Fax: 82-336-636-4231
- **Hyundai Electronics Deutschland GmbH** Tel : 06142-921-237 Fax: 06142-921-293

kipróbálni, hiszen sokkal könnyebb színesben dolgozni.

● *CLR Script v1.3:* LVI. CD, \SAC\UTILPROG\CLRSC131.ZIP. A programozás soha sem volt egyszerű tudomány, mégis sokan vállalkoznak arra, hogy más-

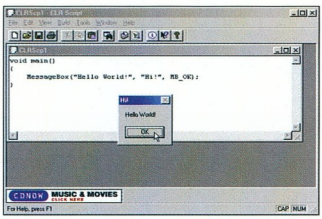

Egy néhány soros script eredménye

gikus sorok egymásután rendezésével egyre szebb és jobban működő programokkal lepjék meg a felhasználók táborát. A SAC anyagai között kutatva sajnos ritkán bukkanunk olyan programra, amelyet érdemes lenne a bitek varázslói elé tárnunk, a CLR Script v1.3 azonban jól jöhet minden programozónak. Ezzel a szoftverrel ugyanis akár bonyolultabb scripteket is írhatunk Windowsunk alá. A program saját programozási nyelvet használ, azonban ennek megismerése nem fog gondot jelenteni azoknak, akik ismerik a C nyelv szintaktikáját, utasításait, ugyanis a scriptek nyelve erre épül. A kezdőknek – vagy más nyelvet ismerőknek – sem kell megijedniük, ugyanis bőséges és jól összeállított súgóval rendelkezik a program, amely lehetőséget nyújt a tanulásra is.

● *Java Script Course:* LVI. CD, \SAC\TEXT\JAVSCRIP.ZIP. Miután begépeljük egy Web-oldal címét, és kivárjuk, amíg az adott oldal megérkezik gépünkre, észre sem vesszük, hogy a szépen kinézó HTML oldal mennyi egyszerű trükkel kápráztat el minket. Mindezt ugyanis már megszoktuk. Mi van azonban akkor, ha magunk szeretnénk egy-egy ilyen oldalt elkészíteni? Hiába ismerjük töviről hegyire a HTML nyelvet, mégis állandóan akadályokba ütközünk, amelyek komoly korlátai fantáziánknak. A megoldást a JavaScript nyújtja. Maga a scriptnyelv viszonylag egyszerű, de ebben a témában nagyon kevés szakirodalomhoz lehet hozzájutni hazánkban. A múlt havi koronguнkon található tankönyv azonban minden igényt kielégít.

A szerzők a legelején kezdik, és azoknak is ajánlják a írásukat, akiknek csak kevés programozási ismeretük van. Kellemes dolog, hogy az egyes fejezetek végén egy tesztet is találunk, amelynek segítségével lemérhetjük, hogy mit tanultunk eddig. Természetesen nem puszta szöveget kell várnunk, hanem rengeteg példán keresztül ismerhetjük meg a JavaScriptek rejtelyeit. A tankönyv egyetlen hátránya, hogy angol nyelven írták, de szerintünk a szerény nyelvtudással rendelkezőknek is megéri fellapozni ezt a könyvet. A 103 oldalas olvasmány PDF formátumban talál-

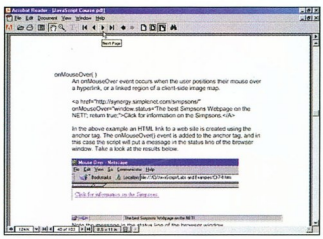

Java Script Course: a sűrűn használt OnMouseOver függvény

ható meg CD-nken, így szükségünk lesz hozzá az Adobe Acrobat Readerre, amelyet a CHIP-CD-k \SEGEDLET könyvtárában találhatunk meg.

● *ShutDownKing v4.05:* LVI. CD. \SAC\UTILTASK\SDK405.ZIP. A Windows készítői nem igazán tettek ki magukért, ami a leállítás (Shutdown) funkciót illeti. Ezt a problémát orvosolandó több szoftver is született, ezek közül mutatunk be egyet, amit a múlt havi SAC-anyagban találtuk.

A ShutDownKing jóval több lehetőséggel kecsegtet, mint a Windows beépített leállítómenüje. Telepítése után megjelenik a System Trayben. Ha az egér bal gombjával kattintunk rá, akkor egyből megtörténik a leállítás, ha a jobbal, akkor a menüsora tűnik fel – ez csak beállítás kérdése. Mint ahogyan az is, hogy milyen leállítás történjen. A normál leállítás annak felel meg, amit a Windows kikapcsoló menüjéből is elvégezhetünk. A *LogOut* kijelentkezik a hálózatból, a *Reboot* újraindítja a gépet, a *DOS* menüpont pedig DOS módba kapcsol. A *Power off*-fal energiatakarékos üzemmódra kapcsolhatunk.

A *Force Shutdown* nevű menüpont egy erősebb „lelövést" jelent. Ilyenkor nem figyelmeztet minket semmire a Windows, hanem gyorsan mindent bezár (már amit tud) és leállítja a gépet. Végül a *Timer* funkcióval időzíthetjük a leállítást – ezt a lehetőséget az éjszakai modembaglyok figyelmébe ajánljuk. A *Preferences* menüpont alatt például az időzítést vagy Windowsunk bejelentkező, illetve kilépő kép-

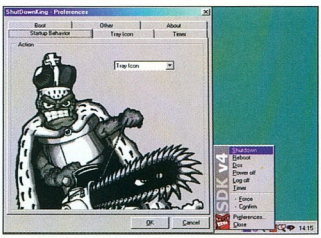

A ShutDownKing a System Trayben bújik meg

ernyőjét állíthatjuk be (a program maga ki is cseréli ezeket).

● *Search and Replace v3.0:* LVI. CD, \SAC\UTILTEXT\SR300.ZIP. Érezte már valaki úgy, hogy a Windows által felkínált kereső nem minden alkalommal elégítette ki minden igényét? A beépített keresőrendszer bizony elég fapados. Ezt a problémát próbálja meg orvosolni a Search and Replace v3.0. Ennek a programnak a segítségével megadhatjuk például, hogy egy adott szöveget keressen meg minden egyes szövegfile-ban, és ezt a szöveget cserélje ki egy általunk megadottra. Ha

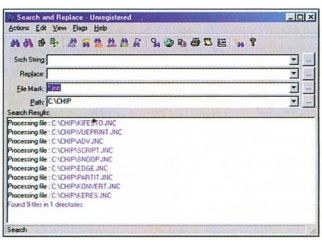

Search and Replace: hová raktam a cikkeimet?

csak a file-maszkot adjuk meg (például *.txt), akkor egyszerű file-keresést is végrehajthatunk. A kikeresett file-okon különböző műveleteket is végrehajthatunk (másolás, törlés stb.). A Search and Replace képes a tömörített ZIP file-okba is belekukkantani. 21 napos próbaverziója csak az első öt file-ban cserél.

Dián Krisztián – Duchon Jenő

GIGABYTE
TECHNOLOGY

"Kis lépés egy embernek, hatalmas ugrás az emberiségnek."

Neil Alden Armstrong (az első ember a holdon, 1969. július 20.)

GIGABYTE TECHNOLOGY Dual BIOS™

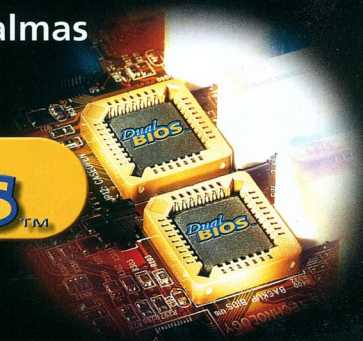

"Kis lépés a GIGABYTE-nak, hatalmas forradalom az alaplapoknak."

GIGABYTE (az első DualBIOS alaplap feltalálója a földön, 1999)

Intel® Pentium® II/III, Slot1 Dual BIOS STR

GA-BX2000 Intel® 440BX AGPset

- Supports Intel® Pentium® II / III and Celeron™ Processors
- Slot 1 with AGP slot
- Supports 66/75*/83*/100/112*/124*/133* MHz System Bus
- 4 DIMMs up to 1GB DRAM
- Includes DualBIOS™ technology
- Power-on by K/B, PS/2 Mouse, LAN & Modem
- Flexible Temperature sensor
- 3 Fan Power & Speed Detection Connectors
- Suspend-To-RAM (STR)
- Intel® LDCM® Utility
- PC99 Connectors
- TREND MICRO PC-cillin 98 Anti-Virus utility (scan only)
- GA-MG400 Graphics Accelerator(optional)

GA-MG400 Graphics Accelerator

Gigabyte's new GA-MG400 graphics accelerator BIOS on motherboard solution offers you the price advantage over the stand alone product. It not only provides you the highest graphics performance but also gives you the flexibility for upgrating to next generation of graphics accelerator.

- BIOS on Motherboard Solution(Gigabyte Motherboard needed)
- High performance, cost effective and valued added graphics accelerator
- Matrox G400 graphics processor with onboard 16MB memory
- 256-bit DualBus graphics with AGP 4X support
- UltraSharp of 300MHz RAMDAC for up to 2048 x 1536 resolution

CANADIAN Computer Magazine "Technical Excellent" (Canada,July 1999)

Computer Totaal "Computer Topper" (Holland, July ,1999)

hardwarezone.com.community.com.sg "4 Star Award" (Singapore,June 1999)

PC Shopper (Taiwan,May 1999)

PC Computing "Best Motherboard" (China,May 1999)

PC SHOPPER "PC Shopper "Best Performance" (China,May 1999)

Intel® Pentium® II/III, Slot1 Dual BIOS STR

GA-6WXM-e Intel® 810e AGPset

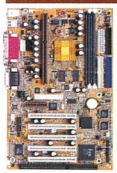

- Supports Intel® Pentium® II / III and Celeron™ Processors
- 66/100/133 MHz System Bus
- 2 DIMMs up to 512MB DRAM
- AC97 Audio & AMR Slot
- ACPI & STR Supported
- Ultra ATA 33/66 IDE Device Supported
- 4MB 3D Display Cache
- YAMAHA 744 PCI Sound
- H/W Monitoring & Intel® LDCM® Utility
- Feature connector supports DFP & TV-out
- DualBIOS™ technology included(Optional)
- TREND MICRO PC-cillin 98 Anti-Virus utility (scan only)

Supports **ATA66**

Intel® Pentium® II/III, Slot1 Dual BIOS STR

GA-6CX Intel® 820 AGPset

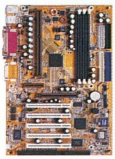

- Slot 1 for Intel® Pentium® II / III Processors
- 100/120*/133/150* MHz System Bus
- 3 RIMMs up to 1GB RAMBUS
- AC97 Audio & AMR Slot
- Aureal AU8810 PCI Sound on board
- DualBIOS™ technology included
- ACPI & STR Supported
- Ultra ATA 33/66 IDE Device Supported
- H/W Monitoring & Intel® LDCM® Utility
- PC99 Connectors
- TREND MICRO PC-cillin 98 Anti-Virus utility (scan only)

Supports **ATA66**

TREND MICRO

ISO 9002 ISO 9001 ISO 14001 NSTL Year 2000 Compliant

*These speed settings are not guaranteed by GIGABYTE.
The specification and pictures are subject to change without notice.
All trademarks and logos are the properties of their respective holders.

Upgrade Your Life

GIGABYTE

GIGA-BYTE TECHNOLOGY CO., LTD.
5F, No.9, Alley 6, Lane 45, Pao Shin Road,
Hsin-Tien, Taipei Hsien, Taiwan, R.O.C.
Tel : 886-2-29184839
Fax : 886-2-29184842 29131534
http: //www.giga-byte.com

ALBACOMP

Albacomp Computers
Tel:+36 22 515 468
Fax:+36 22 327 532
www.albacomp.hu

COMDEX

Comdex Fall '99(Las Vegas)
Nov.15-19, '99
Booth No.S1558

Bővülő kínálat

Az ősz elejébe is benyúló nyári uborkaszezon után ismét munkához láttak a programozók. Cikkünk írásakor az októberi SAC-bővülés meghaladta a teljes szeptemberi anyag méretét!

Mivel CD-ink lezárásáig majd két hét van hátra, biztos, hogy kedvenc segédprogram-gyűjteményünk csak tovább növekszik, Olvasóink és a mi örömünkre. Addig íme az októberi anyag előzetese!

● *StarCalc v5.5:* 58. CD, \SAC\EDUCULT\SC55EN.ZIP, SAOL123.ZIP és NGC101.ZIP. A csillagászatnak hódolókat újra elkényeztetik a SAC együttállásai: e hónapban is több asztronómiai program található az összeállításban. Köztük a StarCalc, mely elsősorban gyorsaságával és egyszerű kezelésével válhat hasznos információforrássá. Funkciótára nem a leggazdagabb, így például az égboltból mindig csak az éppen a valóságban is látható darabot vizsgálhatjuk (sőt, ha a kereső funkciót használjuk, akkor is csak ilyen elemeket talál meg).

Ennek ellensúlyozásaként a hozzá tartozó két kiegészítővel olyan adatbázis birtokába juttat minket, melyből egy pillanat alatt kiolvashatjuk bármely égi objektum hajszálpontos koordinátáit az égen, a kelés és nyugvás időpontját, és néhány katalógusadatot, például az abszolút és látszólagos fényességet. A csillagok mellett a különböző halmazok, galaxisok és a Naprendszer bolygói is megjeleníthetők rajta, a Holdat ráadásul fázisának megfelelően mutatja. A szabadtéri megfigyeléshez az előre beállított állást ki is nyomtathatjuk, ehhez hasznos funkció a fényességfüggő megjelenítés.

● *IconToy v3.1:* 58. CD, \SAC\GRAPH\ICONTOY2.ZIP. A windowsos programokat készítőknek vagy munkaasztalukat testreszabóknak hasznos kis segédprogram az IconToy, mellyel a háttértáron levő programokból, DLL-ekből kiimportálhatjuk az ikonokat, és a Windows Bitmap formátumú képekből is készíthetünk ilyeneket. A program ablakában alaphelyzetben az aktuális „nagy" rajzolóprogramok szinte teljes funkciótárát alkalmazza, csak éppen az ikonkészítéshez igazítva. Így rendkívül egyszerűen rajzolhatunk és átszerkeszthetünk egyszerű és animált ikonokat, windowsos egérkurzorokat. Az eszközök között megtalálható a világosító/sötétítő ecset, a különböző alakzatok (téglalap, ellipszis), kiválasztható a vonalvastagság, emellett képkonvertáló lehetőségek tárházából válogathatunk.

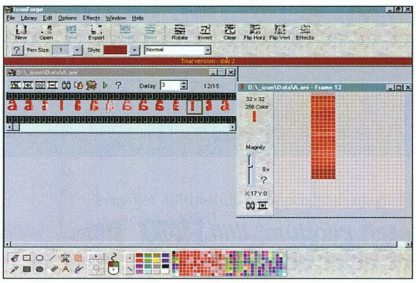

IconForge: kis dolgokban a legnagyobb

IconToy: van miből válogatni

Az új verzióban már tetszőleges alakú területet kijelölhetünk és másolhatunk. Az animációk készítéséhez is rengeteg segítséget kapunk, például automatikus szöveggörgetést vagy importálást Flic (FLI és FLC) típusú file-okból. A program képes az animáció egyes kockáit különböző színmélységűre konvertálni, így a kész file méretét csökkenteni. Az IconForge 4.5-be beépítésre került az ImageForge nevű Paint-szerű rajzprogram, melylyel nagy felbontású képeket szerkeszthetünk és konvertálhatunk az ikonoknak megfelelő méretűre. Végül a kimenő formátumok terén is történt hasznos előrelépés, az egyszerű ikonok és ikonkönyvtárak mellett DLL-eket is előállíthatunk, vagy lecserélhetjük az EXE programokban található beépített ikonokat, de akár önállóan futtatható könyvtárat is létrehozhatunk, mely egy beállítóprogrammal indul, többféle funkciót ellát (böngészőfelület, nyomtatási lehetőség) és az ikonokat több lemezen tárolhatja.

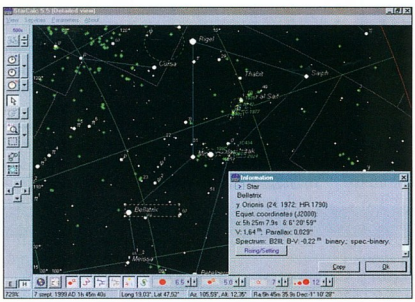

StarCalc: újra a csillagok között

● *Icon Forge v4.5:* 58. CD, \SAC\UTILMISC\IF32.ZIP. Akinek viszont átfogóbb műveletekre van szüksége az ikonokkal kapcsolatban, annak az IconForge-ot érdemes kipróbálnia. A sorozatunkban visszatérő vendégként szereplő program a könyvtárban lévő ikonokat láthatjuk, de a *Scan drive* gombra kattintva az egész meghajtón felkutathatjuk őket. A kiválasztott képecskéket azután a vágólapra másolhatjuk, vagy elmenthetjük különböző színmélységű szabályos ICO, illetve BMP formátumban.

● *Percussion Studio v1.04:* 58. CD, \SAC\SOUND\PERST104.ZIP. A hangszerek közül talán az egzotikus ütősök játszási technikája írható le a legnehezebben és fogható meg pontos módszerekkel. A kü-

Verbatim – Where Successful Technology Starts

AUTHORISED DISTRIBUTORS:

CORWELL Tel.: 061 3069060

CHS EXCELLENCE IN DISTRIBUTION Tel.: 061 4513500

Tel.: 061 3495363

VERBATIM Central/East Europe

Verbatim

Save it. Store it. Print it. Present it.

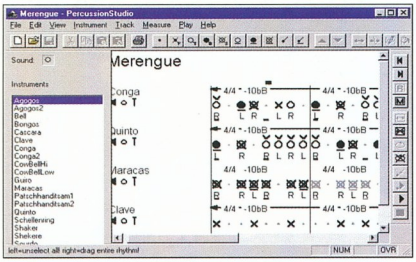

Percussion Studio: ütősök kottából

lönböző kéztartások, a hangszer különböző részein való ütések mind befolyásolják annak hangját és hozzátartoznak a virtuóz játékhoz. A Percussion Studióval éppen ezeket a kottában nehezen ábrázolható szólamokat tervezhetjük meg egy külön erre a célra kifejlesztett jelölésrendszer segítségével, majd kinyomtathatjuk az „éles" játékhoz. A programban az ütősök széles skáláját használhatjuk, az eszköztárból pedig különböző megszólaltató technikákat választhatunk (középen vagy a szélén, esetleg a hangszer oldalán való ütés, mindegyiknek egy lefojtott verziója illetve dobverő használata).

A szerkesztő rész leginkább a MIDI-kottákéra hasonlít és kezelése is sokmindenben egyezik azokéval. Sajnos a kész anyagokat nem tudjuk elmenteni .MID formátumban (a General MIDI-ben nincs is elég hangszer hozzá), így nem tudjuk közvetlenül felhasználni őket más programokban. A program példái között sok afrikai és dél-amerikai stílust megtalálhatunk, ezekből meríthetünk ötleteket saját szerzeményeinkhez.

● *Spectrogram v5.0:* 58. CD, \SAC\SOUND\GRAM50.ZIP. A hangfeldolgozás néha nélkülözhetetlen eszköze a spektrumanalízis. A Spectrogram egy könnyen kezelhető és látványos analizátor, melynek segítségével WAV file-okat vagy közvetlenül a hangkártya bemenetén érkező hangokat jelenithetünk meg. Az *Analyze file* menüpontot választva a file-t teljes egészében a memóriába tölti a számításhoz, ezért csak korlátozott méretű hangokat elemeztethetünk, de ennek fejében a megjelenítést széleskörűen változtathatjuk. A *Scan file* és a *Scan input* opció folyamatosan elemzi a hanghullámot,

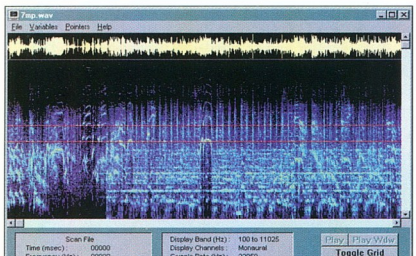

Spectrogram: nagyon szép zene...

fizikailag is kicsinyített változatot a képekből, ezért a Weben való böngészéskor ezek lassan töltődnek le.)

● *KRT:* 58. CD, \SAC\SK_MADE\KRT_INST.EXE. Kinek ne lenne ismerős a Diggers, vagy akár a Supaplex? Ezekben a klasszikus játékokban az a feladat, hogy a föld alatt megbúvó gyémántokat kibányásszuk, amiben a ránk szakadó sziklák és más tárgyak akadályoznak. A KRT-ben ugyanez a helyzet: a játékot nyitó szép 3D-s animált történet után a megszokott helyszínen találjuk magunkat. A pályákon gyémántokon és sziklákon kívül találkozhatunk lángokkal, elektromos akadályokkal és azok kapcsolóival, buborékokkal, melyek túzoltásban lehetnek segítségünkre, valamint különféle elixírekkel, melyek időnket, energiánkat növelhetik, vagy különleges képességekkel ruházhatnak föl bennünket.

A segítségek ellenére is sok fejtörést okozhat egy-egy helyszín feltárása. A KRT mégis inkább akciójáték, mint logikai, mert az idő rohamosan múlik. A három nehézségi szint közül ez csak a legkönnyebbiken nem nehezíti a dolgunkat. A teljesített pályák végén pályakódokat kapunk, következő alkalomkor ezek segítségével folytathatjuk a játékot.

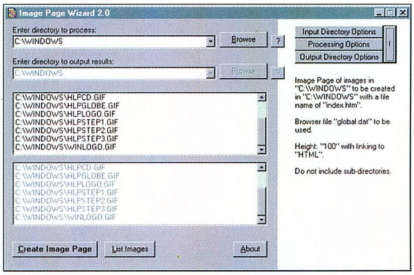

Image Page Wizard: egyetlen kattintással ezernyi HTML oldal

így annak mérete nem korlátozott, de elesünk a paraméterezhetőségtől. A elemzés eredményét további feldolgozáshoz képként elmenthetjük vagy kinyomtathatjuk.

● *Image Page Wizard v2.0:* 58. CD, \SAC\GRAPH\IPW20.ZIP. Az Interneten megjelenő anyagok jelentős részét különböző nagy méretű képek teszik ki. Ha magunk szeretnénk sok képet tartalmazó oldalt létrehozni, nagy segítség, ha a képeket nem kell egyenként betölteni, hanem az oldal automatikusan generálódik. Az Image Page Wizard éppen így jár el, vagyis a kiválasztott könyvtár képeiből az általunk megadott módon készít HTML dokumentumot. Beállíthatjuk például az oldalon megjelenített képek méretét, a linkek típusát, vagyis hogy közvetlenül hivatkozzon rájuk az oldal, vagy külön lapokra mutasson. Így elkészíthetünk egy thumbnail-lapot, melyen a kicsinyített képekre kattintva nézhetjük meg őket nagyban. (Mivel a program nem készít

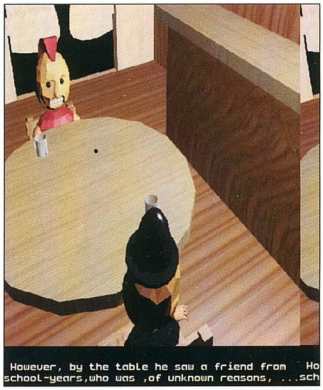

KRT: „Bármit mondasz, a végén úgyis a bányában kötsz ki!"

Bácskai Zoltán

Genius hardver

Igen, mi vagyunk a megoldások újítói!

Venus-ATX

Hercules-ATX

Hercules-ATX

Mars2-ATX

Venus

Vásároljon tizet és kettőt ingyen kap

200 db *Ajándék Egér*

Ha érdekli Önt a Genius hardver, kérjük töltse ki és küldje vissza a válaszkártyát a (36-1) 351-4315 fax-számra! Így Öné lehet egy a scroller egerek közül, melyeket a szerencsés nyertesek a Compfair-en vehetnek át a Genius standon!

KYE
Knowledge • Yield • Excellence
KYE Systems Corp.
No. 492, Sec. 5, Chung Hsin Rd.,
San Chung, Taipei Hsien, 241,Taiwan R.O.C.
Tel: (886) 2 2995-6645
Fax: (886) 2 2995-4751
Web site: http://www.geniusnet.com.tw

KYE Representative in Hungary
FAN Electronics Ltd.
H-1068 Budapest,
Felső erdősor u. 6.
Tel:(36-1)342-4907
Fax:(36-1)351-4315

Visit us at
COMPFAIR '99
12-16 October
No. 209-210

Alphasonic	**Budapest**	**350-6822**
CEO	**Szombathely**	**94-330-900**
Nap-Szám Computer	**Békéscsaba**	**66-451-822**
No-1-es Számítástechnika	**Dunaújváros**	**25-407-607**
Ramiris	**Budapest**	**349-5363**

Igen! kérek ingyenes információt:

- ☐ PC vázakról
- ☐ alaplapokról
- ☐ grafikus kártyákról
- ☐ monitorokról

név: _____ beosztás: _____
cégnév: _____ tevékenység: _____
tel: _____ fax: _____
e-mail: _____

Ajándék Egér

Warp-róságok

Az OS/2-höz (is) folyamatosan készülnek a programok, kiegészítések, frissítések. A népszerű shareware és freeware kategóriában szinte naponta jelennek meg újdonságok, egyre több funkcióval bővítve az operációs rendszert.

A szokásos rendszerkiegészítőkön – desktop-csinosítókon és rendszerkarbantartó segédleteken – túl októberi gyűjteményünkbe több multimédia-feldolgozó és -lejátszó program is bekerült. Kellemes warpolást!

● *Program Commander/2 v2.10:* Közel egyévi szünet után megjelent a népszerű WorkPlace Shell új verziója. A PC/2-nek van egy WPS-eltávolító funkciója, ilyenkor 4 Mbyte RAM szabadul fel más alkalmazások számára. Amennyiben a WPS-sel együtt használjuk, úgy azt sok új funkcióval bővíti: virtuális desktopok, gyorsbillentyűk, eltolható/mozgatható desktop-fókusz, dinamikus menükiválasztás, speciális Windows 95-ös billentyűk használata, hardveres panorámanézet, gyorsikonok az ablakok fejlécében, scheduler, WPS-eltávolító, APM-támogatás stb. A program ingyenes.

➧ www.geocities.com/SiliconValley/Pines/7885

● *CD Audio Dump/2:* Az egyelőre csak angol és német nyelvű változatban elérhető CDAD/2 egy kicsi grabbelő program. A zenei CD-ről WAV és RAW formátumba tudja lementeni a trackeket, veszteségmentes minőségben. A 2.00-s verzió újdonságai: tökéletesített hangminőség, szebb és használhatóbb GUI, beállítható felhasználói kimenet (például MPEG encoderhez), beépített CD-címadatbázis.

➧ http://ourworld.compuserve.com/homepages/Reuters/

● *Digital Camera Image Transfer Utility 1.7c:* Nagy népszerűségnek örvendenek a digitális kamerák az utóbbi időben azok körében, akik a fényképeiket számítógépen szeretnék feldolgozni, alakítani, tárolni. Az egyre nagyobb képfelbontás, a szolgáltatások bővülése mellett folyamatosan csökken a kamerák ára. A kizárólag OS/2-re fejlesztett DCITU legújabb verziója több mint 30-féle digitális kamerából képes a tárolt képeket a számítógépre áttölteni. Ismeri a különböző gyártók legnépszerűbb kameráit – a Kodak, az Epson, az Agfa, az Olympus és a Nikon több modelljét. A regisztrálatlan verzió csak 9600 bit/s-mal tölti a képeket, míg a regisztrált 230 400 bit/s-mal.

➧ www.evcom.net/~software/dcitu/

● *PU Monitor 2.04:* A rendkívül kevés helyet foglaló alkalmazás nagyon kevés erőforrást foglal le, miközben hasznos funkciókkal bővíti a WPS-t. Új lehetőség a *Attach to WarpCenter*, azaz a WarpCenter-re is rá lehet „tenni". Beállítható, hogy mit takarjon el a WarpCenter állandó ikonjaiból, vagy ne takarjon semmit, és épüljön be valamelyik kettő közé. A PU Monitor kijelzi a CPU kihasználtságát, a TCP/IP forgalmat, a szabad RAM nagyságát, a POP3-as levelesládát. Nagyon kis helyet foglal el a desktopból vagy a WarpCenterből.

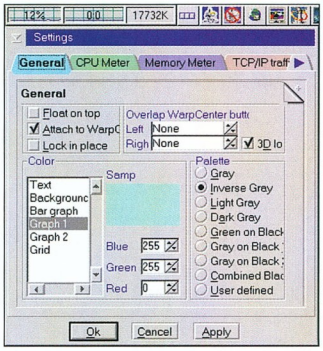

PU Monitor: kicsi helyen hasznos funkciók

➧ www.naverex.kiev.ua/~evsi/

● *INItools 1.00:* Korukhoz képest sokat tudó, stabil alkalmazások az Initools programocskái. A horvát szerző 1998 áprilisában kezdte a fejlesztést. Kezdetben csak egy INI-file szerkesztőt készített (INI Editor), később kibővítette a kínálatot egy INI-file összehasonlítóval (INI Compare) és egy stringkeresővel (INI Find). Az INI Editorral egyszerűen „kigyomlálhatók" letelepítésük után a programok maradványai az OS2.INI-ből és az OS2SYS.INI-ből. De bármilyen INI file szerkeszthető vele. Lehetőség van az úgynevezett safe módra, amikor a változtatások nem véglegesek. A programnak nagyon jól felépített, áttekinthető a súgója. A nyelve lehet angol, francia, horvát, német és orosz.

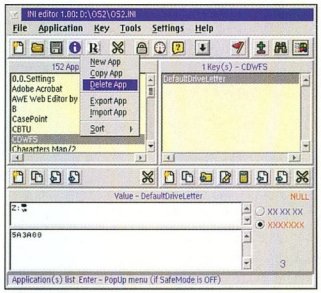

Initools: hasznos apróságok

➧ http://members.tripod.com/~Goran_Ivankovic/

➧ www.warpnet.cjb.net/programs/inie.htm

● *HyperCD:* A zenei CD-k és MP3-as file-ok lejátszására készült program második béta verziója már stabilnak mondható, és nagyon szép a felülete. Beépített equalizere van, és a lejátszott CD-ről adatbázis készíthető. Ez tartalmazhatja az előadót, a lemez és a számok címét, ami a lejátszó ablakában meg is jelenik. A második béta újdonságai: sok hiba javítása, CDDB-támogatás (letöltés az Interneten elérhető CD-adatbázisból) MP3-támogatás.

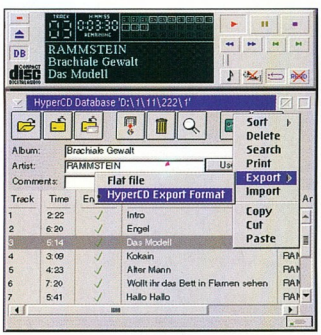

HyperCD: új verzió szuper lehetőségekkel

➧ www.warpnet.cjb.net/programs/hcd.htm

Sponga Tamás (stamas@konyvtar.c3.hu)

NetEasy by D-Link®

Neteasy termékcsalád

Ethernet illesztőkártyák

DRN-16CT
ISA buszos, 16bites Plug & Play Ethernet csatoló, RJ-45 és BNC csatlakozók

DRN-32CT
PCI buszos, 32bites Ethernet csatoló RJ-45 csatlakozók

Fast Ethernet illesztőkártyák

DRN-32TX
PCI buszos, 32 bites Fast Ethernet csatoló, 10/100Mbps átvitel, N-Way, RJ-45 csatlakozó

Ethernet PCMCIA csatoló

DRP-16CT
NE2000 kompatíbilis Full Duplex PCMCIA csatoló notebookhoz RJ-45 és BNC csatlakozók

Fast Ethernet PC-kártya csatoló

DRP-16TX
PCMCIA Fast Ethernet csatoló notebookhoz, 16 bites, Full Duplex 10Mbps-on, NWay, RJ-45 csatlakozó

Ethernet HUB-ok, nem menedzselhető – Asztali

DRH-5TC
Ethernet 5 port HUB, 4 darab RJ-45, 1 BNC, 1 Uplink csatlakozó

DRH-9TC
Ethernet 9 port mini HUB 8 darab RJ-45, 1 BNC csatlakozó, Uplink

DRH-16CT
Ethernet mini HUB 16 RJ-45, 1 BNC, 1 Uplink csatlakozó

Fast Ethernet HUB-ok, nem menedzselhető – Asztali

DRH-8TX
Fast Ethernet 8 port HUB, 8 darab RJ-45, 1 BNC, 1 Uplink csatlakozó

Ethernet/Fast Ethernet Hub, Asztali

DRH-8DS
10/100 Mbit 8 port dual-speed HUB, RJ-45 csatlakozók, 10/100-as switchelhető, sebességfelismerés, Uplink

A szállítási és fizetési feltételekről érdeklődjön szerződött disztribútorainknál.

CROWN TECH

CROWN-TECH KFT.
Pannonhalmi u. 35.
HU-1118 Budapest
Tel. 01 – 319 29 95, 96, 97
Fax 01 – 319 33 26

WALTON NETWORKING KFT

WALTON NETWORKING KFT.
Frangepán u. 8-10
HU-1139 Budapest
Tel. 01 – 2 377000
Fax 01 – 2 377090

D-Link®
Building Networks for People

XFree86 3.3.5

Linuxos összeállításunkban ismét a változatosságra törekedtünk. Az elmaradhatatlan disztribúciós és kernel-frissítések mellett egyetlen nagyobb csomag került fel.

A „nagyobb csomag" a sokak által kért XFree86 3.3.5, amely tartalmazza a legújabb videokártyák meghajtóit, és végre támogatja az S3 3D-s kártyáit. Nem mellékesen, de mellé tettük az elérhető – igaz még béta állapotú – 3D-gyorsító kiegészítéseket is. Az elmúlt hónapok fejlesztései lehetővé tették, hogy a már régóta támogatott 3dfx kártyák mellett immár a Matrox és Riva kártyák birtokosai is kihasználhassák kártyájuk 3D-s képességeit a Mesa3D OpenGL-klón révén.

XFree86: új meghajtókkal szerelve

Főbb újdonságok az XFree86 3.3.5-ös verziójában: S3 Savage4 támogatás, hibajavítások a SiS 530/620 kártyák driveréhez, Ati Rage LT- és LT Pro-támogatás, PAM-támogatás. Mivel a 3.3.4 verzióról nem írtunk, és nem sokkal később jött ki a 3.3.5, íme a 3.3.4 verzió támogatási listája: Intel i740, 3dfx Voodoo Banshee- és Voodoo3, Trident Blade3D, CyberBlade, Cyber9525, S3 Trio3D, Matrox G400, nVidia Riva TNT2. Emellett általánosan gyorsabb a Riva kártya kezelése, és támogatja a VMWare teljesképernyős használatához szükséges DGA-t.

XMMS

Egyszer már közreadtuk az X11 Multi-Media System nevű, leginkább az X11Ampra hasonlító multimédia rendszert, az XMMS-t. Azóta a szoftver sokat fejlődött, immár az MP3 (lokális és webes) és audio-CD-k lejátszására is alkalmas, sőt megfelelő hardver esetén infra távirányítóval is vezérelhető – mindezek alapján megérdemli, hogy ismét feltegyük CD-nkre.

PPxP

A PPxP egy új PPP-kezelő program Linuxhoz. Sok mindenben eltér a hagyományos pppd programtól: például van grafikus vezérlőprogramja, és sokkal egyszerűbb beállítani. Van DNS relay, igény szerinti tárcsázás és automata IP-maszkolás funkciója, amely megkönnyíti a hálózatok kiszolgálását PPP-s kapcsolaton keresztül.

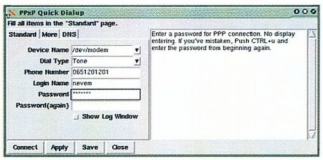

PPxP: új funkciókkal szerelve

QuickTime

A multimédia kedvelői mostani számunk mellékletén igazi csemegében részesülnek. A QuickTime codec mellett megtalálják a CD-n az azt kihasználó XMovie programot, valamint a videós publikálás eszközét, a Broadcast2000-et. Ez utóbbi igazi, professzionális vágórendszer, amely a Video4Linux csomaggal együtt használva teljes értékű videorendszerré változtatja Linuxunkat. Sajnos nem ingyenes termék, CD-nkre a demóváltozata került.

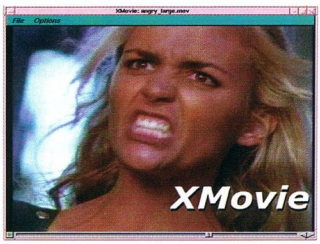

Multimédia: QuickTime és XMovie

Pavuk

Bizonyára sokakkal előfordult, hogy Web-oldalakat, FTP szervereket kellett rendszeresen felkeresniük, és ugyanazt a

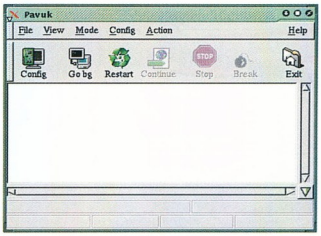

Pavuk: szorgos munkás a háttérben

programot, vagy annak újabb verzióit kellett többször letölteni. A Pavuk egy igazi svájcibicska ezen a területen. Mindent leszed, amit csak kérünk, ráadásul ha kell, a háttérben is tud dolgozni, így akár ki is léphetünk közben a rendszerből. Beállíthatjuk, hogy a napközbeni böngészéskor kiválasztott file-okat este, az olcsóbb telefontarifák idejében töltse le. Van grafikus felülete, de szöveges módból is indíthatjuk.

Slashdot

Reméljük, minden igazi Linux-kedvelő ismeri a slashdot.org Web-helyet, ahol rendszeresen olvashatunk Linuxszal és

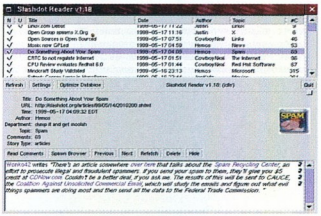

Slashdot Reader: linuxos anyagok olvasásához

szabad szoftverekkel kapcsolatos angol nyelvű híreket. Mostantól felesleges ehhez Web-böngészőt indítani. A CD-n található programmal egyszerűbben tudjuk olvasgatni az újdonságokat.

Slapic (slapic@chip.vogel.hu)

500MHz Hordozható ERŐMŰ

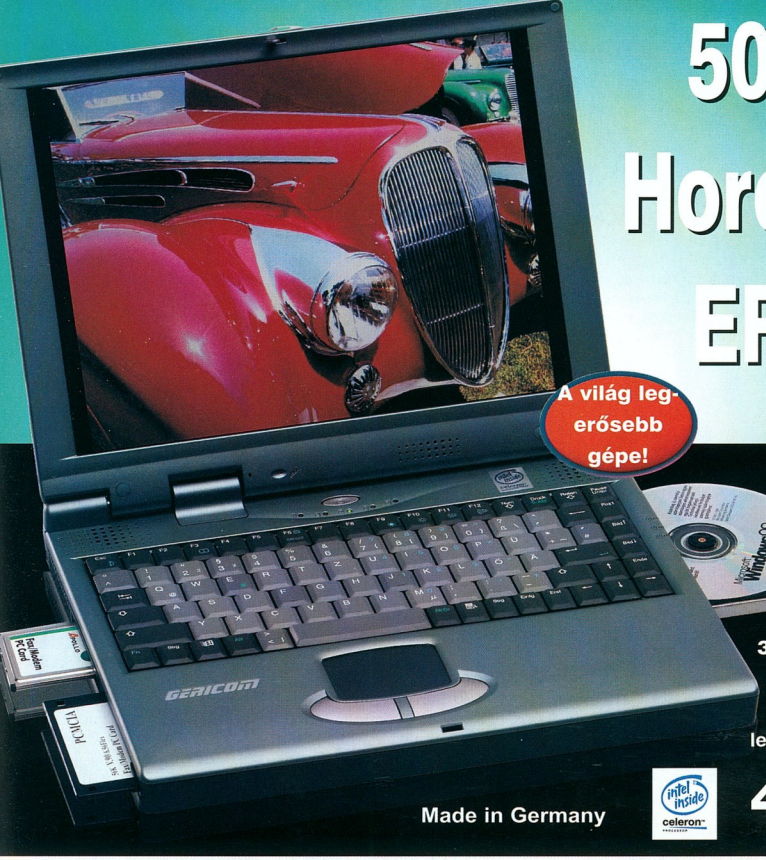

A világ legerősebb gépe!

Elképesztő kiépítettségű gép kiváló 14.1" TFT **színes kijelzővel**, **8MB** videó és masszív **128MB rendszermemóriával**, gyors **6.4GB** merevlemez kapacitással, **32MAX CD-ROM**-mal, **Intel® Celeron 433MHz** processzorral és **DVD** vagy **CD-író** beépítési lehetőséggel.

Made in Germany

499.900 Ft

GERICOM Overdose 2

- 13.3" TFT (1024x768) színes kijelző
- Intel® Celeron processzor, 433MHz
- 64MB SDRAM bővíthető 256MB-ig
- 6.4GB EIDE HDD, 1.44FDD
- 32MAX sebességű CD-ROM meghajtó
- 3D-Full Duplex hangkártya
- ATI RAGE LT PRO AGP videokártya 4MB
- Infra port
- TouchPad, 2db PCMCIA kártya hely, Audio bemenet, beépített sztereó hangszorók, külső monitor csatlakozó, nyomtató, PS/2, soros port, USB, hangfal és mikrofon csatlakozó, bőr hordtáska
- DVD/CD író, dupla akku opcióval
- Celeron 333-500MHz processzorral
- 316mm x 216mm x 38.5mm, 2.7kg, metál színben

Nettó ár: 419.900 Ft

CompuGroup Budapest VII. Rózsa utca 35. 351-7447,351-7448, elias@compugroup.hu
CompuGroup Budapest XIV. Nagy Lajos kir.113. 220-5286,220-5289, gaalk@compugroup.hu
CompuGroup Szeged Móra u. 38. 62/442-217, szeged@compugroup.hu
CompuGroup Debrecen, Bercsényi u.7. 52/322-999, debrecen@compugroup.hu
CompuGroup Nyíregyháza, Géza u. 9. 30/9657-82630/9533-823, nyiregyhaza@compugroup.hu
CompuGroup Pécs, Király u. 76. Átr.üh. 72/213-411, pecs@compugroup.hu

GERICOM Overdose Polo

- 12.1" TFT (800x600) színes kijelző
- Intel® Celeron processzor, 433MHz
- 64MB SDRAM bővíthető 256MB-ig
- 6.4GB EIDE HDD, 1.44FDD
- 32MAX sebességű CD-ROM meghajtó
- 3D-Full Duplex hangkártya
- ATI RAGE LT PRO AGP videokártya 4MB
- Infra port
- TouchPad, 2db PCMCIA kártya hely, Audio bemenet, beépített sztereó hangszorók, külső monitor csatlakozó, nyomtató, PS/2, soros port, USB, hangfal és mikrofon csatlakozó, bőr hordtáska
- DVD/CD író, dupla akku opcióval
- Celeron 333-500MHz processzorral
- 280mm x 240mm x 39.5mm, 2.1kg, metál színben

Nettó ár: 379.900 Ft

CompuGroup Szombathely, Kossuth Lajos 19. 94/340-842, szombathely@compugroup.hu
CompuGroup Győr, Nagy Imre u. 8. 96/415-434, gyor@compugroup.hu
CompuGroup Székesfehérvár, Zsolt u. 35. 22/320-105, vigvari@mail.alba.hu
CompuGroup Sopron, Újteleki u. 1-5. 99/334-278, sopron@compugroup.hu
Mo-Ro Szekszárd, Széchenyi u. 74/319-663, szekszard@compugroup.hu
Spéci Budapest XIV. Bánki Donát 62. 220-05-90, speci@speci.hu

GERICOM Meisterstück

- 12.1" TFT (800x600) színes kijelző
- Intel® Pentium MMX processzor, 266MHz
- 512kB cache
- 64MB SDRAMbővíthető 256MB-ig
- 3.2GB EIDE HDD, 1.44FDD
- 24MAX sebességű CD-ROM meghajtó
- 3D-Full Duplex hangkártya
- S3 Virge MX videokártya 4MB
- Infra port
- TouchPad, 2db PCMCIA kártya hely, Audio bemenet, beépített sztereó hangszorók, külső monitor csatlakozó, nyomtató, PS/2, soros port, USB, hangfal és mikrofon csatlakozó, bőr hordtáska
- 302mm x 249mm x 46mm, 3kg, fekete színben

Nettó ár: 319.900 Ft

ACOMP PEST1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68. Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
ACOMP BUDA1125 Budapest, Királyhágó utca 2. Tel./Fax: 356-6790, 212-8963
ACOMP PÓLUS 1152 Budapest, Szentmihályi út 131. Tel./Fax: 419-4091, 419-4092
ANSAN COMPUTER1119 Budapest, Bártfai u. 24. Tel: 464-7110, 464-7111 Fax: 206-7420 ansan@ansan.hu
ANSAN COMPUTER5600 Békéscsaba, Temető sor 8. Tel: 06-30-9-553-269 Fax: 06-66-430-755 www.ansan.hu
ANSAN COMPUTER9700 Szombathely, Kötő u. 12. Tel/Fax: 06-94-312-333 szombathely@ansan.hu

Hewlett-Packard

Új lap a tintasugaras nyomtatók történetében

A Hewlett-Packard bemutatta három, új generációs tintasugaras nyomtatóját, melyek új korszakot nyitnak a tintasugaras nyomtatásban. A HP DeskJet 970Cxi professzionális nyomtató és a PhotoSmart P1000/P1100 nyomtatók remekül ötvözik a legjobb fotóminőséget, a nagy nyomtatási sebességet és az innovatív, időt és pénzt kímélő funkciókat, beleértve az automatikus kétoldalas nyomtatást a DeskJet 970Cxi és a PhotoSmart P1100 modellnél.

A fényképminőséget a HP új generációjú precíziós technológiája, a PhotoREt III biztosítja. Ez rendkívül kis cseppméretet használ (5 pikoliter), és hasonlóan precíz algoritmusok alapján helyezi el a képpontonként maximum 29 tintacseppet, ezáltal növelve a közvetlenül nyomtatható színek számát (több mint 3500 szín képpontonként). Az új színes patronon kétszer annyi fúvóka van, mint a jelenleg a kategóriájában vezető HP DeskJet 895Cxi nyomtatóéban, amelynél 50%-kal gyorsabb is: az összesen 408 darab színes fúvóka mindegyike másodpercenként 18 ezer cseppet repít célba, és ezáltal biztosítja másodpercenként több mint 7,3 millió csepp papírra fecskendezését.

Mindhárom nyomtató rendkívül gyors. A DeskJet 970Cxi és a PhotoSmart P1100 percenként 12 fekete-fehér és 10 színes oldalt, a PhotoSmart P1000 pedig 11 fekete-fehér és 8,5 színes oldalt nyomtat. A DeskJet 970Cxi és a PhotoSmart P1100 eleve tartalmaz egy egyedülálló automata kétoldalas nyomtatómodult. Mindhárom nyomtatón van egy a nyomtatási feladat törlésére szolgáló gomb, tintaszintjelző, valamint egy optikai érzékelővel ellátott, rendkívül precíz, automatikus patronbeállító rendszer. A DeskJet 970Cxi egy nagy kapacitású, 150 lapos papírtálcával üzemel, míg a PhotoSmart P1000-hez és P1100-hoz 100 lapos papírtálca és egy 20 lapos, 10×15cm méretű fotópapír tálca is illeszkedik.

A HP egyúttal új papírokat is piacra dob, amelyek segítségével olyan nyomatok készíthetők, melyek kinézetre, tapintásra és viselkedésre is hasonlóak a fényképhez. A DeskJet 970Cxi és a két PhotoSmart nyomtató lapunk megjelenésével egy időben, október 1-én kerül az üzletekbe.

A DeskJet 970Cxi és a PhotoSmart P1000 kiskereskedelmi ára egyaránt 90 ezer Ft körüli lesz.

Több mint 7,3 millió tintacsepp másodpercenként

Olcsóbb a profi nyomtatás

A Hewlett-Packard szeptember 1-én bejelentette, hogy körülbelül 21%-kal csökkenti a népszerű DeskJet 1120C nyomtató árát, melynek nettó ára így nem éri el a 100 ezer Ft-ot. Ez a nyomtató elsősorban vállalkozások számára, illetve kreatív felhasználásra készült, és képes csúcsminőségben nyomtatni a 102×152 mm-es levelezőlaptól a 279×432 mm-es poszterig.

A méretezési technológia lehetővé teszi a felhasználónak, hogy újra méretezze a munkáját, és az eredmény az eredetivel megegyezően kristálytiszta legyen. További szoftverfunkciók teszik lehetővé szalagcímek, transzparensek és rendkívül nagy, 120 cm magas plakátok készítését, valamint a kétoldalas nyomtatást, a prospektusok nyomtatását, a tükörnyomtatást, illetve szórólapok készítését speciális projektekhez.

A Hewlett-Packard ezzel egy időben HP 2000C és 2000CN típusjelű nyomtatói árát is csökkentette 32, illetve 20%-kal, így a HP 2000C nettó ára is 100 ezer Ft alá kerül. A HP 2000C és a HP 2000CN nyomtatóknál alkalmazott moduláris tintakijuttatási technológia – amely különálló nyomtatófejekre és tintapatronokra épül – áttörést jelent a színes nyomtatás sebességének növelésében. Ennek köszönhetően a nyomtatófej egy menetben a korábbinál négyszer nagyobb területet fed le a papíron, és így jelentős költségmegtakarítás érhető el. Mindkét nyomtató a PhotoREt II technológiát alkalmazza.

A HP 2000CN speciálisan munkacsoportok nagy volumenű nyomtatási igényeinek kielégítésére készült, kiegészítő papírtálcájával összesen 400 oldal maximális kapacitást biztosít, és a JetDirect hálózati megoldás is a készülék része.

- HP Vevőszolgálat ☎ 343-0310
- www.hp.hu

DeskJet 1120C: levelezőlaptól a poszterig újraméretezhető a munka

HP 2000C: moduláris tintafecskendező technológia

A YAMAHA Multimédia Termékek teljes választékával az alábbi kereskedők várnak:

Budapest:
COMPOFFICE Kft.
1138 Budapest, Váci út. 178.
Duna Plaza I em., Tel: 239-3848
1182 Budapest, Üllői út. 661.
Lőrinc Center, Tel: 293-9059
1094 Budapest, Könyves K. krt. 12-14.
Lurdy ház Fszt., Tel: 456-1163

FEFO Kft.
1073 Budapest, Barcsay u. 6.
Tel: 352-8870, 352-8869

MIKLAND Computerszalon
1012 Budapest, Attila út. 117.
Tel: 375-3716, 488-7690

TELEMAT Kft.
1085 Budapest, József krt. 52-56.
Tel: 459-2070

COMPUTER GARAGE
1173 Budapest, Pesti út. 150.
Tel: 256-4777

Békéscsaba:
NAP-SZÁM Kft.
5600 Békéscsaba, Andrássy út 79-81.
Tel: 66/451-822

Debrecen:
NÁDOR RENDSZERHÁZ
4029 Debrecen, Arany J. u. 7.
Tel: 52/324-321

Eger:
Dynamic 2001 Kft.
3300 Eger, Kossuth út 22.
Tel: 36/410-009

Győr:
FEFO Kft.
9022 Győr, Stelczer L. u. 3.
Tel: 96/311-725

Kecskemét:
SZIGMA-BLIKK Kft.
6000 Kecskemét, Rákóczi u. 4.
Tel: 76/415-000

Miskolc:
COMPUTER PRAXIS Kft.
3525 Miskolc, Széchenyi u. 79.
Tel: 46/412-084

Pécs:
FEFO Kft.
7621 Pécs, Munkácsy M. u. 9.
Tel: 72/326-318

Szeged:
FEFO Kft.
6722 Szeged, Gogol u. 4.
Tel: 62/422-386

Szolnok:
LEADER Kft.
5000 Szolnok, Szapáry út 12.
Tel: 56/413-000

Veszprém:
ATLANTIS Computer
8200 Veszprém, Egry J. u. 10.
Tel: 88/400-461

Zalaegerszeg:
K and H '97 Számítástechnika
8900 Zalaegerszeg, Jákum u. 6.
Tel: 92/350-142

Ismerkedj meg a YAMAHA termékekkel az Interneten:
http://www.alphasonic.hu/yamaha

YAMAHA a Yamaha Corporation bejegyzett védjegye

Elképesztő hangzás!

YAMAHA

NewSonic World

Lépj be a virtuális valóság új hangvilágába!

A kristálytiszta minőség!

A fülbevaló hangvarázs!

A páratlan hangzás!

Egyik füleden be..., a másikon is!

MatávNet

Árcsökkentés októbertől

1999 októberétől a MatávNet jelentősen csökkenti díjait. A változások lényege, hogy az Internet-hozzáférési csomagok értéke nő, miközben áruk – többnyire jelentősen – csökken. Ezzel olyan szolgáltatási struktúra jön létre, amely az internetezők használati szokásaihoz igazodik, az új belépők számára könnyen érthető, tervezhető költségű és olcsó.

Ennek értelmében októbertől a MatávNet négy csomagot kínál. A cég az e-mailezőknek és a Világhálóval ismerkedőknek a rendkívül olcsó, mégis teljes körű Start csomagot ajánlja, havi 1200 forintért. Az átlagos mennyiséget internetezők igényeihez a szintén alacsony árú (3300 Ft), 20 órás Hobbi csomag, a jelentős használathoz a korábbi korlátlan csomagnál közel 50%-kal olcsóbb (7500 Ft), immár ugyancsak korlátlan Profi csomag illeszkedik. Az interneten megjelenni kívánó vállalkozásoknak szánják a több e-mail címmel és Web-oldal elhelyezésének lehetőségével kiegészített 12 500 forintos, korlátlan Profi Plusz csomagot. Újdonság, hogy további e-mail postafiókok rendelhetők darabonként 375 forintért, a kiszámíthatóság jegyében pedig bevezetésre kerül az időkorlátos csomagok 10 000 forintban maximált ára is.

Az október 1-én életbe lépő változások az új internetezőkre és a jelenlegi MatávNet-előfizetőkre egyaránt érvényesek. Az összegek minden esetben bruttó árat jelentenek.

- www.matavnet.hu
- Zöld szám ☎ 06-80-420-042

IBM

Csomagból bolt

Az IBM első alkalommal jelent meg kulcsrakész, cégmérettől független e-business megoldásokkal, melyek fejlesztésénél különös figyelmet fordítottak a kis és közepes méretű vállalkozásokra. A két StarterPack csomag – a Levelezés és csoportmunka a Weben, valamint az Értékesítés a Weben – három IBM szerverplatformon (Netfinity for Windows NT, AS/400 és RS/6000) futtatható. Az egyszerűen telepíthetők szoftvercsomagok ára – amely egy IBM Netfinity 3000 szervert is magában foglal – nagyon versenyképes: 1 262 800 Ft-ról indul. (Érdekesség, hogy a programokat sárga színű Samsonite bőröndben adják.)

Az IBM-nek az internetes vállalati alkalmazások, valamint a Lotusnak a levelező és együttműködési alkalmazások területén megszerzett tapasztalatát ötvöző két e-business StarterPack csomag kulcsrakész megoldásokat kínál a kis- és közepes méretű vállalkozásoknak, a csomagba került termékek összesített árának 70, illetve 55%-áért.

StarterPack: irány a világpiac

A StarterPack 1 (Levelezés és csoportmunka a Weben) azoknak a vállalatoknak készült, amelyek most akarják bevezetni az elektronikus levelezést, vagy egy másik rendszerről akarnak áttérni. Segítségével javítható az együttműködés a munkatársakkal, az ügyfelekkel és a beszállítókkal. A vállalatok egy óra leforgása alatt üzembe állíthatják saját levelező és együttműködési alkalmazásaikat. A StarterPack 2 (Értékesítés a Weben) csomag segítségével a vállalatok online katalógust készíthetnek, és saját, egyszerű és biztonságos kereskedelmi Web-helyet állíthatnak fel.

A két StarterPack csomaghoz a cégek platformjuknak és üzleti igényeiknek megfelelően választhatnak szervert. Az Intel-alapú IBM Netfinity alacsony árával tűnik ki. Az AS/400-as szervert azok a vállalatok választják szívesen, melyek nagy teljesítményre, rugalmasságra és egyszerű kezelhetőségre vágynak. A Unix-alapú RS/6000-as szerverek pedig számításigényes technikai, üzleti és Web-kiszolgálási feladatokat is képesek kezelni.

- www.ibm.hu
- E-business az alapoktól – CHIP, 99/10/68

Powerware

Új név, új termékek

A Powerware (korábbi nevén Exide Electronics) bejelentett egy új online UPS-t azon alapvető fontosságú alkalmazásokhoz, melyek nagy megbízhatóságú áramvédelmet igényelnek. A Powerware 9110-et kisebb számítógépes hálózatok, hálózati berendezések, valamint kisebb igényű ipari ellenőrző és automatizálási alkalmazások (EPOS, ATM, kórházi/laboratóriumi berendezések) elektromos zavar elleni védelmére tervezték. Az UPS 700 VA-tól 6000 VA-ig terjedő kategóriákban kapható, és jellemzően 10 perces áthidalási (backup) időt nyújt.

A belépő szintű UPS-ek egyik új családja a 3115, amely 300, 420 és 650 VA-es kivitelben kapható, és PC-k, munkaállomások, hálózati számítógépek áramvédelmére fejlesztették ki. Az új elnevezési rendszerben a 3115-ben a 3 azt jelöli, hogy a termék a 3-as sorozat tagja, az 1 pedig arra utal, hogy az UPS egyfázisú.

A jövőben a Powerware nagyobb hangsúlyt szándékozik helyezni a közép- és kelet-európai piacokra, legfőképp Lengyelországra, Csehországra és Magyarországra, ahol a vállalat jelenleg több disztribúciós bázist épít ki. A Powerware hivatalos disztributora Magyarországon a BPS Kft.

- BPS Kft. ☎ 220-5590
- www.emea.powerware.com

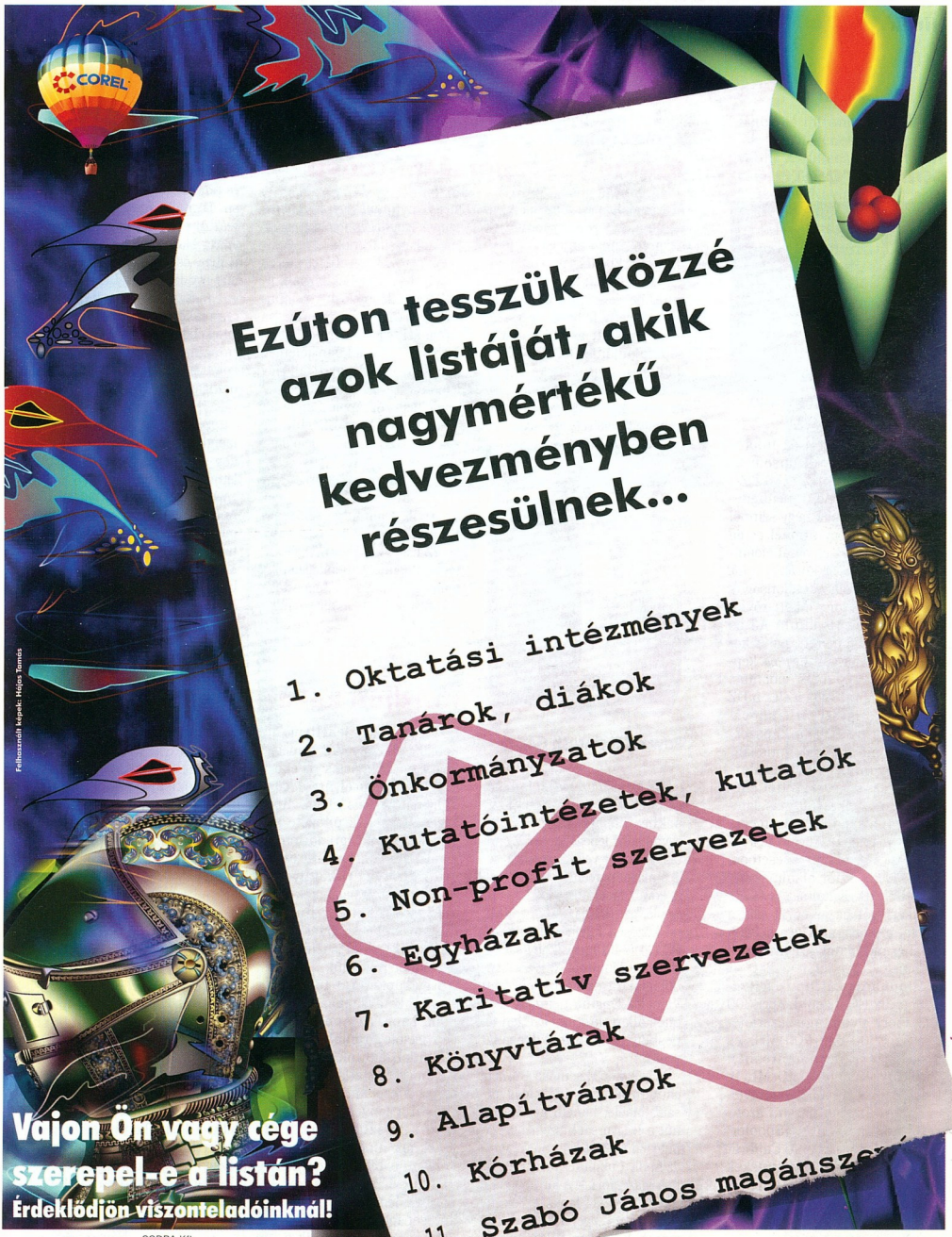
COREL
Ezúton tesszük közzé azok listáját, akik nagymértékű kedvezményben részesülnek...
1. Oktatási intézmények
2. Tanárok, diákok
3. Önkormányzatok
4. Kutatóintézetek, kutatók
5. Non-profit szervezetek
6. Egyházak
7. Karitatív szervezetek
8. Könyvtárak
9. Alapítványok
10. Kórházak
11. Szabó János magánsze
VIP
Felhasználói képek: Héjas Tamás
Vajon Ön vagy cége szerepel-e a listán?
Érdeklődjön viszonteladóinknál!
codra
CODRA a COREL Disztribútor
CODRA Kft.
1111 Budapest, Karinthy F. u. 24.
Tel.: 466-6263, 209-2583
Fax: 466-4869
E-mail: corelinfo@codra.hu
http://www.codra.hu
...Corel termékek vásárlásakor
COREL
Go further™

Danka

Színes sokszorosítók

Infotec 7286: új generáció

A Danka bemutatta az Infotec lézermásoló-család három új tagját, a 7216 Z-t, a 7286 DZ-t és a 7286 EZ-t. Az új nemzedéket képviselő gépek négy színnel percenként 6, egy színnel pedig 21, illetve 28 A4-es oldal előállítására képesek. A korábbi típusoktól fontos alaptulajdonságok különböztetik meg őket: rövid, egyenes papírút, kifutó A3-as (305×455 mm) méretű papír kezelése, egy lépésben történő képátvitel, 600×600 dpi-s felbontás, duplex üzemmód (az EZ és a DZ típusnál), színes LCD érintőpanel, beépített színes képszerkesztő-monitor (az EZ típusnál).

A berendezések másolatszámlálója a megszokottól eltérően nem az elkészült másolatokat vagy nyomatokat számolja, hanem a papírra kerülő festékrétegeket. Így abban az esetben, ha csak két színt alkalmazunk négy helyett, a költség a felére csökken, sőt ha az egyik szín a fekete, akkor ennek ára a fekete-fehér másolatok árfekvésének felel meg.

Mindhárom új típus felszerelhető az EFI beépíthető E300 jelű Fiery nyomtatásvezérlőjével. Az E300-ban 200 MHz-es processzor, alapkiépítésben 512 Kbyte cache, 160 Mbyte RAM és 3,2 Gbyte-os merevlemez van. Emellett sok új szoftvert adnak hozzá (Spooler, Downloader, Scanner, Calibrator, WEB Tools). A készülékek hálózati nyomtatóként is használhatók.

- Danka Magyarország Kft. ☎ 387-9110
- www.danka.hu

Apple Computer

Személyi szuperszámítógép

A nyomdaipar és a média egyik legnagyobb rendezvényének számító San Francisco-i Seybold szakkiállítás és konferencia megnyitóján az Apple Computer bejelentette a professzionális kreatív felhasználók számára tervezett asztali számítógépcsaládjának legújabb modelljét, a grafitszürke Power Macintosh G4 munkaállomást, melynek teljesítménye a szuperszámítógépekével vetekszik.

Power Macintosh G4

Ez az első személyi számítógép, amely a szuperszámítógépekhez hasonlóan több mint egymilliárd lebegőpontos számítási művelet végrehajtására képes másodpercenként (gigaflop). A Power Macintosh G4 lelke az Apple, az IBM és a Motorola által közösen kifejlesztett PowerPC G4 (7400) lapka. Ez tartalmazza a Motorola AltiVec technológiájára épülő úgynevezett Velocity Engine-t, amely 128 bites adatvektorok egyetlen lépésben történő feldolgozását segíti.

– A Power Macintosh G4 nem csupán minden idők leggyorsabb Macje, hanem kétségtelenül a leggyorsabb személyi számítógép is – mondta Steve Jobs, az Apple Computer megbízott elnök-igazgatója. – A forradalmian új PowerPC G4 lapka a Velocity Engine segítségével képes huzamosan 1 gigaflop fölötti teljesítményt nyújtani, így ez az első szuperszámítógép, melyet egyetlen lapkára integráltak.

Az áttetsző, grafitszürke és ezüstszínű készülékházba épített Power Macintosh G4 munkaállomás kiemelkedően magas számítási teljesítménye miatt az Egyesült Államokban jelenleg exportkorlátozás alatt áll, így más országokban egyelőre nem rendelhető. Az Apple Computer jelenleg tárgyal az USA hivatalos szerveivel a tilalom feloldása érdekében.

●

Az Apple Computer szintén a Seybold megnyitóján mutatta be 22 colos képátlójú, TFT-LCD technológiájú Cinema Display monitorát, a Power Macintosh G4 méltó párját. A kijelző akkora hasznos képfelületet biztosít, mint egy átlagos 24 colos képcső, 1600×1024 képpont felbontásra képes 16,7 millió színárnyalat megjelenítésével, és rendkívül kompakt kialakítású. Digitális adatcsatornán keresztül csatlakozik az Apple új Power Macintosh G4 számítógépeihez, és a felhasználó kényelmét egy kétportos USB elosztóval is szolgálja. A kellemes munkakörnyezet megteremtése érdekében a kijelző készülékháza szín- és formavilágában a Power Macintosh G4 modellekéhez igazodik.

– Ez az a monitor, amiről húsz éven át álmodtunk – mondta róla Steve Jobs. – Minden idők legnagyobb és legfejlettebb LCD képernyője.

A Cinema Display mellett az Apple bemutatta Studio Display monitorcsaládjának új formatervét is, amely szintén a Power Macintosh G4 szín- és formavilágát tükrözi.

- Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ☎ 250-3260
- www.apple.hu

Hordjon kéket!

Az elsők között lehettem, aki találkozott Vele. Már a megjelenése is döbbenetes: az ebben a társaságban elvárt decens külsőnek nyoma sincs, áttetszően fehér-kék öltözete különleges kerekített formákra simul. Viselője roppant eszes, gyors felfogású, könnyedén érintkezik a világgal, sok nyelvet beszél, aki egy hullámhosszon van vele, azzal telepatikus kapcsolatot is létesít már ötven méteren belül.

Egy röpke órát tölthettem az iBook társaságában Philippe Lang, az Apple Europe képviselője jóvoltából. Száraz technikai adatok felsorolása valahogy méltatlannak tűnne ehhez a csodamasinához, ráadásul a lényeg nem ez, hanem a használhatóság. Az iBooknak nincs oka szégyenkezésre: a billentyűzet mérete megfelelő, a processzor kiemelkedően gyors, mégis igen keveset fogyaszt: állítólag hat órán keresztül működik a gép akkuról. Telefon- vagy helyi hálózatra is gond nélkül csatlakoztatható, akár drót nélküli kapcsolat is létrehozható 50 méteren belül egy másik iBookkal, bázissal, G4-gyel vagy bármilyen 802.11-es szabványnak megfelelő eszközzel.

Eddig nem véletlenül kerültem a *munka* szót. Ezt a gépet nem az üzletembereknek szánták, és az iBook igencsak elűt a hazai konzervatív üzleti stílustól. Az Apple Magyarország ezzel feladott egy érdekes rejtvényt (elsősorban saját magának): ki más fogja kifizetni a gép félmillió forintos árát?

Négyesi Károly

Novell

Kisvállalati csomag

Magyarországon is kapható a Novell Kisvállalati Csomag 5, a növekvő kis cégek piacára szánt, egyszerűen használható, méretezhető, megbízható és költséghatékony hálózatiszoftver-megoldás, mellyel az Internet erőforrásai egyszerűen kiaknázhatók – jelentette be a Novell Magyarország. A Novell kisvállalati termékcsoránnak legfrissebb tagja magában foglalja a Greenwich Mean Time Check 2000 v3.11 ötfelhasználós változatát. Ez a Y2K-felmérőeszköz segít az ezredfordulós dátumváltással kapcsolatos problémák azonosításában, és javasol is lehetséges megoldásokat. A Kisvállalati Csomag 5 felhasználói további Check 2000 v3.11 licenceket is vásárolhatnak.

A csomag minden olyan eszközt tartalmaz, amire egy kis cégnek szüksége lehet az Internet nyújtotta előnyök kihasználásához. A Novell Internet Connection Expert grafikus varázsló végigvezeti a vásárlókat az Internethez való kapcsolódás kezdeti telepítésén és folyamatán. A BorderManager Enterprise Edition Proxy/Caching Services az internetes adatokhoz való hozzáférést felgyorsító, teljesítménynövelő megoldás. A Netscape Enterprise Server for NetWare nyílt szabványokra épülő, nagy teljesítményű Web- és alkalmazásszerver. A Ragula FatPipe Internet a FatPipe Internet kétmodemes változata, amellyel úgy érhető el megtakarítás, hogy a Web-oldalakat egynél több modemen képes tölteni. A Novell Kisvállalati Csomag 5 egyben teljes körű hálózati megoldás, a NetWare 5 és a GroupWise 5.5 legjobb erényeit kínálja a kisvállalati felhasználók számára.

A Kisvállalati Csomag 5 részeként a Novell a vezető adatbázis-, fax-, vírusellenes és webszoftver-gyártók integrált alkalmazásainak teljes skáláját nyújtja. Például az Oracle8 adatszerver ötfelhasználós változatával a Novell Kisvállalati Csomag 5 vásárlói hálózatközpontú, az üzleti folyamatokat karcsúsító alkalmazásokat készíthetnek és használhatnak. A Tobit FaxWare 5.11 faxszerver-megoldással a hálózat minden egyes munkaállomása küldhet és fogadhat faxokat. A Network Associates NetShield és VirusScan szoftvere védi a hálózatot és az egyes munkaállomásokat a vírusoktól. A NetObjects Fusion Web-szerkesztő eszköz egyfelhasználós licencével a csomag a saját internetes és intranetes Web-oldalak készítésének környezetévé válik. A Netscape Communicator eszközök teljes sorával – Netscape Navigator, Messenger, Collabra, Composer, Conference és Netcaster – a felhasználók kihasználhatják az Internet nyújtotta előnyöket.

- www.novell.hu
- www.novell.com/smallbiz

Ramiris
Belinea

InkTec®

70-80%-os költségmegtakarítás

InkTec®

Az InkTec 1992–es alapítása óta a minőségi tintapatronok és refill kitek egyik elsőszámú gyártója. A legszigorúbb ellenőrzésnek és a folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően az InkTec termékek megfelelnek a legmagasabb minőségi követelményeknek, így az USA-tól Európán át Ausztráliáig a világ legtöbb országában elismertek és népszerűek.

Az InkTec egyedülálló széles választékának köszönhetően a legtöbb tintasugaras printerekhez kínál fekete, színes és fotó refill kiteket illetve tintapatronokat.

Használatukkal a nyomtatási költségek 70-80%-át megtakaríthatjuk. Otthoni felhasználóknak, cégeknek, intézményeknek, iskoláknak egyaránt gazdaságos üzemeltetést biztosít a minőség feláldozása nélkül. Használatuk rendkívül egyszerű, pillanatok alatt újratölthetjük kiürült tintapatronjainkat.

InkTec töltőállomások:

Baja: Kekko Kft. T: 79/322-941, **Balatonboglár:** Paradoxon Kft. T: 85/352-630, **Balatonfüred:** Byteline Bt. T: 87/341-015, **Békéscsaba:** MT-Alföld Kft. T: 66/324-760, **Budapest:** P5 Kft. T: 466-2576, Dynamic 2001 Kft. országos hálózat T: 350-7698, HC Computer T: 387-2777, Light Computer T: 239-6958, **Cegléd:** Jankovics Computer T: 53/317-722, **Dunakeszi:** XY Kft. T: 27/349-790, **Hódmezővásárhely:** Delfin Rt. T: 62/246-810, **Jászberény:** 5N Computers Kft. T: 57/403-930, **Kalocsa:** Pyramus Kft. T: 78/466-754, **Kaposvár:** Rulez Kft. T: 82/410-048, **Keszthely:** Neat Computer Kft. T: 83/511-511, **Kiskunfélegyháza:** Számker Computer T: 76/430-171, **Kiskunhalas:** Telecomp Kft. T: 77/424-184, **Kisvárda:** Nosztalgia Natura Bt. T: 45/405-245, **Körmend:** Maxmédia Kft. T: 94/413-469, **Monor:** Computer System Bt. T: 29/413-287, **Sárospatak:** Bakos Bt. 47/311-546, **Sátoraljaújhely:** Zemplén Computer Stúdió 47/323-087, **Sopron:** Fény-Szoft Kft. T: 99-326-738, **Székesfehérvár:** PC-Butik T: 22/327-817, **Szentendre:** Bit-Bolt Bt. T: 26/313-796, **Szombathely:** AZ-Computer 2000 T: 94/341-585, **Vác:** HC Computer T: 27/312-622, **Veszprém:** Blue-Byte Kft. T: 88/406-806

Nagykereskedések viszonteladóknak:

Budapest: Fotocopy Kft. T: 303-6657, Ramiris Kft. T: 349-5363, Unitel City Kft. T: 239-4800, **Pécs:** MSH Computer Kft. T: 72/212-201, **Szeged:** Dualcomp Trade Kft. T: 62/486-487

InkTec Co., Ltd.

http://www.inktec.com

All brand names and trademarks are the property of their respective owners.

APC

Smart-UPS 5000 torony és szekrény

Az American Power Conversion (APC) bemutatta új, kompakt, 5000 VA-es, torony és szekrénybe szerelhető kivitelben is kapható szünetmentes tápegységét, amit nagy teljesítményű és többkiszolgálós rendszerekhez készített. Az APC Smart-UPS 5000 rack-szekrénybe szerelhető változata csak 22,3 cm magas, míg a torony alapterülete mindössze 19,6×43,2 cm. Mindkettő kategóriája legkisebb méretű tápegységei közé tartozik. A Smart-UPS 5000 tervezésekor két szempontot vettek előre: egyrészt egyre nagyobb az igény a nagy teljesítményű kiszolgálók iránt, másrészt egyre több helyen van szükség a kiszolgálók és más eszközök egy központi helyen – például szerverfarmon vagy kis adatközpontokban – való elhelyezésére.

Az UPS a mai élvonalat képviseli. A készülék két menedzsment bővítőrést tartalmaz, melyek rugalmasabb UPS-felügyeletet tesznek lehetővé a helykihasználás romlása nélkül. Szeptember 30-tól az UPS-felügyeleti kártyahelybe beépíthető Web/SNMP felügyeleti kártya is kerül mindkét modell dobozába. Ez lehetővé teszi az APC eszközök Web-böngészőn, illetve az iparvezető felügyeleti platformokon – Tivoli Enterprise, HP OpenView, CA Unicenter TNG – keresztül történő kezelését.

Mindkét Smart-UPS 5000-et az APC PowerChute plus tápfelügyeleti szoftverével szállítják. A Smart-UPS 5000 230 voltos változata már világszerte kapható. A torony modell listaára 689 900 Ft, míg a szekrénybe szerelhetőé 789 900 Ft.

NDS-képes UPS-felügyelet

Az APC bemutatta legújabb PowerChute plus v4.3.3 tápfelügyeleti szoftverét, melyet a Novell NetWare 5-höz és a Novell Directory Services-hez (NDS) fejlesztett ki. A szoftver legfrissebb verziója megkönnyíti az APC szünetmentes tápegységek NDS-en keresztüli kezelését, így használata kisebb hálózati forgalmat, nagyobb biztonságot és könnyebb kezelhetőséget eredményez. NetWare 5- és NDS-támogatása egyedülálló a feszültségvédelem területén. E tulajdonságai alapján érdemelte ki a Novell Directory-enabled címét, miután helytállt a szigorú kompatibilitási próbákon.

A Novell NetWare-en kívül az APC PowerChute plus napjaink számos más vezető vállalatirányítási platformjába (CA Unicenter TNG, HP OpenView, Tivoli NetView stb.) képes integrálódni. Az APC PowerChute plus v4.3.3 for Novell NetWare 5 a világ legtöbb országában már most ingyen letölthető az APC Web-helyéről (www.apcc.com), de a cég tervei szerint ez év végétől az APC Smart-UPS dobozába is belekerül.

Smart-UPS 5000: csak 22,3 cm magas

- ACP Magyarország
  ☎ 209-4678
- www.apcc.com
- vbiro@apcc.com

Lexmark

A Z család

A Lexmark szeptemberben jelentette be új tintasugaras nyomtatóját, a Z31-et, mellyel teljessé vált ez a termékcsalád.

– Az otthoni felhasználóknak sem kell beérniük a gyenge felbontással. A Lexmark Z család minden tagja képes 1200×1200 dpi fizikai felbontásra – mondta Paul J. Curlander, a fejlesztés vezetője.

Ez a nyomtatóvonal más meglepetéseket is tartogat:

Z31: 1200×1200 dpi-s fizikai felbontás

páratlan 1200×1200 dpi-s felbontással tűnik ki. Nagyobb testvére, az Z31 társainak minden jó tulajdonságát magában hordozza, az opcionális fotópatronnal pedig fényképminőségben nyomtat. Külföldön már nagy népszerűségnek örvend a Z51. Ennek oka főleg minden tagja AccuFeed papírkezelő mechanikával van felszerelve, amely akár a 270 g/m²-es papírt is kezel, és megakadályozza a lapok félrefűzését vagy gyűrését. Nyomtatás közben sem keltenek 42-45 dB-nél nagyobb zajt.

A család legkisebb tagja, a Z11 az egyfejes kategóriában a 7 picoliteres festékcseppek által (fotópatron nélkül) létrehozott fotóminőség és a beépített USB port, melyen keresztül tízszer gyorsabb lehet az adatátvitel.

- Erti Trade Kft. ☎ 220-5569
- www.applegates.hu/Ertitrade
- ertitrade@mail.matav.hu

GE Capital ITS

Magyar képviselet

A Var Kft. a GE Capital – Information Technology Solutions (GEC ITS) hivatalos képviselője lett Magyarországon. A General Electric Capital 1996-ban alapította az IT Solutions nevű cégét, amely mára az egész világon jelen levő gyártó, független informatikai szállító és szolgáltató vállalat.

Ez év januárjában hosszú távú, kölcsönös együttműködési megállapodást írtak alá a GEC ITS Austria és a magyarországi Var Kft. képviselői. E szerződés és az eredményes kapcsolat továbbfejlődéseként, 1999 augusztusától a Var Kft. a GE Capital – IT Solutions *Authorised Representative* (hivatalos képviselő) minősítéssel képviseli a GEC ITS vállalatcsoportot Magyarországon.

- www.gecits.ge.com
- www.var.hu

Canon

Normál papíros lézerfax

A Canon faxcsaládja új, digitális taggal bővült. A Canon L 260i lézerfax biztosítja az ISDN csatlakozás nyújtotta előnyök hatékony és gazdaságos kihasználását, amely a legújabb G-4-es faxszabvány alkalmazásával sebességnövekedésben, minőségjavulásban és költségcsökkentésben nyilvánul meg.

Ha az L 260i másik ISDN faxszal kommunikál a G-4-es átviteli rendszert használva, akár 70%-kal is gyorsabb lehet, mint az analóg faxok. A beérkező faxokat 600×600 dpi felbontású lézernyomtatással jeleníti meg, ami tiszta szövegeket és éles képeket eredményez. Mind küldésnél, mind fogadásnál automatikusan visszalép G-3 módra, ha a partner készüléke analóg rendszerben működik. A készülék további jellemzői: 230 oldal tárolására alkalmas memória, 100 gombos gyorstárcsázás, 6 lap/perc nyomtatási és másolási sebesség, maximálisan 99 példányos lézermásolás, 100 lapos papírtálca, 16 karakteres LCD kijelző, képkicsinyítési lehetőség fogadásnál, ECM hibajavító rendszer, sorrendi körözvényadás és időzített adás 117 helyre, külső telefon és üzenetrögzítő csatlakoztatásának lehetősége, automatikus fax-telefonhívás szétválogatás.

- Delta Elektronik Kft. (Canon Irodatechnika Üzletág) ☎ 437-5210
- www.delta.hu/canon

GSM-modem

A SoftGSM egy új, szoftveresen megvalósított GSM modem, amely egy hagyományos modem funkcióit emulálja. Így gyakorlatilag minden olyan szolgáltatást használhatunk általa, amit egy hagyományos modem segítségével igénybe vehetünk. A szoftver telepítése, valamint a mobil egység és a számítógép közötti kábeles összeköttetés létrehozása után a SoftGSM-nek köszönhetően a mobil számítógépek egyenértékűvé válnak az irodai számítógépekkel: e-mail és fax fogadására/küldésére nyílik lehetőség, elérhetővé válik az Internet, terminál-alkalmazás futtatható stb. A csomaghoz mellékelt alkalmazással lehetőség nyílik SMS fogadására és küldésére, egy másik segítségével a számítógépről tarthatjuk karban a mobil egység telefonkönyvét.

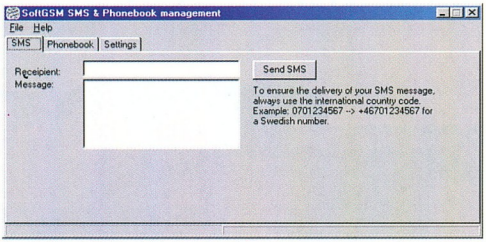

SoftGSM: SMS küldése

- Delta Elektronik Kft. (Adatkommunikáció részleg) ☎ 437-5200
- www.delta.hu

Encad
A három grácia

Az Encad NovaJet PROe sorozatú plakátnyomtatóinak három továbbfejlesztett, 108 cm és 152 cm nyomtatási szélességű változatát dobta piacra.

Ezek egyik újdonsága a MicroBurst technológia, amely megkétszerezi a termelékenységet és fokozza a nyomtatási kapacitást.

A másik az úgynevezett RTI (Real Time Interpolation), ami a 300 dpi felbontású RIP file-okat nyomtatás közben automatikusan felnagyítja 600 dpi-re, ezzel megspórolva a 600 dpi-s felbontáshoz szükséges négyszeres RIP időt.

A NovaJet 500 plakátstúdiók, reklámügynökségek és nyomdák számára készült, 300 dpi-s, alacsony költségigényű, 6,9 – 15,8 m^2/h sebességű nyomtatásra képes. A NovaJet 630 színhű és fotóminőségű megoldást kínál 600 dpi-s felbontásban

NovaJet: plakátnyomtatók nagypályásoknak

egyedi művészeti alkotások, reprodukciók, poszterek és plakátok készítéséhez.

A NovaJet 700 nagy példányszámú, művészi kivitelezést igénylő munkákhoz készült: teljesítménye 9,7 m^2/h, felbontása 600 dpi.

A készülékekben használt 500 ml-es tintatartályok és a folyamatos tintautántöltés napokig folyamatos és felügyelet nélküli használatot biztosít. A megduplázott tintavezetékek könnyű és gyors tintacserét tesznek lehetővé, az automatikus fúvókaellenőrzés és -kompenzáció pedig meghosszabbítja a patronok élettartamát, megbízhatóbbá teszi a nyomtatást.

A médiaadagoló és -feltekerő, valamint a szárító egyszerűsíti az óriásplakát méretű nyomatok kezelését és azonnali felhasználását.

- Digit Számítástechnika
  ☎ 224-5457
- info@digit.hu
- www.digit.hu

Ericsson
Stúdió az Asbóth utcában

Az Ericsson Magyarország eddigi mecenatúrája, szponzorálási tevékenysége szándékoltan nem csak a leglátványosabb területekre irányult. Támogatott atlétikai és öttusarendezvényt, hangszeres szólistát, vonósnégyest, egyszemélyes filmes műhelyt, székházában pedig létrehozta az Ericsson Képzőművészeti Galériát, amely eddig több mint negyven tehetséges művész alkotásait fogadta. A sor most egy színházi műhellyel, az Ericsson Stúdióval bővült.

– Úgy gondoljuk, jól döntöttünk, amikor a Budapesti Kamaraszínház Asbóth utcai kisszínpada mellett voksoltunk – mondta Fodor István, az Ericsson Magyarország vezérigazgatója. – A színház eddigi sikerei, munkájának minősége és elismertsége jó referenciául szolgált. Ha megnézzük a most kezdődő évad terveit, látjuk, hogy ismét jelentős értékek vannak születőben.

- www.ericsson.hu

Corel
Csak fejlesztőknek!

A Corel Corporation szeptemberben adta ki a Paradox 9 fejlesztőknek szánt Developer's Edition verzióját. Az eszközkészlettel a fejlesztők testre szabott alkalmazásokat készíthetnek, amelyeket azután a Paradox 9 Runtime segítségével díjmentesen forgalmazhatnak is, kezelőfelületeket hozhatnak létre kliens-szerver adatbázisokhoz, illetve adatbázisra épülő Web-oldalakat építhetnek a Java-alapú segédprogramokkal. A Paradox 9 Developer's Edition csak angol változatban lesz kapható, 499 dolláros ajánlott fogyasztói áron.

- www.corel.com/partners_developers/csp/index.htm

Kodak
2,3 megapixel

A Kodak bemutatta új, nagy felbontású digitális fényképezőgépét, a DC280-at. A CCD felbontása 2,3 millió pixeles, ami elegendő információt ad 20×25 cm méretű fotorealisztikus minőségű fényképek nyomtatásához. Felvételkészítéskor mind a hagyományos optikai kereső, mind a 4,6 cmes színes LCD használható. Az objektív kétszeres optikai zoomja 30–60 mm-nek felel meg a kisfilmes gépeknél. A háromszoros digitális zoommal együtt összesen 6-szoros zoom áll rendelkezésre. Az autofókusz rendszer biztosítja az éles képeket. Az exponált képet gyorsan feldolgozza a DC280, így egymás után gyorsan készülhetnek a képek. A fényképezőgépen van soros, USB és video interface is. A géphez kivételesen nagy, 20 Mbyte kapacitású CompactFlash memóriakártya tartozik, amelyben felbontástól függően 32–245 kép tárolható. A DC280-at akkumulátortöltő és NiMh akkumulátorok teszik teljessé. A gép kezelése a felhasználóbarát ikonok és menük segítségével nagyon egyszerű.

Hol készült a fénykép?

A Kodak intelligens, programozható digitális fényképezőgépeit összeházasította egy GPS berendezéssel. A GPS akár a Balaton vagy a sivatag közepén is tökéletesen tájékozódik és „megsúgja" a fényképezőgépnek, pontosan hol és mikor készült a felvétel. A hosszúsági és szélességi koordinátáknak rákerülnek a fényképre, így az alkalmas a precíz dokumentálásra. Erre a „frigyre" azok a Kodak gépek alkalmasak, amelyeket script nyelven lehet programozni. E gépek felbontása 1,6 megapixel, de hamarosan piacra kerül a 2,3 megapixeles változat is. A Fugawi cég szoftverével a fényképeket hozzákapcsolhatjuk egy térképhez. A térkép egy pontjára kattintva ezután előtűnik a kijelölt területet ábrázoló fénykép. A lehetséges felhasználási terület igen széles: térképészet, ingatlan-nyilvántartás, honvédség, határőrizet, szállítás dokumentálása.

- Digitáltechnika Kft.
  ☎ 221-6772
- Kodak@digitaltechnika.hu

LEGJOBB ALAPLAPOK A LEGJOBB ÁRAKON!!!

Amptron

PII-2200B

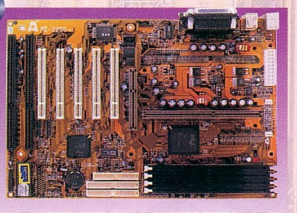

- I440LX AGPset @ 66MHz
- Single CPU Plug-n-Play
- 8-768MB SDRAM DIMM @ 66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- AMI WinBIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On RTC and Modem
- Size 305 x 240 mm

PM-9900

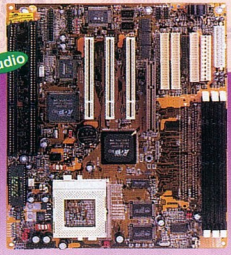

- Pentium®, K6™,K6-2™,6x86™,WinChip™
- TX AGP™ (VIA MVP3) @ 100/66MHz
- 1MB PB Cache on board
- 8-384MB SDRAM DIMM @ 100/66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP 2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On RTC, and Modem
- On board 3D 16bit Sound
- Size 220 x 260 mm

PII-2300E

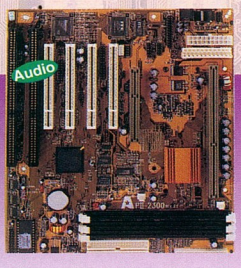

- I440EX AGPset @ 66MHz
- CPU Plug-n-Play
- 8-256MB SDRAM DIMM @ 66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On KB, RTC and Modem
- On board 3D 16bit Sound
- Size 220 x 260 mm

PII-3100B-3100Z

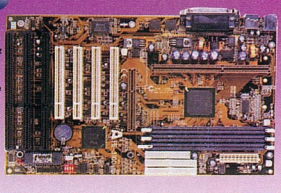

- I440BX / I440ZX AGPset @ 100/66MHz
- 8-768MB SDRAM/ECC DIMM @ 100/66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP 2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- Hardware Monitor WS83781 and Hardware Doctor Utility
- Award BIOS with DMI, ACPI
- Wake-On LAN, KB, RTC and Modem
- Size 305 x 190 mm

PII-3748LMT

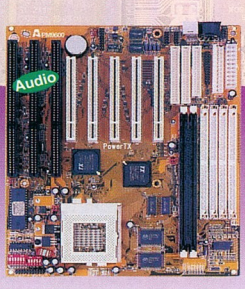

- XCEL 2000 AGP Chipset 66/100 MHz
- up to 768MB SDRAM DIMM in 3 slots
- 3 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- 10base/100basetx lan
- Slot1, FPGA foglalat
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus
- On board 3D 16bit Sound
- Wake-On, RTC and 55.6 Modem
- Size 220 x 260 mm

PM-9100

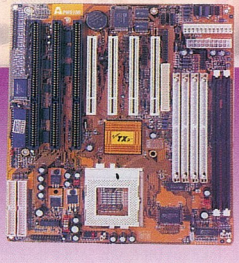

- Pentium®, K6™,6x86™, WinChip™
- TX3 (SiS5598) @ 66MHz
- 512K PB Cache on board
- On board 64bit UMA Video
- On board 3D 16bit Sound
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On, RTC and Modem
- Size 220 x 260 mm

Nagykereskedések:

IZI ImpEx Kft.	Budapest X.	Dömsödi u. 1/b.	431-0394	WEB: www.izi.hu
Danubius Computer Kft.	Budapest XV.	Dembinszki u. 1.	307-91-90	sales@danubiuscom.com
HB-POWER Kft.	Budapest XIII.	Reitter Ferenc u. 28/a.	239-0590	
RAMIRIS Kft.	Budapest XIII.	Klapka u. 9.	349-5363	
SOWAH	Budapest XIII.	Lőportár u. 9-11.	350-4539	
Press Computer Kft.	Budapest XI.	Somogyi u. 28-30/a	204-1679	
CORDINES Kft.	Budapest XIII.	Szent István park 2.	349-7730	
READY	Budapest V.	Vadász u. 36.	331-0518	
TZ TEAM Kft.	Budapest XVI.	Rákoczi u. 48.	406-4444	www.tzteam.hu

Kiskereskedelmi partnerek:

CompuGroup	Budapest VII.	Rózsa u. 35.	351-7447, 351-7448	elias@compugroup.hu
CompuGroup	Budapest XIV.	Nagy Lajos Kir. 113.	220-5286, 220-5289	gaalk@compugroup.hu
Spéci	Budapest XIV.	Bánki Donát tér. (Örs vezér tér)	220-0590	speci@speci.hu
CompuGroup	Szeged	Móra u. 8.	62/442-217	szeged@compugroup.hu
CompuGroup	Debrecen	Bercsényi u. 7.	52/322-999	debrecen@compugroup.hu
CompuGroup	Nyíregyháza	Géza u. 9.	30/965-7826 30/953-3823	nyiregaza@compugroup.hu
CompuGroup	Pécs	Király u. 76. (Átrium üzletház)	72/213-411	pecs@compugroup.hu
CompuGroup	Szombathely	Kossuth Lajos 19.	94/340-842	szombathely@compugroup.hu
CompuGroup	Győr	Nagy Imre u. 8.	96/415-434	gyor@compugroup.hu
CompuGroup	Székesfehérvár	Zsolt u. 35.	22/320-105	vigvari@mail.alba.hu
Mo-Ro	Szekszárd	Széchenyi u. 21.	74/319-663	szekszard@compugroup.hu
CompuGroup	Sopron	Újteleki u. 1-5.	99/334-278	sopron@compugroup.hu

...és a többi CompuGroup üzlet 22 helyen az országban!!!!!! (www.compugroup.hu)

Compaq

15 milliárdos félév

Kiemelkedően sikeres félévet zárt a Compaq Computer Magyarország Kft. Hazai forgalma meghaladta a 15 milliárd forintot. Hogy a jövőben is hasonlóan sikeres legyen, új garanciát vezet be az Intel processzorral működő professzionális munkaállomásaihoz. Ennek keretében három éven át a következő munkanapi teljesítéssel vállalja az alkatrészek helyszíni szervizét.

MP1600: új kategória

•

A Compaq bemutatta Armada noteszgépcsaládjának legfiatalabb tagjait. Ezek legnagyobbika az E700. Ez 400 MHz-es Pentium II-vel vagy III-mal készül (a későbbiekben akár 600 MHz-essel is), az alapgép 100 MHz-es rendszer-órajelű, 128 Mbyte memóriát, 14 Gbyte-os merevlemezt, floppymeghajtót és CD-olvasót tartalmaz, képernyője 14,1 colos (ez a későbbiekben lehet 15 colos is). A gép a nagy teljesítményű asztali gépeket is képes kiváltani.

A család következő tagja az M700-as, ez a vékonyabb felépítésben (2,8 cm vastag) és az alapgép szerényebb felszereltségével (64 Mbyte RAM, 10 Gbyte-os merevlemez) tér el a nagy testvértől. A legkisebb típus az M300-as, ebbe 333 MHz-es Celeron vagy Pentium II, 64 Mbyte RAM, 6,4 Gbyte-os merevlemez és CD-olvasó kerül. Vastagsága mindössze 1,4 cm, tömege 3 kg. A gép bővíthetőségét segíti a Modular Extension Unit, amitől egy kissé vastagabb lesz, de minden szükséges perifériával (floppymeghajtó, CD-olvasó, tartalék akkumulátor, I/O portok) felszerelt gépet kapunk. Nem változott a jelenlegi Armada 1700 és 1500-as család, csak a nevük ezentúl E500, illetve V300 lesz.

Új termék a Compaqnál az MP1600 típusú kivetítő, melynek legfőbb erénye, hogy kicsi, hordozható, és mindezek ellenére 600 lumen fényerőt tud biztosítani. VGA és kompozit videobemenettel is rendelkezik. A könyvméretű kivetítő tömege mindössze 1,9 kg.

- Compaq Magyarország ☎ 458-5555
- www.compaq.hu

Canopus

Archiválókártya

A számítógépalapú videotechnikai cégek kínálatában sorra jelennek meg azok az eszközök, melyek nem MJPEG vagy DV, hanem MPEG-2 tömörítéssel dolgoznak. Az MPEG-2 előnye, hogy szabványosították (ISO/IEC 13818-2), és széles körű a felhasználhatósága. Két fő alkalmazási területe a videofelvételek archiválása és szerkesztése. Ezek a területek különböző tulajdonságú MPEG file-okat használnak.

DVD-írás előkészítése a Spruce authoring szoftverrel

Az amerikai Canopus, amely jó minőségű DV-s szerkesztőrendszereiről vált ismertté, most piacra dobta Amber nevű MPEG-2-es archiválókártyáját.

A kártyával S-Video és kompozit videobemenetein keresztül MPEG-1, Half D-1 MPEG-2 és Full D-1 MPEG-2 felvételeket készíthetünk (PAL szabvány, 352×288-as, 352×576-os ás 720×576-os felbontás). A felvételek a klasszikus IPB frame-es formátumban kerülnek tárolásra.

A felvett kép minőségét az átviteli sebesség határozza meg, amit 4000 és 15000 kbit/s között állíthatunk.

A kártyán jó minőségű lejátszó rész is található. A felvett MPEG-2-es anyagokat vagy a kártya mellé csomagolt Panasonic DVD-RAM-ra vesszük fel, vagy a másik kiszerelésben hozzá kapott Spruce DVD Virtuoso authoring programmal előkészítjük DVD videolemez gyártására.

A közeljövőben a Canopus DV-s termékeit is felkészíti arra, hogy lehessen velük MPEG-1-be és MPEG-2-be menteni.

- Corg Computer ☎ 466-6675
- www.corgcomputer.com

Abit

Nyolc IDE csatorna

Nyár végére jelent meg a hazai piacon az Abit BE-6-os alaplap. Érdekessége az alaplapra integrált UDMA/66-os IDE vezérlő, amely a meglévő UDMA/33-assal együtt 8 csatornát biztosít a különböző IDE egységek számára. Így egy időben akár 8 merevlemez is üzemelhet a gépben.

Az Intel 440BX chipkészletű (82443BX és 82371EB) alaplap támogatja az Intel Pentium III-at (450–550 MHz), a Pentium II-t (233–450 MHz) és a Celeront (266–466 MHz), valamint 2000-kompatibilis. Három 168 tűs DIMM-foglalatába összesen 768 Mbyte SDRAM helyezhető. Egy AGP, öt PCI és két ISA bővítőhely van rajta. A BE-6 alaplap ára a TZteam-nél áfa nélkül 25 800 Ft. A vele egy időben forgalomba kerülő kétprocesszoros változat, az Abit BP-6 áfa nélkül 28 500 Ft-ba kerül. A TZteam kínálatának másik újdonsága a DMA-66 kártya, amely más, régebbi alaplapokba is betehető, és általa akár 8 IDE eszközt is csatlakoztatni lehet egy gépbe konfliktusok nélkül, ebből négyet UDMA/66-os sebességen.

A DMA-66 kártya ára áfa nélkül 11 000 Ft.

- TZteam ☎ 406-4444

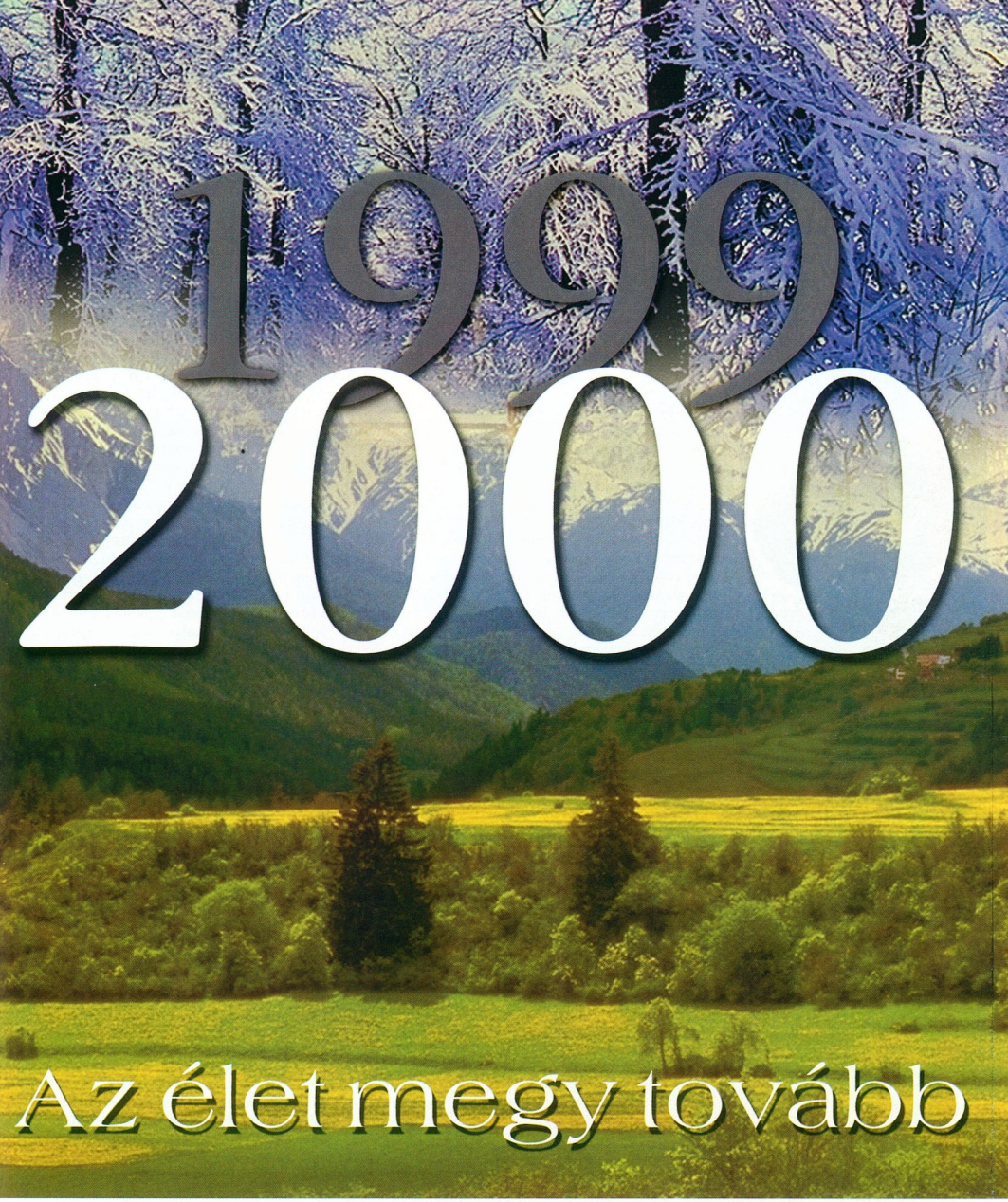

2000. év vizsgálatok az Albacompnál

ALBACOMP
RENDSZERBEN GONDOLKODUNK

Albacomp Számítástechnikai Rt.
8000 Székesfehérvár Mártírok útja 9.
Tel.: * (22) 315-414, fax: (22) 327-532
www.albacomp.hu, e-mail: info@albacomp.hu

Budapesti Iroda
1139 Budapest Frangepán u. 8-10.
Tel.: (1) 329-1493
Tel./fax: (1) 349-0152

Olympus
Megapixelek

Az Olympus magyarországi képviselete szeptember 7-én a Magyar Fotográfusok házában mutatta be új digitális fényképezőgépeit. A cég modellsorozatának új zászlóshajója a tükörreflex rendszerű Camedia C-2500L. A gépben 2/3 colos, 2,5 megapixeles progresszív CCD van, mellyel 1712×1368 képpont méretű képek készíthetők. Háromszoros átfogású zoom objektívjének gyújtótávolsága 38–110 mm (35 mm-es formátumra átszámítva), fényereje f/2,8 és f/3,9 között változik.

Camedia C-2500L: 2,5 megapixeles tükörreflexes

A C-2500L nem szűkölködik a manuálisan is beállítható funkciókban: az élesség, a rekesz és az ISO-érzékenység mellett a fehér-egyensúly is szabályozható kézzel. A gép egyik legfontosabb újdonsága, hogy egyaránt kezeli a Smartmedia és CompactFlash kártyákat. A fotózáshoz a beépített vaku mellett külső villanó is használható, így például az új, kifejezetten digitális fényképezőgépekhez kifejlesztett FL-40 típus, amely tele állásban 40-es kulcsszámú.

Kémgép

A Camedia C-21 a világ jelenlegi legkisebb és legkönnyebb digitális fényképezőgépe, amelyben méretét meghazudtoló, 2,1 megapixeles CCD van. A gép igazi zsebkészülék: 107×62×36 mm-es, és mindössze 190 g. A C-21-ben fix fókusztávolságú optika kapott helyet, melynek gyújtótávolsága – filmes formátumra átszámítva – 38 mm. Több funkciója is szabályozható manuálisan, ezek közé tartozik az élesség, a fehér-egyensúly és az ISO-érzékenység is. A C-21 lítium-ion áramforrásról üzemel, ami a kis energiafelhasználással párosulva azt eredményezi, hogy telepcsere nélkül több száz felvételt lehet vele készíteni.

Camedia C-21: jelenleg a legkisebb a családban

- Olympus Hungary Kft.
  ☎ 303-6810
- www.olympus-europa.com
- www.olympus.hu
- Kétmegások klubja – CHIP, 99/7/70

Canon
Kivetítők a magyar piacon

Magyarországon is megkezdődött a Canon kivetítők forgalmazása. Az LV-5500 SVGA, míg nagyobb testvére, az LV-7500 XGA felbontású képek megjelenítésére képes. Mindkettő nagy fényerejű (LV-5500: 1250 ANSI lumen, LV-7500: 1400 ANSI lumen), ami biztosítja, hogy a kivetített képek nappali fény mellett is jól láthatók legyenek.

Mindkét készülékben 1/3 colos TFT-k jelenítik meg a kivetítendő képet, fényforrásként 160 W-os SID lámpát alkalmaztak a tervezők.

A kivetítőkben a Canon saját fejlesztésű, nagy fényerejű (f/1,8–f/2,1) 48–63 mm-es zoomtartományú objektívje található. Az objektív felbontása a kép közepén eléri a 63 vonal/mm értéket, torzítása pedig a képszéleknél sem haladja meg a 0,5%-ot.

A kivetített képeken általában a kép közepe a legvilágosabb, és a képszélek felé haladva csökken a fényerő.

A Canon a Light Integrator nevű megoldással igyekszik orvosolni ezt a problémát: a vetítőpanel előtt egy lencsemátrixot helyeztek el, ennek eredményeként a fényerő állandósága a teljes képfelületen 98% fölött van. A kivetítők 11 méteres távolságig használhatók, ekkor a megjelenített kép mérete hozzávetőleg 10×7,5 m.

Mindkét Canon kivetítő többféle forrásból képes jeleket fogadni, így számítógépet és különböző videojel-forrásokat (NTSC, SECAM, PAL) is hozzájuk kapcsolhatunk. Mindkét készülékhez tartozik távirányító, emellett különböző digitális funkciók (például digitális zoom) könnyítik a használatukat.

- Canon Hungária Kft.
  ☎ 465-8020
- www.canon.hu
- www.canon-europa.com

Cisco Systems, ENSZ
NetAid

A NetAid a Cisco Systems és az ENSZ Fejlesztési Programjának közös hosszú távú kezdeményezése. Célja, hogy a világon először és egyedülálló módon egyesítse az Internet erejét, a televízió és a rádió globális lefedettségét a világszerte ismert és elismert művészek és producerek energiájával és befolyásával, és közös fellépésre sarkalljon a világ egyik legkomolyabb problémája, a szegénység legyőzése érdekében. Az első közös fellépés október 9-én lesz, három különböző helyszínen – New Yorkban, Londonban és Genfben – egy időben megrendezett koncerten.

– A NetAid egy új Internet-modell, amely társadalmi változásokat kíván elérni azzal, hogy egyesíti a csúcstechnológiát, a művészi tehetséget és a jótékonysági tapasztalatokat – mondta Don Listwin, a Cisco Systems alelnöke. – Ahogyan az Internet forradalmasította a gazdaságot, úgy segítheti a nélkülöző közösségeket azzal, hogy összehozza az ötleteket, az embereket és a forrásokat olyan módon, ahogyan ez eddig még soha nem volt lehetséges. A NetAid az internetes technológiák valaha alkalmazott leggazdagabb tárházát használja majd a világ egyik legnagyobb problémájának leküzdéséhez. Szeptember 8-án indult a www.netaid.org Web-oldal, amely lehetőséget ad az embereknek arra, hogy minél többet megtudjanak a programról, adományokat ajánlhassanak fel, megosszák egymással ötleteiket, és csatlakozhassanak azokhoz, akik a szegénység és elszegényedés ellen harcolnak. A Web-oldal természetesen a koncert után is folyamatosan működik majd, egy időben 125 ezer látogató fogadására lesz képes, óránként 60 millióan kattinthatnak majd rá. Remélhetőleg meg is teszik.

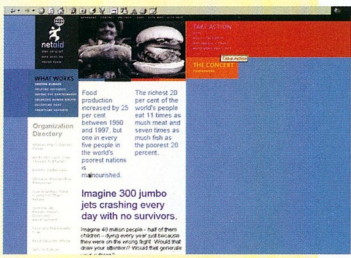

Csúcstechnológiával a szegénység ellen

- www.netaid.org

PUBLICIS

Mit szólna egy

jó formában

lévő

hálózathoz?

A Hewlett-Packard hálózati eszközei jóval többet tudnak, mint goldolná. Figyelmeztetnek a hálózat elektronikus illesztési problémáira, valamint a forgalmi adatokat is gyűjtik, amelyeket aztán grafikonon real-time követhetünk nyomon egy web browser segítségével.

A HP switcheket akár tartós bérletbe is veheti, az értéktartásról pedig az élettartam garancia és az ingyenes firmware frissítések gondoskodnak.

Most a nyomtatásra sem lesz gondja, mert minden HP ProCurve Switch 4000M, 2424M, 1600M és 8000M ethernet kapcsoló mellé egy HP DeskJet 610C színes nyomtatót adunk ajándékba.

HEWLETT® PACKARD

HP ProCurve 8000M

Moduláris kiépítés, max 10 bővítőmodul:

- 8 port 10/100BaseT(x)
- 1 port 1000BaseSX, vagy LX (októbertől 1000BaseT)
- 4 port 100BaseFX
- 4 port 10BaseFL

Opcionális belső redundáns tápegység

Fontosabb funkciók:

- SNMP, RMON
- FastEtherChannel,
- SA/DA és SA trunking
- QoS
- VLAN támogatás (IEEE802.1Q VLAN tagging-el)
- Speciális Broadcast Control
- MAC címek és hálózati protokollok szerinti forgalomszurés
- Switch Meshing
- Grafikus HTML alapú felügyeleti interfész

WALTON NETWORKING KFT

Hivatalos HP Networking disztribútor:
WALTON NETWORKING KFT. *http://www.walton.hu*
1139 Budapest, Frangepán u. 8-10. Tel.: 237 7070 Fax: 237 7090
Walton Pécsi Iroda 7625 Pécs, Majorossy u. 36. Tel/Fax: (72) 213-755
Walton Szegedi Iroda 6723 Szeged, Sándor u. 1. Tel/Fax: (62) 490-424

Compaq

Módosuló Alpha-stratégia

A Compaq saját platformstratégiáját elemezve annak finomítása mellett döntött, és jövőbeni Windows NT-s fejlesztéseit az Intel-alapú ProLiant platformra összpontosítja. Ennek kapcsán augusztus 23-án bejelentették, hogy a cég megszünteti a jövőbeli Windows és BackOffice termékek Alpha általi támogatását. Ez az év végére elkészülő Microsoft Windows NT 4.0 Service Pack 6 szervizcsomagot még nem érinti, de a Microsoft Windows 2000 operációs rendszerre már vonatkozik – azaz az NT SP6 lesz az utolsó változat, és a továbbiakban a Compaq nem tervezi 64 bites Windows NT Alpha platformon való értékesítését. Továbbra is aktívan támogatja viszont a Microsoft 64 bites Windows NT-fejlesztését, amely jelenleg 64 bites Alpha rendszereken folyik. A Compaq változatlanul támogatja azon ügyfeleit is, akik Alpha platformon használják a Windows NT-t.

A Compaq hangsúlyozza, hogy a fenti döntés együtt jár az Alpha technológia iránti elkötelezettségének megerősítésével a beruházások és erőforrások koncentráltabb felhasználása révén. Az Alpha mikroprocesszor technológia hosszú távú fejlesztése a Compaq NonStop eBusiness stratégiájának egyik alapköve. *A hírrel kapcsolatos elemzésünket lapunk 114. oldalán, Szoftverböngészőnkben olvashatják.)*

A Compaq Magyarország sikeresen vezette be az Alphát a hazai piacra. A processzor és az első gépek 1992-es megjelenése óta több mint ezer szerver és munkaállomás kelt el.

- www.compaq.hu

Microsoft

Termékfejlesztés IA64-en

A Microsoft közleményt adott ki arra vonatkozóan, hogy a jövőben is támogatja a 32 bites Alphákra készített termékeinek felhasználóit, de a Compaq döntésének hatására és az Intel processzoraira alapozott rendszerek erősödését figyelembe véve jelenlegi termékvonalát nem fejleszti tovább a 32 bites és 64 bites Alpha platformon. A 64 bites fejlesztés a továbbiakban az Intel IA64 (Merced) architektúrájához illeszkedik. A Microsoft biztosítja a Windows NT 4.0 és a BackOffice 32 bites alkalmazásainak Alpha felhasználóit, hogy az eddig megjelent termékekhez nyújtott támogatás továbbra is folyamatos és teljes lesz, beleértve a szervizcsomagokat és a frissítéseket is.

A közlemény szerint a Microsoft és a Compaq szoros partnerkapcsolata a jövőben is töretlen marad. Ezt bizonyítja, hogy a két cég augusztus 17-én bejelentette: a Windows NT Server 4.0 Enterprise Edition a Compaq x86-os Intel processzorú nyolcutas ProLiant rendszerein olyan kimagasló teljesítményről és skálázhatóságról tett tanúbizonyságot, ami korábban csak Alpha rendszerekkel volt elérhető.

- MSINFO ☎ 267-4636
- msinfo@microsoft.hu

Omikron SZISZ

Városi hálózat a Tisza-parton

Tiszaújváros önkormányzata a közelmúltban a városi önkormányzati intézményeket, iskolákat, kollégiumokat és a városi könyvtárat egymással összekötő számítógéphálózat kiépítését határozta el. A beszerzési pályázaton nyertes Omikron SZISZ által megvalósított hálózat 155 Mbit/s-os ATM gerinc, 25 Mbit/s-os ATM és 10 Mbit/s-os Ethernet desktop kapcsolatot biztosít a hálózathoz kapcsolódó felhasználóknak. A hálózatot immár több hónapja használják, az Omikron jelenleg a Tivoli IT Director rendszerfelügyeleti szoftvert telepíti.

- Omikron SZISZ ☎ 210-2878

High Memory Card

Prosi helyett

A nyomtatott prospektusokat kiváltani hivatott, elegáns – és interaktív – reklámhordozó már megjelenésével is felhívja magára a figyelmet. Mérete egy hitelkártyáéval azonos. A kártya előlapján színes fénykép helyezhető el, amely tartalmazza a cég logóját, nevét, telefon- és faxszámát – tehát minden olyan adatot, amely egy hagyományos névjegykártyán vagy belépőkártyán szerepel.

Az újdonság a kártya hátoldalán található: ide került egy kisméretű CD, melynek jelenlegi kapacitása 40 Mbyte. Tetszőleges, akár audio- vagy videoadat is kerülhet a HMC-re, és ettől függően bármely operációs rendszer lekezeli. A kártya lényegében egy formailag módosított CD-ROM, de nem egy hagyományos kompakt lemezből kivágott kártya. Ennél fogva sokan azt kérdezik, hogyan rögzíthető a CD anélkül, hogy kárt tenne a meghajtóban. Nos a kártya hátoldalán (a meghajtóban olvasható oldalon) a 2,5 colos CD-k peremét használták fel a HMC-kártya stabil behelyezéséhez.

A HMC 1999. májusában az EU-ban szabadalmaztatott és kifejlesztett CD-ROM-hoz hasonló technológiájú gyártósoron készül, melyen a fröccsöntéstől a csomagolásig minden folyamat automatikus. Az adatfelvitel is ezen a soron, egy úgynevezett mastering eljárással történik. A jövőben tervezik a 100 Mbyte kapacitású, DVD technológiájú, valamint az írható HMC-k piacra dobását is.

A High Memory Card színe...

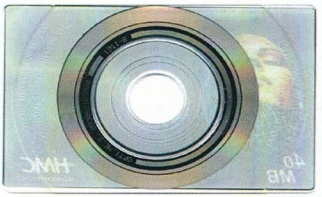
...és fonákja

- Sirius Bt.
  ☎ 06-37-301-641
- sirius@drotposta.hu

Mit szól a pénz, ha költik? Beeget.

Wolfschmidt Gergely

Amit a tudomány elért az állattenyésztésben, az ma már megtörténhet az Ön számítógépével is.

Egy újabb bárány jól jön a farmon. Egy újabb PC pedig még jobban jön otthon vagy az irodában.

Ezért van szüksége Önnek a Buddyra. Ez egy figyelemfelkeltő új eszköz, ami a meglévő gépével teljesen megegyező, korlátlanul működőképes második PC-t ad az Ön kezébe.

Mindezt egy új PC árának a töredékéért. A Buddy PC képes a gazda PC-n futó bármely program futtatására. Párhuzamosan és függetlenül. Böngészhetünk az Interneten, küldhetünk és fogadhatunk e-mailt, megnyithatunk és megoszthatunk dokumentumokat, adatokat, programokat, együtt használhatunk egy közös nyomtatót, modemet telefonvonalat, merevlemezt, vagy bármely más perifériát. És mindezt anélkül, hogy lelassulna a PC-nk.

A Buddyval megkap minden hardver és szoftver eszközt, amivel számítógépét percek alatt klónozhatja. Természetesen szükség van újabb monitorra, billentyűzetre és egérre. Amenyiben mindezekkel nem rendelkezik, mi kedvező áron leszállítjuk a kiegészítőket is. Ahelyett, hogy százezreket költene egy új gépre, miért nem klónozza a már meglévő gépét a Buddyval? Mindössze nettó 35.980 forintért.

Rendeljen vagy további információért hívja a (72)210-770 vagy (72)214-344 telefonszámokat. Vagy látogasson el weboldalunkra a www.metalogic.hu címen, ha éppen nem foglalt a gépe.

DISZTRIBÚTOR:
Pécs, METALOGIC KFT.
Xavér u. 19. Tel./fax: 72/214-344,72/210-770

FORGALMAZÓK:
Békéscsaba, SZÁMPROG Szabadság tér 12-14 Tel.: 66/321-824, Fax: 66/447-441 **Budapest,** QWERTY Bartók B. út 14 1111. Tel.: 1/466-9377, Fax: 1/385-2687 * **Budapest,** SPRINT Berzsenyi u. 3. 1087. Tel.: 1/210-4835, Fax: 1/313-4866 * **Debrecen,** FŐNIXCOMP Böszörményi u. 68. 4032. Tel.: 52/410-571* **Dunaújváros,**NO 1 Dózsa Gy. u. 14. 2400. Tel.: 25/407-607, Fax: 25/423-750 * **Eger,** SPRINTER Széchényi u. 58. Tel.: 36/411-811 Fax: 36/411-822 * **Győr,** MOD Corvin u. 3. 9023. Tel.: 96/510-060, Fax: 96/510-068 **Kaposvár,** SOMOGY INFORMATIKA Füredi u. 1. 7400. Tel.: 82/529-917, Fax: 82/529-905 **Kecskemét,** MICROSYSTEM Nagykőrösi u. 12. 6000.Tel.: 76/482-054 **Miskolc,** PROFESSZIONÁL Kis-Hunyad u. 37. Tel.: 46/411-476, Fax: 46/412-054 * **Nyíregyháza,** ELKISZ TRIÓ Mártírok tere 9. Tel./Fax: 42/314-479 * **Szeged,** SPRINT Bartók tér 13. Tel.: 62/552-283 * **Székesfehérvár,** SPRINT Palotai u. 1. Tel.:22/502-880 * **Szekszárd** KVANTUM Rákóczi u. 70. 7102 Tel./Fax: 74/419-541 * **Szolnok,** KARAKTER Szapáry út 6. 5000. Tel./Fax: 56/422-806 * **Szombathely** PENCOM Szily J. u. 26. Tel.: 94/510-420, Fax: 94/510-421 * **Zalegerszeg** ZALASZÁM Mártírok u. 53.Tel.: 92/502-580

BUDDY

Egynél többen egyidőben.

A Clipper 32-bites lett

Alaska Xbase++
A 32-bites objektum orientált alkalmazás fejlesztő rendszer

A valódi 32-bites Clipper kompatibilitás új élménye

32-bites, többszálú, natív kódot készít megbízható alkalmazásokhoz	A legjobb Clipper kompatibilitás
Korlátok nélküli kódot készít	Zökenőmentes átállás grafikus felületre
Zökkenőmentes áttérés a karakteres módról a grafikus felhasználói felületre	Megbízhatóság
Cserélhető adatbázis motorok – futás közben betölthetők és elengedhetők	NTX és CDX adatbázis motorok
Több különféle adatbázis támogatásával hidalja át a DBMS rendszerek közti különbségeket	Grafikus felhasználói felület
	Objektum orientált programozási modell
	Nyílt architektúra
	Többszálú programozás
	Több operációs rendszer támogatása

KERsoft

KER-SOFT Számítástechnikai Kft.
H-1119 Budapest
Szombathelyi tér 14.
Tel.: 206-2147
Fax: 206-2148
info@kersoft.hu

alaska™ software
The database professionals.

www.alaska-software.com
eMail: info@de.alaska-software.com

MrSoft

Profi órarendkészítő

A szlovák aSc cég teljes körű órarendszerkesztőjének a magyarországi terjesztését kezdte meg az MrSoft Kft. Az aScÓraRend program biztosítja az egyszerű és gyors adatbevitelt, a tantárgyak, az osztályok, a tantermek, a tanárok és azok órakötelezettségeinek megadását. Lehetővé teszi különböző felosztások és csoportok létrehozását, valamint a ciklusos órarend elkészítését is.

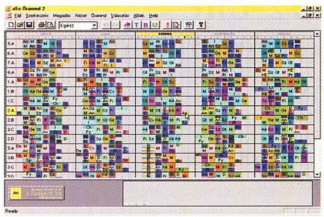

Teljes körű órarend-generátor

Az elkészült órarend könnyen kinyomtatható, mivel a program automatikusan táblázat formátumba rendezi az órarendet, külön az egyes osztályok, tantermek, illetve tanárok szerint. Összesített táblázatot is készít az egész iskola számára, az osztályok és a tanárok alapján. Ebből a táblázatból könnyen kiválasztható a helyettesítésre legalkalmasabb szabad tanár. Az órarend Excel és HTML formátumba is konvertálható, így az órarend az Interneten is megtekinthető. Az órák átcsúsztatásával az órarend egyszerűen, manuálisan is megváltoztatható. A program közben vigyáz, hogy egy-egy órát ne lehessen elhelyezni olyan helyre, ahol az a megadott követelményrendszerbe ütközne. A program magyar nyelvű, demója letölthető az MrSoft Web-helyéről, illetve megtalálható CD-mellékletünkön.

Projektmenedzser Magyarországon

Az angol Asta Development Corporation PowerProject programjának magyarországi terjesztését kezdte meg az MrSoft Kft. A projektmenedzser az építők és szállítmányozók kedvelt programja összetett tevékenységük megtervezéséhez és nyomon követéséhez. A PowerProjectben egyszerű az adatbevitel, a tervek rugalmasan változtathatók, és bemutatókat is készíthetünk belőlük.

A programmal készített térkép 500 altérképet tartalmazhat. Ezek mindegyikén 500 önálló tevékenységet (például alapásás) lehet megjeleníteni az úgynevezett sávokkal. Minden sávon 127 szegmens – önállóan méretezhető feladat – ábrázolható. Az altérképek maximum 9 szintű mélységig bonthatók további altérképekre.

A PowerProject magyar nyelvű, 2000-kompatibilis, ára egyéves forródrót szolgáltatást tartalmaz, és helyszíni betanítás is kérhető hozzá. Windowsok alatt fut, hardverigénye 8 Mbyte RAM és 15 Mbyte szabad hely a merevlemezen.

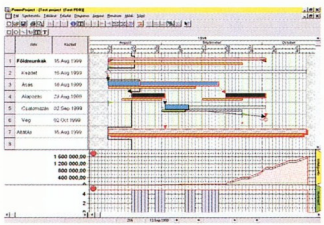

PowerProject: jellemző áttekinthetőség

A program egyfelhasználós ára áfa nélkül 380 ezer Ft.

- MrSoft Kft.
  ☎ 322-0465
- info@mrsoft.hu
- www.mrsoft.hu

Game Channel

Új tévécsatorna

Várhatóan még ebben az évben megkezdi működését egy új tévécsatorna, a Game Channel. A naponta 24 órában sugárzó adó fő műsora a Játékőrület című, elsősorban a PC-re, konzolokra (Sony PlayStation, Nintendo64, Dreamcast) megjelenő játékok tesztjeivel foglalkozó napi 1 órás magazin lesz. E köré épül majd a többi műsor, például felhasználói szoftver- és hardvertesztek, oktatósorozatok, hírblokkok, tuningolási tanácsok, Internet- és vírusrovat stb. Már most több, eddig csak írott formában megjelenő magazin is csatlakozott a műsorok készítéséhez, az arculat kialakításához. A Game Channel egyelőre hozzávetőlegesen egymillió háztartásban lesz nézhető – például Budapest nagy részén és több vidéki városban –, de csak kábeltelevízión. A főbb műsorok Interneten is megtekinthetők lesznek. Bővebb információ a Játékőrület és a Game Channel hivatalos oldalán:

- http://marcoonline.kiber.net
- Németh Márk
  ☎ 06-30-906-2311

Portocom

Linuxos noteszgép

Világszerte, így hazánkban is hódít a Linux, és új területekre is betör. A Linux a modern noteszgépek körében nem volt népszerű, mert mire az összes driver összeállt (noteszgépekben vannak különleges alkalmazások is), addigra a gép már elavultnak számított. Ma már azonban új szelek fújdogálnak. A Portocom Rt. ezért úgy forgalmazza Celeron processzoros noteszeit, hogy egy mellékelt CD-ről telepítve a SuSE Linux 6.1 korlátozás nélkül fut rajtuk.

Gyorsabb processzorok

A Portocom Rt. legkedveltebb modelljei az AGP-s grafikus gyorsító kártyát használó, 128 Kbyte másodszintű cache-sel és Celeron processzorral szerelt 3100-asok és 5100-asok. Mostantól ezek már 466 MHz-es processzorral is rendelhetők, és ezzel valószínűleg a leggyorsabbak a magyar piacon.

A Portocom Rt. emellett bejelentette, hogy változtat piaci stratégiáján, és a korábbinál szűkebb piaci szegmenst jelöl ki magának. Új jelmondatuk – A Portocom noteszgép nem csúcs, de a legtöbb érték a pénzedért – az árra érzékenyebb, de már a minőségi szolgáltatásokat is igénylő középmezőnyt célozza. Úgy vélik, hogy a magyar piacon az egyre élesedő versenyben így tudják növelni eddig megszerzett mintegy 17%-os részesedésüket.

Portocom 5100: különleges Linux-telepítő CD-vel

- Portocom Rt. ☎ 203-9269
- marketing@portocom.hu
- www.portocom.hu

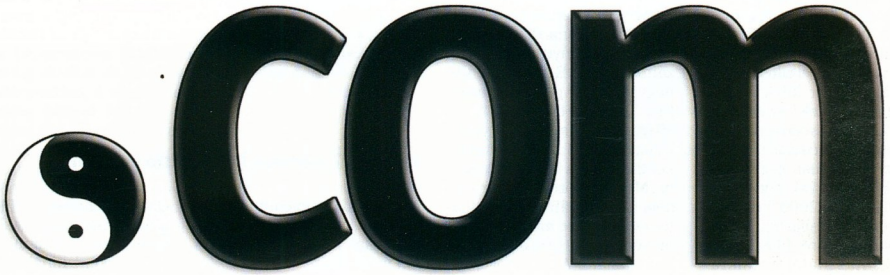

Az erő és szabadság tökéletes egysége.

Ismerje meg a Sun adatközpont megoldást, az internet korának leghatékonyabb adatátviteli eszközét. A nagyvállalati szerverek megbízhatósága és nagy teljesítménye – a yin – mellé a hálózat méretezhetőségére, gyorsaságára és rugalmasságára – a yang-ra is szükség van az egység megteremtéséhez. A Sun adatközpontjai pontosan ezt nyújtják: azon teljesítmény és szabadság ötvözetét, amire egy nagyvállalatnál szükség van.

A Sun Enterprise 10000 többet nyújt egy erőteljes szervernél: 64 processzorig bővíthető, tárolóhelye és kapacitása virtuálisan szinte korlátlan. Mindezt kiegészíti a Solaris operációs környezet, a legméretezhetőbb és egyben legmegbízhatóbb operációs rendszer.

A Dataware, mint a Sun hivatalos viszonteladója, méretében és fontosságában kiemelkedő vállalatoknál megvalósított projektek során bővítette a Sun-os UNIX ismereteit és szerzett jártasságot a Sun rendszerek üzemeltetésében. Ezáltal a cég biztosítja mindazt a szakértelmet, amely a Sun rendszerek – így az adatközpontok üzembe helyezéséhez elengedhetetlen. Két cég, amely megoldásaival összeköti Önt és vállalatát a világgal.

Sun microsystems
VALUE ADDED RESELLER

dataware®
rendszerintegrátor
www.dataware.hu

JAVA ©1999 Sun Microsystems, Inc. Minden jog fenntartva. A Sun, a Sun Microsystems, a Sun logo, a Sun datacenter.com, a Sun Enterprise, a Solaris, a Java logo és a The Network Is The Computer a Sun Microsystems, Inc. bejegyzett védjegyei az Egyesült Államokban és más országokban. www.sun.hu

Ramiris

Planet-disztribúció

A Ramiris a tajvani Planet disztributora Magyarországon. Forgalmazza a gyártó hálózati termékeinek és kommunikációs eszközeinek teljes skáláját (Ethernet kártyák, vezeték nélküli Ethernet hubok, kétsebességes hubok, 19 colos rackbe szerelhető eszközök, starter kitek, PCMCIA adapterek, switching hubok, transceiverek, repeaterek, médiakonverterek, üvegszálas eszközök, ISDN eszközök). Újdonság a Planet IG-2000 Internet Gateway (IP sharer), amely helyi hálózatok (maximum 50 felhasználó) számára kínál teljes körű Internet-hozzáférést egyetlen dial-up (telefonos) Internet-előfizetéssel.

- Ramiris Kft. ☎ 349-5363
- www.ramiris.hu
- www.planet.com.tw

CD-R Center

Őszi csemege

Az eddig elsősorban a Traxdata termékek magyarországi forgalmazójaként ismert CD-R Center kiszélesítette termékskáláját, és a digitális adatfeldolgozás több területéről is kínál termékeket.

Igazi csemegének ígérkezik az MP-Uno hordozható MP3-lejátszó, amely a Rio babérjaira pályázik lényegesen kedvezőbb árával. Ez az öngyújtó nagyságú, 27 gramm tömegű kis szerkezet 16/32/64 Mbyte-os memóriakártyáján tárolja az MP3 zenéket, melyeket 320 kbit/s-ig tud dekódolni. Memóriakártyáján bármely más adatformátum is tárolható, és beépített mikrofonja segítségével diktafonként is használható. A számítógéphez párhuzamos porton át csatlakoztatható.

A cég a Compfairen várhatóan bemutatja a Digitra műholdvevő kártyát, amely támogatja az MPEG-1 és -2 szabványú videót, a MPEG-1 és Dolby AC-3 audiót, valamint a DVB-t.

MP-Uno: 27 grammos MP3-lejátszó és diktafon

A műholdas tévéműsorokon kívül rádió- és teletext-szolgáltatásokat nyújt a PC-n. VGA üzemmódban 1280×1024, NTSC szabvány szerint 720×480, PAL/SECAM rendszerben 720×576 képpontos felbontással működhet. Megjelennek a SkyVision-utód Satdem különböző verziói is.

A CD-R Center kiskereskedelmi forgalomban értékesít Olympus, Kodak és Nikon digitális kamerákat, ezekhez való tartozékokat. Kizárólagos forgalmazóként kínálja az olcsó, mégis jó minőségű tajvani Princo és az ISO 9002-es minősítéssel rendelkező német Datafile lemezeket. A cég speciális szolgáltatása a bevitt diaképek digitalizálása és CD-re írása.

- CD-R Center ☎ 237-1360

Intel

Bemutatkozott a Merced

Craig Barrett, az Intel elnök-vezérigazgatója a kaliforniai Palm Springsben, az Intel Fejlesztői Fórum résztvevői előtt arról beszélt, hogy a jövőben minden otthon elektronikus otthon (e-otthon) lesz, és minden vállalkozás az e-business irányába mozdul el. Arra buzdította a mérnököket és a fejlesztőket, hogy „gyorsítsák fel" az internetes gazdasághoz szükséges infrastruktúra építésének ütemét. Barrett hangsúlyozta, nagy hatást gyakorol majd a most kibontakozó internetes gazdaság mindannyiunk jövőjére, és ismertette, hogy ehhez milyen infrastruktúrára van és lesz szükség.

Bemutatott egy Merced processzorra épülő új platformot, és elárulta, hogy kipróbálás céljából az Intel már megkezdte a közeljövőben piacra kerülő Merced processzorok szállítását partnereinek. – Az Intel elképzelése szerint bő egy év múlva egymilliárd Internet-kapcsolatra alkalmas PC és több millió szerver lesz a világon, amelyek egybillió dollár éves e-kereskedelmi árbevételt eredményeznek – mondta Barrett. – Az elképzelés hamarosan valóra válik, és ezzel párhuzamosan az Internet terjedése és a tartalomszolgáltatás is felgyorsul. A vállalkozásoknak fel kell nőniük az Internethez – méghozzá gyorsan –, máskülönben nem biztos, hogy fenn tudnak maradni.

Barrett a fórum közönségének bemutatta az első nyilvános Merced platformot. Az IA-64 termékcsalád első tagja, a Merced processzor ideális motort jelent az e-businesshez. A Merced processzorban megvannak a növekvő internetes gazdasághoz szükséges számítástechnikai képességek, és a későbbiekben ki tudja majd elégíteni az adattárolás, az e-business és más kritikus szerver- és munkaállomás-alkalmazások növekvő memória, teljesítmény és rendelkezésre állás iránti igényeit.

Barrett a Microsoft 64 bites Windows operációs rendszerének korai verziójával és 64 bites grafikus alkalmazással működő mérnöki prototípus-platformon mutatta be a Merced processzort. A Merced-alapú rendszeren egy IA-64 Linux Web-szerveres prototípusa is futott. Az Intel számos nagyobb operációsrendszer-gyártóval működik együtt operációs rendszereik IA-64 architektúrára optimalizált verzióinak fejlesztésében. A bemutató a Merced processzor és platformja fejlesztése szempontjából fontos mérföldkövet jelent.

Az Intel azt is bejelentette, hogy megkezdte a Merced processzor első tervezési mennyiségének szállítását ügyfeleinek. A Merced program keretében 2000 közepétől fognak processzorokat gyártani, és ugyanekkor kerülnek piacra az első szerver- és munkaállomás-rendszerek is.

- www.intel.hu

Minor Rendszerház

Ügyfélirányítás országszerte

A Minor Rendszerház Rt. olyan saját fejlesztésű ügyfélirányító rendszert telepített a Pannon GSM bemutatótermeibe országszerte, amely sikeresen szerepelt már a hannoveri Cebit kiállításon, és számos referenciával rendelkezik a világpiacon is (többek között Indonéziában, Máltán, Portugáliában, Svájcban és Törökországban telepítették).

Tavaly nyáron készült el az alaprendszer koncepciója, és meghatározták az informatikai követelményeket. Októberben kötötte meg a Minor a megállapodást a távközlési céggel, és megkezdődött az egyedi kritériumok szerinti fejlesztés. Februárban már bétatesztelési stádiumba lépett a projekt, néhány hét múlva pedig elindult az élő tesztüzem a Pannon Astoriánál lévő bemutatótermében. A sikeres tesztüzem eredményeként a szoftvermegoldás teljessé vált, így a nyár folyamán megindulhatott az országos, 32 helyszínt érintő telepítés.

Itt adunk hírt arról is, hogy a Minor a Schöpf-Mérei Anyavédelmi Központnak szánt többmilliós támogatás nyújtására tett kezdeményezést, melynek első részeként egy a koraszülöttek életfunkcióit figyelő monitort adományozott az intézménynek.

- Minor Rendszerház Rt. ☎ 391-4040
- www.minor.hu

Nortel

Internet-forradalom

A Nortel Networks 436 millió dollárért megvásárolta az amerikai Periphonics Corporationt. A több mint 900 főt foglalkoztató Periphonics e-Service (elektronikus szolgáltatások) alkalmazásokra specializálódott. Telefonközpontok és más hálózati alkalmazások számára épít ki önkiszolgáló, interaktív hang- és világhálós ügyfélszolgálati rendszereket és különböző megoldásokat.

A cég piacvezető a számítógép-telefónia integráció, a Telecom Enhanced Network Services, valamint a telefonközponti és más hang-, illetve adathálózati alkalmazásokban használt interaktív hangfelismerő megoldások területén.

A Nortel Networks és a Periphonics fúziója az Internet-forradalomra való felkészülés jeleként is felfogható, hiszen a hang-, adat- és az Internet-kommunikáció egyesítésével az e-Services, a Világhálóra csatlakoztatható ügyfélszolgálati rendszerek új generációja jön létre.

- www.nortelnetworks.com
- www.peri.com

Kyocera

Teljesítményfokozó processzor

A Kyocera, a cartridge nélküli EcoLaser printercsalád gyártója 50%-kal növelte 12 lap/perces FS-1700+ nyomtatójának a teljesítményét, miközben megtartotta versenyképes árát.

FS1700+: még egy plusszal több

A teljesítménynövekedést egy új processzorral, a 100 MHz-es PowerPC 603e-vel érték el, amely – megtartva a nyomtatási sebességet – összetett, részletes adatok, grafikák és illusztrációk gyorsabb feldolgozását teszi lehetővé. A rendkívül alacsony laponkénti nyomtatási költség megmaradt a díjnyertes EcoLaser technológia összes előnyével együtt. A Kyocera saját leíró nyelve – a Prescribe IIE –, valamint a 4 Mbyte (1 SIMM csatlakozóval 68 Mbyte-ig bővíthető) memória révén az FS-1700+ mind a HP LaserJet 5M (PCL 6, PJL), mind pedig a PostScript 2 (KPDL 2) emulálására képes. A betűkészlet 80 bittérképes, 45 skálázható és 35 PostScript fontot tartalmaz. Az opcionális, új generációs nagy teljesítményű hálózati csatlakozó támogatja a nagy sebességű hálózatokat, valamint az Ethernet, TokenRing és Fast Ethernet hálózati kártyák széles skáláját a 100 Mbites hálózatokhoz való csatlakozás érdekében (SB-4e/SB-6e/SB-100). A papírkezelési opciók – beleértve a sorter/mailbox és duplex egységet is – kompatibilisek más, A4-es méretű EcoLaser nyomtatókéval. Az FS1700+-ra egy év garanciát vállal a gyártó, míg a dobra és az előhívóra 3 év vagy 300 ezer A4-es oldal garancia jár.

Költségkímélő festékpatron

A Kyocera új, a belépő szintű kategóriát képviselő 8 lap/perc sebességű FS-680-as és FS-800-as nyomtatójához használható festékpatron segítségével még tovább csökkenti a nyomtatási költséget. Az új TK-16H festékpatron 3600 A4-es oldalt nyomtat 5%-os fedettség mellett (5500 A4-es oldalt DIN ISO 10561 szabvány szerint), és emellett ajánlott végfelhasználói ára áfa nélkül 13 900 Ft, ami 15%-os megtakarítást jelent.

A nyomtatópiacot az egyre növekvő sebesség jellemzi. Az 1998 első negyedévében számos európai országban még több mint 60%-os piaci részesedéssel bíró 1–6 lap/perc sebességű készülékek 1999 hasonló időszakában már kevesebb mint 20%-ot birtokoltak. Ugyanakkor a 7–10 lap/perces nyomtatók, melyek 1998 első negyedévében kevesebb mint 20%-át tették ki az összes eladott nyomtatónak, 1999 első negyedévében már több mint 50%-os piaci részesedést értek el (forrás: Dataquest Q1, 1999). A Kyocera e változásokra válaszolva belépő kategóriás nyomtatói sebességét 6 lap/percről 8 lap/percre növelte.

- HRP Hungary Kft.
  ☎ 452-4600
- www.printer.kyocera.de

Provimax

Dokumentált könyvelőprogramok

A 8/1999. (III.5) PM rendelet előírja, hogy a számlázóprogramokhoz olyan dokumentációval kell rendelkeznie a számlakibocsátónak, amely biztosítja a program működésének ellenőrizhetőségét. A Provimax ezért az eddig opcionálisan választható dokumentációkat a rendelet életbe lépésétől a programcsomaggal együtt csomagolva forgalmazza. A Számla&Raktár programhoz 96 oldalas, míg a Mini-Kalmár programhoz 62 oldalas dokumentáció készült. Elkészült a cég Mini-Raktár programja is, amely csak raktárkezeléssel foglalkozik, de 12 000 forintos nettó ára alatta marad a számlázóprogramokénak. Magazinunk CD-mellékletén megtalálhatók a Provimax programjainak demói.

- Provimax Kft. ☎ 222-7514
- provimax@provimax.hu
- www.provimax.hu

Multi-Tech, Draytek, Digi International

Termékfejlesztések

A Multi-Tech eddig is sokat tudó MultiVOIP voice gatewayénél az önmagában is különleges FXO-FXO kapcsolódási lehetőség mellé most az FXO-E&M összeköttetést is biztosította. A cég által bejelentett új, routerrel egybeépített voice gateway előreláthatólag november elején kerül forgalomba. A Multi-Tech ugyanakkor jelentős mértékben csökkentette a CommPlete termékcsalád árát (ISDN/56k központi szolgáltatás 1-4 ISDN PRI vonalon). A Draytek a Vigor 128 maces változatát újabban PC-n is használható változatban szállítja, a korábban eladott példányokhoz pedig olcsón biztosít fejlesztőkészletet (CD + RAM + RAM-kiszedő). A Digi International már szállítja az Analog Devices jelprocesszorokkal szerelt DataFire RAS 4, RAS 30 és RAS 60 ISDN csatolókártyáit, melyek 4 ISDN2, illetve 1 vagy 2 ISDN PRI csatlakozáson digitális és 56k-s analóg behívást tesznek lehetővé.

- GamaxNet Kft. ☎ 372-7180
- www.gamaxnet.hu

CserSoft

Grafikus ügyvitel DOS alatt

Az ügyviteli rendszerek között kissé szokatlan „hibrid" programot fedeztünk fel, amelyet a Compfair '99-en mutatnak be a közönségnek. A jó öreg DOS alatt is futtatható Kis-Mágus '2000 szinte bármely hardverkonfiguráción működik. Ha a grafikus megjelenéshez szükséges VGA kártyát érzékel, átkapcsol a 80×25-ös szöveges üzemmódról 640×480-as, 16 színű üzemmódra, ha egeret talál, azt is kezeli. Tapasztalatunk szerint az egérkedvelő programok egér és VGA kártya nélkül nem hajlandók elindulni.

– Egyik célkitűzésünk, hogy a Windowstól idegenkedő felhasználók is részesüljenek a grafikus felület nyújtotta élményből, ha a hardverük ezt lehetővé teszi – mondták a program fejlesztői. – A másik, szerintünk sokkal fontosabb szempont az, hogy a program üzembiztosan működjön windowsos környezetben is. A tesztelések során egyszer sem sikerült a nagy kék halálként emlegetett összeomlást előidéznünk.

- Cser Tamás ☎ 292-6008
- Compfair '99, A pavilon; Kiskapu Kft. standja

HP Vevőszolgálat: 382-1111 http://www.hp.hu

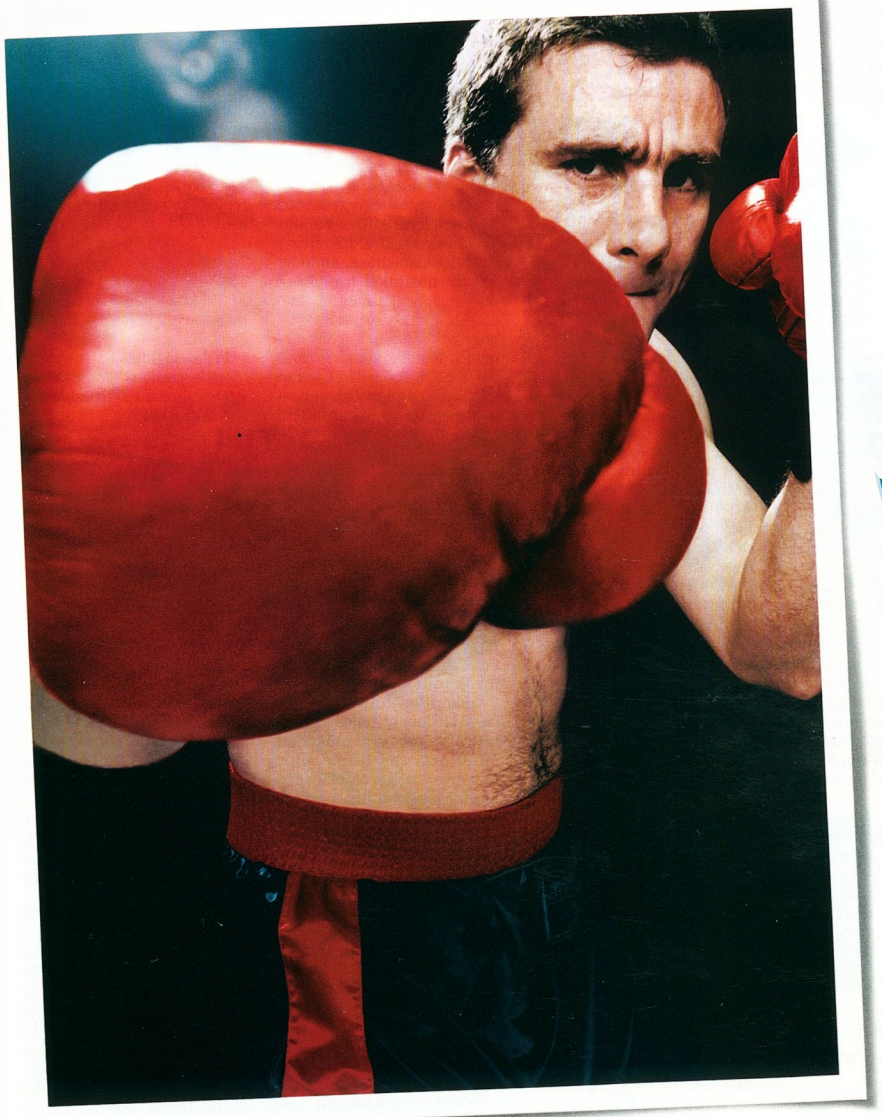

MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Ha ijedten elkapta a fejét egy ekkora pofon elől, akkor sem kell aggódnia. Mindez csak azért történt, mert a képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő – a HP PhotoREt precíziós technológiájával, amely forradalmi változást hozott a nyomtatásban. Ez az a technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet juttassanak el minden parányi képpontba. Az eredmény: lenyűgöző minőségű, fotórealisztikus képek - anélkül, hogy mindez a sebesség rovására menne. Egy szó mint száz, bármennyire siet is, képei ezután mindig fotóminőségűek lesznek, így semmi más nem múlhatja felül őket. Mert olyanok, mint maga a valóság.

HP DESKJET NYOMTATÓK
HP PhotoREt technológiával

HEWLETT PACKARD
Expanding Possibilities

Jagged Alliance 2
Mi vagyunk a zsoldosok...

Bár a stratégiai játékok között kisebb népszerűségnek örvendenek a körökre bontott, úgynevezett turn based jellegű stratégiai játékok, stabil vásárlóközönségük van. Számukra készítette el a Talonsoft a néhány éve megjelent Jagged Alliance második részét. Az első rész minden bevált elemét megtartották, de ezek bővítése mellett néhány jelentős és hasznos változást is végbevittek.

A Jagged Alliance 2-ben fő feladatunk – ami persze nem túl eredeti ötlet – az, hogy eltávolítsuk pozíciójából a Deidranna nevű diktátornőt. A cél eléréséhez sokféle feladatot kell elvégeznünk, ezért a játékban többféle stílust vegyítettek a fejlesztők. Az előrejutás érdekében felváltva kell zsoldosokat szerződtetnünk, felszerelésüket menedzselnünk, a fő térképen a területek elfoglalásához stratégiát kidolgoznunk és izometrikus nézetben az embereinkkel taktikáznunk.

Ehhez a játék hasznos keverékét nyújtja az RTS (Real Time Strategy, azaz valósidejű stratégia) és a körökre bontott (TBS) játékmenetnek. Például a taktikai részben a játék mindaddig nem vált TBS-re, amíg nem találkozunk ellenséggel – a fejlesztők ezzel éppen e játékstílus egyik nagy hátrányát tudták kiküszöbölni. Hogy semmiképpen ne érezzük a játékot egyszerűnek, embereinknek személyisége van, amely fejlődik a harcok során.

Mivel a hatékony előrejutáshoz alkalmanként beszélgetnünk is kell, az angol nyelv alapfokú ismerete sem árt.

A Jagged Alliance 2-t mindenkinek ajánlom, aki szereti az összetett és hosszú játékmenetű játékokat.

Ruttmayer Antal

Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★☆
Ár (bruttó): 9950 Ft
- Kiadó: www.topware.com
- Fejlesztő: www.talonsoft.com
- Forgalmazó: Travelbox Hungária Kft. ☎ 06-37-315-905

System Shock 2
Rázós kaland

Megint egy lövöldözős játék? Nem, vagyis nem egészen. Sokkal többről van itt szó, és ez most nem reklámszöveg. Jól felépített történet, szép, a mai igényeknek megfelelő térbeli grafika és hanghatások. Mi ebben a különleges?

A program felépítése, a kezelése – az élmény, amit nyújt. Itt mindent nekünk kell csinálnunk, néha tudást kell alakítanunk, de vannak helyzetek, amikor csakis ezermester képességeinkre támaszkodhatunk, néha kommandósként kell küzdenünk, és sokszor egy-egy számítógépes rendszert feltörve juthatunk csak tovább. Ne próbáljuk meg Gordon Freemannel, a Half-life főhősével összehasonlítani magunkat, ugyanis ott nagyrészt az akción volt a hangsúly, itt viszont több a kalandelem, a fejtörő.

Igen, ez nem is annyira FPS (saját szemszögű lövöldözős), sokkal inkább egy gyönyörű, jól kivitelezett 3D-s kalandjáték, sok akcióval fűszerezve. A felület kialakítása, amin keresztül hősünket irányítjuk, nagyon következetes. A játék elején gyakorolhatunk is, hogy felkészülten vághassunk neki a feladatoknak. A történet a XXII. században játszódik. A Von Braun űrhajón valami nagyon nagy baj történt, amit nekünk kell felderítenünk. Ebben fegyverek, agyhullám-módosítók és még sok minden lesz a segítségünkre. Többrésztvevős üzemmód nincs benne, viszont várható egy javítás, amiben négyszereplős, kooperatív csapatjáték lesz.

Erdős Márton

Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★☆
Ár (bruttó): lapzártakor még nem került kereskedelmi forgalomba
- Fejlesztő/kiadó: www.irrational-games.com
- Forgalmazza: Virtual World ☎ 345-8141

Descent 3
Űrhajó a bánya mélyén

Évekkel ezelőtt, a 3D-s játékok hajnalán a Wolfenstein 3D, majd a Doom robbant nagyot a játékpiacon, pedig ezek még inkább 2,5D-s játékok voltak.

Akkoriban tűnt föl a Descent is, amely teljes egészében 3D-s motorral működött. Mivel nem volt benne annyi látványos, véres öldöklés, sokan megmaradtak a nagyobb neveknél, ám már akkor is többeket megfogott az atmoszféra, a játékstílus, amit ez a program nyújtott. Hogy végül befutott, mi sem jelzi jobban, mint az, hogy nemrégiben megjelent a játék harmadik része.

Ebben az alapötletet kivéve mindent kicseréltek. Átdolgozták a grafikát, a hanghatásokat, sőt egy kicsit a játék felépítését is.

A végeredmény csodás, mindenhol csak javítani sikerült a programon.

A látvány elkápráztat: minden fénylik, csillog, de nem ízléstelen – a grafika igényes és aprólékos.

Megmaradt viszont az érzet, hogy tényleg akárhova mehetünk, ha nem félünk a sötét sarkokban, a csak ránk fenekedő gonosz robotoktól és ágyúktól. Ezek régen barátságos és dolgos robotok voltak, ám a PTMC cég vezérének üldözése alatt egy addig ismeretlen vírus megbolondította őket, amitől személyes ellenségüknek tekintenek bennünket.

Ez bizony igazán rossz hír! Tehát nagyjából ők lesznek az ellenfeleink, méghozzá változatos külsővel – és félelmetesen nagy számban. A játék első szintjét mindenki képes teljesíteni, de később nagyon nehéz lesz végigküzdeni egy-egy pályát. A tökéletesen térbeli hanghatásokat a program szinte bármelyik 3D-s hang API-n keresztül képes érvényre juttatni.

A csúfos második rész után végre egy újabb nagyágyúval van dolgunk, így mindenkinek csak ajánlani tudom.

Erdős Márton

Tartalom: ★★★★☆
Tálalás: ★★★★☆
Ár (bruttó): 11 880 Ft
- Fejlesztő: www.outrage.com
- Megvásárolható: Virtual World ☎ 345-8141

CRITO

A leggyorsabb processzor
A legnagyobb memória
Megbízható HITACHI winchesterek

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák.
www.crito.com

MMX™ intel inside pentium II

CRITO 665
14,1" TFT XGA,
64 MB RAM, 8 MB video RAI AGP (Accelerated Graphic Port), 3D grafikai kártya, 6,5 GB Hitachi winchester, 24× CD-ROM, opció DVD USB, IrDA, opicó video-in

ASUS®
A világ legkisebb összeépített notebookja!
2,75 kg/Intel MOBILE CPU, Lithium Ion akkumulátor,
32 MB, 4,3 GB HDD,
24× CD-ROM,
IrDA, USB,
új dual views, dual applications

PII-400 MHz	**599 900 Ft**		
PII-366 MHz	**549 900 Ft**	MOBILE Celeron 333 MHz	13,3" TFT XGA, MOBILE Celeron 400 MHz
AMD K6-2 300 MHz	**379 900 Ft**	12,1" TFT active **359 900 Ft**	beépítve, 56 KB faxmodem **439 900 Ft**

CRITO 982	AMD K6-2 380 MHz, 13,3" XGA AGP,	32 MB RAM, 4 MB Video RAM, 4,3 GB HDD, 24x CD-ROM	389 900 Ft
53C	Celeron 300 MHz, 12,1" HPA AGP color,	32 MB RAM, 4 MB Video RAM, 4,3 GB HDD, 24x CD-ROM	299 000 Ft

TOSHIBA
AMD I
380 M
12,1" S
56 KB
faxmo
W-98
329 900 Ft

HITACHI
HÍVJON!
Régi diskjét újra cseréljük! Bővítse kapacitását!

Samsonite
Office case **8 990Ft**

PHENOM HANDHELD PC *Ultra*
LG Color LCD faxmodem
149 900 Ft

daVinci ROYAL
256 KB
29 900Ft
ÚJ 2 MB **39 900Ft**

CRITO CO LTD
1137 Budapest, Szent István krt. 18.
Telefon/telefax: (36-1) 349-2624 vagy 329-3063

Canon

Star Wars Akció

Ha most Canon BJC-2000-es nyomtatót vásárol, ajándékba kapja hozzá a Star Wars CD-ROM 2 teljes verzióját.

Ajánlott fogyasztói ár

Canon BJC-2000 **22 990 Ft+ÁFA***

A JÖVŐNEK TEREMTETT

A Star Wars játék és multimédiás CD-ROM minimális hardverigénye: P166; 32 Mb RAM és 3D gyorsítókártya. Az akció a készlet erejéig és kizárólag az akciós kiszerelésekre érvényes. Kapható országszerte a Canon partnereknél. További információt az (1) 237-6055-ös telefonszámon kaphat. FAX BANK: (1) 233-3666/1030. Internet: www.canon.hu

Minimális hardverigény
Processzor: 486DX2/66 MHz
Memória: 8 Mbyte
Megjelenítő: 640×480-as felbontású
CD-olvasó: 2-szeres sebességű
Lemezhely: 15 Mbyte

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 3.1x/9x
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Panem Kiadó ☎ 340-1515
Ár (bruttó): 9900 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★☆
Tálalás: ★★★★★☆

www.panem.hu

A természet enciklopédiája

A csodálatos természet

Szoftvertesztelőként a legkülönbözőbb minőségű ismeretterjesztő programokkal találkozom. A legtöbb kiadvány hozza a hazai viszonyok között megszokott színvonalat – kiemelkedő termék azonban csak ritkán jelenik meg. A minőségi mércét számomra mostanáig a majd két éve megjelent Fészkelő madarak Magyarországon című korong jelentette (CHIP, 97/12/44). Most ezt sikerült felülmúlnia a Dorling Kindersley és a Panem Multimédia által készített CD-ROM-nak, A természet enciklopédiájának.

Már a fömenüben is föltűnik az aprólékosan kidolgozott felület, amelynek minden részlete él. Egy zsúfolásig megrakott fiókos szekrény és a rajta lévő tárgyak képezik a barangolás kiindulópontját.

A CD-n felhalmozott ismereteket több nehézségi szintbe rendezték, amit a menük elrendezése is tükröz. A legfelső rétegben a gyerekek és a számítógép kezelésében járatlanok is bátran nekivághatnak a kirándulásnak, a megjelenő szövegeket narrátor olvassa fel: útmutatása és észrevételei segítségével járhatjuk be az egzotikus tájakat, meghallgathatjuk az állatok hangját, vagy a régmúlt időkbe, a Föld őskorába is visszautazhatunk. A programban izgalmas talányok és fejtörők seregét találhatjuk.

A programban kiválóan oldották meg a részek teljes körű kapcsolódását, például egy élőhelyén megvizsgált állattól rögtön átugorhatunk annak rendszertani besorolásához.

Az enciklopédia tematikája nagyon tág: a földtörténet, az evolúciós elmélet és a rendszertan mellett nagy hangsúlyt fektet a „terepmunkára", és részletesen kitér a környezeti hatások, az ökológia és a környezetvédelem kérdéseire is. Többszintes felépítésének köszönhetően az általános iskolások igényeit is kielégíti, de sok helyütt még a mai középiskolai tananyagot is meghaladja. E sokrétűség ellenére lehetetlen eltévedni az útvonalak között, ezt az állandóan elérhető súgó, a menüket fastruktúrában megjelenítő *Navigátor*, az index és a többszintű visszalépési lehetőség garantálja. Az enciklopédia képanyagát gyönyörűen megfestett nagy ábrák alkotják, az élőhelyek meglátogatásakor például gördíthető panorámaképekkel találkozunk. A tudásanyag elsajátítását rengeteg videorészlet, magyarázó ábra és animáció teszi élvezetessé. A magyar változatban nem csak a szöveget és hanganyagot fordították le, hanem hazai vonatkozású adatokkal is kiegészítették a kötetet.

A mindenre kiterjedő gondos munka megérdemli a tálalásra adott hatodik csillagot.

Bácskai Zoltán

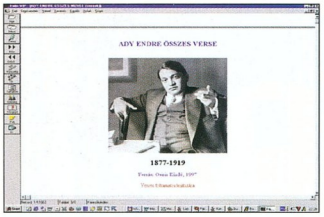

Minimális hardverigény
Processzor: Pentium
Memória: 16 Mbyte
Hangkártya: 16 bites
CD-olvasó: 4-szeres sebességű
Lemezhely: nem igényel (CD-ről fut), csak az árnyékfile-oknak kell hely a merevlemezen

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 3.1/95/98
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Arcanum Adatbázis ☎ 209-1361
Ár (bruttó): 5600 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★☆

Ady Endre összes művei

Őszi líra

A magyar költészet egyik forradalmi újítójának, a századelő irodalmi botrányhősének, Ady Endrének az életművét dolgozta fel és jelentette meg az Arcanum Adatbázis.

A CD-ROM alapjául az Akadémiai Kiadó Ady Endre összes prózai művei című tizenegy kötetes kiadása és az Osiris Kiadó Ady Endre összes versei című kötete szolgált. A prózai kötetek kritikai kiadásai 1955 és 1982 között jelentek meg. A cikkek és tanulmányok megjelenésük sorrendjében, a felhasznált források szerkezetét követve szerepelnek a korongon. A versek a megjelent kötetek gondosan megtervezett kötetszerkezetét tükrözik, a végén a meg nem jelent, illetve posztumusz versekkel.

A műalkotásokat Galkó Balázs színművész tolmácsolásában hallgathatjuk meg, ha a vers címe mellett látható ikonra kattintunk. A CD csaknem ezer vers több mint húsz órányi hanganyagát tartalmazza. A lemez készítői lehetőséget adtak arra is, hogy ezt a kiváló interpretációt akár egyvégtében is meghallgassuk.

A program teljes körű keresési lehetőségeket kínál a versek és a publicisztikai írások szövegében egyaránt. Munkánkat az Arcanum által kínált „szokásos" segédeszközök segítik: hierarchikus tartalomjegyzék, könyvjelző, megjegyzéskészítés lehetősége – a megjegyzéseket ki is nyomtathatjuk –, és a szövegszerkesztőbe való átemelés. Ez utóbbi nagy segítséget nyújthat mindennemű kutatómunka, kiselőadás készítésében. Nagyon hiányoltam azonban Ady életrajzát és a hozzá kapcsolható képanyagot, melynek révén árnyaltabb kép alakulhatna ki a költőről.

A kiadvány az Arcanum Digitéka sorozat tagja. A sorozat célkitűzése a magyar kultúra különböző területeinek fontos és értékes részeit minden generáció számára elérhetővé tenni.

Nagy Anna

Zenék à la carte

Szinte közhelyként emlegetjük, hogy ma már a liftből kezdve a metróállomáson át a szupermarketig szinte mindenhol zene szól. A tévé- és rádióreklámok, játék- és dokumentumfilmek „zeneéhsége" pedig régóta köztudott, hiszen ezekben szinte kötelező jelleggel szólnia kell valaminek a szöveg mögött. A régi szép időkben az volt a bevett gyakorlat, hogy fogtuk kedvenc lemezünket, minden szerzői jogi következmény nélkül egyszerűen átvettük róla a kívánt hosszúságú részletet, és ezzel a dolog el is volt intézve. De ahogy az engedély nélkül sokszorosított videokazetta-kölcsönzés műfajában is eljött egy pillanat, amikor – akkor történetesen amerikai részről – komoly következményeket helyeztek kilátásba a kialakult helyzet miatt, úgy a zenei területen is lassan megmozdult valami, többek közt a nagy zeneműkiadók növekvő figyelme miatt. Szerencsére a retorzióktól való félelmeken kívül más tényezők is módosították a zenék szerzői jogi vonatkozásait semmibe vevő szemléletet. A tehetősebb megrendelők például már régen rájöttek, hogy arculatuk megőrzése érdekében jobban járnak, ha egyedi, direkt az adott helyzetre készült zenéket alkalmaznak, bár ez általában a legköltségesebb megoldás, és nyilván nem mindenki engedheti meg magának. Mit tehet akkor a felhasználók nagyobbik hányada, mindazok, akik szeretnének jogtiszta zenéket használni, de nem engedhetik meg maguknak az egyedi kivitelezést?

Sokan még nem tudják, pedig az egyik legjobb válasz már 1994 óta kéznél van: a német SONOTON Music ugyanis ettől kezdve rendelkezik magyarországi képviselettel, amelyet a Concert & Media Kft. lát el. A SONOTON egy hatalmas zenei bázist hozott létre saját felvételekből, amelyek mind olyan módon készültek, hogy a különféle zenei alkalmazásokban a legkönnyebben felhasználhatóak legyenek. A hangtár ereje a sokszínűségében van, hiszen a folyamatosan bővülő készletben stílushatár nélkül a szimfonikus zenétől az autentikus népzenéken keresztül a rockig vagy a technóig gyakorlatilag minden megtalálható. A változatosságot a széles stílushatárokon és hangszeres összetételen kívül még egy fontos tényező garantálja: a SONOTON több mint kétszáz szerzőt foglalkoztat a világ legkülönbözőbb országaiban. A felvételek technikai és zenei szempontból egyaránt nagyon magas színvonalúak, és ami a mai sampleruralom idején különösen fontos: minden az, aminek szánták, tehát a szimfonikus zenéket tényleg szimfonikus zenekar játssza, a big band felvételeket élő big band, a technót pedig valódi, hamisítatlan gépek. Ráadásul a könnyű felhasználhatóság érdekében a leendő alkalmazástól függően a zenék hangszerelése, hossza mind figyelembe veszi a lehetséges igényeket. Például egy popzenei felvételnek létezhet olyan változata, amelyben a ritmusszekcióé a főszerep, de esetleg szükség lehet ugyanannak a motívumnak egy sokkal lágyabb, vonósok által uralt hangszerelésére, így gyakran ezt is rögzítik. Előfordulhat, hogy ugyanazt a zenét egyszer egy húsz-, később egy harminc másodperces reklámszpotban szeretnénk felhasználni, persze úgy, hogy a zenének sértetlen maradjon az eleje és a vége is, és a zenei mondat is kerek maradjon. Sorolhatnánk tovább a különféle helyzeteket, a SONOTON-nál szerencsére majdnem mindenre gondoltak, így szinte kizárt, hogy ne találná meg bárki az adott környezethez megálmodott zenét.

A több ezer felvétel persze semmire sem lenne jó, ha nem lehetne közöttük könnyedén eligazodni. A SONOTON kényesen ügyel a jó áttekinthetőségre. A CD-k öt jól elkülönülő sorozatból állnak. A főként hosszabb aláfestő zenéket tartalmazó SCD sorozat mozog a legszélesebb stílushatárok között, sokféle hangszerelési megoldást alkalmazva a nagy létszámú szimfonikus zenekartól az egyszemélyes szintetizátorzenékig. A CLC (Commercial Length Cuts) az SCD sorozat zenéinek reklámszpotokhoz használható, rövidített (30–60 mp-es) változatait tartalmazza. A CNS (Commercials Non-Stop) sorozat zenéit kimondottan reklámok, promók gyártásához írták. Az SAS (Sonoton Authentic Series) sorozatban találhatók a több mint 70 országból származó népzenei felvételek, a SONIA sorozat pedig a klasszikus zenei felvételeké. Természetesen ez kevés lenne a jó navigáláshoz, ezért nemcsak maguk a CD-k, hanem az egyes CD-ken belüli zenék is tematikusan rendezettek, így ha valaki például azt mondja, hogy sport témájú filmhez keres elektronikus popzenét, akkor a megfelelő kulcsszavak segítségével hamar megtalálhatja a megfelelő CD-ket a katalógusban. Hogy a dolog még szebb legyen, létezik egy PC-n és Macintoshon futó, igen könnyen kezelhető ingyenes szoftver is, amelyben csak ki kell választani a keresés szempontjait és máris előttünk a megfelelő CD-k illetve, track-ek listája.

A SONOTON hangtár akkor használható igazán hatékonyan, ha abból a lehető legszélesebb választék van a kezünk ügyében. Éppen emiatt a cég egy nagyon vonzó, barátságos üzleti stratégiát dolgozott ki: a CD-ket nem kell, sőt nem is lehet megvenni. A felhasználók a lemezeket meghatározatlan időre kölcsön kapják (akár a teljes gyűjteményt is) és fizetniük csak a felhasznált zenék után kell. Magyar történelmi háttérrel furcsának tűnhet, hogy egy cég teljes üzletfilozófiáját építi arra, hogy a kliensek becsületesen bejelentik a felhasználásokat, de talán egyszer megszokjuk majd, hogy így is lehet működni. A SONOTON példája szerint legalábbis igen, mert az említett módszerrel a cég a maga szakterületén a világ egyik legnagyobbjává tudott válni. Az itthoni tapasztalat szerint is van némi ok a derűlátásra, hiszen a felhasználók köre folyamatosan bővül. Megtalálhatók közöttük a helyi kereskedelmi rádiók, az MTV, Duna, Televízió, a Hunnia Filmstúdió, a Spektrum/HBO Televízió, a Győri Városi Televízió Kht., a Honvéd Stúdió, valamint számos reklámgyártó, mint például a SoundTrack BT, Michel-Sound Stúdió és játék- és dokumentumfilm készítő stúdió is.

A zenékért fizetendő árat több tényező határozza meg. Ilyen egyebek között a felhasználás jellege. Más tarifa vonatkozik a reklámcélú alkalmazásokra, mint a többire. Nem reklámcélú produkciókhoz aláfestő zenét a hossztól függően 14–27 Ft/mp között lehet kapni, a reklámszpot zenék listaára 11500 Ft, a klasszikus zenék 100% felárral használhatók fel és csak reklámokhoz. Köthető ezen kívül időszakos átalánydíjas szerződés is. A hétköznapi gyakorlatban azonban nem ritkán adódnak olyan speciális alkalmazások is, amelyekre nem alkalmazható a fenti árképzés. Ilyenkor természetesen lehetőség van egyedi megállapodás megkötésére.

Nem esett szó a SONOTON legújabb sorozatáról, amelyhez a többitől eltérő módon lehet hozzájutni, ugyanis ennek CD-i megvehetőek. Az SPH sorozat nyolc tagján effektek, különböző helyszíneken felvett hosszú atmoszférák találhatók. A felvételek Dolby Surround technikával készültek. Ezek a CD-k kiválóan alkalmazhatók olyan dramatizált helyzetekben, mint amilyenek a hangjátékok, játékfilmek vagy a játékfilm-szinkron. A Concert & Media ezen kívül egy svéd produkcióban készülő effektsorozat, a Digiffects képviseletét is ellátja. A jól tematizált CD-ken kiváló felvételek találhatók a legszélesebb skálán mozgva a természetes zajoktól a legkülönbözőbb gépek hangján keresztül a szintetikus effektekig. Ez a gyűjtemény az SPH sorozatnál említetteken kívül akár reklámok, promók vagy egyéb műsorelemek gyártásához is kiváló segédeszközként szolgál. Az SPH sorozathoz hasonlóan a Digiffects lemezek is megvásárolhatóak.

A SONOTON-t Magyarországon képviselő Concert & Media Kft. nemrégiben költözött új irodába, melynek címe: 1114 Bp., Ulászló u. 24. Telefon: 209 3639, e-mail: conmedia@inext.hu. Az érdeklődőknek célszerű telefonon bejelentkezni, hiszen a nyugodt és tüzetes zeneválogatáshoz szerencsésebb egyszerre egy kliens igényeit követni.

A szolgáltatás legközelebb a Budapesti Kongresszusi Központban ez év november 9–11. között megrendezendő MÉDIA-TELECOM kiállításon mutatkozik be. (x)

Minimális hardverigény
Processzor: Pentium
Memória: 16 Mbyte
Megjelenítő: 800×600 képpont, hi-color
CD-olvasó: 4-szeres sebességű
Lemezhely: nem igényel, CD-ről fut

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 95/98
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Kossuth Kiadó Rt.
☎ 266-3515
Ár (bruttó): 5990 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★☆

Észak-Amerika
Az indiánok földjén

Aki eljut a hegyi mamutfenyők birodalmába, és egy holdfényes éjszakán át bolyonghat a Föld leghatalmasabb élőlényei között, rádöbben: milyen nyúlfarknyi a fehér ember amerikai történelme a kontinens és élőlényei korához viszonyítva. Egyik-másik mamutfenyő már időszámításunk kezdetekor sudár faóriás volt, és némelyikük kétezer éves matuzsálemnek számított, amikor az első európaiak Észak-Amerika földjére léptek. A kővilág – a kanyonok, hegycsúcsok, természetes sziklahidak birodalma – jóval öregebb: korát évmilliókban, sőt évmilliárdokban mérik. Ezt az ősi birodalmat járhatjuk be a Kossuth Kiadó Kontinensről kontinensre című sorozatának legújabb darabja segítségével. Az új földrész ismét rengeteg érdekességet és meglepetést tartogat a természet és a távoli tájak szépsége iránt fogékonyak számára.

Az első rész jól működő és látványos felületét, valamint a fejezetek felépítését megtartották a szerzők, így Észak-Amerikának is megismerhetjük őskorát, híres felfedezőit, majd a kontinens fekvését, éghajlati és domborzati tényezőit, valamint nagy tájegységeit. Ezután bejárhatjuk a leghíresebb nemzeti parkokat, és ezúttal is szafarira indulhatunk egy tetszőleges kijelölt útvonal főbb nevezetességeinek képeit csodálva. A lehetőségek tárházát egy sokrétűen beállítható galéria (ebben sajnos továbbra is csak 256 színű képeket találhatunk), egy leg-gyűjtemény és egy szójegyzék egészíti ki. (Ez utóbbi hivatott a keresőfunkció helyettesítésére is, amely sajnos hiányzik a készletből.)

A keretprogram tehát nagyon kiforrott és szép, a tartalom színvonalára pedig garancia egyik legnagyobb mai földrajzi „felfedezőnk", dr. Juhász Árpád. Apró csalódást csupán a kiadvány háttérzenéje okozott, ami szintén az előző részből „öröklődött", így nem teljesen igazodik a leírások hangulatához, és egy idő után egyhangúvá válik. Összességében a CD mégis hozza a sorozat megszokott magas színvonalát, amellyel a hazai kiadványok élmezőnyébe sorolható.

Bácskai Zoltán

Minimális hardverigény
Processzor: 200 MHz-es Pentium
Memória: 32 Mbyte
CD-olvasó: 4-szeres sebességű
Hangkártya: DirectX-kompatibilis

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 95/98, DirectX 6.1-gyel
Forgalmazó: Ecobit Kft. ☎ 351-3078
Korosztály: diák, felnőtt
Ár (bruttó): 10 990 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★☆
Tálalás: ★★★☆☆

Need for Speed: High Stakes
Csúcsra járatva

Az Electronic Arts fejlesztői nem ülnek babérjaikon. Egy szusszanásnyi időt sem hagynak a konkurenciának, újabb nagyágyúval rukkoltak elő. Megszokhattuk már, hogy az NFS újabb és újabb részei menetrend szerint érkeznek, ám azt, hogy egy évben több rész is elkészüljön... A High Stakes tulajdonképpen a harmadik rész kiegészítése, mégis sikerült olyan újdonságokat belecsempészniük a programozóknak, amitől megérdemelné, hogy átvegye elődjétől a ranglista első helyét. Mivel teljesen különálló program, javított motorral, ez könnyen sikerülhet is neki. Elsőre szemet szúr a járgányok törékenysége – talán ezt hiányolták legtöbben a Need for Speedből. Hát most megkapták! Ha nem vigyázunk, a karosszéria papírként gyűrődik össze. A motor könnyen tönkremehet a rossz váltásoktól és az egyenetlen vezetési stílustól, ám emiatt nem esünk ki a versenyből, legfeljebb utolsónak érünk célba. Az alváz szikrákat hány, ha leér az aszfaltra, és az ugratóknál érdemes óvatosan hajtani. A programban új autókkal is versenyezhetünk új pályákon, bár többségük már ismerős lehet az előző részekből. Autónkat tuningolhatjuk is, rákölthetjük fizetésünket, hogy a következő menetben még jobb verdával állhassunk rajthoz.

A versenyzési módok nem sokat változtak. Ha rendőrt alakítunk, segítségül hívhatunk egy-egy segédet, hogy elkaphassuk a gyorshajtókat. Sajnos, a pályák szélén pont ott nőttek fák, ahol nem szabadna nekik, állandóan beléjük akadunk. Többek között ezért is kell sokkal megfontoltabban, jobban vezetnünk, ha az élbolyban akarunk végezni. A rendőrök rádiós beszélgetései életszerűbbek, jobban érthetők, a rendőrök sokkal agresszívabbak és intelligensebbek, igazi csapatmunkát végeznek. Ha a játékot billentyúzetről vezéreljük, biztosan kell egy kis idő, míg belejövünk. Ám ennek a programnak szinte tökéletes a joystick- és a kormánytámogatása, egy ilyen szerkezettel minden sokkal egyszerűbb és élvezetesebb. Egy beépített programnak köszönhetően figyelhetjük az összes megjelenő kiegészítést, nehogy lemaradjunk egy új autóról, pályáról. Ha nem is ez a tökéletes autószimulátor, mindenesetre az egyik legélvezetesebb és leglátványosabb.

Erdős Márton

- www.needforspeed.com
- www.ea.com

.com

Egy pontban a világ. Napjainkban minden az Internet körül forog. Sokak számára vált ismerőssé a „.com" fogalma. De ki áll a pont mögött? Mi a Sun-nál 17 éve mindent megteszünk azért, hogy minél több vállalat legyen a világhálón. Fejlesztéseink, szolgáltatásaink illetve a cég egész tevékenysége a hálózati technológia körül forog. S pont erről szól a „pont". Számítógéprendszereink, technológiai megoldásaink lehetővé teszik, hogy a vállalatok mind nagyobb mértékben használhassák ki a világháló nyújtotta lehetőségeket. A Sun által kifejlesztett Java™ technológia segítségével a világháló bevonul az otthonokba, hétköznapjaink részévé válik. A smart kártyáktól kezdve a mobiltelefonokon át egészen a háztartási eszközökig minden összekapcsolható és behálózható. Egyedülálló számítógépes rendszereink lehetővé teszik, hogy a vállalatok szerte a világban bármikor elérhetők legyenek illetve hogy ők is bárkit el tudjanak érni. **Sun. Pont, ami a világgal összeköt.**

Sun microsystems
We're the dot in .com™

JAVA ©1999 Sun Microsystems, Inc. Minden jog fenntartva. A Sun, a Sun Microsystems, a Sun logo, a We're The Dot In .Com, a Java és a Java logo a Sun Microsystems, Inc. bejegyzett védjegyei az Egyesült Államokban és más országokban. www.sun.hu

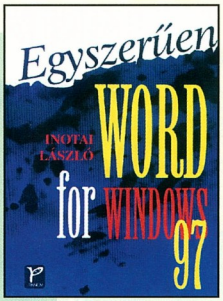

Inotai László

Egyszerűen Word 97 for Windows

Panem, 1999, 258 oldal, 890 Ft

A külcsínben megújult sorozat új tagja a Microsoft Office 97 irodai programcsomag szövegszerkesztőjének bemutatását vállalta fel. Természetesen ekkora terjedelemben lehetetlen az utolsó egérkattintásig leírni egy ennyire összetett alkalmazást, de a könyvben az alapkérdésekre maradéktalanul választ kaphat az olvasó. Inotai László műve elsősorban azon felhasználók számára nyújt hathatós segítséget, akik mindennapi munkájuk során az üzleti, hivatali élet iratait, levelezését Worddel intézik, és időnként úrlapokat, táblázatokat is kell készíteniük.

Ezen túlmenően az „inyencek" a különleges szolgáltatásokkal is megismerkedhetnek, például a szövegszerkesztőből történő faxolással vagy a webes dokumentumok készítésével. Mindezen információk az Egyszerűen című könyvsorozattól megszokott, jól felépített, áttekinthető formában találhatók a borító mögött, és nem hiányoznak az elsajátítást segítő, beszédes ábrák, képernyőfotók sem. A teljesen járatlan felhasználók társa is lehet e könyv, mivel szintén a sorozatra jellemző módon a számítógép bekapcsolásától és az alapvető file-műveletektől vezet el a szövegbevitelen és formázáson át az extrákig.

Siposs Zoltán

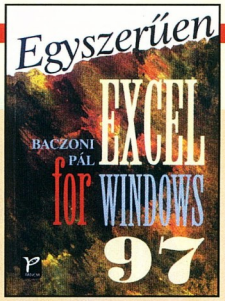

Baczoni Pál

Egyszerűen Excel 97 for Windows

Panem, 1999, 239 oldal, 890 Ft

Az előző könyv testvére, minthogy főszereplője, az Excel 97 is a Word testvére a Microsoft Office családban. A táblázatkezelő programok rendkívül népszerűek szerte a világon, mivel segítségükkel a feladatok széles spektruma oldható meg, az egyszerű nyilvántartásoktól a bonyolult elemző számításokig. Az Excel egyike a legkedveltebb táblázatkezelőknek, ám pont szolgáltatásainak számossága miatt szükséges, hogy a kezdeti lépésekkor a felhasználó segítséget kapjon. E könyv képes betölteni ezt a szerepkört. Nem csak azt mutatja be, hogy az egyes feladatok mi módon oldhatók meg, hanem azt is, hogy milyen célokra használható az Excel.

Mivel mindent az elején kell kezdeni, e mű is a számítógép, a Windows és az Excel használatának alapműveleteivel nyit, és csak ezután tér rá az egyszerű táblázatok elkészítésére. Ezután a tanultakat néhány, a napi életben felmerülő probléma megoldásával is megvilágítja, bemutatva eközben a fontosabb függvényeket. A következő fejezetek munkáink külalakjával, vagyis a táblázatok formázásával, a szerkesztési műveletek és a táblázatkészítés egyszerűsítésével, gyorsításával foglalkoznak. A következő téma a munkánk során bevitt adatokból az információ kinyerése és kinyomtatása, diagramok készítése. Végül az Excel adatbázis-kezelőként való felhasználásához is hasznos tanácsokat és segítséget nyújt.

A kiadványt mind a magyar, mind az angol nyelvű programváltozat birtokosai használhatják, mert a hivatkozott menüpontok, függvénynevek, hibaüzenetek mindkét nyelven szerepelnek. Feltétlenül ajánlható e könyv mindenkinek, aki érdeklődik a téma iránt, de gyakorlati tapasztalatokkal még nem rendelkezik.

Siposs Zoltán

Christian Crumlish

Internet

Panem, 1999, 335 oldal, 2190 Ft

A rohanó embereknek sorozat új tagja az Internet világába kalauzolja az olvasót. A könyv a sorozatban megjelent többi műhöz hasonlóan vidám hangulatú, színes illusztrációk kíséretében tárja elénk az ismereteket. Magán hordozza a sorozat minden jellegzetes szerkezeti vonását. A fejezetek elején található Rohamléptekkel előre című szakaszok a gyors tanulást segítik, melyeket az adott témakör részletesebb kifejtése követ. Az oldalak margóján beszédes képecskék, ikonok hívják fel a figyelmet a megjegyzendő vagy éppen elkerülendő dolgokra.

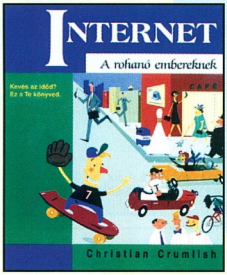

Az Internet felfedezésébe a két legelterjedtebb böngésző, a Microsoft Internet Explorer és a Netscape Communicator használatának elsajátításán keresztül foghatunk bele. A Világhálóban rejlő lehetőségek egyszerű, de érdekes magyarázata bárkinek az érdeklődését felkeltheti a levelezési listák, az élő csevegés, a hírcsoportok, a file-vadászat vagy akár egy saját Webhely elkészítése iránt. Mindeközben felhívja az olvasó figyelmét a netikettre, vagyis az Interneten követendő íratlan illemszabályokra is.

A mű fordítás, de inkább mondhatnánk magyarítást, mert nem csak a szöveget, hanem az ábrákat és Internet-címek legtöbbjét is átdolgozták a hazai viszonyoknak megfelelően – ez Fodor Tibor munkáját dicséri. A kiadvány olvasmánynak, tankönyvnek, kézikönyvnek egyaránt megfelelő választás lehet mindenkinek, aki most teszi meg első lépéseit a Világhálón.

Siposs Zoltán

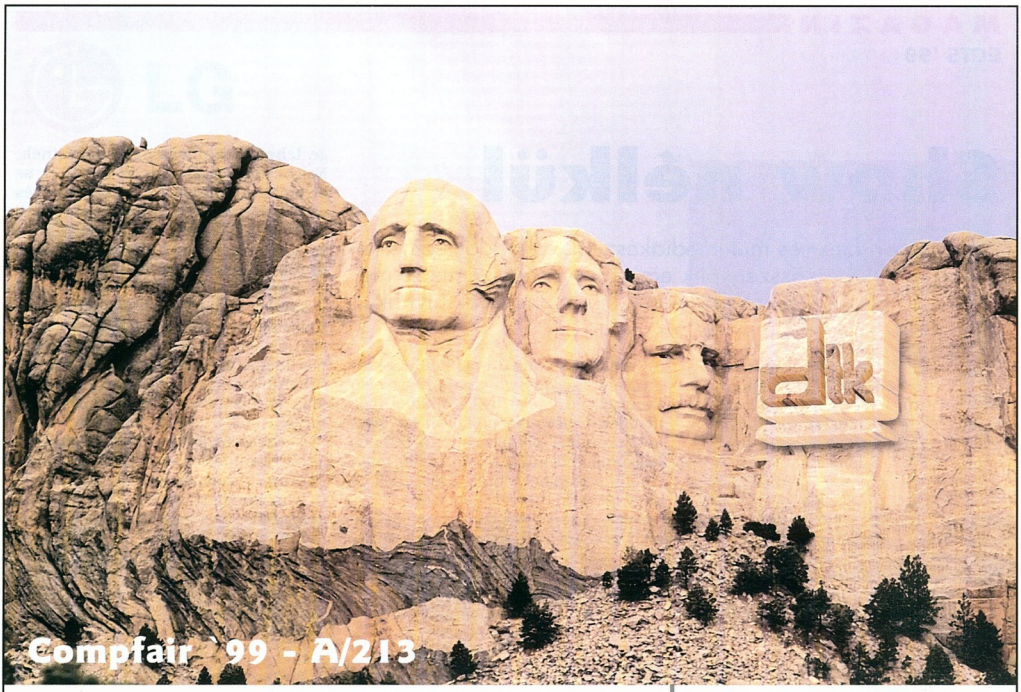

A nagy nevek időtállóak

DTK APRI Pentium II/III

A DTK Computer Ltd. 18 év tapasztalatával fáradozik azon, hogy az irodai felhasználástól a szórakozáson keresztül a több processzoros rendszerekig nyújtson megoldást az Ön számára.

www.komel.com

dtk® Computer Márkabolt

QUALITY ASSURED FIRM ISO 9002 SGS

KOMEL KFT.
1118 Budapest, Csiki-Hegyek u. 14.
Tel.: 246-8411, 246-2734
E-mail: komel@komel.com

Show nélkül

Az európai játék- és multimédiakészítők és kiadók színe-java minden évben összegyűlik egy nagy seregszemlére, melyet 1990 óta European Computer Trade Shownak hívnak.

A kiállításról évek óta tudósítunk. Idén kiadónk játéklapja, a PC Guru szerkesztőségének stábja járta végig a rendezvényt. Az idei show nagy meglepetéseket okozott – még a tapasztalt ECTS-látogatóknak is. A tekintélyesebb kiadók közül sok nem képviseltette magát, vagy csak kis területen, szűrt, szakmai közönségnek mutatta be fejlesztéseit. A nagyok hiánya ártott a kiállítás show jellegének, hiszen a nagyobb pénzügyi lehetőségekkel rendelkező kiadók mindig élen járták a látogatók elkápráztatásában. A másik meglepetés, hogy az őszi-téli szezon közeledte ellenére elmaradt a nagy játékok dömpingje. Amire már a nyár folyamán számítani lehetett, az bekövetkezett: a kiadók puskaporuk egy részét elpufogtatták az életképes, vagy éppen kevésbé jó játékok kiadásával az újonnan felfedezett nyári szezonban. Azért nem kell megijedni, lesz mit a karácsonyfa alá rakni...

Tekintsük át nagy vonalakban a fontosabb kiállítókat és játékokat! Kezdjük talán Lara Croft kisasszonnyal, aki félrevonulva, a nagyközönség elől elzárt különteremben mutogatta bájait. A készítők több megoldandó feladatot, rejtélyt ígérnek a kissé már laposodó sorozat negyedik részében. Sok NPC, látványos effektusok, nagyobb felbontás várja még idén a vállalkozókedvűeket.

A Westwood háza táján is nagy volt a sürgölődés. Mindkét játékuk, hasonlóképpen a nemrég debütált Tiberian Sunhoz, sikerre számíthat. A Nox vérbeli RPG, eddig még nem látott technikai megoldásokkal, remek történettel és kimagasló grafikával. (A PC Guru már részletesen foglalkozott a játékkal.) A másik játék a C&C Renegade, amely a töretlen népszerűségnek örvendő Command & Conquer világában építi fel a cég first person shooterét. A próbálkozás annál is inkább szokatlan, mert a Westwoodnak ez az első ilyen jellegű játéka. A látottakból még nem lehet messzemenő következtetéseket levonni – a játék csupán 50%-os készültségi szinten áll –, az idő majd eldönti, van-e helye ezen a túlzsúfolt és nagy igényeket támasztó piacon.

A Blizzard minőségi játékait mindenki ismeri, így a jövőre megjelenő Warcraft 3-nak akár látatlanban is megszavazhatjuk a 2000 egyik legjobb stratégiai játéka címet. Az információk és a minimális képanyag mindenkinek nagyon felcsigázta az érdeklődését, a teljesen 3D-sre tervezett játékengine, a tervezett 6 játszható faj és a remek grafika már most biztos befutónak mutatja a programot.

A kiállításon nyomultak a konzoljátékok

A Hasbro-Microprose is sok programot most mutatott be először a nagyközönségnek. A hagyományos Hasbro-fejlesztések mellett rengeteg új cím kerül a boltok polcaira. Mindenképpen érdeklődésre tarthat számot a Risk második része vagy a szimulátorok kedvelőinek a B17 folytatása. Érdekes versenyben lehet részük azoknak, akik a Speed Demont favorizálják majd, a jól kivitelezett autóverseny igazi csemege lehet az autózás szerelmeseinek. Nagy csalódást okozott az F1 GP 3: az otromba kormány (LCD kijelzővel) és az alig változott grafika megkérdőjelezi a létjogosultságát az egyre kiélezettebb versenyben. Tetszett viszont a Hasbro új próbálkozása, az e-mail játékcsalád, és annak jeles darabja, az X-COM – itt valami új születésének vagyunk a tanúi. Szót érdemel még a Majesty, a varázslók világának szimulátora, melyben mindent mi teremthetünk s pusztíthatunk a mágia segítségével. A grafikája fantasztikus, minden elismerést megérdemel.

A gyengélkedő Virgin az Interplayjel karöltve mutatta be játékait. Standjukon szinte hemzsegtek a nagy nevek. Itt van mindjárt az MDK2, a Messiah vagy a Giants. Mindhárom játék egyedülálló a maga kategóriájában.

A feljövőben lévő kisebb cégek közül érdemes megemlíteni az Ubi Softot: szinte mindegyik játékuk csúcsszínvonalú. Figyelni kell a Deep Fighter fejlődésére, de a magyar fejlesztésű Theocracy is minden dicséretet megérdemel. Kis cégek is alkothatnak jót, ezt bizonyítja a Rage 3D-s világa, melyet az Incomingban mutattak be. A sorozat legújabb darabja, a Hostile Waters télen jelenik meg, és szürkeállományunkat is megdolgoztatja a kiadós lövöldözés mellett. Sok kisebb cég is megjelent az idei kiállításon, főleg Ázsiából – erről az októberi PC Guruban részletesebben is olvashatnak.

Hardveres meglepetéseket is tartogatott a rendezvény. Az Intel hatalmas standdal demonstrált, a nagyobb cégek majdnem mindegyik bemutatógépében mégis az AMD új üdvöskéje, az Athlon ketyegett. A 3dfx szorgalmasan győzködte a nagyközönséget a Voodoo mágia hatásosságáról, melyet eléggé megkérdőjelezett a tesztgépek többségén feltüntetett Riva Ultra TNT 2 felirat. A kormányokat és joyokat gyártók közül a Thrustmaster mintha egy kicsit elmaradt volna innovációban, míg a Saiteknél pont az ellenkezője volt tapasztalható.

Emellett jócskán voltak furcsaságok és érdekességek a seregszemlén, az MP3-PSX házasságtól kezdve a konzolok (Dreamcast) előretöréséig – de ez már egy másik történet.

Berényi Zoltán (bear@vogel.hu)

LG

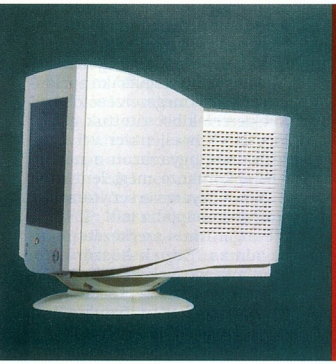

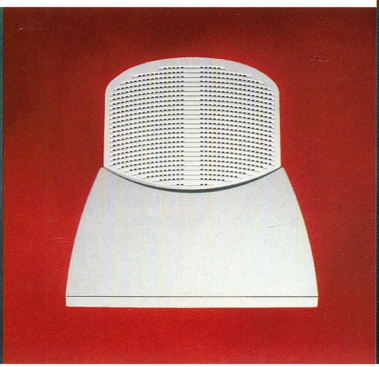

Az élet művészete.

Szám. Betű. Kép. Minden, amit egy monitoron látni kell. Élesen. Színesen. Néha szebben, mint a valóságban.

Az LG új monitorgenerációjának csúcsmodelljeit igazán érdemes megnézni. Az SW-500LC az LCD-technológia forradalmi újításait hozza az Ön íróasztalára, az SW-78FT képernyője pedig rácáfol a magyar nyelvre is. A lapos mostantól nem az unalmas, hanem az érdekes szinonímája lesz.

Legalábbis ami az LG Flatscreen monitorait illeti.

Nézze a világot tisztán és élesen az új LG flatron monitorral.

ISO 9001 CERTIFIED #FM24215 · TCO 95 · Designed for Microsoft Windows 95 · MPR II · Energy · NUTEK · TÜV · ISO 9001 · MPR II · VESA DPMS · FCC-Class B · *Requires DEC compatible video card · *The Energy Star emblem does not represent EPA endorsement of any product or service · PC SHOPPING · PC WORLD TOP 10 · Studioworks 57i December 1997 Ranked 3rd · BYTE · Studioworks 56m January 1996 · PC WORLD BEST BUY

Viszonteladóink: HRP Hungary Kft. 1133 Budapest, Vésző u. 5-7., Tel.: 452-4600, Fax: 350-1351 • CHS Hungary Kft. 1138 Budapest, Váci út 117-119., Tel.: 451-3500, Fax: 451-3535 • ALBACOMP Számítástechnikai Rt. 8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9., Tel.: 22/315-414, Fax: 22/327-532 • A.I.D.A. Kft. 1117 Budapest, Prielle Kornélia u 4., Tel.: 463-0630, Fax: 463-0639 • EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54., Tel.: 469-6050, Fax: 469-6051

Az AVP atyja

Eugene Kaspersky, a világ egyik legjobb vírusellenes programcsomagjának számító AntiViral Toolkit Pro megalkotója exkluzív interjút adott magazinunknak.

Eugene Kaspersky tíz évvel ezelőtt egy moszkvai katonai intézet szoftverfejlesztőjeként dolgozott. Amikor vírust talált számítógépén, „felboncolta" a károkozó szoftvert, és tapasztalatai a felfedezés erejével hatottak rá. Ekkor írta meg első vírusellenes programját – mondhatnánk az AntiViral Toolkit Pro (AVP) néven ismertté vált szoftver ősét. Azután jött a második, majd a harmadik vírus...

Ma az általa alapított laboratórium munkáját vezeti, az AVP pedig a nemzetközi szakmai elismerés kivívása után a világpiac meghódításának útjára lépett. Eugene Kasperskyvel az AVP magyar disztributoránál, a 2F 2000 Kft.-nél tett látogatása idején találkoztunk.

CHIP: *Kaspersky úr, a számítógépes vírusok vadászása mikor vált hobbiból hivatásává?*

Eugene Kaspersky: Amikor az adatbázisomban már több száz vírus szerepelt, elhatároztam, hogy pályát változtatok. Ekkor sem forgalmaztam még a szoftveremet, de az – stílusosan – mind szélesebb körben terjedt freeware-ként. Ezekből a korai AVP-verziókból nincs is saját példányom, amit ma már sajnálok.

Szakfolyóiratokban közölt írásaim alapján olyan cégek is megkerestek, amelyek üzletet láttak az AVP-ben. Közalkalmazottként nem lehettem vállalkozó, ezért 1991-ben kiléptem, és egy szoftverforgalmazó cégnél helyezkedtem el, amely 1994–95-ben a második-harmadik legnagyobb ilyen vállalat volt Oroszországban. Itt egy önálló részleget vezettem 1996-ig, majd két évvel ezelőtt megalapítottam saját cégemet Kaspersky Lab néven.

Kezdetben egyedül fejlesztettem az AVP-t, heti hét napon napi 12 órát dolgoztam. 1992-ben ketten, majd két évvel később még ketten csatlakoztak hozzám. A Kaspersky Lab tavaly 25 alkalmazottat számlált, de csapatunk immár 50 fős – 20 szoftverfejlesztő munkatárssal –, és tovább növekszik. Ennek természetesen nagyon örülök, csupán az éves üzleti terv készítése okoz némi fejtörést, ha a cég ennyi idő leforgása alatt a kétszeresére nő. Tavaly még a Kaspersky Lab élén álltam mint vezető, de azután azt mondtam, hogy én az algoritmusokhoz, a programfejlesztéshez értek, a vállalatot pedig vezessék hivatásos üzletemberek. Tehát én vagyok a Kaspersky Lab alapítója és egyik tulajdonosa, de már nem én vagyok a főnök. *(Nevet.)* Kényesebb kérdésekben azért még most is kikérik a véleményemet.

CHIP: *Az AVP tíz-, a Kaspersky Lab mindössze kétéves. Az Önök víruskeresőjét az egyik, ha nem a legalaposabb szoftvernek tartják a szakemberek világszerte. A piac mekkora szeletét mondhatják magukénak?*

Kaspersky: Oroszországban 50%-os a piaci részesedésünk, de a világpiacnak – bár a kilátásaink több mint biztatóak – egyelőre csekély hányadát, tavalyi adat szerint úgy 0,25%-át sikerült megszereznünk. Vállalatunk csak most lép a szélesebb nyilvánosság elé mint szakértő cég, amely vírusölő csúcsszoftvert készít, de a világ leendő legnépszerűbb antivírus programjának fejlesztőiként látjuk magunkat. Egyesült Államokbeli és svájci Web-oldalaink máris tízmillió találatot számlálnak havonta. Az AVP shareware változatát ezekről lehet letölteni – a még hatékonyabb verziókat rugalmas licenckonstrukciókban értékesítjük.

CHIP: *Köztudott, hogy az AVP motorját a meglehetős tekintéllyel bíró Data Fellows is beépítette F-Secure vírusirtó programjába, amely az F-Prot motorral együtt használja azt keretrendszerében.*

Kaspersky: A finn piacvezetőhöz hasonlóan egy-egy német és japán cég is az AVP motorjára építi víruskereső termékét, sőt példájukat egy kínai szoftverfejlesztő vállalat is követte, azzal az eltéréssel, hogy velünk sem előtte, sem azóta nem vette fel a kapcsolatot.

CHIP: *Jóllehet piaci részesedése még nem, az AVP sajtója azonban már most irigylésre méltó. A Virus Bulletin, a vírusellenes programok elismert nemzetközi tesztfóruma például évek óta a világ egyik legjobb vírusirtójaként tartja számon az AVP-t, így az Ön személyében a terület egyik vezető szakértőjét tisztelhetjük. Mit tekint a legfontosabbnak fejlesztői munkájában, mi kell egy jó vírusirtó szoftverhez?*

Kaspersky: Fontosnak tartom azt a nagy tapasztalatot, amelyre a vírusokkal foglalkozva szert tettem, és hogy napi 12 órát dolgozom egy nagyon jó és hozzáértő csapat élén. Tudom, hogyan kell elemezni egy vírust, és miként lehet az AVP adatbázisát elsőként frissíteni új vírus megjelenésekor. A Melissa felbukkanásakor például a víruspéldány megszerzésétől számítva két percre kibocsátottuk a frissítést. A CIH vírus ellenszerével is elkészültünk még ugyanazon a napon, amikor ez a károkozó megjelent múlt nyáron. Akadt olyan versenytársunk, akinek ez egy hónapjába telt!

Az AVP algoritmus-szerkezete rendkívül rugalmas. Ennek köszönhető, hogy az újfajta vírusok észlelésére és irtására ilyen gyorsan képessé tehető. Kiváló víruselemzőket tudhatok a csapatomban. Tavaly karácsony előtt a Remote Explorer „boncolásával" hármuk tíz óra alatt végzett, míg mások egy hét alatt sem értettek meg mindent ennek a vírusnak a kódjából. Ennek az okos és kedvvel dolgozó csapatnak a gyorsasága terem babérokat a teszteken az AVP számára.

CHIP: *Úgy tartják, hogy egy víruskereső program sosem elegendő, a kellő védelem érdekében ennél több telepítendő a PC-re. Egyetért ezzel?*

Kaspersky: Teljes egészében. Nem állítom, hogy az AVP soha nem vét el egyetlen vírust sem. A minél teljesebb védelem érdekében ezért bizonyos esetekben indokoltnak tartom több víruskereső termék, illetve motor egyidejű használatát. Hogy milyet érdemes telepíteni, azt az a feladat határozza meg, amit a szoftvernek el kell látnia.

Az AVP sem lehet a legjobb megoldás minden esetben. A mi szoftverünk ugyanis valamivel lassabb, mint más víruskeresők. A lehető legalaposabb vizsgálatot akarjuk elérni, egy kicsit a sebesség rovására is, ha kell. Ez persze áthidaló megoldás, dolgozunk az

- CD-mellékletünk AVP könyvtárában az AVP Light verziója
- www.kasperskylab.ru
- www.2f.hu

AVP eddigieknél gyorsabb változatán is. A problémát a beágyazott – sőt többszörösen beágyazott – objektumok képezik, mivel a víruskeresést az általuk alkotott lánc végéig el kell végezni. Az AVP-nek ez a legnagyobb erőssége: ott is megtalálja a vírust, ahol az más szoftverek előtt rejtve marad. Viszonylag lassabb, de alaposabb vizsgálati módszere miatt a nagyobb vállalatok például második vírusvédelmi szoftverként szerzik be tőlünk az AVP-t, melyet a háttérben vagy időközönként futtatnak.

Az AVP-nek még nincs igazán internetes környezetre, az e-mail forgalom vírusvédelmére készült változata – ezt jelenleg fejlesztjük. Eddig a Microsoft Exchangehez adtunk ki egy verziót, a CheckPoint gatewayhez hamarosan bejelentünk egyet, a soron következő változat pedig a Lotus Noteshoz készül. Mire kiteljesedik a termékvonalunk, ugyancsak átfogó védelmet nyújt majd a vírusokkal szemben.

CHIP: *Ön szerint a számítógépek (vírus)védelmében mekkora szerep jut az emberi tényezőnek, a felhasználói magatartásnak?*

Kaspersky: A számítógépen tárolt adatállományokban és dokumentumokban keletkező károk fele valamilyen hardverproblémára vagy a szoftverek inkompatibilitására, 10%-a pedig vírusfertőzésre vezethető vissza. A fennmaradó 40%-ért tulajdonképpen az emberi tényező okolható. A biztos védelem titka ugyanakkor egyszerű: a kapott e-mailekhez csatolt mellékleteket nem szabad megnyitni. Mindenki tisztában van vele, hogy bár jól hangzik, betartani lehetetlen ezt a szabályt. De ne bízzunk vakon mindenkiben, a gyanús küldemények feladóit legalább ellenőrizzük le. Ahogyan megtanultuk, hogy a fertőzés elkerülése végett kezet kell mosnunk, óvszert kell használnunk, úgy számítógép-felhasználóként is ki kell alakítanunk a biztonságunkat fokozó magatartásformákat. Ami persze nem jelenti azt, hogy ezek gyakorlása mellett tökéletes védelmet élvezünk majd a vírusokkal szemben. Egy rosszul felügyelt hálózaton keresztül a legelővigyázatosabb felhasználó gépe is megfertőződhet.

CHIP: *Hogy minél gyorsabban reagálhassanak egy-egy új vírus támadásba lendülésére, megpróbálják-e előrevetíteni, hogy milyenek lesznek a majdan felbukkanó vírusok?*

Kaspersky: 1998-ben jelent meg Computer Viruses: what are they and how to prevent them című könyvem, amelyben három víruskategória jövőjét vázoltam fel, és ezek a jóslataim

Eugene Kaspersky

globális szinten helytállónak bizonyultak. A DOS-os vírusok „kivesznek", a windowsosak továbbra is a legnagyobb gondot okozzák, élükön a makróvírusokkal. Az internetes vírusok pedig feltörekvőben vannak, ezt a csatornát mind hatékonyabb formában kezdik használni. Tavaly még csak egy ilyen vírussal, a Remote Explorerrel kellett számolnunk, idén azonban számuk robbanásszerű növekedést mutat. Jövőre a még fejlettebb internetes vírusok konjunktúrájának leszünk tanúi. Ahhoz sem fér kétség, hogy a Linux térhódításával párhuzamosan a linuxos vírusok is mind nagyobb számban támadják majd számítógépeinket – pillanatnyilag négy ilyet tartunk számon.

CHIP: *Ön tagja a számítógépes vírusok ellen küzdő kutatók CARO (Computer Antivirus Researchers Organization) nevű szervezetének. Mondana valamit az ott folyó munkáról?*

Kaspersky: A CARO a világ víruselleneslen szoftvert fejlesztő cégeinek legkiválóbb szakembereit tömöríti. Sok évvel ezelőtt alapították, ugyanakkor nem hivatalos szervezet, inkább egy huszonegynéhány tagot számláló exkluzív klubnak nevezhetnénk. Az említett körön kívül állók számára lehetetlen a bejutás. Jóllehet a vállalatok, amelyek alkalmazzák őket, versengnek a piacon, de a víruskutatók itt véleményt cserélnek egymással.

CHIP: *Az AVP-t eddig 11 nyelvre fordították le. Tervezik magyar változat kiadását?*

Kaspersky: Amint a magyar felhasználók tábora eléri a kritikus tömeget. Maga a fordítás rendkívül egyszerű, mert csak bizonyos fileokat kell átültetni az adott nyelvre, majd pedig visszahelyezni a szoftverbe.

CHIP: *Mi képezi majd a Kaspersky Lab következő bejelentésének tárgyát?*

Kaspersky: Legfontosabb tervünk a közeljövőre nézve Prága fedőnevű projektünk megvalósítása. Ennek során az víruselleneslen szoftverek képességeinek két szintjét, illetve osztályát hozzuk létre. Az egyikbe olyan rutinok kerülnek, amelyek a beágyazott objektumok olvasására és írására alkalmasak, a másikat pedig a víruskereső és -irtó algoritmusok alkotják. A szoftvert a két csoportot összefogó keretrendszerbe illesztett modulokból építjük fel – hasonlóan, mégis másként, mint a Data Fellows CounterSign technológiája. Ezáltal az AVP-motor frissítése még gyorsabbá válik, az új képességek – mondjuk biztonsági és titkosító modul – hozzáadása, a fejlesztés pedig leegyszerűsödik. Emellett teljessé tesszük az AVP-termékpalettát az összes környezetre, minden felhasználói kategória számára.

CHIP: *Kaspersky úr, mit üzenne magazinunk olvasóinak?*

Kaspersky: A CHIP Magazin olvasótáborának jókedvet, jó Internet-kapcsolatot és vírusmentes számítógépeket kívánok!

Kis Endre

E-business az alapoktól

Az IBM kezdőcsomagjaival a kisvállalatok könnyen és elfogadható áron kezdhetnek elektronikus kereskedelembe. Az új gazdaság kilátásairól és kihívásairól Geist Évát, az IBM Magyarország e-business üzletágának egyik vezetőjét kérdeztük.

E-business kulcsrakész, cégmérettől független megoldásokkal – ez található az IBM kis- és közepes méretű vállalkozásoknak összeállított kezdőcsomagjaiban. A két StarterPack – a Levelezés és csoportmunka a Weben, valamint az Értékesítés a Weben – három IBM szerverplatformon futtatható, egyszerűen telepíthető, és jóval olcsóbb az alkotóelemek összesített áránál.

CHIP: *A StarterPack csomagokat bejelentő sajtótájékoztatójukon elhangzott, hogy nyolcezer magyar vállalatot keresnek meg ajánlatukkal. Tevékenység, alkalmazottak létszáma, forgalom és meglévő informatikai infrastruktúra szempontjából miként határolná be ezt a célcsoportot?*

Geist Éva: A nyolcezer kis- és középvállalat *(továbbiakban kisvállalat – a szerző)* a kategóriát jelenti egészében véve. Az IBM elektronikus kereskedelmet támogató kezdőcsomagjának lényege éppen abban rejlik, hogy a kis(ebb) cégek – amelyek erőforrás és eszköz híján eddig nem rendelkeztek megfelelő marketingcsatornákkal – most az e-business révén a lehető legköltséghatékonyabb módon hozzáférhessenek azokhoz. Az egészen kicsi vállalkozásoknak persze még egy ilyen kezdőcsomagba való – és várhatóan csak a következő pár évben megtérülő – befektetés is túl nagy terhet jelenthet. Nekik a társulást javaslom, illetve a tárhelybérlést mások által üzemeltetett elektronikus áruházakban.

A valamivel nagyobb kisvállalatok egyedül is bátran nekivághatnak az elektronikus kereskedelemnek a kezdőcsomagokkal. A bennük található NetCommerce internetes áruház olyan keretrendszert ad ehhez, aminek használatához nem szükségeltetik boszorkányos informatikai szaktudás. Az oldalakra kerülő információk frissítése, az üzemeltetés és a karbantartás a webes jelenlét sarkalatos pontja – és a középvállalatok azok, amelyek már rendelkeznek olyan úgynevezett főrendszerekkel, amelyekből ezek az adatok automatikusan frissíthetők. A kisebb kisvállalatok számára marad az információ manuális feltöltése.

A tevékenységet illetően el kell dönteni, hogy a vállalat üzleti partnerei vagy közvetlenül a fogyasztók felé kívánja kiépíteni ezt a csatornát – azaz business to business, avagy business to consumer típusú elektronikus kereskedelmet kíván folytatni. Kezdőcsomagjaink mindkét modell megvalósítására alkalmasak. Az adott cég tevékenységi köre csak a business to consumer típusnál játszik szerepet. Ezen a csatornán jellemzően olyan termékeket – például CD-ket, könyveket, disztárgyakat stb. – érdemes forgalmazni, amelyek csomagküldő szolgálaton keresztül értékesíthetők. A business to business típus ágazatfüggetlen, mivel itt üzleti kapcsolatban álló cégek egymás közti információcseréjéről és kereskedéséről beszélünk.

CHIP: *Várható, hogy Magyarországon éppen a business to business jellegű elektronikus kereskedelem hódít teret előbb, mivel a fogyasztók körében a csomagküldő szolgálatokkal szembeni előítéletek legyőzése, új szokások kialakítása, egyszóval a szemléletváltás hosszabb időt igényel.*

Geist: Magyarországon az emberek zöme a bankkártyáját is csak arra használja, hogy az automatákból készpénzt vegyen fel, és nem fizet vele vásárláskor. Az emberekkel előbb meg kell értetni, hogy a SET (Secure Electronic Transaction) szabványú internetes vásárlás – és bizonyos módon az SSL (Secure Socket Layer) szabvány szerinti is – nagyobb biztonságot szavatol számukra, mint amiben akkor érezhetik magukat, amikor bankkártyájukat odaadják a pincérnek. Internetes vásárlásnál a bankkártya fizikailag nincs jelen, a tranzakciót dokumentálják, az adatokat szelektíven kezelik. Annak előnyeiről nem is beszélve, hogy többnapos talpalás helyett az ember munkaidő után otthon, kényelmesen, a számítógép előtt ülve összehasonlíthatja az üzletek kínálatát, az árakat, részletes információkat olvashat és láthat, esetleg más fogyasztók véleményével is megismerkedhet stb.

A business to business modell gyorsabb hazai terjedését elősegíti, hogy itt nincs szó pénzmozgásról, illetve az megtörténik banki átutalással. Másrészt a nagyvállalatok ebbe belekényszeríthetik beszállítóikat, kereskedőiket, mert megtehetik, hogy csak azokkal a cégekkel tartanak fenn üzleti kapcsolatot, amelyek az általuk használt rendszereket maguk is telepítik. Itt tehát kényszerítő körülményről beszélhetünk, míg a business to consumer típusú elektronikus kereskedelem felvirágzásának kulturális vonzatai vannak. És esetünkben anyagi vonzatai – ezt azért tegyük hozzá. Magyarországon az Internet-elérés még mindig drága, a telefontarifák magasak, az otthonról internetezők száma pedig alacsony ahhoz, hogy az imént vázolt esti fogyasztói idill mindennapossá váljék.

CHIP: *Az egészen kis vállalatoknak az Interneten kialakított bevásárlóközpontokban való tárhelybérlést tanácsolja. Egy elmélet szerint ez a modell életképtelen, helyette a már ezt megelőzően is nagy látogatottságot élvező Web-oldalakra érdemes telepíteni az elektronikus üzletet.*

Geist: Szerintem mellékes, hogy milyen Web-oldalon kapott helyet az áruház. Az a lényeg, hogy miként találhat oda a vásárló. Nem kell szükségszerűen egy más okból már látogatott site-on elhelyezkednie, alapvető viszont, hogy a látogatott oldalakról egy kattintással elérhető legyen. Klasszikus példa az Amazon.com. Ha úgyszólván mindenhol ott az elektronikus áruház linkje, ha a keresők és a kereszthivatkozások hozzá vezetnek, akkor mindegy, hogy milyen típusú internetes bevásárlóközpontról van szó. És még egy döntő szempont: a megbízhatóság. Nyilván nem látogatok vissza egy olyan elektronikus üzletbe, amelynek az oldalai időnként lassan vagy egyáltalán nem töltődnek be, ahol

- www.ibm.hu
- IBM – Csomagból bolt. CHIP, 99/10/34

a kezdeményezett tranzakciók nem mindig zajlanak le...

CHIP: *Az állandó nyitva tartás és a termékinformációk egyéni szempontok szerint történő lekérdezhetősége csupán kettő az értéknövelt szolgáltatások közül, amelyeket az elektronikus kereskedelem kínál.*

Geist: Az elektronikus kereskedelemben ezek az értéknövelt szolgáltatások képezik az üzleti verseny terepét. Kedvezőbb helyzetben van az a vállalat, amelyik elsőként jelenik meg a Világhálón egy bizonyos kínálattal. Az utána jövőnek már valami többletet is nyújtania kell, különben a látogató miért szörfözne át az ő oldalaira a korábbról megszokottak helyett? Az Internet sajátsága folytán az e-business (to customer) sokkal inkább vásárlóközpontú lehet, mint a hagyományos kereskedelem.

A technológia interaktivitása, az elektronikus bolt oldalaira látogató vásárlók körében végezhető adatgyűjtés, ezek tárolása és kiértékelése, a fogyasztók egymás közti kommunikációjának lehetővé tétele és bátorítása stb. ideális esetben olyan testre szabott szolgáltatás, bensőséges viszony kialakításához vezet, amelyben mindkét fél nyer.

CHIP: *Ennek ellenére a Világhálón jelen levő legnagyobb vállalatok körében végzett nemzetközi és hazai felmérések egyaránt arról tanúskodnak, hogy többségük nem aknázza ki a technológia adta lehetőségeket.*

Geist: Az IBM felfogásában az e-businesst lehet az alapoktól kezdeni, és lépésről lépésre fejleszteni. Kezdő szinten megteszi egy statikus Web-oldal is, ez később dinamikussá, majd interaktívvá tehető. A fejlődés ütemét nyilván az is meghatározza, hogy egy-egy vállalat konkurenciája hol tart ezen az úton. Magyarországon még beletelik úgy két évbe, mire ez a versenyképesség, a meglévő ügyfélkör megőrzésének feltételévé, röviden a vállalat létkérdésévé válik.

CHIP: *Az Internet-technológia alkalmazásának, illetve felhasználásának költségeit, a kulturális és fogyasztói hagyományokat említettük mint az e-business magyarországi fejlődését lassító tényezőt. Ön szerint az amerikai és az európai kultúra közötti eltérések tükröződni fognak az elektronikus kereskedelem két modelljében?*

Geist: Nem hiszem, hogy az e-business a két kontinensen alapvetően eltérővé fejlődhetne. Európában azonban várhatóan hosszabb lesz a felfutása, mint az Egyesült Államokban. Ugyanakkor elképzelhető, hogy egy európai cég Web-oldalai idővel több extra szolgáltatással, kifinomultabb ügyfélszolgálattal rendelkeznek majd, mint amerikai megfelelőik. Az európai vásárlási szokások szerintem így alakulnak majd át és élnek tovább az e-business korában.

CHIP: *A StarterPack leírásában olvasható, hogy kulcsrakész megoldásról van szó, mely egy óra alatt üzembe helyezhető. A kezdőcsomag vásárlóiként szóba jöhető vállalatok már rendelkeznek működő informatikai infrastruktúrával. Minden inkompatibilitási problémát sikerült eleve elhárítaniuk?*

Geist Éva, az IBM Magyarország e-business üzletágának projektekért felelős vezetője

Geist: Az elektronikus kereskedelem felé vezető úton egy cég a házon belül és a külvilággal folytatott elektronikus levelezés megkezdésével teszi meg az első lépést. Ezt a csoportmunkát segítő alkalmazások használatba vétele és a Web-oldal megjelentetése, tehát az internetes információközlés szakasza követi. A fejlődés következő lépcsőfokát pedig mindennek a dinamikussá, interaktívvá tétele jelenti. Amikor mindez együtt van már, hozzávetőleg attól kezdve beszélhetünk e-businessről az adott vállalatnál.

Az „egyórás" üzembe helyezés az 1-es kezdőcsomagunkra vonatkozik, amely levelezést és csoportmunkát tesz lehetővé a Weben. Ennek a rendszernek nem kell szervesen illeszkednie a meglévő informatikai infrastruktúrába, ezért könnyen telepíthető. Magyarországon – és ezzel nem vagyunk egyedül Európában – az elektronikus levelezés és az ezen alapuló csoportmunka gyakorlata nem terjedt még el olyan széles körben, kultúrája nem áll olyan szinten, mint az Egyesült Államokban. Egy hazai vállalatnak lehet és van ugyan számítógépes hálózata, de egyáltalán nem biztos, hogy levelezőrendszert is használ ezen a hálózaton. Ez a csomag tehát az internetes kultúrával, csoportmunkával történő ismerkedést, az első lépések megtételét segíti.

CHIP: *Elképzelhető, hogy a jelenlegi magyar viszonyok között egy kisvállalat vezetője elbizonytalanodik az új technológiák hosszabb távú beruházással járó bevezetése hallatán. Milyen érvekkel próbálná meggyőzni?*

Geist: Üzletről beszélünk, a befektetés megtérülése természetesen az e-business esetében is döntő jelentőségű. Egyrészt mérlegelni kell, hogy egy olcsóbb megoldás – mondjuk tárhely bérlése egy alacsony díjszabású internetes áruházban – esetleg kevesebb ráfordítást igényel, ugyanakkor ennek megfelelő, szerényebb színvonalú szolgáltatást nyújt számunkra. Kevesebbet fizetünk, de esetleg nem kapjuk meg azt, amit vártunk. Kiábrándulunk, félretesszük egy időre az e-business kérdését, ami lemaradást, végső soron veszteséget eredményezhet. Ugyanakkor tény, hogy az e-business kialakítása egy vállalatnál hosszabb folyamatot feltételez, ennek megfelelően a vállalatnak hosszú távú üzleti stratégiával kell rendelkeznie. A magyar kisvállalatok egy része viszont aligha rendelkezik két évnél hosszabb távú üzleti koncepcióval.

Éppen ezért ezek a csomagok egy egyszerű, alapfokú indítást jelentenek – a nagyvállalatok minden esetben testre szabott e-business megoldásaival ellentétben. Kulcsrakész megoldást, amit azután a vállalattal együtt lehet továbbfejleszteni, a vállalat átalakulásának részeként egyedivé, ebben az értelemben is versenyképessé tenni.

Kis Endre

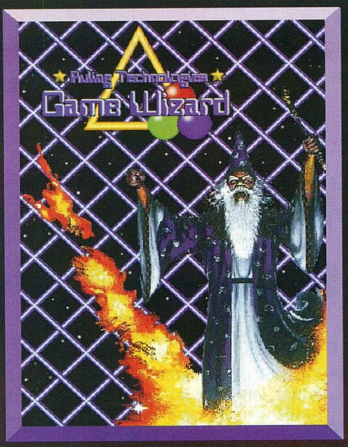

Rockfire™

Játékvezérlők

Rockfire Certified STANDARDS

A létezõ leghatékonyabb játékvezérlõ szoftver!

elhasználóbarát, egyszerû alkalmazás.
Az összes játékvezérlõt kezeli.
Egyedi beállítások.
Megjegyzi az utolsó 10 játék- és vezérlõbeállítást.

A digitális eszközöknél nincs szükség kalibrálásra.
Minden USB-s eszközzel használható.

JS JAZZ

hangfalrendszerek

"Vezető ár/minőség mutatójú termékeket forgalmazunk."

Kelly-Tech Kft., 1139 Budapest, Üteg utca 6. Telefon: 350-1246, Fax: 349-6477 E-mail: sales@kellytech.hu Web: www.kellytech.hu

Minden márkanév és logo a megfelelő cég hivatalosan bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

Leadtek® WinFast®

vezető grafikus gyorsító márkanév az nVIDIA vezető chipjével

WinFast® 3D S320 II

Formula One 3D Champ

RIVA TNT 2

Kimagasló 3D élmény 250M pixel/mp
és 5M háromszög/mp átvitellel
Az Intel Pentium III Katmai új utasításaira
és a 3DNow!-ra optimizálva
300MHz RAMDAC febontás
2048*1536 High Color, 60 MHz-ig
Video-gyorsító DirectShow™ -hez,
MPEG-1 és MPEG-2
DDWG kompatibilis, digitális kimenet (opcionális)
Microsoft® Direct3D™ és OpenGL™ ICD
Windows 9x/NT-hez
2/4-szeres AGP interfész

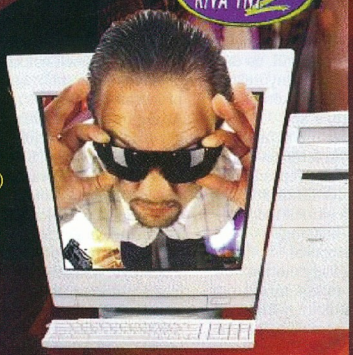

Leadtek®
We Make Dreams a Reality

Speed Runner

*Grafikus órajel-állítás
*Memória órajel-állítás

Nagyteljesítményű hőleadó hűtők

*A stabil tuningoláshoz

Egyedi feszültségszabályzó

*A stabilabb rendszerkörnyezet eléréséhez
*a 2/4-szeres alaplapi AGP-sebbesség beállításához

WinFast® 3D S320 V

All the Thrills without the Frills

128-bit TwiN-Texel architektúra
nagy teljesítményű
2D/GUI/Direct Draw gyorsítás
Intel Pentium III Katmaira és
3DNow!-ra optimalizált
nagy teljesítményű Direct3D és
OpenGL implementáció
250 Mhz RAMDAC 1920*1200
felbontás 75 Hz True Color
DirectShow, MPEG-1, MPEG-2
és INDEO video gyorsítás
AGP 4X/2X interfész

Leadtek®
We Make Dreams a Reality

WinFast® 3D S325

Sky Scorching AGP

Kimagasló 3D élmény 250M
pixel/mp és 5M háromszög/mp
300 Mhz RAMDAC 1920*1200
felbontás 75 Hz True Color
Digitális és NTSC/PAL kimenet
Növelhető teljesítmény
Speed Runner-el
és a WinFast új driverrel
DirectShow, MPEG-1 és
MPEG-2 video-gyorsítás
AGP 2/4-szeres AGP

Leadtek®
We Make Dreams a Reality

"Vezető ár/minőség mutatójú termékeket forgalmazunk."

Kelly-Tech Kft., 1139 Budapest, Üteg utca 6. Telefon: 350-1246, Fax: 349-6477 E-mail: sales@kellytech.hu Web: www.kellytech.hu

Kelly-Tech

Minden, márkanévként használt megjelölés a megfelelő cég bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

Intel
ATA-100

Lesz. Jövőre. Az Intel Camino II-ben. Amint többet tudunk, azonnal írunk róla.

3Dfx
T-puffer

A T-puffer több technológia átfogó neve. Lényege, hogy egyszerre nem egy, hanem több képkocka készül, és ezek „átlaga" kerül képernyőre. Ezzel rengeteg trükköt lehet megvalósítani, a két legfontosabbat mutatjuk be. Az első, hogy a ferde és görbe vonalak az eddigi lépcsőktől megszabadulva fantasztikus simasággal jelennek meg (spatial anti-aliasing). A másik a temporal anti-aliasing vagy motion blur: ha egy mozgó tárgyat lefényképezünk vagy filmre veszünk, az nem éles, hanem kissé elmosódott. Ezt valósítja meg a temporal AA.

ALi, nVidia
Integrált grafika

Az ALi chipkészletei ezentúl komoly grafikus képességekkel lesznek felruházva, hiszen a cég az nVidiával kötött szövetséget ennek biztosítására. Az olcsó gépekbe csak így kerülhet komoly 3D-s videovezérlő. A külön kártya, sőt már a külön chip is túl drága volna.

AMD
A kicsik...

Az Athlon megjelenése nem jelenti azt, hogy az AMD elhanyagolná a piac alsó szegmensét, sőt! A K6-2-ből megjelent az 500 MHz-es változat, az 500 MHz-es Celeronnal azonos áron (167 dollár). A jelenlegi gyártástechnológiával ennél gyorsabb K6-2-t nem is nagyon lehet készíteni. Karácsonykor már várható viszont az 550 MHz-es verzió, de azt 0,18 mikronos technológiával készítik, külső frekvenciája valószínűleg 133 MHz lesz. A K6-III 500 is csak ekkorra várható, mert ilyen sebességű cache-t gyártani nem egyszerű. 2000-ben mindenesetre megmarad még a K6 mag, bár jövő nyáron már az Athlon Select is várja majd a kedves vevőket.

...és a nagyok

A normál Athlonnál és az előbb említett Athlon Selectnél lesznek sokkal, de sokkal gyorsabb processzorok is.
Az augusztusi számunkban egy futó szövicc erejéig már megemlékeztünk a Slot B-ről. Október ötödikén várhatóan megjelenik ez a Slot – és a bele való Athlon Ultra. Valószínű, hogy eleinte a Xeonhoz hasonlóan „csak" 1-2 Mbyte másodszintű cache lesz a processzorban, de ígéret szintjén már létezik a 8 Mbyte, sőt technológiai jegyzet a 16 Mbyte-osról is van. Hogy a Slot B hány processzort támogat majd egyszerre, egyelőre rejtély, de szinte bizonyos, hogy legalább négyet vagy nyolcat – az AMD minden bizonnyal ez utóbbi számot erőlteti, hiszen az Intel is csak most lépett piacra a nyolcprocesszoros rendszereivel, és jelzésértékű lenne, ha szinte azonnal letámadnák ezen a piacon is. Ezzel kapcsolatban egy érdekes történet: még a Pentium Pro idején a legtöbb komolyabb szervergyártó előrukkolt a saját tervezésű nyolcprocesszoros gépével. Az Intel is úgy gondolta, hogy az akkoriban megjelenő Xeonhoz nyolc processzort támogató chipkészletet fog készíteni. Ehhez megnyerte szövetségesnek a Compaqot, amely az azóta eltelt három hosszú év alatt sem rukkolt elő saját tervezésű „nyolcassal".

- www.amd.com/athlon/techdocs/pdf/20734.pdf
- Az Athlonról bővebben: CHIP, 99/9/75 és 99/10/87

Apple
Ez az én házam!

A 80-as években több távol-keleti gyártó az Apple II házát használta öntőformának a saját gépházának présszerszáma elkészítésekor. Ezt a gyakorlatot hamar elintézték az Apple ügyvédjei. Az eset most újra megismétlődött. Az iMac-nél ugyan nem ilyen tiszta ügy a klónozás, de az eMachines eOne-jára és a Future Power ePowerére ránézve szinte lehetetlen, hogy ne az iMac jusson az eszünkbe. Egybeöntött, többé-kevésbé átlátszó ház, kék és fehér műanyag, hasonló színek a billentyűzeten és az egéren – nos, ezek valóban az iMac stílusjegyei. Az eMachines temetheti magát: egy szóvivőjük azt mondta, hogy megkíséreltek az iMac sikeréből hasznot húzni, és az eOne-t áruló boltokban elolvasható a tíz pont, hogy miért vegyen a kedves vevő eOne-t iMac helyett.
Azt mondják, hogy az eOne nem is PowerPC, hanem Wintel gép, tehát szinte semmi az iMac-hez képest. Minthogy mindkét gép azonos célközönséget céloz, abszolút érdekelten, hogy mi van benne. Ráadásul az Apple-nek szó szerint az életéről van szó, tehát valószínűleg teljes erőbedobással fog küzdeni az igazáért. Fő bevételforrása ugyanis az iMac, tehát nem engedheti meg magának, hogy a tajvaniak csak úgy lenyúlják az ötleteket. Az iMac sikerére támaszkodva jelenleg szárnyal az Apple, szeptember másodikán részvényeinek árfolyama elérte a 73,5 dollárt, ami rekord az Apple történetében.
Utoljára 1991-ben volt 70 dollár fölött (72,75-os csúccsal), amikor a System 7 és a PowerBook piacra dobására készültek.

Bitboys
Glaze 3D

Egy teljesen ismeretlen cég, a finn Bitboys érdekes 3D-gyorsítóval rukkolt elő. A Glaze 3D chip különlegessége, hogy 9 Mbyte beágyazott, 0,2 mikronos csíkszélességgel gyártott memóriát tartalmaz. Mindemellett a kártyán még elhelyezhetünk 128 Mbyte SDRAM-ot is, amit egy 128 bites sínrendszeren ér el. És ha ez sem elég, akkor az AGP sínen keresztül

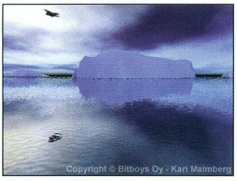

A többi chipkészlet száguldása ezen a jéghegyen akad meg?

a rendszermemóriát is használhatja. A beépített memóriát 12 Gbit/s, a mellette lévő RAM-ot pedig 3 Gbit/s sebességgel éri el, az AGP 4x pedig 1 Gbit/s sebességre képes. Ennek ellenére a különböző típusú memóriákat a kártya egyenrangúan használja, tehát egyetlen textúra adatai is több helyre kerülhetnek. A cég eddig két típust jelentett be, melyek jövő év elején kerülnek piacra, és egy harmadik várható a jövő év közepén. A Glaze 3D 1200 egy, a Glaze 3D 2400 kettő, a Glaze 4800 pedig négy ilyen különleges chipet tartalmaz. Hogy a chipek miként dolgoznak együtt, azt a cég nem árulta el, de azt cáfolta, hogy a szokásos részterületekre vagy sorokra osztásos módszert alkalmaznák.

Flash memória
Áresés

Amit a digitális kamerák nem voltak képesek elérni, azt az MP3-lejátszók igen: lenyomják a flash memória árát. A digitális kamerák túl drágák ehhez, mert azokban

az érzékelőrendszert is meg kell fizetnünk.
Egy MP3-lejátszóban viszont szinte csak a flash memória képvisel jelentős tételt.
Dél-Koreában a 16 Mbites chipek gyártásáról átálltak a 32 Mbitesekre, nehogy itt is hiány lépjen fel. Egy Mbyte flash memória ára 1,5-ről 1 dollárra zuhant.
A Samsung egészen odáig elment, hogy DRAM-gyártó kapacitásának egy részét átállította flash-gyártásra. Pedig a DRAM-gyártásból is származott némi profitja: mintegy 2,5 milliárd dollár a most lezárt pénzügyi évben. Természetesen ez az átállítás alig észrevehető csökkenést jelent a DRAM-ok tengerében, viszont megduplázta a flash IC-gyártás kapacitását.

GPS

Rendben vagyunk

Idén és jövőre a legkülönbözőbb dátumproblémákkal kell szembenéznünk. Az első komoly, világszerte jelentkező probléma a GPS-eké volt – ezek akkor átvészelték a dolgot. 1980 január hatodika óta számolta a rendszer a heteket 10 biten, ez összesen 1024 hetet engedett meg, ami 1999 augusztus 22-én lejárt.
És nem történt semmi komoly baj! Az 1995 előtt készült modellek egy része azt hitte ugyan, hogy 1980 január hetedike van, de az időt, és ami még fontosabb, a pontos koordinátákat mutatta tovább. Mivel a polgári életben elterjedt készülékek többsége 1995 utáni, gond már nemigen volt ezekkel, bár Japánban a Pioneer kapott néhány száz telefont, hogy egyes felhasználók autójának nem működik a navigációs rendszere. Az amerikai parti őrség óriási légi és vízi flottájából mindössze tizenkét járművön okozott komoly problémát – amit egy ki-be kapcsolással meg is oldottak menten. A szakértők kissé megnyugodtak: kitűnően ment a próba, egy kisebb gyűlést még tartott a világ a „négy kilences napján", azaz szeptember 9-én (9/9/99), azután következhet a premier – 2000. január 1. hajnalán.

IBM

Ultragyors merevlemezek

A merevlemezek sebessége ugyan folyamatosan nő, de sajnos messze nem olyan ütemben, mint a kapacitásuk. Az IBM új technológiája talán segíthet ezen.
A szakembereknek a jelenleg kísérleti szakaszban lévő eszközöknél kétszer, a forgalomban lévőknél pedig háromszor sebesebb merevlemezt sikerült előállítaniuk. A technológia lényege az, hogy rendkívül magas frekvenciájú árammal hajtanak meg egy kobalt-réz-kobalt „szendvicset", így hozva létre a szükséges mágneses teret.

Gyors busz?

De mennyire! Az IBM következő generációs Power4 chipje 500 MHz-es buszt fog használni. A bemeneti oldalra egy FIFO-t tettek, ezzel feloldották a teljesítmény egy

THE STATISTICS
$ 11 billion of developer's income is lost to piracy

Use Rainbow's anti-piracy solution

Rainbow SuperPro is the first hardware key design for a USB port.

Rainbow SuperPro is the smallest hardware key in the world for parallel ports.

PolyWare

H-6000 KECSKEMÉT, Pf 606

Tel/Fax: (76) 481-236
Email: polyware@mail.matav.hu
Web: www.polyware.matav.hu

Get your developer's kit now on http://www.polyware.matav.hu/form.htm or call (76) 481-236

Visit us on Compfair - Oct 12-16 - stand # 311, pavillon A

GeForce: a világ első GPU-ja

hagyományos gátját: az órajel periódusának hosszabbnak kellett lennie, mint az interface leghosszabb késése, különben adatvesztés lépett volna fel. Ez a technológiai búvészmutatvány különösen fontos olyankor, amikor egy nagy sebességű chipen belül több processzormag is van – márpedig a Power4 ilyen –, mert ebben az esetben már a drótban megtett út ideje is számít. Így tehát a majdan megjelenő 1 GHz-es Power4 az órajeléhez képest is elképesztő teljesítményre lesz képes.

Intel

Gyorsan változó paletta

Az Intel processzorpalettája egyre inkább egy kaleidoszkópra kezd hasonlítani. Mindössze márciusban jelent meg a 450 MHz-es Pentium III, és már meg is szüntették a gyártását. Úgyszintén megszűnik a dobozos 350, 400 és 450 MHz-es Pentium II, valamint az 500 és 550 MHz-es Xeon termelése. Tehát a Pentium II család kihal. Ez persze nem jelenti azt, hogy ezek a processzorok varázsütésre felszívódnak a piacról, akár évek múlva is találkozhatunk még velük. Mindössze annyi történik, hogy az Intel nem készít már több PII-est, mert másra fordítja erőforrásait. Egyrészt új Xeonok jelentek meg, és hamarosan piacra kerül a Coppermine (lásd alább). Addig is tovább keményedik az árverseny: miközben az új 600 MHz-es Pentium III 700 dollár, az 550 MHz-es már csak 490, az 500 MHz-es pedig mindössze 255. Az azonos órajelű Athlonok ára 615, 499 és 249 dollár. Ez persze nem teljes kép, mert szinte általános az a vélemény, hogy az Athlon gyorsabb, mint az azonos frekvenciájú Pentium III, ráadásul már 650 MHz-es Athlon is létezik, bár azért 849 dollárt kell fizetnünk.

Coppermine

Az Intel ezentúl a megahertz jelölések után odabiggyeszt néhány betűt, hogy megkülönböztesse az azonos órajelű, de különböző processzorokat. Ilyet már láttunk a 300-as Celeronoknál, amikor a cache-sel rendelkező változatok kaptak egy A betűt. A 133 MHz-es külső órajelű processzorok B betűt kapnak, a 256 Kbyte chipre integrált cache-t tartalmazó, fejlett változat pedig egy E betűt. Ez utóbbi fedőneve Coppermine. Megjelenése lapunk megjelenésével egy időben várható. Először 667 és 700 MHz-es órajelűre számíthatunk.

Merced tesztfilmek

Az Intel állítása szerint a Digital Domain lesz az egyik tesztpartnere a Merced bevizsgálásában. A Digital Domain művészei azonban továbbra is ragaszkodnak az Alpha processzorokhoz, melyekkel olyan filmek speciális effektusai készültek, mint az Ötödik elem, a Titanic, a Kedvenc marslakóm, és még sorolhatnánk. Természetesen az sem kizárt, hogy több szerverfarm is legyen egy cégnél.

Önálló 3D vége

Az Intel 752-es és 754-es chipjei csak chipkészletbe integráltan jelennek meg. Még az Intel sem bírja azt a könyörtelen ár- és teljesítményharcot, ami a grafikus kártyák területén zajlik. Most még azt sem lehet tudni, hogy mi történik a következő generációval, a Capitola és Indian Beach fedőnevű chipekkel – az is előfordulhat, hogy azokat ki sem fejlesztik, hanem ismét más gyártótól veszik át a chipkészlet 3D-s részét.

A Savage első képei

Persze az is lehet, hogy önálló kártyákon is találkozunk majd velük.

Iwin

Commodore-vásárlás

Az Iwin munkaállomásai és szerverei Amiga-alapúak, Web-helye pedig a Commodore-rajongókhoz szól. Nem csoda tehát, hogy megpróbálja megvenni a Tuliptól a Commodore nevet és logót. A Tulip '97-ben

vette meg a Commodore-t, és az amigás részleget hamarosan továbbadta a Gateway-nek.
A Commodore név alatt megjelentetett PC-i nem arattak sikert, tehát valószínű, hogy a Tulipnak ma már egyáltalán nem kell a Commodore. Hogy aztán az Iwin képes lesz-e valami újat alkotni e legendás névvel – az más kérdés.

Fujitsu, Siemens
Egyesülés

Természetesen nem a két óriáscég egyesül, csak a PC-s részlegük. Valójában arról van szó, hogy a Siemens elegánsan kivonul a PC-s üzletágból.
Az új név ennek megfelelően Fujitsu Siemens lesz, amiről idővel szerintünk majd lekopik a Siemens. Korábban a Siemens már önállósította félvezetőrészlegét Siemens Infineon néven. Helyettük inkább más, nagyobb profittal kecsegtető üzletágakkal foglalkozik.

Microsoft
Intellimouse Explorer

Ez az októberben várható optikai egér többi „fajtársával" ellentétben várhatóan nem igényel magának saját, különleges egérpadot. Ehelyett másodpercenként ezerötszázszor „körülnéz", és a benne lévő DSP segítségével állapítja meg a helyzetét.
Ez működőképesnek hangzik, csak arra lennénk kíváncsiak, hogy mit csinál, ha valaki egyszerűen felemeli, és arrébb rakja.

nVidia
GeForce 256

Az nVidia következő kártyájának neve GeForce 256. Ez hatalmas terhet vesz le a processzor hátáról azzal, hogy a 3D-s sokszögek átalakítását és megvilágítását maga végzi, méghozzá félelmetes gyorsasággal.
Az nVidia szerint a GeForce megérdemli a Graphics Processing Unit nevet, mert gyakorlatilag minden feladatot átvesz a processzortól. Különlegessége még, hogy támogatja az AGP „fast write" módját, ami lehetővé teszi, hogy a CPU közvetlenül a videokártya memóriájába írjon. Ez ugyan az AGP 2x specifikáció része, de mivel elég bonyolult, ezért senki nem valósította meg – pedig a 2D-s grafikát és a videolejátszást is felgyorsíthatja.

Siker siker hátán

Nemrég még pereskedett az SGI és az nVidia, most egymás keblére borulnak: közös fejlesztésekben állapodtak meg. Ennek kapcsán az SGI-től sokan át is kerülnek az nVidiához.
Az nVidia használhatja az SGI szabadalmait, az SGI pedig gyártja és használja majd az nVidia chipkészleteit. Mindez valószínűleg bebiztosítja az nVidia jelenlegi előnyét: míg a legnagyobb vetélytárs, a 3Dfx veszteséges negyedévet zárt, az nVidia nyereséges. Persze szokás

szerint semmi sem feketefehér: a 3Dfx leginkább az STB beolvasztásának költségei miatt szenvedett veszteséget, és fél éven belül ez a folyamat lezárul. Akkor pedig a 3Dfx ott áll majd saját kártyagyártójával.

S3

Savage2000

Az S3 Savage2000 chipkészlete tovább küzd az nVidia és a 3Dfx által meghatározott játékpiacon. A GeForce-hoz hasonlóan maga kezeli a transzformációkat és a megvilágítást, de ezenkívül a képességek kétségkívül látványos listáján semmi olyan nincs, ami a GeForce vagy a T-puffer valódi konkurensévé tudná tenni.

Sanyo

Zenejátszó

Egy akármilyen hordozható zenelejátszó már nem olyan hír, ami bekerülne összeállításunkba. A Sanyo egysége azonban más, mint amit a Philips, a Matsushita vagy a Toshiba készül piacra dobni. Az egyik fő különbség, hogy az MP3 mellett a Liquid Audio cég Secure Portable Player Platform (SPPP, SP3) formátumát is lejátssza. A másik, hogy a Texas Instruments (TI) DSP-jét használja majd. A Sanyo, a Liquid Audio és a TI együtt árulja majd a technológiáját. Három, szinte teljesen különböző profilú cég szövetsége – általában furcsa lenne, de nem a feltörekvő digitális zene piacán. Akkora piacnak tűnik ez, hogy mindenki igyekszik jelen lenni.

SGI

Önállósodó részlegek

Az SGI sikeréhez – kevésbé finoman: életben maradásához – nem elegendő egy névváltás. Leválasztják a Cray gépeket, és valószínűleg el is adják a céget. Szintén leválik az NT-s üzletág, és a jövőben más cég fogja gyártani ezeket a gépeket. A költséges kutató-fejlesztő munkát pedig – mint fentebb olvashattuk – szépen áthárították az nVidiára. (Az nVidiát persze nem kell sajnálni.) Az OpenGL valószínűleg továbbra is az SGI kezében marad. A szoftverek terén is komoly változások zajlanak: például az NT nem az övék (az Irixről és egyebekről e számunk Szoftverböngészőjében olvashatnak).

SN-1

Az SGI is a Hewlett-Packardhoz hasonló utat követ a Mercedre alapozott szerver megjelentetésénél. Az SGI SN-1 (Scalable Node) először a jelenleg is használt MIPS processzorokkal jelenik meg, és amikor már kapható lesz a Merced, akkor upgradelehetünk arra. A Mercedet az SGI a tudományos számítások piacán szeretné értékesíteni. Noha ez a 8-10 milliárdos piac eltörpül a hagyományos üzleti piac mellett, mégis vannak előnyei – például egy cég sokkal kevésbé hajlamos gyors architektúraváltásokra, mint egy kutatóintézet.
Az SN sorozat az Origint, az SGI zászlóshajóját fogja leváltani a következő két év során. Az Origin legnagyobb változatában jelenleg 256 processzor van, de már tesztelik az 512 processzoros kiépítésűt is.

Sony

Műanyag merevlemez

Egy merevlemez fontos alkotóeleme az alumíniumból vagy üvegből készülő tányér, amire aztán némi mágnesességre érzékeny anyagot hordanak fel. Ezt a tányért a Sony és a Nippon Zeon kémikusai 30-40%-kal olcsóbb műanyaggal tudták helyettesíteni.
Ez természetesen olcsóbb merevlemezeket jelent majd, bár egyelőre nem nyilatkoztak, hogy mikortól lehet ezeket kapni.

Tajvan

Alkatrészhiány

Hogy hiány van DRAM-ból és TFT panelből, az nem újdonság. Nem enyhített ezen az augusztus eleji hétórás, egész Tajvant érintő áramszünet sem. Nem a kínai néphadsereg indult be, csak egy oszlop dőlt el, ráadásul amikor ezt be akarta mondani az államfő, akkor a tévé mondott csődöt...
Az emberek idegein kívül tönkrement 150 ezer gyártás alatt lévő félvezetőszelet, amiből közel másfél millió 64 Mbyte-os modul készülhetett volna.
A kész, de még tokozatlan szeletekből is sok megsérült, mert ezeket állandó hőmérsékleten kellett volna tartani. Ráadásul egy félvezetőgyártó gépsor nem villanykörte, hogy fel-le lehessen kapcsolgatni: mintegy két hétbe telik, amíg újra beindulhat a tömegtermelés. Mindehhez tegyük még hozzá, hogy az Intel a BX és ZX chipkészlet iránti igények felét sem képes kielégíteni.
De a lista nem itt ér véget: már az olyan, szinte filléres alkatrészekből sincs elég, mint az ellenállások és a kondenzátorok. Mindez áremelkedést jelent egy olyan piacon, amely szinte soha nem élt meg ilyet.

Via

Cyrix Gobi

A Via felvásárolta a Cyrixet, és jóslatunknak megfelelően bejelentette, hogy megvásárolja a Centaurt is. Most várhatjuk a különféle mixtúrákat. Az első processzoruk még tiszta Cyrix: a Gobit adják ki még az idén. Ez Socket 370-esbe illeszkedik. Bennfentesek szerint nem elég gyors a processzor, hiányzik belőle a manapság egyre elterjedtebb integrált cache. A Centaur kapcsán nagy a zűrzavar, ugyanis miután elhangzott a Via szándéknyilatkozata, a Centaur anyacége, az IDT keresztlicenc szerződést kötött az Intellel. Az Intel és a Via igencsak rosszban van, és lehet, hogy e szerződés segítségével, valamilyen furmányos jogi manőver útján alapot szeretnének teremteni egy szabadalomsértési vádnak. Persze az is előfordulhat, hogy ennek semmi köze a Via vásárlási szándékához, és az Intelt egyszerűen csak az IDT fejlett SRAM technológiája érdekli. Azt ugyanis senki nem tudja, hogy mely technológiákat adják át egymásnak.

X10

MP3 Anywhere

Az X10 (kiejtése majdnem azonos a „bővít" szóval) elsősorban otthoni hálózatairól ismert: ezek vezérlik a riasztókat, a lámpákat stb.
A cég vezetői most úgy gondolják, hogy találtak egy másik jövedelmező piacot: az MP3-at. Ezentúl nemcsak PC-n, hanem a hifitornyunkon is hallgathatjuk az MP3 formátumú zenéket.
Ehhez kell egy 88 dolláros (mintegy 21 ezer Ft-os) csomag, amiben van egy adó, egy vevő és a megfelelő szoftver.
A PC-be kerül az adó, a hifihez kapcsolódik a vevő, és már szólhat is a zene. Természetesen nem kell

MP3 a nappaliban

elballagnunk a géphez új számok betöltéséhez sem, a csomaghoz tartozik egy univerzális (mellesleg minden más X10 termékhez jó) távirányító, ami megoldja a problémát.

➧ www.x10.com/mp3_x10/mp3_anywhere.htm

Négyesi Károly

ASUS 440BX a PIII-as Alaplapcsalád

10 Újdonság:

P3B-F

1. Biosból állítható frekvencia
2. Biosból állítható CPU feszültség
3. Slot 1 Pentium III 700MHz+
4. SUSPEND-TO-RAM
5. Slot 6db
6. Állítható CPU, RAM és PCI bus sebesség
7. Auto ventilátor fordulatszám kezelés
8. Wake on Lan funkciók
9. Boot támogatás: IDE / SCSI / MO / ZIP / JAZZ / FLOPPY
10. PC 99 / PCI v2.2 / DIM v2.3 / MEM v2.0 / ACPI SZABVÁNYOK TÁMOGATÁSA

The Macro GALAXY PC

PIII-as PC-k GALAKTIKUS TELJESÍTMÉNNYEL FÖLDI ÁRAKON!!!

ASUSTeK COMPUTER INC.
http://www.asus.com.tw

A Macroda Kft az ASUS termékek KIZÁRÓLAGOS disztribútora Magyarországon!

A TISZTA FORRÁSBÓL SZÁRMAZÓ TERMÉKEKEN MINDIG EZ A LOGO VAN.

A Tiszta Forrásból származó alaplapokra 2 ÉV garancia van!

1012 Budapest Attila út 63sz. Tel: 214-2392 Fax: 355-5173 www.macroda.hu

MACRODA
http://www.macroda.hu

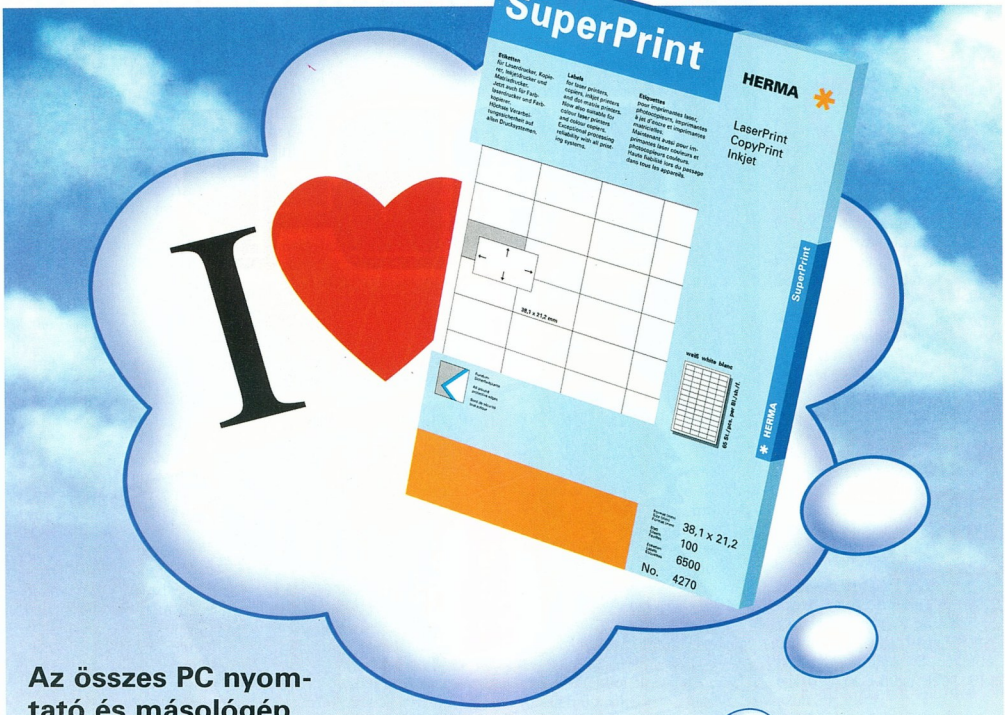

Az összes PC nyomtató és másológép véleménye azonos:

a Herma SuperPrint – a tökéletes etikett a PC nyomtatókhoz, a színes lézernyomtatókhoz és másológépekhez. Kiváló minőségű alapanyag a legjobb nyomtatási minőséghez és a legnagyobb feldolgozási biztonsághoz. Több, mint 300 kivitel különböző anyagokból és színekben. Egy program, mely minden kívánságát teljesíti.

Nagyszámú különleges és speciális méretek rendezőkhöz, CD-khez, floppykhoz, videókazettákhoz, MC-hez.... És az etikettek kényelmes elkészítéséhez: a HERMA Label Designer 2.0. A HERMA etikettek beszerezhetők a papír-írószer és irodaszer szakkereskedőknél. Részletes információk közvetlenül az importőrtől.

Igen,

a SuperPrint érdekel engem.
Kérem, küldjenek térítésmentesen részemre próbacsomagot részletes információkkal és CD-ROM-mal.
Igényét a 206-1809-es faxszámra kérjük elküldeni.

Név .....

Cim .....

Irányítószám FQ 42

HERMA
a csúcsminőségű etikett

VICOM Budapest Kereskedelmi Kft
1117 Budapest, Galvani út. 6.
Tel.: 206-1799; 206-1800; 206-1803
Fax: 206-1809

Diamond Fire GL1

Ne játssz a tűzzel!

A Diamond neve a professzionális felhasználók között is ismerősen cseng. A Fire GL1 nekik készült. Használatához legalább 233 MHz-es Pentium II-re épülő gép és AGP foglalat kell. Támogatja a Pentium III

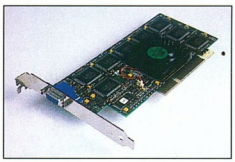

Fire GL1 – IBM chippel

Streaming SIMD utasításait, és nagyon jól érzi magát többprocesszoros környezetben. Bár kifejezetten 3D-s eszköz, a „sima" VGA funkciókat is ellátja, tehát nem kiegészítő kártya.

Legfontosabb eleme a 256 bites, IBM által készített grafikus processzor és a hozzá kapcsolódó 32 Mbyte SGRAM. A memórián a képpuffer, a Z puffer és a textúrák osztoznak. Sajnos a chipről szinte semmit nem lehet tudni, az IBM nagyon kevés információt adott ki róla. Annyi azonban mégis kiderült, hogy másodpercenként 15 millió élsimított vektort tud kiszámítani és megjeleníteni.

A kártya csak Windows NT-vel működik, abból is a legöregebb az SP3-ra javított változat lehet. Ott viszont teljes hardveres OpenGL megjelenítést (1.2-es verzió) valósít meg, és persze hardverből tud Gouraud-árnyalást, bilinear és trilinear MIP-mappinget, alpha blendinget, ködöt, élsimítást – és még sorolhatnám a funkciókat. Kifejezetten gyors kártya, így valós időben tud valósághű 3D-s nézetet biztosítani tervezőrendszerekhez.

Hogy nem játékosok részére készült, azt leginkább az ára jelzi: áfa nélkül 255 200 Ft, a garancia 5 év.

Nagy Zoltán

- Pixel Multimédia
  ☎ 266-2598
- www.pixel.hu
- www.diamondmm.com/products/current/firegl1.asp

Freecom CD-RW Recorder

Mozgó CD-író

A CD-írás általában nagy teljesítményű, erre kijelölt gépeken szokott történni a selejtek számának csökkentése érdekében. A nyersanyag és az írók fejlődése azonban lehetővé tette, hogy lazítsunk ezeken a feltételeken.

E lazítás eredménye a Freecom termékcsalád, melynek tagjai lehetővé teszik, hogy szinte bárhol és bármikor lementhessük adatainkat CD-re. A család legfontosabb tagja a Freecom CD-RW Recorder, vagyis a CD-író. Ez gyakorlatilag egy külső ház saját táppal és egy univerzális csatlakozóval, melyhez a Freecom adaptereket lehet illeszteni. A házban egy Ricoh CDRW7040A kapott helyet, amely 4-szeres sebességgel ír, 20-szorossal olvas, írópuffere 2 Mbyte. Természetesen újraírható lemezt is tud „sütni", és ismeri a gyorstörlés funkciót, amelylyel viszonylag rövid idő alatt újra írhatóvá lehet tenni a CD-RW korongot.

Az íróhoz az Adaptec Easy CD Creator szoftvert és egy párhuzamos illesztőt mellékeltek, így minden külső kiegészítés nélkül alkalmas CD-írásra. A párhuzamos porton keresztül minden további nélkül lehet CD-t írni, de arra ügyelni kell, hogy maximális sebességen már a rendszer korlátait feszegeti. Noteszgépekhez kifejezetten előnyös a PC Card illesztő, amely a leggyorsabb, 9-szeres sebességet tudja biztosítani a CD olvasásához, és ez terheli legkevésbé a rendszert. Aki nem bízik a párhuzamos portban, és nincs PC Card csatlakozója, annak érdemes megvennie a Freecom USB illesztőt. Ezt csupán be kell dugni az íróba és a számítógépbe, telepíteni kell hozzá a drivert, és már indulhat is a munka. Az USB kábel előnye, hogy nem csak PC-n, hanem Macintoshon is alkalmazható.

A gyakorlatban jó benyomást tett rám az USB-s rendszer. 4-szeres sebességgel még a háttérben is gond nélkül lehetett írni, minközben más programok (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, SETI stb.) futottak a gépen. Az íróprogram pufferjelzője legfeljebb 80%-ra esett vissza, de minden esetben vissza tudta tornázni magát. Összességében egy jól használható készülék, amihez már csak egy jó hordtáska hiányzik (hiszen mobil eszközről van szó).

A Freecom mobil CD-írója és az univerzális csatlakozó

Az alapgép ára áfa nélkül 129 000 Ft, a PC Card csatlakozóé 13 900 Ft, a PC-s USB csatlakozóé 16 900 Ft. A maces USB csatlakozó szoftverrel együtt 22 500 Ft.

A garancia mindegyik termékre 1 év.

Nagy Zoltán

- Napfény Kft. ☎ 204-7333
- www.freecom.de/frames3.htm

Fujifilm MX-2900ZOOM

Digitális (Fuji)film

A Fujifilm MX-2900ZOOM digitális fényképezőgép típusjelzéséből egyértelműen kiderül, hogy egy zoomos objektívvel ellátott készülékkel van dolgunk. Az objektív gyújtótávolsága (35 mm-es formátumra átszámítva) 35–105 mm-nek felel meg, fényereje az átlagosnál valamivel kisebb (F/3,3 – F/5). Az objektív látószöge növelhető egy opcionális széles látószögű adapterrel. A gyújtótávolság tartomány ekkor mintegy 28–80 mm-nek felel meg.

Fujifilm MX-2900ZOOM, a széles látószögű adapterrel

A gép CCD-je 2,3 megapixeles és 1/1,7 col méretű, ami legfeljebb 1800×1200 képpontból álló digitális fotók megörökítését teszi lehetővé (ezek a 3 különböző erősségű tömörítés mellett veszteség-

mentesen is rögzíthetők). A CCD érzékenysége ISO 125-nek felel meg. Automata módban a záridő 1/4 s és 1/2000 s között lehet, míg ha manuálisan állítjuk a megvilágítás idejét, akkor 3 s és 1/1000 s közötti érték közül választhatunk.

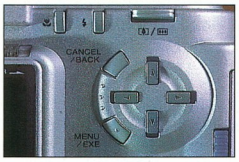

A „navigációs központ"

A fényképezőgépen a záridő és a fehér-egyensúly mellett a rekesz is állítható manuálisan, bár ez a funkció kissé korlátozott, ugyanis csak F/4-es vagy F/8-as érték választható a menüből. Az említetteken kívül kézzel szabályozható még az élességállítás is. A gép menüjéből háromféle fénymérési mód közül választhatunk az adott szituációnak megfelelően (szpot, középre súlyozott és 64 zónás). A megvilágítás 1/3 Fé lépésekben korrigálható, amennyiben szükséges.

A gép optikai keresőjét dioptria-korrekcióval is ellátták. A kereső elhelyezése viszont olyan, hogy gyakorlatilag csak a jobb szemünkkel használhatjuk, különben minduntalan hozzányomódik az orrunk az LCD kijelzőhöz.

Az MX-2900ZOOM-ot ellátták beépített vakuval, de szerencsére külső is csatlakoztatható hozzá. A belső vaku használatakor egyébként bizonyos határok (+/- 2/3 Fé) között szabályozható annak teljesítménye.

A gép hasznos szolgáltatásai közé tartozik, hogy a képek a visszanézésnél kinagyíthatók, így az LCD-n is ellenőrizhetők a részletek, nem csak a számítógépbe való áttöltés után. Egy másik érdekes (de inkább csak a kezdőknek szánt) szolgáltatás, hogy a fényképezőgép a leggyakoribb fotótémákhoz (tájkép, portré, csoportkép) igazítva segédvonalakat jelenít meg az LCD-n a képkomponálás megkönnyítéséhez. A képeket Smartmedia kártyán tárolja. A gép áramellátásáról litiumion akkumulátor gondoskodik (töltőt is adnak hozzá).

Érdemes még megemlíteni, hogy a Fujifilm MX-2900-ZOOM kompatibilis a DPOF (nyomtatás előrendelés) szabvánnyal, sőt lehetőséget ad arra is, hogy a képnek csak egy adott részét nyomtassuk ki. Nettó ára 272 000 Ft, a garancia pedig 1 év.

Csábi József

- Fujifilm Magyarország ☎ 350-5512
- www.fujifilm.com
- A fény leképezése – CHIP, 99/8/60

DeskJet 815: kiegyensúlyozott teljesítmény

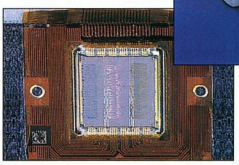

A nyomtatófej fúvókái

jobb eredményt kapjunk a papíron.

A HP-től megszokott módon a nyomtató drivere magyarul kommunikál a felhasználóval. Minden karbantartó és beállító funkció a driveren keresztül érhető el, így a kalibrálás is, melyet ez a típus sajnos még nem tud magától elvégezni (más HP típusok már képesek rá). A nyomtatási sebességre nem lehet panasz, a készülék ezen a téren is elfogadható teljesítményt nyújt. Nettó ára 50 500 Ft, a fekete patron 7200 Ft, színes pedig 8500 Ft. A nyomtatóra a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- HP Magyarország Vevőszolgálat ☎ 343-0310
- HP Buda Szakáruház ☎ 466-6257
- www.hp.hu

Mérési eredmények

Szöveges dokumentum: 5,6 lap/perc
Összetett oldal: 281 s/oldal
A4-es fotó: 471 s/oldal

HP DeskJet 815
Nyolcas sorozat

A Hewlett-Packard egyik legújabb színes tintasugaras nyomtatója külsőre nem különbözik a HP többi típusától. A jellegzetes lapadagoló és nyomatgyújtó ezen is megtalálható, akárcsak a felnyíló fedél alól előbúvó nyomtatófejegység. A készülék kétfejes, vagyis különállóak a fekete és a színes tintapatronok. Ez festéktakarékos és kényelmes megoldás, bár az igazi az lenne, ha minden alapszín külön tartályt kapna, és azokat külön lehetne cserélni.

A nyomtató felbontása nem hagy kívánnivalót maga után. A HP által használt PhotoREt II eljárás biztosítja a képek fotószerű nyomtatását (persze megfelelő papíron). Ez az eljárás nem csak a festék papírra hordását felügyeli, hanem igyekszik a nyomtatandó képet is feljavítani, hogy minél

Nikon Coolpix 950
Jóképű

A Nikon Coolpix 950 digitális fényképezőgép kézbevételekor elsőként a burkolat kellemes fogása tűnt fel. A kézrealló markolat és a kellemes tapintású burkolat az igényesebb filmes gépeket juttatta eszembe. A hasonlóságok sora azonban nem merült ki a burkolatban.

A gép 1/2 colos CCD-je 2,11 millió képpontos, érzékenysége ISO 80 és ISO 400 között állítható. Ez legfeljebb 1600×1200 képpont méretű fotók készítésére ad lehetőséget. A változó fényerejű (f/2,6 – f/4,0) motoros zoom objektív háromszoros átfogású, gyújtótávolsága 38 és 115 mm között állítható (35 mm-es formátumra átszámítva). A zársebesség viszonylag tág határok között állítható, a megvilágítás ideje 8 s és 1/750 s között lehet.

. A Coolpix 950-ben van automatikus élességállítás (követő autofókusz üzem-

Nikon Coolpix 950 – forgatható objektívvel

mód is van, ami a mozgó témák megörökítését könnyíti meg), de ez manuálisan is állítható. Az autofókusz lép-

ASUS® – Notebook

A SZÍNES SZÜRKEÁLLOMÁNY

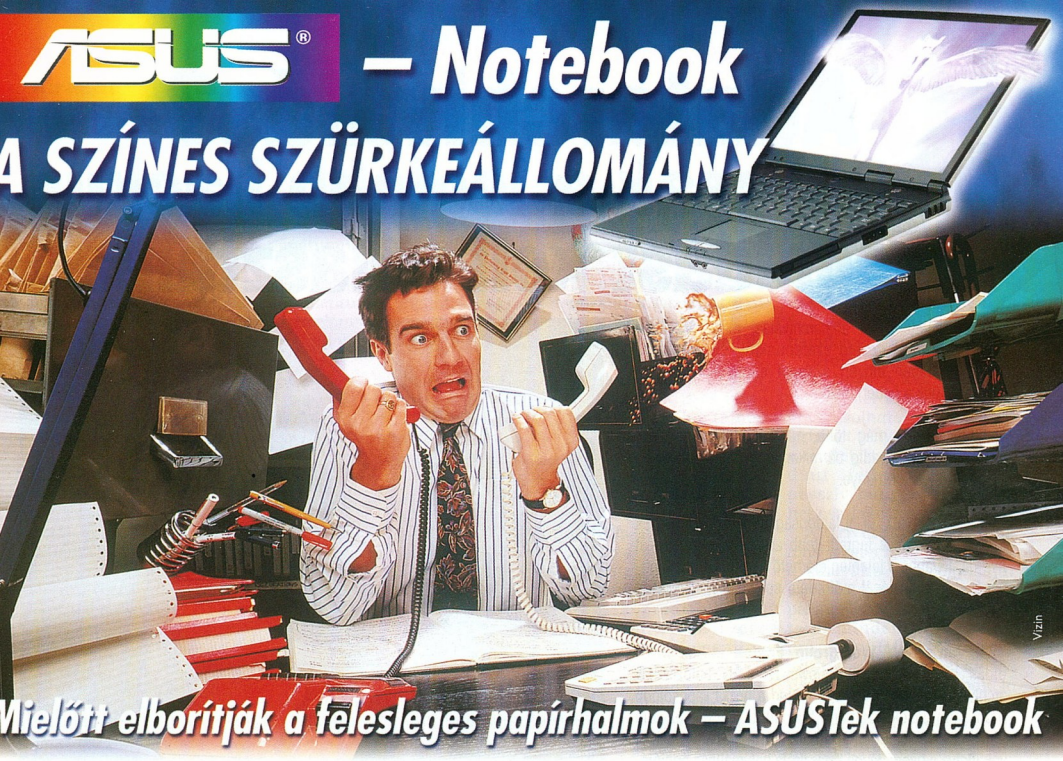

Mielőtt elborítják a felesleges papírhalmok – ASUSTek notebook

azon végfelhasználóknak, akik 1999. szeptember 1. és december 31. között ASUS L7300, F7400 vagy M8000 sorozatú notebookot vásárolnak, 1 hónapos ingyenes elender internet elérést adunk ajándékba. Amennyiben a 7200-as modellt választja, az Internet előfizetés mellett egy Eagletec 56k PCMCIA faxmodemmel is meglepjük.

Augusztus 31-ig tartó akciónk nyertesei:

Kozák és Társai Kft., Budapest; Csuka Miklós, Nyírtass; HTA Kft., Budapest; Hajdú Huba, Cegléd

pect Kft.
36 Budapest, Hegedüs Gyula u. 7/9
340-5080
tomex Kft.
77 Budapest,Wesselényi u. 21.
351-2351
. Marketing Kft. - AUCHAN
40 Budaörs, Sport u. 2-4.
23-423-110
ender Informatikai Rt
87 Budapest, Hungária krt 8.
210-3044, F: 333-4347
vicom Notebook Shop
85 Budapest,József krt. 25.
317-7072, F: 317-2080
fo Computer Kft.
73 Budapest,József krt. 25.
352-8870, F: 352-1620
mel Kft.
18 Budapest, Csikóhegyek u. 12.
246-2734
Computer – a Nyugatinál
67 Budapest, Podmaniczky u. 29.
311-5456
acropolis Notebook
omputer
67 Budapest, Teréz krt. 11.
343-2949,F: 352-1434
ega Trend
43 Budapest, Üllői út 52/b
459-3300
kropo Rendszerház
65 Budapest,Nagymező u. 51.
353-0111/118, F:269-0151

Mixim Kft
1092 Budapest, Erkel u. 13/A
T:217-8762, F:218-5099
N-Sys Kft
1138 Budapest, Népfürdő u. 17/F
T/F: 359-1031
OrigoNet Kft.
1097 Budapest, Lurdy Ház
Könyves Kálmán krt. 12-14
T: 456-1147, F: 456-1149
PNC Computer Kft
1076 Budapest, Wesselényi u. 27.
T: 352-7040, F: 342-0031
Tigra Computer
1111 Budapest, Irinyi J. u. 9-11
T: 463-2157, F: 463-1180
TZ team
1161 Budapest, Rákóczi út 48.
T/F: 406-4444
Young B.T.S. Kft.
1147 Budapest, Telepes u. 2.
T/F: 252-5277
Elender Informatikai Rt.
4029 Debrecen, Csapó u. 61.
T: (52)-413-795
Materiálteszt Kft.
4025 Debrecen, Piac u. 43.
T: (52)-451-903
Omikron Irodatechnika Kft.
4028 Debrecen, Pásti u.
T: (52)-322-734
Szüv LICIUM Rt.
4025 Debrecen, Simonffy u. 2/b
T: (52)-422-518

Varga Kereskedőház
3200 Gyöngyös, Dózsa György út 6/1
T/F (37)-301-821, T: (30)-9384-542
Digitáltechnika Kft
9024 Győr, Mónus Illés út 19.
T: (96)-414-411, F:(96)-517-501
MOD Kft
9023 Győr, Corvin u. 3.
T: (96)-510-560, F:(96)-510-068
Net-Comp Győr Kft.
9022 Győr, Liszt u. 46.
T: (96)-517-166
PC Center
9024 Győr, Kálvária út 23.
T: (96)-523-150
Raab Computer Bt
9025 Győr, Alpár u. 8.
T/F (96)-310-797
RL-Hard Számítástechnikai Kft
9024 Győr, Wesselényi u. 3.
T: (96)-439-598, F: (96)-339-599
SP Kft.
7400 Kaposvár, Ady u.
T/F (82)-422-185
PC Kft.
7400 Kaposvár, Berzsenyi u. 28-30.
T/F (82)-320-561
Tricomp-2000 Kft.
7400 Kaposvár, Temesvár u. 10.
T/F (82)-311-646
Gencomp Bt.
6000 Kecskemét, Magyar u. 20.
T: (76)-486-722
HC Fair Inforamtikai Kft.
6000 Kecskemét, Csokonai u. 11.
T: (76)-482-186, (76)-505-940

Micro-Rutin Kft.
6000 Kecskemét, Rákóczi u. 2.
T: (76)-411-686, (76)-501-070
Lordok Computer
6000 Kecskemét, Arany J. u. 6.
T: (76)-321-459
Corvus Computer Kft.
3530 Miskolc, Arany János út 23.
T: (46)-505-580, F: (46)-412-464
Infotrade Kft.
3530 Miskolc, Hunyadi u. 39.
T: (46)-355-018
Professzionál Miskolc
3525 Miskolc, Kis-hunyad u. 37.
T: (46)-411-476
Projen Kft.
3525 Miskolc, Kazinczy F. u. 20.
T/F: (46)-414-288
Server Számítástechnikai Kft.
3530 Miskolc, Toronyalja u.13.
T: (46)-347-297, F: (46)-346-238
2B Kft.
4400 Nyíregyháza, Jósa u. 1.
T: (42)-315-296
CTS Kft.
4400 Nyíregyháza, Hatzel tér 6.
T: (42)-465-152
Elender Informatikai Rt.
4400 Nyíregyháza, Nyírfa tér 5.
T: (42)-405-666
Elender Informatikai Rt.
7624 Pécs, Klimó Gy. U. 13.
T: (72)-312-820
Fefo Kft.
7621 Pécs, Munkácsy M. u. 9.
T: (72)-326-318

Minicomp Kft.
6724 Pécs, Budai Nagy Antal u. 1.
T: (72)-512-182
Műszertechnika Pécs Kft.
7627 Pécs, Rákóczi út 72.
T: (72)-333-987
Elender Informatikai Rt.
6725 Szeged, Madách I. U. 25.
T: (62)-420-269
Excalibur Hardware
6726 Szeged, Fürj u. 92/b – Ekopark,
T: (62)-430-430
Monitor-Comp Kft.
6720 Szeged, Tisza Lajos Krt. 20.
T: (62)-553-311
Műszertechnika Szeged Kft.
6724 Szeged, Somogyi u. 11.
T: (62)-440-777
Procontrol
6720 Szeged, Széchenyi tér 8.
T: (62)-472-372
Summa-Comp Kft.
6720 Szeged, Stefánia u. 6.
T: (62)-477-582
Compact Digitál Kft
8000 Székesfehérvár,
Klég György u. 32.
T: (22)-500-750
Digitál Szerviz Kft.
8000 Székesfehérvár, Budai út 100.
T/F: (22)-319-090
Pannonfaber Kft
8000 Székesfehérvár,
Károly János u. 7.
T: (22)-320-121

Unicomp Kft.
8000 Székesfehérvár, Berényi út 15.
T: (22)-511-142
Balajthy és Lányai Kft.
8000 Szolnok, Rákóczi út 34.
T: (56)-424-237
Karakter Kft.
8000 Szolnok, Szapáry út 6.
T: (56)-420-067, (56)-431-452
Szolinfot Kft.
8000 Szolnok, Jubileum tér 6.
T: (56)-422-792, (56)-423-219
Balaton Elektronika Kft.
8300 Tapolca, Batsányi j. u. 1.
(87) 412-564
Atlantis Bt.
8200 Veszprém, Egri út. 10.
T: (88)-400-461
Informax Computer Kft.
8200 Veszprém, Botev u. 1.
T: (88)-428-235,F: (88)-406-489

HARDWARE NSTL TESTED Year 2000 Compliant

SOWAH

A SOWAH forgalmazza az EagleTec PCMCIA-kártyáit és notebookjait.

TEST-CENTER CHIP Test Winner | RECOMMENDED PC Direct BEST BUY | PC MAGAZINE EDITORS' CHOICE | PC PROFESSIONAL VIP | PREMIO CALIDAD PRECIO PCPlus | BEST BUY | PC WORLD TOP | PC Computing THE A LIST | PC EMPFEHLUNG | Yes Novell. | ISO-9002

Adatarchiválás?
Önnek csak a legjobb backup megoldást kell választania

Függetlenül az adatarchiválási megoldásokban betöltött vezető szerepünktől, és az ezen a területen elnyert szakmai elismerésektől, nem ülünk a babérjainkon.

Ellenkezőleg, még több pénzt költünk kutatásra, fejlesztésre mint eddig bármikor és erőfeszítéseinknek jól látható az eredménye.

Az ARCserveIT új tulajdonságainak és előnyeinek széles skálájával a legfejlettebb archiválási megoldást nyújtja, továbbá a jelenleg elérhető három verzió segítségével a vállalatánál előforduló speciális igényeket is kielégíti.

Az ARCserve/*T* **Workgroup Edition** ideális megoldás egy szerveres Windows NT LAN hálózatának archiválására. Mind a szerver, mind a hozzá kapcsolódó munkaállomások számára biztosított átfogó backup megoldásával, az üzleti alkalmazások online archiválásával, illetve a gyors, távoli katasztrófa helyreállítás opciójával ez a backup megoldás kielégíti a kis hálózatok minden igényét.

Tulajdonságok	Computer Associates ARCserve/*T* v6.61*	Legato NetWorker v5.1	Seagate Backup Exec v7.2
Beépített Unicenter TNG Framework menedzsment	✓		
Java alapú távoli menedzselhetőség	✓	✓	
Ingyenes mágneses és optikai kezelőegység támogatás (max. 1 meghajtó és 20 egység)	✓		
Nyitott állományok rugalmas mentése	✓		
Távoli gépek beavatkozás mentes távoli helyreállítása	✓		
Gyors mágneses meghajtó és kezelőegység újrakonfigurálás	✓		
Nagy sebességű bit szintű mentés	✓		
Ingyenes RAID hiba türés	✓		
Osztott mágneses egység kezelő támogatás (ACSLS)	✓	✓	
Optikai kábeles SAN backup megoldás Novell NetWare-re és Windows NT-re	✓	✓	
Unicenter TNG Integráció	✓	✓	
AS/400 kliens ügynök	✓		
Teljes MVS,OS/390 adatmentés	✓		
Üzenet kezelő rendszerek védelme:			
▪ Microsoft Exchange	✓	✓	✓
▪ Lotus Notes	✓	✓	
▪ GroupWise	✓		

Az ARCserve/*T* **Advanced Edition** olyan skálázható backup megoldás, amely központi menedzselhetőséget biztosít vegyes platform támogatást és fejlett technológiai megoldásokat igénylő több szerveres közép- és nagyméretű hálózatok számára.

Új Advanced Edition

Az ARCserve/*T* **Enterprise Edition** átfogó backup megoldást kínál a nagyméretű, bonyolult, különleges igényekkel rendelkező vállalati környezetek számára. Az ARCserve/*T* Enterprise Edition kereszt-platform adminisztrációjával, rendkívüli teljesítményével és egyedülálló megbízhatóságával védi és menedzseli az Ön adatait az asztali gépektől az archiváló rendszerig.

Azonban ne engedje, hogy a hatalmas kapacitás és a bonyolult funkcionalitás megtévessze Önt. Az ARCserve/*T* éppoly barátságos és könnyen kezelhető, mint azelőtt, és pont ez az, amit Ön is elvár egy, a rendszer, hálózati és backup megoldások területén piacvezető cégtől.

Ha ingyenes próba CD-t szeretne, látogassa meg **www.cai.com/ads/arcserveit** weblapunkat vagy hívja helyi disztribútorainkat.

ARCserve®IT™

COMPUTER® ASSOCIATES
Software superior by design.

Computer 2000 Magyarország Kft.
1139 Budapest, Váci út 110.
Tel.: 236-1100
Fax: 239-1900
http://www.c2000.hu

Walton Networking Kft.
1139 Budapest, Frangepán u. 8–10.
Tel.: 237-7000 Fax: 237-7090
Értékesítési forródrót: 237-7070
http://www.walton.hu

tetőmotorja egyébként 4746 fokozatú. Hasonlóan kétféleképpen állítható a rekesz és a zársebesség, bár egyszerre csak az egyik. Ez utóbbi „korlát" azonban könnyen áthidalható az expozíciókorrekció funkcióval, amely finom, 1/3 Fé lépésközt biztosít a megvilágítás pontos beállításához.

A Coolpix 950 ismeri a filmes Nikon gépekben alkalmazott fénymérési módokat (középre súlyozott, szpot és 256 pontos mátrix). A fehéregyensúly az automata állítás és a rögzített értékek (napfény, műfény, fluoreszcens stb.) kiválasztása mellett úgy is beállítható, hogy valamilyen fehér felületről visszaverődő fény spektrumát mérjük meg. A géphez külső vakut csatlakoztathatunk.

Érdekes szolgáltatása a BSS (Best Shot Selection – legjobb kép kiválasztása) funkció. Ennek lényege, hogy egy sorozatfelvétel képei közül a fényképezőgép a részletgazdagság alapján automatikusan kiválasztja azt, amelyiket a legjobbnak ítéli, és csak azt az egyet tartja meg.

A képek tömörítése három fokozatban állítható, emellett lehetőség van a fotók veszteségmentes, TIFF formátumú elmentésére is. Fekete-fehér képeket is készíthetünk, ami különösen dokumentumok digitalizálásához előnyös.

A CompactFlash kártyán a képek könyvtárakba rendezhetők. A Coolpix 950 ismeri a DPOF szabványt (kijelölés nyomtatásra), ami megkönnyíti a fotók későbbi kinyomtatását.

Az elkészült fényképek a számítógépbe a hozzá mellékelt CD-n található Nikon View program segítségével tölthetők át. A program érdekessége, hogy a megszokottól eltérően nem TWAIN felületen keresztül érhetők el a képek, hanem a telepítés után kapunk egy virtuális meghajtót, és onnan másolhatjuk át fotóinkat.

A géphez magyar nyelvű kezelési útmutatót mellékelnek. A Coolpix 950 nettó ára 300 000 Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

- Nikon Kft. ☎ 350-5525
- www.nikon.hu
- www.klt.co.jp/Nikon/Digital_Cameras/index950.html

Terratec DMX
Hangmester

A térhatású hangkártyák korát éljük. Ma már nincs olyan darab, amely ne lenne így vagy úgy 3D-s. Az igazi azonban mégiscsak az, hogyha négy hangszóró állítja elő a tökéletes térhangzást. Ilyen a Terratec SoundSystem DM is.

A kártyán az ESS által készített Canyon3D audiochip található, ez gondoskodik a megfelelő háromdimenziós hangzásról. A kártya nem szükölködik csatlakozókban, hiszen a vonal- és mikrofonbemenet mellett két normál kimenet is van rajta, sőt egy kiegészítő kártyán koax és optikai digitális S/PDIF ki- és bemenet is helyett kapott. Ez utóbbi 32, 44,1 és 48 kHz-es mintavételi frekvenciát támogat, és felül tudja bírálni az SCMS másolásvédelmet. Természetesen egy teljes értékű game port is található a kártyán, amely midi interface-ként is tud működni.

A kártya a Canyon3D-hez készített driver révén sokféle audioszabványt ismer, így kompatibilis az A3D, az EAX, a DirectSound 3D és a Sensaura 3D megoldással is.

Így szinte minden játéknál lehet találni olyan beállítást, amely teljes négycsatornás térhatást tud biztosítani.

Akinek már van Hollywood+ DVD dekóder kártyája, az egy kis házimozi rendszert is ki tud alakítani a Terratec DMX segítségével.

A Hollywood+ drivere az 1.6-os verziótól felfelé ugyanis át tudja irányítani az AC3 hangcsatornát a digitális kimenetről a hangkártyára, amely elvégzi a dekódolást, és ha nem is 5.1-es, de 4 csatornás hangképet tud kialakítani.

Szinte egyedülálló megoldás, hogy a két kimeneti csatorna erősítője jumperrel átkapcsolható, így a vonalkimenet helyett erősített kimenetet kapunk, erre például fejhallgatót vagy passzív hangdobozokat lehet csatlakoztatni.

A drivereken kívül sok más szoftvert is mellékeltek a kártyához, így egy saját keverőt, amellyel a kártya paramétereit is be lehet állítani, mindenféle lejátszóprogramot (MIDI, MP3), egy szintetizátort (WaveLab) és hangszerkesztőt. A sok jó tulajdonság mellett nem szabad azon csodálkozni, hogy a kártya nettó ára 33 800 Ft, a garancia 2 év.

Nagy Zoltán

- Herta Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- www.terratec.net/TTROW/default.htm

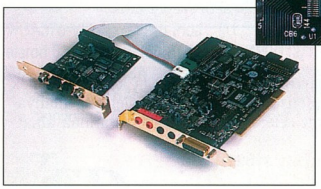

A DMX kártya a kiegészítő panellel

A kártyán található ESS chip

Linotype ViewOpen
Színtérrendezés

Az igényes grafikai és DTP munka elengedhetetlen feltételei közé tartozik, hogy megfelelően kalibrált eszközökkel dolgozzunk.

Tehát a monitor, a beviteli eszköz (scanner) és a megjelenítőeszköz (nyomtató) színkezelését össze kell hangolni.

A Linotype mindegyik eszköztípus kalibrálásához kínál megfelelő megoldást (ezek harmonikusan együttműködnek). Közülük most a monitorokhoz készült ViewOpent mutatjuk be. A ViewOpen tulajdonképpen egy ICC profilt készítő program, amely egy monitorra helyezhető mérőeszköz segítségével határozza meg a korrekciós görbéket.

A ViewOpen elindítása előtt ajánlatos leállítani minden színkezelő programot, és a monitor gamma értékét 1,0-re állítani.

A monitor színhőmérsékletének megadásánál a környezeti világítást kell figyelembe venni.

Erre azért van szükség, mert az emberi szem alkalmazkodik a mindenkori fényviszonyokhoz, tehát ha a monitor által megjelenített fehér színhőmérséklete eltér ettől, akkor kékesnek vagy sárgásnak fog látszani.

A program elindítása után először a monitor fényerejét és kontrasztját kell beállítani, amihez a ViewOpen két szürkeskálát jelenít meg a képernyőn.

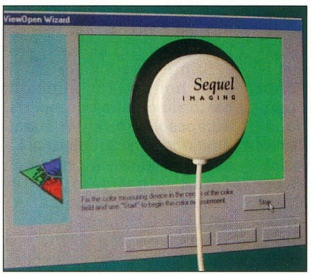

ViewOpen: tapad a képernyőre

Ezek után következhet maga a mérés. A mérőeszközt a soros portra kell csatlakoztatni, a mérőfejet pedig a tapadókorongok segítségével a monitorra kell tapasztani. A program ezután különböző színű és intenzitású téglalapokat jelenít meg, és megméri, hogy ezek miként jelennek meg a monitoron. Végül az adatokból elkészíti a szabványos ICC profilt.

Hasznos lehetőség, hogy egy mérés után (annak megismétlése nélkül) elkészíthetjük a különböző megvilágítási viszonyokhoz tartozó profilokat.

A teljes kalibráció nagyon egyszerűen és gyorsan végezhető el, a program telepítésével együtt sem tart tovább néhány percnél. A ViewOpen nettó ára 156 000 Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

- Scander Kft. ☎ 251-2960
- w3.datanet.hu/~scander
- www.linotype.de
- www.heidelberg.de

Yamaha Waveforce 192 Digital

Kis hangoskodó

A 3D-s hangkártyaszabványok és chipek piacában legalább akkora (ha nem nagyobb) lehetőség és üzlet rejlik, mint a videokártyákéban. A piaci trendeket eddig két nagy név terméke határozta meg, a Sound-Blaster Live!-ja és a Vortex2 alapú kártyák. Sikerül-e betörnie ide a Yamahának?

A Yamaha nagy név a zenei készülékek terén, tehát nem alaptalan feltételezés, hogy jó kártyákat tud készíteni. Mivel a nálunk járt típus csak a kisebb chipjükkel, a Yamaha724-gyel volt felszerelve, nem találtunk rajta 4 hangszórós kimenetet, viszont itt is találkozhatunk már az S/PDIF csatlakozóval – igaz, érdekes, mini formátumú csatlakozó formájában. Jó pontot érdemel még a hozzá mellékelt SB Link kábel, mert így DOS alatt sem lehet semmi problémánk a kártyával.

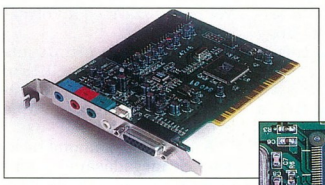

Yamaha Waveforce: térhangzás két hangszóróval

A kártya lelke

Izgalmasabb kérdés a kártya 3D-s hangképzése, mivel képes a Sensaura HRTF 3D, az EAX és az A3D 1.0 előállítására. Az ezekkel a szabványokkal való kompatibilitása korrekt, nem fagyott le rajta egy EAX-os program sem. Egyetlen hátránya vetélytársaival szemben, hogy csak 2 hangdobozt képes meghajtani, így a pozicionálás nem lehet tökéletes. A Vortex2-höz képest még hátránya az is, hogy nem támogatja az A3D 2.0-t, amely a most létező 3D-s hangszabványok legjobbika.

A Yamaha chippel a PowerDVD 2.0 képes 3D-s hangzást előállítani, és az EAX-os, az A3D 1.0-s és a DirectSound3D-s játékok is tökéletesen működnek 3D-s hanghatásokkal. A hangminőségre sem lehet panasz. MIDI egységeiről régebben is híres volt a cég, ebben a Waveforce sem okozott csalódást.

A kártya szoftverei jók, semmi felesleges dísz, a vezérlőpultról elérhető konfigurációs programmal a kártya minden tulajdonsága beállítható. Várjuk a nagyobb testvérét, hiszen az képes négy hangszórós üzemmódra is. Nettó ára 18 000 Ft, a garancia 1 év, és várhatóan novemberben kerül a boltokba.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Compoffice ☎ 465-1063
- www.alphasonic.hu
- www.yamaha.com
- www.waveforce.com
- www.sensaura.com.co.uk

Kiegészítés

A CHIP 1999. augusztusi számának 66. oldalán kezdődő Korongvál(oga)tó című tesztünk készítésekor még nem volt DOS-os meghajtóprogramunk a Smart & Friendly 4224A típusú CD-íróhoz. Azóta megkaptuk e meghajtóprogramot, és így az egység hiányzó sebességadatait most közreadjuk.

A hiányzó sebességadatok (x)

Olvasás – CD-ROM	17,74*
Olvasás – CD-R, arany	17,98*
Olvasás – CD-R, zöld	17,93*
Olvasás – CD-R, kék	15,92*
Olvasás – CD-RW [-] (*)	
Hibajavítás (CD-ROM)	[-] (*)

(*) A [-] jel leállást jelent.
(x) A sebességértékek 2×...50× jelzése 2...50-szer 150 (azaz 300...7500) Kbyte/s-os olvasási sebességre utal.

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott celeronos géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük.

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- Márkás felépítés – CHIP, 99/2/67

NORTON AntiVirus™

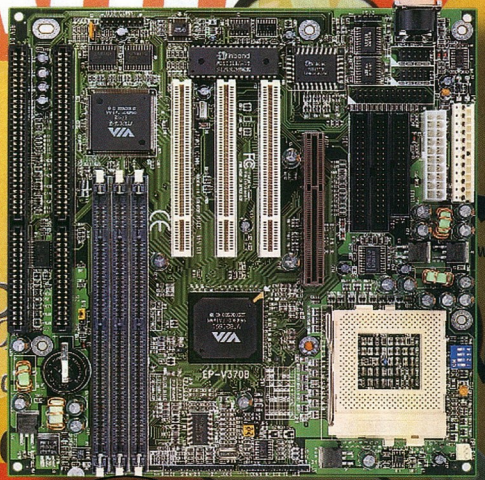

EP-V370B

AT, PPGA370-VIA Apollo Pro 66/100 MHz
Intel Celeron 433 Mhz-ig, 3 PCI, 2 ISA, 1 AGP, 3 DIMM, max. 384 Mb RAM
Ultra-DMA-33,
DIP switch konfiguráláshoz,
Hardware monitoring,
SB-Link, PC98

EPoX
www.epox.com

NORTON Ghost

SYMANTEC.

2 ÉV GARANCIA

SVED

EP-BX3

ATX ,Slot1 - Intel BX 66/75/83/100/112/133 Mhz
Intel Pentium III PII, Celeron 233-700 Mhz-ig!!
(100*7) 3 DIMM, max 768 Mb RAM, 2 USB port
Ultra-DMA-33, 5 PCI, 2 ISA, 1 AGP
LM78 Hardware monitoring,
Windows 2000 tesztelt!

SYMANTEC.

ÚJDONSÁG

EP-3VBA

TX ,PPGA370-VIA Apollo Pro Plus
tel Celeron 533 Mhz-ig!! (66*8) 66/75/83/100/112/133 Mhz
ltra-DMA-66, 4 PCI, 1 ISA, 1 AGP, 1 AMR
DIMM, max 384 Mb RAM, 2 USB port
ardware monitoring, DIP switch konfiguráláshoz

EPoX

EP-3WXA4(Y), 3WXM4

ATX ,PPGA370 - Intel i810 (828110DC100/GMCH)
Intel Celeron 533 Mhz-ig!! (66*8) 66/75/100
Ultra-DMA-66, 5 PCI, 1 AMR, 2 DIMM, max 512 Mb RAM,
feszültségszabályozás a BIOSban!, 2 USB
integrált Intel i752 2D/3D VGA 4MB cache, AC97 hangmodul
(Y) integrált Yamaha PCI744B változat
3WXM4 - MicroATX változat (3 PCI)

ÚJDONSÁG

OEM OK
SVED
Az OEM disztribútor

143 Budapest, Francia út 38/b.
Tel.: 469-8000 Fax: 469-8009
E-mail: hwsales@sved.hu
http://www.sved.hu

*Az EPOX alaplapokhoz ajándék Symantec Norton AntiVirus és Norton Ghost szoftverek járnak!**

Átalakított hardver üzletágunk várja jelenlegi és leendő viszonteladóinkat!
Processzorok, IDE és SCSI winchesterek, alaplapok, monitorok, stb.
Szoftver és hardver egy helyről, a SVED-től!

*amely termék dobozán a Norton emblémája látható

FUJIFILM

SO MANY WAYS TO SAVE IT WITH FUJI

1.4 MB-tól 70 GB-ig

AZ ÚJ TECHNOLÓGIA SZÉLES TERET NYIT A GONDOLATOK ELŐTT. A GONDOLATOK ÉS KIFEJEZÉSEK LEHETŐSÉGEI ÖRÖKKÉ HATÁRTALANOK. MEGVÁLTOZTATHATJUK A VILÁGOT MÁSODPERCEK ALATT VAGY AZ VÁLTOZTATHAT MEG MINKET. DE AMIKOR AZ ÚJ ÖTLETEK VÉGTELENEK, FELTÉTLENÜL SZÜKSÉGÜNK VAN ÚJ MÓDOKRA, HOGY TÁROLJUK ŐKET. A FUJI ADATTÁROLÓK AZ ÚJ „ATOMM" TECHNOLÓGIÁVAL KIUGRÓAN MAGASSÁ TESZIK A KAPACITÁST, BIZTONSÁGOT ÉS AZ ÁTVITELI SEBESSÉGET. A „FUJIFILM" MINDIG SEGÍT. UTOLÉRHETETLEN KREATÍVITÁST NYÚJT.

FUJIFILM COMPUTER PRODUCTS

Hivatalos disztributor:

MACOMP KFT.
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-6609; Fax: 436-6610
Honlap: www.macomp.hu

Processzorok és programok

Lapunk szeptemberi számában bemutattuk, milyen technológiai újdonságokat hasznosítottak az AMD fejlesztői az Athlon – régi nevén K7 – felépítésében. Az alábbiakban az új CPU megjelenésének várható következményeivel foglalkozunk.

A processzorok egyre gyorsabbak, de ezzel együtt az olyan programhibák száma is gyarapodik, melyek éppen abból erednek, hogy egy programnak túlságosan is gyors egy processzor. Ez nem valódi technológiai probléma, hanem a programozói hanyagság műve – bár a felhasználókat ez nem vigasztalja.

Felsorolok néhány problémát, amely az eddigi proceszoroknál fordult elő, és minden valószínűség szerint az Athlonnál is problémát fog jelenteni (persze téves lenne azt hinni, hogy az Intel processzoraínál ez nem fordulhat elő).

Hibásan futó szoftverek

Az Athlon sebességének köszönhetően valószínűsíthető, hogy további, eddig stabilnak hitt programoknál is felbukkannak majd hibák, és az Athlon a különböző processzorokon minden eddig előfordult ilyen jellegű hibát egyben fog produkálni...

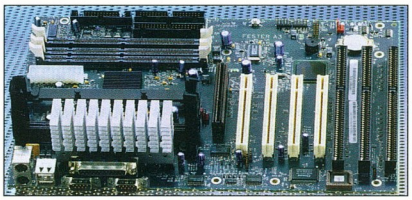

Az új processzorhoz az alapok is megújulnak

● A Windows 95 indításakor AMD K6-2-nél vagy K6-III-nál 350 MHz-en vagy nagyobb frekvencián (és valószínűleg az Athlonnál is) az alábbi hibaüzeneteket kaphatjuk:

Device IOS failed to initialize.
Windows Protection Error.
You must reboot your computer.

Ez a hiba a szoftver egy rosszul megírt időzítő ciklusának hibájából ered, és nem processzorhiba: a program *divide exception* generál vagy az IOS.VXD-ben, vagy az ESDI_506.PDR-ben, esetleg a SCSIPORT.PDR-ben. Az AMD közreadott egy patchet a Windows 95 OSR 2-es, OSR 2.1-es és OSR 2.5-ös verziójához. Az eredeti Windows 95-höz nincs patch, de a probléma tudtommal ott is jelentkezik. Az eddigi információk szerint az Athlont ez a probléma már nem érinti, mivel a kritikus LOOP utasítást 8 ciklus alatt hajtja végre.

● A Borland Pascal 7.x-ben is hasonló a probléma: ez a fejlesztői környezet és minden vele készült alkalmazás *200 runtime error* hibaüzenettel áll le. A bug tipikusan P6-alapú, és a 233 MHz-nél magasabb órajelű Intel processzorokon jelentkezik. Az Athlon a gyors memóriaelérése miatt valószínűleg szintén beleszalad ebbe a hibába.

A Borland a Web-helyén közreadta hibamagyarázatát – sajnos tévesen, ugyanis az ott olvashatókkal ellentétben nem az a hiba, hogy 0-val oszt a processzor, hanem az, hogy az osztás eredménye nem fér el a neki szánt helyen. (Lehet debuggolni, az osztás mindig konstans 0x37-tel – 55-tel – történik.) A felhasználónak ugyan mindegy, de hát a programozók már csak ennyire figyelmesek...

● A Clipper és FoxPro használatánál egy nagyon régóta meglévő hiba jelentkezik. A hiba kiküszöbölésének lényege az, hogy korrekt módon csak forrással együtt lehetséges javítani. A hiba okát itt is tévesen adták meg az ezzel foglalkozó (a keretes szövegrészben megadott) Web-helyen: itt sem a 0-val való osztás következménye – a debuggolás során kiderül, hogy az osztás mindig konstans 0x64-gyel (100-zal) történik –, hanem az osztás eredménye szintén nem fér el a neki szánt helyen.

● Az Intel processzoraira írt programok „finomhangolását" teszi lehetővé a fejlesztők számára az Intel VTune. A program részletesen elemzi, hogy az adott program milyen hatékonysággal használja az erőforrásokat. Ehhez felhasznál csak az Intel processzoraiban létező – más programok működését nem érintő – regisztereket is. Mivel a program lehetőségeit maradéktalanul eddig is csak az Intel CPU-in lehetett kihasználni, nem meglepő, hogy az Athlonon szinte bizonyosan nem fog teljeskörűen működni.

● A régi, DOS-os játékok is megsínylik az új processzorok megjelenését. Néhány ősi, CGA-s játék például már az eddigi processzorokon is játszhatatlanul gyorsan futott. Ez az Athlonon sem lesz másképp.

Reménybeli alaplapgyártók

Slot A-s alaplapok

Gyártó	Név	Chipkészlet	Slotok	DIMM csatlakozó/ maximális memória
Asus	K7M	AMD NB/ Via SB	5P2I1A, 6P1I1A, 6P1AMR	3/768 MB
Asus	K7V	Via	n.a.	n.a.
FIC	FIC-SD11	n.a.	5P2I1A	3/768 MB (?)
GigaByte	n.a.	AMD	5P/?/?	n.a.
MSI	MSI-6167	AMD	5P2I1AGP	3/768 MB

Slot B-s alaplapok

Gyártó	Név	Használható CPU-k száma	Chipkészlet
API	UP1000	1	AMD Irongate
API	UP2000	2	Compaq/DEC Tsunami

Athlonos chipkészletek

Gyártó	Név/azonosító	Maximális FSB	Támogatott CPU-k száma	Támogatott memóriatípus	Várható megjelenés
AMD/API	751/Irongate/Nautilus	200 MHz (?)	1	PC100 SDRAM	1999. III. negyedéve
AMD/API	755/Cobra (?) (AMD 750: 751+756)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
AMD/API	752/Caspian	n.a.	2	PC266	n.a.
AMD/API	756/Viper	n.a.	n.a.	DDRSDRAM	n.a.
AMD	IGR4	n.a.	n.a.	RDRAM	n.a.
Via	KX(?)	n.a.	1	PC133 SDRAM (?)	1999. III. negyedéve (?)
Ali	Aladdin K7 I	n.a.	1	PC133 SDRAM (?)	1999. III. negyedéve (?)
Ali	Aladdin K7 III	n.a.	1	RDRAM (?)	2000. III. negyedéve (?)
HotRail (Poseidon)	n.a.	400 MHz (?)	4	RDRAM (?)	2000. első féléve
HotRail (Poseidon)	n.a.	400 MHz (?)	8	RDRAM (?)	2000. első féléve

Változó hardverháttér

Az új processzor részben új hardverkövetelményeket is felállít. Nem kell azonban mindent változtatni. Először ezeket vesszük sorra.

Ha Athlont akarunk használni, akkor – az eddigi információk szerint – minden meglévő PCI és AGP (megfelelő alaplap esetén ISA és AMR is) buszos kártyával használhatjuk. A WinHEC bemutató szerint az Athlonhoz készített chipkészletek támogatják a 4x AGP-t is – ez az ígéret azonban eddig még nem valósult meg.

A memóriamodulok közül a 100 vagy 133 MHz-es SDRAM-okat fel lehet majd használni – a megfelelő chipkészletű alaplapokban. Az RDRAM támogatását az AMD csak akkor tervezi bevezetni, amikor már tömegesen is kapható lesz – azaz legkorábban a jövő év folyamán.

A Slot A-s rendszerek fizikailag a Slot 1-es, a Slot B-sek pedig a Slot 2-esek méretével fognak megegyezni. Ezért bizonyára sok Slot 1-re tervezett hűtő használható lesz az Athlonokkal is. A slotok mérete ugyan azonos, de sem a Pentium II/III nem illeszkedik az athlonos alaplapokba, sem az Athlon az Intel chipkészletűekbe. A Slot A a Slot 1 180 fokkal elforgatott változata, azaz – mechanikus védelem hiányában – a két foglalatba fordított helyzetben bele lehet tenni egy nem abba illő processzort, ami valószínűleg mind az alaplap, mind a processzor épségét veszélyezteti.

A Slot A-s alaplapok valószínűleg ATX formátumúak lesznek, a Slot B-sek pedig extended ATX-ek. (Erről lásd a *Reménybeli alaplapgyártók* című táblázatot.)

Vannak olyan változások is, amelyek komolyan érintik a processzorhoz szükséges hardvert. Mindenekelőtt az Athlont fogadó alaplap változik. Ebben nagyon fontos változás az új adatbusz, az EV6. Ezt a rendszert eddig még senki sem használta PC-kben, ahogy az EV6 által biztosított 200 MHz-es FSB-órajelet (rendszerórajelet) sem.

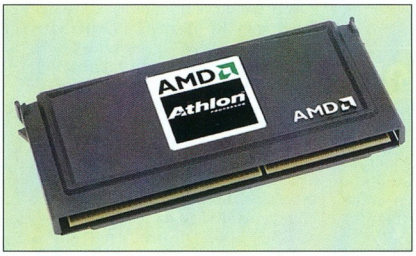

Az AMD legnagyobb reménysége

Az EV6 és a P6 busz között jelentős elvi különbségek vannak. A legfontosabb, hogy a P6 egy buszrendszer: ugyanazon a vivő közegen egyszerre kettőnél több egység osztozik. Ezek közül egy időben egyszerre legfeljebb kettő kommunikálhat egymással, addig a többi egységnek várnia kell – tehát az összes eszköz osztozik a közös sávszélességen. Minden további eszköz hozzáadásával romlik a kommunikáció hatásfoka, amit még a koherenciát fenntartó forgalom is tovább ront. További hátrány, hogy a P6-nál minden eszköznek egyforma sebességűnek kell lennie. Ebben a konfigurációban a memóriát is kezelő chipkészlet csak *egy* a buszt használó eszközök közül.

Az EV6 ezzel szemben nem busz, hanem port: egy összeköttetésen legfeljebb a két végpontbeli eszköz kommunikálhat egyszerre. Ezek a portok teljesen függetlenek lehetnek egymástól, minden eszköz egyedül használhatja, az eszközök sebessége is különbözhet. Az elérhető sebesség így jelentősen nőhet a buszhoz képest. További eszköz hozzáadásával a kommunikáció hatásfoka csak akkor csökken, ha közös erőforrásokat akarnak használni. Ebben a felépítésben a chipkészlet központi helyet foglal el: párhuzamosan minden eszközzel kommunikál.

Processzor okozta szoftverhibák

- Windows 95-tel kapcsolatos problémák megoldására patch: www.amd.com/products/cpg/k623d/win95_update_k6.html
- A Microsoft részéről ugyanez: http://support.microsoft.com/support/kb/articles/q192/8/41.asp?FR=0
- A Borland Pascal 7.x hibájának leírása és a patch (a programok forrás nélkül is javíthatók!): www.borland.hu/borland/Developer.htm
- Clipper, FoxPro hiba: www.stadium.hu/szt/clip.html

A P6 és az EV6

	EV6	P6
Órajel	133–400 MHz	66–133 MHz
Maximális sávszélesség	n×400 MHz×64 bit	1×133 MHz×64 bit
ECC	●	●
Egy-processzoros chipkészlet	nem használ-	használ-ható

A két megoldást összehasonlító táblázatból látható, hogy az EV6 előnye az egyprocesszoros rendszerekben pusztán a sebessége: a jelenlegi PC100-as SDRAM-okkal annyi előnyt nyújt, hogy az esetleges memórián kívüli forgalmat is képes párhuzamosan kiszolgálni. Igazi előnye a többprocesszoros működés során jelentkezik, bár minden újabb processzor beiktatásával teljes kapcsolatot kell kiépíteni az új processzor és a chipkészlet között, ami jelentős helyigénnyel jár.

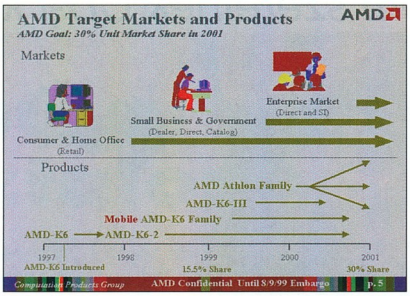

Az AMD tervei az új processzorcsaláddal

Az EV6-nál minden processzornak külön kimeneti és bemeneti címvezetékei vannak. Ez előnyös a koherenciát biztosító adatforgalomban, de az eszközök közötti mindkét irányú adatforgalmat ugyanazok a vonalak biztosítják – ami egyszerűsíti a felépítést, de rontja a teljesítményt.

Az Athlon az Intel CPU-itól eltérően a cache-ekben nem 4, hanem 5 állapotot különböztet meg. MESI helyett MOESI állapotok vannak (az O állapot az „owned" rövidítése), miáltal csökkenti a write-invalidation forgalmat. Az adatbusz szélessége 72 bit (64 bit + ECC). Az EV6 az MPR bemutató szerint 20, a WinHEC bemutató szerint 24 független, soron kívüli (out-of-order) tranzakció kezelésére alkalmas. Az EV6-tal megcímezhető memória mennyisége 8 Tbyte (43 bit) – ez a Xeonnál 64 Gbyte (36 bit), a Merced címtere pedig 16 Tbyte (44 bit). Az első szériás, 0,25 mikronos technológiával készült processzor fogyasztása 40 W körül lesz, azaz nagyjából annyira fog melegedni, mint az első 300 MHz-es Pentium II, a Klamath. A processzor 2,5 V-os és 1,6 V-os feszültséget fog használni – de emiatt az egyedi alaplapokból következően természetesen nem lesz probléma.

Dán Balázs

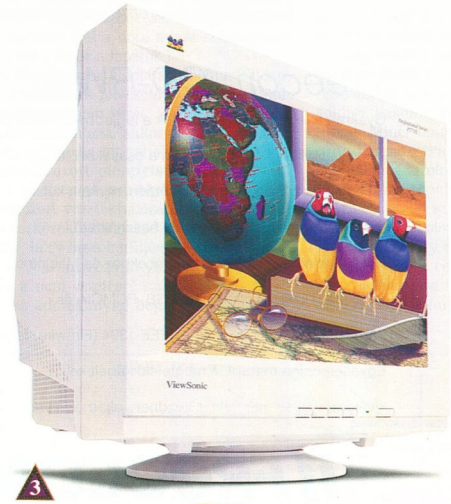

ViewSonic

PT795 monitor

a sík új definíciója

Csúcsteljesítmény, egy sor innovatív szolgáltatás és kiváló képminőség jellemzi a profi grafikusoknak szánt 19"-es PT 795 monitort.

A teljesen lapos Perfect Flat képcső abszolút torzításmentes és maximálisan éles képet produkál. Végül néhány adat, hogy teljes legyen a kép:

- középen 0.25, a széleken 0.27 mm-es rács
- 1920x1440 maximális felbontás
- beépített USB HUB, TCO 99

PIXEL Multimédia

ViewSonic márkakereskedők: **PIXEL Multimédia:** 2666-059 **Murányi** /Lurdy Ház/: 456-1111 **LS Computer:** 311-5456 **FEFO:** 352-8870 **DVM:** 352-3077 **FEBA:** 466-9814 **TAKINFO:** 201-2450 **SERVER:** 220-5606 **JUVENTUS TEAM:** 221-5456 **KVANTUM:** 06-74/419-541 **MOD:** 06-96/510 060 **PARTNERS HUNGARY:** 221-5123 **0 Wait State:** 226-8211 **MŰSZERTECHNIKA:** 260-4893

Néhányan nem szeretnek CD-t kölcsönadni.

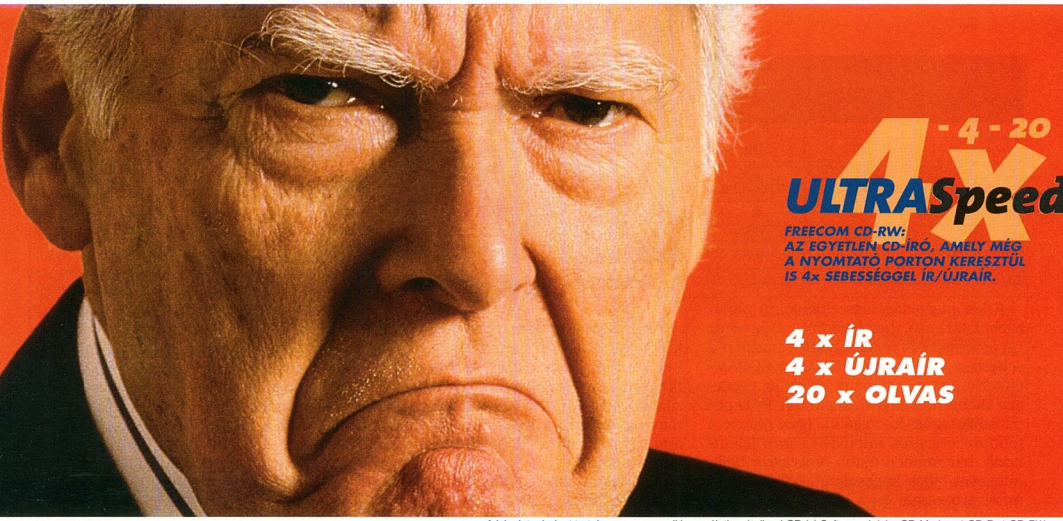

A készlet mindent tartalmaz az azonnali használatbavételhez! CD-író Software, leírás, CD-Marker, 1 CD-R, 1 CD-RW.

Semmi gond, csak látogassa meg őket a saját FREECOM CD-RW írójával.*

** -ne feledkezzen meg a jogdíjakról!*

A FREECOM író csatlakoztatható: párhuzamos és USB portra, vagy a PCMCIA slot-ra.

Hordozható sorozat: Mindig a megfelelő kábelt.

Freecom CD-RW író

Gyakran a legegyszerűbb ötletek a legjobbak. Többé nem a kompatibilitás a fontos, hanem a csatlakozókábel. A Freecom filozófiájának köszönhetően, minden külső meghajtónk gyakorlatilag bárhol használható. Csatlakoztathatjuk PC-hez, notebookhoz és Macintosh (G3, iMac) számítógépekhez: USB, PCMCIA és Párhuzamos portra vagy az új IEEE 1394 (Firewire) felületre. Egyetlen dolga maradt: a megfelelő kábelt kell kiválasztania és már neki is kezdhet - akárhol is van.

FREECOM
TECHNOLOGIES
HTTP://WWW.FREECOM.COM

cora HERTA Media Markt Office DEPOT SZUV COMPUTER-M

• **BUDAPEST: HERTA üzlezek,** VII Dohány u. 37, PÓLUS CENTER, LURDY HÁZ, KEREPESI ÚTI ÜZLETKÖZPONT, **PNC Számítástechnika** VII. Vesselényi u. 27. Tel: 352-7040 • **DEBRECEN: OMIKRON COMPUTER KFT.** Pásti u.8. Tel: 06/52-322734 • **KECSKEMÉT: SCHMIDT COMPUTER,** Hornyik J. u. 2. Tel.: 06/76-411585 • **NYÍREGYHÁZA: DATAMAX KFT.** Kossuth L. u. 19. Tel.: 06/42-402545 • **OROSHÁZA: ORICOMP,** Kossuth u. 6-8. Tel: 06/68-473511 • **SZEGED: SPRINTER SERVICE,** Pillich Kálmán u. 17. Tel: 06/62-430944

• Látogasson meg minket a COMPFAIR D pavilon 212-es standján!

Százlábú a boncasztalon

A számítógép motorja a processzor. Ennyit mindannyian tudunk. De hogyan működik, mi rejtőzik a feliratok mögött a tokban?

Tudjuk, hogy több millió tranzisztorból áll, 0,25 vagy 0,18 mikronos technológiával készült. De hogy mit is jelentenek az egyes kifejezések, arról sokszor fogalmunk sincs. Cikkünkben azokhoz szólunk, akik szeretnének egy kicsit jobban megismerkedni a számítógépükben ketyegő processzorral és annak belső világával.

A processzorok egyik legfontosabb paramétere a műveletvégzés sebessége. A sebesség növelése sokféle módon megoldható, jelenleg a folyamatos belső áttervezések mellett az órajel növelése és/vagy a címvezeték bitszélességének növelése a fő irányzat. (Az órajel hasonló a gályán használt dobhoz: minden alapvető művelet egy-egy dobütésre hajtódik végre a processzorban, és minél gyorsabban szól a dob, annál sebessebben csapnak a vízbe a lapátok.)

A processzorok alapja a szilícium (Si) lapka. A szilícium félvezető, vagyis szobahőmérsékleten nem vezet. Ha idegen anyagot adalékolunk hozzá, akkor azonban vezetővé válik, mégpedig ott, ahol az idegen anyag meghatározott mennyiségben jelen van. Ezen az elven alapulnak a szilícium lapkán létrehozott vezetékhálózatok (és elektronikus eszközök!): megfelelő módon kell szabályozni, hogy hova kerüljön a vezetést lehetővé tevő szennyező anyag. Ennek módja, hogy a nem vezetésre szánt részeket lefedjük az adalékanyag bejuttatásának ideje alatt, így csak oda jut az adalékból, ahol vezetősávot kívánunk kialakítani.

Csak vezetéknek nagyszerűen alkalmazhatók a fémek is, például az alumínium, a réz vagy az arany. Ezeket az adalékanyagokhoz hasonló módon juttatják a szilíciumba. Minél bonyolultabb áramkört akarunk létrehozni, annál vékonyabb vonalakból kell megrajzolni a lapkán a rajzolatot, az úgynevezett topológiát, hiszen nem lehet akármekkora a szilíciumlapka. Noha egyre kisebb vonaltávolsággal állítják elő napjaink processzorait, így is elkerülhetetlen, hogy az áramkör részeit egymás felett helyezzük el. Ez csak látszólag lehetetlen, mivel a szilícium kristálya könnyedén növeszthető megfelelő körülmények között. Az új felületen pedig létrehozható az áramkör többi része.

A vezető szilíciumot és a fémvezetéket, illetve az egymás feletti rétegeket össze kell kötni. Fém és fém találkozásánál nincs probléma, a kontaktus tökéletes. Az alumínium és a szilícium összekötése szintén nem okozott hibát az áramvezetésben. A napjainkban terjedő réz használata azonban igen. A kontaktusoknál a szilícium rácsszerkezetébe bejutott rézatomok ugyanis lecsökkentették az elektronok mozgékonyságát (több energiával lehetett ugyanakkora utat megtenni a szilíciumban). Ez a kontaktus átmeneti ellenállásának drasztikus növekedéseként jelentkezett, amely a működési sebesség csökkenését és a leadott hő növekedését eredményezte.

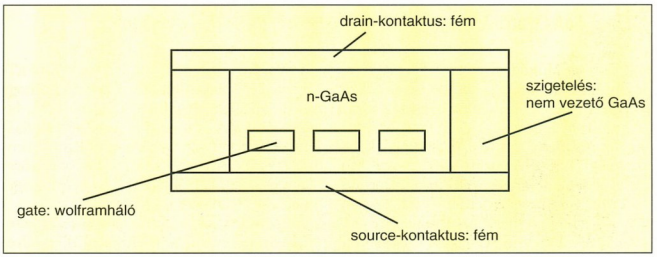

2. ábra. Áteresztő rétegű tranzisztor

A hatás kissé hasonló ahhoz, amikor oxidálódik egy lakás elektromos hálózatának valamelyik vezetéke vagy kapcsolója. Amikor ilyet használunk, az érezhetően melegedni kezd, sőt nagyon felmelegszik, még tüzet is okozhat. Ennek látható következménye az, hogy az izzók kissé halványabban világítanak, ugyanis az energia jó része elvész a hibás kapcsolat miatt. A jelenleg alkalmazott chipépítési technológiák ezt az akadályt megkerülik, de hogy miként, azt kifejlesztőik egyelőre szigorú titokban tartják.

A sebesség növelésének másik módja lehet, ha a processzort felépítő tranzisztorokat változtatjuk meg. A most bemutatásra kerülő tranzisztorokat egyelőre alapvetően a mikrohullámú technikában alkalmazzák kísérleti jelleggel. A digitális technikában még csak az első lépéseket tették meg, de a processzorok sebességének 1 GHz fölé emelése valószínűvé teszi ezek szélesebb körű elterjedését.

A jelenleg alkalmazott és a jövőbeni processzorokat is úgynevezett MOSFET-ek alkotják. A betűszó jelentése: Metal-Oxide-Semiconductor Field Effect Transistor, azaz magyarul fém-oxid-félvezető térvezérlésű

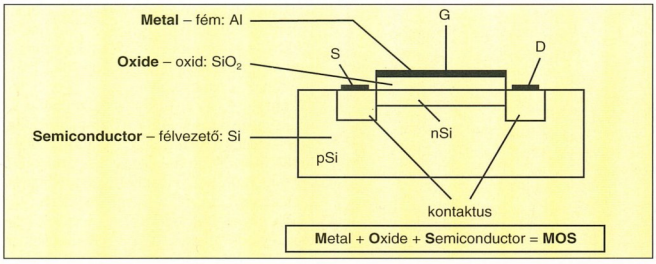

1. ábra. MOSFET, az alapkő vázlata

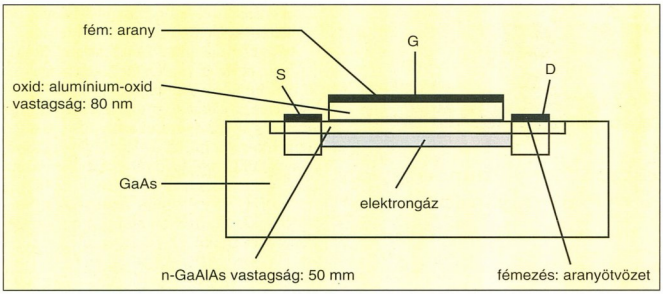

3. ábra. GaAs tranzisztor: hasonlít a MOSFET-re, de sokkal gyorsabb...

tranzisztor. Működési elve és felépítése az 1. ábrán követhető. A source, azaz forrás (az ábrán *S*) és a drain, azaz nyelő (az ábrán *D*) között folyó áramot a gate, magyarul kapu (az ábrán *G*) elektródára kapcsolt feszültség által létrehozott elektrosztatikus térrel lehet szabályozni. Az áramot az *nSi* csatorna vezeti, de a benne lévő töltéshordozók (ezek „felelnek" az áramvezetésért) számát a gate feszültségterével csökkenteni lehet. Ha ugyanis a gate-re feszültséget kapcsolunk, akkor ott elektronok jelennek meg, és azok elektrosztatikus tere kitaszítja az nSi réteg elektronjait a csatornából (látszólag olyan, mintha lezárnánk a csatornát). Ez az eszköz az nFET. Ha a csatornát pSi alkotja, akkor pFET-ről beszélünk.

Csak nFET-ből vagy csak pFET-ből is létrehozható logikai áramkör. Ha azonban a processzort mindkét típus felhasználásával készítjük el, akkor beszélünk CMOSFET (A CMOS a Complementary MOS rövidítése) áramkörről, illetve processzorról. Ebben az esetben ugyanazt a feladatot elvégeztetjük mindkét fajta tranzisztorral. Az ilyen áramkörök gyorsabbak, ugyanakkor kevesebb áramot fogyasztanak, mint a tisztán pFET- vagy nFET-alapú társaik. Hátrányuk, hogy az Si-lapkán nagyobb helyet igényelnek, hiszen az egyes áramköri elemek kialakításához több tranzisztor kell. E problémát ellensúlyozandó a processzorgyártók arra törekednek, hogy minél kisebb távolságot hagyjanak két vezetőréteg között.

A jövő tranzisztoraiban a szerkezet feltehetően nem változik jelentősen, de a félvezető szilícium helyét egy fémvegyület, a gallium-arzenid (GaAs) foglalja el. Ebben a félvezetőben ugyanis mintegy hatszor gyorsabban képesek az elektronok mozogni, mint a szilíciumban. Így a maximális üzemi frekvencia a több száz GHz-et is elérheti. Ennek a fémvegyületnek az a legnagyobb hátránya, hogy a szilíciumnál alkalmazott áramkör-kialakító gyártástechnológia nem – vagy csak alig – használható, mivel a GaAs másként viselkedik, mint a Si. Így a GaAS processzorok jelenleg meglehetősen drágák.

A 2. ábrán az áteresztő rétegű tranzisztor látható. Működését tekintve a régi elektroncsőre emlékeztet. A félvezetőbe ágyazott rács (legtöbbször wolfram) vezérlőfeszültségével szabályozható a rácsok közötti csatorna nagysága, így az átfolyó áram is.

A 3. ábra a szigetelt vezérlőelektródájú térvezérlésű GaAs tranzisztor szerkezetét mutatja be. Ez az eszköz a GaAs gyorsaságát ötvözi a „nagy" működési feszültséggel (ez néhány V-ot jelent!), amelyet a szigetelés (alumíniumoxid) tesz lehetővé (ezen a feszültségen sem történik átütés). E jó tulajdonságainak köszönhetően ez a típus nagyon esélyes arra, hogy a processzorok új tranzisztortípusa legyen. Az extrém nagy gyorsaságot egy érdekes fizikai jelenség teszi lehetővé, az úgynevezett elektrongáz. Lényege, hogy a GaAs és a gallium-alumínium-arzenid találkozásánál az elektronok maguktól, külső beavatkozás nélkül vezető csatornát, elektrongázt alkotnak. Ebben a csatornában az elektronok olyan gyorsan mozoghatnak, mint a fémekben. A csatorna vezérlése itt is a gate-re adott feszültséggel történik. E típusnak több változata létezik aszerint, hogy milyen anyagból alakítják ki a szigetelőréteget.

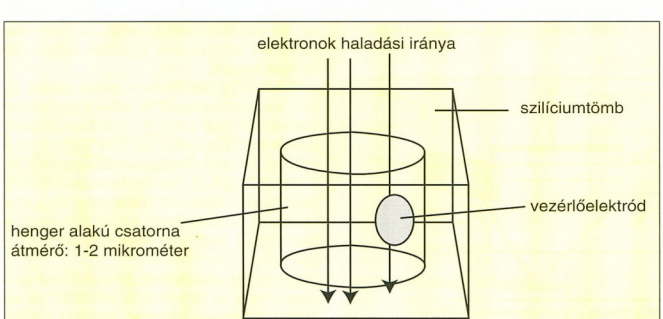

Mikroelektroncső: amilyen egyszerű, olyan bonyolult megcsinálni...

Egyes fizikusok azonban eleve megkérdőjelezik a tranzisztor jövőjét. Ugyanis jelenleg is folynak kutatások, melyek célja a mikroelektroncső létrehozása. Az elképzelések szerint mikromechanikai eljárásokkal létrehoznának a szilíciumban egy henger alakú vákuumteret, amelynek az oldalára adott feszültséggel vezérelhető a vákuumban haladó elektronok mennyisége (4. ábra). Meglehetősen futurisztikus elképzelés, de laboratóriumokban már előállítottak ilyen méretben léptetőmotort is! A mikroelektronika újabb forradalma tehát nem puszta kitalláció, így a jövőben érdekes felfedezések és fejlesztések várhatók.

Gerhát Tamás

Lexikon

Logikai áramkör: Logikai kapukból felépített, összetett logikai műveletek végrehajtására képes áramkör.

Logikai kapu: Olyan elektromos kapcsolás, amely különböző logikai műveleteket (ÉS, VAGY, TAGADÁS...) valósít meg a kimenete és a bemenete között.

nSi, pSi: Ha az idegen anyag, például foszfor (P) elektrontöbbletet hoz létre a félvezetőben, akkor *n* típusú félvezetőről beszélünk (függetlenül az alapfélvezetőtől). Ebben az esetben a többletelektronok teszik lehetővé az áramvezetést. Ha az adalékolt anyag – például alumínium (Al) – elektronhiányt okoz, akkor *p* típusú félvezetőről beszélünk. Ilyenkor az elektronhiánnyal „küzdő" atom a szomszédjától „lop" egyet. A „meglopott" folytatja ezt a tevékenységet. Az áramvezetést tehát a „zsákmány" elektronok mozgása jelenti.

Kapcsold az ötödik sebességet!

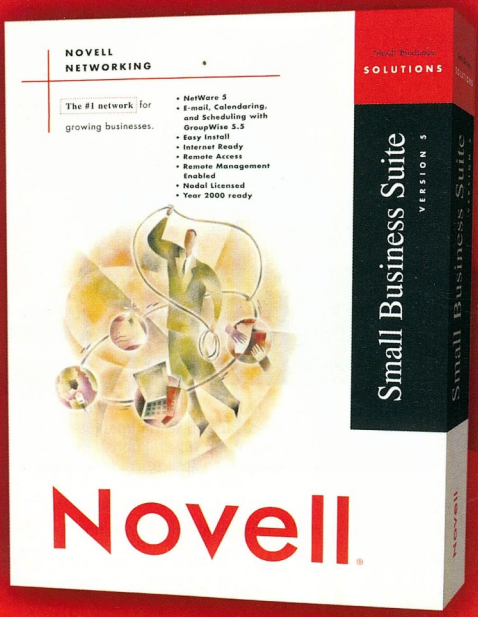

Novell Kisvállalati Csomag 5

Gyorsítson Ön is és tartson lépést a fejlődéssel!
Az új **Novell Kisvállalati Csomag 5** gyorsabb mint valaha, és minden eszköz megtalálható benne, amely ahhoz kell, hogy egy kisvállalat továbbfejlessze hálózatát, automatizálhassa a cég munkafolyamatainak fontos részeit és kiterjeszthesse a cég internetes képességeit – ráadásul mindezt egyetlen kifizethető árú, integrált és egyszerűen használható csomagban. Az új **Novell Kisvállalati Csomag 5** rugalmasan bővíthető, akár felhasználónként is, és kezeli a 2000. év problémáját. A központi számítógépről történő e-mail, faxolási, nyomtatási és internet-elérési feladatok pedig akár rendszergazda felügyelete nélkül is megvalósíthatók az új csomag segítségével. Mindemellett modern vírusvédelem, csoportmunka- és adatbáziskezelő eszközök teszik teljessé szolgáltatásait.

Bővebb információért kérjük hívja a Novell Magyarországot a 235-7644-es telefonszámon, vagy látogasson el a www.novell.hu web-címre.

A 21. SZÁZAD MEGOLDÁSAI

Novell.

Mind tökéletes.

Disztribútorok:
HRP Hungary Kft.
1133 Bp, Vésó u. 5-7.
Tel.: 452-4600
EMJ Hungary Kft.
1145 Bp, Szugló u. 54.
Tel.: 469-6050
Partnerek:
Qwerty Computer Kft.
1111 Bp, Bartók B. út 14.
Tel.:466-9377
Herta Kft.
1075 Bp, Dohány u. 37.
Tel.: 322-2232
TZteam Kft.
1161 Bp, Rákóczi út 48.
Tel: 406-4444
Szüv Rt.
1145 Bp, Szugló u. 9-15.
Tel: 251-6666
Kronos Kft.
1054 Bp, Alkotmány u. 20.
Tel: 302-8888
DSPnet Kft.
1118 Bp, Serleg u. 3.
Tel: 209-00-72
Spéci Computer Kft.
1148 Bp, Bánki Donát u. 62.
Tel: 220-0590
CompArt Kft.
1149 Bp, Ajtósi Dürer sor 11.
Tel: 344-0160
Professzionál Kft.
1091 Bp, Üllői út 101.
Tel: 216-5300
Rufusz Kft.
1117 Bp, Bogdánffy u. 3.
Tel.: 209-4743
Trade Hardsoft Kft.
1132 Bp, Victor Hugo 18-22.
Tel.: 349-0121
Albacomp Rt.
8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9. Tel: 22/315-414
Eurocat Kft.
6728 Szeged, Napos u. 7.
Tel: 62/488-455
Castan Bt.
5900 Orosháza, Tas u. 15.
Tel.: 68/ 411-952
C Mark Kft.
6723 Szeged, Sándor u. 1.
Tel.: 62/ 494-044
Netex Kft.
3530 Miskolc, Corvin út 4.
Tel.: 46/ 411-094
Média Markt
1191 Bp, Üllői út 201-231.,
Tel.: 347-1650
Office Depot
1152 Bp, Szentmihályi út 131.
Tel.: 414-2367
Cora áruházak
(Törökbálint, Budakalász, Fót)

Mind tökéletes. Akár az otthoni, akár a professzionális felhasználó biztos lehet: ha Samsung monitort választott, kategóriájának egyik legjobbját tudhatja magáénak.

SyncMaster 700p+
A legismertebb Samsung monitor. Az összes teszten első helyen végzett, pedig a szakértők elvárásainak nem könnyű megfelelni. Mi tehet egy monitort ilyen sikeressé? „Megnyerő külső tökéletes technológiával ötvözve" – nyilatkozzák a tesztelők. Borotvaéles kép, kiváló kontraszt, minden felbontás mellett villódzásmentes megjelenítés. A professzionális tervező rendszerek felhasználóinak is stabil munkaeszközt biztosítanak a kiemelkedő paraméterek.

Az 1600 x 1200 pixeles felbontás, a 160Hz maximális képfrissítés és a 0,26mm képpont-távolság nem mindennapi harmóniát varázsol a képernyőre.

Tökéletes.

SAMSUNG
monitorok

Látásvizsgálat II.

Scannertesztünk második fordulójában az irodai – még nem professzionális – lapolvasó készülékeket tettük próbára.

Hasonlóan az otthoni felhasználásra készített társaikhoz, az irodai scannerekkel szemben támasztott követelmények nem túl magasak, e készülékeket ugyanis még mindig inkább szórólapok, bemutatók képeinek beolvasására, és nem nyomdai fotófeldolgozásra használják. Ez utóbbit jelzi az is, hogy egyik scannerhez sem adtak diafeltétet, ezt jobb esetben külön vásárolhatjuk meg – már ha a scanner képes diaképek beolvasására.

Természetesen az irodákban már követelmény a nagyobb sebesség, ezért például a gyártók föláldozták a könnyen konfigurálható párhuzamos porti vagy USB csatolást, melyek helyét a külön vezérlőkártyát igénylő SCSI vette át, az otthoni készülékekhez viszonyított árnövekedés nagy részét ez az új részegység okozza.

Hogyan mértünk

Hasonlóan szeptemberi számunk tesztjéhez, most sem az idő játszott döntő szerepet – egyébként a gyártók itt az árkategória lehetőségeit többé-kevésbé kihasználták –, sokkal inkább a minőség és a felszereltség. Diaképet ezekkel a készülékekkel sem olvastunk be, hiszen minőségük nem elegendő a diafilm igazán jó minőségű beolvasásához, ráadásul a scannerek egy része nem is alkalmas erre.

Méréseinket Senorg Progress PC típusú számítógépen végeztük Intel BX chipkészletű alaplappal, 500 MHz-es Pentium III processzorral, 128 Mbyte memóriával és 6,4 Gbyte kapacitású Quantum Fireball EX 6.4 merevlemezzel, angol Windows 98 operációs rendszer alatt. A táblázat adatai a következőket jelentik. (A táblázatban szereplő adatokhoz fűzött magyarázatainkat és a teszt során követett mérési módszert részletesen olvashatják szeptemberi számunkban, scannertesztünk előző részében: CHIP, 99/9/78.)

Csatolófelület: a vizsgált scannerek kizárólag SCSI-n csatlakoztak az alaplaphoz. Ha a gépben nincs SCSI vezérlő, a scanner üzembe helyezéséhez mindenhozzá diakép szkenneléséhez szükséges átvilágító feltét.

Szoftverek: a driver mellett a készülékhez adott programok.

Telepítési mód: automatikus: a scannert a telepítő ismeri föl; kézi: a scannert a felhasználó keresteti a Windowszal.

A teszt során mértük a készülékek a beolvasás idejét, az eredményeket a táblázat *Mérési adatok* című részében, másodpercben adtuk meg. CD-nken vágott – és veszteségesen, de kiváló minőségben tömörített – formában találhatók meg a képek. Nagyon fontos kiemelnünk, hogy mielőtt valaki az idők alapján döntene a

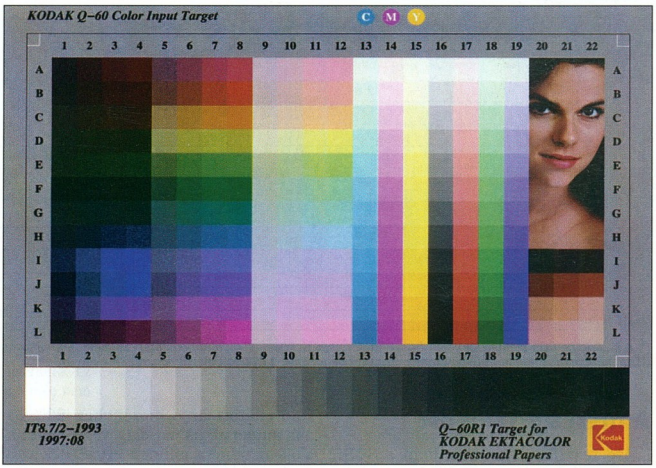

Az IT8-as tesztábra (PHOTO.JPG) komolyan próbára teszi a scannerek színkezelését

képpen a számítógépház megbontására és az új vezérlőkártya telepítésére van szükség.

Maximális optikai felbontás: az interpolált felbontást nem vettük figyelembe.

Maximális színmélység: a képpont színinformációjának tárolásához használt bithosszúság. A nagyobb érték jobb színhűséget jelöl.

Lámpa kikapcsolása: a scanneren van-e kapcsológomb a papír megvilágításához használt lámpa kikapcsolásához.

Automatikus másolás, fax: ennek a lehetőségnek a megléte vagy hiánya.

Opcionális dia-/filmfeltét: vásárolható-e vásárlásról, nézze meg a CD-n az adott időhöz tartozó képet is!

A SCSI scannereknél is jól bevált segédeszközeinket vetettük be: az általunk készített vonalrajzot (a táblázatban a *Vonalrajz* sor), a CHIPTár sorozat Multimédia című részének 47. oldalát (a táblázatban az *Újság/szöveg* sor) és a Kodak IT8 jelű tesztábráját (a táblázatban a *Fénykép* sor). A *Web/fax* sorban a Mercedest ábrázoló képet szkenneltük az Internet, illetve a fax követelményeinek megfelelően 72 dpi felbontásban, 24 bites (Web), illetve 1 bites (fax) színmélység mellett.

- CHIP-CD, \CIKKEK\SCANNER könyvtár
- Látásvizsgálat – CHIP, 99/9/78
- Lámpagyújtogatás – CHIP, 99/9/84
- Scanner kispénzűeknek – CHIP, 98/8/64
- Senorg ☎ 452-1060
- www.senorg.hu

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Agfa SnapScan 1236S	Microtek ScanMaker X6SCSI	Mustek ScanExpress 1200FS	Mustek ScanExpress A3SP	Umax Astra 2400S
Gyártó Web-helye	www.agfa.com	www.microtek.com	www.mustek.com	www.mustek.com	www.umax.com
Műszaki adatok					
Csatolófelület	SCSI	SCSI	SCSI	SCSI	SCSI
Lapméret	A/4	A/4	A/4	A/3	A/4
Maximális optikai felbontás	600×1200 dpi	600×1200 dpi	600×1200 dpi	300×600 dpi	600×2400 dpi
Maximális színmélység	36 bit	36 bit	36 bit	36 bit	36 bit
Lámpa kikapcsolása	nyomógomb	kapcsoló	kapcsoló	○	kapcsoló
Automatikus másolás	○	●	●	●	●
Automatikus fax	○	●	●	●	○
Opcionális dia-/filmfeltét	○	●	●	○	●
Opcionális lapadagoló	●	○	○	○	○
Szoftverek (*)	**FotoLook**, FotoSnap, Ulead PhotoExpress, MicroFrontier Color It!, Visioneer PaperPort, Caere OmniPage LE	**Microtek ScanSuite**, Ulead Photo Assistant, Caere OmniPage LE, Recognita OCR, Text-Reader, DocuMagix PaperMaster, Adobe Acrobat, Ulead PhotoExpress	**Ulead PhotoExpress SE**, Text-Reader	**Ulead iPhoto Plus**, Xerox TextBridge, Micrografx Picture Publisher, Micrografx ABC Media Manager	**Prestol PageManager**, VistaShuttle, Caere OmniPage LE, Recognita OCR, Adobe PhotoShop 4.0.LE
Telepítési mód	automatikus	automatikus	automatikus	automatikus	automatikus
Mérési eredmények (**)					
Vonalrajz	52 s	50 s	22 s	49 s	19 s
Újság/szöveg	239 s	91 s	164 s	128 s	139 s
Fénykép	25 s	58 s	10 s	44 s	21 s
Web/fax	23 s	51 s	9 s	24 s	16 s
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	ScanDer Kft.	ScanDer Kft.	ScanDer Kft.	ScanDer Kft.	ScanDer Kft., Partners Hungary
Forgalmazó telefonszáma	251-2960	251-2960	251-2960	251-2960	251-2960, 221-5123
Forgalmazó Web-helye	www.scander.ini.hu	www.scander.ini.hu	www.scander.ini.hu	www.scander.ini.hu	www.scander.ini.hu, www.partners.hu
Ár	59 000 Ft	55 600 Ft	72 000 Ft	56 400 Ft	54 000 Ft
Garanciaidő	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év

(*) A vastag betűvel kiemelt szoftvert használtuk a mérésekhez, ez az alapbeállításban telepíthető program.
(**) A mérésekhez használt felbontást és színmélységet lásd a Hogyan mértünk című szövegrészben.

A mérés értékelése

Előző tesztünkhöz hasonlóan a SCSI scannerek közül sem a beolvasási idő alapján választottuk ki a legjobbat. Bár az egyes készülékek beolvasási ideje között nagy (többszörös) eltérés is lehet, ezt mindig össze kell vetni a kapott eredménnyel, azaz a képminőséggel. Vásárlási segítségnek szánjuk a CD-mellékletünkön található képeket: ezek minőségét és a scanner sebességét összevetve érdemes választani – az igényeknek megfelelően. Ez már csak azért is hasznos, hiszen a képminőséget nem lehet objektíven értékelni, és e képek vizsgálatával egy kicsit mindenki részese lehet tesztlaborunk csapatának.

Felszereltség tekintetében változatos a mezőny. Három készülékhez dafeltétet lehet vásárolni, egyhez pedig lapadagoló csatlakoztatható. A „lámpaoltogatóval" való ellátottság a mezőnyben 80%-os, míg automatikus másolási vagy fax funkciója majdnem minden egységnek van. Szoftverekkel való ellátottságuk is elég jó, minden készülékhez legalább egy jól használható képfeldolgozó program tartozik. A meghajtóprogram és a szoftverek telepítése sehol sem okozott problémát, sőt kifejezetten kényelmes az az általánosan elterjedt megoldás, hogy egy telepítővel a CD-n található összes szoftver telepítése megkezdhető.

A SCSI kártya telepítése ma már nem probléma: a legtöbbhöz már van a Windowsnak beépített meghajtóprogramja, tehát a gépet nem is kell újraindítani a kártya felismerése után. Ennek következményeként a SCSI csatolós scannerek telepítése gyakorlatilag ugyanolyan egyszerű, mint párhuzamos porti vagy USB-s társaiké.

A készülékekhez adott szoftverek gyakorlatilag ugyanabból a körből kerülnek ki, mint a párhuzamos portiakhoz és USB-sekhez adottak, és ezek képességeiben sincs eltérés.

CHIP-TIPP

Két, közel azonos képességű és felszereltségű scanner közül kellett kiválasztanunk a CHIP-TIPP-re érdemes terméket. Az 59 000 Ft-os Agfa SnapScan 1236S és az 55 600 Ft-os Microtek ScanMaker X6SCSI képei között nem tudtunk nagy különbségeket kimutatni. Felszereltségükben sincs nagy eltérés: az előbbihez lapadagoló, az utóbbihoz pedig diafeltét csatlakoztatható. Mivel a Microtek készüléke automatikus faxra és másolásra is képes, így övé a CHIP-TIPP.

Giczy Gergő

Connecting@Speed, a Nokia széles sávú megoldása.

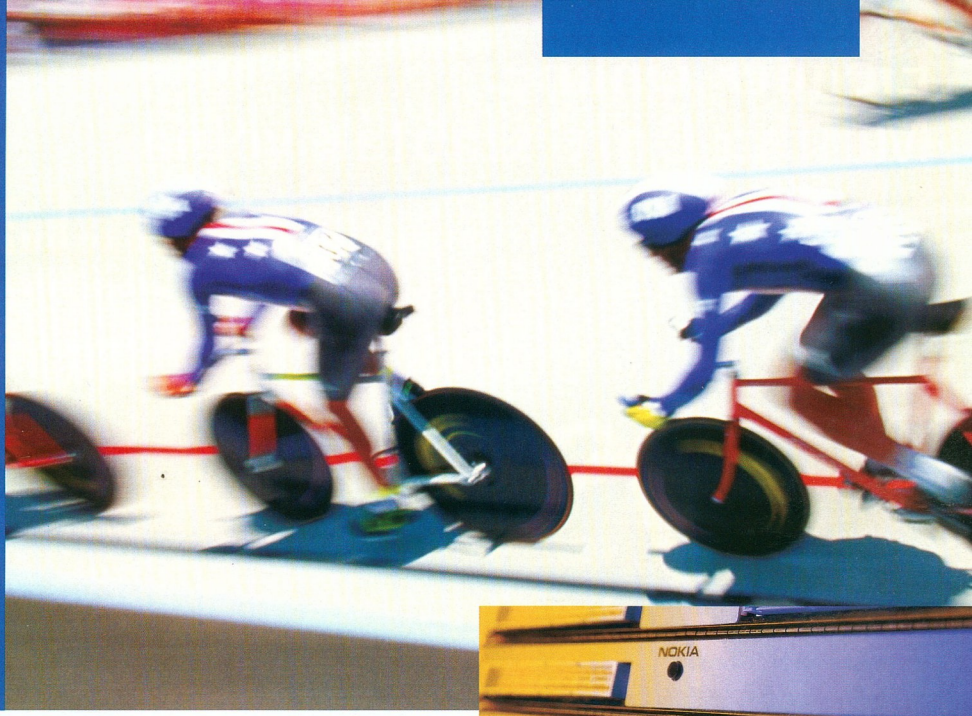

Gyors szolgáltatások – ezt kínálja a Nokia széles sávú IP-hozzáférési megoldása. Segítségével az operátorok, a szolgáltatók és a felhasználók jobban kihasználhatják az internetben rejlő lehetőségeket. Megismerhetik az új, izgalmas szolgáltatásokat, nagyobb bevételre tehetnek szert, és több lehetőségük lesz a választásra.

A Nokia széles sávú megoldása lehetővé teszi a legújabb, nagy sebességű szolgáltatások gyors elérését. Az ADSL-technológia segítségével a felhasználók egy szempillantás alatt elérhetik az internetet. Ám a sebesség önmagában még nem elég.

A költségek éppen olyan fontosak: az Ön üzemeltetési költségei és ügyfelei számára a szolgáltatás költségei. A Nokia széles sávú megoldásával kedvező áron nyújthat testre szabott szolgáltatást akár kis-, közép- vagy nagyvállalatoknak, akár egyéni felhasználóknak. Mi több, szolgáltatásait a minőség, sebesség és felhasználás alapján kínálhatja, árazhatja és számlázhatja.

Csak néhány ok, amiért elmondhatjuk, hogy a Connecting@Speed a Nokia széles sávú megoldásával többet jelent a gyorsaságnál.

Connecting@Speed. A Nokia széles sávú megoldása.

NOKIA
CONNECTING PEOPLE
www.nokia.hu

Connecting@Speed, a Nokia széles sávú megoldása.

Elender Online.
Mintha Önre szabták volna.

elender
SEMMI SEM LEHETETLEN

Itt van Magyarország első testreszabható internetes hírlapja: www.eol.hu

→ Az Elender Online az első olyan magyar nyelvű portáloldal, amelyen Ön döntheti el, mit olvas.

→ Csak egyszer kell beállítania, mi érdekli, és ettől kezdve mintha saját újságja lenne: mintha egy szerkesztőség nap mint nap csak azon dolgozna, hogy kiválogassa az Ön számára fontos információkat, adatokat.

→ Gazdaság. Üzlet. Politika. Tőzsde. Adónaptár. Informatika. Jogtár. Orvosi tanácsok. Autók. Komolyzene. Utazás. Időjárás. Sport. Szappanopera. És a többi. Személyre szabottan.

→ Legyen Ön bárhol, foglalkozzon bármivel, az Elendertől pontosan azokat a szolgáltatásokat kapja, amelyekre szüksége van. Ezt több mint 25 000 elégedett ügyfelünk tanúsítja.

★ EURO RSCG BUDAPEST

elender internet
Semmi sem lehetetlen.

elender online
www.eol.hu

Elender Informatikai Rt. Tel.: 465-7800; Fax: 465-7899; 1134 Budapest, Váci út 37.

Képesítés

...avagy mitől (nem) jó a kép, és a gyártók milyen programokat kínálnak a további műveletekhez?

A scannerek sikeres telepítése mellett a teszt során is okozott némi bosszúságot néhány egyszerű hiba. Ezek egy része szoftveres beállítással orvosolható, míg másokkal szervizhez kell fordulnunk, ahol scannerünket garanciálisan vagy anélkül megjavítják. Nem véletlenül emeljük ki a garanciát, erre a scannereknél különösen oda kell figyelnünk a vásárlásnál. Mindenképpen tudnunk kell, hogy a scanner mely részegységeire (nem) vonatkozik javítási vagy cseregarancia. Az esetleg nem garanciális javításokért (például lámpacsere) a garanciaidő alatt is fizetnünk kell.

Színkalibráció, -korrekció

Ha a scanner által beolvasott képpel nem vagyunk elégedettek, először a szoftveres lehetőségeket kell fontolóra vennünk. Egyik legfőbb eszközünk a színkalibráció. Ezt a hibás kép esetén a scannerekhez kapott program utasításai alapján kell elvégeznünk. A művelet lényege: „megtanítjuk" a scannert arra, hogy a kijelzett színek a színspektrumon ne tolódjanak el a beolvasott színinformációhoz képest.

Lámpacsere után (ez azért nem fordul elő gyakran) elképzelhető, hogy az új fényforrás kissé más színhőmérsékletű fényt bocsát ki, és ezért a scanner más színűnek érzékeli a megvilágított területet. Ilyenkor színkorrekcióra van szükség, amely a fényforrás színhőmérséklet-változásának mértékéig eltolja a kijelzett kép színeit is a színspektrumon.

Lásd Látásvizsgálat II. című cikkünk mutatóit – CHIP, 99/10/95

Hibás kép

Ha a szoftveres hibaelhárítás nem használt, feltételezhető, hogy valamelyik alkatrész hibásodott meg az egységben. Ekkor sem kell (még) nagyon megijednünk.

Először is vizsgáljuk meg, hogy nem került-e szennyeződés a lámpára, az érzékelő felületre vagy a tárgyüvegre. Ha a képhiba szabályos (homályos sáv, fekete, fehér vagy szivárványszínű vonal a képen), valószínűleg a lámpa vagy az érzékelő felület a felelős. Szabálytalan, foltos hiba esetén inkább az üvegen keressük a szennyeződést. Ha egyik sem használ, marad a szerviz az írásunk elején említett lehetőségekkel.

Színváltós kép: ne rohanjunk rögtön szervizbe!

Szoftverözön

A kereskedelemben kapható scannerek általában jól el vannak látva szoftverekkel, így a felhasználónak nem kell külön grafikai programot beszereznie. Általános érvényű javaslatként elmondhatjuk, hogy a beolvasást érdemes valamelyik neves gyártó által készített képszerkesztő programból végezni. Ezekből minden készülékhez tartozik legalább egy. Bár a scannerek többségének saját beolvasóprogramja önállóan is használható, azaz rögtön a merevlemezre menti a képet, kényelmesebb, ha az eredményt egy képszerkesztő programban is szemügyre vehetjük. Itt ugyanis azonnal elvégezhetjük a szükséges változtatásokat, vágásokat, és utána olyan formátumba menthetjük el a képet, amilyenbe akarjuk.

Ehhez válasszuk ki a képszerkesztő *File* menüjéből a *Select source...* pontot. Itt kell kijelölnünk a képbeolvasás forrását, vagyis a scannerünkhöz tartozó meghajtóprogramot. Ezután a *File → Acquire...* menüpont kiválasztásával a scanner saját beolvasóprogramja jelenik meg, de ezúttal nem a merevlemez, hanem a képszerkesztő lesz a beolvasás célpontja.

A scannerekhez kapott programokat 3 osztályba sorolhatjuk: képszerkesztők, fotóalbumok és karakterfelismerők (lásd a keretes szövegrészt). A különböző gyártók termékeinek tudása között legtöbbször csak árnyalatnyi az eltérés. A különbségek legmarkánsabban a kezelőfelületükön látszanak: némelyiké barátságosabb, a másiké inkább célratörő. A prog-

Programok

Képszerkesztő programok
Adobe PhotoDeluxe
Adobe PhotoShop 4 LE
FotoLook
MGI PhotoSuite
MicroFrontier Color It!
Micrografx Picture Publisher
Presto! PrintMagic
Ulead Photo Assistant
Ulead PhotoExpress
Ulead PhotoExpress SE
Ulead PhotoImpact
Ulead iPhoto Plus

Fotóalbum-programok
Caere OmniPage LE
DocuMagix PaperMaster
Micrografx ABC Media Manager
PhotoAlbum
PhotoAlbum LE
Presto! PageManager
Visioneer PaperPort

Karakterfelismerő programok
Presto! OCR
Recognita OCR
Text-Reader
Visioneer OCR
Xerox TextBridge

A felsorolásból kimaradt, de scannertesztünk táblázatában szereplő programok általában a scannerek saját beolvasóprogramjai, melyeket csak az adott típushoz adnak.

ramok neve után biggyesztett LE (Limited Edition), SE (Standard/Special Edition) vagy BE (Business Edition) tudásbeli korlátozásokat jelent a boltban megvásárolható dobozos változatukhoz képest.

Képszerkesztők: A képszerkesztő programok a szkennelés nélkülözhetetlen eszközei, hiszen itt tudjuk megtenni a kisebb módosításokat, szín-, kontraszt- és fényerő-korrekciókat, valamint vágásokat a beolvasás után. E funkciók kivétel nélkül minden programban megtalálhatók. Ki kell azonban emelnünk az Adobe cég PhotoShop nevű programját, amely az alapműveleteken túl nagyon sok úgynevezett szűrőt (filter) tartalmaz, melyekkel például a beolvasott kép különböző hibái javíthatók. E szűrők mellé továbbiak is letölthetők az Internetről (PS Goodies).

Fotóalbumok: Az otthoni scannerek egyik jellemző felhasználási módja, hogy családi fényképeket dolgozunk fel vele. A fotóalbum programok ehhez az alkalmazási területhez készültek: albumszerűen, megjegyzésekkel ellátva tudják tárolni a digitalizált családi fotókat, ami megkönnyíti a későbbi keresést. Ha albumot készítünk, általában megmaradnak a képek külön file-ként, és készül egy albumfile, amely a különálló képek elérési információit és a felhasználói megjegyzéseket tárolja. E file kicsi, így bármely, képeket tartalmazó könyvtár hasznos kiegészítője lehet.

Karakterfelismerők (OCR): A karakterfelismerés nem igazán az otthoni scannerek feladata, bár a készülékek minősége kielégíti ennek követelményeit is. Az OCR programoknak általában nagyméretű, kontrasztos képre van szükségük a karakterek elkülönítéséhez és felismeréséhez. Ennek készítési módjáról alább lesz szó. A karakterfelismerők egyik legjobb képviselője a magyar fejlesztésű Recognita OCR program, amely a magyar nyelvet is támogatja. Más karakterfelismerők általában nemigen birkóznak meg az ékezetes betűkkel.

Mitől jó a kép?

Attól függően, hogy a scannerbe helyezett képeket mire szeretnénk használni, különböző módszerekkel kell beolvasni őket.

Kép: Legegyszerűbb dolgunk a képekkel van: a választott felbontás csak attól függ, hogy mekkora méretű végeredményt szeretnénk. A színmélység színes kép esetén legyen legalább 24 bit, feketefehérnél 8 bit. Tájékoztatásul: egy normál méretű fénykép 1024×768 képpontos beolvasásához nagyjából 150 dpi-s felbontásra van szükség. Ha növeljük a felbontást, nagyobb képet kaphatunk. (A scannerekhez megadott úgynevezett interpolált felbontás 4800 vagy 9600 dpi-s értéke szoftveresen előállított, minőségromlással járó képméret-növelés.)

Vegyük figyelembe, hogy a képfile mérete a felbontással négyzetes arányban nő, tehát egy túl nagy kép pillanatok alatt megeheti a merevlemezünkön található szabad helyet. Egy kép mentésekor legalább kétszer annyi szabad helyre van szükségünk, mint a képfile mérete, mert

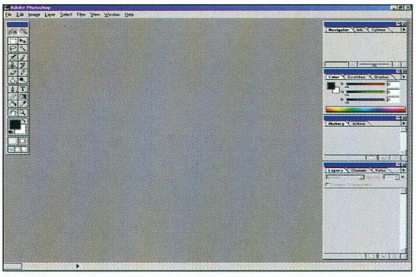

Az Adobe PhotoShop kissé barátságtalan, de menüi számtalan jól használható funkciót rejtenek

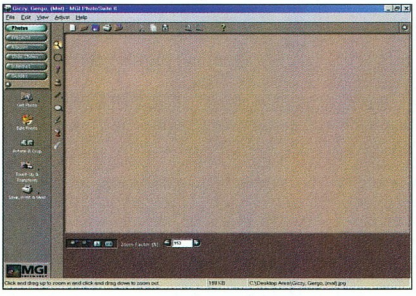

Az MGI PhotoSuite a felhasználóközeliség jegyében készült

mentés közben még az átmeneti file is a merevlemezen terpeszkedik. A képeket kis tömörítettségű JPEG formátumba mentve kapjuk a legkisebb méretű file-t a legkevesebb minőségromlással. A Webre szánt képek általános felbontása 72 dpi, ez kis méretet, de még jó minőséget eredményez.

Szöveg: Ha a szöveget karakterfelismerés céljából olvassuk be, az ajánlott legkisebb felbontás 300 dpi, a színmélység pedig 1 bit. Ez teljesen fekete-fehér (tehát nem szürkeskálás) képet jelent. Így kapjuk a legkontrasztosabb képet – a karakterfelismerő programok nem szeretik az elmosódásokat és a szándékos elmosásokat (anti-aliasing). Ekkora felbontással van rá remény, hogy az esetleg elmosódott vagy „megharapdált" betűket is biztonsággal felismerik. A 300 dpi nagy képfile-t eredményez, ezért érdemes a helytakarékos, de nagyon jó minőségű (1 bites képeket veszteségmentesen tömörítő) CompuServe GIF formátumba menteni. Ha a behelyezett lapon átüt a hátoldalra írt szöveg, ennek hatása csökkenthető egyenletes fekete háttérrel. Néhány scanner eleve így készül. Az elmosódott szövegeket megpróbálhatjuk nagy kontrasztú fénymásolás után beolvastatni a scannerrel.

Újság: Az újságból szkennelt képek a legfurfangosabbak: a pontokból összeálló nyomdai megjelenítés interferenciát okoz a képernyőn való kirajzolásnál, ezért a képen erővonalszerű csíkok, esetleg szivárvány vagy más mintázat lesz látható. Ezt azonban kiküszöbölhetjük, ha szkennelés előtt beállítjuk a *Descreen* kapcsolót *Newspaper* vagy *Magazine* állásba, mert ennek hatására a szkennelőprogram a beolvasott képen összemossa a különálló pontokat. E műveletet egyébként később egy képszerkesztőből is elvégezhetjük. A felbontásra és a színekre vonatkozóan ugyanúgy járjunk el, mint a képeknél.

Se kép, se hang

A párhuzamos csatolású scannereknek általában van nyomtatócsatlakozójuk is arra az esetre, ha nyomtatót is használunk ugyanazon a porton. Probléma csak akkor van, ha a scanner kikapcsolt állapotában nem engedi át a nyomtatóhoz küldött jeleket. Ekkor nyomtatáshoz kénytelenek vagyunk a scannert is bekapcsolni. Ha már a scanner sem működik, nézzük meg alaplapunk BIOS-át, a párhuzamos port üzemmódját pedig állítsuk be ECP-nek vagy esetleg EPP-nek.

Giczy Gergő

A JDeveloper segítségével munkaeszközzé válik a játékszer.

Ön munkára fogta már a Javát?

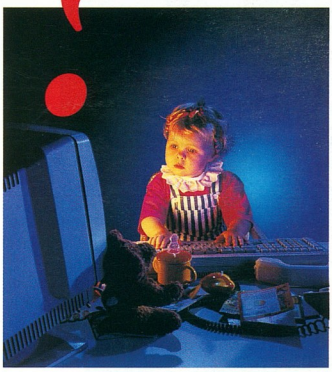

Az Oracle JDeveloper Suite az egyetlen olyan integrált Java platform, amely mind az internetes, mind a vállalati igényeket képes kezelni. Egyedül az Oracle kínál olyan Java fejlesztőeszközt, amely optimális az alkalmazások interneten történő megjelenítésére.

Az Oracle JDeveloper Suite az egyetlen Java megoldás, amely az egyszerűbb fejlesztés érdekében teljesen integrálja az eszközöket és az egyetlen telepítőplatform, amely folyamatosan (24/7) képes kezelni az internet és az e-business által támasztott magas igényeket.

Az Oracle JDeveloper Suite csak egy része az Oracle Internet Platformnak, amely alapja napjaink vezető elektronikus üzleti oldalainak.

A 30 napos díjmentes próbacsomag tartalmazza a JDeveloper 2.0-t, az Oracle Application Server 4.0-t és az Oracle 8i-t – az egyetlen internet adatbázist amelybe gyors Java VM van beépítve. *Kérje most az Oracle JDeveloper Suite 30 napos díjmentes kipróbálási változatát a 06-80-012005 ingyenes telefonszámon! További információk: www.oracle.hu*

© 1999 Oracle Corporation. Minden jog fenntartva. Az Oracle az Oracle Corporation bejegyzett védjegye.

ORACLE®

DANUBIUS RÁDIÓ

ÉS AZ ECOBIT

EMUTATJA:

I. Országos Szimulátor Verseny 1999

szereted a motoros, autós és repülős szimulátorokat, akkor miért ne mutatnád meg mindenkinek?
I. Országos Szimulátor Verseny lehetőséget nyújt arra, hogy profi pilótákkal küzdj, s a tehetséged hihetetlen nyereményekre váltsd!

ődöntők július 31-től november 6-ig minden szombaton

szimulátorban is verhetetlen!

Itt a helyed!!!

OSZV továbbjutók az eddigi fordulók alapján:

F1 Racing	- Oroszi Gábor
NFS III.	- Pöltl Richárd
	- Bóna Imre
WW II.Fighter	- Bíró István
F 16 Agressor	- Kusnyár Balázs

Gratulálunk!

lyán nincs esélyed ellene!

A versenyben szereplő játékok, időpontok és nyeremények:

Jane's F15	VII.31.	IX.4.
F16 Agressor	VIII.21	X.2.
World War II. Fighters	VIII.7.	IX.11.
Israeli Air Force	VIII.28.	IX.25.
F16/Mig29	VIII.14.	IX.18.
GT Sport Cars	VIII.21.	IX.11.
Nascar Revolution	VIII.7.	IX.4.
NFS III	VII.31.	VIII.28.
NFS IV	IX.18.	X.2.
F1 Racing Simulator	VIII.7.	IX.25.
BreakNeck	VIII.14.	IX.25.
Testdrive 5	VIII.21.	IX.11.
Superbike Championship	VIII.14.	IX.4.
	VII.31.	IX.25.

I. Repülés vadászgéppel + ORCA HL K számítógép új Intel PIII processzo ral
II. Force Feedback joystick + Intel PIII processzor + alaplap
III. Voodoo 3 grafikus gyorsító kárty

I. Részvétel világbajnoki rally futamon + ORCA HL-K számítógép új Intel PIII processzorral
II. Force Feedback versenykormány + Intel PIII processzor + alaplap
III. Voodoo 3 grafikus gyorsító kárty

I. Részvétel világbajnoki Superbike futamon + ORCA HL-K számítógép új Intel PIII processzorral
II. Force Feedback versenykormány + Intel PIII processzor + alaplap
III. Voodoo 3 grafikus gyorsító kárty

szönet támogatóinknak:

ELECTRONIC ARTS™ DANUBIUS RÁDIÓ HERTA intel inside pentium III PC GURU CHIP

ezés: A kiválasztott játékok dobozáról kivágott vonalkódot ragaszd fel a kitöltött nevezési lapra, és küldd el címünkre.
ábbi információt találsz a Danubius Rádió honlapján, továbbá a PC-Guru és a CHIP hasábjain és az Ecobit forródrótján. Tel.: 351-3078.

ersenyre jelentkezőket a pontos időpontokról és helyszínekről, illetve program beállításokról és szabályokról a jelentkezési lapon feltüntetett levél vagy e-mail címben személyre szólóan sítjük. A repülőgép szimulátorok győztesének nyereménye repülés vadászgéppel, amihez részleges repülőorvosi vizsgálat (egészségügyi alkalmasság) és 18 életév betöltése a feltétel.

elentkezési lapot a kartonon találod!

Kézi erőművek

A hőskorban, a több szobát is betöltő számítógépek idején legfeljebb a sci-fi irodalmat olvasva lehetett arról álmodozni, hogy valaki magával hordjon számítógépet. Ez ma már hétköznapi dolog.

A jelenlegi noteszgépek a legkorszerűbb technológiát hordozzák magukban. Ennek köszönhetően gyakorlatilag ugyanazt a számítási teljesítményt és tárolókapacitást nyújtják, mint asztali társaik.

Persze mindennek ára van. A legnagyobb probléma a noteszgépekkel, hogy kis helyen kell elhelyezni sok, nagy frekvencián működő alkatrészt, melyek több-kevesebb hőt termelnek. Ez a hő a legtöbb noteszgép házán kézzel is kitapintható, mivel a processzor és környéke, valamint a merevlemez általában erősen melegszik. A hőterhelést a leggyakrabban úgy próbálják csökkenteni, hogy olyan alkatrészeket építenek a noteszekbe, amelyek kifejezetten alacsony fogyasztásúak. Ez jótékonyan hat az akkumulátor üzemidejére is. Emellett erőteljes aktív hűtéssel – különböző szellőzőnyílásokkal és ventilátorokkal – is csökkentik a hőmérsékletet (ezeket a szellőzőnyílásokat célszerű szabadon hagyni).

A noteszgépekben használható processzorok csúcsa jelenleg a Pentium III, de ez gyakorlatilag megfizethetetlen, nem beszélve arról, hogy nehéz olyan feladatot elképzelni, amelynél ilyen számítási teljesítményre van szükség mobil eszközben. Érzésem szerint még a Pentium II-es gépek is jócskán túlteljesítik azt az igényt, amit az átlagos felhasználási mód tud támasztani a gépekkel szemben.

Bár a noteszgépek nagyon sokféle feladatra alkalmasak, egyvalamire kevéssé fogják használni őket: 3D-s játékra. Mivel a videovezérlőnek elsősorban LCD kijelzőt kell meghajtania, felépítése és működése némileg különbözik az asztali gépek videokártyáiétól, és persze a videomemória is lassabban ketyeg, mint a csúcsra járatott „gamer" kártyákon. A noteszekhez általában asztali monitort is lehet használni, amit a digitális vezérlő után kapcsolódó RAMDAC tesz lehetővé – ettől viselkedik a kártya hagyományos videoegységként. Egyes kártyák azt is támogatják, hogy az LCD és a CRT monitor egyszerre működjön, és egymást kiegészítve nagyobb méretű munkafelületet nyújtsanak. A tesztelt gépek műszaki adatait összefoglaló táblázatból is kitűnik, hogy népszerű lett az Ati Rage LT videochip, amely amúgy kedvelt 2D-s gyorsító, sőt minimális 3D-s funkciói is vannak (játékra azonban nem alkalmas).

A hellyel és súllyal való takarékoskodás gyakori következménye, hogy nem található meg minden periféria egyszerre a gépben. Sőt az igazán vékony, könnyű darabokban például még *beépíthető* CD-olvasó sincs, egész egyszerűen azért, mert nincs rá hely. Ilyenkor ezt a meghajtót külső egység formájában használhatjuk. A CD-olvasó helyett egyre gyakrabban lehet DVD-meghajtóval találkozni, persze ezek noteszváltozatának ára még meglehetősen borsos.

A hordozhatóság legfontosabb előnye, hogy a gép hálózati táplálás nélkül is huzamosabb ideig tud működni. Ehhez passzívan járulnak hozzá a már említett alacsony fogyasztású alkatrészek, aktívan pedig a BIOS vagy az operációs rendszer által kezelt energiatakarékos üzemmód. Ennek lényege, hogy a gép figyeli a felhasználó aktivitását, és az üresjáratokban csökkenti a teljesítményfelvételt a merevlemez, a monitor kikapcsolásával, a processzor órajelének visszafogásával, sőt az egész gépet el tudja altatni. Ez utóbbi esetben a rendszer szinte teljesen leáll, éppen csak a memória tartalmát őrzi meg. Innen nagyon gyorsan vissza tud térni teljes aktivitásába. Ez az álom hosszú ideig is tarthat, de mint egy csöpögő csap, apránként fogyasztja az akkumulátort.

Ha hosszabb időre ki akarjuk kapcsolni a gépet, de onnan szeretnénk folytatni a munkát, ahol abbahagytuk, akkor a „hibernálást" kell használni. Ilyenkor a memória teljes tartalmát és a processzor pillanatnyi állapotát a merevlemezre menti a rendszer, majd teljesen kikapcsol. Bekapcsolás után felismeri, hogy hibernálva volt, és bootolás helyett az elmentett állapotot állítja vissza. A hibernálásnak két fő megoldása létezik, az egyikben file-ba történik a mentés, a másikban egy külön partícióra. Ez utóbbi elegánsabb megoldásnak tűnik, mivel nem kell megtanítani a BIOS-t az adott file-rendszer kezelésére, másrészt nem korlátozza a használható operációs rendszerek számát. Hátránya lehet, hogy folyamatosan lefoglal a merevlemezből a memória méretével megegyező helyet, bár ez a mai merevlemez-méretek mellett nem számottevő veszteség.

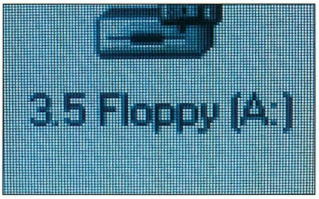

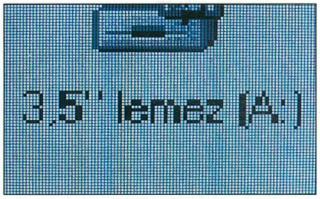

Az eredetinél alacsonyabb felbontás alkalmazása lehet szép – és lehet csúnya is

- www.acer.hu
- www.compaq.com/products/portables/arm1700/index.html
- www.compaq.hu
- www.crito.com/root_eng/notebooks_main.htm
- www.gericom.hu
- www.humansoft.hu/dell/termekek/latitudeR.htm
- www.portocom.hu
- www.sowah.hu/notebook_hu.html
- www.technotrade.hu/go/notebook/sat.html

A mérésekről

Az alapvető teljesítménymérés (alkalmazásteszt és alacsony szintű teljesítmény) mellett megmértük az akkumulátorok üzemidejét is átlagos terhelés mellett. Ehhez kikapcsoltunk minden fogyasztáscsökkentő üzemmódot, és egy speciális tesztprogramot futtattunk, amely meghatározott időközönként megdolgoztatta a gépet. Ez azt is jelenti, hogy megfelelő beállítással és körültekintéssel a mértnél hosszabb üzemidőt is el lehet érni.

A gépek teljesítményét alkalmazáscsoportok futtatásával mértük. A Productivity csoport irodai, a Creativity képszerkesztő és 3D-s animációs, az Entertainment pedig videolejátszó és játékprogramokból áll. A mért érték százalékosan értendő, egy 233 MHz-es Penti-

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó	Acer	Asus	Asus	Asus	Compaq	Crito	Crito	Dell	Gericom	IBM	Portocom	Samsung	Toshiba	Toshiba
Típus	TravelMate 332	8200	F7400	L7200	Armada 1750	2100P	665	Latitude Cpi R	Millennium	ThinkPad 570	3100c	M6000	Satellite 2060CDS	Satellite 4070CDS
Forgalmazó	Acer	Sowah Kft.	Sowah Kft.	Sowah Kft., Crito Co. Ltd.	Compaq Depo	Crito Co. Ltd.	Crito Co. Ltd.	Humansoft Kft., SMP Kft.	Computer 2000 Bt.	Megatrend Kft.	Portocom Kft.	Herta Kft.	Office Depó	Office Depó
Telefon	319-2655	350-4539	350-4539	350-4539	80 266-727	349-2624	349-2624	270-7600	351-2173	459-3300	203-9269	266-5052	414-2341	414-2341
Ár (nettó)	870 000 Ft	457 600 Ft	808 500 Ft	341 880 Ft	770 000 Ft	649 000 Ft	614 900 Ft	950 000 Ft	910 000 Ft	834 000 Ft	623 500 Ft	400 000 Ft	299 900 Ft	434 400 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	3 év	1 év	1 év	1 év
Műszaki adatok														
Processzor, órajel	Intel Pentium II, 366 MHz	Intel Pentium II, 333 MHz	Intel Pentium II, 366 MHz	Intel Celeron, 266 MHz	Intel Pentium II, 366 MHz	Intel Pentium II, 366 MHz	Intel Pentium II, 366 MHz	Intel Pentium II, 400 MHz	Intel Pentium II, 366 MHz	Intel Pentium II, 333 MHz	Intel Celeron, 466 MHz	Intel Pentium II, 300 MHz	AMD K6-2, 366 MHz	Intel Celeron, 366 MHz
Cache	256 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	128 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	128 Kbyte	512 Kbyte	256 Kbyte	128 Kbyte
Memória beépítve/maximális	64/256 Mbyte	32/160 Mbyte	64/288 Mbyte	32/160 Mbyte	64/192 Mbyte	192/384 Mbyte	64/160 Mbyte	128/512 Mbyte	128/384 Mbyte	64/192 Mbyte	128/256 Mbyte	32/256 Mbyte	32/160 Mbyte	64 Mbyte
Merevlemez mérete	6,1 Gbyte	4,5 Gbyte	4,3 Gbyte	4 Gbyte	6,4 Gbyte	10 Gbyte	9 Gbyte	6,4 Gbyte	6,4 Gbyte	4 Gbyte	6,4 Gbyte	2 Gbyte	4 Gbyte	4 Gbyte
Floppy	külső	külső	belső	belső	belső	belső	belső	belső	belső	külső	belső	külső	belső	belső
CD/DVD-olvasó	Teac CD-224E	Teac CD-224E	Matshita DVD-ROM SR-8171	Teac CD-224E	Matshita UJDA150	Matshita DVD-ROM SR-8171	Matshita DVD-ROM SR-8171	Samsung CD-ROM SCR-2438	Toshiba DVD-ROM SD-C2202	○	Torisan DVD	Toshiba CD-ROM XM 1802B	Teac CD-224E	Teac CD-224E
Képernyő mérete/típusa	12,1 col, TFT	12,2 col, TFT	14,1 col, TFT	12,1 col, TFT	14,1 col, TFT	14,1 col, TFT	14,1 TFT	14,4 col, TFT	15,1 col, TFT	13,4 col, TFT	14,1 col, TFT	13,3 col, TFT	12,1 col, DSTN	12,1 col, DSTN
Grafikus vezérlő	Trident Cyber9525DVD	Silicon Motion LynxEM	Ati Rage Pro LT AGP	Silicon Motion Lynx	Ati Rage Pro LT AGP	Ati Rage Pro LT AGP	Ati Rage Pro LT AGP	NeoMagic Magic-Media 256ZX	Ati Rage Pro LT AGP	NeoMagic Magic-Media 256 AV	Ati Rage Pro LT AGP	Ati Rage Pro LT AGP	S3 Virge/MX	Trident DVD Cyber9525
Videomemória	2,5 Mbyte	4 Mbyte	4 Mbyte	2 Mbyte	4 Mbyte	4 Mbyte	8 Mbyte	4 Mbyte	4 Mbyte	2,5 Mbyte	8 Mbyte	4 Mbyte	2 Mbyte	2,5 Mbyte
Felbontás LCD-n	800×600 képpont	800×600 képpont	1024×768 képpont	800×600 képpont	1024×768 képpont	1024×768 képpont	1024×768 képpont	1024×768 képpont	1024×768. képpont	1024×768 képpont	1024×768 képpont	1024×768 képpont	800×600 képpont	800×600 képpont
Audiorendszer jellemzői	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI	16 bit, PCI
Csatlakozók														
Soros/párhuzamos/USB	1/1/1	1/1/1	1/1/1	1/1/1	1/1/1	1/1/2	1/1/1	1/1/1	1/1/1	1/1/1	1/1/2	1/1/1	1/1/1	1/1/1
Infravörös port (*)	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	FIR	○	FIR
IEEE-1394 (FireWire)	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	[-]
Külső monitor	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Tévékimenet (kompozit video vagy S-Video)	○	○	●	○	●	●	●	●	●	○	●	○	○	○
PS/2 (egér vagy billentyűzet)	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
PC Card Type II/Type III	1/0	1/0	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1
Cardbus	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Dokkoló konnektor	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○
Egyéb														
Szélesség×magasság×mélység	289×24×219 mm	298×30×236 mm	318×46×250 mm	294×38×232 mm	319×59×253 mm	316×47×256 mm	324×52×258 mm	306×38,6×241 mm	319×50×246 mm	301×28×240 mm (UltraBase nélkül)	316×39×256 mm	309×47×241 mm	309×43×259 mm	309×43×259 mm
Tömeg (merevlemezzel, akkumulátorral, CD-vel, tápegység nélkül)	1,8 kg	2,2 kg	3,3 kg	2,7 kg	3,7 kg	3,6 kg	3,6 kg	3,0 kg	4,1 kg	1,8 kg	3,5 kg	2,9 kg	3,1 kg	3,1 kg
Akkumulátor (**)														
Kapacitás (Wh)	30 Wh	45 Wh	52 Wh	48 Wh	n.a.	49,9 Wh	n.a.	50 Wh	n.a.	n.a.	n.a.	52 Wh	n.a.	n.a.
Üzemidő (mért érték)	98 perc	215 perc	181 perc	242 perc	134 perc	nem mérhető	nem mérhető	122 perc	205 perc	195 perc	80 perc	191 perc	118 perc	179 perc
Mérési eredmények (†)														
CHIPBench														
Összesítés	143,8%	116,8%	140,5%	104,8%	164,5%	157,5%	145,7%	167,5%	161,0%	154,9%	174,6%	121,5%	91,3%	156,6%
Productivity	129,5%	99,5%	114,0%	107,9%	156,7%	136,8%	127,1%	158,1%	134,2%	120,3%	145,7%	110,7%	91,2%	134,2%
Creativity	185,8%	165,2%	188,1%	136,8%	192,7%	192,6%	188,4%	213,5%	203,0%	198,4%	222,3%	144,3%	110,9%	196,0%
Entertainment	120,7%	95,6%	137,7%	66,2%	143,1%	154,2%	130,4%	130,8%	163,0%	155,6%	174,6%	113,1%	68,4%	152,2%
Low level														
Dhrystone-teszt	444536 Dhry/s	405097 Dhry/s	446944 Dhry/s	324352 Dhry/s	454936 Dhry/s	446584 Dhry/s	446288 Dhry/s	482632 Dhry/s	445524 Dhry/s	402744 Dhry/s	568160 Dhry/s	362864 Dhry/s	402776 Dhry/s	444240 Dhry/s
Whetstone-teszt	2406 kWhet/s	2075 kWhet/s	2287 kWhet/s	1669 kWhet/s	2291 kWhet/s	2422 kWhet/s	2303 kWhet/s	2618 kWhet/s	2436 kWhet/s	2072 kWhet/s	3081 kWhet/s	1977 kWhet/s	2136 kWhet/s	2409 kWhet/s
Memóriaátvitel	52270 Kbyte/s	80248 Kbyte/s	110728 Kbyte/s	79502 Kbyte/s	104088 Kbyte/s	87612 Kbyte/s	96749 Kbyte/s	103700 Kbyte/s	104250 Kbyte/s	94616 Kbyte/s	93865 Kbyte/s	68250 Kbyte/s	51000 Kbyte/s	111650 Kbyte/s
Videomegjelenítés	9010 művelet/s	5084 művelet/s	3198 művelet/s	4445 művelet/s	4382 művelet/s	5205 művelet/s	4310 művelet/s	9604 művelet/s	4121 művelet/s	6764 művelet/s	6281 művelet/s	3821 művelet/s	4960 művelet/s	4405 művelet/s

(*) FIR = Fast IR, nagy sebességű (4 Mbit/s) infravörös átvitel.
(**) A tesztelt készülékek mindegyikében lítium-ion akkumulátor volt.

(†) A CHIPBench által adott számok egy 233 MHz-es Pentium MMX processzorú gép teljesítményéhez viszonyított értékek. Minden mérési eredménynél a nagyobb számok jobb eredményt jeleznek.

Hogy kerül egy nagyképernyős monitor egy kis íróasztalra?

Könnyedén: a 17”-es Philips 107B XSD mélysége csak akkora, mint egy 14”-es monitoré.

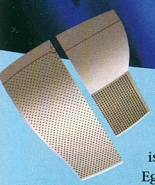

Bemutatjuk a **Philips 107B XSD** monitort – a monitort, amellyel akkor is élvezheti a nagy képernyő előnyeit, ha nincs elég hely az asztalon. Egy kiemelkedő teljesítményű 17”-es monitor, melynek mélysége semmivel sem több egy hagyományos 14”-es monitorénál. A TCO ‘99, az USB és a Customax 4.0 rendszer éles kontrasztokat és tiszta, vibrálás nélküli képet biztosít. Az Xtra Space Design (XSD) monitorcsalád azoknak is megoldást jelent, akik még nagyobb képernyőt szeretnének: a 109B egy olyan 19”-es monitor, amely a 17”-es társaiénál is kisebb mélységgel rendelkezik. Ha szeretne többet megtudni a 107B és a 109B monitorokról, látogasson el a **http://www.pcstuff.philips.com** címre!

TCO 99 USB CustoMax interactive monitor software XSD

PHILIPS

Let's make things better.

Kiemelt partnerek:
Philips Monitorok

HDS
Bokor u. 10.
1035 Budapest
Tel.: 250 3260
Fax: 388 8387
mds.hun@apple.hu

Computer 2000
Váci út 110.
1133 Budapest
Tel: 236 1100
Fax: 239 1901
Inagy@c2000.hu

Macroda
Attila út 63.
1013 Budapest
Tel: 214 2392
Fax: 355 5173
sales@macroda.hu

Albacomp
Mártírok útja 9.
8000 Székesfehérvár
Tel: 06 22 315 414
Fax: 06 22 327 532
info@albacomp.hu

um MMX-alapú számítógéphez viszonyítva. Az alacsony szintű mérések a „nyers" erőt vizsgálták: a Dhrystone-teszt a műveleti sebességet (egészszámos műveletek, elágazások és ciklusok), a Whetstone-teszt a lebegőpontos műveletek sebességét, a Memóriaátvitel a memóriamüveletek sebességét, a Videomegjelenítés pedig az alapvető grafikus utasítások végrehajtásának sebességét méri.

E bevezető után lássuk az egyes gépeket ábécérendben!

Acer TravelMate 332

Kifejezetten csinos, hordozásra termett gép. Karcsúságát annak köszönheti, hogy csak a merevlemez van beleépítve, a floppy- és a CD-meghajtó egy külső blokkban kapott helyet, melyet egy kábellel lehet a géphez csatlakoztatni, akár „forrón", a gép kikapcsolása nélkül is. Az egybeépített meghajtók ugyan több helyet foglalnak el, mint külön-külön, viszont jobban védve vannak a sérülésektől. A gép vékonyságának hátulütője, hogy csak egy PC Card szabványú csatlakozója van, amelybe csak Type II-es kártyát lehet illeszteni.

Különlegessége a görgetőgombos touchpad, amellyel a hosszabb szövegeket le-fel lehet léptetni.

Asus L7200, F7400, 8200

Az Asus noteszgépek közelednek a nagy nevekhez: a gépekben csak az Asus saját gyártású alaplapjait használják, és ezekkel nem lehet más gyártó gépeibe építve találkozni. Mindegyik típusnál alkalmazták az Asus által kifejlesztett, különlegesen hatásos hőelvezető rendszert.

A család legkisebb tagja az L7200, amelynél az alacsony ár volt a legfontosabb tervezési tényező. Ennek ellenére teljes értékű, jól használható gép, amely megállja a helyét az irodai munkák terén. Az F7400 nagyobb teljesítményű, és a kijelzője is nagyobb. Különlegessége, hogy nem csak a hátulján, hanem az elején is található infravörös port. Ez az egyébként kézenfekvő megoldás igencsak megkönnyíti mindazok életét, akik rendszeresen használnak ilyen eszközt.

A paletta legújabb tagja a 8200-as. Elegáns, vékony gép, eloxált alumíniumra emlékeztető házzal.

Compaq Armada 1750

Igazi nagyágyú: ez igaz mind teljesítményére, mind méretére. Nem igazán lehet noteszgépnek nevezni, sokkal inkább a hordozható munkaállomás elnevezés illik rá. Legszokatlanabb tulajdonsága, hogy a tápegységet is beleépítették, ami leginkább arra utal, hogy nem menet közbeni, hanem több helyszínen történő használatra szánták. A táphoz hasonlóan a CD-olvasó is beépített, és nem gyorscserélős foglalatban van.

Meglepő volt az is, hogy nincs címkéje a Windows 98-cal való kompatibilitásról – ellenben van a Windows 95-ről és az NT-ről. A tesztgépen is Windows 95 volt telepítve.

Crito 665 és 2100P

A mezőny kevésbé neves részének oszlopos tagjai ezek a gépek. Egyetlen hibájukat sikerült felfedezni, ami viszont jellemző a többi hasonló eredetű gépre is: a Windows 98 nem talál tápkezelő (power management) funkciót a gépen, ezért az operációs rendszernek nincs tudomása az akkumulátorok állapotáról. A BIOS ettől függetlenül törődik vele, így hangjelzéssel figyelmeztet, ha az akkuk lemerülőben vannak. Valószínűleg csak driverprobléma okozza ezt a jelenséget. Sajnos a tesztgépek akkumulátora már nem volt új-

Bővíthető?

A noteszgépek, a belül lévő szűk hely miatt nehezen bővíthetők. Mégsincs minden veszve, ha lépést akarunk tartani a fejlődéssel. Az alapgépben is általában bővíthető a memória, kicserélhető a processzor és a merevlemez. Szinte minden fontos eszköz megtalálható PC Card kivitelben, a leggyakoribbak a hálózati és a modemkártyák, de például 3Dfx-es gyorsítókártyát (bár ennek ára 100 ezer forint körül van), hangkártyát, videodigitalizáló kártyát, merevlemezt, flash memóriát vagy akár telefont is lehet kapni. A PC Card termékek ára nagyon változatos, egy modem vagy egy hálózati kártya már 15-20 ezer Ft-tól kapható, ez márkás kivitelben magasabb is lehet.

A vékony vagy kisméretű gépekhez is szükség lehet néha CD-olvasóra vagy más külső perifériára. Ezeket a legcélszerűbben dokkoló állomásokban lehet elhelyezni, amely mondjuk az íróasztalon kaphat helyet. Ennek jellemző ára például az IBM ThinkPadhez 80 ezer Ft, de ez eleve tartalmaz egy CD-meghajtót. A dokkoló ezenkívül még külső I/O csatlakozókat is (például game port, második soros port) tartalmaz. Akinek csak erre van szüksége, egér, modem, asztali billentyűzet stb. csatlakoztatásához, annak egy portreplikátort érdemes beszereznie. Ez kisebb egy dokkolóegységnél, így akár hordozni is lehet. Ennek jellemző ára 50 ezer Ft körül van.

Dell Latitude

Toshiba Satellite

Acer TravelMate a külső CD-egységgel

A legújabb Asus a 8200-as

Az örök elegáns: IBM ThinkPad 570

Kislexikon

PC Card: a PCMCIA eszközök új elnevezése. A PC Card eszközök 85,6x54 mm méretűek, vastagságuk háromféle lehet, így megkülönböztetünk Type I, II és III típusút. A noteszgéppel 16 bites csatolón keresztül tartják a kapcsolatot.

Type I: 3,3 mm vastag PC Card.

Type II: 5 mm vastag PC Card.

Type III: 10,5 mm vastag PC Card.

CardBus: 32 bites PC Card eszköz, 33 MHz-es buszsebességgel.

TFT: aktív LCD kijelző. Éles, kontrasztos, nagy fényerejű képet ad.

DSTN: háttérvilágításos, passzív LCD kijelző, a TFT-énél gyengébb a képminősége.

szerű állapotban, így nem lehetett rajtuk korrekt mérést végrehajtani.

A 2100P típus különlegessége a FireWire csatlakozó, melynek segítségével például digitális videokamerához vagy más, nagy adatátviteli sebességet igénylő eszközhöz illeszthető.

Dell Latitude CPi R400GT

Elegáns gép, melynek kialakításánál a méret és a súly elé helyezték a teljesítményt. A teljes értékű, jól kezelhető billentyűzet gyárilag magyar ékezetes betűkkel lett ellátva, ráadásul nem itt-ott eldugott gombokkal, hanem olyan elrendezésben, amelyet az asztali gépeknél megszoktunk. Ez igaz a kurzorvezérlő és a szerkesztő-lapozó billentyűkre ([Insert], [Del], [Home] stb.) is.

E gép érdekessége még, hogy a BIOS beállítóprogramját nem csak a bootoláskor, hanem bármikor el lehet érni egy funkciógomb megnyomásával – így akár menet közben is lehet módosítani a gép beállításait. E beállítóprogram részletes súgója jelzi, hogy mely beállítások után kell újraindítani a gépet a módosítás érvényesítéséhez. Ugyanígy, egy gombnyomással elő lehet hívni a BIOS akkumulátor-ellenőrző oldalát, ezáltal akkor is figyelemmel kísérhetjük az akkuk állapotát, ha az éppen futó operációs rendszer vagy alkalmazás azt nem támogatja.

Gericom Millennium

A Gericom Millennium egy igazi erőmű, amely elmehetne asztali gépnek is. 15,1 colos képátlójú kijelzője alig marad el egy asztali 17 colos monitor nyújtotta képmérettől. Hogy legyen is mit nézni rajta, a gépben DVD-meghajtó és dekóderkártya is található. (Amúgy a gép teljesítménye a szoftveres lejátszáshoz is bőven elegendő.) Teljesítményéhez és felépítéséhez sajnos az ára is igazodik.

IBM ThinkPad 570

A ThinkPad termékvonal impozáns tagja. Nagyon érdekes az „egyet fizet, kettőt kap" megoldás, melynek lényege, hogy a gépet meg lehet felezni. Az alja egy dokkolóállomáshoz hasonlít, amely azonban teljes mértékben hordozható, stabilan rögzül a géphez. Ebben a bővítőben helyezhető el a floppy- és a CD-meghajtó, valamint a második akkumulátor. A gépről bármikor levehető, a végeredmény egy könnyű és vékony noteszgép lesz. A legérdekesebb, hogy a bővítőegység alján is található egy bővítőcsatlakozó, így azt még mindig hozzá lehet kapcsolni egy asztali dokkolóállomáshoz, miáltal a bővítések száma megtöbbszöröződhet.

A gép hozza az IBM-színvonalat: jó minőségű és teljesítményű. A billentyűzet könnyen kezelhető, teljes értékű. A kurzort a hagyományoknak megfelelően TrackPointtal lehet irányítani, ennek kezelése gyorsan megszokható. Kissé furcsa viszont, hogy az alapkiépítéshez nem tartozik CD-olvasó. Ez azért

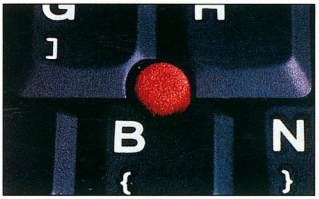

A ThinkPad trackpointját mások is átvették

is különös, mert a driverek és az operációs rendszer telepítője csak CD-n vagy a merevlemezen található meg, ahonnan a vásárlónak kell telepítőlemezeket gyártania.

A másik furcsaság a géphez mellékelt Recovery Discben, vagyis a helyreállító lemezben rejlik. Ez ugyanis úgy végzi a helyreállítást, hogy „legyalulja" a merevlemezt, és újratelepíti az alaprendszert. Vagyis ha bármilyen hiba folytán megsérül az operációs rendszer, de az adataink megvannak, ezzel a lemezzel nem sokat lehet segíteni. Ezért az IBM noteszek használóinak azt tanácsoljuk, ilyen esetben forduljanak a szakszervizhez.

Portocom 3100c

Ez a tesztpéldány már hosszabb ideje nálunk állomásozik, ezért mélyebb benyomásokat is volt alkalmunk szerezni róla. Ennek alapján jól használható, nem kényes munkaeszköznek tűnik, s nem megvetendő a három év garancia sem. Legnagyobb változatát teszteltük, 466-os processzorral. *(Képességeit részletesebben bemutattuk augusztusi számunk Mobil kirakatában: Melegen is ajánlott – CHIP 99/8/113.)*

Samsung M6000

Külsőleg nem kimondottan szép, de ez az egyetlen „hátránya". A megszokottnál nagyobb, 512 Kbyte-os másodszintű memóriacache-ével tűnik ki a mezőnyből. Átlagos felszereltségű, jól használható gép.

Toshiba Satellite 2060CDS és 4070CDS

A Toshiba Satellite termékcsaládjánál kifejezetten az olcsó kivitel a cél. Ezt a tesztgépek is tükrözték, hiszen a legszembetűnőbb különbség a többi versenyzőhöz képest a DSTN LCD, ami szerénybb képminőséget ad – ez azonban a gépek árán is érezhető. TFT-hez szokott szemünknek bizony sokszor gondot okozott a kurzor megtalálása, és a nagy utánhúzás (hosszú utánvilágítási idő) miatt mozgóképet sem lehet rajta nézni. A gépek természetesen TFT képernyővel is kaphatók. Az AMD processzor kissé szokatlan a mobil világban, de olcsósága miatt szintén jól alkalmazható. Egyetlen hátránya, hogy nincs mobil változata, így a viszonylag magas fogyasztás miatt rövidebb az akkumulátoros üzemidő.

CHIP-TIPP

Az „olcsó" kategóriában az Asus L7200 viszi el a pálmát, mivel kis mérete ellenére minden megtalálható benne, ráadásul 4 órán át képes akkumulátorról üzemelni. A „drágább" kategóriában (ami félmillió forint felett húzódik), a Gericom Millennium a győztes, óriási képernyőjének, a DVD-lejátszónak és -dekódernek köszönhetően, valamint annak, hogy mindezért még mindig kevesebb mint 1 millió forintot kell fizetni (legalábbis nettóban). A Portocom 3100c is nagyon esélyes volt, legjobb teljesítménye és ehhez mérten jó ára alapján, sajnos azonban az akkumulátoros üzem nem az erőssége, ez pedig fontos egy noteszgépnél. Arra számítania kell a vásárlónak, hogy egy noteszgép jóval magasabb ára ellenére rövidebb kort ér meg, mint asztali társai, és mivel alkotóelemeinek frissítése nem egyszerű dolog, az erkölcsi avulásuk gyorsabb.

Nagy Zoltán

VIDEOSZERKESZTŐK

AZ OTTHONI FELHASZNÁLÁSTÓL A PROFESSZIONÁLISIG

STUDIO PCTV és PCTV pro

TV/teletext tuner kártya
PCTV pro- sztereo TV-vel és rádióval egészül ki

STUDIO DC10 plus

Videoszerkesztő otthoni és irodai felhasználásra.
VHS és S-VHS minőség, videoszerkesztő
feliratozó szoftver, effekt-mixer zenei szerkesztés.

STUDIO 400

Lineáris, külső szalagos videoszerkesztő,
amely a számítógéphez a párhuzamos porton csatlakozik.
Video- és kamera vezérlés, infravezérlés, 10óra kb. 150 MByte

STUDIO MP10

Külső non-lineáris videoCD szerkesztő,
MPEG-1 hardveres tömörítéssel VHS minőségben.
Valós időben történő MPEG-1 szerkesztés.
1 óra anyag tömörítéssel, 0.5-1.5MByte VHS minőségben.

míroVIDEO DC30

Stúdióminőségű non-lineáris videoszerkesztő. PCI buszos kiegészítő kártya,
6MByte/sec átviteli sebesség, S-VHS minőség, ajakszinkron,
video-overlay AVI és M-JPEG file kezelés, kompozit S-VHS csatlakozó.

míroVIDEO DC30 plus

Non-lineáris professzionális stúdió minőségű videoszerkesztő rendszer,
belső PCI kártya 7MB-sec átviteli sebesség, kompozit,
S-VHS csatlakozó, S-VHS-Hi8 minőség. Adobe Premier 5.1
2Gbyte-nál nagyobb AVI és M-JPEG file kezelés.

míroVIDEO DV200

Videoszerkesztő digitális kamerákhoz (DV és Digital 8).
Belső PCI kártya, DV bemenet és kimenet, IEEE1394 szabvány,
2Gbyte-nál nagyobb AVI és M-JPEG file kezelés.

míroVIDEO DV300

Digitális minőségű videoszerkesztő. PCI busz, DV be- és kimenet,
IEEE 1394 (fireware). 2GByte-nál nagyobb AVI és MJPEG file kezelés
UltraWide SCSI interfész. Adobe Premiere 5.1 teljes verzió.

míroVIDEO DC50

Professzionális, stúdióminőségű (ITU.R 601)
non-lineáris videoszerkesztő, Breakout-Box
Adobe Preimiere 5.1 teljes verzió, Adobe After Effect 3.1

míroVIDEO DC1000

MPEG-2 DVD video szerkesztő!
Hardveres MPEG-2 támogatás, ITU.R 601 stúdió minőség,
50 Mbit/sec max. átviteli sebesség, két video file visszajátszás
egy szerkesztő felületen, valós idejű effektezés, feliratozás,
filterezés és 200 átmenet renderelés idő nélkül.

Bemutató stúdiók:

Multimedia Center MMC Kft.
1074 Budapest, Hársfa u. 1.
tel.:342-0140
e-mail:mmc@mmc.hu

VAN Videotechnikai Kft.
1056 Budapest, Molnár u. 53.
tel.:318-1876
e-mail: vanvideo@mail.datanet.hu

További kiemelt viszonteladók:

ALBACOMP
1011 Bp. Fő u. 31.
tel.:201-4409

FEFO Kft.
1073 Budapest, Barcsay u. 6.
tel.:352-8870
e-mail: barcsay@fefo.hu

PIXEL Multimedia Kft.
1088 Budapest, Rákóczi u. 13
tel:266-6059
e-mail pixel@mail.matav.hu

Video-Part Kft.
1092 Budapest, Ferenc krt. 26.
tel.:217-3754
e-mail: pana@videopart.hu

Rulez Kft.
7400 Kaposvár, Bajcsy Zs. út 52.
tel.: 82/410-048

Delfin Rt.
6800 Hódmezővásárhely
Szántó János u. 6.
tel.: 62/245-810

WIN COMPUTER
1067 Budapest, Szondi u. 19.
tel.: 353-4301
e-mail: video@win.hu

PINNACLE SYSTEMS

axico
1074 Budapest
Dohány u. 67.
tel.: 342-3255
fax: 351-2576
www.axico.hu

A Digi Datafire GO! PRO PCMCIA kártya kapcsolatot teremt bárhol, bármikor.

Soha ne induljon el nélküle

5 lehetőség 1 kártyában
56 kpbs analog (V.90)
128 kbps ISDN
GSM csatlakozás
PCS csatlakozás
10BASET Ethernet kártya

Digi®

EMJ HUNGARY Kft.
Global Technology Solutions
Hivatalos magyarországi disztribútor
1145 Budapest Szugló u. 54.
Tel: 469-6050
Fax: 469-6051

Táp-lálkozás szünet nélkül

Kész! – dőlt hátra X úr elégedetten. Négy órát dolgozott a dokumentumon, amit már csak el kellett volna mentenie. És ekkor a felesége bekapcsolta a mikrohullámú sütőt...

A fentihez hasonló esat valószínűleg már sok felhasználóval megtörtént. Talán éppen a keserű tapasztalatokból okulva, de többé-kevésbé mindenki tudja, mit takar a szünetmentes tápegység kifejezés. A berendezést UPS-nek is szokás nevezni, amely az angol uninterruptable power supply kifejezés rövidítése.

Az UPS leegyszerűsített definíciója a következő: egy eszköz, amely a fali konnektor és egy fogyasztó (például a számítógép) között helyezkedik el, biztosítva ez utóbbi számára a hiba- és zajmentes, stabil áramellátást. Továbbá a hálózati feszültség nagymértékű leesése, illetve az áram teljes kimaradása esetén az UPS saját forrásból, akkumulátorból táplálja a fogyasztót.

Leselkedő veszélyek

Aki nem elektromos szakember, talán nem is sejti, hogy kényesebb berendezéseink micsoda megpróbáltatásokat élhetnek át egy (elektromos hálózati szempontból) rossz környéken. A lehetséges támadók sokan vannak. A legdurvább a teljes áramszünet. De létrejöhet feszültségingadozás vagy -esés, leselkednek berendezéseinkre túláramhullámok, áramtüskék, vonali zajok, frekvenciatorzulások. Sőt még akár villámcsapás következtében is bejuthat az elektromos hálózatba veszélyes töltéstöbblet.

A ma kapható UPS-ek az esetek többségében hathatós védelmet adnak. Teljesítményüktől és az általuk táplált számítógép fogyasztásától függően hosszabb-rövidebb ideig képesek saját erőből pótolni a hiányzó hálózati áramot, így a felhasználó lemezre írhatja el nem mentett adatait, ki tud lépni az alkalmazásokból, és szabályosan leállíthatja a rendszert.

Szép számmal akadnak olyan típusú UPS-ek is, amelyek képesek kommunikálni a számítógéppel, pontosabban az erre a célra készített szoftverrel. Így tartós áramkimaradás esetén a rendszer szabályos leállítása automatikusan megtörténik. Ezen túlmenően lehetőséget biztosítanak a felhasználók vagy a rendszergazda értesítésére például előugró üzenet vagy e-mail formájában.

Hogyan teszteltünk?

A nálunk járt berendezések többsége egy-két számítógépre méretezett, mondhatnánk tipikusan az otthoni vagy önálló munkahelyek számára készült. Ezért a tesztelésnél sem törekedtünk különféle drága műszerekkel a mélységekbe látni, hanem összeállítottunk egy manapság átlagosnak mondható konfigurációt, amellyel a végkimerülésig fogyasztottuk az UPS-ek és (az áramszünetet jelző hangjelzésekkel) kollégáink türelmét.

A tesztfogyasztó a Senorgtól kapott Progress PC 552 jelű modell volt, benne BX-es alaplap, 466 MHz-es Intel Celeron processzor, 64 Mbyte memória, 4,3 Gbyte-os Western Digital merevlemez, CD-olvasó, S3 Savage3D grafikus kártya, az alaplapra integrálva SB 64V hangkártya és hálózati kártya. Mindezt megtoldottuk egy 17 colos monitorral. Az így kapott összeállítás átlagosan 106 és 120 watt között fogyasztott, miközben file-okat másoltunk, szövegeket írtunk és MPEG videókat játszottunk le. Ezzel a terheléssel mértük, mennyi ideig volt képes feladatát ellátni az adott UPS.

Ebből, illetve a táblázat adataiból is látszik, hogy a megfelelő tápegység kiválasztásakor nem árt, ha tisztában vagyunk gépünk energiaigényével.

A túlbiztosítás nem hátrány – ha a zsebünk is bírja –, ám ha kicsit vesszünk, érhetnek kellemetlen meglepetések. UPS vásárlása előtt alaposan tájékozódnunk kell saját gépünk energiaigényéről, de érdemes a jövőben esetlegesen beépítésre kerülő újabb alkatrészek fogyasztásnövelő hatását is figyelembe venni.

Jó lenne még azt is tudni, hogy a megvásárlásra kerülő egységben az akkumulátorok valóban kitartanak-e a dokumentációkban megjelölt 3-6 évig, de sajnos ezt idő hiányában nem tudtuk kipróbálni. Lássuk az egyes típusokat, illetve típuscsaládokat!

APC

E név klasszikusnak számít a szakmában, hiszen 1984-ben építette az első UPS-ét, és azóta is vezető gyártónak számít. Az igényeknek és elvárásoknak megfelelően különböző kategóriájú, azon belül is eltérő teljesítményű tápegységeket készítenek. Három család, a Back-UPS, a Back-UPS Pro és a Smart-UPS néhány darabját próbálhattuk ki.

A külalaki és a szolgáltatások közötti eltérés ellenére az APC készülé-

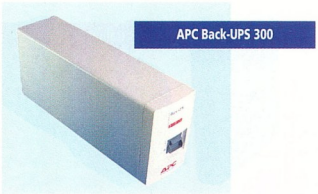
APC Back-UPS 300

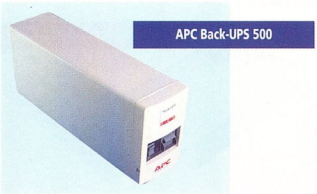
APC Back-UPS 500

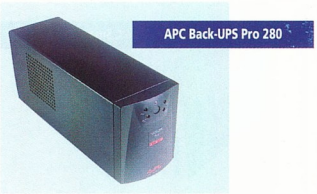
APC Back-UPS Pro 280

11 szünetmentes tápegység tesztje

Műszaki adatok

Gyártó	APC	APC	APC	APC	APC	Centralion	Centralion	Centralion	Exide Electronics	Powerware	Powerware
Típus	Back-UPS 300	Back-UPS 500	Back-UPS Pro 280	Back-UPS Pro 420	Smart-UPS 420	Compact Fit 400	Desire 325	Smart Centra 525	NetUPS 450/ Powerware 5105	3115 300i	3115 420i
Maximális teljesítmény (névleges/terhelt)	500 VA/ 180 W	500 VA/ 300 W	280 VA/ 180 W	420 VA/ 260 W	420 VA/ 260 W	400 VA/ n.a.	325 VA/ n.a.	525 VA/ n.a.	450 VA/ 280 W	300 VA/ 180 W	420 VA/ 252 W
Akkumulátoros tápellátás időtartama 110 W-os fogyasztás mellett (*)	11 perc	15 perc	18 perc	21 perc	20 perc	6 perc	5 perc	21 perc	17 perc	13 perc	16 perc
Akkumulátor	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Tipikus újratöltési idő, teljes lemerülés esetén	6-10 óra	6-10 óra	2-5 óra	2-5 óra	2-5 óra	3-5 óra	3-5 óra	3-5 óra	3-4 óra	12-13 óra	12-13 óra
Méretek (ma.×sz.×mé.)	15×9×33 cm	15×9×33 cm	16,8×11,9× 36,8 cm	16,8×11,9× 36,8 cm	16,8×11,9× 36,8 cm	6×18× 31,5 cm	5,6×28× 24,5 cm	16×120× 34,5 cm	16,3×11,7× 37,6 cm	15,5×8,6× 37,1 cm	15,5×8,6× 37,1 cm
Tömeg	6,3 kg	7,0 kg	8,53 kg	10 kg	7,30 kg	6,0 kg	6,0 kg	8,0 kg	10,9 kg	5,2 kg	5,2 kg
LED-es állapotjelzés	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○
Hangjelzés hiba, vagy hálózatkimaradás esetén	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Kommunikációs port	○	○	RS-232	RS-232	RS-232	RS-232	RS-232	RS-232	RS-232	RS-232	RS-232
Mellékelt kezelőszoftverek	○	○	Power-Chute Plus	Power-Chute Plus	Power-Chute Plus	○	○	○	LanSafe III, FailSafe III	LanSafe III, FailSafe III	LanSafe III, FailSafe III
Magyar nyelvű dokumentáció	●	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○
Gyártó Web-címe	www.apcc.com	www.apcc.com	www.apcc.com	www.apcc.com	www.apcc.com	www.centralion.com	www.centralion.com	www.centralion.com	www.powerware.com	www.powerware.com	www.powerware.com
Forgalmazó	APC Smart Electronic márkaszerviz	APC Smart Electronic márkaszerviz	APC Smart Electronic márkaszerviz	APC Smart Electronic márkaszerviz	APC Smart Electronic márkaszerviz	Ramiris Kft.	Ramiris Kft.	Ramiris Kft.	Business Power System Kft.	Business Power System Kft.	Business Power System Kft.
Telefon	339-5730	339-5730	339-5730	339-5730	339-5730	349-5363	349-5363	349-5363	220-5590	220-5590	220-5590
Ár (nettó)(***)	20 900 Ft	26 700 Ft	35 500 Ft	46 500 Ft	48 100 Ft	15 000 Ft	17 000 Ft	27 000 Ft	42 400 Ft	19 900 Ft	25 100 Ft
Garancia	2 év	2 év	2 év	2 év	2 év	1 év	1 év	1 év	2 év	2 év	2 év

(*) Mért adat. A tesztgép 110 W-os átlagos fogyasztását EKM 265 típusú fogyasztásmérővel állapítottuk meg.
(**) Mindegyik eszközben túlfolyásmentes, karbantartást nem igénylő, ólmos-savas akkumulátor van.
(***) Nagykereskedelmi árak, csak viszonyítási alapul szolgálnak.

APC Smart-UPS 420

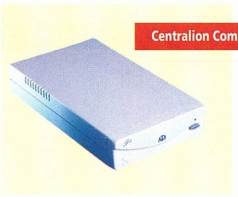
Centralion Compact Fit 400

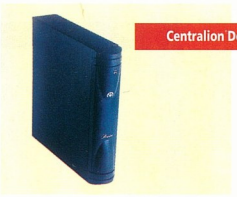
Centralion Desire 325

kei a tervezők által legfontosabbnak ítélt tulajdonságokban és képességekben nagyon hasonlítanak egymásra. Ilyen közös vonás a tápegység egészségét is óvó, a túláram ellen védő, visszakapcsolható megszakító (hasonló a háztartásokban található gyorsmegszakítóhoz), illetve a nem kritikus eszközök, például a modem és a nyomtató számára fenntartott védett, de az akkumulátoros táplálásból kizárt aljzat.

A Back-UPS Pro és Smart-UPS család tagjain emellett van xBase-T csatlakozó, mely a hálózatba kötött számítógépet védi a hálózat felől érkező túláram ellen. Találhatunk rajtuk RS-232 portot is, amelyből a számítógép soros portjára megy az a kábel, melyen keresztül a berendezésekhez szállított PowerChute Plus nevű szoftver segítségével folyamatosan figyelemmel kísérhetjük a gép energiaháztartásának állapotát. Hálózatkimaradás esetén a program a beállítható paraméterek alapján képes szabályosan kilépni a magára hagyott rendszerből, és leállítani számítógépet.

Centralion

Ez az eredetileg OEM-gyártásra szakosodott tajvani cég több mint tíz éve van a piacon, és ez idő alatt 18 neves UPS-forgalmazó beszállítójaként szerepelt. Most a legfrissebb darabjaikat típusszámok helyett fantázianévvel ellátva, saját logójukkal hozták forgalomba. A nevek mögött takaros készülékek rejlenek, melyeknek a helyszükében lévő felhasználók fognak legjobban örülni, hiszen sikerült őket valóban kicsire és főleg laposra megalkotni.

A Compact Fit és a Desire fedőnevű készülék fektetve vagy – műanyag lábak segítségével – élére állítva is elhelyezhető. Mutatós külsejük miatt egy iroda vagy egy lakás számítógép-zugának díszei is lehetnek. Igaz, a többi típushoz képest viszonylag rövid ideig állják a sarat, ha akkumulátoros táplálást kell adniuk, de a 4-6 perc bőven elég dokumentumaink elmentésére és a rendszer szabályszerű leállítására.

A lokomotívra emlékeztető Smart Centra már nagyobb igénybevétel esetén is megállja a helyét. Gyakorlatilag minden funkciót képes ellátni, amit ismertebb társai, opcionálisan bármilyen képességgel felruházható. Szépséghibája, hogy nem találtunk a csomagban magyar nyelvű dokumentációt.

NetUPS 450

A márkanév az Exide Electronicstól származik – illetve származott. A Fiskars Power Systems vállalatot integráló Exide Electronics ezentúl Powerware Corporation néven folytatja tevékenységét.

A tápegység felépítése és szolgáltatásainak köre hasonlít a Back-UPS Pro által képviselt színvonalra, apró eltérésekkel, de ezek inkább a kényelmi funkciók körébe tartoznak.

A túláram elleni védelmet nem megszakítóval, hanem olvadó biztosítékkal oldották meg. Nincs olyan aljzata, amely ki lenne zárva az akkumulátoros táplálásból, és csak túláramvédelmet biztosítana. Így nagyobb fogyasztó, például egy lézernyomtató védelmére már nem használható – az ilyen berendezéseknek időnként olyan nagy lehet az áramfelvétele, ami már meghaladja az UPS túrő- és teljesítőképességét. Ellenben megtalálható rajta a hálózati (network) védelem, valamint RS-232 port monitorozási és vezérlési célokra.

A NetUPS elnevezést igazán a hozzá adott FailSafe és LanSafe szoftverekkel együtt érdemli ki, amelyek távoli felügyeletet is lehetővé tesznek. E programok több platformra is elkészültek. Támogatják többek között a DOS és a Windows, az OS/2, a Unix és a Linux, valamint a Macintosh rendszerek különböző verzióit.

Powerware 3115

A 300 és 420 VA teljesítményű modelleket próbáltuk ki. E termékek kialakításában jelentős szerepet játszhatott az Exide-dal megvásárolt szellemi tőke. Felépítésük némi formatervezési és teljesítménybeli eltérés mellett is erősen hasonlít a NetUPS-ére, bár annak kissé leegyszerűsített változatai.

A kimeneti aljzatok száma csupán kettő, és hálózati csatlakozó sincs rajtuk. Van viszont RS-232-es kommunikációs portjuk, és a már említett FailSafe és LanSafe programmal együtt tudnak működni.

A Powerware Web-oldalának tanúsága szerint a tápegységek széles kínálatával rendelkezik a cég, a most vizsgált egyfelhasználós rendszerektől egészen a nagy hálózatokban is alkalmazható eszközökig, a kívánalmakhoz igazodó védelmi képességekkel és más választható lehetőségekkel.

CHIP-TIPP

Itt a papírforma érvényesült. Az összes tulajdonságot egybevetve látszólag sok hasonló képességű UPS kapható. Ám az sem elhanyagolható szempont, hogy egy UPS ritkán cserélődő fődarabnak számít a rendszerben, ezért fontos, hogy évek múltán is biztosítva legyen hozzá a technikai támogatás és az alkatrészellátás. Ezt is figyelembe véve a CHIP-TIPP az APC Back-UPS Pro 420 jelű tápegységet illeti.

Sokan rendelkeznek kisebb teljesítményű számítógéppel, ám az azokon végzett munka és a bennük tárolt információ értékét nem ez határozza meg. A kisebb kapacitású, de megfelelő védelem itt is elkelhet, így kedvező ára és kellemes külalakja miatt vásárlási ajánlat formájában különdíjat érdemel a Centralion termékcsaládja.

Siposs Zoltán

Centralion Smart Centra 525

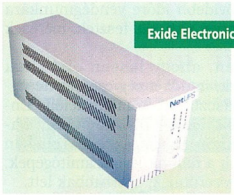
Exide Electronics NetUPS 450

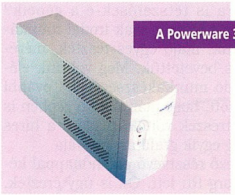
A Powerware 3115 család

Nyúzópróba

Már két számítástechnikai cég is vállalta, hogy mindenkori legújabb konfigurációit hónapokig nyúzhatjuk, vajon tényleg olyan jók-e, mint ők gondolják.

A tartós tesztekre vonatkozó koncepciónkat már jó másfél évvel ezelőtt kigondoltuk. Úgy éreztük, hogy a magyar piacon már szép számmal vannak olyan vállalatok, melyek állításuk szerint a jövőre is gondolnak, ezért inkább a megbízható alkatrészeket és a szakértelmet részesítik előnyben, így a piaci átlagnál kicsit magasabb áron tartós használatra is alkalmas konfigurációkat kínálnak.

Másik oldalról akkoriban már megjelent a fizetőképes kereslet az ilyen számítógépekre. A tapasztaltabb felhasználók már tudták: a minőséget csak egyszer kell és persze érdemes is megfizetni. Ennek fő oka talán, hogy ők már túl voltak az első nagy csalódáson, amikor az így-úgy összetákolt konfigurációt havonta kellett valamilyen elsősegélyben részesíteni. A kisebb és középméretű vállalkozások is egyre inkább úgy gondolták, hogy munkavégzésre érdemes a strapát jól bíró számítógépet venni, ugyanis a kifogástalan működés már rövid távon is érezhető nyereséget hoz.

Mindezek alapján úgy gondoltuk, szerkesztőségünknek mint független vizsgálódónak szintén érdemes a tettek mezejére lépni, azaz kipróbálni a cégek által megbízhatónak minősített gépeket, hogy ezzel Önöknek, olvasóinknak is segítséget nyújtsunk a választásban. Nem titkolt szándékunk volt továbbá, hogy a mindenkori legújabb technológiákat mutassuk be magazinunk hasábjain, miközben megvizsgáljuk, milyen előnye származik a vevőnek az új megoldásokból.

Az első olyan cég, amely örömmel segített, a Herta Számítástechnikai Kft. volt. Nekik rögtön megtetszett az ötletünk, ugyanis a cég képviselői szintén kíváncsiak voltak, tényleg olyan jó-e koncepciójuk, mint ők gondolják, vajon a független szemlélő számára is tetszetősek-e a gépeik? A kapott gépet először csak irodai munkára használtuk, majd egyes tesztek, mérések során is bevetettük. Meg voltunk elégedve állandó munkakészségével. További örömet okozott, hogy már az első gépben is kitűnő alkatrészek voltak, például a híres Hercules cég egyik grafikus kártyája.

A következő résztvevő pár hónappal később a Senorg Rt. lett. Ők is úgy érezték, hogy az általuk készített és forgalmazott konfigurációk szintén megfelelnek az elvárásoknak. Sokunknak rögtön megtetszett a Senorg gépek formatervezett háza – és belső rendezettsége, amit főleg az alaplapra integrált alkatrészeknek köszönhettek.

Senorg: egyedi házban megbízható Intel alapok

A nyúzópróba

Miután megkaptuk a résztvevők beleegyezését, drasztikusabb teszteknek is alávetettük a gépeket: szétszedtük, majd összeraktuk őket, egyes alkatrészeiket hosszabb-rövidebb időre vendégmunkára fogtuk az éppen aktuális tesztek, mérések során.

Időközben, ahogy lassan elavultak egyes elemek, mindkét cég cserélgette nálunk állomásoztatott konfigurációit. Ennek eredményeképpen három-négy havonta részben vagy egészben teljesen megváltoztak a nálunk lévő számítógépek, és egyre korszerűbbek, gyorsabbak lett.

A lassan több mint egy éve folyó vizsgálatok eredményei igazán fontosak számunkra. Elmondhatjuk, hogy egyetlen komoly meghibásodást sem tapasztaltunk egyik cég egyetlen gépénél sem. Aprócseprő hibák ugyan elvétve akadtak, de ezeket egy-egy BIOS-frissítéssel, illetve a cég képviselői által javasolt beállítással mindig sikerült orvosolni. Ezek a bökkenők rámutattak, hogy a mai, gyorsan változó környezetben a lépéstartáshoz szükség van a megfelelő technikai háttérre és szakértelemre, amit a két cég biztosított is gépeihez. Ennek hiányában kizárólag saját erőnkre lettünk volna utalva, ami az adott gépben levő alkatrészek szervizszintű ismerete nélkül valószínűleg hosszabb leállásokat okozott volna. Az így kieső munkaidővel is érdemes számolni egy gép megvásárlásakor.

A Herta által árult konfigurációkról általánosságban az a véleményünk alakult ki, hogy mindig a leggyorsabb, legkorszerűbb, és mindemellett márkás elemeket építik be gépeikbe. Egyszer sem találkoztunk integrált alaplappal, így a lehető legsokoldalúbb számítógépekkel dolgozhattunk – amelyek ára is méltányos volt.

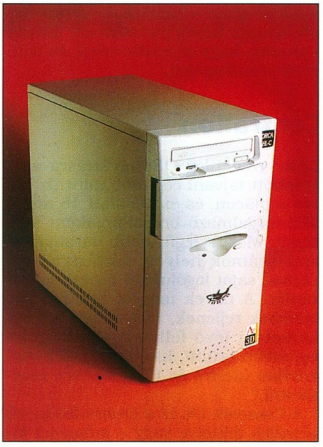

A Herta Orca konfigurációi a „mindenből kiválót" elvet követik

A Senorg gépeire jellemzőbb volt az integrált, általában Intel gyártmányú alaplap, ami némi teljesítménycsökkenést okozott bizonyos esetekben – azonban kétségtelenül költségkímélő megoldás.

Fazakas László

A piac első PIEZO technológiája

№1

EPSON *Stylus* Photo 1200

Kiemelkedő nyomtatási minőség A3+ formátumig.

138 000 Ft + ÁFA

EURÓPA LEGJOBB DIGITÁLIS NYOMTATÓJA
1999-2000 EISA Photo Award

EPSON *Stylus* Photo 750

Kiemelkedő nyomtatási minőség A4 formátumig.

79 900 Ft + ÁFA

EURÓPA LEGJOBB FOTÓNYOMTATÓJA
1999-2000 TIPA Award

Tovább fokozhatja az élethűséget az alábbi EPSON termékek használatával:

- **Photo PC-750 Z digitális fényképezőgép**
- **GT-7000 Photo szkenner**

Díjeső után áreső!

Keresse a *Stylus* család legkisebb tagját fantasztikus áron a szaküzletekben!

EPSON *Stylus* Color 300

~~20 300 Ft~~
16 900 Ft + ÁFA

Kizárólagos importőr TRADE R.A. Trade Kft.
Fax: 06 (23) 417 310
www.ratrade.hu
EPSON HOTLINE: 06 (23) 415 295

EPSON®

Benjamin Cox
Linux hitelkártya
Az amerikaiak találékonyságának nincs határa: Benjamin Cox, a Linux Alapítvány megalapítója kitalálta, hogy Linux pingvinnel ellátott hitelkártyákat bocsáttat ki. Ebben segítségére van az MBNA: ez a cég mindenféle rajongótábort – az NBA-tól a Star Trekig – ellát hitelkártyával. A nagy trükk az egészben az, hogy a pingvines kártyákkal végrehajtott minden tranzakció után néhány cent Cox alapítványába kerül. Ebből aztán különféle projekteket és kutatásokat lehet finanszírozni.

Be, RealNetworks
Együttműködés
A BeOS-hez ezentúl jár a RealNetworks G2 lejátszója. Multimédiára kihegyezett operációs rendszerhez elterjedt, népszerű multimédiás lejátszót adni – ebben kétségtelenül van rációi.

Inprise
Linux
Az Inprise megjelenteti Linux alá legnépszerűbb fejlesztőeszközeit. Az augusztus tizediki LinuxWorldön már mutogatták is a linuxos JBuildert, de lesz C/C++ Builder és Delphi is. Ehhez 24 ezer fővel készítettek egy felmérést, aminek eredményeit megtekinthetjük a site-jukon. Egyetlen adat ebből: 72% válaszolt úgy, hogy szüksége lenne RAD eszközre Linux alá.
- www.borland.com/linux/survey

CMU
nLips
A Carnegie Mellon University kutatói elkezdték megtanítani a számítógépet szájról olvasni. Zajos helyen az ember – bár nem tudatosan – a szájmozgás leolvasásával segíti hallását. Ezt teszi az nLips szoftver is, amely mintegy 50 fonéma kiejtését ismeri fel. Ez elég ahhoz, hogy az nLips egy zajos helyen a mai szoftvereknél tipikus 40% helyett csak 15%-ban tévesszen. Folyamatos beszéd felismerésére még nem képes, de ezt hamarosan megoldják a kutatók.
Ennek olvastán újra felmerül a kérdés: mikor lesz magyar diktálószoftver?
A válasz: amikor fizetőképes kereslet lesz rá. Egy nyelvi szoftverekkel foglalkozó cég képviselője évekkel ezelőtt azt nyilatkozta, ha lenne egy kellően nagy megrendelőjük, például a honvédség, akkor elkészítenék a szoftvert.

Compaq
Az Alpha NT vége
Mint arról Aktuális rovatunk 48. oldalán olvashattak, a Compaq megszünteti a jövőbeli Windows és BackOffice termékek Alpha általi támogatását. Augusztusban még egymásnak ellentmondó hírek érkeztek az Alphán futó NT-ről, szeptember elejére azonban kitisztult a kép. Az NT jelenlegi, 32 bites változatából elkészül az SP5 és az SP6, ezek még idén megjelennek. (Érdekesnek találom, hogy előre tudják: lesznek problémák, és azokra javításokat kell kiadni...)
A 32 bites Windows NT-t Alphán nem fejlesztik tovább, e helyett két utat kínálnak a felhasználóknak. Az egyik, hogy Alpháról térjenek át a négy- és nyolcprocesszoros ProLiant szerverekre. Bár ezeket most dobták piacra, ez a megoldás mégis ellenérzéseket kelthet, hiszen azért ezek PC-k – ha még oly kiváló PC-k is. Harvard-böngészőnkben olvashattak az AMD fejlesztései kapcsán a Compaq kálváriájáról a nyolcprocesszoros gépekkel. Nem csoda, hogy most megpróbál felhasználókat „toborozni" az új gépekre. Visszatérve az alphás NT-t lecserélő megoldásokra: a másik lehetőség az, hogy a felhasználók térjenek át valamelyik másik alphás operációs rendszerre, például a Tru64 Unixra, a Linuxra vagy az OpenVMS-re. Ugyanis 64 bites Windows sem lesz Alphán, bár a Compaq továbbra is partnere a Microsoftnak ennek az operációs rendszernek az elkészítésében.
A Microsoftnak erre szüksége is van – a 32 bites NT-t se csinálta volna meg a DEC nélkül: a Windows NT-t a VMS egyik írója tervezte, miután a Microsoft és a DEC szövetséget kötött az NT elkészítésére '95 augusztus 3-án.
Az Alpha NT kivégzésének ugyanaz az oka, amiért a PowerPC-s és a MIPS-es platform is kihalt az NT alól. Az adott platform gyártója – a Compaq, az IBM, illetve az SGI – megunta, hogy miközben finanszírozza a fejlesztést, a technológiát a Microsoft zsebeli be, a fejlesztő cégnek pedig alig van bevétele az egészből. Mindenesetre ez semmiképpen sem jelenti az Alpha végét: laboratóriumban van már a 833 MHz-es Alpha is (speciális hűtés nélkül), és bár a laborban ezekből csak kettőt tettek egy gépbe, hamarosan piacra kerülnek a 32 processzoros Alpha rendszerek.

Darwin
Ellenőrzés
A Michigan State University, a California Institute of Technology és a University of California in Los Angeles készített egy egyszerű modellt, mellyel azt vizsgálják, hogy működik-e az evolúció. A modell egy sokszorozódni képes programból áll, amely két részből tevődik össze. Az egyik csak a sokszorozódásért felel – a másik bonyolultabb, és számításokat is végez. A sikeresebb „mutációk" több számítógépidőt kapnak. A kísérlet eredményéről természetesen tudósítani fogunk.

Intel
Newspeed.exe
Kiszivárgott egy belső használatra szánt Intel program, ami szokás szerint nagy káoszt okozott – a hiszékeny emberek fejében. A program semmi másra nem használható, mint hogy bizonyos Intel alaplapokon lehetővé teszi a szoftveres fölpörgetést (overclock), amit egyébként jumpereléssel kéne megtenni. A híresztelésekkel ellentétben viszont nem lehet vele megváltoztatni a Celeronok hardverből rögzített szorzóját, és más csodára sem képes.

Microsoft
Office 2000 Jet bug
Mint szeptemberi számunk Szoftverböngészőjében olvashatták, hibát találtak az Office 97 Jet adatbázis-motorjában. Mint később kiderült az Office 97-éhez nagyon hasonló, bár nem teljesen azonos hibát az Office 2000 Jetje is tartalmaz.
A hibát mindenesetre ki kell javítani, mert a hatása ugyanaz: egy Excel táblában tetszőleges gonoszságot el lehet rejteni az adatok törlésétől a vírusok „ültetésén" át az adatok ellopásáig. Ezt a táblát aztán ki lehet tenni a Webre, el lehet küldeni levélben stb.
A hibát ugyanaz a Juan Carlos Garcia Cuartango fedezte fel, aki az előző verzióban is megtalálta azt. A Microsoft azt ígéri, hogy az Office Update site-ra hamarosan felkerül a javítás.

Káros segítség
A nagyobb gyártók – például a Compaq és a Hewlett-Packard – a technikai támogatás megkönnyítésére valamilyen távvezérlő szoftvert tesznek a gépeikre. Ezek az ActiveX kontrollok azonban meglehetősen lyukasak, amint azt a nyolcadik Usenix konferencián a Phar Lap cég szakértője, Richard Smith bemutatta.
Az érintett szoftverekhez természetesen szinte azonnal

elkészült a foltozás, de a túl lazára engedett biztonsági szabályok, a túlzott bizodalom okozta lyukakat nem lehet szoftverrel befoltozni.

MySQL
Szabadon

A MySQL eddig is ingyenes volt, de csak erős korlátozásokkal. Mostantól feloldják ezeket a korlátozásokat. Az új, 3.20.32a verzió már GPL-lel került ki, a korábbi verziók GNU MySQL néven újra kiadásra kerülnek.

Motorola
Metrowerks-felvásárlás

A Motorola meg szeretné vásárolni a Metrowerks-et. A Metrowerks elsősorban Codewarrior fejlesztőrendszeréről ismert, amellyel szinte minden létező platformra készíthetünk programokat. Az ügylet 95 millió dollárjába kerül a Motorolának, és szeptemberben valószínűleg le is zajlik.

Opera
A nevető harmadik

Míg az Internet Explorer 43,7%-kal egyértelműen leelőzte a Netscape-et, melynek immár csak 35,4% jut a böngészőpiacból, addig egy harmadik szépen feljött: az Opera már 9,46%-nál tart a BrowserWatch szerint. Az Opera nem csak Windows alá létezik: megjelent már a bétája BeOS-re, Epoc32-es változata 80%-ig kész, a maces Opera pedig egy újraírást követően

Az Opera már Be alatt is

70%-ig kész. A linuxos változat, amely a QT 2.0-ra épül, még csak 35%-nál tart, de a Netscape-et már lehagyja.
A linuxos változat egyik melléktermékeként egy szöveges változat, amely apró és hordozható, de a JavaScriptet is támogatja.
Ezt mobiltelefonokba szánják, bár Windowson is futtatható lesz. Ezzel a Lynx megkapja az első komoly vetélytársát – a Lynx böngészőnek a legnagyobb gyengesége éppen a JavaScript-támogatás hiánya.

Red Hat
Tőzsdén

A Red Hat cég értéke a tőzsdei bevezetés napjának végén 3,48 milliárd dollár volt, a második nap végére már ötmilliárd.
Figyelemre méltó, hogy ilyen nagy volt tülekedés a Red Hat részvényeiért, mert a webes cégek részvényei éppen nem a legjobb passzban voltak a Wall Street-i tőzsdén.
Ráadásul a Red Hat elég kicsi: legutóbbi negyedéves forgalma 2,8 millió dollár volt, és a vesztesége ugyanennyi idő alatt 2,1 millió.

Magyarázat persze adódik: a Linux közösség így fejezte ki odaadását, és a visszajelzésekből úgy tűnik, tartósan szeretné megtartani részvényét. Ha ez így van, akkor az árfolyam visszaesése várható, hiszen nincs tartós kereslet, ami tovább emelné azt. Nem így lett. A Benchmark Capital kockázati befektető cég kifejezetten ilyen cégekbe fektet tőkét: a Red Hatben szerzett öt százalékuk a tőzsdei kereskedés megkezdése után két héttel már 427 millió dollárt ért. Ez azoknak is frappáns válasz, akik azt kérdezik: miként lehet pénzt keresni ingyenes szoftverrel?

RSA-155
Megtörték
Döbbenetes dolog történt: egy 512 bites számot (ez 155 decimális számjegy) próbálgatással felbontottak prímtényezőkre. Ez a szám, ahogy az az RSA-hoz kell, két óriási (78 decimális jegyű) szám szorzata volt, és úgy becsülték, hogy gyakorlatilag soha nem lehet felbontani tényezőire.
Ezzel szemben a holland CWI (Centrum voor Wiskunde en Informatica) berkein belül hét hónap alatt sikerült, pedig csak éjszaka és hétvégén számolgatott két Cray C916, mintegy háromszáz SGI és Sun munkaállomás, valamint néhány Pentium PC.
Az internetes osztott módszerrel valószínűleg még hamarább sikerült volna. Elképesztő tempóban haladunk előre, minden eddigi jóslatot érvénytelenné tesz a számítógépek egyre nagyobb számítási kapacitása.
Gyakorlásképpen csak szorozzuk össze kézzel azt a két számot, amit ez alatt a hét hónap alatt kiizzadtak a gépek:
10660348830168454820927
22036001287867920795857 5
98929152227060823719306 2
808643-at a
10263959282974110577205 4
19657399167590716567808
03806680334193352179071 1
307779-cel.

SCO
Linux
Hogy az IBM vagy a HP támogatja a Linuxot, az egy dolog. Na de egy rivális operációs rendszer gyártója?! Az SCO logikája az lehet, hogy a kisebb Linux rendszereknél a támogatásból szerez pénzt és ügyfeleket, és amikor ezek nagyobb rendszert keresnek, akkor SCO Unixot fognak venni.

SDMI
Megvan a kódolás
Mint már többször ismertettük, két lépcsőben megy végbe a digitális zene „biztosítása". Az első fázisban a lejátszók (szoftverek és hardverek egyaránt) még bármilyen anyagot lejátszanak. Ekkor elsősorban az SDMI által most kiválasztott technológiával, az Aris cég MusiCode-jával felszerelt lejátszóknak kell elterjedniük.
A másodikban azonban már csak a régi, SDMI előtti CD-k, és az érvényes MusiCode aláírással rendelkező hanganyagok játszhatók majd le. Így megakadályozható a kalózkodás, mert az elrontja az aláírást. Az eredeti terv szerint az SDMI előtti CD-ket, MP3 file-okat és egyáltalán bármilyen zenét a második fázisban már nem lehetne használni – de ez végül nem került be a szabványba.
Persze bármelyik gyártó lehet túlbuzgó...
Valószínű, hogy a DVD Audio szép lassú elterjedésével ez a probléma felszámolja önmagát. A DVD Audio említése nem véletlen: a Toshiba, az IBM, az Intel és a Matsushita egy nappal az SDMI bejelentése előtt jelentette be, hogy az Aris-féle MusiCode-ot választották a DVD Audio másolásvédelméhez.

SGI
Linux
Nem csak IA-64-en szereti az SGI a Linuxot: hosszabb távon még az Irixet is ez váltja majd fel. Az SGI komolyabb szervereihez jelenleg csak saját Irix operációs rendszere használható. Ezekben a gépekben a ccNUMA (cache-coherent non-uniform memory architecture) architektúra biztosítja, hogy az egy- és a 256 processzoros rendszereiken is futhasson ugyanaz az alkalmazás.
Ezt az architektúrát szeretnék átvinni a Linuxra, mire megjelenik a Merced. Egy komoly lépést már most is megtettek: ahogy megígérték májusban, augusztusban ki is adták GPL licenccel az XFS file-rendszerük azon részét, ami az övék. Az XFS azért fontos, mert ez egy naplózó típusú file-rendszer. Így ha véletlenül sérülés történne, akkor jó eséllyel helyreállíthatók az adatok. Bizonyos méret és terhelés fölött csak ilyen rendszerű szerver használható. Az XFS további részeit akkor adják ki, ha megbizonyosodtak róla, hogy nem sértik mások szerzői jogait.

Sprint
Vírusvédelem
Ezt is csak ki kellett valakinek találni: az internetes gerincszolgáltató a kilépési pontokra vírusvédelmet tesz. A Trend Micro cég InterScan VirusWall szoftverén alapuló megoldás valószínűleg globálisan visszaveti a vírusok terjedését, hiszen ezek ma elsősorban az Interneten keresztül terjednek.

Sun, IBM
JavaOS
15 hónappal az új, tisztán Java-alapú operációs rendszer bejelentése után most közölte a két cég, hogy bedobja a törülközőt. Az ok: az ingyenes operációs rendszereken – FreeBSD, Linux – futó Java VM-ek legalább annyira megfelelnek a célnak, mint a tervezett rendszer.

Sun
Szabad csillag
Ahogy mondtuk, úgy lett: a Star Divisiont megvette a Sun. Szabadon terjeszthetővé teszi a StarOffice forrását és a programot (legalábbis a jelenlegi verzióinál). Ennek következménye, hogy a CHIP által közreadott StarOffice Personal Edition már nem regisztrálható.
➧ www.sun.com/staroffice/

TurboLinux
Fürtök
A TurboLinux csomagjával gond nélkül fűzhetünk fürtbe linuxos gépeket. Sőt a fürtben lehet Solaris és NT is.

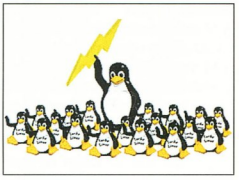

A TurboLinux

Intel processzorú szervereket már szeptemberben, alphásokat pedig októbertől fűzhetünk csokorba. Ezt az egész vegyes környezetet egy helyről irányíthatjuk a TurboCluster Server csomaghoz járó EnlightenDSM programmal. Másfajta linuxos fürtök régóta léteznek, például a Motorola most indított egy kétszáznál is több gépből álló fürtöt chiptervezésre. Ezek azonban messze nem annyira „konyhakészek", mint a TurboLinux csomagja.

VA Linux
Trillian
Az SGI úgy döntött, mégsem kívánja átvinni Unix-klónját a HP és az Intel valamikori csodaplatformjára, az IA-64-re. Helyette inkább az Intel által januárban beindított Trillian projektet támogatja, amelynek célja az IA-64-en futó Linux. És a projekt halad: a LinuxWorldön már egy Merced emulátoron futó

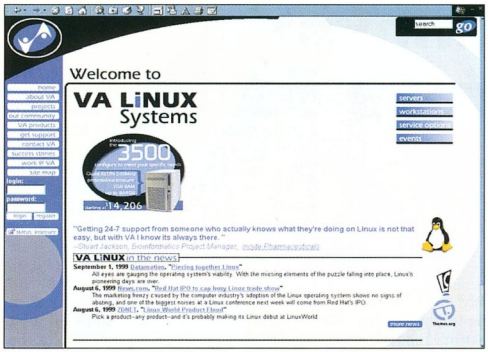

A VA Linux Web-helye

Linuxot is bemutattak, augusztus végén pedig az első Merced prototípusokon is láthatták a Linuxot. Bejelentették azt is, hogy az IA-64 alapban még több mint kétszáz millió dollár van, azaz az első három hónapban mindössze a pénz tíz százaléka fogyott el. Mivel ez is a LinuxWorldön hangzott el, nem nehéz rájönni, hogy az Intel mire szeretné, ha elmenne ez a pénz.

És ezek után jött még egy cég, amelyik már többször is kimutatta, hogy fontosnak tartja a Linuxot, és amelynek minden lépéséről húen tudósít a sajtó: az IBM. Nem csoda, hogy úgy számol a Trilliant készítő VA Linux Systems, hogy már a jövő év első negyedében szállítani tudja a kész rendszert. Nem nehéz úgy szoftvert fejleszteni, hogy az SGI, az Intel és az IBM támogatja a munkát...

Xanadu
Kiadják

A 60-as évek eleje óta fejlesztik, de még semmi érdemlegest nem sikerült kicsiholni belőle. Ötleteket igen – a hypertext szó is a Xanadu projekt kitalálója, Ted Nelson agyából pattant ki. Negyven év kínlódását elég nehéz néhány sorban összefoglalni, de megkísérlem. Képzeljünk el egy könyvtárat, ahol a tudásanyag összefüggő szálai nem csak a képzeletünkben léteznek, hanem működnek. Ha a WWW linkjei kétirányúak lennének, az közelítene ehhez. Tim Berners-Lee nem ismerte a Xanadut a WWW kifejlesztésekor, de a HyperCard rendszert igen, az viszont a Xanaduból merített. A Lotus Notes készítői is készséggel elismerték, hogy a Xanadu hatással volt rájuk. Most a Xanadu elkészült részeit kiadják szabad forráskódként. Hogy milyen az értéke, azt egyelőre nem tudni.

Négyesi Károly

A Nyomtatás Művészete
Ön se adja alább! 1200x1200 dpi minden modellnél!

LEXMARK™ Z termékcsalád Color Jetprinter™

Z51
1200x1200 dpi
10 lap/perc mono
5 lap/perc színes
AccuFeed papírkezelés
43 dB
7 pikoliteres festékcseppek
USB-csatlakozó

Z31
1200x1200 dpi
8 lap/perc mono
3,5 lap/perc színes
AccuFeed papírkezelés
45 dB

Z11
1200x1200 dpi
4 lap/perc mono
2,5 lap/perc színes
AccuFeed papírkezelés
41,2 dB

Hivatalos disztribútor:
ERTI TRADE
Kanadai–Magyar
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1142 Budapest, Ungvár u. 49.
Tel./fax: 220-5569
ertitrade@mail.matav.hu
www.applegates.hu/Ertitrade

Kiemelt partnereink: Albacomp Rt., Székesfehérvár, 06(22)315-414 ● CBO: 212-5855 ● Citiprint: 331-2356 ● Coop-Ker: 215-2923 ● DUNACOMPUTER Százhalombatta, 06(23)358-785 ● D-2000: 269-3215 ● Duna Elektronika Kft.: 270-5600 ● Etalon Informatika Kft.: 317-5150 ● Formula 400 Kft.: 266-1266 ● Inter-Computer: 268-1890 ● Kesch Kft.:260-4904 ● LIBRA COMPUTER: 385-3957 ● MarkerInformix Kft.: 303-0136 ● PENCART Kft., Budapest, 252-6885 ● PENCART Kft., Szombathely, 06(94)336-932 ● Pixel Multimédia: 266-6059 ● SCHMIDT COMPUTER, Kecskemét, 06(76)411-585 ● Sprint Computer Kft.: 210-4836 ● Syntax Team, Pécs, 06(72)336-387 SYS Rendszerház Kft., Szeged, 06(62)442-288 ● Systrend Kft.: 342-4997 ● **Áruházak:** CORA Budakalász ● CORA Törökbálint ● MEDIA MARKT Europark ● METRO budapesti és vidéki kirendeltségei

A jövő faxgépe

Egyre többször hallhatjuk, hogy a számítógép megkönnyíti a papírmunkát, és gyorsabbá, olcsóbbá is teheti azt. Ezt az állítást leggyorsabban egy számítógépes faxprogram segítségével bizonyíthatjuk be.

A Symantec a Delrinától vásárolta meg a WinFax Pro programot – még a 8.0 verzió előtt –, azóta fejlesztik rendületlenül, egyre könnyebbé téve a számítógépes faxolást. Melyek az előnyei egy faxprogramnak?

- Egyszerűsíti a munkát: a faxprogrammal hasonló módon állíthatjuk össze az elküldendő dokumentumot, mint ahogy azt egyébként is tennénk. Viszont mivel feltehetően amúgy is egy szövegszerkesztő programot használunk faxaink készítéséhez, egyszerűbb a nyomtatást megtakarítva rögtön egy faxmodemen keresztül továbbítani dokumentumainkat.
- Segít az elküldött, illetve fogadott fileok rendszerezésében.
- Olcsóbb: egy jó faxprogramnak beállíthatjuk, hogy mely időszak a legkedvezőbb faxaink továbbítására, és az ezentúl ekkor küldi el őket, így jelentős költséget takarít meg számunkra. Az olcsóságot csak tovább fokozza, hogy amennyiben már rendelkezünk számítógéppel, a faxprogram és a faxmodem sokkal olcsóbb és sokoldalúbb megoldást jelent, mint egy hasonló kényelmi szolgáltatásokat kínáló faxkészülék. Arról nem is beszélve, hogy a drága hőpapír helyett rögtön digitálisan tárolhatjuk faxainkat, amelyek közül a későbbiekben elegendő a nagyon szükségeseket kinyomtatni.

Azok számára, akik a WinFax Pro 8.0-t már megkedvelték, sok újdonságot tartalmaz a 9.0-s verzió. Ezek közé tartozik az egyszerűsített beállítási varázsló, amely rögtön a telepítés után végigvezet minket a többé-kevésbé bonyolult beállításokon.

Adataink biztonságát növeli az automatizált mentés lehetősége: faxaink, programbeállításaink, telefonkönyveink és más file-jaink rendszeresen eltárolhatók.

Ahol többen is dolgoznak egy irodában, és viszonylag keveset faxolnak, ajánlatos a faxmodem-megosztási lehetőséget használni. Így egyetlen gépre bízhatjuk a faxok kezelését, ezeket bármely távoli, de hálózatba kötött gépről lekérdezhetjük, illetve bárhonnan faxot küldhetünk modem nélkül is.

Ha van merevlemezünkön 55 Mbyte-nyi hely, a WinFax Pro 9.0 kérdések nélkül telepíthető Windows 95 és 98 alá. Sokkal izgalmasabb a Windows NT 4.0-s telepítés, ugyanis lehetőségünk van arra, hogy az összes felhasználó számára elérhetővé tegyük a programot, akár úgy is, hogy mindegyikük más-más fejléccel küldhesse faxait. További lehetőség, amikor NT szolgáltatásként (service) telepítjük, ekkor ugyanis anélkül fogadhatjuk faxainkat, hogy bárki bejelentkezett volna a számítógépre.

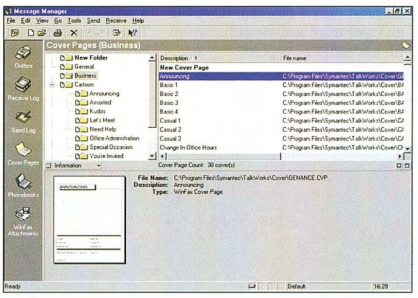

A WinFax Pro 9.0 kezelőfelülete igazán barátságos

A faxmodem megosztásához először ki kell jelölnünk egy host, vagyis gazda számítógépet, amelyen beállítjuk a faxmodem megosztását. Ezek után a többi gépre már csak a kliens programot kell telepíteni.

Küldés és fogadás

A fejlesztők gondoltak a kezdő felhasználókra is, ezért az üzenetkezelő (Message Manager) indításakor rögtön egy varázsló segíti az első lépéseket. A Message Manager valójában egy keret, ahol megtalálhatjuk az összes lehetőséget és programmodult. Ezen belül mappákba rendezetten találjuk meg üzeneteinket és a hozzájuk tartozó esemény cédulákat. Amennyiben a gyári mappákon belül még tovább szeretnénk bontani a forgalmunkat, erre is lehetőségünk van (hasonlóan a Windowshoz). Hasznos szolgáltatás, hogy a küldeményekhez csatolt file-okat egy külön mappában gyűjti a WinFax Pro 9.0, így bármikor megtalálhatjuk őket.

Külön helyen találhatók a fedőlapok, amelyek ékes angolsággal íródtak. Van belőlük legalább százféle, attól függően, hogy kinek és milyen alkalomból továbbítjuk faxainkat. Saját fedőlapot is készíthetünk.

A telefonkönyv használata során nagy könnyebbséget jelenthet, hogy más programokból is importálhatjuk meglévő adatainkat (leginkább a Symantec Act!-et támogatja), valamint lehetőségünk van egyszerű szöveges file-ok használatára is.

A faxok küldése során először a fedőlap adatait kell beállítani, majd erre vezethetjük rá az előlapon szereplő üzenetet, esetleg a grafikus file-ban tárolt aláírásunkat. Következő lépésként megadhatjuk, hogy mely file-t, file-okat csatoljon a faxhoz. Ezek után akár rögtön elküldhetjük az összeállított faxot, de előtte megnézhetjük az előnézeti képét is. A küldés során a program tárcsáz, majd a lehető legjobb sebességgel továbbítja a küldeményt. Amennyiben valamilyen hiba történt az átvitelnél, akkor erről értesítést kapunk, és a küldeményünk továbbra is a kimenő dokumentumok között marad.

Körfax.küldéséhez elegendő csupán a neveket és más adatokat megadnunk, nem kell minden egyes faxot külön elkészítenünk, ezt megteszi helyettünk majd a WinFax.

Beérkező küldeményeink fogadását és az ehhez szükséges beállításokat jelentősen megkönnyíti a kontroller, amelyen megadhatjuk, hogy automatikusan vagy kézileg fogadjuk a faxokat. Miután megérkezett a fax, egy erre a célra szolgáló ablakban elolvashatjuk. A fogadott odalon szöveget, esetleg ábrákat is elhelyezhetünk, amelyeket így eltárolhatunk, és ha kell, akkor másoknak is továbbíthatunk – esetleg éppen a feladónak.

A program a pár hetes használat alatt sokat gyorsított napi feladataink elvégzésén, így mindenkinek csak ajánlani tudjuk a WinFaxot.

Fazakas László

www.symantec.com

Előfizetési akció
1999. október 31-ig!

Havonta vásárolja?
Legyen előfizetőnk!
Már előfizetett?
Újítsa meg előfizetését!

13 104 forint helyett 9408 forintért Ön egy évig minden hónapban a postaládájába kapja a CHIP Magazint.

Így olcsóbb és kényelmesebb!

Vogel Publishing Kft.
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: 349-4768
Fax: 350-8731
E-mail: terjesztes@vogel.hu

Compfair '99
A pavilon 206-os stand

Új magyar iroda

Új egyéni rekordot ért el a Microsoft az Office 2000 magyar változatával, hiszen alig egy hónappal az angol nyelvű kiadás megjelenése után lezárult a honi változat fejlesztése.

A programok, programcsomagok szeptember közepén már a boltok polcaira is kerültek. A magyar nyelvű Office 2000 három különböző kiadásban lát napvilágot.

A legkisebb a Standard, amely tartalmazza a Word 2000-et, az Excel 2000-et, az Outlook 2000-et, valamint a PowerPoint 2000-et, és körülbelül 120 ezer forint a teljes csomag ára.

Ez a négyesfogat az Access 2000-rel, az angol nyelvű Publisher 2000-rel és a szintén angol nyelvű Small Business Tools-szal kiegészítve valamivel több, mint plusz 20 ezer forintért alkotja a Professional Office-t. Ha pedig e nagyobbik csomagból eltávolítjuk az Accesst és a PowerPointot, akkor megkapjuk a kisebb irodáknak ajánlott Small Business Editiont, amely az előzetes információk szerint csak úgynevezett OEM verzióként lesz kapható.

Mint a felsorolásból is kitűnik, a két legnagyobb – Premium, illetve Developer – Office csomagnak nem lesz magyar változata, ahogyan a Publisherhez hasonlóan nem lesz – belátható időn belül – honosított FrontPage és PhotoDraw sem.

Mivel a Word, az Excel és az Access újdonságait az elmúlt hónapokban bemutattuk, ezért ezúttal a magyar változatban és a „maradék" két programban található újdonságokra, érdekességekre kerítünk sort.

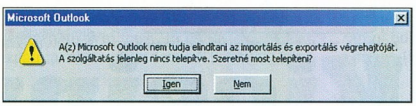

Helyet spórolhatunk telepítéskor, de az később időveszteséggel járhat

Az új telepítő

Ahogyan azt már áprilisban is olvashatták, az Office 2000-ben debütál a Microsoft Installer, amely sok extra szolgáltatást kínál az eddigi telepítőkhöz képest. Ebben komponensenként, komponenscsoportonként határozhatjuk meg, hogy az elemek átmásolódjanak-e a merevlemezre, esetleg a CD-ről fussanak, netán csak az első használatkor telepedjenek, avagy egyáltalán ne legyenek elérhetők. A második esetben elég egyértelmű, hogy a telepítő CD-nek állandóan a meghajtóban kell lennie, de – főleg eleinte – erre a lemezre akkor is szükségünk lesz, ha néhány elemet „Első használatkor telepítendő" állásban hagyunk. Ugyanis ilyenkor ezek a funkciók nem különülnek el a már telepítettektől, sehogyan nincsenek megjelölve. Így az, hogy a merevlemezen van-e az adott programrész, vagy sem, csak abból derül ki, hogy a kiválasztása után végrehajtódik, vagy a program közli, hogy előbb telepítenünk kell az adott komponenst.

Az Office programcsomag tartozéka az Internet Explorer 5 magyar változata is, amit kérésre az Installer szintén telepít. Pontosabban nem azt kell kérnünk, hogy telepítse – mivel alapbeállításban megteszi ezt –, hanem ha nincs rá szükségünk, akkor azt, hogy ne. Ez főleg azoknak érdekes, akik nem magyar nyelvű Windows alá telepítik a magyar Office-t, ugyanis az IE5 alaposan belepiszkál a Windows 95 és 98 lelkivilágába. Ennek eredménye pedig egy makaróni nyelvet beszélő operációs rendszer lesz, amelynek Explorere a többi alkalmazástól eltérően magyar menüvel örvendezteti meg a felhasználót,

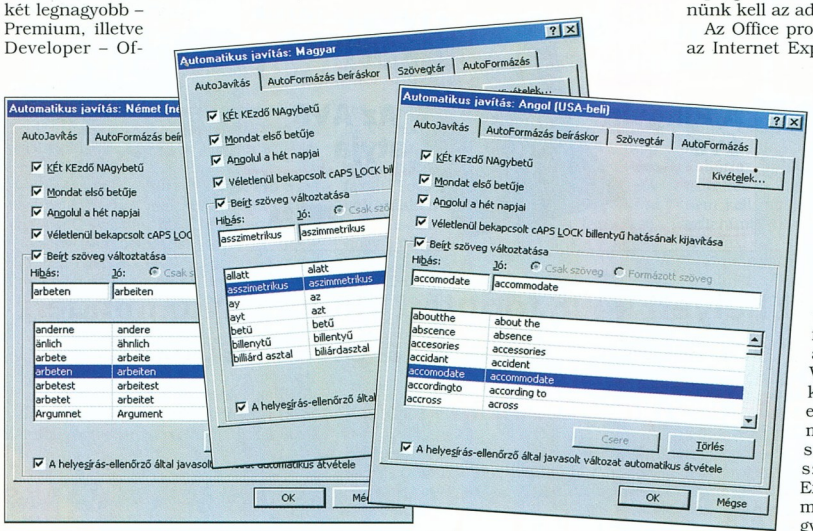

Angolul és németül is segít helyesen írni a magyar Office

illetve olyan helyi (jobb egérgombra megjelenő) menükkel, amelyek ugyan angolok (vagy más nyelvűek), ám egyes funkciói magyarok. Így lesz azután *Send To → Asztal* (parancsikon létrehozása), sőt *Új → Parancsikon* funkciója az angol Windowsnak.

A telepítés során egy kellemes meglepetés is ért.

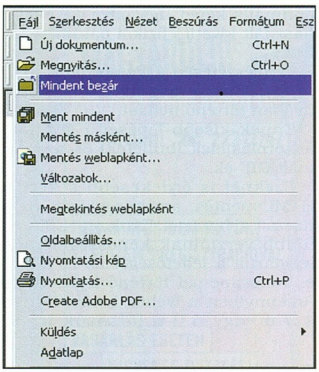

A mű-SDI programok is lebuknak, ha [Shift]-tel kattintunk a Fájl menüre

Az immár szokásosnak mondható MorphoLogic-féle magyar nyelvi eszközök – a Helyes-e? helyesírás-ellenőrző, a Helyesel elválasztó, a Helyesebb mondatelemző és a Helyette tezaurusz – mellett a magyar Office tartalmazza az angol és a német nyelvőröket is.

Ezek telepítése esetén ezekre a nyelvekre is működik az automatikus elírásjavító, valamint megtalálhatók a beépített „szabványszövegek" is (megszólítások, elköszönések stb.). Sőt, az angol és a német nyelvre telepíthetjük a „minden szóalak keresése" funkciót is.

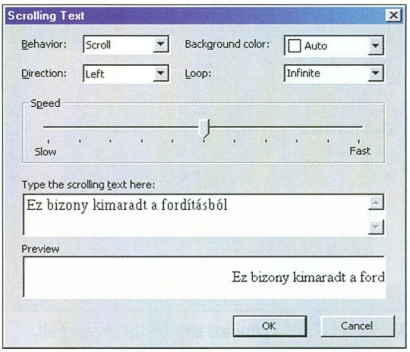

Azért helyenként látszik, hogy milyen nyelvű is az eredeti verzió

Ennek a segítségével például a „write" szóra keresve megtaláljuk a „wrote" és a „written" alakot is.

ÁI-SDI

Az ál-SDI (Single Document Interface) stílusú megoldás igencsak megosztotta ismeretségi körön véleményét. Voltak olyanok, akiknek nagyon tetszett, hogy a Tálcán (Taskbar) látják az összes nyitott dokumentumot, és hogy a megszokott [Alt Tab] kombinációval tudnak az ablakok – a dokumentumok – között váltogatni. Másokat, így például engem is ez a megoldás inkább zavart. Amíg ugyanis csak egy-két dokumentumot nyitunk meg, addig ez valóban áttekinthetőbbé teszi a munkát.

De ha egyszerre több programot tartunk nyitva és azokon belül több dokumentumot, akkor bizony megtelik a Tálca, és már arra is figyelni kell, hogy az egyes programok dokumentumai között mikor tudunk az [Alt Tab] és mikor a [Ctrl Tab] kombinációval váltani.

Nekem továbbra is az a véleményem, hogy jobb lett volna – sok más lehetőséghez hasonlóan – a felhasználóra bízni a választást, és a program opciói között kikapcsolhatóvá tenni ezt a „lehetőséget". Már csak azért is, mert például az [Alt F4] „menekülő-billentyűvel" nem a programot, hanem annak csak egy ablakát tudjuk bezárni, eltérően az eddig megszokott gyakorlattól.

Egyébként valóban ál-SDI megoldásról van szó, hiszen a memóriában csak egyetlen Word, Excel vagy PowerPoint fut, és az *Ablak* menü, illetve a jól bevált [Ctrl F6] billentyűkombinációval is lépkedhetünk a dokumentumok között. És ha a [Shift] lenyomásával kattintunk a *Fájl* menüre, akkor a *Bezárás* funkció helyén a *Mindent bezár*t találjuk, ami jelen esetben az egyetlen gyors kiút a programokból, ha több dokumentumot, táblázatot vagy bemutatót tartunk nyitva.

Rend a lelke...

A Microsoft Office csomag legifjabb tagja az Outlook program, amely rövid idő alatt népszerűvé vált.

Az Outlook egy személyi információkezelő, egyre erőteljesebb levelező képességekkel. Elsősorban hálózatos környezetben mutatja meg oroszlánkörmeit.

Az új Szabály Varázsló segítségével mindenki személyre szabhatja saját postamesterét, „aki" felelős lesz azért, hogy minden beérkező levelünk a megfelelő mappába (szélsőséges esetben ez lehet a kuka is) kerüljön, esetleg egy rövid automatikus választ küldjön. Érdekes módon az Outlook

A magyar Office 2000 változatai

Program	Standard	Professional	Small Business Edition (3)
Word 2000 (1)	●	●	●
Excel 2000 (1)	●	●	●
Outlook 2000 (1)	●	●	●
PowerPoint 2000	●	●	○
Access 2000 (1)	○	●	○
Publisher 2000 (2)	○	●	●
Small Business Tools (2)	○	●	●

(1): külön termékként is megvásárolható, (2): angol nyelvű, (3): csak OEM verzió

2000-ből is hiányzik egy hírolvasó. Erre a célra a program a kis testvér, az Outlook Express megfelelő funkcióját hívja segítségül.

Aki egy-egy kiállítás, konferencia, rendezvény stb. alkalmával be-begyújt néhány tucatnyi névjegyet, majd néhány napon (na jó héten, hónapon) belül ezeket felviszi a Névjegyalbumba, az tudja, hogy egy idő után ott hemzsegnek az egynél többször szereplő emberek. Az ilyen túlnépesedéssel küszködők fogják a legjobban értékelni az AutoMerge Contact Information névre keresztelt újdonságot, amely azonnal jelzi, ha az éppen bevitt személy már szerepel a nyilvántartásban – és nemcsak jelzi, hanem képes egybeolvasztani a két névkártya adatait.

Érdekes módon az Outlook 2000 súgója átvált angol nyelvre, ráadásul olyan – inkább érdekes, semmint hasznos (bár ízlések és pofonok...) – funkciókra hívja fel a figyelmet, amelyek kimaradtak a magyar változatból.

Ilyen például a holdnaptár vagy az állatövi jegyek feltüntetése a naptárban.

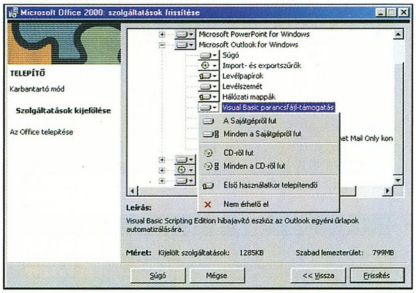

Nehéz a választás: mi az, ami biztos, hogy kell, mi csak talán, és mi az, ami biztosan nem

Előadások és bemutatók

A PowerPoint az Office csomagnak olyan tagja, melyet – a többi programhoz képest – kevesen használnak, alkalmazói viszont fölöttébb kedvelik.

Érdekes volt látni, hogy egy olyan cég képviselője is PowerPointtal tartott bemutatót, akinek pedig „hivatali kötelessége" lett volna a saját bemutató-készítőjüket használni. A PowerPoint legnagyobb újdonsága az új, három átméretezhető ablakrészből álló „normál" nézet, amely egyesíti a régebbi dia, vázlat és megjegyzés nézetet, vagyis egyszerre látható a teljes bemutató vázlata, a kiválasztott dia, valamint az ahhoz tartozó előadói megjegyzések.

- Első pillantásra – Word 2000. CHIP, 99/4/112
- Otthonról az irodába – PhotoDraw 2000. CHIP, 99/5/136
- Grafikonok és táblák Netre – Excel 2000. CHIP, 99/6/98
- Adatmindenes – Access 2000. CHIP, 99/9/109

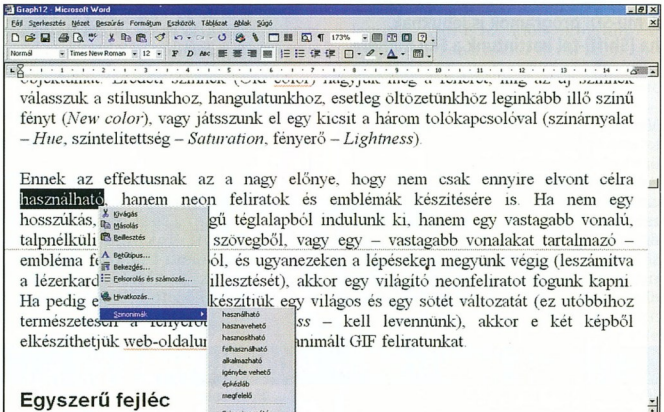

Így azért könnyű megtalálni egy szó szinonimáját

Ehhez a nézethez viszont legalább 1024×768 képpontos felbontás és 15 colos monitor ajánlott.

Az elkészült diákról többfajta emlékeztetőt nyomtathatunk, amelyek laponként kettő, három, négy, hat vagy kilenc képet is tartalmazhatnak. A powerpointos bemutatók fő eszközei egy hordozható számítógép és egy hozzá kapcsolt kivetítő. Mindkettővel megpróbál jó kapcsolatot kialakítani a program.

Az előbbivel úgy, hogy a bemutató idejére kikapcsolja annak képernyő- és fogyasztásvédőjét, így megakadályozva a hosszabb szöveget kísérő szokásos elsötétedést, míg a Vetítő Varázsló megpróbálja előállítani az optimális képet, igazodva az éppen használt kivetítő fizikai paramétereihez.

Természetesen a PowerPoint 2000 sem úszhatta meg az Internet irányában történő nyitást.

Ennek kisebb lépései a grafikus felsorolásjelek (bulletek) és az animált GIF-ek.

Ezeknél is érdekesebb a kettős HTML-mentés, amely egyrészt kiaknázza az Internet Explorer 4.0-s és újabb verzióinak képességeit, ám megtartja a lehetőséget az IE 3-mal és Netscape-pel történő lejátszásra. Amennyiben a webes bemutatót IE 4.0-n vagy 5.0-n játsszuk le, és mentéskor bekapcsoljuk a diák animálását böngészés közben, akkor nemcsak az egyes diákat, de azok elemeinek animációit is megtekinthetjük, akár intraneten vagy az Interneten keresztül is.

Weisz Tamás

AutoCAD 2000

3 PÁRATLAN LEHETŐSÉG A TERC TŐL

MAGYARUL!!!

AutoCAD 2000 AKCIÓ !!!

HÍVJON! ☎ 222-2747

FOLYAMATOS BEMUTATÓK

ELŐZETES REGISZTRÁCIÓVAL

VÁSÁRLÁS ESETÉN

INGYENES OKTATÁS!

Az AutoCAD 2000 újdonságai

- Több rajz egyidejű szerkesztése
- Szövegkeresés és csere
- Objektumtulajdonság böngésző
- Nem négyszög nézetablakok
- Nem-nyomtatott fóliák
- Vonalvastagság
- Fólia szervezés
- Több rajz layout

Autodesk® Authorized Systems Center AEC

TERC CAD STUDIO

Forgalmazó: TERC CAD Stúdió

1149 Budapest, Pillangó park 7-9.
Tel: 222-2747, 222-2748 Fax:222-2405
e-mail: terccad@mail.matav.hu

Image WORLD

FIND IMAGE WORLD, FIND AMAZING WORLD.

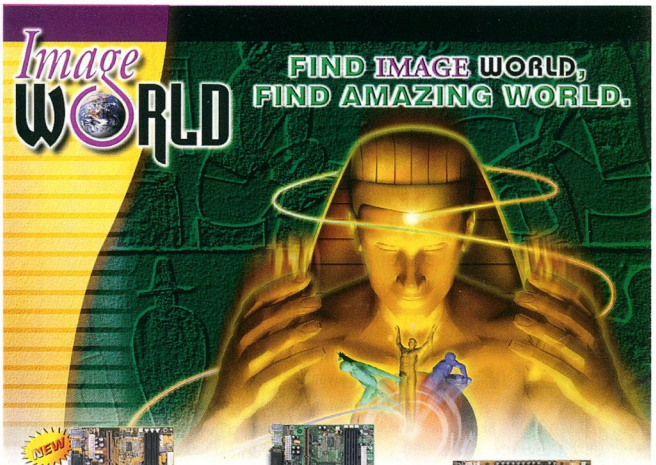

6VA693A (PC-133)
- VIA 693A Chipset
- 2XAGP, A.M.R.
- Sound on board
- ATA-66

6VABX2
- VIA 693 Chipset
- 2XAGP

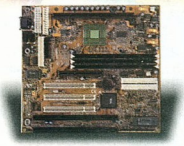

6VBX2
- VIA 691 Chipset
- AT Form Factor

Recommended for Free-PC or Low-cost PC

6MVPM
- VIA Pro-media Chipset
- VGA & Sound on board
- 66/100MHz S-370
- ATA-66

Recommended for Free-PC or Low-cost PC

5MVP4
- VIA MVP4 Chipset
- VGA & Sound on board
- 100MHz Super 7
- ATA-66

Recommended for Free-PC or Low-cost PC

5MMVP4
- VIA MVP4 Chipset
- VGA & Sound on board
- 100MHz Super 7
- ATA-66, m-ATX Form Factor

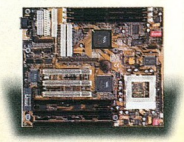

5MVP3
- VIA MVP3 Chipset
- 100MHz Super 7
- 512K/1M Cache on board
- AT Form Factor

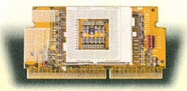

TURBO-370 CARD
- Single/Dual CPU auto-detect
- Over-Voltage & Over Clocking

LUCKY STAR

LUCKY STAR TECHNOLOGY CO., LTD.

NO. 1-6, WU-CHUAN 1 ROAD, HSIN-CHUANG CITY, TAIPEI SHIENG, TAIWAN, R. O. C.

TEL:886-2-22990222
FAX:886-2-22990112
Web Site:http://www.lucky-star.com.tw
E-mail:sales@lucky-star.com.tw

VIA we connect

Online-kapcsolat mindenek felett

Az Online Informatikai Rt.

a banki szoftverrendszerek területén szerzett, tízéves

tapasztalatával

és kiválóan képzett, fiatal szakembergárdájával immár a

legnagyobb

integrált banki rendszereket telepítő hazai fejlesztőként áll

partnerei szolgálatában.

A professzionálissá fejlesztett, nagy megbízhatóságú,

integrált rendszereink

tökéletes megoldást nyújtanak partnereink mindennapi

feladatainak megoldásához.

Saját rendszereink mellett csúcsminőségű adatbázis-kezelő,

fejlesztő- és Internet

eszközökkel és szolgáltatásokkal állunk ügyfeleink rendelkezésére.

A megbízhatóság,

a folyamatosság, a tökéletes rendszerilleszkedés képezi az

összekötő hidat

cégünk és ügyfeleink magas színvonalú kapcsolatában.

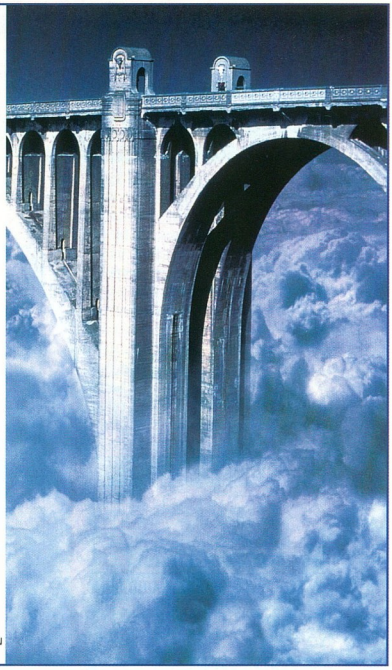

Online

Online Informatikai Rt. 1032 Budapest, Vályog u. 3. Tel.: 437-0700, fax: 437-0702, http:// www.online.hu

Canon

TEAM MACHINE

Canon GP-215 digitális irodai rendszer

Digitális fénymásoló,
villámgyors
lézerfax,
nagy teljesítményű
lézernyomtató,
hálózati
dokumentum kezelő

és telefax kommunikációs központ,
21 lap/perc másolási és nyomtatási sebesség,
automatikus másolás a papír mindkét oldalára.

Részletfizetési lehetőség
0,7 Ft / lap + ÁFA

Alapkiépítésben, havi legalább 25.000 A4-es oldal elkészítése esetén.

ISO9001

Canon
Delta Elektronik
Delta
Elektronik
Tel. 250-4275
http://www.delta.hu

http://www.delta.hu

● Budapest (1) 250-4275 ● Debrecen (52) 451-452
● Pécs (72) 336-779 ● Veszprém (88) 402-194

Ne hagyja figyelmen kívül!

DeskPorte 56K Voice

- Adat és hang egyidejű továbbítása
- Beépített hangszóró és mikrofon
- Magyar nyelvű szöveg
- Video Ready Modem
- Voice Mail funkció
- Üzenetrögzítő funkció
- Fax és Faxbank funkció

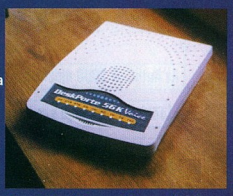

Az ideális választás!

TravelCard PCMCIA

Multifunkciós kártya:

- 56K + ISDN + Phone
- 56K + LAN (10/100)
- 10/100 LAN (UTP)
- 56K V.90-es modem
- Intelligens ISDN Terminál Adapter

A praktikus útitárs!

- 3 év garancia

microcom
... a kommunikáció élménye ...

Delta Elektronik

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 437-5200 Fax: 437-5299
HTTP:// www.delta.hu

ISO9001

Mozi a PC-n

A közelmúltban megjelent Mozivarázs otthon című CHIP-tár óta izgalmas és meghatározó változások történtek a számítógépes DVD-lejátszás terén.

A szoftveres lejátszásnak fontos előfeltétele volt, hogy a PC-khez egyre gyorsabb processzorok jelentek meg. Mára nagyjából letisztult a lejátszóprogramok piaca, a nagyobb cégek tovább csiszolgatták termékeiket, és mivel egyre több video- és hangkártya támogatja a DVD-lejátszást hardveresen, egyre több eszköz használja e technológiák adta lehetőségeket. Az alábbiakban azokat a programokat mutatjuk be, amelyek a legtöbbet változtak a közelmúltban.

PowerDVD 2.0

A legnagyobb, legismertebb név, a legszélesebb körű hardvertámogatással – ám még mindig találunk benne problémákat. A WinDVD-nél és a Cinemaster SoftDVD-nél sokkal nagyobb a hardverigénye. Leginkább erőforrásigényes opciója egy új DVD-s effektus, a sub-picture alpha blending használata, ami a részképek közti áthatást jelenti.

Ezt egyelőre kevés kártya támogatja hardveresen. A PowerDVD jól dekódolja a filmeket, semmi hiba nem észlelhető, ám ezt az effektust még gyengén kezeli.

Ez a mezőny legkényelmesebb programja. Részletes, de egyszerű konfigurálhatóság jellemzi, támogatja a Qsoundot, a Dolby Surroundot, az A3D 1.0-t és újdonságként az SB Live! kártyán képes dekódolni a Dolby Digitalt, a sub és a center csatorna kivételével. A3D- és DirectSound 3D-támogatása egy picit még hibás, de már igérik a javítást a következő verzióban.

PowerDVD: kényelmes kezelőfelülettel

Ati DVD Player 3.1

Eredetileg az Ati videokártyáihoz készített lejátszó, amely a Cinemaster egy módosított, hardveresen támogatott motorját használja. Nagyon gyors, szép képet állít elő, ám beállítási lehetőségei szűkösek. Ha teljes képernyőre kapcsolunk, a legfontosabb gombok a képernyő alján mint átlátszó ikonok jelennek meg – ez így nem zavaró, sőt igencsak hasznos, és még jól is néz ki.

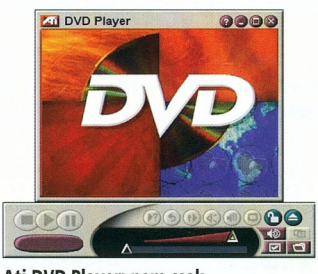

Ati DVD Player: nem csak Ati kártyákhoz

Az Ati kártyák tulajdonosainak talán ez az egyik legjobb lejátszó, de más kártyához is használható: a DVD Region Selectorral (lásd lejjebb) átállíthatjuk a programot többféle dekódolási üzemmódba, videokártyánk típusának megfelelően. Ezenkívül kiválaszthatjuk a hangtömörítés minőségét és milyenségét, valamint további apró finombeállításokat is végezhetünk.

Sajnos a tévékép felső széle remegett, de ennek ellenére szép, tiszta volt. Összességében ez egy kiváló és gyors lejátszó.

Intervideo WinDVD 1.2.85

A nagy feltörekvő. Minden újabb verziójában látni a fejlesztők erőfeszítéseit, hogy termékük elhódítsa az elismerést vetélytársaitól. Az esélye meg is van rá, egyre több hardvert támogat (Ati, S3, SYS), és az alpha blending effektust (átlátszóság) is nagyon szépen kezeli.

Kezelőfelülete csúnyácska, de például itt tudjuk a legjobban beállítani a kép tulajdonságait (fényerő, kontraszt stb). Gyors, és támogatja a 4 hangszórós Dolby Digital konverziót az MX300 hangkártyáknál.

A legszebb képpel büszkélkedhet, nem is hibázik, ám néha bizonytalan a működése. MPEG file-t lejátszani csak akkor enged, ha azt a formátumot még nem regisztrálta más program. A teszt során egy Asus TNT2-vel, egy MX300-zal és egy 518 MHz-re felpörgetett Intel Celeron 300A-val tökéletesen – képkocka-elhagyás nélkül – játszotta le tévén (nem vette figyelembe a Macrovision másolásvédelmi kódot), 4 csatornás hangdekódolással a DVD filmet.

WinDVD: megérdemelne egy jobb kezelőfelületet

Talán a mostani legjobb lejátszó. Kép- és hangdekódolás terén is jobb egy-két tulajdonsága, mint a PowerDVD 2.0-é, csak a kezelőfelületén kéne egy kicsit csiszolni.

Ha szeretnénk, hogy működjön is Vortex2-es kártyánkon, a következő beállítást kell végrehajtanunk a Windows Regedit programjával: a HKEY__LOCAL__MACHINE\SOFTWARE\InterVideo\WinDVD pont alatt állítsuk az __audio__ értékét négyre. Ez egy egyszerű kis változtatás, és mégis mennyit ér! Sajnos SB Live!-val nem garantált a működés. Ha a kártyánkon digitális kimenet is van (SB Live! full) és ezt az értéket hatra állítjuk, a külső dekóderünk megkapja az 5.1 csatornát az S/PDIF kimeneten.

AsusDVD 1.2

Egy új versenyző. Csak Asus TNT kártyákon hajlandó menni, de ne ijedjen meg, aki úgy gondolja, kimaradt a jóból: ez a program a WinDVD pontos másasa, jelentéktelen változtatásokkal.

Varo DVD 1.34

Ez az általános multimédia program több formátumot is ismer. Már régebben is találkozhattunk vele, a legutóbbi tesztben utolsó helyen végzett. Most összekapták magukat a programozók, és sok hibát, hiányosságot kijavítottak.

A leglátványosabb, hogy a kezelőfelület teljesen megváltozott, színesedett – nem feltétlenül előnyére. Támogat néhány videokártyát, ám a 3D-s hangkártyákat még nem kezeli. Sajnos még mindig nem sikerült betörnie az élmezőnybe. Olyan versenyzők mellett, mint a WinDVD, a PowerDVD vagy éppen az Ati DVD, nem sok esélye van, ha nem igyekeznek még jobban a készítői.

XingDVD Player

Az MPEG szakmában nagynevű cég háza táján sajnos nem történt nagy előrelépés, csak a korábbi verzió hibáit javítgatták.

DVD Region Selector 1.97

A DVD moziformátum meghatározásakor a filmgyártók és -forgalmazók felosztották a földgolyót hat régióra. Egy adott régiókódú DVD film csak az adott régiókódot ismerő eszközön játszható le.

Ezzel a módszerrel szinte bebiztosították magukat a „szürke import" ellen. Sajnos egy dologról megfeledkeztek: a régiókód használatát a jelenlegi törvények nem teszik kötelezővé, ezért egyre jobban terjednek a régiókódot nem figyelő berendezések és a szoftveres DVD-lejátszók régiókódmentesítő programocskái.

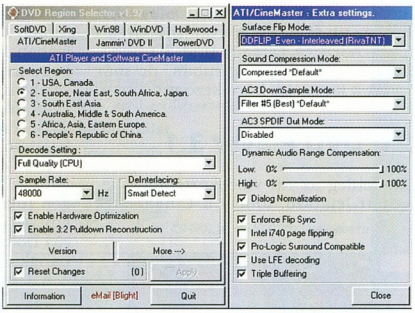

DVD Region Selector: régiókód-mentesítő lejátszóprogramokhoz

Egyre jobban terjednek a régiókódot nem figyelő berendezések és a szoftveres DVD-lejátszók régiókódmentesítő programocskái.

Az egyik ilyen apróság a DVD Region Selector. A legtöbb szoftveres lejátszót ismeri, melyekben sok elrejtett beállítás elvégezhető vele.

Az általa leginkább támogatott lejátszó az Ati DVD Playere. Ismeri még a WinDVD-t, a PowerDVD-t, a Windows 98 beépített DVD-lejátszóját, a Diamond SoftDVD-t, a Xing DVD-t, a Sigma Design Hollywood+ chippel szerelt kártyákat és a Jammin hardveres DVD-dekódert. Szinte mindegyiknél képes átállítani a régióbeosztást is.

Videomatrix 1.00

Hihetetlen, de máris elérhető közelségbe került a DVD-filmek másolása, átkódolása más formátumra. Bár a VOB file-ok másolásvédelmét mindeddig nem sikerült megtörnie senkinek, egyre több „kisipari" DVD-konvertáló szoftver jelenik meg. A filmek másolása mindenütt törvénybe ütköző cselekedet, de az ehhez szükséges eszközök forgalmazásának megítélése országonként eltérő: sok helyen megengedett a kereskedelmük, csak a használót ne érjék tetten...

A Videomatrix is egy ilyen, magát „Multimédia-készítő eszköznek" feltüntető alkalmazás. A programmal megoldható a DVD filmek átalakítása más formátumra, majdnem valós időben.

Hogyan képes minderre? Összedolgozva a PowerDVD lejátszóprogrammal BMP formátumú képeket ment el, másodpercenként az adott formátumnak megfelelő mennyiségűt. Ezeket az előre megadott AVI kódolási eljárással füzi össze mozgóképpé. A hangot vagy a beállított tömörítő csatolja a célfile-hoz már szinkronizálva, vagy manuálisan kell hozzáfúzni a DVDrip nevű programmal, amely csak a hangot szedi ki a filmből AC3 formátumba. Ezután egy dekóder programmal a sztereóból kieső csatornák (mély, közép és a két hátsó effektus csatorna) belefűzhetők a WAV file-ba. Végül egy videoszerkesztő programmal lehet szinkronizálni a mozgóképet.

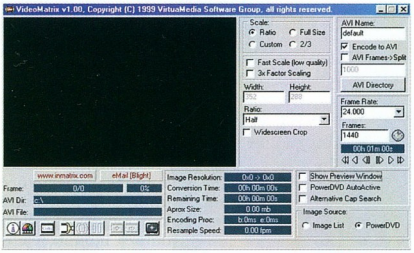

Videomatrix: filmkonvertáló eszköz

Kicsit nehézkes eljárás, sok helyen lehetnek benne hibák, de ez még csak a kezdet. Az eljárások nagyon gyorsan fejlődnek, hamarosan akár egy kattintásra, egy program segítségével is végbemegy a művelet... Talán nem véletlen, hogy egyes nagy filmstúdiók nem mertek még beszállni a DVD-piacra.

Erdős Márton *(martinm@umszki.hu)*

FEFO Computer

A FEFO Scienic SN munkaállomásokat az Internetet aktívan használók számára ajánljuk. Az Intel® Pentium® III processzor speciális utasításai és a gép TNT videó rendszere gyors és minőségi Internet elérést tesz lehetővé. A FEFO Scienic SN költségtakarékos kialakítása mellett nagy CPU és grafikai teljesítménnyel rendelkezik, ezért professzionális munkaállomás gazdasági és ügyviteli feladatokhoz.

Az INTEL, az INTEL INSIDE, a PENTIUM az INTEL CORPORATION bejegyzett védjegyei.

... ne csak szeressük az Internetet, tegyük használhatóvá is!

Scienic SN munkaállomás Intel® Pentium® III processzorral már nettó 157.900,- Ft-tól*

*Intel® Pentium® III processzor 450MHz, Intel alaplap, nVIDIA TNT 16MB videó, Creative PCI audió, 32MB PC100 SDRAM, 4.3GB UDMA66 HDD, menedzselhető, billentyűzet, egér + pad

További információk és árak www.fefo.hu

1073 Budapest, Barcsay u. 6.
T.:352-6870, F.:352-1620
barcsay@fefo.hu

1122 Budapest, Krisztina krt. 11.
T.:202-6002, T+F.:355-0047
krisztina@fefo.hu

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.:(72)326-318, T+F.:(72)326-186
pecs@fefo.hu

6722 Szeged, Gegel u. 2.
T.:(62)424-719, T+F.:(62)422-386
szeged@fefo.hu

9022 Győr, Stelczer u. 3.
T.:(96)311-725, T+F.:(96)335-116
gyor@fefo.hu

FEFO Scienic SN munkaállomások

Miért ne választhatná Ön is a FEFO PC-t? Néhány év talán segít, hogy mellettünk döntsön. A 10 éves FEFO vállalat több mint 2500 db/év FEFO PC gyártásával az egyik legjelentősebb hazai számítógép összeszerelő cég. Évente többezer ügyfelet szolgálunk ki az otthoni felhasználóktól a nagyvállalatokig. A FEFO PC-k tervezésénél mindig a legkorszerűbb technológiákat alkalmazzuk, megtartva az optimális ár/teljesítmény/minőség arányt. Számítógépeink könnyen bővíthetők és átépíthetők, követve a technológiai fejlődést, ezért FEFO PC-k vásárlásával az Ön beruházása éveken át értékálló marad. A FEFO PC-ket az alapkonfigurációktól eltérően a megrendelő ízlése szerint is összeállítjuk. Szakembereink ingyenes tanácsadással állnak ügyfeleink rendelkezésére. A FEFO PC-ket csak kiváló minőségű alkatrészekből építjük, minden számítógépünket 3 év teljeskörű garanciával forgalmazzuk. A FEFO PC-k 2000 év kompatibilisek, megfelelnek az aktuális PC szabványoknak, bármilyen rendszerbe integrálhatók. A PC eladások mellett, igény szerint nyújtunk ügyfeleinknek informatikai szolgáltatásokat, mint pl. helyszíni garanciát és üzembehelyezést, átalánydíjas és egyéb karbantartási szolgáltatásokat, vagy komplett informatikai rendszerépítést és üzemeltetést. A FEFO vállalat és üzletei ISO 9002-es minősítéssel rendelkeznek. Keresse bizalommal üzletkötőinket!

Látogassa meg kiállításunkat október 12-16. között a Compfair szakvásáron. (A/111. és INTEL INTERNET SHOPPING CITY standokon)

Bemutatóterem, szerviz:
1074 Budapest, Dembinszky u.39.
Tel.: 462-04-55, 462-04-56
Tel/Fax: 351-21-73

GERICOM NOTEBOOK

Nyitvatartás: H-P 9⁰⁰-18⁰⁰
E-mail: gericom@matavnet.hu
http:// www.gericom.hu
Mobil: 06-20-9-411-090

Millenium PII/366MHz
15,1"TFT, 128MB SD RAM
8,5GB HDD, 2xDVD+MPEGII
8MB VRAM ***910 000 Ft+ÁFA***

Overdose II Celeron/400MHz
14,1"TFT, 64MB SD RAM
4,3GB HDD, 32xCD
468 000 Ft+ÁFA

Overdose II PII/333MHz
13,3"TFT, 4,3 GB HDD
64 SD RAM, 32xCD ***429 000 Ft+ÁFA***

AKCIÓ!
Intel Pentium MMX 300 MHz
12,1"TFT, 24xCD, 64MB SD RAM
4,3GB HDD ***299 000 Ft+ÁFA***

AKCIÓ! AMD K6-2/400MHz, 12,1"TFT, 24xCD
32MB SD RAM, 4,3GB HDD ***285 000 Ft+ÁFA***

GPS 2000TFT IBM/166MHz
6,1"TFT, 64MB EDO RAM
4,3GB HDD, 24xCD (ext.)
Li-Ion ***187 000 Ft+ÁFA***

17" Gericom Monitor ***58 000 Ft+ÁFA***
17" Proview 765 Monitor ***65 000 Ft+ÁFA***
19" Proview 998 Monitor ***85 000 Ft+ÁFA***
Samsung Sound System
SubWoofer ***9 900 Ft+ÁFA***
Mobil Scanner USB A6 ***39 000 Ft+ÁFA***
Mobil DeskJet 340 Cbi Color + Infra ***62 000 Ft+ÁFA***

Windows98 HU/ENG OEM ***18 000 Ft+ÁFA***

56K GERICOM Faxmodem ***17 600 Ft+ÁFA***
GERICOM Ethernet 10/100 UTP ***19 800 Ft+ÁFA***
DVD to GO (MpegII Chip) ***69 000 Ft+ÁFA***
TV to GO ***81 000 Ft+ÁFA***
ISDN TA ***35 000 Ft+ÁFA***
ISDN TA+Phone+56k Modem ***59 000 Ft+ÁFA***
Rex Pro Calculator ***55 000 Ft+ÁFA***

Termékeinkre 12 hónap teljeskörű garanciát vállalunk.
Az akciós árak csak a készlet erejéig érvényesek!
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!
Viszonteladóknak további kedvezmények!

Összefogással könnyebben

Miután egyre több különálló segédprogram jelent meg a piacon, a nagy gyártók úgy döntöttek, hogy a saját kínálatukat összevonják, és az irodai csomagokhoz hasonlóan együtt árulják őket.

Úgyszólván meg sem jelent a Symantec Norton Systemworks nevű csomagjának 1.0-s verziója, máris itt van a 2.0. Ennek fő oka, hogy a csomag az USA-ban nagy sikert aratott, így a Symantec gyorsan piacra dobta az új verziót.

Mi tehát a Systemworks 2.0? Egy olyan integrált, főleg tapasztaltabb felhasználóknak szánt segédprogram-gyűjtemény, amely a Windows 95/98 alatti program- és rendszerhibák felderítése, megelőzése mellett kiirtja vírusainkat, sőt a telepített programok helyes eltávolításában is segít. Összegezve: integrált megoldást nyújt a felmerülő problémák jelentős részére.

Persze sokakban felmerülhet: ami mindenre megoldás, az szinte semmire sem az... Lássuk, hogyan érvényesül a Symantec elképzelése a valóságban!

Telepítés

Egy integrált csomagtól joggal várhatjuk el, hogy az összes részét egyetlen telepítés során felmásolja számítógépünkre. Ez így is van – amennyiben merevlemezünkön van 120-150 Mbyte szabad hely, percek alatt felkerül a teljes csomag, amelyet egy újraindítás után már használatba is vehetünk. A 150 Mbyte kissé talán túlzás egy segédprogram-csomagtól, furcsálltam is, de utánaszámolva sem jött ki más – és talán nem is szokatlanul sok a 32 bites programok korszakában.

A telepítés második lépéseként elkészíthetjük a biztonsági lemezkészletet. Vészhelyzet esetére a csomagban is találunk egyet, csakhogy az nem tartalmazza rendszerünk egyedi adatait, így mindenképpen érdemes sajátot készítenünk.

Ehhez nagyon jó például egy Zip lemez, arra ugyanis teljes Windowsunk összes szükséges file-ját elmenthetjük (különös tekintettel a regisztrációs adatbázisra és a System alkönyvtárra). E lemez birtokában már sokkal nagyobb a valószínűsége, hogy egy rendszer-összeomlást megúszunk teljes újratelepítés nélkül. Az integráció jelentősége itt is kitűnt, ugyanis még a floppys változatú mentőkészlet is tartalmazza a hiba- és a víruskereső modult, így bármilyen okból is nem indult a gépünk, van reményünk a feltámasztására.

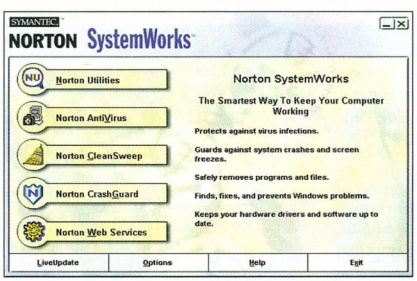

Minden egyben: könnyen elérhető, de jórészt egymástól független alkalmazások

Mi van a csomagban?

A csomagban a Symantec vezető segédprogramjait – Norton Utilities 4.0, Norton Antivirus 5.0, CleanSweep 4.5, CrashGuard – gyúrták össze. Az integráció persze majdnem csak annyit jelent, hogy egyetlen kezelőfelületről érhetjük el az összes programot.

Az összevonás előnyét leginkább a LiveUpdate és a Norton Tray Manager esetében lehet érezni. A LiveUpdatetel az Internetről letölthetjük a programok és a vírusadatbázis frissítéseit egyszerre, vagyis nem kell minden egyes modulhoz külön-külön elindítani a keresést.

Bár a Norton Tray Manager apró újítás, igazán megkönnyíti életünket: a Tálcánkra (Taskbar) nem kerül föl az összes telepített alkalmazás kismillió ikonja, hanem csak egyetlen fő ikon, amely piros színűvé válik, ha valamilyen hiba lépett föl számítógépünkben.

A csomagban helyet kapott egy eddig ismeretlen program, a Norton WebServices is, mellyel az Internetről gyűjthetjük le programok (nem csak a Symantec szoftverek) és hardvervezérlők újabb verzióit, frissítéseit. Ez bizonyos esetekben remek szolgáltatás, hiszen akár ebédszünet alatt is képes frissíteni a rendszert. Természetesen a használatához érvényes Internet-előfizetés kell – a másik szépséghiba, hogy a Systemworks csomag csak korlátozott időre szóló előfizetést tartalmaz erre a szolgáltatásra. (Ezzel szemben a Symantec programok frissítéseit ingyenesen letölthetjük.)

A csomagban egyetlen modul sincs a Y2K problémára felderítésére, megoldására. Pedig hasznos lett volna, ha a Norton 2000 egyes részeit, vagy akár a teljes programot a csomag részévé tették volna. A segédprogramok integrációja sem tökéletes.

Igazán jól esett volna, ha a rendszerhibákat felderítő modul megvizsgálja, hogy esetleg van-e vírus a számítógépen, vagy figyelmeztet a teli merevlemezre, és rögtön felajánlja a CleanSweep futtatását, amellyel megszabadulhatunk a feleslegessé vált alkalmazásoktól.

A Systemworks 2.0 inkább szerencsés válogatás, mint valós programozói munka.

Persze az sem elhanyagolható, hogy így sokkal olcsóbban jutunk az egyes programokhoz, mintha azokat különkülön vásároltuk volna meg. A programcsomag 39 ezer Ft körüli nettó áron vásárolható meg.

Fazakas László

www.symantec.com

A nyerő lépés!

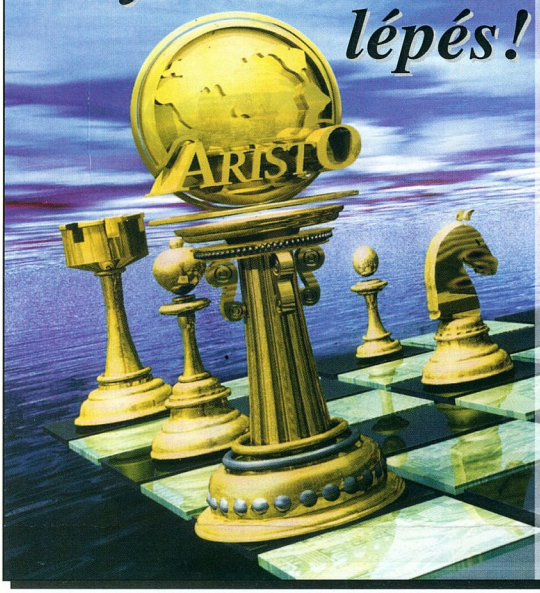

ALAPLAPOK, VIDEO- ÉS HANGKÁRTYÁK TELJES SKÁLÁJA!

ÜZLETEK:

➜ READY COMPUTER Kft.
1077 Bp., Vadász u. 36. ☎ 331-0518

➜ SIGMA COMPUTER Kft.
1077 Bp., Dohány u. 54. ☎ 352-9647

➜ GÁL ÉS SZABÓ COMPUTER Kft.
8200 Veszprém, Cholnoky u. 34. ☎ (88) 429-192

➜ VIRÁG COMPUTER Kft.
7624 Szeged, Cserzi M. u. 32. ☎ (62) 422-548

NAGYKERESKEDÉSEK:

➜ RAMIRIS Kft.
1134 Bp., Klapka u. 9. ☎ 349-5363

➜ READY COMPUTER Kft.
1077 Bp., Vadász u. 36. ☎ 331-0518

➜ COOMP-KER Kft.
1097 Bp., Pápai I. u. 12. ☎ 215-2923

➜ ENTER COM Kft.
9026 Győr, Ady E. u. 25. ☎ (96) 523-180

➜ DUÁLCOMP TRADE Kft.
6722 Szeged, Jósika u. 41. ☎ (62) 486-487

➜ TRIO COM Kft.
2800 Tatabánya Dózsakert u. 16. ☎ (34) 320-533

Üzenet a Juventus Team vásárlóinak

Cégünk, a Juventus Team mostantól már nemcsak személyesen vagy telefonon keresztül érhető el, hanem az **interneten** is. Homepage-ünkön részletes **termékinformációk, aktuális technikai újdonságok**, Juventus Team **hírek** várják az érdeklődőket. Az általunk forgalmazott termékekhez tartozó **driverek** ezután az interneten keresztül is letölthetőek, sőt, kereskedelmi partnereink egyedi jelszóval az aktuális Juventus Team **árlistát** is lekérhetik.

Juventus Team
Számítógép alkatrész nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

Információk viszonteladók részére: 221-5453

Viszlát az infosztrádán,
a www. juventus-team.hu
kilométerkőnél

PORTOCOM notebook:

Nem csúcs, de legtöbb érték a pénzedért.

Várjuk a COMPFAIR-en október 12-16. között a HUNGEXPO területén az A pavilonban.

Portocom Ezüst Csapat: 3100 és 5100

Asztali PC-t megszégyenítő teljesítményű Celeron processzor • Megújult szín- és formavilág

Portocom 3100 C
Intel Celeron 400-466 MHz CPU, 32-256 MB RAM, 13,3-14,1" TFT LCD, **2xAGP**, 8 MB Videó RAM, 2,1-14 GB HDD, 24xCD-ROM. **Opció:** DVD ROM, belső 56 k modem, LS-120.

Ár: nettó 439 000 Ft-tól

Portocom 5100 C
Intel Celeron 400-466 MHz CPU, 32 MB RAM, 12,1" TFT LCD, 4 MB Videó RAM, 1xAGP, 2,1 GB HDD, 24xCD-ROM.

Ár: nettó 352 000 Ft-tól

PORTOCOM RT. 1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór utca 14. Fax: 203-9275 Drótposta: info@portocom.hu
Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578 Faxtár: (23) 504-804 (1) 20237-es kód http://www.portocom.hu

Legfontosabb viszonteladóink: Budapest: Qwerty Kft 466-9377 • Kronos Trade Kft 302-8889 • Conet 467-2060 • Lap Stúdió Kft 236-3000 • E-Coop Kft 217-3661 • FEFO Kft 352-8869 • Elender Informatikai Rt 210-3044 • PROCOMP Kft 262-6631 • RUFUSZ Kft 209-4743 • Komel Kft 246-8411 Győr: MOD Kft (96)-319-762 Eger: Egri Ászok Kft (36)-412-577 További viszonteladóink a www.portocom.hu honlapon.

Kapd!

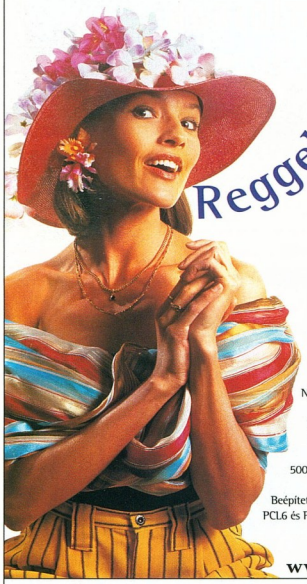

Reggeltől estig csak nyomja a szöveget

Color JetPrinter 1100

Nyomtatási sebesség: legfeljebb 3,5 lap/perc fekete és 1,5 lap/perc színes. Felbontás: 600 x 600 dpi. Egyszerű üzembehelyezés, helytakarékos kivitel, ajándék szoftver.

Ajánlott végfelhasználói ár 15 900 Ft + ÁFA

Élethű színek elérhető áron.

Optra E310

Nyomtatási sebesség: 8 lap/perc. 67 MHz-es processzor, 1200 Image Quality nyomtatás. Kevesebb, mint 17 másodperc az első oldal elkészültéig. 5000 lapra elegendő festékkazetta (5 %-os fedettségnél.) Beépített USB port, PostScript Level 2, PCL6 és PCL5e emulációk alapkivitelben.

Ajánlott végfelhasználói ár 94 900 Ft + ÁFA

Az intelligens és gyors személyi lézernyomtató.

Color JetPrinter 5700

Nyomtatási sebesség: legfeljebb 8 lap/perc fekete és 4 lap/perc színes. Felbontás: 1200 x 1200 dpi. Két nyomtatófej. Hatszínű, fotóminőségű nyomtatás lehetséges a megfelelő, opcionális festékpatron segítségével. Az Accufeed adagoló rendszer papírgyűrődés-, és elakadásmentességet biztosít.

Ajánlott végfelhasználói ár 39 400 Ft + ÁFA

Profi nyomtató igényes felhasználóknak.

www.rce.hu

LEXMARK™

Hivatalos nagykereskedő: RCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok u. 1. Telefon: 246-4050
Lexmark mintabolt: LexStore, 1095 Budapest, Boráros tér 7. Telefon: 215-1252

Álomgyár a számítógépben

Végre a PC kategóriájú gépeken is elérhetővé vált a profi 3D-s animációk készítésének lehetősége. De vajon hatékonyan használható-e?

A Softimage 3D a világ egyik legjobb 3D-s modellező és animációkészítő programja. Nagyon sokan használják, főleg a filmmel és a speciális effektusokkal foglalkozó cégek – például ezzel dolgozik az egyik leghíresebb amerikai cég, az Industral Light and Magic, George Lucas trükkstúdiója is. Így a Softimage 3D hatását is élvezhettük több látványos filmben – a teljesség igénye nélkül néhány közülük: Abyss, Terminator 2, Casper, Jurassic Park, Jumanji, Elveszett világ, Spawn.

A Softimage 3D eddig csak a profi és drága unixos grafikai munkaállomásokon, például a Silicon Graphics gépein volt használható. Mivel a 3D-s számítógépes grafika rendkívül számolásigényes, ezért ahhoz, hogy hatékonyan és gyorsan elő lehessen állítani akár csak egy rövidebb animációt is a programmal, több nagy teljesítményű számítógépre van szükség. Talán ez alapján is látható: nem akármiről van szó. Ez nem egy egyszerű és olcsó program, nem otthoni használatra szánták.

A Creative Engineering Kft., személy szerint Bátor Csaba jóvoltából lehetőségünk nyílt arra, hogy kipróbálhassuk a Softimage 3D 3.51 Windows NT-s változatát. Eredeti tervünk az volt, hogy összehasonlítjuk a program hatékonyságát egy Intergraph TDZ munkaállomáson (Pentium Pro, Pentium II vagy Pentium III CPU-val) és egy Silicon Graphics munkaállomáson (MIPS R4400, R5000 vagy R10000), de ezt technikai okokból el kellett halasztanunk. Így aztán meg kellett elégednünk a program képességeinek feltárásával. (Reméljük, tervünk egy későbbi időpontban megvalósul.)

A program modulokból, menücellákból, pop-up menükből és beállítóablakokból épül fel. Öt modul áll a felhasználó, azaz az animátor rendelkezésére: a Model, a Motion, az Actor, a Matter és a Tools. A modulok könnyen elérhetők egy felső menüsorból (server bar) vagy a funkcióbillentyűkkel. A modulokhoz tartozó funkciók menücellák formájában a képernyő jobb és bal oldalán helyezkednek el. A modulok változtatásakor csak a hozzájuk tartozó menücellák változnak a képernyő szélein. A képernyő közepén a nézeti ablakok (view windows) vannak, melyeknek a paramétereit – például sorrendjüket, nagyságukat, a tárgyak megjelenítési módját (drótháló, árnyékolt stb.) – a felhasználó tetszés szerint bármikor megváltoztathatja. Alul, bal oldalon található a drótháló színező doboz (wireframe colour box), mellette középen egy információs sor (status bar) és bal oldalon a playback-vezérlő doboz (control box). Tehát ami először szembetűnik: a kezelőfelület könnyen áttekinthető, egyszerűen és gyorsan lehet vele dolgozni. A program hatékony kezeléséhez szükség van egy NT-n is jól működő, háromgombos egérre.

A modulok biztosítják azt, hogy különféle háromdimenziós virtuális tárgyakat hozzunk létre, amelyeken aztán számtalan dolgot hajthatunk végre az alakváltoztatástól kezdve az élethű mozgásig.

Ez nem fotó: élethű megjelenítés a programba beépített *raytracing renderrel*

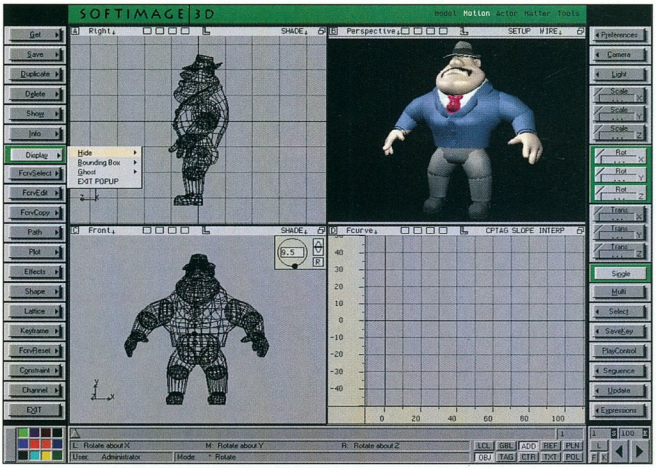

Egyszerűség: a Softimage kezelőfelülete

A Model modul

Ennek az eszköznek a segítségével tárgyakat hozhatunk létre és módosíthatunk. Ezeket különféle objektumtípusból építhetjük fel:

- *Curves:* pontok által definiált görbe (Linear, Bezier, Cardinal, B-Spline és NURBS).
- *Face:* görbékből előállított sík objektum.
- *Surface:* görbék által körülhatárolt 3D-s objektum.

● *Polygon mesh:* egy objektum, amely olyan sokszögekből áll, melyek egyenes vonalszegmensek által közrezárt, kétdimenziós sík felületek.

● *Meta-clay:* ezek az objektumok úgynevezett meta-elemek csoportjából tevődnek össze. Minden elemnek van egy tömör magja és egy befolyásolási területe, amely a mag körül van. A befolyásolási terület határozza meg, hogy milyen módon kapcsolódjanak össze az elemek egymással.

Minden objektumtípusnak saját karakterisztikája van. Ezeknek az objektumtípusoknak a kombinálása szinte korlátlan modellezési lehetőséget biztosít számunkra. Egy tárgy létrehozásánál többféle 2D-s és 3D-s primitívet (alapelemet) használhatunk fel: ívet, kört, négyzetet, rácshálót, gömböt, kockát, hengert, kúpot, sokszöget stb. A Model modul számos manipulációs eljárást nyújt ahhoz, hogy a kész objektumokat és objektumcsoportokat hatékonyan lehessen kezelni, módosítani. Ezek közül a három alapfunkció: méretváltoztatás (scaling), forgatás (rotating) és mozgatás (translating).

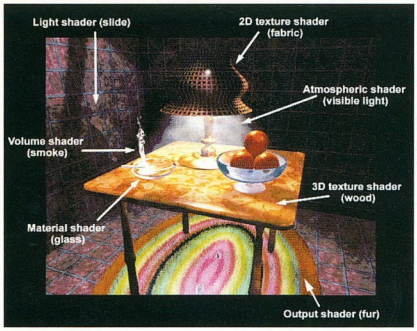

Valósághűbb képek: a Mental Ray Shader effektusok

A Motion modul

Ez a modul arra ad lehetőséget, hogy az elkészített modelljeinket animáljuk – azaz megváltoztassuk a modellek különböző paramétereit, például pozíciójukat, méretüket, alakjukat, anyagukat, mintázatukat stb. Továbbá animálhatjuk a fényforrásokat, a kamerát és számos effektust, például olyan környezeti hatásokat, mint a köd.

Az animációkészítés alapeljárása a Softimage-ben az úgynevezett keyframing technika. Ez azt jelenti, hogy egy adott képkockában (frame) meg lehet határozni az objektumok paramétereit. Két kulcskép definiálása után automatikusan kiszámolódik egy funkciós görbe (fcurve), amelynek alakja a mozgás típusát határozza meg (nincs mozgás, állandó mozgás, gyorsuló mozgás, lassuló mozgás).

A mozgás jellemzőit háromféle módon adhatjuk meg:

● *Path animation:* egy görbe által definiált útvonalon mozog a tárgy.

● *Expressions:* matematikai függvényekkel változtathatjuk a mozgás paramétereit.

● *Constraints:* egy objektum mozgásának kényszerítése egy másik objektumhoz. A kényszerítések nagyon hasznosak, ha a bonyolultabb mozgásokat akarunk létrehozni. Többek között a „motion capture" is ennek segítségével működik.

A mindennapok informatikája...

INFORMATIKAI HÁLÓZATOK
TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

Optikai MM és SM hálózatok
Struktúrált lokális hálózatok
Ipari adatátviteli hálózatok

3COM switchek, routerek, hálózati csatolók
Cisco switchek és routerek

Optikai átalakítók, hálózati elemek, alkatrészek

Túlfeszültség elleni védelem

Számítógépek, alkatrészek
Komplett, kulcsrakész rendszerek

ISDN és Internet megoldások
Vezeték nélküli adatátvitel

Rövid kivitelezési határidő, 15 év rendszergarancia !

http://www.profon.hu

PROFON

1138 BUDAPEST, CSERHALOM ÚT 4.
TELEFON & FAX: 350-5093 • TELEFON: 350-6227, 350-6235
E-mail: profon@mail.matav.hu • http: //www.profon.hu

MASTERS DESIGN

A kényszerítésnek az alábbi típusai vannak: a *Tangency constraint*, vagyis érintőleges kényszerítés; a *Normal to surface constraint*, amely egy felület normáljának irányához kényszerít; az *Object to cluster constraint*, amely egy felület pontjához vagy több pontjának átlagolt pozíciójához kényszerít; a *Cluster to object constraint*, amely egy felület egy vagy több pontjának pozícióját kényszeríti az objektum pozíciójához; a *Three points constraint*, amely három pont által meghatározott sík normáljához kényszerít; a *Two points constraint*, amely két pont által meghatározott vektor irányához kényszerít; végül az *Up vector constraint*, amely az objektum és a kamera által meghatározott vektor irányába kényszerít.

Anyagkavalkád: szinte határtalanok az anyagkészítési lehetőségek

Az Actor modul

Az Actor adja azokat az eszközöket, amelyekkel az animátor a lehető legélethűbb karakteranimációt készítheti el. A karakteranimáció készítéséhez három fontos eszköz kell: a kinematikai lánc (chain), a csontváz (skeleton) és maga a karaktert megtestesítő objektum (skin).

A kinematikai lánc olyan, mint az emberi csontváz, ha mozgatjuk, akkor vele együtt mozog a hozzá csatolt 3D-s objektum is. A láncnak két fajtája van, a *2D chain* és a *3D chain*. Csontvázat több kinematikai lánc összekapcsolásával kapunk. A csontváz és a hozzá csatolt bőr segítségével hozhatunk létre összetett figurákat, modelleket.

Az Actor modul része még a dinamika, amely lehetővé teszi a különféle valósághű mozgások szimulálását, például a gravitáció, a szél, a ventilátor hatásának létrehozását. Emellett itt találjuk a *quick stretch*-et, melynek segítségével dinamikusabban mozgathatjuk az objektumainkat.

A Matter modul

A Matter teszi lehetővé a kész tárgyak felületének meghatározását. A felület milyenségét meghatározza a színe (colour), mintázata (texture), átlátszósága (transparency), tükröződése (reflectivity) és sok más jellemző. A program ezekből a jellemzőkből számolja ki és készíti el (rendering) a végső képet.

Kétféle mintázatkészítési lehetőséget lehet használni. A kétdimenziós módban (2D texture) képeket feszíthetünk a tárgyak felületére, miáltal sokkal élethűbbnek fognak tűnni. Egy 2D-s textúra létrehozása után egy beépített festőprogrammal (paint) módosíthatjuk a képet, miközben folyamatosan láthatjuk a változást a tárgyon.

A 3D-s módban (3D texture) képek helyett matematikai algoritmusok segítségével készíti a program a különböző mintázatokat (például márvány, fa, felhő stb.). Emellett lehetőség van egy úgynevezett shader használatára is, mellyel még valósághűbb képek készíthetők – ezzel a módszerrel készül a füst, az üveg, a látható fény stb.

Digitális színészek: a Softimage erőssége a karakteranimáció

A Tools modul

Ebben a modulban vannak azok a kiegészítő feladatok ellátására alkalmas eszközök, mint például a displaying, amely megjeleníti a kiszámolt képeket és animációkat; a speciális effektusok, melyekkel többek között a kompozitálást, a képek automatikus vektorizálását vagy a színek redukálását végezhetjük el; valamint a képeket, objektumokat exportáló/importáló funkció.

Remélem e kis ízelítő elég volt ahhoz, hogy szemléltesse, milyen eszközök segítségével készülnek Hollywoodban a látványos effektusok, amelyek sok mai mozifilm fontos alkotóelemei. És ezek az eszközök csak egyre jobbak lesznek, hogy még egyszerűbbé tegyék az álmok gyártását.

Pálóczi Zsolt
(pzs-sys@freemail.c3.hu)

Még kapható!

Kiadványunkban megtalálható a Debian GNU/Linux 2.1 telepítésének felhasználóbarát leírása, valamint a CD-mellékleten nálunk jelennek meg először magyar nyelven a rendszerek. A részletes ismertetők mind a kezdők, mind a haladók számára segítséget nyújtanak olyan keresett funkciók végrehajtásához, mint a web-, ftp-, e-mail-kiszolgáló, illetve a kényelmes kezelőfelület. Kiemelt témánk az adatok biztonságos kezelése az internetes kommunikáció során.
A Linux használata közben felmerülő problémák megoldásáról tippek és trükkök olvashatók kiadványunkban.
A CD-mellékleten az operációs rendszer több mint 800 MB programja mellett megtalálható a Linux Kernel 2.2-es verziója és a most megjelent GNOME 1.0 felhasználói rendszer.

Kiadványunk átfogó képet nyújt a hazai DVD, házimozi és házistúdió piacról. Megismertet e rendszerek hardver- és szoftverkomponenseivel és azok használatával. Főbb témakörei közé tartoznak a házimozi kivetítők, térhatású hangrendszerek, aktív hangfalak és nagyképernyős televíziók bemutatása. A DVD-technológia és annak számítógépes megvalósítása, valamint a hardvertesztek és bemutatók a kiadvány gerincét képezik. Emellett digitalizáló kártyákkal és filmszerkesztő szoftverekkel is megismerkedhetnek olvasóink.
A CHIPtár sorozattól megszokott módon ezt a számot is CD-ROM egészíti ki, amelyen a profi és amatőr felhasználók egyaránt találnak hasznos információkat, segédeszközöket, programokat.

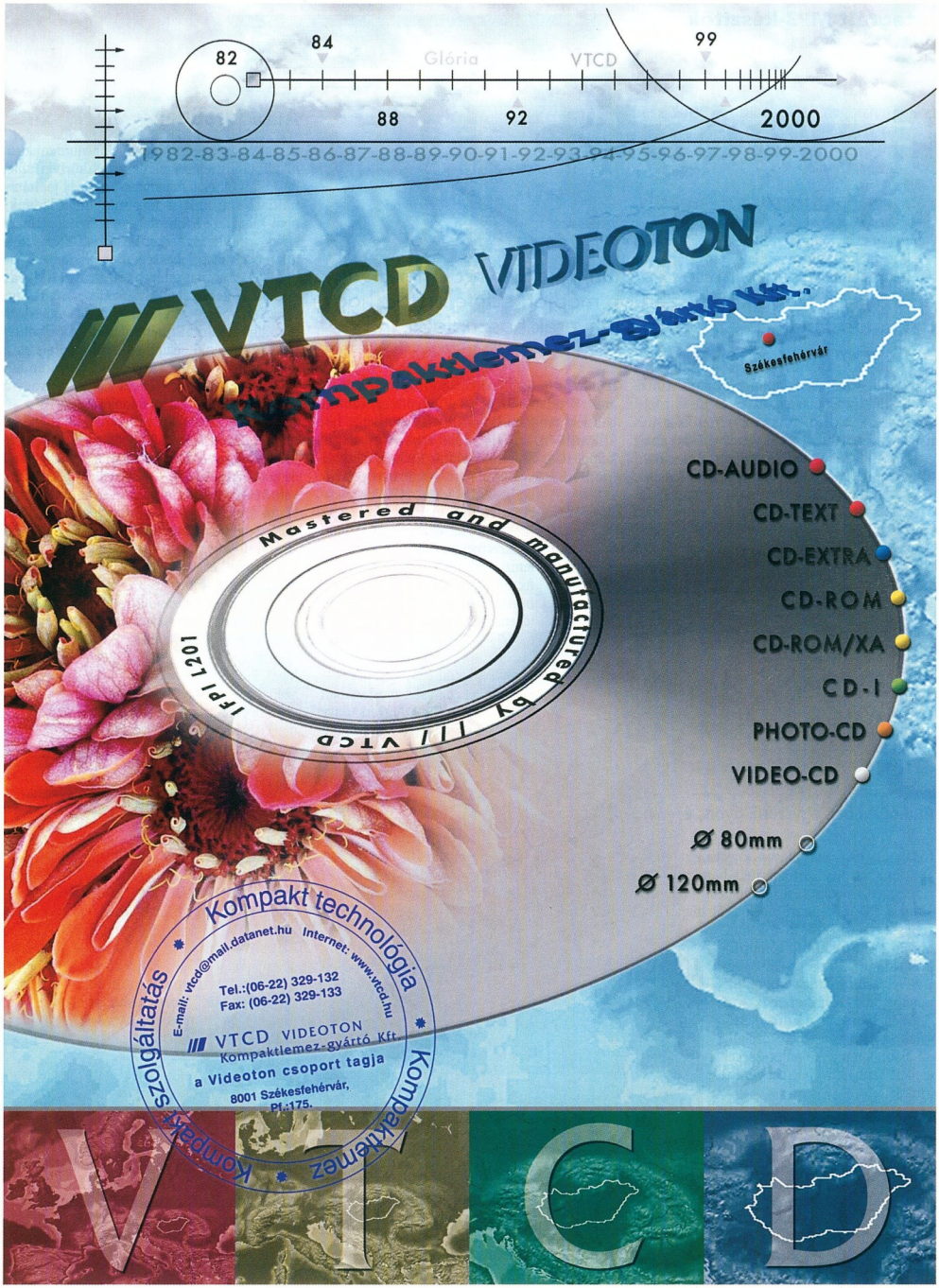
82
84
Glória
VTCD
99
88
92
2000
1982-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-2000
VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-Gyártó Kft.
Székesfehérvár
CD-AUDIO
CD-TEXT
CD-EXTRA
CD-ROM
CD-ROM/XA
CD-I
PHOTO-CD
VIDEO-CD
Ø 80mm
Ø 120mm
Mastered and manufactured by /// VTCD
IFPI L201
Kompakt technológia
E-mail: vtcd@mail.datanet.hu Internet: www.vtcd.hu
Tel.:(06-22) 329-132
Fax: (06-22) 329-133
VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.
a Videoton csoport tagja
8001 Székesfehérvár,
Pf.:175.
Kompaktlemez szolgáltatás
V
T
C
D

Egységbe forrva

A legtöbben kényelmesek vagyunk. Vagyis ha ismerjük egy eljárás könnyebbik, egyszerűbb módját, szinte biztos, hogy azt választjuk – és ez igaz a szoftverek használatára is.

Legutóbb májusi számunkban teszteltünk MP3 programokat. Az azóta történt fejlesztések ismét aktuálissá tették a témát. Az alábbiakban olyan, audio-CD-ket másoló és MP3 formátumba tömörítő programokat veszünk górcső alá, melyek közel azonos tudásúak, és a mai piacon a legismertebbek. Tesztünkben nem a tömörített hang minőségére vagy a beolvasási (grabbelési – a zeneszámok CD-röl lemezre másolását hívják így) sebességre voltunk kíváncsiak, hiszen ezek inkább a tömörítőprogramon, illetve a CD- vagy DVD-olvasón múlnak. Az általánosabb, szinte mindegyik versenyzőnél vizsgálható tulajdonságokat táblázatba szedve közöljük. Az alábbikban a különlegességek mellett szubjektív véleményünket írjuk le.

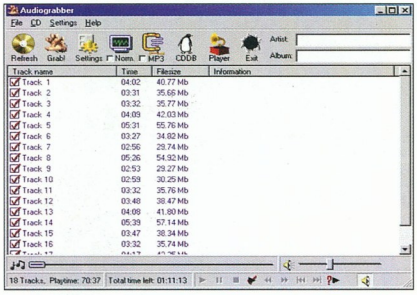

Audiograbber: egyszerű, gyors, és mindent tud

AudioCatalyst

Két program összeolvasztásából jött létre: az Audiograbber egy mutáns példányát ötvözték egy Xing-alapú tömörítővel. A program csak Xing motort képes használni, külső codecet (formátumátalakító, amit Windows 9x alá kell telepíteni, ezután bármely program használhatja) nem lehet beállítani. CD-kezelő része egyszerű, mégis komplett, profi (erről majd az Audiograbbernél írunk részletesebben). A programban egyszerűen beállíthatjuk az MP3-ba tömörítés tulajdonságait. Az egész programot az átláthatóság, a profi egyszerűségre való törekvés jellemzi. Változó bitrátájú (VBR) és fix bitrátájú MP3 között választhatunk, és a tömörítés minden jellemzőjét kedvünkre állíthatjuk. A változó bitrátájú MP3 jó elgondolás, de még nem kiforrott (a szabvány mindig is tartalmazta a lehetőséget, de csak mostanában kezdik kihasználni). A gyors, nagy erejű váltásokat csak késéssel képes követni, és ettől a hullámzó intenzitású zenék bugyborékolnak, rosszul szólnak.

Az AudioCatalyst összességében nagyon jó program, könnyen használható, minden fontos megtalálható benne. A maximális osztályzatot azért nem kapta meg, mert aki nem Xinget szeretne használni, nem állíthat be más, külső codecet.

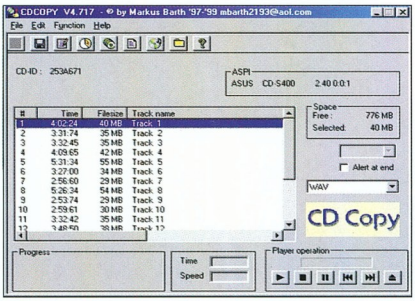

CD Copy: rengeteg formátumot kezel

Audiograbber

Egyszerű, gyors, és úgyszólván mindent tud. A grabbelési eljárásokat széles körben állíthatjuk, amihez a folyamat során egy jól használható mutatót is kapunk, hogy lássuk, nem hibázik-e a másolás. A karcos CD-kkel adódó problémák elkerülésére csökkenthetjük a beolvasás sebességét.

Mivel ez a program csak beolvasni tudja az audio-CD-ket, külső MP3 codecet rendelhetünk hozzá, amit ezután képes teljes mértékben kihasználni. Ennek köszönhetően sokoldalú – mindenki olyanná alakíthatja, ahogy a legjobban ki tudja használni. Hozzárendelhetjük a Fraunhofer-féle, a BladeEnc vagy a Windows Media (WMA) kódolót is.

Ez a „legkezesebb" program a mezőnyből. Minden funkciója profi kivitelezésű. Kezelőfelülete könnyen áttekinthető. A beolvasáson és tömörítésen kívül összehasonlíthatunk vele két file-t, számoltathatunk vele ellenőrző kódot (checksum) a file-okra, és letölthetjük CD-nk adatait az internetes CDDB adatbázisból.

Csupán két szolgáltatást hiányoltam belőle. Egyrészt komplett CD-k beolvasásakor nem írja ki az összes hátralévő időt, csak az éppen feldolgozott számra vonatkozót, másrészt nem képes meglévő MP3-ak dekódolására. Akinek nincs szüksége egészen különleges lehetőségekre, és nem szeretne sokat szenvedni egy-egy korong MP3-ba alakításával, megtalálta, amit keresett: ez a program megérdemli a „Legjobb grabbelő" címet.

CD Copy

A profi. Minden benne van, ami kellhet. Elképesztő tudást zsúfolt Markus Barth, Németországban élő hazánkfia ebbe a grabbelő programba. Nem is jó a megfogalmazás – ez nem grabber, inkább egy komplett programcsomag. Minden lyukat betöm az audio-CD és a CD-ROM-ról szóló zene között, hiszen képes többek között CD-írásra is, megkeresi a lemásolt CD-hez a dalszövegeket, vagy a grabbelés és tömörítés után fel is tölti Diamond Rio MP3 lejátszónkba az elkészült zeneket. Még scannert is képes kezelni, így a CD-k borítóit is hozzácsatolhatjuk vele az albumok anyagához.

Rengeteg formátumot kezel – tökéletesen. CD-meghajtónk kezelését a legapróbb részletekig, szórszálhasogató pontossággal beállíthatjuk. Semmi fölösleges dísz, csak rengeteg beállítási lehetőség és plusz opció. Itt nem találkozunk szemkáprázató grafikával vagy animációval, ez az egyik legspártaibb kinézetű program. Ám tudásában mindenkit ver – akinek erre van szüksége, vesse rá magát, megtalálta az igazit. Egyetlen hiányossága, hogy kávét nem készít.

CDex

Alig ismert, pedig megérdemli, hogy felvegyük a nagyobb nevek közé. Mindent tud, amit nevesebb társai.

Talán kicsit még fejleszthető az átláthatósága és a kényelme, de már így is teljes értékű. Az egész programot a célszerűség és az egyszerűség jellemzi. Mivel a mezőny egyetlen programja, amely szabadon használható (freeware), egyszerűsége ellenére is megérdemli a négycsillagos minősítést.

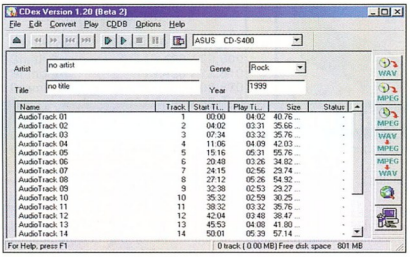

CDex: egyszerűség és célszerűség

Easy CDDA

Talán az Audiograbberhez hasonlít leginkább, csupán apróbb eltérések észlelhetők köztük. Ha a beállítások mélyére nézünk, láthatjuk, hogy az Easy CDDA egy fokkal profibb. Finomabb beállítások is elvégezhetők benne, ám emiatt kicsit nehezebb használni. Információs ablaka másolás közben nagyon jól tájékoztat a folyamatról, de a program külalakjával nem sokat törődtek készítői.

Képes a Windows codecjeit sajátjaként használni, emellett külső tömörítőprogramokat is használhatunk vele. Ha csak WAV formátumba mentjük le a CD-t, a mintavételezést tetszőleges módba állíthatjuk.

Beolvasás közben ki tudja szűrni a hanganyagból az olvasási hibából eredő esetleges kattanásokat. Sajnos néha – közvetlen üzemmódban – nem írta ki, hogy jitterhiba, szektorösszecsúszás lépett volna fel, pedig a kész WAV file hibás lett. Megbízható, de spártai kinézetű program – akit nem zavar a külleme, nagyon meg lesz elégedve vele.

MusicMatch

Ebben a programban minden csillog-villog és zenél. Kezelőfelületén minden megtalálható, persze a szivárvány összes színében. Ezen némiképp segíthetünk, ha más ruhába „öltöztetjük", vagyis az Internetről letöltünk még hozzá különféle kezelőfelületeket.

Lejátszó is egyben, továbbá Xing tömörítőt integráltak bele a Windows Media kezelésén kívül, mást nem is enged használni. Képes VBR MP3-at készíteni. A CD-k borítóját is kezeli. A grabbelés jellemzői alig állíthatók, sok minden hiányzik belőle. A tömörítésnél néhány opció értelmetlen. Az MP3 file-okban az adott zeneszámok adatait tartalmazó ID-ket nagyon szépen kezeli.

A program nem sokat tud – de sok olyan lehetőséget kínál, amit nehéz ép ésszel tel-

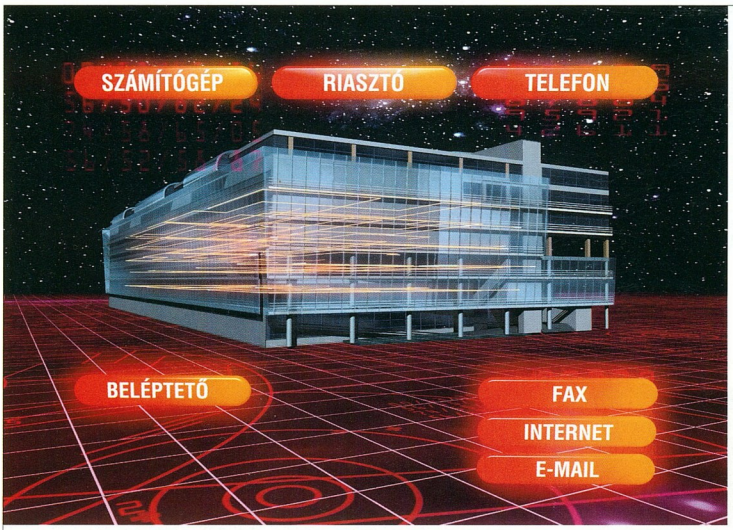

HÚZZUNK EGY KÁBELT A XXI. SZÁZADBA!

Szeretné, ha mindez egy kábelrendszeren és akár 200 Mbs adatátviteli sebességgel működne?
Szeretné, ha számítógép-hálózata élettartam-garanciával készülne?
Ha igen, akkor hívjon most bennünket!

X-BYTE SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
A HÁLÓZATMESTER

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu , internet: www.xbyte.hu

TÜV CERT DIN EN ISO 9001 Zertifikat: 75.100.5915
TÜV Rheinland EUROQUA

Integrált MP3-készítő programok

Program	AudioCatalyst 2.0	Audiograbber 1.50	Easy CDDA 3.06	CD Copy 4.717	CDex 1.20	Real Jukebox Plus 1.0.0.386	MusicMatch 4.10.0056	WinDAC 1.49
Ár	29,95 dollár	25 dollár	30 dollár	20 dollár	freeware	freeware, a Plus verzió 29,99 dollár	29,99 dollár	31 dollár
Web-cím	www.xing-tech.com	www.audio-grabber.com-us.net	www.poiko-soft.com/cdda/	www.cdcopy.sk	www.surf.to/cdex	www.real.com	www.music-match.com	www.win-dac.de
Grabbelési felület	ASPI, MSCDEX, analóg	ASPI, MSCDEX, analóg	ASPI; több-platformos (*)	ASPI; platformos (*)	ASPI	ASPI, MSCDEX, analóg	ASPI, analóg	ASPI, MSCDEX
CD lejátszása	●	●	●	●	●	●	●	●
Lemez felpörgetése beolvasás előtt	●	●	●	●	●	●	○	●
Beolvasási módszerek:								
– direkt	●	●	●	●	●	●	●	●
– pufferelt	●	●	○	●	○	○	○	●
– dinamikus szinkronizálású	●	●	○	●	○	○	○	○
– fix szinkronizálású	többszintű	többszintű	●	többszintű	●	●	többszintű	többszintű
– CDFS	○	○	○	●	○	○	○	○
Normalizálás (a)	●	●	●	●	●	○	●	○
Tömörítés:								
– közvetlen MP3-készítés	●	●	●	●	●	●	●	●
– külső codec támogatása	○	●	●	●	●	○	○	●
– egyéb formátumok	○	WMA	WMA, VQF, RAW	RAW, AU, VQF, RealAudio, MPA (MPEG 2 Layer 3), MPG (Layer 1), AAC	MP2, VQF, AAC, WMA	RMX	WMA	WMA
– tömörítő prioritásának állítása	○	●	●	●	●	●	○	○
CD-adatbázis kezelése	●	●	●	●	●	●	●	○
MP3 file-ok kezelése:								
– ID3 v1/v2 készítése (b)	●/○	●/○	●/●	●/●	●/○	●/○	●/●	○/○
– flag bitek kezelése (b)	●	○	○	○	○	○	○	○
– lejátszás	●	○	○	○	○	●	●	○
– dekódolás (c)	○	○	●	●	●	○	○	○
Osztályzat	4 csillag	5 csillag	3 és fél csillag	4 csillag	4 csillag	3 csillag	2 és fél csillag	2 és fél csillag

●: van; ○: nincs.
(*) Többplatformos: több operációs rendszeren is használható.
(a) Normalizálás: a zeneszámok hangerejének kiegyenlítése.
(b) ID3, flag bitek: az MP3 formátumú file-ok információs mezői.
(c) Dekódolás: visszaalakítás WAV file-ba.

jesen kihasználni. Sok hiányossága van a beállításoknál, és a nagy kavalkádban nehéz észrevenni egyes opciókat.

Real Jukebox Plus

A RealNetworks cég a Neten keresztül lejátszható audio- és videoformátumaival, az ezekhez kapcsolódó programjaival vált híressé. Most, hogy fölvásárolta a Xinget, és az Internet is egyre csak gyorsul, belevágott az MP3-üzletbe.

Programjuk tulajdonképpen egy portál a Neten legálisan elérhető zenék felé, valamint az otthon található CD-ink archiválására és lejátszására. Sajnos az ingyenesen letölthető változatával 96 kbit/s-nál magasabb bitrátájú MP3-akat nem lehet készíteni, csak a pénzért megrendelhető változat képes föl-jebb menni. A programhoz letölthetők különböző kezelőfelületek, ha valakinek a meglévő nem tetszene. Támogatja a Diamond Rio lejátszót, így rögtön föl is tölthetjük arra a zeneszámokat. Sok menüpontja van, kicsit áttekinthetetlen, sok

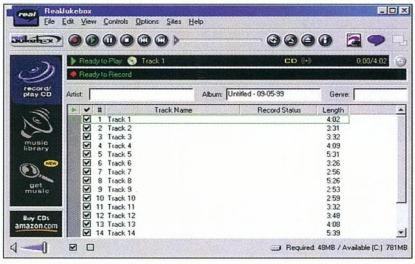

Jukebox Plus: portál a Net zenei oldalaihoz

fontos opciót nagyon mélyre dugtak. A sok szöveg és látványelem a kezelhetőség rovására megy. Néhol egészen pofás és ötletes, egyedi dolgokat találhatunk benne, de inkább a sok szövegelés, ködösítés jellemző a programra. Előnye, hogy grabbelés és tömörítés közben már elkezdi lejátszani a számot.

WinDAC

A MusicMatch szöges ellentéte: kevés opció, szegényes szolgáltatás, nem ismer internetes adatbázist, mostohán (és sokszor hibásan) kezeli a külső codeceket. Nehézkesen lehet csak beállítani, kevés kényelmi funkciót nyújt. Mivel talán ez az egyik legrégebbi program – múltja még a DOS-os időkre nyúlik vissza – sokan megszokásból használják. Nagyjából minden rendben van vele, de egy generáljavítás már ráférne a kezelőfelületre és az opciókra is.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

GEMOFIS KFT.

Budapest, 1146 Hungária krt. 131.
Tel/Fax: 321-1539, 343-0088
GSM:30-9428-132

AutoCAD		**Microsoft Office 2000 Eng.**	
AutoCAD LT 98	110.880	Small Business	119.420 / 59.600
AutoCAD 2000 Hun/Eng	559.780	Standard	119.420 / 72.610
Adobe		Premium	191.420 / 109.870
Acrobat 4.0 Új	**85.410**	Developer	239.390 / 155.530
PhotoShop 5.0 Hun.	196.560	**Novell**	
PhotoShop 5.5 Eng. új	**230.760**	Netware 5.0 5 user	247.450
Golive 4.0 új	68.310	NetWare 4.2 SBS 5 user	204.260
InDesign bev.ár.	129.900	**Norton**	
Borland		WinfaxPro 9.0 95/NT	27.510/13.750
Delphi 4.0 Std.	26.950	Commander 2.0 95/98/NT	9.510
Delphi 4.0 Prof. spec.	119.080	Utilities 2.0 NT	26.050/12.030
Delphi 4.0 Client serv.	531.740	Utilities 2000 Win95/98	12.530
C++ 5.02 Std.	78.210	Norton 2000 2.0	15.890
C++Builder 4 Std.	33.660	pcANYWHERE 9.0	44.660/22.340
C++Builder 4 Prof.	161.590	**Víruskeresők**	
Interbase 5.5 for NT	213.730	VirusBuster 1 user	14.500
Corel		McAfee VirusScan 4.0	7.660
Corel 9.0 spec/up	91.240/76.170	F-Secure/F-Prot/	43.200
Gallery 1millió	33.960	Norton Antivirus 6.0 Eng.	10.680
PrintHouse Magic	8.330	Norton Antivir. 5.0 Hun	16.500
Print Office Hun.	20.580	**Ügyviteli rendszerek**	
Computer Associates		Unit Szuficit számlázó	27.000
CA Clipper 5.3	44.300	Számla 95	24.900
Microsoft		**Egyéb**	
Win 98 Hun	47.750 / 24.920	FlowCharter 7/upgr.	81.480 / 35.280
Win 98 Eng	48.900 / 25.460	Webtricity 2.0	48.620
Win NT Serv. 10 client	268.580	QarkXpress 4.0	245.000
Win NT workst. Hun.	75.460	WinZip 7.0 Win/NT	9.580
BackOffice SBS 4.5+5 cli.	357.050	QEMM 9.0 Win95	20.610
BackOffice 4.5 5 client	742.360	Paint Shop Pro 5.0	20.020
Visual Basic 6.0 prof	129.240	Dreamweaver 2.0	91.130
SQL 7.0 5 clt.	333.340	Sound Forge 4.5	95.960
Office 97/2000 Std. Hun	**119.420**	System Commander 4.0	23.950
Office 97/2000 Prof. Hun	**143.400**	Volkov Commander	6.820

Az árak nem tartalmazzák az ÁFÁ-t. Teljes árlistánkat a **www.gemofis.hu** nézhetik meg és tölthetik le. Ha Internet-en rendel a feltüntetett árakból 2% kedvezményt adunk.

Sürget az idő

Y2000

A **KVENTA Y2000 team Y2000 Megoldáscsomagja** konkrét hardver-, és szoftverkörnyezetre ajánl 2000 január 1-e után is működőképes megoldásokat.

Az **Y2000 team Globális Audit szolgáltatás** feltárja az esetleges hiányosságokat. Javaslatot tesz a problémák elhárítására. Megrendelésre megszünteti a zavarok okait.

Okozhat a 2000. év az Ön cégénél is gondokat?
Ha a válaszhoz akár egy pillanatnál is többet kell gondolkodnia:

Kérje ajánlatunkat!

y2000@kventa.hu

GYŐZZÜK A VERSENYT!

KVENTA

H-1067 Budapest, Podmaniczky 37.
H-1399 Bp. Pf.: 707.
Telefon: (36-1) 269-5262
Fax: 353-1436, 312-5824
Honlap: http://www.kventa.hu

A 3M BEMUTATJA „A PREZENTÁTOR”

Compfair: A pav. 202.

Egy igaz történet: a TELJESÍTMÉNY és a MOBILITÁS lenyűgöző kapcsolatáról

MP 8625 MULTIMÉDIA-PROJEKTOR
Súly: 4,9 kg
kis méret
700 ANSI lumen

Szédületes technikai repertoár:
- SVGA (tömörített XGA) felbontás
- PC, Macintosh kompatibilitás
- Audio-, video-, számítógép-csatlakoztatási lehetőség
- Opcionális dokumentumkamera, amivel bármit kivetíthet
- Távirányítóról működtethető, beépített prezentációs eszközök:

3M vizuáltechnikai megoldások a professzionális prezentációért.

Kérem, küldjenek bővebb információt a 3M multimédia-projektorokról!

Név: .....

.....

Beosztás: .....

Cégnév: .....

.....

Cím: .....

.....

Tel.: .....

3M Hungária Kft.
1386 Budapest, Pf. 905
Tel.: 270-7757, fax: 359-0223

3M *Innováció*

SPRINT Computer Kft.

Szolgáltatás kínálatainkból:

- Szoftver vásárlási tanácsok
- Szoftverlegalizáció
- Win NT hálózat installálás
- Levelező-fax rendszerek telepítése
- Win NT hálózatkarbantartás
- Hálózatok bevizsgálása

Operációs rendszerek		cc:Mail Advanced Pack R8.3	124 400	Exchange Server 5.5/10 user	322 500	WinZip 7.0 1 user	10 700
IntraNW SB 4.2 / 5 user	64 600	Corel WP Suite 2000 VP	79 700	FaxServe for NW 5 user	97 000	***Fejlesztő rendszerek***	
IntraNW SB 4.2 / 25 user	322 900	Corel WP Suite 2000 SE	72 600	FaxServe for NT 5 user	64 300	Borland C++ Builder 4	35 200
Netware 5.0/ 5 user	256 000	FrontPage 2000 CD	36 000	Innoculate IT WE, NT	80 600	Clipper 5.3 CD	44 100
Netware 5.0/ 10 user	469 100	LANtastic 8 Win95, DOS	26 200	Notes Domino Server R5	533 800	Delphi 5.0 Standard	35 200
Netware 5.0 upg. 5 user	123 200	LANtastic 8 Win 10 user	109 700	SQL Server 7.0/ 5 user	337 700	Delphi 5.0 Professional	123 000
Netware 5.0 upg. 10 user	226 100	Office 2000 Std. magyar	111 100			Visual C++ 6 Prof. upg.	62 900
OS/2 4 Merlin CD magyar	80 900	Office 2000 Std. upgrade	70 600	***Segéd programok***		Visual FoxPro 6 Prof.	126 100
PC DOS 2000	19 400	Office 2000 Prof. magyar	133 500	F-Secure Antivirus	45 400	Visual Studio 6 Professional	224 900
MS DOS 6.22	12 600	Office 2000 Prof. upgrade	81 300	F-Secure Personal	22 300	***Multimédia***	
Windows 98 magyar	46 300	Organizer 5.0 CD	19 400	Mcaffe Office (10 program)	8 800	Prody Parrot 1.0	7 700
Windows 98 licence	41 200	Project 98 CD	119 500	Multikey 3.5	24 100	Angol kiejtés iskola	3 500
Windows 98 upgrade	24 100	SmartSuite Mil. Ed. R9.5	125 500	Norton Commander 2.0	3 600	Helyesebb (mondatellenőrző)	21 600
Windows NT 4 Srv. /10 user	177 800	TalkWorks Pro	41 700	Norton pcAnywhere 9	9 900	MoBi MOUSE 2.0	4 000
Windows NT upg. / 5 user	78 500	WinFax Pro 9.0 for NT, 98	28 600	Norton Antivirus 2000	46 400	Nyelvstúdió angol, német	4 910
Windows NT upg. / 10 user	**104 300**	Word 2000 CD	80 000	Norton Cleansweep 2000	11 100	Országh angol nagyszótár	14 700
Windows NT 4 WS. magyar	76 400	WordPro 97 for Win 95 CD	16 100	Norton Utilities 4 CD	10 400	Word Translator	9 000
Windows NT 4 WS. upg.	36 000	Works 4.5 magyar CD	11 400	Partition Magic 4	13 100	***Ügyvitel***	
Irodai alkalmazások		***Hálózatos szoftverek***		PowerQuest Bundle (12 program)	47 600	Szufficit Light (számlázó)	9 900
Access 2000 upgrade	24 900	ArcServeIT 6.61WE. NT	113 300	Nuts&Bolts Deluxe (3 program)	29 400	Mini Kalmár	12 000
Excel 2000 CD	80 000	Backoffice SBS 4.5	206 300	VirusScan (5 op.rendszerre)	16 800	Win AutoExtra	24 000
cc:Mail Desktop R8.3	34 900	Exchange Server 5.5/5 user	242 500	Windows Comander 1 user	8 500	IQtató titkársági szoftver	20 000
					10 300		

Grafikus alkalmazások	
AutoCAD 2000	574 800
AutoCAD LT 98	111 600
iGrafx Business Live	55 400
iGrafx Image Live	96 700
Adobe Acrobat 4.0	81 600
Adobe ImageStyler 1.0	49 100
Adobe InDesign 1.0	106 400
Adobe PageMaker 6.5 plus	163 700
Adobe PhotoShop 5 magyar	188 300
Adobe PhotoShop 5 upg.	73 600
ATM Deluxe 4 for NT	22 000
Corel Draw 9	93 600
Corel Print Office magyar	20 900
Corel Gallery 1.000.000	33 800
Macromedia Director 6.5	327 500
Macromedia Freehand 8.0	106 700
QuarkXpress 4.0 Akció!	241 500
PhotoDraw 2000	36 000
Recognita Plus 4.0 amnesztia	29 900
Visio 2000 Standard	58 900
Visio 2000 Tech. vagy Prof.	118 300

Fenti áraink Áfa nélküliek.

- Ajándékba Tokaji Aszút adunk minden 50.000 forint feletti vásárláskor!

- Corel Draw 9: 93.600.- Akció!

Microsoft Certified Solution Provider — Sales Specialist — BackOffice Small Business Server — Office 97 — 1.000.000 — DRAW 8 — Akció!

Boltjaink: Bp. 1087 Berzsenyi u. 3. tel.:210-4835, 210-4836, Bp.1068 Felsőerdősor u. 7. tel.: 342-4707, 342-6724
Székesfehérvár 8000 Alba-Plaza tel.: (22) 502-880, Szeged 6722 Bartók tér 13. tel.: (62) 55-22-33

Aktuális áraink: www.sprint.hu

ÚJ FOMABONTÓ PC MAGAZIN!

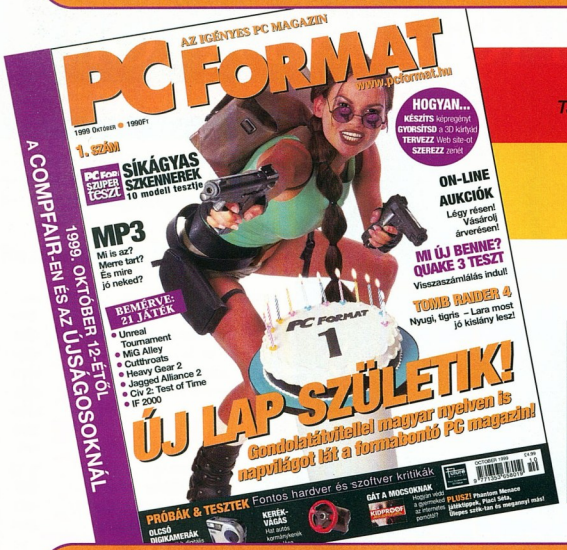

2 CD melléklet • Teljes Program melléklet
Találmányok és Feltalálók Multimédia CD-ROM

MINDEN AMI EGY LAPBA BELEFÉR!

Előrendelés
(PCF 1. szám 2 CD melléklettel):
E-mail: pcformat@cmk.hu
Tel.:467 6720 (Éjjel-nappal hívható)

MULTIMÉDIA • INTERNET • JÁTÉK • HARDVER • SZOFTVER

Merre tovább, d.net?

Az Interneten keresztül összekapcsolt számítógépek százain, ezrein futó alkalmazások mára a számítástechnika, főként a rendkívüli számításigényű feladatok megoldásának megszokott eszközeivé váltak.

A Magyarországon is rendkívül népszerű distributed.net (lásd CHIP Magazin, 98/4/48) alkotói a kezdeti sikerek után nem tudtak megegyezni a követendő irányban, így a distributed.net (d.net) erőforrásai maguk is osztódnak. A meglehetősen rugalmatlan, kizárólag kriptográfiai feladványokat megoldó d.net kliensek helyett a Cosm projekt automatikusan átprogramozható, általános célú programokkal szeretné ellátni az Internetre kötött gépek ezreit.

A Cosm projekt

Adam Beberg, a d.net korábbi elnöke a jövőben a d.net-hez hasonló, de eltérő módon központosított szervezetben kíván elosztott alkalmazásokat futtatni.

Fő célja egy világméretű, általános célú, elosztott számításokat végző rendszer létrehozása (Cosm).

A d.net-tel szemben, ahol a résztvevők egyre kevésbé befolyásolhatják a projekt céljait, a Cosm egy valódi „virtuális szuperszámítógép" létrehozására törekszik, ahol a résztvevők akár saját programjaikkal is kihasználhatják a teljes rendszer szabad számítási teljesítményét.

Ahhoz, hogy egy ilyen terv megvalósulhasson, a megoldandó feladatokat architektúrafüggetlen módon, forráskódban kell közzétenni, hogy azok elméletileg minden kliensen futtathatók lehessenek. A Cosm keret végleges változata (a terv még a megvalósítás és tesztelés korai fázisaiban van) egy párhuzamos számításokra felkészített virtuális gép, amely számos architektúrán (processzoron és operációs rendszeren) futtatható. (A d.net kliensei több tucat operációs rendszeren futnak, beágyazott rendszerektől az IBM mainframe-ekig).

A Cosm klienskódja a d.net számára készített többfunkciós kliensek továbbfejlesztése (a d.net újabb programjai képesek több kriptográfiai rejtvény között választani, de feladatuk ennél jobban gyakorlatilag nem konfigurálható). Az elosztott kliens működése során a gépekre telepítve automatikusan tölt le architektúra-specifikus kódot a központi kódszerverekről, majd azokat a „virtuális gépben" hajtja végre.

A kliens kód csak ritkán változik, mivel a virtuális gép ideális esetben azonos Cosm főverziószám mellett változatlan marad.

A kliensekben megoldandó feladathoz a Cosm által biztosított C függvénykönyvtárra alapozva lehet megoldóprogramot írni, és ezt elméletileg bármely Cosm felhasználó megteheti. Mivel a végrehajtható kódkészletet a felhasználók maguk írják, a teljes Cosm hálózat sokkal rugalmasabban állítható át más feladatokra, mint eddig bármelyik másik elosztott rendszer.

A Cosm könyvtár a párhuzamos programozással kapcsolatos alapvető feladatokon (memóriakezelés, többszálú futtatás, szinkronizációs és processzorkezelő függvények) túl matematikai eszközöket biztosít (például processzorfüggetlen, legfeljebb 128 bites elemi változótípusokat és nagy pontosságú alapfüggvényeket). A minőség és hordozhatóság biztosítására az API-n kívül Beberg részletes javaslatokat közölt a kliens-kódról, a felhasználható szerkezetekről és a körültekintő kódolás Cosmra vonatkozó szabályairól.

A megfelelően megírt forráskód és lefordított változata elhelyezhető a Cosm szervereken.

A forrás révén ellenőrizhető, hogy pontosan mivel is foglalkoznak a Cosm számára felajánlott gépeink.

Az eredetvizsgálatot (autentikációt) PGP-re alapozott, nyilvános kulcsú titkosítási algoritmussal oldják meg, hogy minden Cosm kliensprogramot azonosítani lehessen.

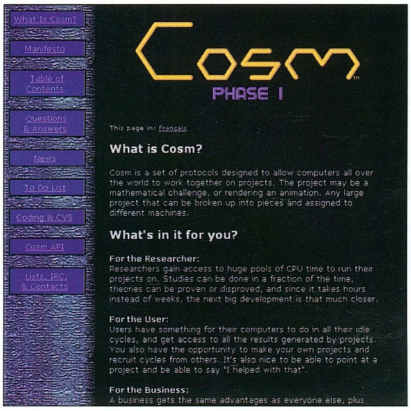

Még nincs kész, de a fejlesztés folyik: a Cosm Web-helye

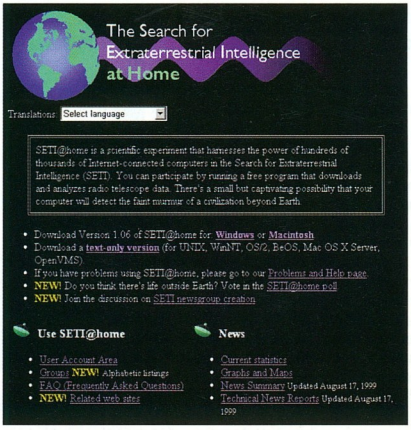

A SETI@home projekt oldala. A PC-s kliens programok CD-ink \sac\educult összeállításában már többször szerepeltek

Biztonság

Biztonsági okokból a Cosm virtuális gépén belül futtatott kód és a kliens más programjai csak minimális mértékben léphetnek kapcsolatba egymással. Ideális esetben ez legfeljebb a Unix-jellegű operációs rendszerek processz-szintű kapcsolatát jelentheti, azaz a Cosm kliens és más processzek nem férnek hozzá egymás memóriájához.

Cosm alapkiépítésben kriptográfiai ellenőrzésekkel egészíti ki a klienskódot terítő hálózatot.

A Cosm korlátai

Mivel a Cosm még nem indult be igazán, csak sejteni lehet, milyen eredményt ér el. Az Internetre kapcsolt masinákon szabad gépidőben nincs hiány. A SETI sikere arról tanúskodik, hogy jó cél érdekében sokan hajlandók feláldozni kihasználatlan óraciklusaikat. A gép-gép kapcsolatok viszonylagos lassúsága miatt a Cosm nem lesz alkalmas olyan feladatok párhuzamos megoldására, ahol sok csomópont-csomópont jellegű kommunikációra van szükség (például lineáris algebra), bár korlátozottan erre is van lehetőség (lokális kapcsolatproxyk felállításával).

Egy Cosm jellegű elosztott rendszer viszont kiválóan alkalmas lehet olyan feladatok megoldására, ahol a nagyon nagy megoldástér jól darabolható, és a részfeladatok egymástól függetlenül ellenőrizhetők (kriptográfia), vagy a kezdeti konfigurálás után a résztvevők közti adatcsere minimális (párhuzamos raytracer programok).

Dr. Visegrády Tamás (jaws@vogel.hu)

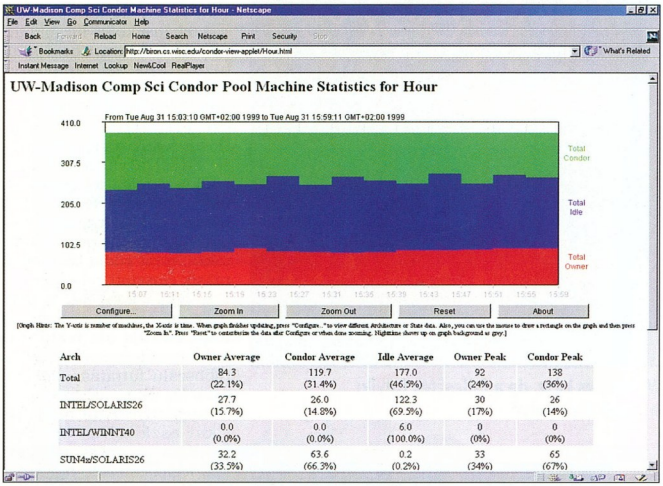

Arch	Owner Average	Condor Average	Idle Average	Owner Peak	Condor Peak
Total	84.3 (22.1%)	119.7 (31.4%)	177.0 (46.5%)	92 (24%)	138 (36%)
INTEL/SOLARIS26	27.7 (15.7%)	26.0 (14.8%)	122.3 (69.5%)	30 (17%)	26 (14%)
INTEL/WINNT40	0.0 (0.0%)	0.0 (0.0%)	6.0 (100.0%)	0 (0%)	0 (0%)
SUN4x/SOLARIS26	32.2 (33.5%)	63.6 (66.3%)	0.2 (0.2%)	33 (34%)	65 (67%)

Egy Condor-csoport terhelési diagramja. Ez a projekt már jó ideje eredményesen zajlik

Ennek az elválasztásnak a célja a lokális, bizalmas információk (például a /etc/passwd tartalmának) elrejtése az esetleges rosszindulatú kliens-kód elől, illetve a bizalmas számításokat végző kliens adatainak védelme (olyan esetekben, amikor a feladat kiadója nem kívánja nyilvánosságra hozni eredményeit).

Olyan operációs rendszerekben, amelyek nem valódi többfelhasználós környezetek (például a Windows 95 vagy 98) erre sajnos nincs lehetőség, így itt a Cosm kölcsönös bizalmat feltételez mind a kliens, mind a lokális alkalmazások részéről. A d.net tapasztalatai alapján megfelelően írt kód még az ilyen operációs rendszerekben is használható. Szintén d.netes tanulság, hogy a legtöbb problémát feltört kliensek okozzák, emiatt a

További elosztott olvasnivaló

- SETI: Search for Extra-Terrestrial Intelligence. A SETI a világűrből érkezett rádióadások elemzésével foglalkozó kutatási téma. A tét az esetleges távoli civilizációk üzeneteinek felismerése. A hatalmas adatmennyiség elosztott feldolgozását a Berkeley Egyetemről hangolják össze. A felajánlott gépidőért nem kapunk ellenszolgáltatást az esetleges hírnéven kívül.
  - http://setiathome.ssl.berkeley.edu/
- distributed.net: talán a leghíresebb elosztott rendszer, amely (jelenleg) főleg pénzdíjas kriptográfiai feladatok megoldásával foglalja el a hozzá csatlakozó számítógépek tízezreit (a megoldást megtaláló gépet díjazzák). Az RC-5 és DES algoritmusokon kívül a d.net-hez csatlakozó gépeken matematikai feladatok megoldásában is segédkezhetünk.
  - www.distributed.net/
- Cosm: a distributed.net-ből kivált fejlesztés, kooperatív kísérlet Internet-méretű elosztott programok futtatására.
  - http://cosm.mithral.com
- Condor: a Cosmhoz hasonlóan kooperatív, a wisconsini egyetemen kifejlesztett terheléselosztó rendszer. A Cosmmal ellentétben csak azonos architektúrák között képes feladatokat átcsoportosítani. A rendszer nagy előnye, hogy egyetemi kutatási témaként forráskódban elérhető, a Cosmmal ellentétben már bizonyított, nem utolsósorban pedig viszonylag jól dokumentált.
  - www.cs.wisc.edu/condor/
- POV-PVM: érdekesség, a POV-Ray sugárkövető (raytracer) program elosztott rendszerekre felkészített változata. (Mivel a sugárkövetéses rajzolás minimális kommunikációval is megvalósítható, hasonló alkalmazások akár potenciális Cosm kliensek is lehetnek.)
  - www.abo.fi/~rhortal/povpvm/
- Mersenne-prím keresés: a több szempontból is érdekes, 2^n-1 alakú Mersenne-prímeket kereső elosztott projekt. Sok más csoportra mutató linket is megad.
  - www.mersenne.org/
- Sok kicsi sokra megy. CHIP, 98/4/48

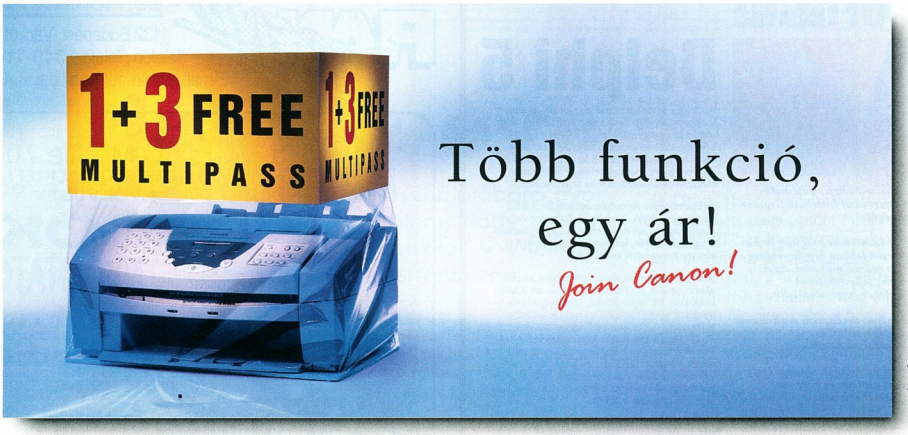

*ajánlott fogyasztói ár

99 000 Ft+ÁFA*

Canon MultiPASS C20

➢ Színes nyomtató, fax, PC-fax, fénymásoló, szkenner és telefon egyben. ➢ Dokumentumkezelés közvetlenül a PC-ről.

CANON MULTIPASS. FIZESSEN A FAXÉRT. NYOMTASSON, SZKENNELJEN, MÁSOLJON INGYEN!

129 900 Ft+ÁFA*

Canon MultiPASS C50

➢ Színes nyomtató, fax, PC-fax, színes fénymásoló, színes szkenner és telefon egyben. ➢ Dokumentumkezelés közvetlenül a PC-ről.

Kapható országszerte a Canon partnereknél. További információt az (1) 237-6055-ös telefonszámon kaphat. FAX BANK: (1) 233-3666/1030. Internet: www.canon.hu

Canon

A NOTEBOOK LEGYEN VELED!

ELEGÁNS AKTATÁSKÁK, DIPLOMATA-TÁSKÁK, GÖRGŐS PILÓTA-TÁSKÁK, NOTEBOOK-TÁSKÁK, KÉZI ÚTITÁSKÁK, IRATTÁSKÁK SZÉLES VÁLASZTÉKA NAPPABŐRBŐL, BŐRHATÁSÚ ÉS ERŐS MŰSZÖVET ANYAGBÓL.

VISZONTELADÓKAT KERESÜNK!

SOLO UNITED STATES LUGGAGE

ARECO INFORMATIKAI KFT.
1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158, fax: 331-0340
ARECONET: www.areconet.hu és www.irodaszer.com
Lurdy-Ház: 1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14. Tel.: 456-1256, fax: 456-1255
Rózsakert Bevásárlóközpont: 1026 Budapest, Gábor Áron u. 74-78. Tel.: 391-5915, fax: 391-5916

KIM-SOFT

COMPFAIR '99 okt. 12-16.
A pavilon 208-as stand

Akció (amíg a készlet tart)	
Adobe InDesign for Win.	**129 900,-**
Borland Delphi 3.0 Standard	24 000,-
CorelDRAW 9 CD /Upgr.	**99 900,-/79 900,-**
CorelDRAW 7 Select	24 900,-
MS BackOffice 4.5 + 5 Clients	**195 900,-**
Recognita Plus 3.2 for Win95	15 900,-
TurboCAD 4.0 for Win.	**12 400,-**
Multimédia és játék CD-k 10% kedvezménnyel!	
Szoftver újdonságainkból	
Adobe PhotoShop 5.5/Up.	224 900,-/77 900,-
Check 2000 PC Deluxe v3.0	**20 600,-**
Borland Delphi 5.0 Prof. Up.	96 800,-
Lotus Organizer 5.0 Win32	**21 900,-**
MS FrontPage 2000 /Up.	36 400,-/14 000,-
MS Office 2000 St. /Upgr.	**118 900,-/73 900,-**
MS Office 2000 Prof. /Upgr.	142 900,-/84 900,-
Music Studio V-2000	**11 192,-**
Norton Antivirus 2000 /Upgr.	12 900,-/6 500,-
Norton Utilities 2000/Upgr.	**14 400,-/11 600,-**
TurboCAD 6.0 Prof. Comp. Upgr.	51 900,-
Multimédiás CD-ROM-ok	
Angol-magyar nagyszótár CD-n	**15 170,-**
Ablak - Zsiráf /Csizmáskandúr	4 455,-/5 348,-
Learn to Speak English 7.0 (3 CD)	**9 900,-**
Lopva Angolul 1. /2. /3. (egyenként)	3 999,-
Manó Élővilág /Manó Matek	**4 750,-/4 750,-**
Matématika /Fizika felkészítő	4 800,-/4 800,-

Adobe Acrobat 4.0 /Up.	**89 900,-/36 900,-**
ARJ 2.6 /PkZip 2.04 DOS	14 400,-/14 500,-
AutoCAD LT 98 /Up.	**109 900,-/26 400,-**
Borland C++ Builder 4.0 Prof. Up.	86 900,-
CA-Clipper 5.3+Tools 3.0+VO 2.0	**61 900,-**
Close Up 6.5 Dual Pack	43 900,-
Corel Gallery 205 000	**15 900,-**
Corel Print Office magyar	22 400,-
Eudora Pro 4.0 for Win95	**16 400,-**
F-Prot 4.05 Prof. (antivirus pr.)	Hívjon!
LINUX Red Hat 6.0	**19 200,-**
LINUX SuSE 6.2 + StarOffice PE	9 996,-
Lotus SmartSuite 97 C. Upgrade	**55 900,-**
MathCAD 8.0 Prof. for Win.	136 400,-
McAfee Office (6 szoftver együtt)	**17 900,-**
McAfee VirusScan 4.0 Deluxe	12 400,-
Norton Commander 2.0 Win32	10 600,-
Norton pcANYWHERE 9.0	**49 996,-**
QuarkXPress 4.0 for Win95	249 900,-
rEVOLUTION Számla '95	**17 900,-**
„Sikáló titkárnő" Win32 (alap + k. h.)	6 800,-
SuperPrint 5.0 for Win95	**18 500,-**
System Commander 4.0 Deluxe	24 200,-
Tűzsde (oktató és elemző pr.)	**4 800,-**
Visio Prof. /Techn. 5.0	99 996,-/109 900,-
Visual C++ 6.0 Prof Upgrade	**64 900,-**
Visual Studio 6.0 Prof. Upgrade	128 900,-
VideoWave II (videoszerkesztő)	**30 900,-**
Windows 98 /Upgrade	47 400,-/24 900,-

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Játékprogramok nagy választéka a Multimédia Shopban
1067 Bp., Teréz krt. 23. Tel.: 302-8996, 332-4399/120
Nyitvatartás: hétfő-péntek 10-18h, szombat: 10-13h

KIM-SOFT Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1112 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

Borland INPRISE

Delphi 5

- *Készítsen tökéletes kulcsrakész rendszert az új Interbase Express segítségével*
- *Az új TeamSource segítségével a fejlesztők jobban és gyorsabban együtt tudnak működni, ezért az egész fejlesztőcsapat termelékenysége növekedik*
- *Az új InternetExpress segítségével nagy sebességű Internet alkalmazások készíthetők*
- *Újdonság az XML támogatása, amivel gyorsan és könnyen szolgáltathat adatokat a WEB felé*
- *Skálázható Internet alkalmazások MIDAS-szal*
- *A fejlesztési időt rövidítik a továbbfejlesztett debug (hibakereső) funkciók, melyek segítenek megkeresni és kijavítani a hibákat a legbonyolultabb projektben is*

További információt az alábbi telefon, fax, e-mail és web címen kaphat:

A Delphi és az Interbase párosításával a nagy hatékonyság és teljesítmény a fejlesztés területén egy gyors, alacsony karbantartási költségekkel rendelkező relációs adatbázis-kezelő előnyeivel egészül ki. Az új Interbase Express komponensekkel nagy teljesítményű rendszerek fejleszthetők és terjeszthetők.

A TeamSource forradalmasítja a forráskód karbantartását. A TeamSource a már meglevő forráskód-kezelő programokra épít, valamint kiegészíti azokat, leegyszerűsítve a nagy, elosztott csoportok munkáját.

A Delphi 5 segítségével ultravékony kliens alkalmazások készíthetők DHTML és XML alapokon. Ez teljes értékű, hatékony alkalmazások gyors terjesztését teszi lehetővé az Interneten. Az új InternetExpress tartalmazza a Web Client Page Wizardot, a MIDAS PageProducert és a WebBrokert. Ezek lehetővé teszik elosztott DHTML és XML alkalmazások fejlesztését, amelyek nagyszámú kliens párhuzamos kiszolgálását teszik lehetővé, nagy mennyiségű adat esetén is.

Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy gyorsan készítsen olyan rugalmas, skálázható alkalmazásokat, amelyek támogatják az Internet e-commerce következő hullámát.

A MIDAS lehetővé teszi valamennyi elosztott komputer szabvány, mint pl. CORBA, COM, MTS könnyed integrálását a már meglévő e-commerce és Internet alkalmazás rendszereibe.

A Delphi 5 a következő új hibakereső funkciókat tartalmazza: Breakpoint ToolTips, Actions, Groups, FPU/MMx View, Drag and Drop támogatás.

Borland Magyarország an Inprise Company
Borland Magyarország, 1143 Budapest, Hungária krt. 79-81., tel.: 252-8145, 363-0098
Fax: 252-8773, internet: http://www.borland.hu, e-mail: info@borland.hu

PLANTREND Kft.
1132 Budapest, Váci út 70
Telefon /Telefax: 349-1141
E-mail: plantrend@mail.datanet.hu

SIEMENS NIXDORF SCENIC Mobile 700
P-133 / 72MB / 2,1GB / 12,1"TFT /
CD / Sound / W95 / Táska
NOTEBOOK
+ Olivetti JP-90 színes tintasugaras NYOMTATÓ
240.000 Ft + áfa

COMPAQ
ProLinea 5100 SZÁMÍTÓGÉP
Pentium-100 / 16MB / 850MB HDD / 1,44FDD / Slim asztali ház /
+ PS-2 billentyűzet + PS-2 egér + 14" SVGA monitor
42.000 Ft + áfa

RAS kicsiben és nagyban

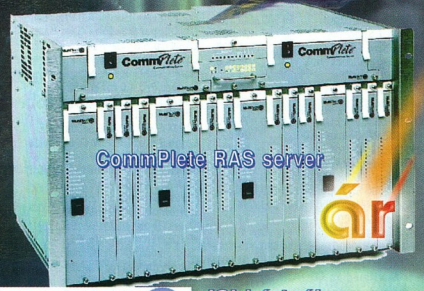

MultiTech Systems
ISI kártyák 2-őt fizet 3-at kap okt. 1.-től dec. 31.-ig

Digi DataFire RAS4, RAS30, RAS60

ISDN 30 akció a MATÁV-nál

INFORMATIKA GAMAXNET

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c Tel.: 372-7180 fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

Autodesk
Authorized Systems Center

AutoCAD 2000
magyar verzió

PLOTTEREK
MONITOROK
SZÁMÍTÓGÉPEK

CAD ART
1117 Budapest, Fehérvári út 35.
Tel./fax: 209-2510, 361-3540
http://www.cad-art.hu, e-mail: cad-art@cad-art.hu

A Pingvin éve

1999 vitathatatlanul a Linux éve. Felhasználótábora gyorsan bővül, és talán nem túlzás kijelenteni, hogy a Windows babérjait is veszélyezteti. Ugyanakkor sok felhasználó csak hírből ismeri ezt az operációs rendszert.

A Linux egy Unix-változat. Amikor a tulajdonságairól beszélünk, ugyanaz többé-kevésbé igaz a többi Unix-változatra is. A Unixot az 1960-as évek vége felé kezdték fejleszteni azzal a céllal, hogy az addigiaktól teljesen eltérő koncepciójú operációs rendszert hozzanak létre. Ma a Unix rendszerek a legkedveltebb hálózati szerverek közé tartoznak, de sok más területen is használják őket (például különböző kutatási intézményekben).

Manapság sokféle Unix-változat van a piacon, szinte minden nagyobb fejlesztő cégnek van belőle egy: a Sun Microsystemsé a SunOS, a Hewlett-Packardé a HP-UX, az IBM-é az Aix, az Apple-é az A/UX, és a sort még folytathatnánk. E rendszereket többnyire gépeikkel együtt árusítják a cégek. A Linuxot azonban kifejezetten PC-re kezdték fejleszteni, és a PC-s operációs rendszerek piacán számottevő részesedésre tett szert. A Unix rendszerek és a Linux között emellett két fő különbség van: egyrészt a Linux a Unixokkal ellentétben ingyenes, másrészt a Linux rendszer magja és legtöbb programja forrásban is hozzáférhető.

A Windows és a Linux

Mi a különbség a Windowsok és a Linux között? Sok minden. Eleve eltérő a két rendszer filozófiája. Amíg a Windowsok inkább a felhasználó kényelmét tartják szem előtt, addig a Linux a stabilitást és a rugalmasságot. A Unix fejlesztésekor nem törődtek azzal, hogy felhasználóbarát legyen, mert a „guruk" főképpen maguknak írták. Ettől a rossz tulajdonságától sajnos máig sem szabadult meg, de egyre több olyan program jelenik meg hozzá, amely könnyíti a használatát.

A Linux a Windowsokkal ellentétben rendkívül stabil. Lefagyasztani szinte lehetetlen, hacsak nem a kernel (a rendszer magja) valamely hibájának a kihasználásával. Szerencsére ilyesmi nagyon ritkán következhet be. Természetesen a Unix is multitaszkos (többfeladatos) operációs rendszer, korlátlan mennyiségű program futtatására képes egyszerre. Stabilitását a szigorú programfutási szabályoknak köszönheti, amelyek rögzítik, hogy egy futó alkalmazás mit csinálhat és mit nem (például nem írhat közvetlenül a memória tetszőleges részére). Persze a Windowsokban is vannak ilyen szabályok, de meg sem közelítik a Linux szintjét (a Windows NT kivétel ez alól, de a Unix statisztikailag annál is stabilabb).

A Linux elsősorban hálózati operációs rendszer, ezért nagy gondot fordít a biztonságra. Az NT-hez hasonlóan csak azt a felhasználót engedi be, akit „ismer" – ellentétben a DOS-szal, a Windows 95-tel és 98-cal. Minden felhasználónak meg lehet adni, hogy milyen file-okhoz férhet hozzá, mit csinálhat a rendszerrel stb. Otthon fölöslegesnek tűnhet ez, de mekkora gubanc lehet egy vállalati szerveren, ha mindenki azt csinálhat, amit akar!

E rendszer annak is köszönheti népszerűségét, hogy a kernelje forrásban is elérhető, és bármikor újrafordítható. Így bárki elkészítheti a saját hardveréhez illő kerneljét. Ez nagy erőforrás-megtakarítással jár – egyrészt azért, mert fordítás közben a mi gépünkre lesz optimalizálva az újrafordított kernel, másrészt ilyenkor meghatározhatjuk, hogy mit akarunk a rendszermagba fordítani. Például ha nincs és nem is lesz SCSI vezérlő kártyánk, az egész SCSI támogatást ki lehet hagyni, miáltal kevesebb memóriát foglal a betöltött kernel.

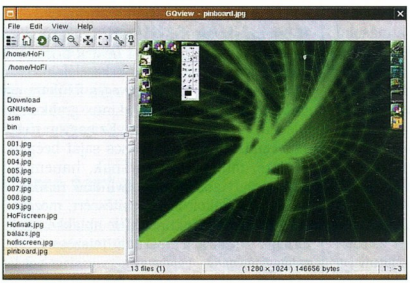

Képnézegető GNOME alatt

Előfordulhat, hogy van egy olyan hardverünk, amit ritkán használunk (például a floppy-meghajtó), de bármikor szükség lehet rá, ezért nem hagyhatjuk ki a kernelből. Erre nyújtanak megoldást az úgynevezett modulok. A rendszermag egyes részei modulokba tehetők, azaz fordítás után nem a kernelhez lesznek hozzáfűzve, hanem egy különálló részt képeznek. Ha az adott szolgáltatásra szükségünk lesz, egyszerűen csak be kell tölteni a megfelelő modult, majd, ha már nem tartunk igényt a szolgálataira, akár ki is szedhetjük a memóriából.

A Windowsokkal ellentétben a Unix rendszerekben a mappák (könyvtárak, directoryk, gyűjtők) jele nem „\", hanem „/". A Linux file-rendszere az ext2, de írja és olvassa a FAT16-os (DOS, Windows 95) és FAT32-es (Windows 95 OSR2, Windows 98) partíciókat, valamint olvassa a HPFS (OS/2) és az NTFS (Windows NT) file-rendszert is.

DOS-nál, Windowsnál és a legtöbb PC-s operációs rendszernél megszokhattuk, hogy minden lemezegységhez egy betűt rendelünk (például a merevlemez általában C:). A Unixoknál ez másként van: a gépben található összes lemezegység egy összefüggő file-rendszert alkot. Ennek következtében

Memória

Alapfogalmak, melyek magyarázata megtalálható ebben a cikkben:

- eszközfile
- kernel
- kernel-modul
- Linux disztribúció – összeállítás
- mountolás
- swap partíció
- window manager – ablakkezelő
- X Window System

Egy GNOME desktop

például ha egy floppyról akarunk átmásolni valamit, először a floppymeghajtót csatolnunk kell a file-rendszerünkhöz. Ezt az eljárást mountolásnak hívjuk. Ilyenkor ki kell jelölnünk egy könyvtárat, amely alá csatolni akarjuk a floppyt (például /floppy). Az eljárás befejeztével a „/floppy" mappában megtaláljuk a lemez tartalmát, és ha esetleg oda bemásolunk valamit, az a floppyra íródik.

Ha Linux alatt valamilyen hardver egységet akarunk azonosítani – háttértárolót, soros portot stb. –, azt az úgynevezett eszközfile-okkal (device) tehetjük meg. Például ha egy programnak meg akarjuk mondani, melyik porton van a modemünk, a megfelelő soros port eszközfile-ját kell megneveznünk (ha a COM1-en van, akkor */dev/ttyS0*). Az egyes partíciókat is eszközfile-okkal azonosítjuk. Az első IDE merevlemezt a /dev/hda eszközfile azonosítja, a második SCSI merevlemezt pedig a /dev/sdb. Ha a második IDE merevlemezünk első partícióján lévő FAT16-os file-rendszert akarjuk a rendszerhez csatolni (ez minden további nélkül lehetséges), akkor a mountoláskor a /dev/hdb1-et kell megadnunk.

Végére maradt még egy fontos különbség a Windowsok és a Linux között: a Linux teljesen ingyenes. Bárki letöltheti az Internetről, terjesztheti, és persze használhatja. Sokan úgy gondolják, hogy ami ingyenes, az nem ér annyit, mint a boltban pénzért kapható társa. Ez egyáltalán nincs így. A Linux teljes értékű hálózati operációs rendszer, tudja mindazt, ami például egy Internet/intranet szerverhez kell.

A grafikus felület

Szerencsére mára a Unixok kezelőfelülete is barátságosabbá vált: a szöveges felületre egy grafikus felület települt. A Linux grafikus felülete az X Window System. Ez nagyon rugalmas rendszer, ugyanis nincs saját beépített felülete, mint a Windowsnak, hanem egy úgynevezett ablakkezelő (window manager) felelős az ablakok megjelenítéséért, mozgatásáért, kinézetéért stb. Sokféle ablakkezelő létezik, közülük a felhasználó tetszése szerint választhat.

Ezzel el is érkeztünk a Unix-alapú rendszerek grafikus felületével kapcsolatos egyik problémához. Minden ablakkezelőt másképp kell használni. Volt egy-két kísérlet e felületek egyesítésére, például a CDE (Common Desktop Environment), amely a többi Unix rendszerben elterjedt, és amelyet Linuxra is átírtak, de ez az igényeket nem elégítette ki. Nemrégiben újabb két projekt indult egy egységes felület létrehozására: a KDE (K Desktop Environment) és a GNOME (GNU Network Object Model Environment) – ezek más Unix-alapú rendszeren is futnak.

A KDE-hez és a GNOME-hoz egyre több, hasznosabbnál hasznosabb alkalmazás jelenik meg, melyek használatához nem kell alaposan ismerni a Linux lelkivilágát. Ezek közé tartozik például a szövegszerkesztő, a PPP-tárcsázó, de vannak hozzá adminisztrációs eszközök (felhasználó-karbantartó, taszkkezelő stb.), MP3- és más médiaformátum-lejátszók, játékok stb.

A Linuxra is van olyan irodai programcsomag, mint a Windowsokhoz a Microsoft Office. Ez a StarOffice, amely ingyenes. És mivel a Linuxot használók tábora ma már számottevő, egyre több programot írnak át Linuxra. Ezek többségéért – ha csak otthon használjuk őket – egy fillért sem kell fizetnünk.

Hálózati támogatás

Korábban már említettem, hogy a Linux elsősorban hálózati operációs rendszer. Ebből adódóan bármikor képes csatlakozni a legelterjedtebb hálózatfajtákhoz akár szerverként, akár munkaállomásként.

Mivel a Unix az Internettel együtt fejlődött, teljes körű TCP/IP-támogatást nyújt, így minden további nélkül alkalmazható Internet/intranet szerverként. Minden Linux-disztribúcióban többféle FTP-, HTTP- és mail-szerver van, ezek használata is ingyenes. A Unix-világ egyik legelterjedtebb Web-szervere az Apache, amely tudja mindazt, mint pénzért kapható társai, csak éppen nincs csillogó-villogó beállítófelülete.

Az újabb kernelek már támogatják a Novell NetWare hálózatokban használt IPX protokollt is. Ez év végére ígérik az NDS támogatását – addig be kell érnünk a Marssal, amelyyel Novell 3.x-es szervert tudunk Linux alatt futtatni.

Aki Windows 95-ös számítógépeket szeretne közös hálózatba kötni a Linuxszal, megteheti a SAMBA nevű csomaggal. Segítségével akár a windowsos, akár a linuxos gép is megoszthatja file-rendszerét és nyomtatóját. Sajnos a felhasználói adatbázis egyeztetésére még nem született praktikus megoldás.

A hardverháttér

A rendszer képes futni bármilyen 32 bites Intel vagy azzal kompatibilis processzoron. A kernel már egy 4 Mbyte RAM-mal ellátott 386-os gépen is elindul, de 8 Mbyte mindenképpen ajánlott. Ha már van egy 486-osunk 16 Mbyte RAM-mal, az bőségesen elég ahhoz, hogy egy levelezőszervert üzemeltessünk az Interneten. Ha grafikus felületet szeretnénk, és nagyobb programokat, például StarOffice-t is használunk, nem árt valamilyen Pentium kategóriájú processzor és legalább 32 Mbyte RAM.

A Linux helyszükséglete igény szerint változik. Egy otthoni gépen grafikus felülettel és jó pár grafikus alkalmazással körülbelül 1 Gbyte helyet foglal, de egy Internet szerveren, melyen nincs más, csak Web-, FTP-, és mail-kiszolgáló, a rendszer mérete nem haladja meg a 100-150 Mbyte-ot.

Szükség van még egy úgynevezett swap partícióra is, amit a rendszer virtuális memó-

riaként fog használni: ami éppen nem fér a memóriába és pillanatnyilag nélkülözhető, azt a swap partíción tárolja. Ennek mérete is a rendszer rendeltetésétől függ. Általános szabályként az mondható, hogy a rendelkezésre álló fizikai memória kétszeresére érdemes választani a méretét, de ne legyen nagyobb 128 Mbyte-nál. Ha lehet, érdemes a swap partíciót egy másik merevlemezre tenni, mert így nagy memória használata esetén sem csökken a merevlemezről való olvasás sebessége.

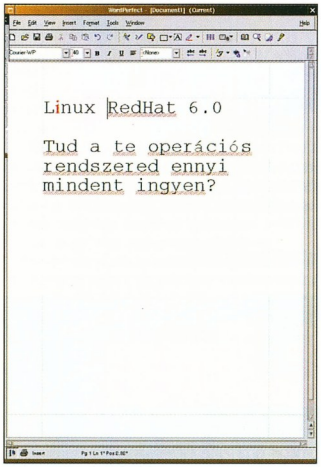

WordPerfect for Linux

A Windowsokkal ellentétben a Linux gazdaságosan használja ki a gép erőforrásait. A rendelkezésre álló memóriaterületnek csak egy kis része megy pocsékba – ugyanez nem mondható el a Windows NT-ről. A file-rendszere (ext2) sem olyan pazarló, mint a FAT16, még akkor sem, ha a partíció mérete több Gbyte.

Beszerzési források

Mivel a rendszer és az alkalmazások többsége ingyenes, az Interneten sok helyen találunk Linuxot. Jó néhány disztribúciója (összeállítása) létezik, a legelterjedtebb a Debian, a Red Hat és a SuSE. Ezek boltban is megvásárolhatók pár ezer forintért – ilyenkor 3-4 CD-nyi Linux alkalmazást és kézikönyvet is kapunk hozzá –, vagy letölthetők az Internetről, akár kész CD image file-ként is. Alkalmanként lapunk CD-mellékletén is közzéteszünk teljes, telepíthető rendszert – legutóbb a *CHIPtár 14. – Linux 2.2* című kiadványunkban két CD-n a Debian Linux 2.1-et.

Kezdő linuxosoknak a Red Hatet ajánljuk. Talán ezt a disztribúciót a legkönnyebb telepíteni és beállítani, ugyanakkor a régebbi verziói sok hibásan működő programot is tartalmaztak. Legújabb, 6.0-s verziójában a telepítőprogram választható nyelvei között a magyar is megtalálható.

A német SuSE disztribúció fejlesztői szintén nagy gondot fordítottak arra, hogy a rendszer kezelése egyszerű legyen. Ebben a disztribúcióban az a rokonszenves, hogy az egyszerűen használható telepítőhöz mellékeltek egy konfigurálóprogramot is, amellyel könnyedén meg tudjuk változtatni a legfontosabb beállításokat. A CHIP 1998/10. számának CD-mellékletén található egy teljes, telepíthető SuSE Linux 5.3-at, bár ez ma már kicsit túlhaladott.

A Debian Linux filozófiája kicsit eltér az előzőktől. Telepítése és konfigurálása jóval időigényesebb, cserében viszont stabil, biztonságos, jól beállított rendszert kapunk. Annak, aki ismerkedik a Linuxszal, vagy csak gyorsan fel akar pakolni egyet otthoni gépére, nem érdemes a Debiannal próbálkoznia. Hálózati szerver építéséhez viszont ez az egyik legjobb választás. Természetesen a többi disztribúcióval is elérhetjük ugyanezt az eredményt, mivel a disztribúciók igazán csak telepítésükben, a mellékelt programok számában és az alaprendszer beállításaiban különböznek egymástól.

Merre tart a Linux?

Merész dolog lenne jóslatokba bocsátkozni azzal kapcsolatban, hogy egy-két év múlva hol fog tartani ez a rendszer. Az idén nyolcadik születésnapját ünneplő Linux felkészült arra, hogy jelentős részesedést hasítson ki magának a PC-s operációs rendszerek piacából. Fejlesztése rohamléptekben folyik (főképp az utóbbi egy-két évben gyorsult fel), több ezren fejlesztik szerte a világon, mivel a teljes rendszer forrásban elérhető bárki számára. A fejlesztéseket igyekeznek egy irányba terelni, hogy ne szülessen több, egymással nem kompatibilis Linux-verzió – idáig sikerült, reméljük, hogy a jövőben is így marad.

Amikor Linus Torvalds belefogott a Linux fejlesztésébe, még álmában sem gondolt arra, hogy ez a kis projekt ilyen nagyra nő. Kezdeti célja csupán annyi volt, hogy egy Unix-alapú ingyenes rendszert fejlesszen ki PC-re. Manapság a Linux céljai teljesen mások. A legtöbben azon fáradoznak, hogy a rendszer használata minél egyszerűbb legyen, ugyanakkor ne veszítsen semmit rugalmasságából. Valószínűleg már nem is kell sokat várnunk erre.

Garzó András (ubul@mail.petrikl.sulinet.hu)

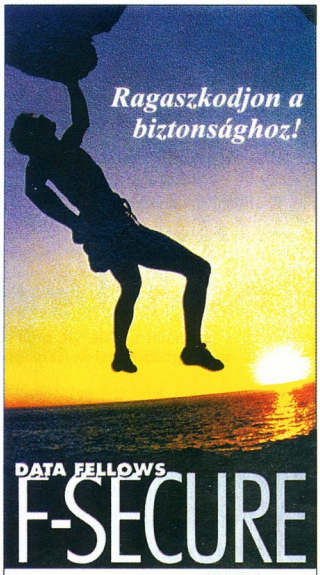

Vírusvédelem és adattitkosítás

A víruskeresés és az adattitkosítás elválaszthatatlanok. Máig azonban nem volt egyetlen rendszer sem, amely egyként kezelte volna ezt a komplex és lényeges problémát, teljes távoli felügyelet alatt. A megoldás azonban elkészült:

F-Secure Workstation Suite

- Több víruskereső mag egyidejű használata (F-PROT, AVP, DF Orion)
- Európai termék - erős titkosítás
- A felhasználók számára láthatatlan
- Egyszerű, biztonsági házirend-alapú központi vezérlés
- Vállalati felügyelő rendszerek integrációja
- LAN, WAN, Internet támogatás

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft
1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Tel: 488-7700 Fax: 488-7709
http://www.2f.hu/

COMPFAIR 1999

1999 október 12-16.
"A" pavilon 209
Áruház 104

Látogassa meg standjainkat, ahol minden nap világcégek hazai képviseleteinek vezetőivel találkozhat, kérdezhet és akár nyerhet is!
Kiállítási standunkon megtekint-heti a legújabb Novell, Intel termékeket,

Novell intel

valamint a VAR Kft. saját fejlesztésű minőségbiztosítási és Helpdesk szoftvereit.

Qvarisoft HELPDESK

Áruházunkban pedig akciós árakon megvásárolhatja a FIC alaplapokat, Logitech egereket, egyéb kiegészítőket, multimédiás, nyelvoktató és egyéb szoftvereket.

FIC Logitech

VAR computer
VAR COMPUTER
üzlet nyitvatartás H-P 8.30-18.00
E-mail: var@var.hu Web: www.var.hu
1149 Budapest Fogarasi út 11/a; Tel: 22-22-827; Fax: 36-32-781

EICON TECHNOLOGY

DIVA LAN ISDN Modem

A MEGOLDÁS

hálózatról internetezőknek.
Gazdaságos hozzáférés az összes számítógépről egy előfizetéssel.

• kedvező ár, • egyszerű üzembe helyezés, • nagy megbízhatóság, • 5 év garancia
128 Kbps (512 Kbps tömörített) átviteli sebesség,
ISDN modem, 4 csatornás Ethernet HUB, két analóg port (POTS)

SCI-MODEM
SCI-Modem Távközlési és Tanácsadó Kft. az EICON magyarországi disztribútora
1134 Budapest, Klapka u. 6. Tel.: 465-8040, Fax: 350-2761 e-mail: sci@modem.hu, web: www.modem.hu.

www.digit.hu

AKCIÓS AJÁNLATAINKKAL VÁRJUK ÖNÖKET HONLAPUNKON
(plotterek, plakátnyomtatók, papírok, fóliák... adatai és letölthető driverek)
ÚJ REKLÁM LEHETŐSÉG:
DINAMIKUS MOZGÓKÉPEK NYOMTATÁSA

Digit Számítástechnika
Bp.: 1125 Istenhegyi út 29-31. Telefon: (1) 224-5455

Video-Part Kft. 1092 Bp., Ferenc krt. 26, 46. Tel.: 217-6317

Megnyílt Panasonic Internet áruházunk!

www.videopart.hu

Vásároljon karosszékből!
Éljen a kényelmes, lakóhelytől és szállítási gondoktól mentes vásárlás lehetőségével!

TANÁR ÚR KÉREM, AMIKOR ÖNÉ A SZÓ, ÖNÉ A KÉP IS!

Képzelje el, hogy a számítógépes oktatóteremben a hallgatók az előttük lévő monitorokon a TANÁRI SZÁMÍTÓGÉP vagy a TANULÓI SZÁMÍTÓGÉP jelét látják. Így Ön dönti el, hogy tanítványai Önre figyeljenek, vagy saját gépükön gyakoroljanak.

A DAXON elemekből összeállítható **VGA szétosztó- és átkapcsoló rendszer** alkalmazásakor a tanárnak csak egyetlen kapcsolót kell működtetnie, hogy a tanulók az előttük lévő monitorokon a tanári számítógép képét vagy saját gépük VGA jelét lássák.

A VGA szétosztó és átkapcsoló rendszer elemei: egy **DAXON tanári távkapcsoló,** néhány **DAXON VGA szétosztó erősítő,** számítógépenként egy-egy **DAXON távvezérelt VGA átkapcsoló,** továbbá méretre szabott **DAXON VGA hosszabbító kábelek.**

DAXON ELEKTRONIKAI KFT. 1114 BUDAPEST, ESZÉK U. 12. • TEL.: 361-3366 • FAX: 466-5095 • E-mail: info@daxon.hu

A nagy bumm

...avagy hogyan *ne* teszteljünk szoftvert? 1996-ban egy Ariane rakéta az indítást követő negyvenedik másodpercben felrobbant.

A később egyértelműen szoftverhibaként azonosított, európai „malőr" a számítástechnika történetében az eddigi legnagyobb összeget dobta ki az ablakon, helyesebben az űrbe. A sebtében felállított pártatlan vizsgálóbizottság már egy hónap múlva részletes, viszonylag rövid, világos (és főleg érthető) elemzést rakott az asztalra, amely ma is elérhető a keretes szövegrészben jelzett Web-helyen [1], illetve CD-nken.

Mint látni fogjuk, egy szinte hihetetlenül apró figyelmetlenség következtében veszítettek a franciák 500 millió dollárt. Persze utólag mindig könnyű okosnak lenni, ahogy még egy konyhai balesetnél is felvetődik: hogyhogy erre nem gondoltam?

Kísértetes, de a robbanás pillanatában a végzetes hibát tartalmazó szoftvermodul számítási eredményeire nem is volt szükség! Hogy lehetséges ez? Nos, az indítás előtt egy SRI-nek nevezett gravitációs referenciarendszert kell beállítani, amely egy az irányított lövedékeknél régóta használt számítási műveletcsomagot igényel. Ez a beállítás az indítás nulladik másodpercétől visszaszámlált mínusz 9-ik másodpercben befejeződik. A visszaszámlálás közben nagyon valószínűtlen megállás esetén viszont – legalábbis az Ariane korábbi verzióinál – az SRI alaphelyzetbe állítása több órát igényel. A számítás pedig az indítást követően még az 50-ik másodpercig tart, amikor a rakéta már vígan legyőzte a gravitációt.

Az indítás után erre a számításra már nincs szükség, de ennél a katasztrófánál (disaster = rossz csillagzat!) egy kivétel (exception) lépett fel a programban. Ezt egy 64 bites lebegőpontos szám 16 bites előjel nélküli egésszé alakítása idézte elő. A szám a 16 biten ábrázolhatónál nagyobb volt, és a fals eredmény irgalmatlanul nagy vízszintes rézsútosságot diktált – aztán a katasztrófa-elhárító alrendszer elrendelte a rakéta felrobbantását...

A kivételt lekezelő rutin nem volt beépítve a programrendszerbe – és ennek nyomán felmerült a felelősség kérdése.

Dilettáns túlművészkedés?

A „vesékbe látó" vizsgálódás kimutatta, hogy a szoftverfejlesztési folyamatot gondosan szervezték és tervezték. A fejlesztők tudták, hogy mit akarnak, és széles körben elfogadott ipari szabványokat alkalmaztak. A fejlesztés felügyeletét sem lehetett hibáztatni, mivel kiderült, hogy sziszlematikusan dokumentált, érvényesített (szabványosított módon jóváhagyott) felügyeleti eljárásokat alkalmaztak.

A szoftvermérnökség irodalmában az az uralkodó vélemény, hogy a legtöbb probléma a rossz felügyeletből fakad. Itt a problémát technikainak kellett minősíteni. (Persze azt is lehet mondani, hogy a jó felügyelet már a fejlesztés korai szakaszában azonosítja a technikai problémákat.)

A programozási nyelv hibája?

Bár az Ada kivételkezelő mechanizmusát lehet kritizálni, itt azonban használni kellett volna. A jelentés szerint sajnálatos módon nem védték az összes konverziót ezzel a mechanizmussal, mivel az SRI-t számító processzornak 80%-os maximális leterhelést terveztek, míg a védelem nélküli programrész sérülékenységére egy elemzést végeztek, hogy mikor fordulhat elő operanduszhiba.

Az elemzés eredményeként az összesen hét változóból négyet levédtek, ami azt jelenti, hogy a hibás aritmetikai konverzió potenciális problémáját kellően felismerték. Sajnos a fatális kivétel pontosan a három nem figyelt változó egyikénél következett be.

Konstrukciós vagy tesztelési hiba?

Az elemzés kimutatta, hogy a túlcsordulásnak nem lett volna szabad bekövetkeznie. Rossz volt az elemzés? Nem – az elemzés érvényes volt, de az Ariane 4 rakéta számára! Az esetünkben szereplő Ariane 5 pályajellemzőire már nem vonatkozott.

Utólag könnyű kritizálni, hogy a 80%-os terhelés érdekében szükségtelen volt a védelem kikapcsolása. Ezt a döntést azonban az elméleti elemzés igazolta – és a mérnöknek mindig kompromisszumokat kell kötnie. Amennyiben be tudjuk bizonyítani, hogy egy adott feltétel nem fordulhat elő, akkor nem vagyunk kötelesek azt állandóan ellenőrizgetni. Ha minden program az összes lehetséges és lehetetlen hibalehetőséget állandóan vizsgálná, akkor a hasznos utasításokra alig maradna ideje. Mint tudjuk, a tesztelés csak a hibák jelenlétét és nem a hiányát képes kimutatni.

Végül is itt egy rutin újbóli felhasználhatóságára vonatkozó specifikáció hibájáról van szó. Az SRI horizontális eltérítési moduljának számításait egy tízéves, az Ariane 4 korából származó szoftver végezte. De ez még nem minden! A legnagyobb baj az volt, hogy erre az újból felhasználható modulra semmiféle precíz specifikációt nem dolgoztak ki. Az a követelmény, hogy a vízszintes pályakomponensnek 16 bites értéknél nem szabad nagyobbnak lennie, ködösen ugyan szerepelt a dokumentumokban, de a programba már sehova sem került be.

Eiffel – egy lehetséges megoldás

Az Interactive Software Engineering (ISE) cég szerint a megoldást az általuk kifejlesztett, objektumorientált Eiffel programozási nyelv és környezet „szerződésen alapuló konstrukciója" jelentette volna. Ez egy olyan felfogás, miszerint minden objektumnak (osztálynak és típusnak) eladó-vevő szellemű „szerződést kell kötnie", amely megmondja, hogy milyen

- [1] www.esrin.esa.it/htdocs/tidc/Press/Press96/ariane5rep.html
- [2] Thomas, P.; Weedon, R.: Object-Oriented Programming in Eiffel. Addison-Wesley Publishing Company, Wokingham, 1995.
- [3] Stevens, D.: Building the Perfect Platform. Wall St. & Technology Journal (Vol. 15, No. 7.), 1997. July
- Ledgard, H.: Az objektumorientált programozás alapjai. Műszaki Kiadó, 1996.
- Az ISE Web-helye, többek között az Ariane szoftverének kritikájával: www.eiffel.com/
- Egy válasz a kritikára: www.flash.net/~kennieg/ariane.html

kapott feltételek mellett milyen nyújtandó szolgáltatást fog prezentálni.

Visszaigazoló állításnak (assertion) nevezi az úgynevezett elő- és utófeltételekből álló szerződést, amelynél az előfeltételek tartalmazzák, hogy ha a vevő nem teljesíti a szerződés szerinti feltételeket, akkor az Eiffel futásidejű rendszere kivételt generál. Az utófeltételek határozzák meg, hogy az objektumnak mit kell garantálnia, ha teljesülnek az általa kívánt feltételek. Így az elő- és utófeltételek egy olyan szerződést alkotnak, amelynek a be nem tartása esetén kivétel lép fel.

A kivételkezelő mechanizmus segítségével a programozó határozza meg a szerződésszegés esetének teendőit. Ennek fő előnye, hogy expliciten megadja azt az osztályt, amely felelős bizonyos tevékenységekért, és segíti a szoftver korrekt konstrukciós felépítését. Ezért a szerződéses konstrukció ez idő szerint az újbóli felhasználhatóság legbiztosabb eszközének tűnik.

Ez a megoldás azért kapta az „állítás" elnevezést, mert funkciója hasonlít a C nyelv *assert()* makrójáéra, és egy programrésznél (például egy többirányú elágazást megvalósító case szerkezetben) az érvényességre vonatkozó logikai megállapítást tartalmazhat. Azt fejezi ki, hogy az adott konstrukció csak milyen esetben vagy tartományban érvényes. Ezt a lehetőséget minden jobb programozónak illik használnia, még akkor is, ha holtbiztos, hogy az elágazás valamelyik ága le fog futni: „ha a szinte lehetetlen esetben mégsem, akkor azonnal visítson!". Sajnálatos, hogy a „sima" C-nek ez a szolgáltatása a C++-ba már nem került át.

Egy Eiffel program – helyesebben egy rendszer – osztályok összességéből áll, míg az osztályok az Eiffelben „jellemzőknek" (features) nevezett szolgáltatásokból és tulajdonságokból állnak össze. Új osztályokat a régiekből vagy a vevő-eladó kapcsolat, vagy az öröklés segítségével lehet létrehozni. Az új osztály mindkét esetben szerződést köt a meglévő osztályokkal úgy, hogy garantálja az előbbiek korrekt használatát. Így az eredmény is helyes lesz, feltéve, hogy az osztályok a közbenső eredményeket is korrekten kezelik tovább. Az állítások a program végrehajtása során bekapcsolva maradnak és szerződésszegés esetén kivételt generálnak.

A legfontosabb, hogy az állítások a szoftvernek alapvető részét képezik és a forrásszövegből egy segédprogram automatikusan, úgynevezett „rövid formában" beilleszti őket a dokumentációba. Az Ariane programjához hasonló kritikus környezetben, ahol nagy hangsúlyt kap a minőségellenőrzés és az érvényesítés, a minőségbiztosítási csoportnak elsősorban erre kell ügyelnie. Mindegyik fejlesztő csoportot

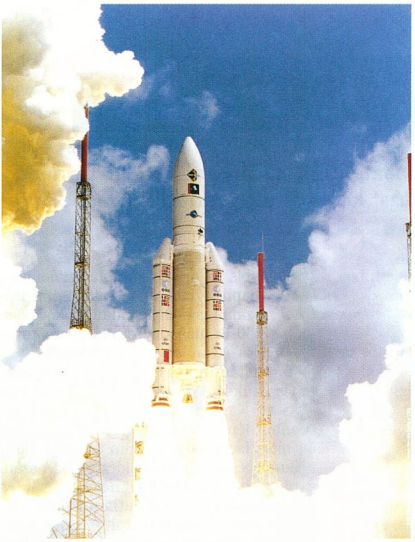

„Kis" verzióváltás a rakétákban, nagy baklövés a szoftverben...

szisztematikusan kellett volna ellenőrizni, hogy kielégítették-e az előfeltételeket, és ez azonnal rámutatott volna, hogy az Ariane 5 egy olyan szoftvert használ, amely az Ariane 4 elvárásainak volt hivatva megfelelni.

Tanulságok

Szerződéses konstrukció nélkül a szoftvermodulok újbóli felhasználása veszélyes! Ahhoz, hogy a szerződéses konstrukció hatékony legyen, pontosan ki kell dolgozni az előfeltételeket, az utófeltételeket és a változatlan, invariáns feltételeket. Újbóli felhasználásra csak azok a komponensek alkalmasak, amelyekben a feltételek nem kommentekben vagy külön dokumentumokban vannak rögzítve, hanem a kód elválaszthatatlan részét képezik.

A vizsgálóbizottság a szoftverfejlesztés tárgyában ezért több javaslatot tett az Európai Űrkutatási Ügynökség számára. Ezek közül sok teljesen jogos, de más alkalmazásoknál túlzottan drága lehet. Röviden az alábbi tanulságok összegezhetők:

A CORBA-tól a C++-on keresztül a Visual Basicig és az Active X-től a Javáig a hangsúly a moduláris komponenseken van. Az Ariane 5 katasztrófája világosan mutatja, hogy a moduláris felépítés a hagyományos, soha-újból-nem-használható szoftverekénél is nagyobb hibákat tud okozni. Amennyiben az Eiffel-szerű állítások nélkül kísérelünk meg szoftvert újból felhasználni, akkor szinte meghívót postázunk potenciálisan katasztrofális következményeknek, legyenek azok robbanások, emberéletet követelő tragédiák vagy akár téves fizetési listák.

Sajnálatos, hogy ezt a tanulságot a legújabb fejlesztéseknél, például a Javánál nem vették figyelembe, és a CORBA IDL-be (Interface Definition Language) sem került bele semmiféle szemantikus specifikációs mechanizmus – de ugyanez elmondható az Ada 95-ről is.

Aki már megszokta a C, sőt a C++ nyelvű programozás eleganciáját, nem szívesen tér vissza egy Pascal-szerű „gályázást" igénylő nyelvi konstrukcióhoz – lásd az Eiffel forrásrészletet és [2]-t. *(Szögletes zárójelekben hivatkozunk a bővebb ismertetést tartalmazó irodalomra.)* Azért hallani olyan véleményt, hogy a vázolt hallatlan előnyök érdekében ennyi rugalmassággal kell egy szoftvermérnöknek rendelkeznie!

Ezért azután az ISE jelenleg ott tart, hogy az Eiffel környezet bármely meglévő C és C++ programot kész minden változtatás nélkül befogadni („kapszulálni"), így egy – kicsit bombasztikusan – tökéletes platformot reklámoznak [3]. Erről fogunk beszámolni sorozatunk záró cikkében.

Dr. Vörös Gábor

Szerződés

Ilyen lehetett volna a „konverziós szerződés" Eiffelben:

```
convert  (horizontal_bias: INTEGER): INTEGER is
         require
         horizontal_bias <= Maximum_bias  – Ezt várom (előfeltétel)
         do
         .........                        – Ezt csinálom (a „tényleges" kód)
         ensure
         .........                        – Ezt garantálom (utófeltétel)
         end
```

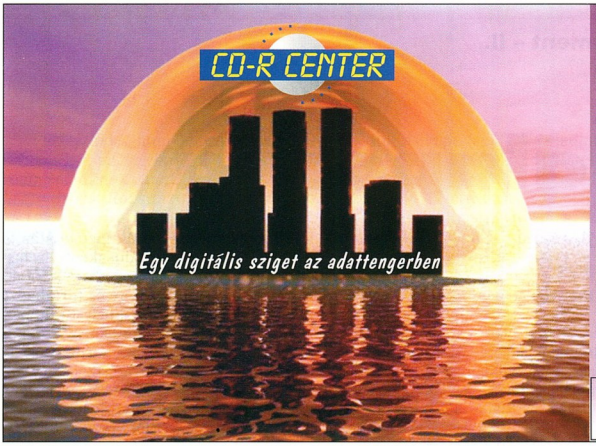

A CD-R Center mára már inkább digitális center, ahol a CD-írók, CD-lemezek mellett digitális kamerák, műhold-vevő kártyák, hordozható MP3-lejátszók is helyet kaptak. Láthat itt hifi minőségű CD-felvevőt, DVD-lejátszót, de professzionális CD-nyomtatót és diaszkennert is!

Új termékeinkkel is megismerkedhet a COMPFAIR 1999 kiállításon az A pavilon 307. standján, ahol meg is vásárolhatja az Önnek leginkább megtetszőt!
Az A pavilon 110. standján pedig az angol TRAXDATA, a tajwani PRINCO és a német DATAFILE lemezek magyarországi disztribútoraként a legszélesebb skáláját kínáljuk az egyszer írható és az újraírható CD-lemezeknek - akciós áron!

1134 Budapest, Lehel út 25.
Telefon: 237-1360 • Fax: 237-1362
E-mail: cdrcenter@in-west.hu

Ha elég volt a sorbanállásból, keresd az Interneten!

Vásárlás fotelból: könnyen, olcsón, kényelmesen!

ebolt
www.ebolt.hu
Változatos termékkínálattal, akciókkal, garanciával tökéletes biztonságban!

Zope-ra alapozva

Az alábbiakban a Zope kezelőfelületének használatát, a DTML scriptinget és a Python eljárások Zope-ba integrálását egy elképzelt feladaton fogjuk szemléltetni.

Cikkünk keretei csak az alapvető eszközök és technikák ismertetését teszik lehetővé, de ezek megértése nélkülözhetetlen az összetett feladatok Zope-pal történő kivitelezése során.

Bár az alábbiak megértéséhez nem kell ismerni a Python programozási nyelvet, a júliusi számunkban megjelent, *Barátságos óriáskígyó* című cikk elolvasása mindenképpen megkönnyíti a téma iránt érdeklődők dolgát.

Feladatspecifikáció

Képzeletbeli vállalatunk Web-helyét Zope segítségével szeretnénk kialakítani. Legyen a vállalat neve Álomgyár, és legyen két részlege: a Rózsaszín álom és a Rémálom.

A Web-hellyel szemben támasztott minimális követelmények:

- Az Álomgyárnak és mindkét részlegének legyen külön-külön saját oldala, és a főoldalról linkek mutassanak a részlegek oldalaira.
- Minden oldal alján szerepeljen cím, telefonszám és annak a munkatársnak a neve, aki az adott oldal tartalmával kapcsolatban bővebb információkkal tud szolgálni.
- Minden oldalon legyen számláló.
- A részlegek oldalainak stílusa illeszkedjen a részleg tevékenységéhez.

Az első követelmény

Böngészőprogramunkkal menjünk a Zope *Manage* lapjára, és a gyökérmappában hozzunk létre az Álomgyárnak egy külön mappát. A mappa létrehozásának lépései:

- A jobb oldali keretben a *Contents* fülön a legördülő menüből válasszuk ki a folder elemet, majd nyomjuk meg az *Add* gombot.
- A megjelenő *Add Folder* lapon az *Id* értéke legyen *idagy*, a *Title* értéke *Álomgyár*, a *Create user folder* opció pedig ne legyen kiválasztva! Nyomjuk meg az *Add* gombot.

A *Create user folder* kiválasztásával az új mappában keletkezne egy új felhasználói mappa, amibe aztán olyan új felhasználókat vehetnénk fel, akik csak ebben a mappában, és minden ez alatti mappában értelmezettek. Éles alkalmazásban erre szükség lehet, de ebben a példában eltekintünk a jogosultságok kezelésének kérdésétől.

A *Create public interface* hatására keletkezik a mappában egy index_html nevű DTML dokumentum. (Az alábbiakban többször említünk DTML dokumentumot és DTML metódust. A DTML metódus az őt tartalmazó mappa metódusaként viselkedik, azaz a <!--#var title_or_id --> kifejezés egy DTML metódusban az őt tartalmazó mappa Title vagy Id értékét helyettesíti be – míg ugyanez a kifejezés egy DTML dokumentumban a dokumentum Title vagy Id értékét helyettesíti be.) Ha a Zope egy objektum publikálása során talál index_html elemet, akkor azt próbálja meg használni.

Az idagy mappán belül hozzunk létre két mappát a két részleg számára idrem Id-vel és Rémálom Title-lel, illetve idrozs Id-vel és Rózsaszín álom Title-lel. Ha mindezt elvégeztük, akkor az 1. képen látható mappaszerkezetet kell kapnunk. Egy másik böngészőben a http://localhost:9673/idagy, a http://localhost:9673/idagy/idrem és a http://localhost:9673/idagy/idrozs címre pozicionálva megtekinthetjük eddigi munkánk eredményét.

A *Manage* lapon válasszuk ki az idagy/index_html dokumentumot, és a megjelenő *Edit* fülön vizsgáljuk meg a tartalmát (1. lista). Nézzük, mit is jelent az első sor! A DTML scripting a szerveroldali HTML programozásban járatosak számára ismert *<!--#tag-név attribútumok -->* formátumot használja. A var a leggyakoribb DTML tag, amivel egy változó értékét helyettesítjük be a szövegbe – ezúttal a standard_html_header tartalmát. Már csak az a kérdés, hogy hol van ez a változó, és hogyan tudjuk megváltoztatni a tartalmát? A Zope a telepítése után generál egy standard_html_header DTML metódust a gyökérkönyvtárba, és ez öröklődik minden mappába. Amennyiben az egész Zope-ra egységesen akarjuk megváltoztatni a tartalmát, akkor átírhatjuk a gyökérben, ha azonban csak az idagy-on belül, akkor létre kell hoznunk egy standard_html_header DTML metódust az idagy mappában, amely eltakarja a gyökérben levőt. A második sorban csak a title_or_id változó szorul magyarázatra: ha a dokumentumnak van Title-értéke, akkor azt tartalmazza, ha nincs, akkor az Id-t. Esetünkben nincs Title-érték, tehát index_html feliratot fog megjeleníteni (erről a http://localhost:9673/idagy cím megtekintésekor meg is győződhetünk).

A többi sor az eddigiek fényében már érthető. Mind a három index_html dokumentum Title változóját töltsük ki – például Álomgyár honlap, Rémálmok honlapja, Rózsaszín álmok honlapja –, a 4. sorát töröljük ki, végül a *Change* gomb megnyomásával mentsük el.

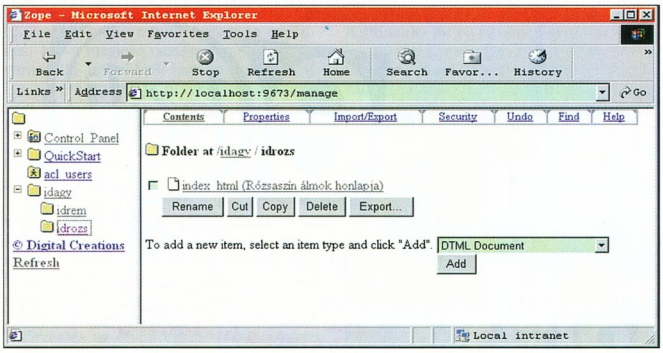

Az Álomgyár Web-helyének mappái

Az idagy/index_html-be tegyünk két linket, amely a részlegekre mutat: *Rémálmok honlapja* és *Rózsaszín álmok honlapja*.

A második követelmény

A legegyszerűbb megoldás az lenne, ha minden mappa index_html dokumentumába beírnánk a szükséges információkat – de ez nem a legszerencsésebb, mert:

- Ha máshol is kellenek ezek az adatok, akkor ott ezt újra meg kell adnunk, hiszen egy szövegfile-ból kinyerni nehézkes lenne.
- Adatváltozás esetén meg kell keresnünk az összes dokumentumban az összes előfordulást.

Ezért inkább a mappákhoz rendeljük az adatokat, és minden dokumentumban csak hivatkozunk rájuk.

Először rendeljük az idagy mappához a cím-, telefon- és munkatárs-adatokat! Az idagy mappát választva a jobb oldalon válasszuk a *Properties* fült, és adjuk hozzá egyenként a változókat cím, telefon és munkatars Id-vel, string Type-pal és tetszőleges Value értékkel. Az Id-ben nem javaslom ékezet használatát (bár többnyire működik).

Ha ezzel elkészültünk, készítsünk egy saját standard_html_footer-t, amit az előzőleg létrehozott változók tartalmával fogunk kiegészíteni.

Másoljuk le a gyökér standard_html_footer DTML metódusát az idagy mappába. A másolást a mappák *Contents* fülén található *Copy* és *Paste* gomb segítségével tudjuk végrehajtani: az elemek előtti választó kapcsolóval kijelöljük a másolandó elemeket, megnyomjuk a *Copy* gombot, átmegyünk a célmappába, és megnyomjuk a *Paste* gombot.

Az így létrejött standard_html_footer-t kiválasztva az *Edit* fülön rögtön a dokumentum elejére var taggel szúrjuk be a korábban létrehozott változókat (2. lista). Ha most egy böngészőből ellenőrizzük oldalaink megjelenését, akkor azt tapasztalhatjuk, hogy a részlegek lapján is megjelennek az idagy-nál definiált adatok, mert a korábbiakban már említett öröklődés lép működésbe – ez jól is jöhet, ha például a részlegek bizonyos adatai megegyeznek a főoldal adataival. Amennyiben bizonyos adatok eltérnek a főoldalon láthatóktól, akkor azok változóit létre kell hozni a megfelelő tartalommal a részlegek mappáinak *Properties* fülén.

A harmadik követelmény

Kell készíteni egy int típusú counter változót 0 Value-val a mappák *Properties* fülén, amelyre var taggel hivatkozni kell a standard_html_footer dokumentumban. A kérdés az: hogyan fogjuk növelni a counter változó értékét?

Több lehetőség közül demonstrációs okok miatt az *externel methodos* megoldást választottam. Ennek használata azok számára kényelmes, akik otthonosan mozognak a Python programozásban. Ezzel a

módszerrel meglévő eljárásainkat és függvényeinket tudjuk a Zope-ba integrálni.

A 3. listában látható Python függvényt fogjuk beilleszteni a rendszerbe. A függvény kapcsán talán csak a misztikus self argumentum igényel némi magyarázatot: ebben az esetben a self reprezentálja a mappa objektumot, azaz függvényünk a mappa metódusaként fog viselkedni. A self használata nem kötelező – ha nem szerepel, akkor függvényünk nem fog metódusként viselkedni.

A file-rendszerben a Zope gyökérkönyvtárában létre kell hoznunk egy Extensions nevű könyvtárat – ez a külső metódusok egyik szabványos helye –, majd oda másoljuk be a függvényünket tartalmazó counter.py modult.

Ezután a Zope manage lapján válasszuk ki az idagy mappát, és *Contents* fülén adjunk hozzá egy external method elemet. A megjelenő *New External Method* lapon idscounter értéket adjunk meg Id-ként, scounter szerepeljen Function name-ként és counter Python modul file-ként, majd nyomjuk meg az *Add* gombot!

Most már hivatkozhatunk eljárásunkra az idscounter néven. Mivel ez a hivatkozás nem ad outputot, nem a var taget használjuk, hanem a callt. A call, mint neve is sugallja, meghívja a paraméterként kapott elemet, és nem ír ki semmit. Készítsünk egy másolatot a standard_html_header DTML metódusról is az idagy alá, és ebbe tegyük bele a counter értékét növelő külső metódus hívását (3. lista). Figyelem! Az öröklődés ebben az esetben is működik, azaz ha csak idagy rendelkezik counter változóval, akkor az minden oldal hozzáféréseit számlálja, és minden lapon ezt az összesített értéket látjuk.

Ha viszont a részegységek mappáinak is van counter változója, akkor a hozzáférések számlálása laponként történik, és minden lapon csak az adott laphoz tartozó hozzáférések száma jelenik meg.

Egy igazán általános megoldás két külső metódust használna (esetleg többet is, összetett statisztikák készítése céljából). Az egyikkel a számlálót növelnénk, a másikkal a mappához tartozó számlálóértéket kapnánk vissza, és a számlálókat egy dictionaryre alapozott adatszerkezetben tárolnánk.

A negyedik követelmény

Az előzőekhez képest ez már viszonylag kevés újdonságot tartalmaz. Mindegyik mappához hozzáadunk egy Image elemet (id=idbackground, Image=nekünk szimpatikus image file) és a standard_html_headert kiegészítjük a szükséges információkkal (4. lista).

A *background=idbackground* helyett talán jobb megoldás a *background=<!--#var „idbackground.absolute_url()"-->* szerkezetet használni, mert ekkor a Zope nem relatív elérési címet használ, és így cache használata esetén a háttér csak egyszer kerül letöltésre. Az öröklődés itt is él, tehát ha Álomgyárunk alapvetően Rémálomgyár, akkor elég két Image objektumot létrehoznunk: egyet az idagy, egyet pedig az idrozs alatt, és idrem az idagy hátterét fogja örökölni.

●

A Zope működésének jellegzetességeit és a többi fejlesztőkörnyezetétől gyökeresen eltérő szemléletét az alábbiakban lehet összefoglalni:

- A procedurális megközelítés helyett objektumorientált szemléletet követ.
- Az adatokat és reprezentációjukat következetesen szétválasztja.
- A Web-hely strukturált, ezáltal áttekinthető szerkezetet kap.
- A környezet rugalmasan bővíthető.
- Összefonódik a Python nyelvvel.
- A 2.0-s verzióban a legújabb technológiák (WebDAV, XML támogatás, ZClasses stb.) is megjelentek.

Bízom benne, hogy az ismertetett példa, valamint az ajánlott irodalom elégségesnek bizonyul az érdeklődőknek a kezdő lépések megtételéhez.

Kiss Árpád

1. lista: Egy új mappa generált index_html DTML dokumentumának tartalma

```
<!--#var standard_html_header-->
<h2><!--#var title_or_id--></h2>
<p>
This is the <!--#var id--> Document.
</p>
<!--#var standard_html_footer--><p><!--#var cim--></p>
```

2. lista: A standard_html_footer kiegészítve a cím, telefon és munkatárs adatokkal

```
<p><!--#var telefon--></p>
<p><!--#var munkatars--></p>
<p><!--#var ZopeAttributionButton--></p>
</BODY></HTML>
```

3. lista: A számlálást végzô Python eljárás (counter.py modul)

```
def scounter(self):
    self.counter=self.counter+1
```

4. lista: A standard_html_header kiegészítve a számláló eljárás hívásával és a háttér beállításával

```
<!--#call idscounter-->
<HTML><HEAD>
<TITLE><!--#var title_or_id--></TITLE>
</HEAD>
<BODY background=idbackground>
```

Kiegészítések

A cikk írásakor még béta változatban lévő Zope 2.0 az itt ismertetett DTML szintaxis mellett egy új formátumot is támogat, és a jövőben már annak használata javasolt.

Néhány, a www.zope.org-on található, a cikk témájához kapcsolódó dokumentáció:

- *Zope Manager's Guide:* a webes felület kezelését és egy minta Web-hely felépítését mutatja be.
- *Zope Document Template Markup Language User's Guide:* a DTML elemeit és használatát ismerteti.
- *External Methods:* összefoglalja, amit tudni illik erről a technikáról.
- *Acquisition:* a Zope egyik lényeges elemét, a cikkben talán nem túl szerencsésen öröklődésnek nevezett mechanizmust ismerteti. Az öröklődés nem azonos az objektumorientált programozási nyelvek tulajdonságával, itt arról van szó, hogy a hierarchiában lejjebb levő objektum kisajátítja egy felette levő objektum elemét, azaz úgy tünteti fel, mintha a sajátja lenne.

Csúcstechnológia
közvetlen forrásból
3dfx
10 év garancia
A tökéletes képminőség felsőfokon!
A legkisebbtől a legnagyobbig!
Velocity 100 (újdonság)
Voodoo 3 2000
Voodoo 3 3000
Voodoo 3 3500
EPoX
Csúcsminőségű alaplapok
Többszörös Chip tipp
Windows 2000 certificate
Norton Antivirus és Ghost szoftver
2 év garancia
CHERRY
Több mint egyszerű billentyűzet!
Ez a termékcsalád mindenre képes!
Chipkártya olvasás/írás
Mágneskártya olvasás
Ujjlenyomat azonosítás
Vízálló kivitel
És még sok vonzó tulajdonság a világ vezető gyártójától!
HERTA
Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax: 322-7346
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
Bp. XV., Szentmihályi út 131.
(Pólus Center) Tel./fax: 419-4020
Bp. III., Vörösvári út 23. Tel./fax: 368-8864
Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052
Bp. X., Kerepesi út 73.
(Park Plazza üzletközp.) Tel./fax: 262-3164
Bp.XX., Kossuth L. u. 33. Tel./fax: 285-6004
(Erzsébet Áruház)
Bp. II., Gábor Áron u. 74-78.
(Rózsakert Bevásárlóközp.) Tel./fax: 391-5840
Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14.
(Lurdy ház) Tel./fax: 456-1131
Kizárólagos disztribútor: Aureal Inc., Cherry, JAZZ Speakers, Meridian, Saitek, Tetes

Hyperion
Smacker Amigán

A Hyperion megvásárolta a Smacker video codec licencét a RAD Game Toolstól.

A Smackert jelenleg több mint 1400 játékban használják világszerte.

Jelenleg MacOS-en és Windowsokon fut, az amigás változat – amelyekre a Heretic 2 és a Shogo elkészítéséhez lesz szüksége a cégnek – 68k-s és PowerPC-s verzióban fog megjelenni. A Smacker készítői szerint a világ legjobb 256 színű motorja, támogatja a videosprite-okat, az átlátszóságot és az animált 3D-s textúrák tömörítését nagy felbontásban is, minimális processzorhasználattal.

- www.smacker.com/
- www.hyperion-software.de/

Haage & Partner
No Piracy!

A Haage & Partner felvállalta az amigás fejlesztők védelmét, és elindította a Tilos a kalózkodás! jelszavú kampányt.

Mivel viszonylag kicsi az amigás piacot ellátó nagyobb cégek száma, illetve még mindig nagyon jól működik a kalózhálózat, a kampány kezdeményezői szerint nem éri meg amigás programokat fejleszteni és pénzt fektetni beléjük. Aki szeretne csatlakozni ehhez a kezdeményezéshez, az több látványos logó közül is választhat...

- www.haage-partner.com/actions/nopiracy-e.htm

A No Piracy kampány logója

AMOS
Megújulás

Az AMOS 1989 óta a legnépszerűbb programozási nyelvek közé tartozik Amigán, hasonlóan a Windows-világ Visual Basicjéhez.

Ez a BASIC-alapú nyelv nagyon egyszerűen teszi elérhetővé a programozó számára az Amiga hardverének lehetőségeit, és könnyen megismerhető. Az AMOS-t a Mandarin Software fejlesztette egészen a Commodore csődjéig.

Most egy lelkes csapat kezébe került a forráskódja, akik integrálni fogják a következő verziókba a ma használatos rendszerelemeket, technológiákat. Októberben megjelenik az első hibajavított AmosPro, majd folyamatosan az új bővítmények – TCP/IP alapú hálózatkezelés, RTG, GUI extension v2.0.

Iwin
Új Amiga-klónok

A német székhelyű Iwin Corporation megvásárolta a Commodore név használati jogát, és két új Amiga-klón gyártását kezdi meg még az év vége előtt.

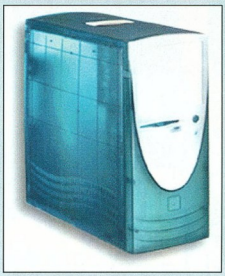

Az Iwin új Amigája, fantasztikus képességekkel és árral

A gépek A510M/P és A1010M/P néven kerülnek majd forgalomba alaplapi 68060-as vagy PowerPC 604/750 processzorokkal.

A készítő 100%-os kompatibilitást ígér a jelenlegi Amiga modellekkel, hardver- és szoftvertéren is.

A gép mellé nem adnak operációs rendszert, viszont az erre vonatkozó ajánlatban a napokban megjelenő AmigaOS v3.5 szerepel. Ami igazán felkeltette a Community figyelmét ezekben a gépekben, az a korszerű hardver: 8 Mbyte CHIP RAM, i3D 3D-s videokártya (hardveres DVD/MPEG, PAL/NTSC tévé be- és kimenet, SVGA 128 bites 3D-s motor), S32 hangkártya (16 bit, 44 kHz, audio in/out), DVD-ROM, USB, SCSI-2, három PCI és egy AGP slot (a részletes specifikáció CD-nken olvasható).

A kisebb Iwin Amiga – 500 dollárért 3D-s grafika és 16 bites hang

Végül a legnagyobb durranás valószínűleg a gépek ára lesz: a kisebb modellé (A510) 500, a nagyobbé 800 amerikai dollár.

- www.iwin-corp.com/Products/Servers_and_Workstations/Amiga_based/

Professional FileSystem
Új file-rendszer

Az Amigák eredeti file-rendszerei ugyan nagyon megbízhatók, de sebesség tekintetében bizony hagynak kívánnivalót maguk után. Több kezdeményezés is van másfajta file-rendszerek létrehozására, ilyen például az ingyenes Smart FileSystem, és a most megjelent PFS v3.

A PFS 3-as verziójában további sebességnövekedést ígérnek, tartalmaz egy PFS Doctor nevű hibajavító programot, szabadon definiálható .deldirt, és a file-nevek akár 100 karakteresek is lehetnek. A PFS v3 upgrade ára 79, az új ára 119 német márka. Európában a Schatztruhe forgalmazza.

- www.schatztruhe.de/

CHIP Szakkönyvesbolt

1132 Budapest, Visegrádi u. 11. Telefon/fax: 339-8617
Zöldszám: 06-80/200-539

A CHIP Számítógép Magazin és a CHIPtár sorozat új és régi számai mellett kapható a Vogel Publishing Kft. másik két lapja, az MM Műszaki Magazin és az autoEXPERT is.

Legkelendőbb könyveink:

Delphi – út a jövőbe	1999 Ft
Új Számítástechnikai Kisszótár (angol–magyar)	590 Ft
Mindenkinek a PC-ről	699 Ft
Windows 95 felhasználóknak	1960 Ft
Word for Windows 6.0 – Kezdőknek, haladóknak	1176 Ft
Windows NT 4.0 – kezdőkönyv haladó szoftverhez	2700 Ft
Delphi – Tippek és trükkök	1990 Ft

Könyvesboltunkban a számítástechnikai szakirodalom széles palettájával várjuk Önöket

Nest Kft.
1111 Budapest, Kende u. 13–17.
Telefon: 386-8760
Fax: 466-7503

OnWeb Host
Web-böngészőből indítható, Java-alapú, biztonságos terminálemuláció

*

Network Access Suite
TCP/IP alkalmazások Windows 95-re és NT-re

*

InterDrive Server
NFS szerver Windows NT környezetre

FTP SOFTWARE

Ready COMPUTERS
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET, BEMUTATÓTEREM, SZERVÍZ
READY COMKPER Kft. Bp. V. Vadász u. 36.
H-P: 9.30-18.00 Szo.: 9.00-13.00
Tel.: 331-0518 Fax: 311-8671
1+2 év
SZÁMÍTÓGÉPEK garanciával
Tetszőleges konfigurációt összeállítunk jogtiszta ajándék szoftverekkel
Megegyeztünk a bankkal: ők továbbra sem árulnak PC-t.
MI VISZONT ADUNK HITELT!
20% kezdőrészlet befizetésével számítógép vagy nagyértékű részegység vásárlása esetén
Számítástechnikai alkatrészek, tartozékok, kiegészítők széles választékával, akciókkal, internet szolgáltatásokkal várjuk minden kedves vásárlónkat
Napi árlistánk az Interneten:
www.ready.hu ready@alarmix.net
Részletes árlista faxra: 2-333-666/1310#
Viszonteladói árainkról a 06 - 30 - 9413 - 453 - as számon érdeklődhet.

BOLDOG ÚJ ÉVET!?
Ha már 2000. év biztos a számítógépe, akkor biztosan az lesz.
Ha nem, még mindig nem késő!
Akciós Siemens Scenic számítógépek már 144.900 Ft-tól
Akciós Canon BJC-1000 színes tintasugaras nyomtató 17.400 Ft.
Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák!
ANT Kft.
1067 Bp., Szondi u. 29.
Tel.:331-5353 Fax: 302-5090
E-mail:ant@ant.hu
Web:www.ant.hu

metrowerks
A mikrótól az atomtengeralattjáróig
C
C++
JAVA
IDE, Integrated Debugger, Integrated Class Browser, Java RAD, Perl Scripting, XML Import/Export, Code Analisys
Windows 95/98/NT, Linux, Netware, PalmOS, MacOS, Solaris, Playstation
BertDolf Software
tel.:1/330-5038
bertdolf@starkingnet.hu
http://home.tvnet.hu/~bertdolf
http://www.metrowerks.com
CodeWarrior

Trackerek és társaik

Aki foglalkozott számítógépes zenével, bizonyára hallott a module formátumról. Alaposabban azonban csak azok ismerik, akik Amigán kezdtek zenélni.

A számítógépes zenélés a kezdetektől népszerű volt. Az Amiga 500-as korában nem nagyon volt olyan amigás, aki ki ne próbálta volna valamelyik trackert, és ne készített volna egy-két saját szerzeményt.

A számítógépes scene születésekor a Commodore 64-es korszakban a SID volt minden zenész hangszere. Ennek a félelmetes analóg hangjairól elhíresült chipnek még manapság is nagy a rajongótábora, egyre másra jelennek meg a SID-emulátorok és a különböző portokra dugható kártyák.

Az Amiga megjelenésekor, 1985-ben egy új zenechip is bekerült a köztudatba, a Paula. A négy, egymástól független, 8 bites hangcsatorna (sztereóban) előre definiált és digitális hangminták lejátszására készült, méghozzá azt az elvet követve, hogy lehetőleg minimálisan terhelje a központi processzort, a 7 MHz-es Motorola 68000-est.

Ehhez persze megfelelő zenei formátum kellett, hogy lehetőleg keverés nélkül, közvetlenül kerüljön be a zenechip regisztereibe, illetve az általa használt memóriaterületre (chip RAM) a lejátszani kívánt hangminta.

- Amiga Sound Homepage: http://members.xoom.com/digitaldream/menu_amiga.html
- AHX: http://amigascne.org/abyss/ahx
- DigiBooster: www.kki.net.pl/digi/index.html, www.kki.net.pl/digi/binary/modplug.zip
- Octamed: www.octamed.co.uk/
- Symphonie: www.geocities.com/SiliconValley/1497/syminfo.htm
- TB 303: www.xs4all.nl/0~jes303/

A trackerek

1987-ben Karsten Obarski megalkotta a SoundTracker 1.0-t, valamint a program audioformátumait, a Songot és a Module-t. Ezekben a formátumokban elkülönülnek a hangszerek (sample) és a zenét tartalmazó részek (pattern/track).

A Song annyiban különbözik a Module-tól, hogy nem tartalmazza a hangszereket, csak azok nevét, amelyek egy külön lemezen foglalnak helyet.

A SoundTracker v2.2 volt az első olyan verzió, amely be tudta tölteni a Module-okat is. 1989-ben született meg a sokak által kedvelt SoundTracker-klón, a NoiseTracker (Mahoney és Kaktus), amely az addigi 15 hangszer helyett már 31-et tudott egy zenében megkülönböztetni.

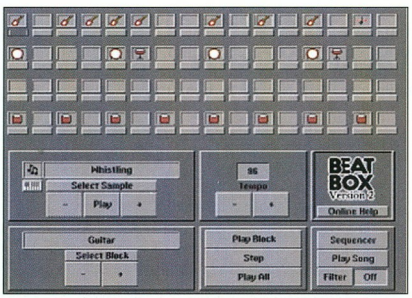

BeatBox 2: a legegyszerűbb zeneszerkesztő

A 4 csatornás tracker-klónok folyamatos versenyének eredménye a ProTracker, amelyet az Amiga Freelancers publikált 1991-ben. Ebben igyekeztek egyesíteni a Sound-, a Noise-, a Star-, az Ice-, a Max- és a többi Tracker jó tulajdonságait.

A ProTracker fejlesztését a Cryptoburners folytatta, radikális változtatásként az addigi alacsony grafikai felbontású felületet highres-be kacsolták, így jelentősen nőtt az egyszerre látható adatok száma. Az Amigán a 4 csatornás zeneszerkesztők között ma is a ProTracker a legnépszerűbb.

Oktalyzer, Octamed

Az 1990-ben Arnim Sander által készített Oktalyzer volt az első 8 csatornás zeneszerkesztő Amigára. Ezzel az alapszintű Amiga 500-ason is kiválóan szerkeszthetők és lejátszhatók a 8 csatornás melódiák, ráadásul assemblyben mellékelték hozzá a lejátszórutint is. Ezzel együtt nem igazán terjedt el a scene-en, talán összesen két demóban szól oktalyzeres zene.

Teijo Kinnuen nevéhez fűződik egy egészen egyedi tracker-klón, az Octamed, amellyel lassabb processzorú gépeken (A500) is 8 csatornás zenét lehet készíteni – a hangminőség romlása árán. Az Octamedben van egy speciális szintetikus hangszerkesztő, amely az ezzel készült moduloknak egészen különleges, tiszta hangot ad.

Támogatja a MIDI készülékeket is, képes párhuzamosan lejátszani a 4/8 Amiga-csatorna mellett még 16 csatornás MIDI-t is. A SoundTracker-klónokra jellemző, rögzített 64 soros patternök helyett 0 és 999 között választhatót alkalmaznak, ezzel sokkal jobb, áttekinthetőbb struktúrába helyezhető a zenemű.

DigiBooster

Az újkori zeneszerkesztők legjobbika a két lengyel programozó, Tomasz és Waldemar Piasta által készített DigiBooster. A DigiBooster Pro megjelenése után a fejlesztők ingyenessé tették az 1.7-es verziót, amely maximum 8 csatornát képes kezelni, így azt bárki használhatja a ProTracker-klónok helyett.

A DB Pro támogatja az XM, az S3M, az MMD0-MMD3 (Octamed), a MOD (4–32 csatorna), az Oktalyzer és a DIGI zeneformátumot, az MPEG audiofile-ok (MP1–MP3) importját, tartalmaz TB 303-emulátort, képes a module-okat MP3 hangmintákkal elmenteni. A program teljes egészében rendszerbarát, grafikus kártyákkal (CGFX/P96) és hangkártyákkal is működik (AHI).

Valósidejű DSP effektgenerátor is van benne (echo, cross echo, delay, cross delay, hall, works), amelyet trackenként lehet

programozni. Maximum 128 csatornát tud kezelni. A hangminták 8 és 16 bites, 7 oktávos hangterjedelemmel szólhatnak, 16 Mbyte maximális hosszal. Ezekből a DBM formátum 65 535 félét tud megkülönböztetni, de az editor 256-ot enged betölteni egy időben.

A régebbi trackerektől eltérő módon két effektparancsot lehet egyszerre az aktuális hanghoz rendelni – például egy offset és egy vibráto nagyon érdekes effektust hoz létre. Az editor billentyűzetparancsai teljesen megegyeznek a tracker-klónokéval, így az átállás sem fog komoly gondot okozni. A ModPlug Player képes PC-n is lejátszani a DigiBoosterrel elmentett DBM file-okat, de a megszokott XM vagy S3M formátumban is el lehet menteni a zenéket.

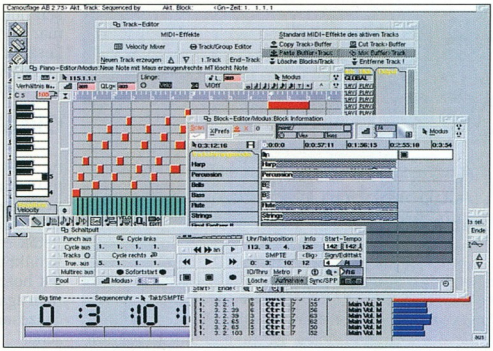

Camouflage: összetett MIDI program

Art Of Noise

Megjelenésekor nagy vihart kavart Bastian Spiegel zeneszerkesztője, de a lelkesedés csak a DigiBoosterig tartott – ennek oka valószínűleg a program magas ára (79 DM) volt.

Az Art Of Noise már rendszerbarát kóddal készült, ReqTools kérdezőket használ, támogatja a különféle monitordrivereket, valódi 8 csatornát engedélyez, külön hangerővel és hangmagassággal. A hangszerek maximális száma 61-re, a patternöké 128-ra, a pozícióké 256-ra nőtt. Támogatja a hullámtáblás (wavetable) és a digitális hangmintákat is, az egyes hangokhoz rendelhető parancsok száma 28-ról 45-re nőtt. Érdekes újítás, hogy bannert lehet fűzni a modulokhoz, így nem kell az információk miatt megváltoztatni a hangszerek nevét. Az AON tartalmaz egy beépített drum-sequencert is, amely makrószerűen definiálhatóvá teszi a zene dob részét, és azt be lehet illeszteni a szerkesztés során.

A mentett formátum – és a lejátszórutin – lehetőséget ad a külső szinkronizálásra, vagyis a lejátszóval párhuzamosan futó program, például demó grafikai effektusai a zene egyes részeihez rendelhetők.

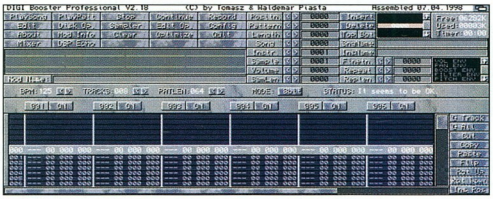

DigiBooster: a legnépszerűbb tracker manapság

További zeneszerszámok

A C64-es SID chip, illetve az erre épülő SID zeneformátum elkészíthető Amigán is – erre is készült néhány program, például a SID, a Future Composer, az AHX vagy az AProSys.

A MIDI fronton a Bars & Pipes (amelyet a készítői ingyen az Amiga-közösség rendelkezésére bocsátottak, amikor a Microsoft felvásárolta a céget), és a Camouflage program a legnépszerűbb.

Az úgynevezett ripper programok közül (ezek segítségével lehet különféle bináris file-okból vagy lemeztrackekből file-ba menteni a zenét) jelenleg az ExoticRipper a legjobb, amelynek legutóbbi verziója 88 amigás zeneformátumot képes felismerni.

A module-lejátszó programoknak számtalan változata jelent meg a legegyszerűbb ProTracker playertől a százas nagyságrendű lejátszóval ellátottig.

Közülük az egyik legkedveltebb a HippoPlayer, amely akár egy alapszintű A500-ason is képes elindulni (Kickstart 1.2+).

A számtalan module formátum (MOD, DBM, XM, S3M, ITM stb.) mellett az mpega.library-n keresztül az MP2/MP3 file-okat is lejátssza. Sokkal látványosabb program az EaglePlayer, amelynek nagyon szép a grafikus kezelőfelülete, plug-in rendszerű (lejátszók/megjelenítők), de használatához legalább 2 Mbyte RAM és 3.x-es operációs rendszer kell.

A BeatBox a manapság oly népszerű point & click technológiájú zenegyártó, a betöltött hangmintákat egymás után rakva elkészíthetők az egyes csatornák, majd lejátszható a kész zene.

A TB 303-emulátorok és trackerek is megjelentek Amigára, de ezek elsősorban a gyors PowerPC processzorokon nyújtanak megfelelő minőséget.

A DigiBooster Próhoz hasonlítható tudású program még a Symphonie és az Octamed SoundStudio: mindkettő sok-sok csatornán, DSP effektekkel a mai kornak megfelelő minőségű zeneszerkesztői felületet nyújt.

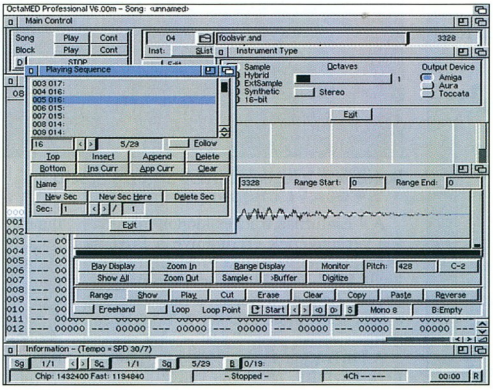

Octamed v6: turbótracker

Nagy Lajos
(louise_ao@yahoo.com)

ACCA COMPUTER

ACCA Computer
1035 Budapest, Kerék u. 6.
Telefon: 06 (1) 453 0153
Fax: 06 (1) 453 0154
http://www.acca.hu
E-mail: info@acca.hu

Acorp PPGA/Abit BH6	13/21.5
333PPGA/366PPGA	15.1/15.2
32/100SD/64/100SD	8.4/17.8
4.3GB/6.4GB/8.4GB HDD	18.9/23.3/24
40xCyber/40xSony	7.9/10.6
S3 4MB/Asus V3400	4.5/29
SB Pro/SB Live OEM	1.8/13
14"monitor/15" Daewoo	24.8/31
Apollo P1200/HP610C	21.9/29.8
33.6K belső/56K belső	7.2/7.5
Mustek szkenner 60000p	12.6
Intio/Advansys SCSI	8.8/15.3
Mini/Midi ATX/Torony ATX	4.5/7/11.4
CD Kodak/Philips/TDK	324/368/372
Floppy Verbatim/TDK	860/848

AKCIÓ!

PII 333 Celeron konfiguráció: 105 000.-

A Compfair kiállítás ideje alatt 5% kedvezményt adunk az árainkból!

Az áraink nettó árak.

Vásárlás hitelre is!
Kérje részletes árlistánkat!

CSEPP TV

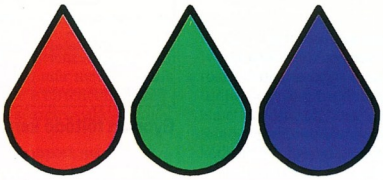

Dél-pesti Műsorszóró Vállalat

Már 150 000 háztartásban látható a VHF 11-es csatornán

Csepel, Pesterzsébet, Soroksár, Halásztelek, Szigetszentmiklós, Budafok, Nagytétény...

Telefon/fax: 420-6950, 420-8827, 420-8906

EC-CO KFT

Acer AUTHORIZED ACER VALUE ADDED RESELLER

TravelMate 512T
C366/32 Modell 4300cdw

- Intel® Celeron™ 366 MHz
- 32 MB SDRAM max. 256 MB
- 4 GB merevlemez
- 24x CD ROM
- 12,1" TFT, 800x600
- Windows® 98

414.000-

AcerPower Se	*AcerPower Sn*
C400MT/32	*PIII450MT/64*
Modell 4000cdw	*Modell 8000cdw*
+ Acer 57j monitor	*+ Acer 77c monitor*
199.900-	**289.900-**
• Intel® Celeron™ 400 MHz • 32 MB SDRAM (PC100) • 4 GB merevlemez • 40x CD ROM • Windows® 98 magyar • egér, klaviatúra • 15" monitor	• Intel® Pentium® III 450 MHz • 64 MB SDRAM (PC100) • 8 GB merevlemez • 40x CD ROM • Windows® 98 magyar • egér, klaviatúra • 17" monitor

EC-CO Kft.
1022 Budapest Fillér utca 44.
Telefon: (1) 224-7010 Telefax: (1) 224-7011
E-mail: ecco@mail.datanet.hu
www.acer.hu/akcio

intel inside pentium III

Az Acer Inc. terméke. Acer és az Acer logó az Acer Inc. bejegyzett védjegye. Az Intel Inside Logó és a Pentium bejegyzett védjegyek. MMX az Intel Corporation védjegye. A Microsoft, a Windows logó és a Windows 95 a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei A fenti árak az áfát nem tartalmazzák. Az ár– és konfigurációváltoztatás jogát fenntartjuk.

Plan the Net
Planet-Share
Share the Planet

proxy / e-mail szerver

- Egyidejű kapcsolódás egyetlen vonallal az Internetre
- Internet-hozzáférési szintek meghatározása
- A felhasználók tevékenységének naplózása
- Cache funkciók
- Kijelölt helyek frissítése megadott időpontban
- Automatikus kapcsolatbontás

Ajánlott végfelhasználói ár*:

59 900 Ft

*áfa nélkül, az árváltoztatás jogának fenntartása mellett

Compfair
A pavilon 311

CryptoLogic Kft.
Tel./fax: 216-3858
Tel.: 215-6440/229
Mobil: (+209) 445-113

SURFCAM 99

Kipróbált CAD-CAM rendszer professzionális megmunkálási stratégiákkal

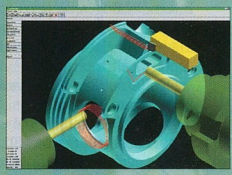

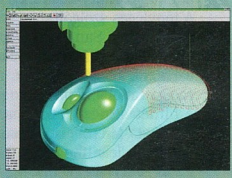

NC programok előállítása huzalszikra forgácsoló berendezések, lézer-, víz-, plazma- és lángvágók, esztergák, 2-5 tengelyű marógépek számára

- gyors marópálya létrehozás több ezer felületnél is
- számtalan megmunkálási mód
- 25 lehetséges bemeneti formátum
- 160 féle posztprocesszor az alapárban
- fejlesztői környezet akár 6 tengelyes gépek postprocesszorainak saját készítéséhez
- fejlett SIRIUS ellenőrző modul
- egyszerű kezelhetőség
- 2-5 nap helyszíni oktatás

KÉSZ®

KÉSZ Kft.
Budapest, Dayka Gábor u 3.
Rubin Business Center
tel.: 1/309-2528, 309-2500
fax: 1/309-2599
zomborcs@kesz.hu

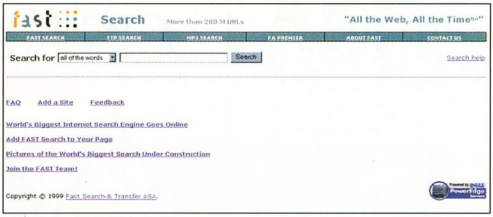

Gyorsan töltődő kereső

AltaVista
FreeAccess

Mint arról előző számunk Internet-böngészőjében beszámoltunk, az AltaVista ingyenes, célzott hirdetésekből szponzorált Internet-szolgáltatást kíván indítani. Ebben nem az első, de valamiben igen. Abban, hogy a szolgáltatás mögött a világ egyik legismertebb site-ja, az AltaVista van. A tényleges szolgáltatást egyébként a San Francisco-i 1stUp.Com nyújtja. Ennek a cégnek az ilyen típusú szolgáltatás a fő profilja. A hirdetések és a tartalom egy AltaVista MicroPortal nevű kis ablakban jelenik meg. Ez az AltaVista szerint a képernyő mindössze öt százalékát takarja. A netezők sokféleképpen fogadhatják a szolgáltatást – csak arra vagyunk kíváncsiak, ha netán milliós nagyságrendben szeretnének az emberek ingyen netezni, akkor vajon bírja-e majd a rendszerük?

Beenz
Zsebpénz

A beenz.com felhasználói virtuális pénzt gyűjthetnek Web-site-ok látogatásával. Most egy – szerintünk – zseniális húzással szövetkeztek az iCanBuy.com-mal (magyarul: énIsTudokVásárolni.com). Az iCanBuy.com eddig is családközpontú helynek számított, ahol elsősorban a tinédzsereket tanították a pénz helyes használatára. Mostantól a szülők zsebpénzt kreálhatnak az előbb említett virtuális pénzből, és ezt a gyerekek nagyon gondosan válogatott helyeken elkölthetik. A beenz régóta létező virtuális pénz: árut, szolgáltatást csak a Weben vehetünk rajta, valódi pénzre nem válthatjuk.

BOL
Ingyen könyvet

Ne rohanjanak a BOL angol site-jára e fényes ajánlat hallatán – ezt már megtette más, és ki is fogyott az ingyenes készlet. De olyan sebességgel, ami minden elképzelést felülmúlt: az ajánlat két órára szólt, és már az első órában tízezer könyv kelt el. Ez alatt az egy óra alatt állandóan harminc- és ötvenezer (!) közötti létszámú látogatótömeg ostromolta a site-ot. Végül negyvenezren regisztrálták magukat – közülük az első húszezer kaphat egy példányt a felajánlott öt könyv közül, a többiek valamilyen vigaszdíjban részesülnek. Az érdekesség kedvéért íme az öt ominózus bestseller: Patricia Cornwell: Point of Origin, Alex Garland: The Tesseract, Nick Leeson: Rogue Trader, Chris Stewart: Driving over Lemons, Shawn Levy: Rack Pack Confidential.

➧ www.uk.bol.com

eBay
Részvényárverés?

A csődbe ment, ezért a tőzsdén már nem eladható Iridium részvényeit kínálta fel valaki az eBay-en árverésre. Igen ám, de nyilvánosan nem lehet részvénnyel kereskedni, csak a tőzsdén vagy magánügyletben. A SEC – az ottani tőzsdefelügyelet – képtelen volt megállapítani, hogy erre az esetre most milyen szabályozás vonatkozik. Az eBay vezetése azonban úgy döntött, nem kockáztat, és kikötötte, hogy részvényekre nem lehet árverést tartani.

FAST
Alltheweb.com

A norvég Fast Search & Transfer (FAST) kutatói már sok-sok évvel ezelőtt megajándékozták a világot egy roppant használható szolgáltatással, az FTPsearch-csel (ez ma már a Lycos része). Most elkészült a Web-keresőjük, amely méltó a dicső őshöz: 200 millió URL-t ismer, és egy keresés ritkán tart egy másodpercig! A site mottója a következő: „az egész Web, állandóan". Vagyis folyamatosan próbálják frissíteni a mögöttes adattömeget. A technológiát szeretnék értékesíteni a portáloknak, hasonlóan legfőbb riválisukhoz, az Inktomihoz. Az Inktomi azonban „csak" 100 millió URL-t tartalmaz.

➧ www.alltheweb.com

Global Crossing
Dél-Amerika

A Global Crossing öt kontinenst érintő gerinchálózatának dél-amerikai részét az Alcatel építi ki, 700 millió dollárért. Az épülő gerincen egyaránt utazik majd hang, adat, videojel és internetes forgalom. A projekt másik fontos résztvevője az argentin IMPSAT, amely a szárazföldi infrastruktúra egy részét biztosítja, 46 millió dollár értékben kapacitást vásárol a Global Crossingtól, és a marketingben is részt vállal. A gerinchálózathoz szükséges berendezéseket a Lucent szállítja.

ICANN
Negyedszer

Az Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) megtartotta negyedik nyilvános találkozóját a Chilei Egyetemen. Az ICANN-t novemberben hozta létre az USA kormánya, hogy az internetes domainnevekkel foglalkozzon. Most a szervezet felvetette, hogy egy ország domainneve – például a .hu – felett a kormánynak kell teljes hatalmat gyakorolnia. Ez Ausztráliában így van, ott a kormány csak megbíz bizonyos cégeket a .au alá való bejegyzéssel, míg például Írországban a .ie domaint egy egyetem működteti. A találkozón megállapodtak abban, hogy a bejegyzést végző szervezetnek harmadik félhez kell fordulnia, ha „rosszhiszeműen" történt a bejegyzés. A tényleges ügymenet még kidolgozásra vár. Egyelőre azonban túl sok a zavaros pont – nagyon hiányzik egy olyan vezető, mint a néhai Jon Postel volt (CHIP, 98/12/42).

➧ www.icann.org

Könnyen...
...autót, pénzt

A nemrégiben nyílt EasyEverything óriás Internet-kávéház máris nyereséges. 420 gépe napi ötezer fizető látogatót vonz. Tulajdonosa, Stelios Haji-Ioannou, aki (nem mellesleg) az EasyJet légitársaságot is birtokolja, most virtuális szolgáltatásokat indít. Az egyikkel autót bérelhetünk a Hálón keresztül – szerintünk ezt EasyRentalnak fogják keresztelni. A másik szolgáltatás pénzügyi jellegű: rábízhatjuk a pénzünket – ennek viszont ismert a neve, vagy EasyMoney-nak, vagy EasyBanknek fogják hívni. Mindkét új szolgáltatáshoz a webes vállalkozások alacsonyabb költségei teremtik meg a kedvező feltételeket.

Linux Online
Eladó?

A Linux Online, amit legtöbben csak linux.org néven ismernek, kapott egy vásárlási ajánlatot. Noha nem ismert, hogy ki akarja megvenni, az napvilágra került, hogy elsősorban hirdetési célokra szeretné hasznosítani a jól ismert site-ot. Michael McLagan, a site tulajdonosa egyelőre nem nyilatkozott, hogy eladja-e a helyet. Mindenesetre a site ötévi működés után tisztes látogatottsággal büszkélkedhet: egymillió látogatója négymillió oldalt hívott le júliusban.

A Linux.com-ról, amely a VA Linux tulajdonában van, átlagosan havi 12 millió, a Red Hat site-járól pedig 1,25 millió oldalt hívtak le.

➧ www.linux.org

Microsoft

XML

A Microsoft XML fejlesztők számára nyitott egy új site-ot. Az MSDN XML Developer Center elsősorban szoftverrel és tanácsokkal látja el az új nyelv iránt érdeklődőket.

➧ http://msdn.microsoft.com/xml/default.asp

CGI-hiba

A Microsoft bugbejelentő oldalának CGI scriptje tetszőleges termékazonosítót is elfogadott, így aztán a vicces kedvű hackerek érdekesnél érdekesebb Microsoft termékeket „mutattak be" a világnak.

Lapunk megjelenésekor valószínűleg már nem működik az URL, de a történelmi hűség kedvéért közzétesszük a bűnös címet.

➧ http://support.microsoft.com/isapi/support/pass.idc?Product=AKARMI

Hotmail bug

Egy svéd site-ra egyik nap valaki feltett egy kedves szolgáltatást. Ha ebbe valaki beírt egy Hotmail azonosítót, akkor az megspórolta neki a jelszó beírásának fáradságát. Magyarán: jelszó nélkül lehetett besétálni bárki Hotmail accountjára, és onnan levelet lehetett küldeni a nevében, a bent lévő leveleket meg lehetett nézni, törölni stb.

Természetesen a Microsoft igyekezett gyorsan befoltozni a hibát, de az egész ingyenes, Web-alapú levelezésre nagyon rossz fényt vetett az eset. Ki tudja, hogy legközelebb hol ismétlődik meg a hiba? Ráadásul az ominózus kódrészlet június hetedike óta keringett hackerkörökben, és csak augusztus utolsó hetében robbant a bomba.

Microsoft, HP

IPP

Az Internet Printing Protocollal a nyomtatók közvetlenül az intranetre/Internetre kerülhetnek. Ez például sok helyütt kiválthatná a faxot. Ha egy üzletember úton van, akkor az irodába is rögvest a nyomtatóra küldheti az anyagát, de ugyanúgy a hotel IPP-képes nyomtatójára is. A protokollt két év alatt fejlesztették ki.

A HP a JetDirect szerverekhez már most is adja, a Microsoft pedig azt tervezi, hogy a Windows 2000-be, 98SE-be, 98-ba és 95-be kerül IPP-támogatás. A Windows 2000 legutolsó bétáiban már van is IPP béta. Érdekes, hogy még a Windows 95 is benne van a listában, de az NT nincs.

Monticello

Csalás az egész

Bezárták a Monticello virtuális egyetemet, amely Thomas Jefferson néven is futott. A site azt hirdette, hogy államilag elismert diplomát ad. Ezzel problémák adódtak: az egyetemet ugyanis senki sem akkreditálta. Mivel a vádlottá minősült Leslie Edwin Snell

lakhelye, üzletének telephelye és a Web-site egyaránt Kansas államban volt, így könnyű volt jogalapot találni a Web-hely leállíttatására.
Ez figyelmeztetés mindenkinek, akinek megtetszik a webes távoktatás: ugyanúgy nyitott szemmel, normális mennyiségű gyanakvással kell eljárnunk, mint amikor másra költjük a pénzünket a Weben. Egy kis – virtuális – utánajárással, olvasgatással sok mindent megtudhatunk.

Novell, Bitsource
Licenc online
A Bitsource cégen keresztül ezentúl online vásárolhatjuk meg a NetWare, a BorderManager és a GroupWise licenceit. Ennek fő előnye természetesen a gyorsaság. Emellett bármikor utánanézhetünk, hogy mire hány licencet vásároltunk, mivel a Bitsource közvetlen összeköttetésben áll a Novell adatbázisával.
Későbbiekben már teljes alkalmazások is kaphatók lesznek, de hogy mikor, azt egyelőre nem tudni.

SBC
eMessage
Az SBC telefontársaság az első jelentős amerikai telefonszolgáltató, amely e-mail szolgáltatást kínál hardverestül: kevesebb, mint 180 dollárért egy eMessage nevű gépet kaphat az előfizető. A gépecske 7×10 colos, felhajtható képernyőjével kézigépre emlékeztet. A havidíj 10 dollár, de ha előre fizetünk, még ennél is kevesebb. A gép gyártója, a CIDCO mint MailStationt árulja ugyanezt a gépet mindössze 99,95 dollárért – ha 99 dollárért egy évre előre befizetnek a szolgáltatásra. Várhatóan az SBC-nél is jelentősen esni fognak az árak a tesztidőszak után. Bár még becsült adatok sem állnak rendelkezésre, valószínű, hogy óriási üzletről van szó. A majdhogynem aprópénzért (legalábbis amerikai viszonyok között) adott gépet még sok PC-vel

A Mailstation

rendelkező felhasználó is meg fogja venni, hogy gyorsan átfuthassa az e-mailjeit.

Tesco
Direkt a közértből
Anglia legnagyobb áruházlánca, a Tesco páros lábbal ugrott a Netre: egyrészt beindította a Tesco Direct szolgáltatást, amivel online lehet lebonyolítani a vásárlást. Másrészt Internet-kávéházakat nyit Anglia-szerte. A kettőt együtt használni kissé lökött ötlet, de mindenkinek ez jutott eszébe: elmegy az ember a közértbe, megrendeli, ami kell, majd vár egy-két napot, amíg megjön az áru...

Vodafone
Betörés
Egy Scott Reid nevű 23 éves férfi betört a Vodafone-hoz, és szétküldött 32 ezer SMS-t (rövid szöveges üzenetet), ami szerint a címzettek nyertek egy Peugeot 106-ost, és a nyeremény átvételéhez egy megadott számon kell jelentkezniük. A megadott szám Reid volt munkahelyéé volt. A cég ezután annyi telefonhívást kapott, hogy a British Telecom három napig kénytelen volt kizárni a bejövő hívásokat. A cég kára mintegy négymillió forintnak megfelelő összeg. Bármelyik szolgáltatóval történt volna ez, felfigyeltünk volna a hírre, de így, hogy a leendő harmadik magyar GSM szolgáltató egyik anyacégének a rendszerét törték fel, különösen érdekes számunkra az ügy.

W4U
Világ proletárjai...
A W4U a World Wide Web Union, azaz a WWW szakszervezet rövidítése. (Érdekességképpen megjegyezzük, hogy a „4U" kiejtése megegyezik a „for you", azaz neked kifejezés e-mailben használt formájával – ez tipikus amerikai ötlet: hét karaktert képesek kettőre rövidíteni, amit aztán rajtuk kívül senki se ért.) Az amerikai szakszervezetek fanyalgással fogadták az ötletet, miszerint van már elég szakszervezet, nem kell a Weben keresztül munkát vállalóknak még egy. Az idő persze úgyis eldönti az új szervezet létjogosultságát. Mindenesetre tény, hogy a távmunkások széles körű sztrájkja jó néhány céget érzékenyen érintene. Egy site-ra azonban elméletileg a munkaadók is benézhetnek – az IBM szakszervezete például nemrégiben kijelentette, hogy a www.ibmunion.com site szakszervezeti gyülésnek számít, ezért az IBM vezetői nem nézhetik meg.
- http://w4u.dhs.org/

Érdekes site-ok és szolgáltatások
Cool It!: hideget a gépnek!
Aki kicsit mélyebben beleásta magát a számítógépszerelés- és -tuningolás tudományába,

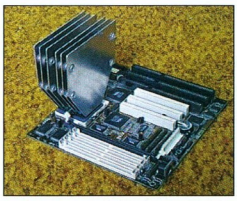

Szűts Gyula „találmánya" a Silent Warrior

az tudja: az összezsúfolt alkatrészek legfőbb ellensége a meleg. Tehát hűteni kell – de hogyan? A választ a Cool It! nevű Web-helyen tudhatjuk meg, ahol az egyszerűtől a legfurfangosabb megoldásokig szinte mindennel találkozhatunk. A lapon a látogatók egyéni ötletekkel rukkolhatnak elő, és mint látható, nem szűkölködnek ezekben. Képünkön a Szűts Gyula által bemutatott Silent Warrior fantázianevű, félelmetes méretű hűtőtorony látható, amely azonban nem a jó hűtés, hanem a csendesebb számítógép reményében készült. Azért jobban belegondolva a hűtőteljesítménye sem lehet utolsó...
- www.extra.hu/cool-it/index1.html
- www.nexus.hu/szutsgyula

HVG Online: túlélőkészlet
A HVG Online Terminál nevű szolgáltatása egy olyan oldalt tár elénk, ahol gyakorlatilag minden információt megszerezhetünk anélkül, hogy különböző helyekre kellene elmászkálnunk virtuálisan vagy a valóságban. A Terminál más szolgáltatók adatait egyesíti, így elég egyetlen oldalra eljutnunk ahhoz, hogy megtudjuk a valutaárfolyamokat, moziműsort böngésszünk, szótárat lapozgassunk, megnézzük az időjárás-jelentést, útitervet készítsünk – például a Malév és a MÁV menetrendjével –, vagy éppen mértékegységet váltsunk.
- www.hvg.hu/cgi/upfrm/upfrm.cgi?id=&main=/new/terminal/index.htm

STATiszta: forgalomadatok magyarul
Ezt az ingyenes szolgáltatást egy kedves Olvasónk, Portik Imre ajánlotta figyelmünkbe. A forgalomszámlálás lehetőségét jó néhány külföldi Web-site nyújtja, azonban itt magyar nyelven tudjuk ellenőrizni internetes oldalaink forgalmát.
A STATiszta számolni tudja a találatokat, és külföldi társaihoz hasonlóan tiltható a számlálópörgetés (többszöri ismételt találat ugyanarról az IP-címről). Ezzel tulajdonképpen az

egyedi (unique) látogatók számát is megtudhatjuk. A site emlékszik a különböző napok, hetek forgalmára, és ebből a statisztikából akár grafikont is rajzol felhasználójának.
stat.dev3.com

Merre jár a pénz?
A kérdés persze angolul (Where's George?, azaz George Washington) és dollárban értendő, Magyarországon ugyanis (még) nincs ilyen szolgáltatás. Ezt a kérdést az Internet nélkül nem nagyon lehetne megválaszolni, pedig a probléma egyszerűnek látszik: jegyezzük föl, hogy milyen sorozatszámú bankjegyek tűnnek fel a környezetünkben. Amennyiben ezt sok embertársunk megteszi, már van rá esély, hogy időnként más listájában is föltűnjenek az általunk bejegyzett bankjegyek. Nos, a Where's George? (Hol van George?) nevű site éppen ezt a feladatot célozza meg, hiszen a látogatóknak nincs más feladatuk, mint beírni a rajtuk keresztüláramló bankjegyek sorozatszámát és földrajzi helyüket. Az útvonalat már a számítógép mutatja.
www.wheresgeorge.com

Megették a kábelt
Hát igen, sajnálatos balesetek előfordulnak. A Canterbury melletti Howletts Zoo-ban felállították már a kamerákat, amelyek a Webre közvetítenek az állatok életét, de a szolgáltatás sajnos nem tudott beindulni. Az állatok – különösen a csimpánzok – ugyanis előszeretettel tépik szét a vezetékeket.

Giczy Gergő – Négyesi Károly

Hálózatok analitikusa

Eddig kizárólag grafikai programjairól ismertük a texasi Micrografx céget, ám ezúttal teljesen más területre merészkedtek a vállalat fejlesztői.

A Micrografx NetworkCharter Pro azoknak az informatikai szakembereknek készült, akiknek az a feladata, hogy mindent tudjanak a rájuk bízott hálózatról és az abban megtalálható eszközökről. Ha valakinek kézben és fejben kell (kellene) tartania csak egy tucatnyi gép összes adatát, a gép hardverösszetevőitől kezdve a gépek IP címén át a rajtuk megtalálható programokig, az pontosan tudja, hogy ez szinte lehetetlen egy erre szakosodott program nélkül. Pláne, ha a hálózatban nem 10-15, hanem 100-150 vagy még több gép található.

Ha röviden kéne leírnom, hogy mi a NetworkCharter Pro, akkor azt mondanám, hogy egy objektumorientált adatbázis-kezelővel és jelentéskészítővel felvértezett (diagram)rajzoló program, amely kiválóan alkalmas hálózatok tervezésére és dokumentálására, legyen az a hálózat LAN (Local Area Network), MAN (Metropolitan Area Network) vagy WAN (Wide-Area Network).

Ha nem is a szokásos értelemben, a NetworkCharter Pro is egyfajta 3D-s program, ám a 3D ez esetben Discover (felfedezés), Design (tervezés) és Document (dokumentálás).

A felfedezés

A NetworkCharter Pro egyik, ha nem a legfontosabb funkciója, hogy „rázavarva" egy IP- vagy IPX-alapú hálózatra, felismeri az abban megtalálható alhálózatokat, szervereket, munkaállomásokat, routereket és más hálózati elemeket. Amennyiben az adott hálózat használ SNMP-t (Simple Network Management Protocol), akkor azonosítja az egyes eszközök hálózati nevét is, amelyekhez hozzáfűzi a több mint tízezer komponensből álló könyvtárból előkeresett jellemzőket.

A tervezés

De nemcsak a „digitális csőgörénnyel" készíthetjük el hálózatunk térképét, hanem saját magunk is megtehetjük ezt, a NetworkCharter Pro rajzolófunkcióit használva. (Nem hiába készít a cég több mint egy évtizede grafikai programokat.) Ez esetben ráadásul a gépeknek nem csak a logikai, hanem a tényleges fizikai helyzetét is meghatározhatjuk. Megrajzolhatjuk az egyes épületek, emeletek alaprajzát, azokban bejelölhetjük a számítógépek, nyomtatók, csatlakozók, kapcsolók stb. helyét. Az egyes elemekhez hozzárendelhetjük – a hálózat szempontjából – fontos jellemzőiket.

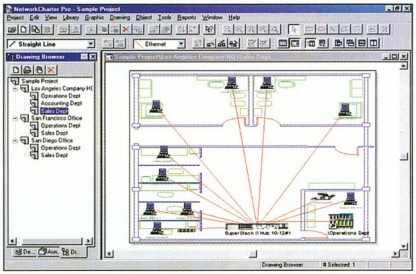

Nem árt, ha azt is tudjuk, hogy hol vannak a számítógépek

A különböző objektumokhoz 30–50 attribútum tartozhat. Megadható a kábelek hossza, a hálózati komponensek IP-, IPX- vagy MAC-címe, a felhasználó neve, azonosítója, az eszközök előállítójának, szállítójának neve, címe, telefonszáma stb. Így ha meghibásodik egy számítógép, akkor a NetworkCharter Pro segítségével valóban másodpercek alatt kideríthető, hogy kit kell felhívni.

Az egyes rajzelemekhez belső linkeket rendelhetünk, így elkészíthetjük egy több telephellyel rendelkező cég teljes hálózatának hierarchikus diagramját.

A dokumentálás

Akár felfedeztettük, akár megrajzoltuk, előállt egy hálózati diagram és egy ehhez kapcsolódó adatbázis, amelyben megtalálható az összes komponens minden fontos adata. A NetworkCharter Próban lévő adatbáziskezelőnek köszönhetően ezek után már nem gond olyan kérdések megválaszolása, hogy hol található az a számítógép, amelyet a Szabadrabló Kft. szállított, a legújabb NeTPro 3500-as hálózati kártya van benne, és telepítettük rá a BestWarez 3.0-t.

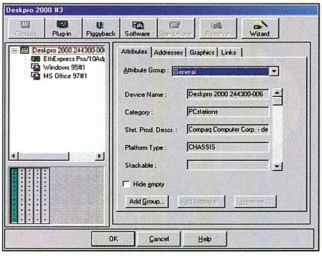

Amit a munkaállomásról tudni érdemes

De ami a legnagyobb probléma szokott lenni, egy korrekt, aktuális leltár elkészítésében is nagy segítségünkre lehet a NetworkCharter Pro. Az általa készített jelentésekből megtudhatjuk, hogy a gépparkunk milyen gépekből áll, azok milyen komponenseket tartalmaznak, és mindez mennyibe került. A rendszergazdáknak nagyon hasznos lehet egy olyan lista is, amelyről kiderül, hogy mely IP-címeket osztották kj, és melyek szabadok még.

Miként az összes hasonló esetben, mindez csak akkor fogja a valós adatokat mutatni, ha az adatbázisunk naprakész, ha nem havonta, félévente próbáljuk meg összhangba hozni a valósággal.

A cikkben végig a NetworkCharter Próra hivatkoztam, de a programnak van egy „kis testvére" NetworkCharter néven. A kisebbik változat mindössze 150 hálózati csomópontot tud kezelni a Pro 1024-ével szemben, nem tud Y2K-kompatibilitási jelentést készíteni, csak Network Layout varázslója van, míg a Próban találunk még Network Design, Device Selection és Device Configuration varázslót is. A kis testvér könyvtára nem tízezer, hanem csak ötezer eszközt tartalmaz, ráadásul elő sem fizethetünk a frissítésére. A NetworkCharter ára áfa nélkül 113 500 Ft, a Pro változaté 323 650 Ft.

Weisz Tamás

Számalk Disztribúció
☎ 203-0306

Accton CheetaHub Xpower-3024C

Tízszer nagyobb

Bár az Accton nevét Magyarországon kevesen ismerik, megbízható és kedvező árú hálózati eszközöket gyárt.

A cég Tajvan egyik vezető gyártója a hálózati eszközök piacán, de hazánkban csak az elmúlt fél évben kezdték el forgalmazni termékeit. (Azok számára, akik valamivel többet szeretnének tudni a cégről, elmondjuk, hogy az amerikai Standard Microsystems Corporationnel közösen hozták létre az SMC Networks nevű céget.) Az Accton termékeit főleg a kisvállalatoknak szánja, akik számára fontos a megbízhatóság, de nem szeretnének pusztán a márkanévért többet fizetni.

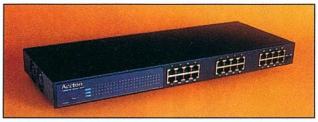

Xpower-3024C: jó minőség, kedvező ár

A tesztelésre kapott CheetaHub Xpower-3024C egy kétsebességű (10 és 100 Mbit/s-os UTP-s kábelezésű hálózatban is használható), 24 portos hub. A gyártó kisvállalatoknak és nagy sávszélesség-igényű munkacsoportoknak ajánlja. Ennek fő oka, hogy szemben az egyszerűbb termékekkel, amelyek tipikusan 110 Mbit/s sávszélességet kínálnak összesen, az Xpower-3024C 1,2 Gbit/s-os teljes sávszélességet ad.

Ezzel a több mint tízszeres növekedéssel mi is szembesültünk, ugyanis miután csatlakoztattuk irodai hálózatunkra, rögvest gyorsabbak lettek a hozzá kapcsolt számítógépeken a hálózati műveletek.

Mint később megtudtuk, e gyorsulásnak a másik oka az, hogy az adó-vevő párok között a hub dedikált kapcsolatot alakít ki.

Ezeknek az egymástól független kapcsolatoknak köszönhetően az időlegesen létrejövő szegmensek nem zavarják egymás adatforgalmát, így az esetek jó részében megszüntethetők a korábban esetleg létező szűk keresztmetszetek, és jobbá tehető a hálózati terhelés elosztása. (Ez utóbbi tulajdonság egy kapcsolóhoz teszi hasonlatossá a 3024C-t.)

A hubot egyszerű telepíteni, és ahogy ebben a kategóriában megszokott, beépített tápegységgel bír. A használat során az egyes portok forgalmazási állapotát, sebességét jelző LED-ek sokat segíthetnek a rendszergazdának, aki egyetlen pillantással felmérheti a készülék állapotát.

Az Xpower-3024C ajánlott végfelhasználói ára áfa nélkül körülbelül 140 ezer forint, a garancia 1 év.

Fazakas László

HRP ☎ 452-4630

A raktárkészlet erejéig

Fujitsu desktop- C400, 64MB RAM, W98, 4.3GB HDD, Y2K kompatibilis , MS Word Hu + **Fujitsu 15" monitor**

219.600,- Ft (+ÁFA)

Fujitsu notebook B110 - P233MMX; 32MB SDRAM; W98; 3,2GB HDD; Y2K; MS Word Hu; 8,4 TFT

420.600,- Ft (+ÁFA)

Honlap: www.serco.hu

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI BEMUTATÓTEREM:
1066 Budapest, O utca 46. Telefon: (1) 311-2266

HÁZIMOZI ÉS DVD BEMUTATÓTEREM:
1085 Budapest, Üllői út 2-4. Telefon: (1) 485-0140

SERCO ALAPÍTVA 1983.

Ugorjon egy nagyot!

A Mattel a Pro/ENGINEER szoftverrel készítette a Tigris játék 3D-s modelljét, és az ugrálást biztosító mechanizmust.

Ugorja át a közbenső szinteket! Ismerkedjen meg a piacvezető 3D-s Pro/ENGINEER CAD/CAM/CAE rendszer új generációjával a

FOCUS '99
CAD/CAM Szakmai Napon

Időpont: 1999. október 5.
Helyszín: Hotel Helia, 1133 Budapest, Kárpát u. 62-64.

Pro/DESKTOP 2000*i*
...a legbarátságosabb átmenet 2D-ből 3D-be

Pro/ENGINEER 2000*i*
...csúcskategória, viselkedés alapú termékfejlesztés

UNITIS
INTELLIGENT SOLUTIONS

UNITIS Rendszerház Rt.
2040 Budaörs, Ebner köz 4.
Tel.: 23/50-50-50, Fax: 23/50-50-71
E-mail: cad-info@unitis.hu
Honlap: www.unitis.hu

20.000 Ft értékű Pro/DESKTOP 2000*i* oktatás díjmentesen tervező és gyártó cégek számára!
Kérje részletes programismertetőnket, és a díjmentes oktatás feltételeit!

GigabitEthernet, ATM,
FastEthernet switchek,
routerek a 3Com kiemelt
megoldás szállítójától (ASP)!
Hálózati szerverek,
PC szintű management és címtár
a Novell Business Expert-től!
e-Business megoldások
a Lotus Premier Partnertől.

Tudás, technológia, tapasztalat

ComNETWORX RT.

1148 Budapest, Fogarasi út 10-14.
Tel.: (1) 467 0117, 467 2840 Fax: (1) 363 3659
e-mail: office@networx.hu

SunRay terminálok

A decentralizált PC-s hálózatok adminisztrációs költségeinek csökkentésére kiváló eszközök a hálózati számítógépek (NC-k). A Sun az operációs rendszert hálózatról töltő NC-n túllépő, gyakorlatilag lokális szoftver nélkül üzemelő hálózati terminált mutatott be.

A már ismert JavaStationök mellé a Sun olyan megoldást keresett, amely minimális lokális szoftvert tartalmaz. A JavaStationt kiegészítő fejlesztés eredménye a SunRay, amely saját processzorán egyáltalán nem futtat felhasználói programokat, és így lényegesen megbízhatóbb lehet „kövérebb" társainál. A megoldás meglepően egyszerű: a szerveroldalon rajzolt grafikus felületet gyors hálózaton továbbítva, a klienseknek csupán a grafikus megjelenítést kell megoldaniuk, valamint a beviteli eszközöket kezelniük. Mivel egy ilyen rendszerben a hálózatot leszámítva egy ponton, a szerverben növekedett az erőforrásigény, hosszú távon lényegesen csökkenthető a rendszer üzemeltetési költsége.

Kis túlzással kijelenthetjük, hogy a SunRay terminálok gyakorlatilag félbevágott videokártyáknak felelnek meg. A legtöbb hálózati számítógép kliens-szerver felépítésével ellentétben a SunRayek egyáltalán nem végeznek lokális számításokat. A SunRay kliensek csupán az illetékes SunRay szerverhez kapcsolódva üzemelnek, ahol a szerver biztosítja a grafikus felületet, a terminálok pedig csak megjelenítik az előkészített képeket. Mivel a SunRay egységek 2D-gyorsító grafikus kártyával rendelkeznek, a hálózati forgalom viszonylag csekély marad, ha a futtatott alkalmazások nem használnak sok grafikát. (Gyakorlati tapasztalat, hogy egyébként kiválóan működő SunRayek is lelassulnak egy-egy animált GIF képtől vagy lejátszott videofelvételtől, amelyek bevallottan a legjobban terhelik a SunRay hálózatot.)

Mivel a teljes feldolgozás a szerveren történik, a SunRay szabadon használható az X Window kiegészítések bármelyikével a kliensek módosítása és átkonfigurálása nélkül. (A Citrix által kifejlesztett technikákkal megoldható, hogy SunRay kliensek csatlakozzanak Windows NT-s szerverekre.) A szerveroldali feldolgozás hátránya, hogy az összes, egyidejűleg aktív felhasználói állapot tárolásához elegendő virtuális memória szükséges a szerverben. Mivel a SunRay kliensek programjai egy gépen futnak, a különböző felhasználók által futtatott programok megoszthatják erőforrásaikat, így az egy felhasználóra jutó memóriaigény csekélynek mondható. (Néhány tucat felhasználónál már csak mintegy 32 Mbyte/felhasználó, ami RISC processzorokon rendkívül kedvezőnek mondható, és messze elmarad például a Windows NT memóriaigényétől is.)

SunRay terminál: elegáns megoldás a központi rendszerfelügyeletre

A SunRay egységek processzora a videokártya vezérlésén kívül gyakorlatilag csak a TCP/IP forgalmat és a beviteli eszközöket felügyeli. A 100 MHz-es SPARC processzorhoz egy legfeljebb 1280×1024 képpont felbontású, 24 bites videovezérlő csatlakozik, ami átlagos munkaállomás-képméretnek felel meg. A SunRay terminálok USB-s egérrel és billentyűzettel, PC-s monitorhoz illeszthető VGA kimenettel és audio/video csatlakozókkal rendelkeznek. A hálózati terminálokhoz hasonlóan az egységek körülbelül könyv nagyságúak, és pillanatok alatt lecserélhetők.

X terminálától a kártyaolvasóig

A SunRay egységek előnye: hogy a hagyományos X terminálok és a különleges biztonságot célzó beléptetőrendszerek tulajdonságai ötvözhetők bennük. Minden SunRay terminál tartozéka egy kártyaolvasó, amely a telefonkártyákhoz hasonló intelligens kártyák sorozatszámát képes azonosítani. A kártyaolvasóval a hagyományos, felhasználói jelszó ellenőrzésén kívül a beléptetés kiegészíthető kártyás azonosítással (felhasználó köthető a felismert kártyákhoz). A maximális biztonságú SunRay konfigurációkban a terminálok csak kártyával használhatók, és csak egy listán felsorolt kártyák használhatók azonosításra. Az ilyen rendszerekben a felhasználók azonosításához nincs is szükség beléptetésre, így a kártya behelyezése után a képernyő és az alkalmazások visszaállnak abba az állapotba, ahogyan azt a felhasználó utoljára hagyta. Ez tetszőleges, a szerveren engedélyezett SunRayen is történhetett. Ilyen esetben az újonnan használt terminál átveszi az utoljára használt állomás összes beállítását, így a felhasználók szabadon mozoghatnak a SunRayek között.

Az alapvető „X terminál" és a kártyás beléptetés között a SunRay szabadon konfigurálható. A két véglet közti átmenet például az önregisztráló kártyás megoldás, amikor a beléptetéshez kártya szükséges, de az ismeretlen kártyák felhasználóit nem kell előre felvenni. Ebben az esetben is kártyatulajdonosokra korlátozott a terminálokat használók köre, de nem kell előre adminisztrálni a lehetséges felhasználókat. A beléptetési eljárások a SunRay szerver Webfelületén konfigurálhatók, ám tapasztaltabb Unix-felhasználók a harmadik beállítás után valószínűleg a parancssori felületet részesítik előnyben.

Jó tulajdonságok

Egy SunRay terminálokkal ellátott hálózat első ránézésre nem olcsóbb, mint bármilyen más, hasonló képességű megoldás. A vállalati rendszerek üzemeltetésének ismert tényе, hogy egy rendszer teljes működtetési költségének (TCO, Total Cost of Ownership) a beszerezési ár csupán tizenöt-ötven százaléka (az alkalmazások jellegétől és a hasznos élettartamtól függően). A hálózati számítógé-

peknél az adminisztráció központosított, és akár távolról is végezhető, így az üzemeltetési költség alacsonyabb a PC-alapú rendszerekénél. A valódi hálózati számítógépek esetében (például az IBM NetStation, a Sun JavaStation vagy SunRay rendszereinél) a terminálok szinte teljesen cserereszabatosak, legfeljebb hálózati kártyáik Ethernet-címét kell nyilvántartani. SunRayek esetében még ez is elkerülhető.

Megjegyzendő, hogy Magyarországon a szolgáltatások és a számítástechnikai infrastruktúra eltérő árarányai miatt a nagy cégek TCO-elemzései nem vehetők át automatikusan.

A magyar piacon jellemző, viszonylag alacsony szolgáltatási árak miatt a TCO általában kevesebb. Ennek megfelelően a hálózati számítógépes rendszerek megtérülési ideje Magyarországon hosszabb, mint Nyugat-Európában vagy az Egyesült Államokban.

Az alacsony karbantartási igényen kívül nagy előny a SunRay állapotok (sessionök) hordozhatósága. Olyan munkahelyeken, ahol a személyes használatra szolgáló számítógépek közel azonosak (például irodák vagy ügyfélszolgálatok), nagyon kényelmes lehet egy kártyával hordozható „virtuális számítógép". Ilyen megoldásoknál az ügyfelek egyetlen kártyát maguknál hordva bármelyik terminálnál saját beállításaikat hozhatják elő, a szokásos bejelentkezési procedúra teljes mellőzésével. A SunRay szerver a kártyához köti a felhasználó képernyőjének állapotát, és azt mindig azon a terminálon jeleníti meg, amelyik éppen az adott felhasználó kártyáját tartalmazza.

Amire nem alkalmas

A SunRay terminálok természetesen nem alkalmazhatók minden környezetben, mivel üzemeltetésükhöz állandó, gyors hálózati kapcsolatra van szükség. A SunRay egységek az NC-kre általában jellemző korlátozásoknál is jobban korlátozottak, hiszen hálózati kapcsolat nélkül használhatatlanokká válnak.

A Sun JavaStationjeivel ellentétben, ahol a terminálok üzembe helyezésekor lép fel a legnagyobb terhelés, a SunRay egységek folytonos hálózati forgalmat okoznak. Ennek megfelelően a SunRay terminálok csak ott használhatók hatékonyan, ahol megfelelő sávszélesség áll rendelkezésre, és nagyon ritkák a hálózati meghibásodások. (Egy SunRay intenzív használat mellett körülbelül 1 Mbit/s sávszélességet igényel.) További feltétel, hogy az általánosan használt hálózaton kívül létezzen egy kizárólag SunRay forgalomra lefoglalt, célszerűen Fast Ethernet hálózat.

Mivel a SunRayek szempontjából legrosszabb képernyőtartalom a gyorsan változó, 2D-gyorsítóval nem segíthető grafika, az egységek gyakorlatilag nem alkalmasak CAD alkalmazások futtatására. Hasonlóan kiesnek a videoátviteli alkalmazások, mivel viszonylag kevés kliens is elfogyaszthatja akár egy Fast Ethernet szegmens teljes sávszélességét. Néhány terminál azonban még megfelelő minőségben alkalmas videotelefonálásra.

Dr. Visegrády Tamás

intel inside
pentium II

Dell szerverek
az
SMP - től

POWEREDGE® 2300
POWEREDGE® 6300

Tel.: 350-0464
E-mail: dell@smp.hu

Kodak digital science

DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA

Nikon

DIT DIGITALTECHNIKA

Digitális fényképezőgépek, PC kamera, film/dia scanner, lapscanner, nyomtató, memóriakártya, kártyaolvasó, PCMCIA adapter, akkumulátortöltő, akkumulátor, fotópapírok tintasugaras nyomtatókhoz.

RECOGNITA - KARAKTERFELISMERÉS

recognita a Captio Company

info RECOGNITA INFORMÁCIÓS KÖZPONT

KARAKTERFELISMERŐ SZOFTVER NAGYKERESKEDELEM

TANÁCSADÁS, BEMUTATÁS, OKTATÁS, REGISZTRÁCIÓ, ÉRTÉKESÍTÉS

CÍMKENYOMTATÓK, FELIRATKÉSZÍTÉS

P-touch®

6/9/12/18/24/36 mm széles,

laminált, vízálló, öntapadó szalagok,

brother

önállóan és számítógéppel használható típusok

ÚJDONSÁGOK, KEDVEZMÉNYEK A COMPFAIR 309. STANDON

Nagyfelbontású fényképezőgépek GPS koordináták a fényképen ...

Nagy- és kiskereskedelem.
Budapest, 1149 Egressy út 5. T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Mónus I. u. 19. T./f.: 96/414-411, Fax: 517-501

A CHIP-tipp által ajánlott számítógépeink nem csak a kíváló minőség, de a reális ár miatt is közkedveltek. Ma már részletre is kaphatók, 20% önrésztől, 6-18 hóra, kedvező kamattal

Egy példa 6-, ill. 12 hó futamidővel:

Futamidő:	6 hónap	12 hónap
Vételár:	62 500	62 500
Saját erő:	12 500	12 500
Kölcsön:	50 000	50 000
Havi részlet:	8 951	4 752
Össz. kamat:	7,40%	14%

Kezelési költség és hitelbírálati díj nincs!

Mivel a hirdetés megjelenéséig majd' egy hónap telik el, ezért árakat még nem tudunk adni. De többszáz elégedett partnerünk szerint érdeklődni érdemes!

Számla+raktár programok, havi 1.000Ft-tól!

"A Computer" üzletek:
1078 István u. 41. T: 478-0060 ÚJ !
1062 Aradi u. 22. T: 269-4093
2890 Tata, Váralja u.4. T: 34/481-481
Az árak ÁFA nélkül értendők.

CADKEY 98

A legjobb választás a mindennapok gépészeti tervezéséhez

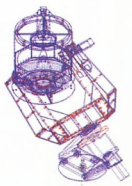

- fejlett testmodellezési technológia
- változó sugárral történő lekerekítés, logikai műveletek
- új ACIS drótváz-testmodell konverter
- teljeskörű együttműködés más CAD/CAM/CAE rendszerekkel
- DXF/DWG írás-olvasás AutoCAD 14-ig
- fotorealisztikus ray-tracer renderelő
- gazdag szimbólum könyvtár
- 2D rajz-3D modell asszociativitás
- hatékony kiegészítő modulokkal bővíthető (FastSURF, DRAFTPAK, CADKEY Design Suite)

KÉSZ®

KÉSZ Kft.

Budapest, Dayka Gábor u 3.
Rubin Business Center
tel.: 1/309-2528, 309-2500
fax: 1/309-2599
zomborcs@kesz.hu

Tektronix®

Phaser 840

DESIGNER EDITION

Színes szilárdtintás nyomtató

Ingyenes fekete tintával!

Adobe PostScript 3, 10/100 Baset hálózati kártya, 10 színes oldal/perc motorsebesség, 128 MB memória, valódi 1200x600 dpi felbontás, 133 MHz RISC processzor

FOLDER TRADE Kft.

1132 Budapest, Victor H. u. 18-22.
Tel.: 349-0140, 349-7139 Fax: 239-3254
e-mail: folder@foldertrade.hu
honlap: www.foldertrade.hu

Dynamic 2001

Dynamic 2001 Számítástechnikai Üzlethálózat Kis- és Nagykereskedés

1134 Budapest
Kassák L. u. 74.
Tel./fax: 350-7698

Gyöngyös	37/313-489
Salgótarján	32/422-447
Ózd	48/570-116
Cegléd	53/321-390
Eger	36/410-009
Jászberény	57/405-077
Szeged	62/458-750
Kecskemét	76/417-920
Miskolc	46/322-538

Viszonteladók és partnerek jelentkezését várjuk!

Csevegjünk online!

Az Internet nem más, mint a kapcsolatnak egy újfajta módja. A régi kapcsolatokat újjáalakíthatjuk, újraértelmezhetjük általa.

Jelen cikkünkben csak utalást teszünk az információval, a tudással, a különböző árucikkekkel való kapcsolatra. Mindezek fontosak, de a most következő oldalakon a többi emberrel való kapcsolattartásról olvashatnak.

Mivel a legtöbb felhasználó ma még telefonvonalon keresztül, modemmel internetezik, ezért egymással leginkább leírt, begépelt szöveg útján érintkezünk. Természetesen használhatjuk a Netet a telefonhoz hasonló módon is, hiszen hangkártya szinte minden gépben van, sőt a Net2Phone (www.net2phone.com) segítségével bárkit felhívhatunk a világban, akinek telefonja van. Akár a videotelefont is megvalósíthatjuk, az ehhez szükséges plusz kamera ára sem túl magas. Ám aki próbálta, tudja: modemen ezek használhatatlanok.

Térjünk tehát rá a fő témánkra: a „szövegelésre". A legismertebb ezek közül az e-mail. Minden kétséget kizáróan ez a legelterjedtebb használati módja az Internetnek, azonban messze nem hasonlít egy beszélgetésre, pusztán a levél kézbesítése gyorsult fel nagyon, de még így is akár több percbe, néha órákba is telhet egy levél megérkezése. Senki és semmi nem garantálja, hogy egy adott címre egymás után feladott leveleink ugyanabban a sorrendben érkeznek meg a címzettnek. Kétségtelen előnye viszont, hogy biztosan (e cikk keretein belül legalábbis nevezhetjük biztosnak) megérkezik, attól függetlenül, hogy a címzett éppen becsatlakozott állapotban leledzik vagy sem.

A beszélgetőprogramok merőben mások. Lényegük az, hogy amit leírunk, az nemcsak a mi képernyőnkön jelenik meg, hanem néhány (tíz) másodpercen belül másokén is. A beszélgetési lehetőségeknek most egy meglehetősen mesterkélt osztályozását adjuk aszerint, hogy a kliens külön program vagy egy böngésző keretein belül fut. Az első típusba sorolható tipikus képviselői az IRC, az ICQ, az AIM és a PowWow. A másodikból viszont annyi van, hogy felsorolni sem lehet. Szinte minden valamirevaló portál site üzemeltet úgynevezett csevegőszobákat (chat room), de ezeken kívül is sok helyütt találhatunk ilyeneket. Ezekre kicsit később kerítünk sort.

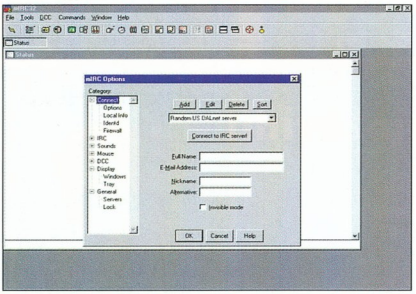

A windowsos mIRC beállításai

IRC: sokan egy szobában

Az IRC-vel kezdjük, hiszen ez a legrégibb olyan program, amivel már sok ember beszélgethetett. Ez a tulajdonsága inkább hátrányos a mai Internet világában.

Bár felhasználói tábora valószínűleg nagyon nagy, de rendkívül szétteredezett és esetleges. Központi szervere, nyilvántartása egyáltalán nincs. Ehelyett IRC szerverekből álló hálózatokon alapul a működése. Így nagyon nehéz megtalálni egy ismerősünket, mert csak az éppen általunk elért szerverekre kapcsolódó felhasználókat látjuk. Persze igyekeznek az emberek az ismerőseik kedvéért olyan becenevet (nick) választani, amit feltehetően más nem használ. Így olyan nevek keletkeznek, amelyek meglehetősen furán hangzanak, különösen amikor egy sokat IRC-ző emberre ráragad ez a név, és a köznapi életben is elkezdik így szólítani. Az IRC-t igazából nem is egy-egy emberrel való beszélgetésre szánták, sokkal inkább már létező közösségekhez lehet csapódni, új ismerősöket találni általa.

Az IRC-t hazánkban is régóta használják, '93-ban mi már nyüzsgő életet találtunk. Ez a társaság ma is nagyon aktív: ha egy linuxos kérdésünkre szeretnénk gyors választ, akkor a #linux csatornán segítenek, a #magyar-on pedig nevéhez méltóan rengeteg magyar van, és mindenféléről lehet beszélgetni. A kettőskereszt jelek az IRC-n egy-egy csatornát jelölnek. Egy csatorna egyszerűen egy szoba IRC-s megfelelője, ahol az egybegyűlt emberek „hallják" egymást.

Lehetőségünk nyílik arra is, hogy valakinek a fülébe súgjunk egy üzenetet. Ha több üzenetet is szeretnénk küldeni neki, akkor a két kliens közvetlenül összekapcsolódhat (Direct Client Connection, DCC). Ez másra is jó: ilyen módon file-okat is átküldhetünk.

Miután megkíséreltük elmesélni, hogy milyen az IRC világa, vessük bele magunkat! Windows 9x alatt a legnépszerűbb program ma a mIRC, elsősorban azért, mert vetélytársait már hosszú ideje (legalább egy éve) nem fejlesztik. Azért a régebbi programokat is érdemes kipróbálni, hátha megtetszik valamelyik.

IRCferret buherálás

Ehhez Regedit kell. A HKEY_CURRENT_USER\Software\FerretSoft\NetFerret\CurrentVersion\IRC alatt tárolja a program a beállításokat. Ezt először mentsük le, utána kezdjük mészárolni. Valamelyik hálózat listájába bepillantva láthatjuk, hogy hexadecimálisan, nullterminált stringekként tárolja a szerverek nevét, a legvégén egy extra nullával. Nem kell megijedni, hexával alig lesz dolgunk, lehet szövegesen beírni a kívánt szervert, csak a 00-t kell számmal beírni.

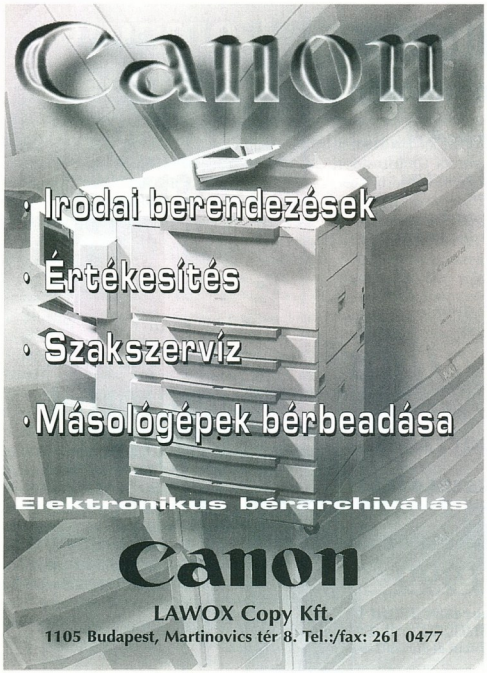

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

MS Office 2000 angol és magyar Std./ upgr.	**120.000/73.000**
MS Office 2000 angol Prof./ upgr.	**144.000/84.000**
MS Office 2000 angol Premium/ upgr.	**192.000/110.000**
Sygate 3.x 3/6/10/25/Unlim. user	**24.000/48.000/60.000/92.000/120.000**
Pkzip 2.5 Command line Win9x / NT	**12.000**
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájlnév, 2000. év komp.)	**17.000**
MS Frontpage 2000/ upgr.	**36.000/14.000**
Far 1.62 / RAR 2.50 WinRAR-ral együtt/ ARJ 2.6x	10.000 / 10.000 / 16.000
Winzip 7.0 / WinARJ 32 vagy WinARJ 98	15.000/20.000
LINUX: S.uS.e 6.1 **/ RedHat 6.0 /** Caldera / Debian	16.000/**21.000**/17.000/18.000
Adobe Acrobat 4.0 / upgr.	99.000/45.000
Adobe Photoshop 5.0 / upgr. (magyar / angol)	219.000/78.000
PageMaker 6.5.2 Plus / Upg.	180.000 / 54.000
Windows Commander 4.0 16/32bit regisztráció (magyarul is)	**11.000**
Winfax Pro 9.0 (hálózatos üzemben is!!!) / upgr.	33.000 / 16.000
QuarkXPress 3.32 Passport / 4.0 PC / Helyes-e for Quark	**199.000 / 266.000** / 60.000
Illustrator 8.0 / upgrade / **Painter 5.5 Web Edition**	170.000 / 59.000 / **128.000**
Adobe Graphic Studio (PhotoShop 5, Illustrator 8, Pagemaker 6.5)	386.000
Norton Antivirus 2000 angol / upgr. / 5.0 magyar	**13.000 / 7.000 / 20.000**
Visio 5.0 Standard / 5.0 Professional / 5.0 Technical	69.600 / 136.000 / 136.000
Partition Magic 4.0	28.000
Procomm Plus32 v4.7 W95/NT / Reachout Enterprise Ed. DOS…NT	51.000 / 58.000
System Commander 4.0 W95/NT Deluxe / Spec. Ed98	28.000/17.000
Multikey 3.5 DOS,Win, W95, W98 (szabadon definiálható billentyűzet) / upg. 4.000 / 2.000	
Diskeeper NT4 Server / Upg. / Workstation / Upg.	89.800 / 39.800 / 21.000 / 12.000
MultiEdit 8.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	48.000/44.000
MathCAD 8.0 Plus / upgr.	182.000/72.000
Autocad 2000 / Autocad LT 98	598.000/120.000
Microsoft Resource Kit könyvek:	
MS Win98 / Office 2000 / NT Serv. / NT WS	16.000/16.400/36.500/17.000
Scriptum szótárak széles választéka raktárról!	
Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, a szeptember 9.-i állapotot tükrözik.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

OPTIKAI HÁLÓZATOK

KIVÁLÓ MINŐSÉG

-Optikai anyagok.
-Rackszekrények, rendezők és kötődobozok.
-UTP-STP hálózatok szerelése.
-Optikai patch kordok teljes skálájának gyártása.
-UTP-STP patch kordok gyártása.

Rövid határidő

5 éves az OPTOline

TESTRESZABOTT ÁRAK

SZAKSZERŰ KISZOLGÁLÁS

az *OPTO Line* Bt jelemzői

1994-1999

Hálózatépítő és kereskedelmi Bt
Tel./Fax 06 27 367-655 Mobil +36 30 9406-936
E-mail cím: optoline@mail.digitel2002.hu.

Computer alkatrész, részegység NAGYKER

CPU, RAM, HDD, CD-ROM, Alaplap, kártyák...

- Ha telefonálna...
- Ha érdeklődne...
- Ha vásárolna...

Szeretettel várjuk !

CORDINES Computer

1137 Budapest, Szent István park 2.
Tel.: 349-77-30, 340-14-43, (06) 30 948-11-00
Fax: 339-69-31
Nyitvatartási idő:
Hétfő - Csütörtök: 9.00 - 18.00
Péntek: 9.00 - 17.00

CORG®
COMPUTER

DIGITÁLIS VIDEÓ ÉS AUDIÓ CENTRUM

DIGITÁLIS VIDEÓ
- M-JPEG, MPEG-I és MPEG-II rendszerek széles választékban
- Non-linear- és hibrid editorok
- 2D és 3D szoftverek, feliratozók
- Digitális kamerák, filmszkennerek

DIGITÁLIS AUDIÓ
- Hangkártyák, harddiszk-rekorderek, szinkronrendszerek
- Effektkártyák, zajcsökkentők
- Editáló és szekvenszer szoftverek, hangminták

Keresse fel bemutatótermünket, ahol a különböző eszközöket kipróbálhatja és összehasonlíthatja képességeiket!

A HÓNAP TERMÉKEI:

DV REX
- IEEE 1394 FireWire IN/OUT
- Hardware Sony DVBK-1 DV Codec
- Komposit, S-Video IN/OUT
- Rex Edit editáló program

OPCIONÁLIS:
- YUV kimenet
- Digitális audio IN/OUT

DV RAPTOR
- IEEE 1394 FireWire IN/OUT
- Software Canopus DV Codec

Rex FX
- Software Canopus DV Codec
- Effektgyorsítás
- Riva TNT 16MB VGA
- Hálózati editálás

CORG Computer Kft. 1111 Bp., Bartók B. u. 46. T.: 466-6675, 386-9810 F.: 319-4699

SHARTECH COMPUTER
1087 Budapest Luther u. 1/c.
Tel.:314-0590, Fax:359-1809
E-mail: shartech@mail.datanet.hu

TEAC CD-író
4x írás / 12x olvasás
Belső SCSI-2
SW: WinonCD 3.5

TEAC CD-drive
32x!
32x olvasási seb.: 4.8MB/s
Hozzáférés: 85ms
Buffer: 128KB
ATAPI/IDE

Buffer: 256KB
SCSI-3

TEAC PD-Drive
8x CD-ROM 650MB MO
Hozzáférés: 120ms
Buffer: 128KB

TEAC Power Max
80W, 120W, 240W hangfal
2-utas sztereó hangfal
Beépített erősítő
50-20 000 Hz

Linux Station

A CHIP CD-n kipróbálhatja, nálunk megveheti az eredetit!

S.u.S.E. Linux 6.2! Full / upgrade: 9,800 / 7,800

A SoftWare Station a S.u.S.E. GmbH. magyarországi disztribútora!

Applixware 4.4.2! Full / upgrade:	24,800 / 18,800
Red Hat Linux 6.0!	17,800
Red Hat Linux EXTRA	29,800
BeOS R4.5 Full / upgrade:	19,800 / 14,800
Caldera DR-DOS Complete / OEM licence	8,800 / ☎
Caldera OpenLinux 2.2 Full / upgrade	12,800 / 9,800
Civilization: Call to Power for Linux	12,800
Complete FreeBSD 3.2 (Book + 4 CDs)	13,800
Linux Developer's Resource (6 CD; Summer'99)	6,800
Linux Mandrake 6.0 PowerPack Edition	13,800
NetWare for Linux - 3 User / licencek	15,800 / ☎
OSF Motif 2.1 for Linux (Metro Link)	29,800
Slackware Linux 4.0	5,800
StarOffice 5.1 Personal / Prof. Ed.	14,800 / 48,800
StarOffice 5.1 SmallBusiness (5-user) licence	144,800

Cégünk a Be Inc., a Caldera, Inc., a Red Hat és a StarDivision hivatalos viszonteladója!

** * * dealers wanted! * * **
** * * Tel.: 209-0342 * * **
email: linux@swsbooks.hu

SoftWare Station
Software-ek és szakkönyvek profiknak
Telefon: 209-5951 ***WWW.swsbooks.hu***
Címünk: 1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 25.

mIRC

A mIRC számtalan képességéből csak néhányat említünk meg. Színekkel különíti el a lényeges és lényegtelen eseményeket, ami roppant fontos. Ugyanis míg a valós életben csak egy szobában lehetünk, az IRC-n akárhány szobába beléphetünk egyszerre. A mIRC a kezdőknek és a haladóknak egyaránt kiváló eszköz: a kezdők rögtön induláskor kapnak egy szerverlistát, ahonnan elindulhatnak, ezután egy csatornalistát, ahová beléphetnek – és már lehet is csevegni. Egy-két magyar szerverrel azért mi is megtoldjuk ezt a listát.

Az alapvető funkciók egy kézreálló eszközsorban találhatók a programban. Haladóbbak saját ízlésük szerint programozhatják a funkcióbillentyűket, az igazán profik pedig úgynevezett botot is készíthetnek. A bot a robot rövidítése, a legtöbb csatornának például megvan a maga botja. Mindehhez a mIRC súgója éppen elég segítséget nyújt, továbbit már az IRC-n kaphat, akinek kell.

Visual IRC

Következő jelöltünk a Visual IRC. Utolsó hivatalos verziója, az 1.0 '97-ben jelent meg, ezután '98-ban még kiadtak egy 1.10-es bétát, de a fejlesztése sajnos leállt. Nagy kár, mert több lehetőségben egyszerűen állva hagyja a mIRC-et. Mi az 1.10-est néztük meg, stabilnak bizonyult – a béta ma már nem instabil szoftvert jelent. (Ha csak végleges szoftverekkel dolgoznánk, akkor például az ICQ-val nem is lenne szabad foglalkozni, hiszen 1.0-s verzió sincs még belőle.) A ViRC-ről csak letöltés előtt lehet tudni, hogy béta, letöltés után már nemigen beszél erről.

Visszatérve a lényegre: miért tetszik nagyon a ViRC? Elsősorban a DCC területen nyújt különleges lehetőségeket. Például ismer egy DCC WHITEBOARD parancsot, amivel egy közös rajztáblán dolgozhatunk valakivel. Ehhez ViRC (vagy IaIRC) kell a túloldalon. A TDCC SEND parancs segítségével a DCC SEND parancsnál mintegy háromszor gyorsabban küldhetünk file-okat a partnerünknek. Ez figyelemre méltó, mert a DCC nagyjából egy reumás csiga sebességével küldi az adatokat.

A TDCC üzemmód azért gyorsabb, mert nem vár minden adatcsomag után megerősítést. Sajnos nem minden kliens ismeri ezt az üzemmódot, például a legtöbb unixos kliens és a mIRC sem (vagy legalábbis nem sikerült beállítanunk).

Végül a ViRC legfőbb erőssége a programozás. Gyakorlásképpen például az egész felületet átprogramozhatjuk. A program egyaránt képes saját, roppant hatékony nyelvén kívül JavaScript és VBScript nyelven dolgozni, sőt tetszőleges további nyelveket is betölthetünk.

Apróságok

Folytathatnánk a sort további kliensekkel – CD-mellékletünkön találhatnak is még jó néhányat, de igazából a fenti két program az, ami a kezdőktől a haladókig mindenkinek érdekes lehet. A kezdőknek még az OrbitIRC-t érdemes megnézni, a haladóknak pedig a XiRCON TCL támogatására hívnám fel a figyelmet. Egy hasznos segédprogramot is találhatnak CD-nken, az IRCFerretet. Ez körbejárja az IRC hálózatokat, és megpróbál megtalálni egy megadott személyt. Ezt kézzel elvégezni elég reménytelen, de az IRCFerrettel jó esélyünk van arra, hogy ha valaki IRC-zik, akkor ez a program megtalálja. Nagy hibája, hogy nem adhatunk hozzá szervereket a listájához (külön keretben szólunk még erről).

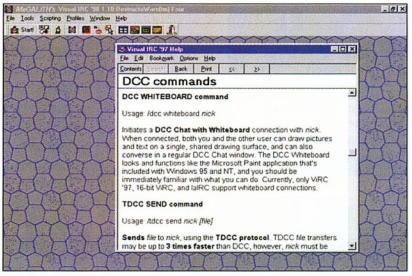

A Visual IRC felülete

Páros csevely

A következő programcsoport nem egy közösség beszélgetésére való, mint az IRC (az ilyen típusokra mindjárt visszatérünk a csevegőszobák kapcsán), hanem két ember kapcsolattartására. Az egyik legősibb és legprimitívebb megoldás erre a Unixok talkja. Ennek egy korrekt windowsos megvalósítása a Wintalk. Nem árt, ha kéznél van, hiszen az egyetemeken ma is népszerű.

A legismertebb és legszélesebb körben használt két szolgáltatásról csak említést teszünk. Működési elvük azonos: van egy központi szerver, ahol nyilvántartják a felhasználókat. Ennek alapján könnyedén megtalálhatunk bárkit, feltéve, hogy regisztrálta magát.

ICQ

Az ICQ az egyik ilyen, rendkívül széles (10-15 millió fő) körben használt program. Széles körű szolgáltatást nyújt, újabban már e-mailt is hagyhatunk, ha valakivel nem sikerült összefutnunk.

AIM

Az AOL Instant Messenger regisztrált felhasználóinak száma elképesztően magas, 45 millió. Nyilván van, aki többször is regisztrálta magát, és vannak, akik már nem használják a szolgáltatást, de kétségtelen, hogy a legszélesebb felhasználói bázissal ez a program rendelkezik. Ezt úgy tudta megszerezni, hogy az AOL az USA legnépszerűbb online szolgáltatója, és az AOL Instant Messenger programot csomagolják a Netscape Communicatorhoz is. A program szolgáltatásai nemigen nyúlnak túl a szimpla beszélgetésen. *(File-t is lehet küldeni, ha sikerül átjutnia a tűzfalon... – a szerk.)*

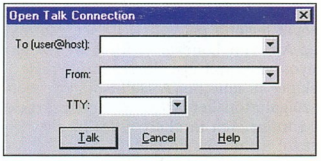

Wintalk: egy ősi megoldás, de ma is működik

PowWow

Végül egy program az ínyenceknek: a PowWow. Besorolni képtelenség. Fő felhasználási területe nem a beszélgetés – bár erre is használható –, hanem a virtuális együttlét.

A ViRC-ben megtalálható közös rajztáblával itt is találkozhatunk, csakhogy itt már nyolc barátunk vagy munkatársunk firkálhat velünk együtt. És együtt böngészhetjük a Webet – ez különösen az újabb PowWow-kban található közösségi lehetőséggel együtt élményszámba megy.

Érdemes felfigyelni arra is, hogy a nagyobb szerveződéseknek (például ef-

net, undernet stb.) saját Web-site-ja is van: www.efnet.org, www.undernet.org stb. Leginkább innen lehet IRC szervereket összeszedni.

„Netezés" és csevegés

Most pedig következzenek azok a megoldások, amelyekhez nem kell saját szoftver, csak egy Javát ismerő böngésző. A Java nyelven megírt csevegőszobák általában kétféle célt szolgálhatnak: az egyik az ismeretlenekkel való könnyed ismerkedés, csevegés, a másik egy közösség kiszolgálása.

A közösség az Internet és az e-commerce legfontosabb egysége, és ma már a közösség alapjául szolgáló levelezési lista vagy webes fórum mellett megtalálhatjuk a csevegőszobát is. Előfordulhat az is, hogy csak a csevegőszoba fogja össze a közösséget, de ez önmagában meglehetősen laza kapocs.

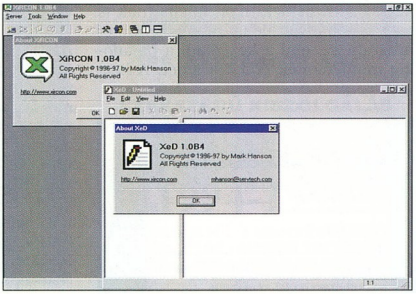

A XiRCON TCL

Chat roomok itthon

Az előbb említett könnyed csevegésre az egyik legjobb példa a BULINet. Mottója az Are You Lonesome Tonight? (Magányos vagy ma éjszaka?) című Presley-sláger is lehetne. A Deltasoft Internet-szolgáltatón keresztül elérhető „zártkörű internetes társkereső klub" csevegő része szinte önálló életet él. Csak sejthető, hogy eredetileg egy olyan helyszínnek szánták, ahol az emberek kötetlen beszélgetés keretében jobban megismerik egymást.

A beceneveket látva az embernek felrémlik a Mézga család híres „MZ/X jelentkezz" szignálja. Macskaszemű Tűzfészek hívja Elég Bénát, Szamocza elkerekedett szemmel hallgatja a célratörő Szex_most fedőnevű felhasználót. És ez csak néhány kiragadott példa a többszázas listából (valószínűleg inkább többezres, de erről nincs statisztika).

Bejelentkezéskor kapunk egy e-mail címhez kötődő kulcsszámot. Ez lesz a lényeg – becenevet szabadon változtathatunk, a szám marad. Ezután egy adatlapot kell kitöltenünk, amely szintén a társkeresést segíti elő. Majd – ha a Deltasoft éppen nem fagyott le – minden router működik, és éppen nincsenek túl sokan a Bulineten, akkor bejuthatunk.

A chat mellett lehetőség van „privizni" is, azaz megtekinteni azok listáját, akik éppen bent vannak. Ebből a regisztrációs adatlapjuk alapján kiszemezgethetjük azokat, akik érdekesek lehetnek, és magánbeszélgetésre invitálhatjuk őket. Ez sokkal jobb, mint a csevegésnél a privát üzenetek küldése, hiszen itt a beszélgető felek valóban csak az egymásnak szóló szöveget látják. Hátránya, hogy a címzett nem mindig fogja az adást, azaz nem feltétlenül akar szóba állni velünk. Ilyenkor próbálkozhatunk egy serkentő üzenettel is, de ez ritkán jön be. A chat hangvétele tulajdonképpen a szokásos, „mindenki-jól-elvan-és-nyomja-a-világverő-dumát".

A további barangolások során többféle egysíkúságra is bukkantunk. Az egyik, hogy nem véletlenül egyforma például a Tétova Tevék Klubjának az Atomchatje, a Danubius Rádió Chatje és a Datanet-chat. Ezek ugyanis mind a chat.datanet.hu szerveren vannak. Másrészt tíz perc után mindenhonnan elmenekül az ember, mert mindenütt ugyanaz a parttalan, dagályos, jópofi stílus uralkodik. A címkék, a csatornák megnevezése más és más, de valahogy mindegyik ugyanoda lyukad ki. Új ismerősök nehezen kapcsolódnak be – csak akkor, ha ők is lelazulnak a helyek megkívánta szintre. De ha valaki nem tudja másképp eltölteni a szabadidejét, akkor ez kiváló lehetőség számára.

Szerencsére találtunk másféle helyeket is. Ezek egyike a Skyexnél található *Magyarok a nagyvilágban* (www.skyex.com/hvm/). A cél nemes: összegyűjteni a világ minden részéről a magyar származásúakat és a külföldön dolgozó magyarokat, és lehetőséget biztosítani számukra a beszélgetésre. Itt néha még konkrét témák is felvetődnek, bár amikor éppen utoljára ott jártam, egy whyskis_rablo becenevű alak hitte magáról, hogy jópofa. De máskor egy ausztráliai magyar kért utazási tanácsot egy amerikai magyartól, receptek is jártak már körbe stb.

A másik a Psyche (psyche.emma.hu). Pszichológusok működtetik ezt a webkikötőt, akik a lelki gondokkal küszködő netizeneken szeretnének segíteni. Így aztán munkába állítottak egy chatet, és ketten-hárman váltott műszakban tárt karokkal várják a lelkisegélyre váró egyedeket. Persze merő véletlenségből is el lehet ide jutni, például a BULINet-es hölgyismerősünk átcsábít bennünket, mondván: mennyivel gördülékenyebben lehet itt privátin csevegni. Ez ugyanis olyan csevelyhely, ahova könnyű bejutni, nem omlik össze, nem rendetlenkedik stb. Itt is van egy állandó mag, de tényleg betérnek olyanok is, akik segítségre vágynak.

Chat roomok külföldön

Aki azt hiszi, hogy csak mi magyarok vesszük ennyire lazán a csevelyt, azok látogassanak el például a chat.yahoo.com-ra. Mint az a Yahoo-tól elvárható, remek kezelőfelület és pontos adatlap fogadja a jelentkezőt. Becenevet kicsit nehéz választani, mivel ez a világ egyik legismertebb csevelyhelye, így a fél világ ide jár, és az összes kézenfekvő nick foglalt már. Szóval fifikásnak kell lenni. A csatornákat kategorizálták, mi a teszt kedvéért a Music zenei csatorna Rock 'n' Roll alcsatornájára kukkantottunk be. Éppen a country-hívők gyalázták az éppen ott tartózkodó Red Hot Chili Peppers-rajongókat :).

●

És a végére egy jó tanács azoknak, akik úgy döntöttek, hogy mégis chattel dobják fel hálókikötőjüket. Már magyar nyelvre is lefordították az „instant chat"-et. Mindenki számára ingyen hozzáférhető chat-kreátor működik a www.multichat.com-on. A beállításokat angolul kell elvégezni, de készítői ígérete szerint már magyarul is működik!

Négyesi Károly – Négyesi Pál

Népszerű IRC szerverek

Segítségül közzétesszük néhány, Magyarországról elérhető, gyors IRC szerver címét:

- irc.elte.hu
- irc.tu-wien.ac.at
- mht2.mht.bme.hu

ADRIA
COMPUTER KFT.
Bp. XIV., Adria sétány 6/A
Tel./fax: **222-6164, 222-1806**
RÉSZLETES ÁRLISTA:
2-333-666/1210#

Konfigurációk széles választéka: Cyrix300+-tól PII: 550!!! MHz-ig.

ADI monitorok értékesítése viszonteladók részére is!

GARANTÁLTAN A LEGJOBB ÁR-TELJESÍTMÉNY VISZONYOK!

Konfigurációinkra **3 év** garanciát vállalunk.
Üzletünkben minden termék megtekinthető és kipróbálható.

Teljes körű kommunikációs rendszer kiépítése kis- és nagyvállalati formában

Internetezzen
gyorsabban kevesebbért, ISDN forgalmi díj nélkül!
Garanciális és garanciaidőn túli **javítás,** átalánydíjas **karbantartás,** hálózatépítés.
ÁRUVÁSÁRLÁSI KÖLCSÖN 1 **ÓRA*** ALATT!

Nyári nyitva tartás:
H.–CS.: 10–18-ig P.: 10–13-ig
SZ.: zárva
E-mail: adriacomp@mail.matav.hu
WEB: www.adriacomp.hu

ASYS
Computer Recycling

KIVÁLÓ ÁLLAPOTÚ MÁRKÁS IMPORT HASZNÁLT SZÁMÍTÓGÉPEK RAKTÁRRÓL VISZONTELADÓKNAK NAGY MENNYISÉGBEN IS

A.S.Y.S. Kft.

Kereskedelmi iroda:
1067 Budapest, Csengery u. 86.
Tel./fax: 302-4672

Központ:
9400 Sopron, Ágfalvi u. 16.
Telefon: +36209 527-487
Fax: +3699 312-522
E-mail: marosvolgyi@syneco.hu

COMPSERV
TRADE COMPANY
XIV.k. Budapest, Nagy Lajos kir. útja 168.
Telefon/fax: (36-1) 36-36-36-1, 25-15-777
FAXBANK 2-333-666 , 2130## ,
www.iridium.hu/compserv95

JumperFree, 6PCI+1ISA,4SDRAM
termékek 2 év garanciával!

A MEGFIZETHETŐ MINŐSÉG!
5 év garancia
PI-II-III
CTC Számítógépekre!
CREATIVE SB16/SB64 SB Live
Quantum Seagate 4,3GB-tól
NYOMTATÓK, TONEREK,
Eredeti és utángyártott FESTÉKPATRONOK,
Speciális papírok, floppy- és CD tartók!
Irodatechnikai kellékanyagok házhozszállítása!
Microsoft Novell
Szoftver értékesítés

Pénzügyi-informatikai rendszerek fejlesztésével foglalkozó, budapesti vállalkozás **főállású munkatársakat** keres rendszerfejlesztői munkakörbe.
Oracle PL/SQL, PowerBuilder, Delphi programozói ismeret előny.
Felsőfokú végzettség és szakmai angolnyelv-tudás elvárás.
A sikeres pályázónak gyors szakmai fejlődési lehetőséget, érdekes és változatos munkát, versenyképes fizetést kínálunk.

Rövid szakmai önéletrajzot mellékelve a **finit@elender.hu** címen vagy a **+36 (1) 369-4350** faxszámon várjuk a jelentkezők leveleit.

Találkozunk a COMPFAIR kiállításon!

Nem kattog, nem zörög, nem vibrál,
nem sugároz, nem torzít,
nem fakó színű, nem tükröz,
nem káros az egészségre...

Nem gond a választás- ADI monitorok 14"-34"-ig minden felhasználáshoz!

Bemutatótermek: ADRIA Computer 1148 Bp. Adria Sétány 8/a Tel.: 06-1/222 18 06
TRANS-X 2000 KFT Bp. Akácfa u. Wesselényi u. sarok. Tel.: 06-1/328 60 40
CARRERA 1111Bp. Karinthy Frigyes u. 28. Tel.: 06-1/365 01 82
Disztributor: DDATA KFT www.hevesnet.hu/adi

IBM, Siemens
SiGe
A Siemens is csatlakozott az IBM-hez a szilícium-germánium (SiGe) alapú félvezetőgyártás kifejlesztésében. SiGe vegyületből készült félvezetőre nemcsak hagyományos IC kerülhet, hanem rádiófrekvenciás áramkör is. Az ilyen, nagy integráltságú áramköröket minden mobil eszközben kiválóan lehet használni.

Iridium
Csőd
Rögvest kezdjük azzal, hogy leszögezzük: a csőd még nem feltétlenül jelenti egy cég felszámolását, „csak" annyit, hogy vissza kéne fizetnie az adósságait, és erre képtelen. Ha azonban képes megállapodásra jutni a hitelezőivel és megfelelően átszervezni az üzletmenetét, akkor folytathatja működését.
Az Iridium története egy 1985-ös bahamai nyaralástól indul, amikor a Motorola egyik menedzserének felesége nem tudta felhívni a vállalkozását.
Férje, Bary Bertiger úgy gondolta, nem csak feleségének lehet ilyen problémája.
Összedugta fejét két kollégájával, egy zseniálisnak tartott mérnökkel, Raymond Leopolddal és a matematikus Ken Petersonnal. Három hosszú év után álltak feletteseik elé a hatalmas ívű tervvel: állítsanak 77 – végül 66 is elégnek bizonyult – műholdat Föld körüli pályára. Ez még a Motorolának is túl nagy falatnak tűnt.
A trió azonban később elnyerte a Motorola alapítójának fia, Robert Gavint támogatását, így 1991-ben a Motorola megalakította az Iridium céget. A finanszírozáshoz megkeresett óriás telefontársaságok azonban mind visszariadtak a hétdollárosra tervezett percdíjtól. Aztán Thaiföld, Tajvan, Dél-Korea, India, Kanada különböző telefontársaságain és a német Veba energetikai cégen kívül az amerikai Sprint és a Lockheed Martin mellett még sok cég beszállt.
A szükséges 5,5 milliárd dollárt nem sikerült összeszedni, így bankhitelt kellett fevennie az Iridiumnak, amit csak rossz feltételekkel kapott meg.
Ennek ellenére '97-ben a tőzsdei bevezetés sikeres volt, tavaly egészen 72 dollárig mentek fel a részvényei (áruk most alig több mint 3 dollár).
Hiába faragták le különböző egyszerűsítésekkel a műholdak gyártásának költségeit a szokásos 150-200 millió dollárról ötödére, ez így is több mint kétmilliárd dollárt emésztett fel.
Ezután jött egy 140 milliós reklámkampány világszerte – és több kínos meglepetés.
Az első a szolgáltatás indulásának öt hetes csúszása. Azután az, hogy az emberek nem rohantak háromezer dollárért olyan telefont venni, amit hét dolláros percdíjjal lehetett igénybe venni.
És a legkínosabb: csak ott lehetett telefonálni, ahol volt rálátás valamelyik műholdra, és ez egy ház, sőt egy autó belsejében többnyire nem teljesült. Idén márciusban már át kellett volna lépniük az ötvenezer előfizetőt – tízezer is alig volt. Ezután hiába volt vezetőcsere, radikális készülékár- és percdíjcsökkentés, az ötvenezernek a feléig sem jutottak a csőd – stílszerűen – augusztus 13-ai, pénteki bejelentéséig.
'91-ben nehéz volt megjósolni, hogy mi lesz nyolc év múlva, de ötvenezer előfizetőre számítani ennyi idő alatt nagy merészség volt. Az Inmarsat, az egyetlen működő műholdas telefonrendszer több mint húsz év alatt szedett össze 110 ezer előfizetőt.
Ez a telefon egy aktatáskába vagy hátizsákba fér ugyan csak bele, de ennek ellenére nemcsak a tengeri hajósok – akiknek eredetileg kitalálták – használják, hanem például haditudósítók is. Mások is próbálkoznak az Iridiuméhoz hasonló rendszerrel, ilyen például a Globalstar, amely még az idén tervezi megindítani a szolgáltatását bizonyos körzetekben.

Japán, USA
Kudarc és siker
Japánban befellegzett a személyhívóknak. A Kansai Tele-Message bejelentette, hogy októbertől nem vesz fel új ügyfelet, és év végével a szolgáltatást is befejezi.

Az egyik legújabb személyhívó

Míg '95 júniusában 740 ezer ügyfelük volt, most már csak 150 ezer. Nyilván nem kívántak a májusban 225 millió dollár adóssággal csődbe ment Tokyo Telemessage sorsára jutni.
Az USA-ban viszont érdekes módon szárnyal az üzlet. Ott ugyanis kétirányúsították ezeket az eszközöket, így rendkívül olcsó, kétirányú kommunikációt biztosító szolgáltatást tudnak nyújtani kis menedzserkalkulátorokhoz hasonló egységekkel, amelyek ára roppant kedvező, 100 dollár alatti. Az üzlet nagyságát mutatja, hogy a legnagyobb szolgáltatót, a SkyTel Communicationst 1,3 milliárd dollárért vásárolta fel az MCI WorldCom. Ezt az ügyletet az FCC (az ottani HIF) most hagyta jóvá.

Telephonitis
Veszélyes telefonok
Egy német férfit szó szerint agyonvertek egy kocsmában, mert kibírhatatlan volt a mobiljának a csöngése.
Kicsit úgy érzem magam, mint a bulvársajtó munkatársa, aki internetező tehenekről ír – de ez a hír igaz. A kocsma közönsége többször megkérte, hogy a hívást hangos – és szerintük idegesítő – zenével jelző telefont kapcsolja ki, de ezt az áldozat nem tette meg. Erre fejbevágták párszor egy söröskorsóval, mire megpróbált elmenekülni, de a kocsmából kilépve összeesett és meghalt. A támadó feladta magát a rendőrségen.
Ennél kevésbé súlyos, de még mindig komoly problémákkal is találkozhatunk szerte a világon. Már létezik a telephonitis nevű betegség: a vállunk és a fülünk közé szorított telefonkagyló a legkülönbözőbb problémákat vetheti fel. Egy hölgy a nyaki artériáit szorította el egy félórás beszélgetés alatt, egy férfi pedig egy hónapig nem tudta használni a kezét, mert elszorított egy idegszálat.
Az új, vékony telefonok a legveszélyesebbek.

RNID, Nokia
Mobiltelefon süketeknek
Kicsit süket ötletnek hangzik, de egyáltalán nem az.
Az angol Royal National Institute for the Deaf (RNID) és a Nokia az Internetről már jól ismert módon teszi lehetővé a „beszélgetést": gépeléssel. Ehhez jelenleg a Nokia 9000i használható, de hamarosan az új, könnyebb 9110i is az lesz. Sajnos ezek a telefonok meglehetősen drágák, még angol viszonylatban is.
www.rnid.org.uk

Négyesi Károly

CHIP Magazin és a PC GURU minden száma két CD-ROM-mal jelenik meg.

CHIP előfizetési akció október 31-ig!
izessen elő, vagy újítsa meg előfizetését!
Ha előfizet, olcsóbb.

Megrendelés esetén kérjük, gy a mellékelt megrendelőlapot töltse i nyomtatott nagybetűkkel, és küldje vissza postán vagy faxon (350-8731)

Előfizetem a CHIP Számítógép magazint:

❑ példányban egész évre 13 104 forint helyett 9408 forintért*

❑ példányban fél évre 6552 forint helyett 4704 forintért*

Előfizetem a PC GURU-t:

❑ példányban egész évre 12 000 forint

❑ példányban fél évre 6000 forint

* Az ajánlat csak az akció idejére érvényes.

Az előfizetés kezdete: .....

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐.....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt: .....

.....
Aláírás

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

1999/10

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

Megrendelem az alábbi kiadványokat:

❑ példányban CHIPTÁR 11 Shareware III., CD-melléklettel, 1795 forintért
❑ példányban CHIPTÁR 13 Windows 98, CD-melléklettel, **most 1904 forintért!**
❑ példányban CHIPTÁR 14 Linux 2.2, 2 CD-vel, 2350 forintért
❑ példányban CHIPTÁR 15 Mozivarázs otthon, CD-melléklettel, 2464 forintért

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐.....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt:.....

.....
Aláírás

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

Országos Szimulátor Verseny 1999

Kategóriák:
Autós: GT Sports Car, Nascar Revolution, NFS 3, Ubisoft F1 Racing, Breakneck, NFS 4., Test Drive 5.
Motoros: Superbike
Repülős: Jane's F-15, F16 Agressor, World War II. Fighters, Israeli Air Force, F16/Mig29

versennyel kapcsolatban további formáció:
cobit Multimédia Kft. 1077 Budapest, Vesselényi u. 25.
268-0361

anubius Rádió Web-lapja:
ww.danubius.hu

NEVEZÉSI LAP

Név: .....

Lakcím: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

Szimulátorjáték címe

.....
aláírás

A vonalkód helye

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

CHIP

A CHIP Magazin és a PC GURU min
száma két CD-ROM-mal jelenik me

**CHIP előfizetési akció
október 31-ig!
Fizessen elő, vagy újítsa m
előfizetését!
Ha előfizet, olcsóbb.**

Megrendelés esetén kérjük,
hogy a mellékelt megrendelőlapot tö
ki nyomtatott nagybetűkkel, és küld
vissza postán vagy faxon (350-873

PC GURU

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

CHIP tár

**A CHIPTÁR mindenkinek
nélkülözhetetlen segítség**

I. Országos Szimulátor Verseny
1999

Bélyeg helye

Ecobit Multimédia Kft.

Budapest
Wesselényi u. 25.

1077

I. Országos Szimulátor Verse
19

Kategóriák:

- **Autós:** GT Sports Car, Nascar Revolution, NFS 3, Ubisoft F1 Racing, Breakneck, NFS 4., Test Drive 5.
- **Motoros:** Superbike
- **Repülős:** Jane's F-15, F16 Agressor, World War II. Fighters, Israeli Air Force, F16/Mig29

A versennyel kapcsolatban további információ:
Ecobit Multimédia Kft. 1077 Budapest, Wesselényi u. 25.
☎ 268-0361

Danubius Rádió Web-lapja:
www.danubius.hu

ECOBIT

CHIP

DATA ACCESS
WORLDWIDE

► Open development solutions for a changing world™

Megjelent a Visual DataFlex 6

Integrált source-level debugger
Crystal Reports 7 beépítése
Sub-class-ok kényelmesebb kezelése
Közös Business-rules-ok a Visual DataFlex-ben és a WebAppServer-en
Bővített IDE lehetőségek

Európai DataFlex Konferencia
Budapest 1999. szeptember 22-24.
www.mtesz.hu/conftours/educ

NEXT Software Kft.
Bp. XI. ker. Andor u. 60. Tel: 208-46-43

NOTEBOOK
COMPUTER

SAMSUNG
Celeron 300 MHz
32 MB SDRAM
4,3 GB HDD
12,1" SVGA TFT
CD ROM és FDD
56K V.90 faxmodem
Teljes multimédia
1 év garancia
399.000,- +áfa

Részletre már 99.750 Ft befizetésével elvihető !

COMPAQ
Pentium II 266 MHz
32 MB SDRAM
4,3 GB HDD
12,1" SVGA TFT
CD ROM és FDD
Teljes multimédia
3 év garancia
399.000,- +áfa

NOTEBOOK
COMPUTER
1067 Bp., Teréz krt. 11.,
Tel: 343-3321, Tel: 343-2949, Fax: 343-2950
1126 Bp., Márvány u. 24/B. Tel.: 212-9780, Fax: 212-4894

CHIP

Ha előfizet, olcsóbb!

1 évre 9408 Ft,
fél évre 4704 Ft.

Telefon:
349-4768
e-mail:
terjesztes@vogel.hu

CHIP

NOTEBOOK
SHOP
"mobil iroda egy táskában"

Chicony
MEGLEPŐEN JÓ ÁRAKON
12,1" DSTN LCD
AMD K6-2 300 MHz / 24X CD
32MB RAM / 3,2GB HDD
250 000 + áfa

TOSHIBA "Internetre kész"
12,1" SVGA LCD/24x CD
AMD K6-2 366 MHz
32 MB RAM / 4,3 GB HDD
BEÉPÍTETT 56K FAXIMODEM + WIN98
329 900 + áfa

LÍZING, BÉRLÉS
SZERVIZ: JAVÍTÁS, BŐVÍTÉS,
HASZNÁLT GÉP ADÁSVÉTEL

CLEVO "a legerősebb"
14,1 XGA TFT LCD
P-II 366 MHz CPU
24X CD-ROM
SMB VRAM / DVD OPCIÓ
599 900 + áfa
12,1" TFT LCD/24X CD
Intel Celeron 366 MHz
4,3GB HDD / 32 MB RAM
329 900 + áfa

VIDEO SZERKESZTŐ PÁRHUZAMOS PORTRA
SAJÁT VIDEO-CD / VIDEO E-MAIL

ASUS "könnyű és erős"
12,1" TFT LCD / CELERON 266MHz
32 MB RAM / 3,2 GB HDD / 24x CD-ROM
339 900 + áfa

PCMCIA * USB
FAX/MODEM, ETHERNET, VIDEO-TV TUNER,
GSM, VIDEO KONFERENCIA KIT, KAMERA

ENVICOM Kft. 1085 Bp., József krt. 25.
T: 317-7072, 06-30-9516-460
T/F: 317-2080

PiFIVE

Név: PIFIVE CSOPORT
V.évf. 1998/99 tanév II. félévre beiratkozott

Tantárgy	Félév végi aláírás (szorgalmi jegy)	Dátum
ÁR	JELES	1999.
MINŐSÉG	JELES	1999.
KISZOLGÁLÁS	JELES	1999.
SZAKÉRTELEM	JELES	1999.

Belinea, Panasonic monitorok
TDK, Philips írható CD
RAM,CPU, CD ROM
Planet hálózati elemek
MACINTOSH
TNT2, Voodoo 3 videokártyák
Komplett konfigurációk
E hónapban ÁLLANDÓ AKCIÓK!!!

PiFIVE COMPUTER
1111 Bp. Budafoki út 16-18
Tel./Fax.: (1)-466-2576
Faxbank:2-333-666 / 1614

MONOLIT Computer
1075 Bp. Wesselényi u. 54
Tel./Fax.: (1)-343-4907

AMP Platinum Cat7

ATM hálózatok kábelezési rendszere

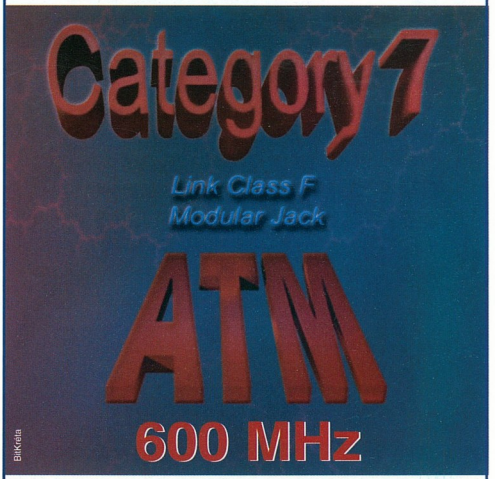

BitKréta

OMIKRON SZISZ
AMP Netconnect Master Distributor
1084 Budapest, József u. 53., Telefon: 210-2882, E-mail: amp@omikron.hu

HA MONITOR...

HA PRINTER...

REFLEX COMPUTER

SZERVIZ ÉS KERESKEDELEM
Budapest XIII. Béke út 93.
Tel.: 3297-237, 3290-646

MICROTEK
The Digital Vision

ÁRCSÖKKENÉS !

LAP- és FILMSZKENNEREK
- 300x600-tól 2000x1000 optikai febontás lapszkennereknél
- 4000x4000 optikai febontás filmszkennernél
- A4 és A3 szkennelési méret,
- 36 bit egymenetes gyors CCD, CIS
- SCSI-2, USB vagy párhuzamos port
- lapadagoló és diafeltét opciók
- ScanWizard, SilverFast szoftverek

WACOM

ÚJDONSÁG! PenPartner USB

DIGITALIZÁLÓ TÁBLÁK
PenPartner és Intuos:
- nyomásérzékeny digitalizáló táblák (256 vagy 1024 fokozaton)
- 2540 lpi felbontás, A6-A2 méret
- széles, vezeték nélküli tollválaszték
- grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek, térképészeknek... ...és OTTHONRA is !

PRINTEXPO - A301/H

Kodak ds
digital science

HAMAROSAN JÖN! DC280 - 2.3M PIXEL

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
KODAK DC200, DC240, DC265
1152x864, 2x ZOOM (DC200/210)
1280x960, 3x ZOOM (DC240)
1536x1024, 3x ZOOM (DC265)
- Video kimenet (DC210/240/265)
- Hangfelvételi lehetőség (Dc265)
- menüvezérelt operációs rendszer
- soros port csatlakozás,
- gyors képbevitel, LCD képernyő
- USB csatlakozás (DC240/265)
- képarchiválás, adatbázis
- célszoftverek fejlesztése

MIKROPO RENDSZERHÁZ
1065 Bp., Nagymező u. 51. • Tel.: 353-0111 / 140, 180 mellék • Fax: 269-0151

Idén 10 éves a Pentacomp:

minden 10. vásárló 10% kevezményt kap

PentaPC
számítógépek igény szerinti összeállításban.
Processzorok, memóriák, alaplapok, winchesterek, CD ROM meghajtók, hangkártyák, hangszórók, VGA kártyák, monitorok, faxmodemek, printerek, MPEG video filmek, stb. széles választékban.

Kérje aktuális árlistánkat:
Internet www.pentacomp.hu

PENTACOMP
Számítástechnikai Kft.
1119 Budapest, Etele út 32/a
Nyitva: H-P: 9-17
Telefon: 206-5637, 206-5638 • FAX: 205-6035

INFORMÁCIÓVÉDELEM

Vonaltitkosítás
File-titkosítás
ISDN tűzfal
UNIX rendszervédelem

További információkért hívja a
203-0282
telefonszámot.

ROHDE&SCHWARZ
Rohde & Schwarz Budapesti Iroda, 1115 Budapest, Etele út 68.
e-mail: rohdehu@rsoe.com, internet: www.rsd.de

A fénykovács

A május óta tartó Star Wars-láz szeptember 16-án a hazai mozikat is elérte. Ebből az őrületből nem szabad kimaradni, ezért sorozatunk XII. epizódja kezdődjön egy fénykard „pengéjének" előállításával.

Indítsuk el a Corel Photo-Paintet, és hozzunk létre egy új, 24 bit színmélységű (lehetőleg RGB, de ha valaki jobban szereti, akkor használhat Lab színeket is), 100×600 képpont méretű és fekete hátterű képet. A *File → New* ablakban figyeljünk arra, hogy hiába választunk háttérszínt (Paper Color), ha a *No background* kapcsolót bekapcsolt állapotban felejtjük. A kifestési színt (Fill Color) a legegyszerűbben úgy állíthatjuk át fehérre, ha a színpalettán a jobb egérgombbal rákattintunk a kiválasztott – ez esetben fehér – színre.

A rajzolást kezdjük egy függőlegesen alaposan elnyújtott téglalap rajzolásával. Ehhez használjuk a *Rectangle Tool*t vagy az [F6] funkcióbillentyűt, és mielőtt nekifognánk a rajzolásnak, ellenőrizzük, hogy a vonalvastagság (Width), az átlátszóság (Transparency) és a lekerekítés (Rectangle Roundness) egyaránt 0, a kifestési mód (Paint Mode) pedig *Normal* legyen. Az *Image Info docker*en (*Window → Docker → Info* vagy [Ctrl F1]) tudjuk ellenőrizni, hogy a téglalap körülbelül 25×500 képpontnyi legyen, de ami a lényeg: jegyezzük meg, milyen széles lett. Erre az értékre azért van szükségünk, mert ugyanilyen széles, enyhén lapított ellipszist kell rajzolnunk és illesztenünk a téglalap felső végére az *Ellipse Tool*lal ([F7]). Miután az ellipszist a helyére passzítottuk, a [Shift] billentyű és a kijelölőeszköz (*Object Picker Tool* – [O] vagy szóköz) segítségével jelöljük ki mindkét objektumot, és az *Object → Combine → Combine Objects Together* ([Ctrl Alt lefelé nyíl]) funkcióval olvasszuk őket egybe.

Lézerkardok csillagharcosoknak

Erről az új objektumról készítsünk egy másolatot (*Object → Duplicate* vagy [Ctrl D]), és ezen a másolaton használjuk az *Effects → Blur → Gaussian Blur* effektust 5-10 egységnyi elmosási sugárral (Radius). Ezután az *Object → Arrange → Order → To Back* (vagy [Shift PgDn]) utasítással ezt az elemet tegyük leghátulra, majd készítsünk róla egy másolatot (*Object → Duplicate* vagy [Ctrl D]), ami automatikusan legfelülre kerül. Most egy speciális szendvicsünk van, amelyben két elmosott szélű objektum között van az eredeti. Az *Objects docker*en (*Window → Docker → Objects* vagy [Ctrl F7]) jelöljük ki a középsőt és vegyük le a fedettségét (Opacity) 20-50%-ra, majd jelöljük ki mindhárom elemet, és egyesítsük a már ismert *Object → Combine → Combine Objects Together* ([Ctrl Alt lefelé nyíl]) funkcióval.

Aktuális CHIP-CD-nken a szokásos alkönyvtárban található egy markolat.cpt kép, amely egy fénykard-markolat objektumot tartalmaz, és amit a penge végére illeszthetünk. Ehhez esetleg vagy a pengét, vagy a markolatot némiképp át kell méretezni.

Mivel a Star Wars-filmekben viszonylag ritkán fordul elő fehér fényű lézerkard, ezért nekünk is át kell színeznünk a „pengénket". Ehhez használjuk az *Image → Adjust → Replace Color* funkciót, de előtte ne felejtsük el kijelölni a penge objektumát. Eredeti színnek (Old color) hagyjuk meg a fehéret, míg új színnek (New color) válasszuk a stílusunkhoz, hangulatunkhoz, esetleg öltözetünkhöz leginkább illő színű fényt, vagy játsszunk el egy kicsit a három tolókapcsolóval (színárnyalat – *Hue*, színtelítettség – *Saturation*, fényerő – *Lightness*).

Ennek az effektusnak az a nagy előnye, hogy nem csak ilyen elvont célra

Neoneffektus szövegen

használható, hanem neonfeliratok és emblémák készítésére is. Ha nem egy hosszúkás, lekerekített végű téglalapból indulunk ki, hanem egy vastagabb vonalú, talpnélküli betűkből álló szövegből, vagy egy – vastagabb vonalakat tartalmazó – embléma fehér körvonalából, és ugyanezeken a lépéseken megyünk végig (leszámítva a lézerkard markolatának illesztését), akkor egy világító neonfeliratot fogunk kapni. Ha pedig egy feliratnak elkészítjük egy világos és egy sötét változatát (utóbbihoz természetesen a fényerőt – *Lightness* – kell levennünk), akkor e két képből villogó, animált GIF feliratot készíthetünk Web-oldalunkra.

Egyszerű fejléc

A Photo-Painttel egyszerűen és gyorsan készíthetünk mintás hátterű oldalainkhoz fejlécet, címfeliratot. Hozzunk létre egy 600×200 képpontnyi képet, amely ugyanazzal a mintával legyen kifestve, mint a Web-oldalunk. A leggyorsabban úgy festhetjük ki a képet a háttérmintával, hogy a kép létrehozása után az *Edit → Fill* funkciót meghívva kiválasztjuk a *Bitmap Fill* kapcsolót (jobbról a második), majd az *Edit* gombra megjelenő ablakban megnyomjuk a *Load* gombot, végül kiválasztjuk a használt háttérmintát.

Válasszunk olyan kifestési színt a palettáról, amely elüt a háttértől, és kattintsunk rá a jobb egérgombbal. A *Rectangle Tool*t ([F6]) használva raj-

Fejléc a szép, papír hatású háttéren

zoljunk egy akkora lekerekített sarkú (Rectangle Roundness: 25-50) téglalapot, amire a címfelirat rá fog férni. A téglalap szélét gyűrjük össze az *Effects → Distort → Whirpool* funkcióval. Én például a következő beállításokat használtam: *Spacing* = 20, *Smear Length* = 10, *Twist* = 25, *Streak Detail* = 0, a *Wrap* kapcsoló pedig bekapcsolva.

A varázspálcával (Magic Wand Mask Tool) kattintsunk az ex-téglalap közepébe, ám előtte a hasonlósági szintet (Color similarity or Hue levels) vegyük nagyon alacsonyra (kisebbre, mint 15). Az így létrejövő maszkot – biztos, ami biztos alapon – mentsük el a *Mask → Save → Save As Channel* funkcióval mondjuk Alpha1 néven. Töröljük az immár feleslegessé vált objektumot az *Object → Delete*-tel, majd hozzunk létre egy új rajzelemet a maszkunkból (*Object → Create → Object: Copy Selection* vagy [Ctrl felfelé nyíl]). Az új rajzelemen használjuk először az *Effects → 3D Effects → Emboss* effektust minimális mélységgel (Depth = 1-3), eredeti színnel (Emboss color = Original color), alacsony, legfeljebb közepes szintértékkel (Level = 50-100) és 135 fokos fényiránnyal (Direction). Legvégül a 3D-s hatást hangsúlyozandó használjuk az árnyékkészítőt (Object Dropshadow) akár vetett, akár perspektivikus árnyék létrehozására.

Mentés előtt kapcsoljuk ki a háttérréteget, és – azon túl, hogy elmentjük CPT formátumba is – mentsük el átlátszó GIF-be, így abszolút háttérbe illeszthető „banner"-t kapunk.

Animáció Paint Shop Próval

Pontosabban animáció előkészítése Paint Shop Próval – ugyanis magát az animációt nem tudjuk elkészíteni, hiszen ez a program csak állóképekkel tud dolgozni. Segítségével azonban egészen előkészíthetünk akár hosszabb animációt is. Ugyanis a PSP-nek van egy nagyon hasznos tulajdonsága, ami egy animáció el-, pontosabban előkészítéséhez nagyon hasznos. Ez pedig a rétegkezelés, illetve az, hogy az egyes rétegek tetszés szerint halványíthatók, így egy-egy képkocka megrajzolásához tetszőleges számú, már kész elemet használhatunk fel.

A lényeg: úgy készítsük el a „film" egyes kockáit, hogy azok szépen sorban egy-egy rétegen helyezkedjenek el.

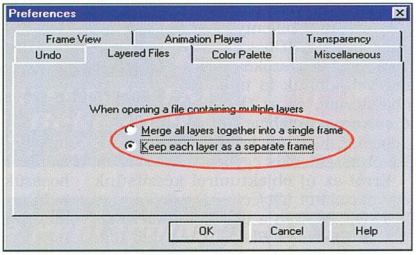

A Preferences fül: fontos beállítás az animáció előkészítéséhez

Készítsünk elő egy egyszerű példát! Vegyünk fel egy tetszőleges, lehetőleg átlátszó hátterű képet, és ezt másoljuk a vágólapra (clipboard) az *Edit → Copy*-val. Hozzunk létre akkora képet (*File → New*), amekkora a végső animációhoz szükséges, azaz amelyre az összes kép kényelmesen el fog férni. Nyissuk meg a rétegek palettáját (*Toggle Layer Palette* gomb az ikonsoron vagy az [L] billentyű), mert erre a későbbiekben szükségünk lesz. Helyezzük el a vágólapon lévő képet új rétegként az *Edit → Paste → As New Layer*rel (vagy [Ctrl L]), majd a *Mover Tool*lal mozgassuk leendő helyére. Ezt ismételjük meg annyiszor, ahány kockából az animáció állni fog.

Természetesen az egyes képkockákat külön-külön is megrajzolhatjuk.

Ekkor a *Layers → New* funkcióval vagy a *Layer* palettán található *Add New Layer* gombbal, esetleg a *Layers → Duplicate*-tel hozunk létre új rétegeket. Ez esetben nem árt tudni néhány „apróságot": mindig a kijelölt rétegre rajzolunk; a rétegeket a nevük melletti gombbal kapcsolhatjuk ki-be; a rétegek sorrendjét a nevük átmozgatásával megváltoztathatjuk; a rétegeket a *Layer Opacity* csúszkákkal félig átlátszóvá tehetjük.

Akárhogyan is dolgozunk, előbb-utóbb elkészülnek az animáció képei az egyes rétegeken. A képet mentsük el PSP formátumba, amely természetesen megőrzi az egyes rétegeket, amelyeken annyit munkálkodtunk. Indítsuk el a Paint Shop Pro csomag részét képező Animation Shop programot a *Start* menüből, esetleg a Paint Shop Próból a *File → Run Animation Shop* utasítást használva.

Mielőtt bármit csinálnánk ebben a programban, nyissuk meg a program főbb jellemzőinek ablakát a *File → Preferences → General Program Preferences* utasítással, majd a beállítóablakban válasszuk ki a *Layered Files* fület, és ott állítsuk át az egyetlen kapcsolót *Keep each layer as a separated frame* állásba, végül *OK*-zzuk le.

Ezután nyissuk meg az előzőleg a Paint Shop Próban elkészített .PSP névkiterjesztésű rajzunkat, melynek rétegeit az Animation Shop szétbontja különálló képkockákra.

Ezután már nincs más dolgunk, mint ellenőrizni, hogy minden képkocka a helyére került-e, beállítani az animációnk és az egyes képkockák jellemzőit az *Edit → Animation Properties*, illetve *Edit → Frame Properties* funkcióval. Végül

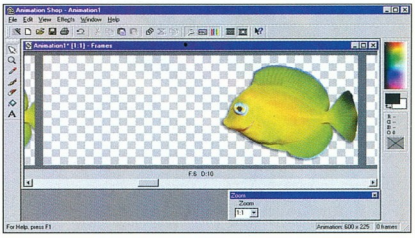

Az álló képkockák az Animation Shopban megmozdulnak

mentsük el az immár mozgóképpé összeállt állóképeket animált GIF-ként, illetve a legújabb verzióban Autodesk Animation (FLI és FLC) vagy Video for Windows (AVI) formátumba.

Weisz Tamás

El sem **hinné**, hogy mi minden van **benne**...

PSION

SERIES 5mx

Infravörös kommunikáció mobiltelefonokkal, PC-vel, nyomtatókkal, és Series 5mx-ek közötti adatcserére

2 db ceruzaelemmel
1 hónapos használat

16 MB memória

E-mail, fax küldés, fogadás

WEB böngészés mobiltelefonnal

Psion Palmcomp Kft.
1123 Budapest., Csörsz utca 23-25. Telefon: 356-9595, 356-3197

Keressen minket a Compfair'99 kiállításon (A/213) és viszonteladóinknál
(Cora, HRP, OfficeDepot, Qwerty, Summa Comp...)

www.psion.hu

Idejében szólunk.

QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Qwerty Computer szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 14.
Tel.: 466-9377 Fax: 385-2687
E-mail: qwerty@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10–18 óráig

Epson-Olympus szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 9.
Tel.: 466-5419
E-mail: epson@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10–18 óráig

Qwerty Mammut szaküzlet:
1022 Budapest, Lövőház u. 2-4 L026
Tel./Fax: 345-8255
E-mail: mammut@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10–21 óráig,
hétvégén 10–18 óráig

Minden, ami számítástechnika,
A Compfair '99-en is.
Akciókkal várjuk
az "A" pavilon 313-as standján!

TeleLogic
Számítástechnikai kft
www.telelogic.hu

IBM Business Partner
IBM disztribúció
-DB2 Universal Database 6.1
- VisualAge for C++ 4.0
- VisualAge for JAVA 2.0
- OS/2 Warp Server for e-business
- PC DOS 2000
- eNetwork Communications
- ViaVoice98 Home / Executive

Lotus. An IBM Company
LOTUS disztribúció
- Domino R5 Server
- Notes R5
- eSuite Workplace / Developer Pack
- SmartSuite Milleneum

POWERQUEST PQ QUEST
POWERQUEST disztribúció
- PartitionMagic / BootMagic
- ServerMagic
- Drive Image Professional
- EasyRestore
- Lost & Found
- DataKeeper

Legyen Ön is a partnerünk!

1119 Fehérvári út 83. Tel:204-3030 Fax:204-3031 mail: telelog@telelogic.hu

Ne csak álmodjon színes tintákról!
Nyomtasson bátran!

Színes és fekete utántöltő készletek
tintasugaras nyomtatókhoz.

2 adag fekete tinta BC 02 patronhoz
4,625 Ft
2 adag fekete tinta 20A patronhoz
5,200 Ft
Színenként 4 adag tinta BC 05 patronhoz
9,900 Ft

Tintasugaras papírok, fóliák
legnagyobb választéka
A4-A3-A2 és tekercs anyagok.

COMPUJET®
Életre kelti a képeket

Keressen bennünket,
hogy legközelebbi
forgalmazónkhoz irányíthassuk!
342-5144
Villám Center

Sokoldalú megoldás a
vírusvédelemben!

2000 év kompatib
VirusBuster™
1999.
VirusBuster

VirusBuster Kft.
Tel./Fax: (06-1) 430-8350
http://www.vbuster.hu
E-mail: support@vbuster.hu
Hot Line 06-30-940-1459

SIEL Wave plus

POWER NON STOP

SIEL
Szünetmentes tápegységek
300 VA-tól 9 kVA-ig
ISO 9001, MEEI, CE, IEC, MATÁV-PKI minősítés
Inczédy és Társa Kft.
2600 Vác, Bajcsy-Zsilinszky u. 12. 2601 Vác, Pf. 367.
Tel./fax: (+36) 27-317074, 27-316889
Honlap: http://www.digitel2002.hu/siel/ e-mail:sielhu@mail.digitel2002.hu

PHP3 vs. CGI

A PHP3 lehetővé teszi, hogy a .html közepébe kódot ékeljünk, amely az oldal minden letöltésekor lefut, és az eredménye a böngészőben megjelenik.

Egyszerű, de mégis általános célú szintaxisa, széles körű adatbázis-kapcsolata és az Apache-hoz fűződő szoros kapcsolata a CGI méltó versenytársává teszi.

Noha CGI írásakor a programozó teljes szabadságot kap (tetszőleges programozási nyelv, tetszőleges libraryk), főleg túlterhelt szervereken a CGI lassabban fut, mintha a feladatot az Apache egyik saját modulja végezné. Ennek az az oka, hogy az oldal újratöltésekor (másodpercenként akár többször is) egy új processz indul, amely újra felépíti az adatbázis-kapcsolatokat, lefordítja a saját nyelvére, hogy mire kíváncsi a látogató, és csak ezután tud rá válaszolni. Ez az adminisztratív tevékenység gyakran több időt vesz igénybe, mint az érdemi munka.

Szerencsére a PHP3 modulként van az Apache-ba építve, így a fenti időkiesés nem jelentkezik. Ha ehhez hozzávesszük a fejlesztőbarát környezetet (többnyire .html-t írunk, és a megfelelő helyen „megfüszerezzük" egy-egy lényegre törő scripttel), a széles körű nyelvi lehetőségeket, az adatbázis-elérést és a saját libraryk csatolásának lehetőségét, a PHP3 kiváló segítőtársnak ígérkezik.

Népszerűségét az is bizonyítja, hogy őt és elődjét (a PHP/FI-t) több mint 200 ezer Website használja világszerte. Ez a szám nagyobb, mint egyes kereskedelmi Web-szerverek hasonló mutatója. (A készülő jelenleg alfa változatú PHP4 mind nyelvi elemekben, mind sebességben sok újítást hoz.)

Telepítés

A www.php3.net/ címről töltsük le a forráskódot, és kövessük az útmutatót. Az adatbázis-eléréshez ne felejtsük el a linkeket követve a megfelelő drivereket is magunkkal vinni.

Debian Slink esetén egyszerűen rakjuk fel az apache, az apache-common, a php3, a php3-doc és a php3-mysql (vagy más adatbázis-kezelő esetén más) csomagokat. Futtassuk az apacheconfigot, és nyomjunk [Y]-t a PHP3-mal kapcsolatos kérdésre válaszul. Lehetőségünk van arra is, hogy a PHP3-at CGI-ként futtassuk. Ezzel elvész a legnagyobb előny, a sebességnövekedés, de ha nem tudjuk meggyőzni a rendszergazdát, be kell érnünk ennyivel. A CGI-s telepítéshez a php3-cgi és a php3-cgi-mysql csomagot válasszuk.

A php3.ini-ben (leggyakrabban a /etc/php3/apache/ könyvtárban) állítsuk be az egyedi igényeknek megfelelő működést. Ellenőrizzük, hogy a kiszemelt adatbázis-kezelőhöz van-e megfelelő extension= sor a php3.ini-ben.

Az Apache httpd.conf-jában (leggyakrabban a /etc/apache/ könyvtárban) ellenőrizzük a „LoadModule php3_module .../libphp3.so" sort. Az srm.conf-ot pedig egészítsük ki az

AddType application/x-httpd-php .phtml .pht .php
AddType application/x-httpd-php3 .php3
AddType application/x-httpd-php3-source .phps
AddType application/x-httpd-php3-preprocessed .php3p

sorokkal. Ugyanezt a hatást érhetjük el a mime.types-ban:

application/x-httpd-php phtml pht php
application/x-httpd-php3 php3
application/x-httpd-php3-source phps
application/x-httpd-php3-preprocessed php3p

Indítsuk újra az Apache-ot (/etc/init.d/apache stop, majd start). Ha probléma adódik, nézzünk utána az error.log-ban. Ezek után az Apache által küldött HTTP-fejléc „Server:" sorában szerepelni fog egy PHP3-as bejegyzés.

Az első lépések

Egy meglévő .html-t .php3-ra átnevezve a következők bármelyikét alkalmazhatjuk, az 1. lista alapján. A legalsó sor akkor hasznos, ha a .html-t nem kézzel készítjük, és a fejlesztőeszköz az első két taget nem engedi beszúrni.

A második listában látható script átirányítja a látogatót a hét napjai szerint. Az első két sor a szóközök mentén szétvágja a hét napjait tartalmazó stringet, és az eredményt (egy tömböt) a $n változóba helyezi. PHP3-ban minden változónév dollárjellel kezdődik (legyen akár egész, valós, string, tömb vagy asszociatív tömb). A 3. sor a script URL-jét felvágja a /-ek mentén, és a felvágott utolsó elemét a 4. sor alkalmasan módosítja, így például */tv/musor/nap.php3*-ból */tv/musor/csutortok.html* lesz.

Érdemes részletesen is megvizsgálni a 4. sort. A sizeof() függvény visszaadja $a méretét, és mivel az elemeket 0-tól számozzuk, ezért az utolsó elem indexe épp

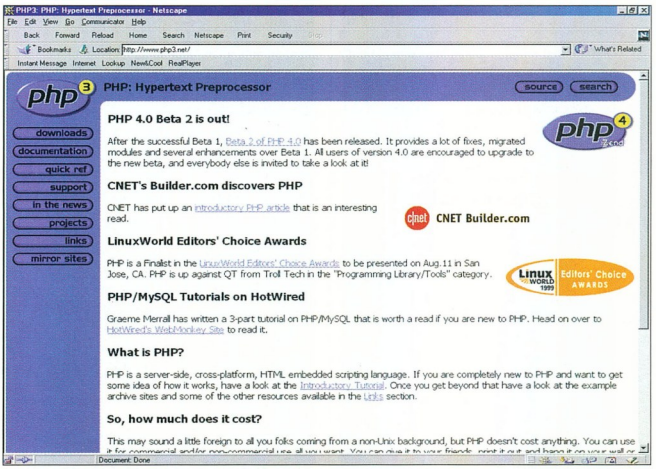

A PHP3 site-ja. A stabil 3-as verzió mellett már az alfatesztes 4-es is elérhető

sizeof($a)-1. Adate(„w") megadja, hogy a hét (week) melyik napján járunk. Ez egy 0 és 6 közötti szám – a $n tömb pedig a hét napjait épp ennek a számnak megfelelő sorrendben tartalmazza. A „." operátor ehhez még hozzáfűzi a .html stringet, és ezzel össze is állt a file-név.

A Header() függvény beszúr egy sort az Apache által visszaadott HTTP-fejlécbe. Csak akkor van hatása, ha még semmit sem írtunk ki – sem az echo() függvénnyel, sem a <? előtt. A Location: sor a HTTP protokoll szerint a mögötte álló URL követésére szólítja fel a böngészőt. Az ötödik sor tanúsága szerint a PHP3 az idézőjelek közé rakott változóneveket is behelyettesíti.

Ugyanezt a hatást elérhetjük tömbök alkalmazása nélkül is (3. lista). Itt az ereg_replace() függvény a $PHP_SELF változó végén lévő leghosszabb, /-t nem tartalmazó karaktersorozatot (vagyis a file-nevet) cseréli a megfelelő nap.html-re. Az első paraméter, a"[^/]+$"string Perlből már ismerős lehet: ő a regexp (regular expression, szabályos kifejezés). A regexpek később is jó szolgálatot tehetnek string-műveleteknél, de a Perlhez szokott fejlesztőknek kissé erőtlennek tűnnek, mert sok, gyakran használt lehetőség hiányzik belőlük, és nincsenek olyan szorosan beépítve a nyelvbe, mint a Perl esetén.

A nap szerinti szétválogatás egyetlen file-ban is elintézhető (4. lista). Az első látásra kissé szokatlan formát úgy kell olvasni, mintha a <? ... ?>-eken kívüli részek echo utasítások lennének.

A fenti néhány példa is mutatja, hogy a PHP3 szintaxisa a C, a Perl és a Java (!) szintaxisából ered, így nem kell egy teljesen idegen nyelvet megtanulnunk. A PHP3-at és kiegészítőit úgy alakították ki, hogy minél inkább alkalmasak legyenek gyors webes fejlesztésre. Részletes leírását megtaláljuk a hozzá kapott HTML dokumentációban.

Adatbázis-elérés

Szükség van egy, az adatbázis-szervertől függő PHP3 extensionre (.so kiterjesztésű file), és azt meg kell említeni a php3.iniben. Többek között a következő adatbázisokhoz létezik extension: Adabas D, dBase, dbm, filePro, Informix, mSQL, MySQL, Sybase, ODBC, Oracle, PostgreSQL, Solid. Ha mást használunk, keressük fel a PHP3 Web-helyét, vagy – ha C interface már létezik – megpróbálkozhatunk saját PHP3 extension elkészítésével (ez nem is akkora ördöngösség).

Ha kizárólag a Web-helyünk üzemelte-

Programlisták

1. lista

```
<? echo(1+1); ?>
<?php echo(1+1); ?>
<SCRIPT LANGUAGE=PHP> echo(1+1); </SCRIPT>
```

2. lista

```
<? $n= explode(" ","vasarnap hetfo kedd szerda ".
                   "csutortok pentek szombat");
   $a= explode("/", $PHP_SELF);
   $a[sizeof($a)-1]= $n[date("w")].".html";
   Header("Location: http://$SERVER_NAME".join("/",$a)); ?>
```

3. lista

```
<? $n=explode(" ","vasarnap hetfo kedd szerda ".
                  "csutortok pentek szombat");
   Header("Location: http://$SERVER_NAME".
     ereg_replace("[^/]+$", $n[date("w")].".html",
     $PHP_SELF)); ?>
```

4. lista

```
Közös nyitó szöveg.
<? $n=date("w"); if ($n==1) { ?>
  Hétfői mûsor.
<? } elseif ($n==2) { ?>
  Keddi mûsor.
<? } elseif ($n==3) { ?>
  Szerdai mûsor.
<? } elseif ($n==4) { ?>
  Csütörtöki mûsor.
<? } elseif ($n==5) { ?>
  Pénteki mûsor.
<? } elseif ($n==6) { ?>
  Szombati mûsor.
<? } else { ?>
  Vasárnapi mûsor.
<? } ?>
Közös záró szöveg.
```

5. lista

```
<? if (!isset($PHP_AUTH_USER)) {
     header("WWW-Authenticate: Basic realm=\"Hírek\"");
     header("HTTP/1.0 401 Unauthorized");
     echo "You must authenticate yourself.\n";
     exit;
   }
   if (ereg("[A-Za-z0-9_]{1,16}", $PHP_AUTH_USER) &&
       ereg("[A-Za-z0-9_]{1,16}", $PHP_AUTH_PW)) {
     $x=mysql_pconnect("localhost","dblogin","dbpassw");
     mysql_select_db("au", $x);
     $q=mysql_query("SELECT passw, login FROM u WHERE ".
       "login=\"$PHP_AUTH_USER\" AND passw=".
       PASSWORD(\"$PHP_AUTH_PW\")", $x);
   } else $x=0;
   if (!$x || !($row=mysql_fetch_row($q))) {
     header("HTTP/1.0 401 Login failed");
     echo "Login failed for $PHP_AUTH_USER.\n";
     exit;
   }
   mysql_free_result($q);
   Header("Content-type: text/html; charset=iso-8859-2");
   /* echo "Hello, $row[1]!<br>\n"; */ ?>
```

téséhez van szükség adatkezelésre, a legjobb választás a MySQL. Bár nem támogatja sem a tranzakciókat (!), sem a subselecteket, sebessége, szerény erőforrásigénye és stabilitása kiválóan alkalmassá teszi adatok egyszerű manipulálására és visszakeresésére. A Debian Slink disztribúcióban mysql néven megtaláljuk. Az 5. listában látható példaprogram adatbázisban tárolt loginnév/jelszó pár alapján biztosít hozzáférést az oldalhoz.

A PHP3 az environmentet, az úrlapmezőket (GET és POST), a cookie-kat és a látogató bejelentkezési információit a script futtatása előtt elhelyezi a megfelelő változókba, nekünk csak ki kell olvasnunk. Először is ellenőrizzük, hogy a böngésző küldött-e loginnév/jelszó párt, és ha nem, a HTTP protokoll szabályai szerint utasítjuk erre. Ha küldött, akkor egy apró ellenőrzés után (legfeljebb 16 karakter és csak alfanumerikus lehet), hozzákapcsolódunk a MySQL-hez, kiválasztjuk az au adatbázist, és az u táblában ellenőrizzük, hogy van-e megfelelő bejegyzés. Ha nincs, hibaüzenettel visszatérünk – ha van, elkezdjük az oldal kiírását.

Az utolsó előtti sor Header() hívása (vagy az ezzel egyenértékű <META HTTP-EQUIV> tag) szükséges ahhoz, hogy az ő és ű betük helyesen jelenjenek meg a böngészőben. A fenti kódrészletet egy tetszőleges .html elejére írva (és .php3-ra átnevezve) elérhetjük, hogy az adott oldalt csak az arra jogosultak tekinthessék meg. Mindehhez nem volt szükség arra, hogy beleártsuk magunkat az Apache belső világába és konfigurációs rejtelmeibe.

Ha több ilyen oldalt tervezünk, érdemes eltenni a kódrészletet például az auth.inc file-ba, és mindössze annyit kell írnunk a .php3 elejére, hogy *<? require „auth.inc"; ?>*.

Ugyancsak egyszerűen elkészíthetjük egy meglévő adatbázisunk webes interface-ét: először megtervezzük a <FORM>-ot, amin keresztül a látogató lekéri az információt, majd PHP3-ban megírjuk az erre az úrlapra válaszoló scriptet. A látogató által begépelt adatokat ismét csak a megfelelő változókból olvassuk ki, pár egyszerű parancssal hozzákapcsolódunk az adatbázishoz, majd echo-val kiírjuk a választ.

A példánkban szereplő mysql_pconnect() függvény annyiban különbözik a mysql_connect()-től, hogy fenntartja a kapcsolatot az oldal következő letöltéséig, így – különösen leterhelt site-ok esetén – sok időt nyerünk azáltal, hogy nem kell újra és újra hozzákapcsolódnunk az adatbázishoz. Vigyázzunk azonban arra, hogy egyszerre több (5–50) Apache processz is fut, és korántsem biztos, hogy a következő kérést is ugyanaz a processz fogja kiszolgálni. Ha tehát ideiglenes adatot szeretnénk megtartani két kérés közt, azt ne egy változóban, hanem vagy file-ban, vagy adatbázisban tegyük.

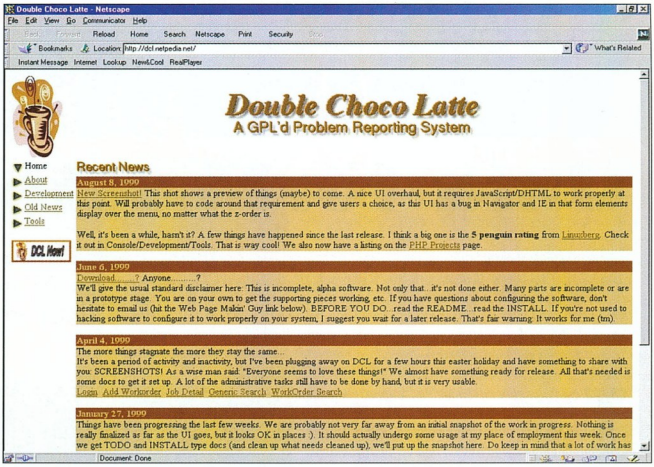

A Double Choco Latte, az egyik leghíresebb a PHP3-at alkalmazó site-ok közül

Hátrányok

Bár a fent leírtak alapján a PHP3 különösen vonzó lehet, fontos ismernünk a korlátait és a hátrányait is:

- Az Apache (tehát egyúttal a modulok, így a PHP3 is) mindvégig ugyanazon felhasználó jogaival fut (ez legtöbbször apache, httpd, www, www-run vagy nobody). Sorozatunk előző részeiben megismertük, hogy CGI esetén suEXEC vagy setuid bit segítségével hogyan tudjuk elérni, hogy a script biztonságosan a mi jogainkkal fusson (és ne kelljen osztoznunk a közös lovon a többi CGI-t író felhasználóval). Ezt azonban az Apache-on belül (a Unix biztonsági rendszerének felépítéséből következően) nem tehetjük meg – így vagy osztoznunk kell, vagy új processz indítására kényszerülünk (lásd php3-cgi), de ezzel elveszítjük a PHP3 legnagyobb előnyét, a gyors kezdési időt.

A PHP3 tehát akkor ideális, ha az adott szerveren csak egyvalaki (például a webmaster) vagy egymással teljes mértékben együttműködők dolgoznak.

- A hosszabb, számításigényes feladatok lassan futnak, mivel a PHP3 utasításértelmezője lassú (még a Perlénél is lassabb). E sorok írója a PHP3 és a Perl között egy késleltetőciklus futásidejének mérésével 64-szeres sebességkülönbséget tapasztalt (míg a Perl és a C között 160-szorosat). Bár ezek az adatok korántsem mérvadók, bonyolultabb feladatoknál érdemes áttérni Perlre vagy (végső esetben) C-re.

- Már említettük, hogy az Apache (a teljesítmény érdekében) több példányban fut egyszerre, és ez megnehezíti a letöltések közti adatmegtartást. Bár ez a probléma kis kényelmetlenség árán megoldható, de akinek feltétlenül megmaradó adatokra van szüksége, annak a Roxen Challenger Web-szervert ajánljuk (www.roxen.com). Az átállás előtt vegyük figyelembe, hogy a hosszú ideig futó processzek (például a Roxen) általában sokkal több memóriát foglalnak, mint a magukat periodikusan újraindítók (például az Apache).

Szabó Péter
(pts@fazekas.hu)

Video a PC-n, MPEG-2 a TV-n

Video CD-t készítünk
24 órán belül legkedvesebb
VHS felvételeiből!

Igényes 2000 kompatibilis
PC konfigurációk, már
90.000 Ft + ÁFA-tól!

A digitális beltéri egység
segítségével az otthoni,
analóg TV-jén élvezhet
több mint 100 digitális
adást (MPEG-2/ stereo).

TV tuner kártyák szenzációs
áron, már 13.800 Ft+ÁFA-tól

Spieler computer
WWW.alap.net/aruhaz/spieler
1083. Budapest, Illés utca 40.
Tel.:210-9106 Szombaton is nyitva

Uma története

Jelentéktelennek tűnő porszemek csupán, őrültek talán – mégis, lehet hogy hősök, akik szembeszállnak az ősi erő, a mágia hatalmával bíró, kénköves leheletű sárkány erejével és akaratával.

Testük apró és halandó, akaraterejük és hitük azonban lehet oly erős, hogy győzedelmeskedjen. Uma földjén megtaláljuk a kihívást, melyben próbára tehetjük kardunkat, mágikus képességeinket és hitünket.

Éveket kell visszamennünk emlékeinkben, ha a Diablo megjelenésének időszakát akarjuk felidézni. A Blizzard kétségtelenül olyan etalont teremtett azzal az akció RPG játékkal, amit kategóriájában azóta sem tudott semmi felülmúlni. Miközben az egyre gyarapodó, népes rajongótábor szinte remegve szív magába minden apró információt a készülő második részről, most felcsillant valami, ami megdobogtathatja a kategória szerelmeseinek szívét, és enyhítheti az egyre hosszabbra nyúló várakozás kínjait.

Darkstone. Szinte semmi hírverés nem előzte meg a Delphine Software programját, egyszer csak itt volt. A gyanútlan, ám türelmes játékos a mai lehetőségekhez képest nem túl jól sikerült bevezető animáció megtekintése után perceken belül olyan kaland közepébe csöppenhet, amely menthetetlenül magával ragadja, majd úzi mindaddig, amíg meg nem felelt a hatalmas feladatnak.

A Darkstone első különlegessége, hogy egyszerre két karaktert irányíthatunk, így egyaránt megismerhetjük és kihasználhatjuk a fizikai erő és a mágia kínálta lehetőségeket. A választható karakterosztályok: warrior, amazon, wizard, sorceress, assassin, thief, monk, priestess. Ezek között valószínűleg min-

www.godgames.com/games/darkstone/

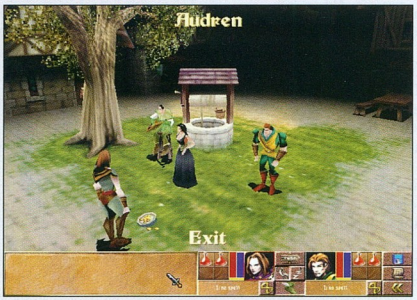

Néhány aranyért Audrennek meglepetése van

Aratás másodízben

A Westwood Studios játékait mindig is megkülönböztetett figyelemmel kíséri a szakma – és természetesen a játékosok is. Ez nem csoda, hiszen olyan alapművek készülnek itt, mint a Command & Conquer.

Alapvetően két szempont határozza meg egy játék sikerét: az egyik a program által felvonultatott újdonságok száma és ezek megvalósítása, a másik pedig a beharangozás mértéke. Ez utóbbival a Tiberian Sun esetében nem lehet semmiféle gond, hiszen már a kétéves fejlesztési időszak kezdetén várták a valósidejű stratégiai játékok fanatikus rajongói. Gyógyírt közben csak a küldetési lemezeivel együtt megjelent Red Alert nyújtott, ez azonban nem része a sorozatnak.

Első ránézésre a játék kifejezetten csúnyának mondható, legalábbis a manapság szinte mindenhol alkalmazott 3D-gyorsító kártyás megoldások között. Ahogy haladunk előre a játékban, némileg csökkenni fog ez a rossz érzésünk, hiszen változatos terepviszonyok és egy halom különleges effektus vár minket a pályák teljesítése közben. A készítők nagy figyelmet fordítottak a pályák kidolgozására. Ehhez komoly segítséget kaptak a játék engine-jétől, hiszen a Tiberian Sun végre kezeli a manapság már nélkülözhetetlen valódi 3D-s terepfigyelést. Ennek előnyeiről könnyedén meggyőződhetünk a hegyek tetejére telepített nehéztüzérséggel.

Több tájtípussal is találkozhatunk a játékban. Ezek mindegyike szokványosnak mondható, talán csak a havas pályák lógnak ki a sorból. Stratégiai szempontból itt lép be a képbe a befagyott folyók és tavak felszíne, mindaddig, míg

Munka közben a GDI légpárnás és repülőegységei

denki megtalálja a kedvére való párost. Aki esetleg jobban szeret egy karaktert irányítani, az se essen kétségbe, mert erre is van lehetőség. A páros sokkal hatékonyabban működhet együtt, ha megszoktuk irányításukat és jól használjuk a képességeiket. A választott karakterekkel máris Ardylban találjuk magunkat. A városka lehetőségeit megismerve pedig elindulhatunk az erdő és az ott megbúvó labirintusok felfedezésére.

Veszélyek Ardyl földjén is leselkednek ránk

A Darkstone nem monoton szörnyirtás, számos küldetést is kínál, amelyeket a program véletlenszerűen generál, ezért változatos kalandot ígér – egy- és többrésztvevős üzemmódban egyaránt. Akik többen játszanak együtt, azok az egymás elleni küzdelmet is választhatják. A kategóriában új – és egyértelműen a szerepjátékos rész erősítését jelenti –, hogy megjelentek a karakterek által megtanulható és fejleszthető képességek (skillek). Néhány példa: koncentráció, azonosítás, tanulás, meditáció, ördögűzés, fegyvermesteri képesség, kereskedés stb. Ezek fejlesztése az adott területen különféle előnyökhöz juttatja a karaktereket, ezért érdemes átgondoltan, ha kell, költséget nem kímélve megtanulni őket.

A fegyverek és varázslatok arzenálja is bőséges, az egyre agresszívabb és erősebb szörnyekkel szemben szükségünk lesz mind az acél, mind a mágia hatalmára. Bár például a harcos karakterek is megtanulhatnak alapszintű varázslatokat, szintlépéskor nekünk kell hangsúlyoznunk, melyik karakternek melyik tulajdonságát (erő, mágia, ügyesség, életerő) erősítjük – és ez a fizikum brutalitását képviselő karakter esetében legyen inkább az erő vagy az ügyesség, mint a mágia.

A játék Direct3D támogatású, ennek ellenére sikerült megőriznie a kézzel rajzolt programok finomságát. A kameramozgás és a zoomolási lehetőségek ügyesen kihasználják korunk megjelenítési technikájának lehetőségeit. A színvilág érdekes módon cseppet sem lett komor, sőt. Még a labirintusok mélyén is találkozhatunk élénk színekkel.

Bár a zene és hanghatások nem emelnék ki különösebben a Darkstone-t a hasonló játékok közül, de a készítők meglepetést csempésztek a programba: például ha a város kútja mellett dúdoló Audrennek néhány aranyat adunk, rendkívül kellemes betétdalt hallgathatunk meg újra és újra.

A Sötétség kövének története szinte a semmiből bukkant elő. Születését nem jelezte semmi, csendben szövődött Uma földjének legendája, és amikor végül életre kelt a mese, akkor sem harangozták be élkes, sokat ígérő szavakkal. A sötét ékkő kalandja mégis ragyog, tündököl, mert igazi értéket képvisel azok számára, akik vállalják felfedezését. A játékot magyar nyelvű kézikönyvvel az Ecobit Kft. forgalmazza.

Lily *(lily@vogel.hu)*

nem pörkölnek alánk, amitől persze kissé megtorpanhat az előrenyomulásunk. Bizony, nincs kellemetlenebb dolog, mint ropogó jégtáblákon araszolgatni a nehéztankokkal. Érdemes még megemlíteni a felrobbantható és újraépíthető hidakat, valamint a kibővített környezeti hatásokat is. Ez utóbbiak között sokféle természeti erő helyet kapott, melyek közül talán a mindent lebénító ionvihar a leginkább szemet gyönyörködtető – és egyben a legpusztítóbb. Néhol kifejezetten a „csicsás" jelző illene legjobban a tájra, ugyanis az alkalmazott színek általában nincsenek összhangban egymással.

A segítség műholdról érkezik (ionlövés)

Nem csak a környezet, hanem a GDI és NOD csapatok is jelentősen átalakultak az első rész óta. Tesztállapotban lévő fegyverek, új technikák színesítik az amúgy sem gyenge arzenált. Szóljunk néhány szót először a kedvencemről, a gonosz NOD oldal lehetőségeiről. A gyalogság megerősödött a cyborgegységgel, amely akár komoly sérülés esetén is tovább folytatja a harcot. A szárazföldi seregeknél szép számban kerültek jól használható egységek a játékba.

A GDI erők fejlődése teljesen más irányt vett fel. Kevésbé futurisztikusak a fegyvereik, de szervezettségben kétségkívül a NOD felett állnak. A bázis védelmét itt variálható tornyú ütegállások biztosítják. A GDI fejlesztése két fő irányt határozott meg, egyrészt a lépegető stílusú egységek irányába fordultak, másrészt a talajtól független megoldások kerültek előtérbe. A legdurvább GDI-egység mindezek ellenére mégis a Distruptor, amely koncentrált ultrahang-hullámmal küzdi le ellenfeleit, nem is rossz hatásfokkal. A nagy erejű fegyverek közül az ionágyú érdemel figyelmet, amely komoly károkat okozhat a NOD épületeiben.

A program a szokásos két CD-s kivitelben jelent meg – ezek kapacitásának tekintélyes részét az átvezető animációk kötik le. A történetet és ennek megvalósítását illeti talán a legnagyobb dicséret, igazi profi munkát láthatunk mindkét hadjárat végigjátszásakor. Külön előny a véletlenszerű térképgenerátor, amely a végigjátszott küldetések és a megunt gyári pályák után is tud újdonságot nyújtani.

Ne mondjunk elhamarkodottan ítéletet a Tiberian Sunról! A folyamatos játék sok olyan izgalmas részletet előhoz a programból, amely első pillanatban nem látszik. A grafikai megvalósítás ugyan nem tökéletes, de a játékmenet és a stratégiai rész minden dicséretet megérdemel. Ha nem is teremtettek korszakot a fiúk, mint annak idején a Dune-nal vagy a Command & Conquerrel, bizony könnyen lehet, hogy 1999 legjobb stratégiai játéka a Tiberian Sun lesz.

Bear *(Bear@vogel.hu)*

Szerkesztőség

Főszerkesztő:
Ivanov Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Kincstár, Szoftver, Gyakorlat)
Csábi József (Hardver)
Fazakas László (Kommunikáció)
Giczy Gergő (Fórum)
Kis Endre (Aktuális, Magazin)
Munkatárs: **Kerecsen Tamás**
Tesztlabor-vezető:
Nagy Zoltán
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Szerkesztőségi asszisztens:
Ondrej Andrea

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210, telefon/fax: 350-8276

E-mail-cím:
chip@vogel.hu
A CHIP Magazin honlapja:
www.net.hu/chip/

Terjesztési adatok

1998 II. félévi terjesztett példányszám

MATESZ* által auditálva: 27 491

A MATESZ 1999 II. negyedévi gyorsjelentése alapján
a terjesztett példányszám: 30 498
1999. augusztusi szám eladott példányszáma: 28 376
Magazinunk e havi száma 35 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztésellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8731
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Otto Walitschek, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA/Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál
telefon: (36-1) 349-4768
e-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 1092 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben
a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 4704 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 9408 Ft (28% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. HELP kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2352 Ft (3 szám), fél évre: 4704 Ft (6 szám), egész évre 9408 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel International Beteiligungs GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

2F 2000	147	Delta Elektronik	124	LG Electronics	65	RCE	130
3M	139	Digit	148	Libra	165	Ready	158
Acca	161	DIT Digitáltechnika	171	Lord Complex	173	Reflex	180
Acomp	31	Dynamic	171	Lucky Star	123	Rhode & Schwarz	180
A Computer	171	E-Bolt	151	Macomp	86	Rhode & Schwarz	191
Acorp	B/3	EC-CO	161	Macroda	77	Samsung	94
Adria Computer	177	Ecobit	102	Macropolis	179	ScanDer	191
Alaska	49	Ecotrade	192	Metalogic	49	SCI Modem	148
Albacomp	45	Elender	98	Mikropo	180	SCI Network	191
Allegro	41	EMJ	108	Miraco	151	Serco	168
Alpha Sonic	33	Envicom	179	Média Ász	191	Shartech	174
Alpha Sonic	75	Erti Trade	117	MR Soft	192	Siel Inczédy	184
ANT	158	Fefo	127	Napfény	90	SMP	170
APC	11	Finit 2	177	Nest	158	Software Station	174
Areco Trade	143	Folder Trade	171	Next Software	179	Sowah	81
Asys	177	Fonet	174	Nokia	97	Spieler	187
Bertdolf	158	Gamaxnet	144	Novell	93	Sprint	140
Borland	144	Gemofis	139	Oki	167	Sun	51
CAD-Art	144	Gericom	127	Olympus	165	Sun	61
Canon	53	GigaByte	23	Omikron	179	Sved	85
Canon	57	Herta	155	Online	124	Számalk	192
Canon	143	Hewlett-Packard	9	Optoline	174	Telelogic	184
CD-Center	151	Hewlett-Packard	13	Oracle	101	Terc	123
Codra	35	Hewlett-Packard	47	Pentacomp	180	Tomato	B/4
Com Networx	168	Hewlett-Packard	55	Philips	105	Top Soft	B/2
Compserv	177	Hungary Network	192	PiFive	179	TZ Team	191
Compugroup	43	Hyundai	21	Pilátus Comp	192	Unitis	168
Computer Média	140	Infoport	129	Pinnacle	108	Var	148
Concert Média	59	Julianus	173	Pixel Multimédia	89	Verbatim	25
Cordines	174	Juventus Team	129	Plantrend	144	Vicom	78
Corg	174	Kelly-Tech	70–71	Polipus	192	Video Part	148
Corwell	115	Keszo	173	Portocom	130	Villám Center	184
Corwell	153	Kim Soft	143	Poso International	19	Virus Buster	184
Crito	57	Komel	63	Profex	158	VTCD	135
Cryptologic	161	Kventa	139	Profon	132	Walton	82
D-Data	177	Kvint-R	163	Psion	183	Woodstone	192
D-Link	29	Kye	27	Qwerty	183	X-Byte	137
Datanet	37	Kész	161	Rainbow Technologies	73		
Daxon	148	Kész	171	Ramiris	38–39		
Delta Elektronik	124	Lavox Copy	173	RA Trade	113		

GSM900/1800, DECT

Ne aggódjon! Mobiltelefont tesztelni ennél jóval egyszerűbb.

Kedvező árfekvésű, gyors mérési megoldások GSM900/1800 és DECT típusú készülékekhez mobiltelefon szervizek részére.

További információkért hívja a

203-0282

telefonszámot.

ROHDE & SCHWARZ

Rohde & Schwarz Budapesti Iroda, 1115 Budapest, Etele út 68.
e-mail: rohdehu@rsoe.com, internet: www.rsd.de

SCI-NetWork

Távközlési és Hálózatintegrációs Rt.
1148 Budapest, Fogarasi út 10-14.
Telefon: (36-1) 467-7030
Fax: (36-1) 467-7049
E-mail: info@scinetwork.hu
Internet: www.scinetwork.hu

A SCI-Network a BreezeCOM vezeték nélküli Ethernet eszközök teljes skáláját forgalmazza.

Főbb jellemzők:

- adatátviteli sebesség: max. 3 Mbps
- hatótávolság: 150-5000 m
- az eszközök HIF engedélyesek
- ingyenes, 2,4 GHz-es frekvencia sávon működnek.

BreezeCOM Wireless Communications

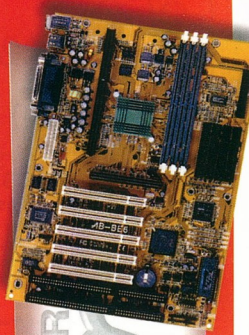

Abit BE 6
Ultra DMA 66
25.800,-Ft+Áfa

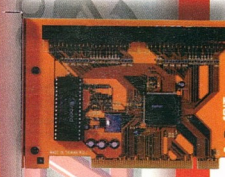

HA 66
Ultra DMA controller
11.300,-Ft+Áfa

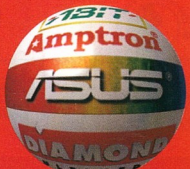

A megbízható számítástechnikai partner

TZ team COMPUTERS

1161 Budapest, Rákóczi út 48.
Tel/Fax: 406-4444
Faxbank: 2 333-666/1444#
www.tzteam.hu
tz@tzteam.hu

Nyitvatartás:
H-Cs 9-18h
P 9-16h

CHIP-lünk le az árából 2 %-ot!
Egy szelvény bemutatása számítógép vásárlásakor 2% kedvezményt ér.
1161 Budapest, Rákóczi út
Tel/Fax: 406-4444

NAPILAPOK
HETILAPOK
HAVILAPOK
IDŐSZAKI KIADVÁNYOK
TERJESZTŐK
TELEKOMMUNIKÁCIÓ
KÖZTERÜLETI REKLÁMOK
ELADÁS - HELYI REKLÁMOK
KIÁLLÍTÁSOK ÉS VÁSÁROK
ÜGYNÖKSÉGEK, NYOMDÁK

MediaAsz®

MÉDIA HIRDETÉSI ÁRAK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK
15. kiadás 1999. szeptember
CD-melléklettel

HIRDETÉSI ENCIKLOPÉDIA

3721 *hirdetési lehetőség részletes adataival*
800 oldalon *tarifatáblázatokkal, térképekkel, összehasonlító táblázatokkal és cikkekkel,*
9 színnel *elkülönített fejezet,*
4 féle regiszter: *név, település, tartalom és kiadó szerint.*
2 ingyenes *szolgáltatással: felvilágosítás a kiadónál illetve Faxbank*
(Tel.: 233-3666/1155#)

Mindez: **3339,- Ft** + *áfa*

Kiadó: S&S Karakter Kft.®
1055 Bp. Honvéd u. 40.
Tel: 302-4013, 302-7288, 312-8846, 332-0611
Fax: 331-3529
E-mail: mediaasz@hungary.net

HEIDELBERG
Color Publishing Solutions

LINOTYPE-HELL SCANNEREK, LEVILÁGÍTÓK

JADE2, SAPHIR ULTRA, OPAL ULTRA, HIRES, TOPAZ, TANGO, CHROMAGRAPH

VIEWOPEN MONITORKALIBRÁLÓ ICC PROFILE-KÉSZÍTŐ

TÖBB, MINT 200 FÉLE SCANNER
TÖBB MINT 100 FÉLE MONITOR
NYOMTATÓK, VONALKÓDOLVASÓK
EGYÉB KIEGÉSZÍTŐK

PROFONTS LIBRARY 2000

MAGYAR ÉKEZETES BETŰTÍPUSOK: 2000 FONT, 50 DINGBATS, 500 INICIÁLÉ, 50 EURO FONT
TRUETYPE ÉS TYPE1 FORMÁTUMBAN
UNICODE 3.0 AJÁNLÁS SZERINT
(BEÉPÍTETT KÓDLAPTÁMOGATÁSSAL)
WINDOWS 3.X/95/98/2000/NT
OS2/LINUX KOMPATIBILITÁS

SCANDER KFT.
1146 Bp., Thököly út 59/A
Tel./Fax: 251-2960
GSM: 30-9242-397, 30-9620-207
HTTP://W3.DATANET.HU/~SCANDER
HTTP://WWW.SCANDER.INI.HU
SCANDER@MAIL.DATANET.HU

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, ÁRLISTA A CHIP CD-N!

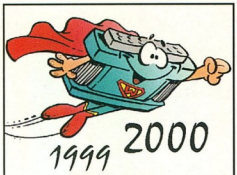

Több eladás
Másolásvédelemmel és Licenc Kezeléssel

- **Biztonságos Védelem** szoftver védelem WIBU-ASIC titkosítással
- **Hálózatkezelés** a hálózat minden jellemzője elérhető mindegyik WIBU-KEY hardverrel
- **Licenc Kezelés** egyéni licenc határok a különböző felhasználóknál
- **Internetes Disztribúció** demó verziók, moduláris szoftverek és frissítések egyszerű terjesztése
- **Termékskála** WIBU-KEY minden platformra és operációs rendszerre: PC, Mac, UNIX, AS/400

Mindent egy rendszerrel. Mindent a WIBU-KEY-vel!

MrSoft Kft.
www.mrsoft.hu
E-mail: info@mrsoft.hu
Tel: (1) 322-0465, (20) 943-4676
1061 Budapest, Andrássy út 43./318

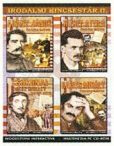

6500,- 3990,-

IRODALMI KINCSESTÁR 1.
Petőfi Sándor, Ady Endre, Balassi Bálint és Vörösmarty Mihály összes művei.

IRODALMI KINCSESTÁR 2.
Arany János, József Attila, Babits Mihály és Csokonai Vitéz Mihály összes művei.

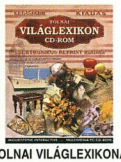

6500,- 1990,-

TOLNAI VILÁGLEXIKONA
Elektronikus reprint kiadás, 18 kötet, 6400 oldal, 38 500 szó, keresés címszóra.

NYELVSTÚDIÓ 1. Kezdő angol és német	6500,-	3990,-
NYELVSTÚDIÓ 2. Középhaladó	6500,-	3990,-
NYELVSTÚDIÓ 3. Haladó	6500,-	3990,-
BESZÉLŐ SZÓTÁR angol-magyar	8000,-	4990,-
BESZÉLŐ SZÓTÁR német-magyar	8000,-	4990,-
RÉVAI NAGY LEXIKONA	6500,-	1499,-
VILÁGATLASZ	8000,-	4990,-
ÚTNYILVÁNTARTÓ RENDSZER	14900,-	8990,-

WOODSTONE INTERACTIVE
CD-ROM FEJLESZTŐ ÉS KIADÓ KFT
1066 Budapest, Teréz krt. 36. Tel.: 302-4420, Fax: 302-2102,
Mobil: 06 (209) 666-000, E-mail: ws_i@hotmail.com

Hungary.Network
a *tartalom* szolgáltatója

Internet

http://www.hungary.com
http://www.net.hu/

1026 Bp, Nagyajtai utca 3.
t/f: (36-1) 214-2838, 214-9668
e-mail: market@hungary.com

NOTEBOOK SPECIALIST
INTERNETEN
www.polipus.hu

COMPAQ PRESARIO 1235!
Pentium MMX-233 MHz, 64 MB RAM, 4.1 GB HDD, 56K FAX/MODEM, JBL hangszóró, Windows 98 (angol)
12,1" DSTN 255 000 Ft
12,1" TFT, 266MMX 310 000 Ft

Akció! 29 900 Ft
A hirdetés bemutatójának HP DeskJet 340 hordozható notebook nyomtató.

Használt notebookok beszámítása, felvásárlása, értékesítése!

POLIPUS KFT., 1093 Bp., Csarnok tér 3-4. fszt. 1.
Tel.: 217-0194, (30) 9508-178 Fax: 215-3502

Fenti árak áfa nélkül értendőek, beszerzéstől függően változhatnak.

17"-os SVGA monitorok
– HIHETETLEN ÁRON –
amíg a készlet tart!
CSAK 40 000,-FT+ÁFA!
Használt, jó állapotú nyomtatók, számítógépek állandóan kaphatók!
ECOTRADE Kft.
1063 Szinyei Merse P. u. 1.
Tel.: 312 7628

Megjelent a VISIO Standard és Technical 2000-es változata!

VISIO

Februárra várható a VISIO Professional 2000!

A tervezők és fejlesztők ideális eszköze: diagrammok, műszaki rajzok, ISO/QS 9000 dokumentációk, táblázatok.

Most akciós áron vásárolhat megfelelő frissítési alapot: VISIO 5.0 Pro-t.

Keresse viszonteladóinknál!

Mi partnerek vagyunk

Számalk Rt. Disztribúció Tel.: 203-0306 Fax: 203-0367
1115 Budapest, Etele út 68. http://distrib.szamalk.hu

ISO 9002

Megbízható rendszert szeretne?

Válassza a Linuxot!

Szoftvertermékek:
S.u.S.E. Linux 6.2 8.800,–
Office Suite '99 15.600,–
Helyes–e for AW. 8.000,–

Kész rendszerek:
Web–szerver 40.000,–
Proxy–szerver 39.000,–
File–szerver 29.000,–
Tűzfal 49.400,–
Az árak nem tartalmazzák az ÁFÁt.

Megtervezzük, megépítjük és karbantartjuk rendszerét.
Linux szoftverek kis– és nagykereskedelme, supportja
Állítsa össze az Önnek megfelelő rendszert weblapunkon!
Telefon: +36–20–9548844 Fax: +36–1–2144070
E-mail: info@linux-expert.com http://www.linux-expert.com

Pilátus–Comp Kft.
The Linux-Experts

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

2F 2000 Kft. 66
3dfx 30,72,76,107
3dfx Voodoo Banshee 30
A/UX 145
A1010M/P 156
A3D 83–84,125
A510M/P 156
Abit BE-6 44
Access 2000 120–121
Accton CheetaHub Xpower-3024C 167
AccuFeed 38
Acer 104
Acer TravelMate 332 104,106
ACP Magyarország 38
ActiveX 114,150
Ada 149
Ada 95 150
Adabas D 187
Adaptec Easy CD Creator 79
Adobe 8
Adobe Acrobat 96
Adobe PhotoDeluxe 97
Adobe PhotoShop 4.0.LE 96–97
Advanced Disk Catalog v1.30 18
Agfa SnapScan 1236S 96
AHX 160
AIM 172
Aix 145
Alcatel 162
Ali 72
Alltheweb.com 44,78
Alpha 48,74,114,117
AltaVista 162
AltaVista MicroPortal 162
Amber 8,54
AMD 72,87,114
AMD K6-2 72,87
American Power Conversion 38
Amiga 74,159
Amiga 500 159
Amiga Freelancers 159
AmigaOS v3.5 156
AMOS 156
Analog Devices 54
Animation Shop 182
AntiViral Toolkit Pro 66–67
AOL Instant Messenger 175
Apache 185
APC 109
APC Back-UPS 300 110
APC Back-UPS 500 110
APC Back-UPS Pro 280 110
APC Back-UPS Pro 420 110–111
APC PowerChute plus 38
APC Smart Electronic 110
APC Smart-UPS 420 110
Apple 36,72,145
Apple Cinema Display 36
Apple Europe 36
Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) 36
Apple II 72
Apple Magyarország 36
Apple Studio Display 36
APROSys 60
Aranzium Adatbázis 58
Aris 117
Armada E700 44
Armafa M700 44
Art Of Noise 160
AS/400 34
aSc 50
aScOraRend 50
Asta Development Corporation 50
Asus 87,126
Asus 8200 104,106
Asus F7400 104,106
Asus L7200 104,106–107
Asus TNT2 125
AsusDVD 1.2 126
ATA-100 72,74,87–89
Athlon 125
Ati 125
Ati DVD Player 3.1 125
Ati Rage LT 30
Ati Rage LT Pro 30
Ati Rage LT Pro AGP 104
AudioCatalyst 136
AudioCatalyst 2.0 136
Audiograbber 136–138
Back-UPS Pro 109,111
BackOffice 48,114
Bars & Pipes 160
BattleZone II 14
Be 114
BeatBox 160
Beenz 162
Benchmark Capital 116
BeOS 114–115
Bilboys 72
Bitsource 164
BladeEnc 136
Blizzard 188–189
BOL 162
BorderManager 164
BorderManager Enterprise Edition Proxy/Caching Services 37
Borland 87,114
Borland Pascal 7.x 87
BPS Kft. 34
Broadcast2000 30
BrowserWatch 115
Business Power System Kft. 110
C nyelv 141,150,187
C++ 150
C/C++ Builder 114
C64 160
CA Unicenter TNG 38
Caere OmniPage LE 96–97
California Institute of Technology 114
Camedia C-21 46
Camedia C-2500L 46
Camouflage 160
Canon 41,46
Canon L 260i 41
Canon LV-5500 46
Canon LV-7500 46
Canopus 44
CanyonSD 83
Capitola 74
Carnegie Mellon University 114
CD Audio Dump/2 28
CD Copy 136,138
CD-R Center 52
CDex 137–138
Centaur 76
Centralion 111
Centralion Compact Fit 400 110
Centralion Desire 325 110
Centralion Smart Centra 525 110
Centrum voor Wiskunde en Informatica 117
China Action Hi-Five 6
CIDCO 164
Cinemaster 125
Cinemaster SotDVD 125
Cisco Systems 46
Citrix 169–170
CleanSweep 4.5 128
Clipper 87
CLR Script v1.3 22
Codewarrior 115
Commodore 74–75,156,159
CommPlete 54
Compact Fit 111
Compaq 44,48,72,114
Compaq Armada 1750 104,106
Compaq Computer Magyarország Kft. 44,48
Compaq Depo 104
Compaq MP1600 44
Compaq NonStop eBusiness 48
Compfair 8,54
Compoffice 84
Computer 2000 104
Compumine 74
CORBA 150
Corel 8,42
Corel Photo-Paint 181–182
CorelDraw 9 Suite Service Pack 1 8
Corg Computer 44
Cosm projekt 141–142
CrashGuard 128
Cray 76
Cray C916 117
Creative Engineering Kft. 131
Crito 2100P 104,106
Crito 665 104,106
CserSoft 54
Cyber9525 30
CyberBlade 30
Cyrix 83
Cyrix Gobi 76
Danka Magyarország Kft. 76
Darkstone 15,188–189
Darwin 114
Datafile 52
DataFire RAS 54
dBase 187
Debian Linux 2.1 147
Debian Slink 185,187
DEC 104
Dell Latitude CPi R400GT 107
Delphi 114
Delta Elektronik Kft. 41
Desire 111
DeskJet 1120C 32
DeskJet 895Cxi 32
Diablo 2 15
Diamond 125
Diamond Fire GL1 79
Diamond Rio 136,138
Diamond SoftDVD 126
Digi International 54
DigiBooster 1.7 159
DigiBooster Pro 159
Digit Számítástechnika 42
Digital Camera Image Transfer Utility v1.7c 28
Digitra 52
Digitáltechnika Kft. 42
Direct3D 6
Directory Snoop v3.0 20
DirectSound 3D 83–84,125
Distributed.Net 141–142
dmb 187
DocuMagix PaperMaster 96–97
Dorling Kindersley 58
Drakan 14
Draytek 54
Dreamcast 50
Driver 14
DVD Region Selector 125
DVD Region Selector 1.97 126
Easy CDDA 137–138
EasyEverything 162
EasyJet 162
EAX 83–84
eBay 162
Ecobit Kft. 60
EcoLaser 54
ECTS 14
EDGE Diagrammer v3.0a 17
Eiffel 149–150
ELTE TTK HA 7
eMachines 72
eMessage 164
Encad 42
EnlightenDSM 117
eOne 72
Epoc32 115
ePower 72
Ericsson Képzőművészeti Galéria 42
Ericsson Magyarország 42
Ericsson Studió 42
Erli Trade Kft. 38
ESS 83
Excel 50,114
Excel 2000 120,121
Excel 97 62
Exide Electronics 34,111
Exide Electronics NetUPS 450/Powerware 5105 110
ExoticRipper 160
FailSafe III 110
Far Manager 10
Fast Search & Transfer 162
FIC-SD11 87
Fire GL1 79
Formosa 6
FotoLook 96–97
FotoSnap 96
FoxPro 87
FreeAccess 162
FreeBSD 117
Freecom 79
Freecom CD-RW Recorder 79
FS-1700+ 54
FTP Navigator v4.15 16
FTPsearch 162
Fujilim Magyarország 80
Fujilim MX-2900ZOOM 79–80
Fujitsu 75
Future Composer 160
Future Power 72
GamaxNet Kft. 54
Game Channel 50
Gateway 75
GE Capital – Information Technology Solutions 38
GeForce 75–76
Gericom Millennium 104,107
GigaByte 87
Glaze 3D 72
Global Crossing 162
GNOME 147
GNU Image Manipulation Program 8
GNU MySQL 115
Gobi 76
Golden Melody Studio 6
GpBench/CD v1.0.2 18
GPL XFS 117
Greenmotion Mean Time Check 2000 v3.11 37
GroupWise 37,164
GUI extension v2.0. 156
Haage & Partner 156
Half-life 56
Helyes-e? 121
Helyesebb 121
Helyesel 121
Helyette 121
Heretic 156
Herta Kft. 83,104
Hewlett-Packard 32,76,80, 114,145,163
High Memory Card 48
Hollywood+ DVD 83
Hotmail 163
HP 117
HP Buda Szakáruház 80
HP DeskJet 815 80
HP DeskJet 970Cxi 32
HP LaserJet 5M 95
HP Magyarország Vevőszolgálat 80
HP OpenView 38
HP-UX 145
HRP Hungary Kft. 54,167
Humanoid Kft. 104
HyperCD 28
Hyperion 156
ID 41
IA-64 117
IBM 34,36,68–69,73,79,114, 117–118,141,145,164,178
IBM Netfinity 3000 34
IBM Netfinity for Windows NT 34
IBM NetStaion 170
IBM ThinkPad 570 104,107
Ikkomi 87
iCanBuy.com 162
Icon Forge v4.5 24
IconToy v3.1 24
IDT 76
iMac 72
Image Page Wizard v2.0 26
IMPSAT 162
Indian Beach 74
Industrial Light and Magic 131
Informix 187
Infotec 36
INItools v1.00 28
Inkkomi 87
Intel 44,48,52,72,74,76, 87,114,117–118
Intel 440BX 44
Intel BX 95
Intel Camino II 72
Intel i740 30
Intel IA64 48
Intel VTune 87
Intellimouse Explorer 75
Intense3D Wildcat 4110 7
Interactive Software Engineering 149
Intergraph Magyarország 7
Internet Corporation for Assigned Names and Numbers 162
Internet Explorer 115,120,122
Internet Printing Protocol 163
InterSan VirusWall 117
Intervideo WinDVD 1.2.85 125
INTERnet 175
Iridium 162,178
Irix 76,117
Iwin Corporation 74,156
Jagged Alliance 2 56
Jammin 126
Java 42,117,150,176
Java Script Course 22
Java VM 117
JavaOS 117
JavaStation 169–170
JBuilder 114
JetDirect 163
joe 12
Joint By-Level Image Experts Group 6
Kansai Tele-Message 178
Kaspersky Lab 66–67
KDE 147
Kelly-Tech Kft. 6
Kis-Mágus '2000 54
Kodak 42,52,95
Kodak DC280 42
Kossuth Kiadó Rt. 60
Kyocera 54
LanSafe III 110–111
Lexmark Z31 38
Linotype ViewOpen 83–84
Linux 6,30,50,111,114–118,145–146
Linux Alapítvány 114
Linux Online 162
LinuxWorld 114,117
Liquid Audio 76
LiveUpdate 128
Lockheed Martin 178
Lotus 34
Lucent 162
Lycos 162
Lynx 115
Lyrics Universe v1.21 18
Macintosh 111
MailStation 164
Matrox 30
Matshita DVD-ROM SR-8171 104
Matshita UJDA150 104
Matsushita 76,117
MatávNet 34
MBNA 114
MCI WorldCom 178
Megatrend Kft. 104
Merced 48,52,74,76,117–118
Mesa3D 30
Metrowerks 115
MGI PhotoSuite 97
Michigan State University 114
MicroBurst technológia 42
MicroFrontier Color It! 96–97
Microgarx NetworkCharter Pro 166
Micrografx ABC Media Manager 96–97
Micrografx Picture Publisher 96–97
Microsoft 8,48,52,75, 114,161,163
Microsoft Internet Explorer 62
Microsoft Magyarország 6
Microsoft Office 147
Microsoft Office 2000 120–122
Microsoft Office 97 62
Microsoft Windows 2000 48
Microsoft Windows NT 4.0 Server 48
Microsoft XML 163
Microtek ScanMaker X6SCSI 96
Microtek ScanSuite 96
Midtown Madness 14
Mini-Kalmár 54
Mini-Raktár 54
Mirror Rendszerház Rt. 53
mIRC 175
Mita Europe 6
MixMan 6
ModPlug Player 159
MorphoLogic 121
Motorola 36,115,117,178
Motorola 68000 159
Motorola AltiVec 36
Motorola L7089 7
MP-Uno 52
MP3 Anywhere 76
MPEGPlayer v3.35 18
MrSoft Kft. 52
MSDN XML Developer Center 163
MSI 87
mSQL 187
Multi-Tech 54
MultiVOIP 54
MusicMatch 137–138
MusicCode 117
Mustek ScanExpress 96
MX300 125
MyLight v2.1 20
MySQL 187
MySQL 3.20.32a 115
Napfény Kft. 79
NeoMagic MagicMedia 256 AV 125
NeoMagic MagicMedia 256ZX 104
NetPhone 172,175
NetObjects Fusion 37
Netscape 115,122
Netscape Communicator 37,62
Netscape Enterprise Server for NetWare 37
Netscape Navigator 37
NetShield 37
NetUPS 450 111
NetWare 37,164
Network Associates 37
Newspeed.exe 114
Nikon 52
Nikon Coolpix 950 80,83
Nikon Kft. 83
Nintendo64 50
Nippon Zeon 76
nLips 114
NoiseTracker 159
Nokia 178
Nortel Networks 53
Norton 2000 128
Norton Antivirus 5.0 128
Norton Systemworks 2.0 128
Norton Tray Manager 128
Norton Utilities 4.0 128
Norton WebServices 128
Novell 42
Novell 164
Novell Directory Services 164
Novell Internet Connection Expert 37
Novell Magyarország 37
Novell NetWare 38,147
nVidia 72,75–76
nVidia Riva TNT2 30
Octamed 159–160
ODBC 187
Office 2000 114
Office 97 Jet 114
Office Depó 104
Officyber 159
Olympus 46,52
Omikron SZISZ 48
OpenGL 117
OpenVMS 114
Opera 115
Oracle 187
Oracle Hungary 7
Oracle8 37
OrbitIRC 175
Origin 76
OS/2 6,111
Outlook 2000 120–121
Outlook Express 121
Paint Shop Pro 8,182
Panasonic 44
Panem 62
Panem Multimédia 58
Pannon GSM 53
Paradox 9 Developer's Edition 42
Part It! v2.01 20
Partners Hungary 96
Pascal 150
Paula 159
Pavuk 30
PCI 2.1 6
Pentium II 74
Pentium III 74
Pentium Pro 72
Percussion Studio v1.04 24
Peripherics Corporation 53
Peripherics e-Service 53
Perl 187
PFS Doctor 156
Phar Lap 114
Philips 76
PhotoAlbum LE 97
PhotoRel III 32
PhotoSmart 32
PHP3 185–187
Pioneer 73
Pixel Multimédia 96
Planet 52
Planet IG-2000 Internet Gateway 52
PointSource Vi 230 6
PopP3D 14
Portocom 50,104
Portocom 3100c 104,107
PostgreSQL 187
Power Macintosh G4 36
Power4 74
PowerBook 79
PowerChute Plus 38,110–111
PowerDVD 2.0 84,125–126
PowerPC 603e 54
PowerPoint 120–122
PowerProject 50
Powerware 34
Powerware 3115 111
Powerware 3115 300i 110
Powerware 3115 420i 110
Powerware 9110 34
Powerware Corporation 111
PowWow 172,175
PPxP 30
Prescribe IIE 54
Prestol OCR 97
Prestol PageManager 96–97
Prestol PrintMagic 97
Prince of Persia 3D 14
Prinos 52
Professional FileSystem v3 156
ProjCopy Kft. 6
Program Commander/2 v2.10 28
ProLiant 48
ProTracker 159
Provimax Kft. 54
PU Monitor v2.04 28
Publisher 2000 120–121
PxRecorder v1.00 20
Python 152–154
QT 2.0 115
Quantum Fireball EX 6.4 95
QuickTime 30
RAD Game Tools 156
Ragula FatPipe Internet 37
Ramsis Kft. 52,110
Real Jukebox Plus 138
RealNetworks 114,138
Recognita OCR 96–97
Red Hat 115,163
Red Hat Linux 6.0 147
ReqTools 160
Ricoh CDRW7040A 79
Riva 30
RNID 178
Royal National Institute for the Deaf 178
RS/6000 34
RSA-155 117
S3 30,76,125
S3 Savage3D 109
S3 Savage4 30
S3 Trio3D 30
S3 VirgeMX 104
SAMBA 147
Samsung 72
Samsung CD-ROM SCR-2438 104
Samsung M6000 104,107
Sanyo 76
Satdem 52
Savage2000 76
SB Link 84
SB Live! 125
SBC 164
SC988 ESS Canyon 3D 6
ScanDer Kft. 96,84
SCO 117
SCO Unix 117
SDMI 117
Search and Replace v3.0 22
SEC 162
Secure Portable Player Platform 76
Sengoj Progress PC 95,109
Sensaura 83–84
SGI 75–76,114,117–118
SGI SN-1 76
Shogo 156
ShutDownKing v4.05 22
SID 159
Siemens 75,178
Siemens Infineon 75
Sigma Design Hollywood+ 126
Silicon Graphics 131
Silicon Motion Lynx 104
Single Document Interface 121
Sinus Bt. 48
SIS 530/620 30
SkyTel Communications 178
SkyVision 52
Slashdot 30
Smacker 156
Small Business Tools 120–121
Smart & Friendly 4224A 84
Smart Centra 111
Smart FileSystem 156
Smart-UPS 109,111
Smart-UPS 5000 38
SMC 167
SN-1 76
SoftGSM 41
Softminiage 3D 3.51 131–133
Solaris 6,117
Solid 187
Song 159
Sony 76
Sony PlayStation 50
Sound Everywhere 84
SoundBlaster Live! 84
SoundTracker 159
Sowah Kft. 104
SP3 79
SPARC 169–170
Spectrogram v5.0 26
Sprint 117,178
Spruce DVD Virtuoso 44
Standard Microsystems Corporation 167
StarAudition 6
StarCalc v5.5 24
StarOffice 6,8,117,147
StarPortal 6
StarterPack 34
Stat 'n' Perf v1.08 15
STB 76
Sun 6,8,117,145,169–170
SunOS 145
SunRay 6,169–170
SuSE Linux 50,147
Sybase 187
Symantec 128
Symantec WinFax Pro 9.0 118
Symphonie 160
System 7 72
Számla&Raktár 54
Számla&Raktár 54
T-puffer 72,76
Talonsoft 56
TB 303 160
Teac CD-224E 79
Telnet 7
Terratec DMX 83
Terratec SoundSystem DMX 83
Tesco 164
Texas Instruments 76
Text-Reader 96–97
Textra Kft. 6
Thumbtaker v5.7 18
Tiberian Sun 188–189
Tivoli Enterprise 38
Tivoli IT Director 48
Tivoli NetView 38
Tobit FaxWare 5.11 37
Tokyo Telemessage 178
Tomb Raider X 14
Toshiba 76,117
Toshiba CD-ROM XM 1802B 104
Toshiba DVD-ROM SD-C2202 104
Toshiba Satellite 2060CDS 104,107
Toshiba Satellite 4070CDS 104,107
Travelbox Hungária Kft. 56
Traxdata 52
Trend Micro 117
Trendex Rt 6
Trident Blade3D 30
Trident Cyber9525 DVD 104
Trident Cyber9525DVD 104
Trillian 117
Tru64 Unix 114
Tulip 74
TurboCluster Server 117
TurboLinux 117
TZeam 44
Tóth Magyarország Kft. 104
Ulead iPhoto Plus 96–97
Ulead Photo Assistant 96–97
Ulead PhotoExpress 96–97
Ulead PhotoImpact 97
Ultimate Paint v2.1 17
Umax Astra 2400S 96
University of California in Los Angeles 114
Unix 12,34,111,117,145,175
Usenix 114
VA Linux 117–118,163
Var Kft. 38
Varo DVD 1.34 126
Veba 178
Velocity Engine 74
Vga 64
Videomatrix 1.00 126
Vigor 128 54
Virtual World 56
VirusScan 37
Visioneer OCR 97
Visioneer PaperPort 96–97
VistaStreet 156
Visual Basic 156
Visual Kft. 1.10 175
VMWare 30
Vodafone 164
Voodoo3 76
Vortex2 84,126
VRML 12
WIND 115
VuePrint 7.5 Pro 17
WatzNew v1.1 84
Wavefront 84
Webshopping East '99 7
Western Digital 109
WinDAC 138
Windows 2000 163
Windows 95 147
Windows 98SE 163
Windows Media Player 6.4 8
Windows NT 48,79,114,117
WinDVD 125–126
WinNT 75
Wintel 72
Wondows NT 4.0 118
Word 2000 120–121
Word 97 62
World Wide Web Consortium 8
World Wide Web Union 164
X10 76
X11 MultiMedia System 30
X11Ampra 30
Xanadu projekt 118
Xanadu 136
Xerox TextBridge 96–97
XFree86 3.3.5 30
Xing 136
Xing 138
Xing DVD 126
XingDVD Player 126
XiRCON TCL 175
XMovie 30
Yamaha Waveforce 84
Yamaha724 84
Z Discipl Publishing Environment 152–154
Zip 128
ZiZual Workstation 7

Következő számunk október 26-tól kapható az újságárusoknál

ELŐZETES

NOVEMBER

Alaplapok az új CPU-khoz

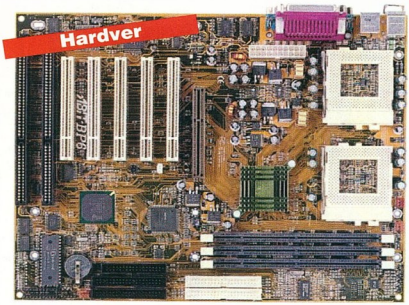

Jelen számunk lapzártájával egy időben hosszas várakozás után megjelent a sokat emlegetett Merced.
Az új processzorokhoz az alaplap-gyártók is igazodnak: a fejlesztéseknél már figyelembe veszik ezek követelményeit. Tesztünkben a hazai kínálatot vesszük szemügyre.

A Világ és ami mögötte van

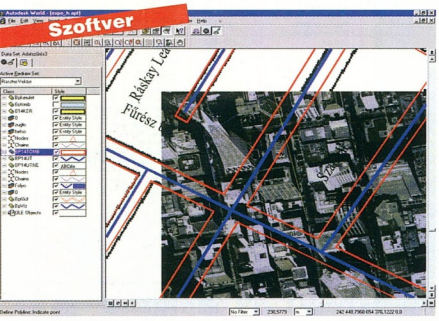

Az AutoCAD nevű mérnöki tervező- és rajzoló-szoftveréről ismert Autodesk néhány évvel ezelőtt úgy döntött, megpróbál betörni a térinformatikai piacra. E váltás eredménye az Autodesk World 2.5.

A Pingvin hálójában

Hogyan kapcsolhatjuk linuxos gépünket az Internethez (esetleg egy intranethez)? Tanácsok kezdőknek, akik kiestek a rendszergazda kegyeiből.

További témáink

Előtérben a háttér
A démonok szerves alkotórészei a Unix típusú rendszereknek. Ez a cikk a démonok fogalmát és használatát hivatott tisztázni, elsősorban kezdő linuxosok részére. Először is azt kell tisztáznunk, hogy mi is a démon (daemon). Bár az elnevezés egy görög szóból származik, semmi köze a „közéletből" ismert démonokhoz: indításától a leállításáig a memóriában marad, de ennek az időnek a legnagyobb részét inaktív állapotban tölti.

Tökéletes platform?
A cél: egyetlen keretbe foglalva javítani a fejlesztés – az elemzés, a konstrukciós munka és az implementálás – termelékenységét. Az eszköz: a nyelv, a módszer és a teljes fejlesztés grafikus környezetben. A módszer: az úgynevezett „szerződéses konstrukciós" elv alkalmazásával a komponensek között egyértelmű „kapok-adok szerződés", melynek megsértése esetén azonnal kivételkezelő mechanizmusok indulnak el. Íme az Eiffel programozási nyelv.

WordPerfect 8 for Unix
A Linux előretörésének egyik csalhatatlan jele, hogy a hagyományos alkalmazásokat – melyek többsége Windowsra készült – egyre-másra írják át Linuxra. A Corel, amely jó egy éve jelentette be a Linux támogatását, népszerű szövegszerkesztőjét, a WordPerfectet ajánlja unixos irodai programnak.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

ACORP®
INTERNATIONAL

MÁR 2 év GARANCIÁVAL

A MEGBÍZHATÓ MINŐSÉG

Free Norton Ghost AntiVirus Szoftver

Y2K 2000 ÉV KOMPATIBILIS

USB

TÜV CERT ISO-9002

AGP

MEEI

HIF

PnP

CE

Kiállítással egybekötött árusítás a Compfair ideje alatt
A pavilon 211-es standon

Az Acorp modemekhez egy havi ingyenes Internet-előfizetés tartozik!

Nagykereskedés:
Mycom Kft. Tel.: 209-0719, fax: 372-0164

Budapest:
Compuoffice Kft.; Duna Plaza I. emelet 105. Tel.: 465-1063
CoompKer Kft.; Pápai I.u.12. Tel.: 215-2923
Fefo Kft.; Barocsay u. 6., Krisztina u. 11. Tel.: 352-8870, 202-6002
Komel Kft.; Csiki Hegyek u. 12. Tel.: 246-2734
Ready Compker Kft.; Vadász u.36. Tel.: 331-0518
Carrera Kft.; Karinthy F u. 26. Tel.: 361-0010
LORD Computer Kft.; Nagy Lajos Király útja 121-123. Tel.: 222-1270

Vidék:
Computer Art Kft.; Miskolc, Levente vezér u. 24. Tel.: 46/413-293
Computer Art Kft.; Pécs, Király u. 60. Tel.: 72/314-665
Gál&Szabó Kft.; Veszprém, Cholnoky u. 34. Tel.: 88/402-201

Viszonteladók jelentkezését várjuk nagykereskedésünkben!

www.acorp.hu

NO.1 Bt.; Dunaújváros, Dózsa Gy. u. 14. Tel.: 25/407-607
2B Kft. Nyíregyháza Josa András u.17. tel.: 42/315-296
Z Computer Kft.; Győr, Árpád u. 60. Tel.: 95/317-446
City Computer; Szolnok, József A. u. 81. Tel.: 56/340-763
Nádor Kft.; Debrecen, Arany J. u. Tel.: 72/314-665
Dynamic 2001 Számítástechnikai üzlethálózat:
Budapest, Kassák L. u. 74. Tel./fax: 350-7698
6724 Szeged, Makkoserdő sor 24. Tel/fax.: 62/479-211
6000 Kecskemét, Budai út 1. Tel/fax.: 76/417-920
3200 Gyöngyös, Jókai út 22. Tel/fax.: 37/313-489
3300 Eger, Kossuth út 22. Tel/fax.: 36/410-009
3100 Salgótarján, Pécskő út 12. Tel.: 32/422-447
5100 Jászberény, Bérkocsis út 1. Tel.: 57/405-077
3600 Ózd, Jászi Oszkár u. 3. Tel.: 48/570-116
2700 Cegléd, Teleki u. 9. Tel.: 53/321-390

ACORP DESIGNS ISO 9002 INTERNATIONAL

Árutőzsdén forgalmazták megjelenő HIP, MEEI, 9002 engedélyek!

TOMATO BOARD
http://www.zida.com

Kényelmesebb mindennapok

a fejlett technológiának köszönhetõen

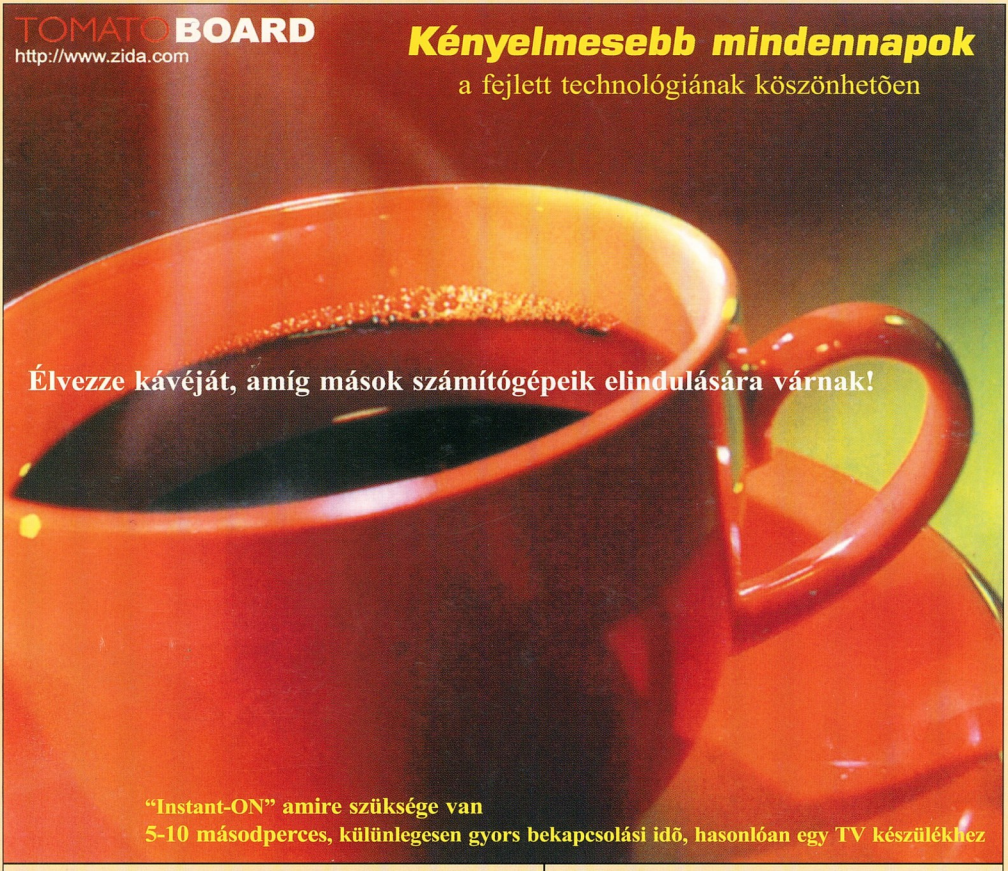

Élvezze kávéját, amíg mások számítógépeik elindulására várnak!

"Instant-ON" amire szüksége van
5-10 másodperces, különlegesen gyors bekapcsolási idõ, hasonlóan egy TV készülékhez

Tomato Instant-ON forradalmian új technológia

A Zida Technologies Ltd. K+F tevékenysége során nagy figyelmet fordít az új típusú, Instant-ON képességgel rendelkezõ alaplapok fejlesztésére. Az Instant-ON rendszer segítségével a PC bármikor elérhetõ, minimális készenléti energia felhasználásával.

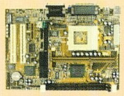

Instant 810C Intel 810

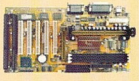

Instant BX-S Intel 440BX

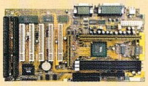

Create BX3-ATX Intel 440ZX

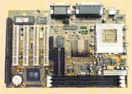

GX3D-CM Intel 820

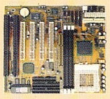

CreateZX-GT Intel 440ZX

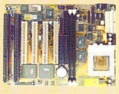

TX100-3D Intel 440LX

Legfõbb elõnyei:

- Energia-megtakarítás, csak 2-3 watt fogyasztás
- Idõmegtakarítás, a rendszer mûködtetése ki- és bekapcsolás nélkül
- Többcélú alkalmazhatóság, pl.: üzenetrögzítõ

	Elindulási idõ	Fogyasztás
Instant-ON	5-10 másodperc	2-3 Watt
Instant-ON nélkül	52-58 másodperc	35-39 Watt

Különleges tulajdonságok:

- Suspend-to-RAM (STR) technológia
  Minden adat és program CSAK a memóriában tárolódik
  Memórián kívül az egész rendszer kikapcsol
- Azonnali visszatérés az eredeti állapothoz

Minden Tomato alaplap 2000. év kompatibilis!

ZIDA
ZIDA TECHNOLOGIES LTD

ISO 9002

TOMATO BOARD

INSTANT ON

Budapest: Sowah Hungary 350-4539 • Ready Compker 331-0518 • Lap Studió 236-3000 • MT Computer 261-7072 • Kronos Trade 302-8888 • OrigoNet Kft. 456-1148
Vidék: Szolnok: Karakter (56)-413-891 • Miskolc: Diplex (46)-412-574 • Computer Art (46)-413-293 • Gyõr: Média Computer (96)-335-410
Mosonmagyaróvár: Média Computer (96)-216-412 • Debrecen: Materiál Teszt (52)-451-901, Nyíregyháza: Materiál Teszt (42)-315-976,
Sopron: Materiál Teszt (99)-334-280, Pécs: Computer Art (72)-314-665, Szeged: Perfekt PC (62)-475-576